„IATĂ-L PE

ELVIS

ÎN SPECTACOL...
de la începuturile sale umile
pînă la glorie..."
Columbus Dispatch

„Elvis este extraordinar"
L.A. Free Press

EDITURA
MUZICALĂ

LEI 35,00

ELVIS • o biografie de Jerry Hopkins

ELVIS

o biografie de Jerry Hopkins

Jerry Hopkins

ELVIS

Despre autor

Din 1957, de cînd a absolvit cursurile de la Washington şi Lee University, Jerry Hopkins face cronica muzicii la modă. Domnul Hopkins este autorul cărţii The Rock Story *(Povestea* rock-*ului), o istorie a muzicii contemporane, şi a editat* The Hippie Papers *(Documentele hippie), o antologie cu extrase din presa neoficială. Jerry Hopkins locuieşte în apropiere de Los Angeles şi este coloborator al revistei* Rolling Stone.

ELVIS. A BIOGRAPHY
by
JERRY HOPKINS

Warner Books, New York, 1975
© 1971 by Jerry Hopkins

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de reproducere totală sau parţială sub orice formă.

Prezenta ediţie se publică prin înţelegere cu Simon and Schuster, Inc., New York.

Coperta de ANTON DRAGOŞ

JERRY HOPKINS

ELVIS

Biografie

În românește de CARMEN PAȚAC și GABRIELA MORARU

Postfață de GEORGE SBÂRCEA

EDITURA MUZICALĂ
București — 1982

„Așa că Elvis Presley și-a făcut apariția zdrăngănind la chitara lui hazlie și fluturându-și pletele pe-ntreg continentul, smulgînd glorie și avere pe drumul ce și-l croia cu-nverșunare și, ca un Johnny Appleseed[1] al timpurilor noastre, aruncînd sămînța unui ritm și stil nou în sufletele neprihănite ale tinerilor albi din America, a căror foame și nevoie interioară nu mai puteau fi potolite de pantofii albi, antiseptici și neprihăniți și nici de cîntecele și mai neprihănite ale lui Pat Boone «Faceți ce vreți», le cînta Elvis pantofilor albi ai lui Pat Boone, «dar să nu v-atingeți de pantofii mei albaștri de velur!»"

ELDRIDGE CLEAVER

Soul on Ice

[1] John Chapman (zis *Johnny Appleseed*) (1774—1845), renumit pomicultor în perioada primilor coloniști devenit erou de legendă. Porecla sa se traduce *Johnny Sămînță-de-măr.*

Lui Jim Morrison pentru idee,
lui Jane pentru răbdare.

„...O poveste bine construită, ieșită ca de sub pana lui Horatio Alger, deapănă istoria unui băiat din statul Mississippi, desculț și cu mult farmec, care a devenit personalitatea cea mai durabilă și cu cel mai mare succes din cîte au existat vreodată în lumea spectacolului. 250 000 000 de discuri, 31 de filme: potrivit anchetelor Gallup, prenumele lui singur este mai bine cunoscut în întreaga lume decît orice nume și prenume luate la un loc." (New York Magazine)

„...Excelent! Hopkins relatează cu meticulozitate și își spune povestea cu o abilitate plină de pasiune, pe măsura extraordinarului său subiect." (Chicago Daily News)

„Tot ce se știe de fapt despre Elvis Presley e strîns într-o singură carte... un volum valoros, care nu trebuie să lipsească din nici o bibliotecă de referință pentru tema rock and roll-ului." (Record World)

Dacă Sinatra a cucerit publicul anilor '40, Presley a făcut praf publicul anilor '50. A desființat granițele convenționalului și a stîrnit o revoluție culturală. Douăzeci de ani, patruzeci de filme și nu mai știu cîte Discuri de aur cîștigate mai tîrziu, regele rock 'n' roll-ului este o legendă vie, care poate să smulgă aplauze furtunoase la Las Vegas și Madison Square Garden.

America a dat lumii patru lucruri într-adevăr unice: baseball-ul, coca-cola, Mickey Mouse și Elvis. Și numai unul din ele este semenul nostru.

I

TUPELO

TUPELO ESTE REŞEDINŢA ţinutului Lee, unul din puţinele ţinuturi rurale din partea de nord-est a statului Mississippi. Se află cam la jumătatea drumului dintre Memphis şi Birmingham, acolo unde, ca să zicem aşa, solul fertil al preeriei din vestul mijlociu întîlneşte pămîntul arid, de culoarea cărămizii, al sud-estului. Rîurile Oldtown şi Mud traversează oraşul, iar multe altele împîrzesc locul acesta cu pante domoale. Unele din apele-astea au nume indiene : Euclautubba, Tishomingo, Yonaba, Mantachie, Chiwapa, Little Coonewah.

Legenda spune că indienii Chickasaw s-au aşezat prin partea locului cu secole în urmă, fugind din calea duşmanilor care-i ameninţau de la soare apune. Marele Duh i-a povăţuit să bată un par în mijlocul taberei. În dimineaţa următoare au văzut că parul se aplecase spre răsărit. A început migraţia şi ritualul s-a repetat în fiecare noapte pînă cînd în cele din urmă, parul nu s-a mai aplecat spre răsărit. Asta s-a întîmplat pe locul unde se află astăzi Tupelo. Se pare că, de fapt, indienii Chickasaw au venit spre răsărit atraşi de luncile largi şi mănoase de pe lîngă rîuri, de clima blîndă care permitea cultivarea pămîntului în cea mai mare parte a anului, de ploile abundente (53 de inci pe an), de lemnul ce se găsea din belşug. Şi e mai de crezut.

Indienii au adus porumb de sămînţă şi, lucru nemaiîntîlnit pînă atunci în zona aceea, s-au pus să cultive pămîntul. Anii treceau. Din cînd în cînd mai apărea cîte-un vizitator răzleţ. Asa au fost exploratorul spaniol Hernando de Soto şi sieur-ul de Bienville, guvernatorul colonial fracez care fondase în sud oraşele New Orleans şi Mobile. Indienii i-au izgonit pe amîndoi.

În 1801 s-a semnat un tratat între albi şi indienii Chickasaw, în urma căruia fermierii (în majoritate scoţieni şi englezi) au început să lucreze pămîntul. Apoi, în 1832, odată cu semnarea unui alt tratat, indienii au consimţit să se-ntoarcă în patria strămoşilor lor, Oklahoma. Acum coloniştii s-au pornit să vină în puhoaie şi preţul pămîntului a crescut vertiginos la 5 dolari acrul.

Pe la 1850 comunitatea de frunte era Harrisburg, numită aşa în cinstea unui fermier înstărit, dar cînd Compania Mobile and Ohio şi-a întins liniile ferate prin cîmpia joasă la cîteva mile mai încolo, localnicii au părăsit oraşul şi-au început să clădească pe lîngă drumul de fier. Noul oraş s-a numit Gum Pond[1] şi apoi Tupelo, după cuvîntul *topala*, care, în limba indienilor Chickasaw, înseamnă „sălaş". Eucaliptii din Tupelo erau copaci cu frunziş des. Frunzele lor aromate, bogate în apă, aveau puteri tămăduitoare. Din trunchiuri se scotea un fel de gumă bună de mestecat.

La scurt timp după aceste evenimente, asupra oraşului Tupelo s-a abătut prima mare nenorocire : în timpul Războiului civil, ultima bătălie din statul Mississippi a avut ca teatru de acţiune colinele din Tupelo. Sherman[2] înainta din Tennessee spre Georgia şi l-a trimis pe generalul Andrew J. Smith cu 11.000 de artilerişti din nord ca să ţină piept generalului Nathan Bedford Forrest şi celor 6000 de cavalerişti confederaţi, care ameninţau flancurile lui Sherman. Sudiştii au mîncat bătaie de trei ori în două zile, iar apoi yankeii au ars oraşul pînă-n temelii.

După război Tupelo a fost reconstruit încetul cu încetul. A devenit reşedinţa ţinutului Lee, numit aşa după Robert E. Lee[3] şi proaspăt constituit din părţi ale ţinuturilor Pontotoc şi Itawamba. Unul din cei care şi-au adus contribuţia la dezvoltarea urbei în acele vremuri de demult a fost John Allen, un tînăr din Tupelo, care servise „Confederaţia" ca simplu soldat şi fusese ales în Congres cînd a cerut tuturor ex-camarazilor lui de arme să voteze pentru el şi tuturor ex-generalilor să voteze pentru rivalul său, fost general şi el în timpul războiului. Discursul ţinut de soldatul John Allen (şi nu i s-a spus niciodată altfel) în favoarea înfiinţării la Tupelo a unei crescătorii federale de peşte este citat chiar şi în zilele noastre : „Păi,

[1] Iazul cu eucalipţi (n.t.).

[2] William Tecumseh Sherman (1820—1891), general american, unul din conducătorii armatei nordiste în Războiul de secesiune (1861—1865) (n.t.).

[3] Robert Edward Lee (1807—1870), general american, comandant suprem al armatei sudiste în timpul Războiului de secesiune (n.t.).

dom'le, un peşte merge mile-ntregi ca s-ajungă în apele noastre din Tupelo. Mii şi milioane de peşti, care n-au venit încă pe lume, cer astăzi cu vehemenţă acestui Congres să li se dea posibilitatea să vadă lumina zilei la Tupelo. Dacă există oraşe mai mari decît Tupelo, nu cred că există vreunul exact la fel. Tupelo este foarte aproape de, dacă nu chiar în, centrul universului. Orizontul pare să fie la aceeaşi distanţă în orice direcţie. Soarele, cînd îşi vede de treburi după programul dinainte stabilit, vine chiar deasupra oraşului. Grăbiţi-vă, domnilor, şi evitaţi îngrămădeala".

Tupelo s-a ales cu crescătoria mult rîvnită şi bătălia pentru progres a şi-nceput. Cînd oraşul a avut nevoie de locuri de muncă, oamenii de afaceri de-acolo s-au angajat cu 150 000 de dolari pentru construirea unei bumbăcării. Mai tîrziu au strîns fonduri pentru o fabrică de îngrăşăminte şi pentru o altă fabrică de scos uleiul din seminţele de bumbac. Au făcut primele drumuri asfaltate la sud de rîul Ohio. Şi cînd nenorocirea s-a abătut pentru a doua oară asupra oraşului Tupelo (în 1916 gărgăriţa distrugea recolta de bumbac), din nou mica reşedinţă a ţinutului a venit cu o iniţiativă : a folosit cei 5000 de dolari (pe care băncile îi cheltuiesc în mod obişnuit cu almanahurile de Crăciun) pentru a asigura realizarea unui proiect de creştere a vitelor. Astfel Tupelo devenea una din primele comunităţi din sud care-şi diversifica baza agricolă, introducînd în acest scop cea mai grozavă rasă pură de vaci jersey din întreaga ţară. Stimulată de acest avînt, Carnation a ridicat o fabrică imensă, prima pe care-a făcut-o în sud. Aceasta şi, pe lîngă ea, trei fabrici de confecţii au asigurat oraşului Tupelo industria de care-avea nevoie. Cîţiva ani mai tîrziu, în 1936, Tupelo a fost primul oraş din ţară care-a obţinut curent electric de la Tennessee Valley Authority. Încă din 1910, Memory E. Leake, proprietarul unui depozit de cherestea, a fost printre primiii din ţară care-au construit acele case ce-aveau să se vîndă în cadrul unui sistem de rate pe termen lung. Prima bibliotecă volantă din oraş a fost şi prima din statul Mississippi. Prin 1920, magazinul universal Reed a fost primul din ţară (poate şi din lume) care-a organizat o vînzare continuă de 24 de ore, angajînd fermierii ca vînzători şi golind depozitul de tot ce era-n el. Tupelo a fost oraşul multor iniţiative.

A urmat marea criză şi, deşi Tupelo era în plin progres, treaba asta nu i-a fost de mare folos. O bună parte a economiei se hrănea încă din solul roditor al cîmpiei din jurul oraşului. Cînd comenzile la fabricile de confecţii au început să scadă, cîştigul s-a micşorat, iar muncitorii au fost siliţi să accepte aşa-numitul sistem de economii, potrivit căruia trebuiau să aibă în

grijă mai multe maşini (de cîteva ori mai multe faţă de cîte avuseseră înainte), cu o creştere minimă a salariului sau uneori nici măcar cu-atît. În ţinutul Lee fermierii şi zilierii din agricultură furnizau în majoritate mîna de lucru pentru industria locală. Tupelo era (şi este încă) principalul centru comercial al unei zone rurale ce cuprinde cinci ţinuturi şi, de aceea, cînd locurile de muncă la oraş se împuţinau, era semn că venitul familiei de fermieri o să se împuţineze şi el. Cînd fabricile nu mai primeau comenzi pentru haine, era semn c-o să se cumpere mai puţin bumbac sau c-o să se plătească mai puţin pentru el, aşa că fermierii aveau din nou de suferit. Jumătate din fermierii din regiunea Tupelo erau arendaşi (şi trăiau pe pămîntul altcuiva) sau lucrau în parte (şi trăiau uneori în alt loc). Toţi lucrau pămîntul pentru o parte din cîştiguri. Mai întîi au dispărut cîştigurile apoi posibilitatea de a munci pentru ele.

Cînd a început criza, Tupelo avea mai puţin de 6000 de locuitori, dintre care cei mai înstăriţi stăteau în case bune, fără etaj, cu acoperişuri verzi şi obloane, sau în case cu un etaj, îmbrăcate în cărămidă roşie. La sud de Main Street[1], lîngă fabricile de confecţii şi bumbăcărie, era un alt cartier de locuit, cu case albe şi galbene, de 4 şi 5 camere, făcute din scînduri groase, ascunse după garduri de sîrmă ce se lăsaseră-ntr-o rînă sau după garduri de lemn şi cocoţate pe picioroange de-a lungul drumurilor nepietruite. Acesta era Mill Town[2] sau South Tupelo, unde toate casele erau construite de proprietarii fabricilor şi închiriate angajaţilor de acolo.

Zona comercială a oraşului se afla pe Main Street. De o parte şi de alta se înşirau clădiri de cărămidă roşie cu unu şi două etaje. Aveau magazine la parter şi mici ateliere sau birouri la etaj.

Dincolo de magazine şi de Mill Town şerpuia calea ferată a Companiei Mobile and Ohio, ca şi liniile ferate St. Louis şi San Francisco (Frisco), iar dincolo de ele se întindea o porţiune numită Shakerag. Aici, în barăci nenorocite, trăiau cei mai mulţi negri din Tupelo : bucătărese, doici şi servitori.

Un sfert de milă mai încolo de Shakerag, pe un deal de partea cealaltă a rîurilor Mud şi Oldtown, se afla micuţa comunitate East Tupelo, care, pe vremea aceea, era separată de oraşul de la care-şi luase numele. Şoseaua spre Birmingham o tăia în două. La sud de şosea erau şcoala şi-o mare parte din casele vagon,

[1] Strada Mare (n.t.).
[2] Oraşul fabricilor (n.t.).

iar de cealaltă parte erau numai nouă case, o băcănie și biserica penticostală.

În această parte a orașului, adică partea săracă de pe lîngă linia ferată din Tupelo, trăiau un tînăr muncitor agricol, pe nume Vernon Elvis Presley, și-o adolescentă, lucrătoare într-una din fabricile de confecții, pe nume Gladys Smith.

II

COPILUL

DOAMNA FAYE HARRIS era cea mai apropiată prietenă din East Tupelo a lui Gladys Presley. Acum e văduvă şi împreună cu sora ei, doamna Tressie Miller (văduvă şi ea), stă pe Adams Street, în aceeaşi căsuţă în care stătea şi cu patruzeci şi trei de ani în urmă. Casa e chiar vizavi de biserică şi serveşte drept stăvilar apei care, pînă nu demult, inunda mereu cîmpia joasă. Uneori, doamna Harris îşi găsea mobila într-un mîl de peste două picioare. E o femeie subţirică, îmbrăcată elegant, pe cît o ţine punga. Cînd vorbeşte, vocea ei trădează o umbră de nostalgie, un dor după o vreme cînd glasurile tinerilor şi musafirilor făceau să răsune toată casa.

— Tot ce ştiam eu, ştia şi Gladys şi invers, povesteşte ea. Domnul Presley glumea pe socoteala noastră din cauza asta. Obişnuia să intre cu un : „Am o vorbă cu tine, Glad (aşa-i zicea el, Glad), da' o să-i dai de ştire şi prietenei tale, nu-i aşa ?“ Părinţii lui Gladys cultivau ceva pămînt. N-am ştiut prea bine niciodată cu ce se ocupau, da' cînd copiii au mai crescut, mama ei s-a mutat lîngă mine. Erau o familie mare, şase fete şi trei băieţi. Dintre surori doar Cletis era mai mică decît Gladys. Gladys nu se simţea niciodată stingherită în prezenţa străinilor. Indiferent cu cine, era gata să rîdă cu gura pîn' la urechi. Cînd ne plictiseam, spuneam că trebuie să dăm o fugă pîn' la Gladys, să ne mai înveselim. Domnul Presley era mai rezervat. Nu-l ştiam prea bine. Deşi în apropiere, locuia în direcţie opusă. Avea un frate, Vester, şi trei surori. După ce-l cunoşteai, îţi dădeai seama că e prietenos, da' la-nceput era un pic mai distant cu străinii.

În 1956, cînd reporterii au venit pentru prima oară să ia un interviu familiei Presley, domnul şi doamna Presley n-au prea

vorbit despre originea lor. Cînd a aflat că Presley era un nume cunoscut în Anglia (deşi uneori se scria Pressley), Vernon a declarat că nu auzise niciodată ca familia lui să fi venit din vreun loc anume. Pentru el, familia Presley pare să fie de cînd lumea în partea de nord-est a statului Mississippi şi acelaşi lucru se poate spune şi despre familia soţiei lui, Smith.

— După cîte ştiau ei, proveneau de undeva de prin apropiere, istoriseşte doamna Harris. Unii membri ai familiei Presley vin din ţinutul Itawamba, iar alţi cîţiva, cel puţin aşa cred eu, din Alabama. Da' trăiesc aici de ani de zile.

La sfîrşitul anilor '20 şi începutul anilor '30, cînd criza începuse să se resimtă, Vernon Presley şi familia lui stăteau într-o casă cu două camere pe Old Saltillo Road, una din cele două străzi înguste şi murdare care se întretaie la nord cu şoseaua ce şerpuieşte, vreo opt mile, în josul cîmpiei înainte de-a ajunge într-un alt oraş, Saltillo. Era o casă fără etaj, cu pereţii coşcoviţi. Avea o verandă mică şi o cişmea în curte. Era cocoţată pe-o pantă mlăştinoasă, cu faţa la apus, spre terenul din vale pe care Vernon îl lucra pentru o parte din cîştig.

Gladys locuia cu părinţii, fraţii şi surorile ei într-o casă numai un pic mai mare, aşezată mai la vale, într-un loc ferit, pe Berry Street, cam la două străzi de biserică.

— Ne cunoşteam cu toţii, povesteşte doamna Harris. Îmi amintesc de domnul Presley. Alerga ore-n şir cu nepoţii mei şi, uneori, îşi petrecea noaptea chiar sub acoperişul ăsta. Pe vremea aia ieşea cu alte fete. Apoi el şi Gladys au început să iasă-mpreună. Mergeau să se dea cu patinele cu rotile sau se duceau la picnicurile de la crescătoria de peşte. Pe-atunci crescătoria era unul din locurile cele mai frumoase. Puteai să stai la umbră sub un copac sau să priveşti lacul. N-a trecut mult şi s-au căsătorit. S-au dus la Verona, la vreo cinci mile de-aici. Pur şi simplu-au plecat şi-ntr-o bună zi au făcut-o. Erau într-adevăr o pereche frumoasă, el blond, ea brunetă, amîndoi fericiţi ca doi copii în ultima zi de şcoală.

(Cîţiva ani mai tîrziu, Cletis, sora mai mică a lui Gladys, s-a măritat cu Vester, fratele lui Vernon.)

Era în 1933. Vernon nu avea decît şaptesprezece ani şi lucra împreună cu tatăl lui la o fermă din apropiere, pe cîmpia mănoasă de la East Bottom. Ca majoritatea celor din East Tupelo, lucrau la bumbac, porumb şi mazăre în schimbul unei cote din cîştigul pe care l-ar fi putut realiza proprietarul la sfîrşitul sezonului. Lucrul începea în zori şi se termina cînd soarele asfinţea la Tupelo. Pămîntul avea destulă apă, aşa că udatul nu era

o problemă. Buruienile creşteau, însă, cu repeziciune şi oamenii se plîngeau mai tot timpul de dureri în şale din cauza plivitului. Apoi, spre sfîrşitul verii şi-nceputul toamnei, venea vremea cînd se strîngea recolta, se tăiau vrejurile de mazăre şi se legau cocenii de porumb uscaţi ca să se dea la vitele de la crescătoriile din apropiere. Cînd toate astea luau sfîrşit, nu-ţi mai rămînea altceva de făcut decît să drămuieşti pentru tot anul puţinii bani cîştigaţi şi să-ţi cauţi de lucru în altă parte.

Toamna, cînd cîmpiile din vale se făceau albe de-atîta bumbac, South Spring Street din Tupelo era blocată de remorci, căruţe şi camioane, încărcate pînă la refuz cu baloturi de bumbac pline de praf. Munca la fermă îl aducea pe Vernon Presley la oraş. Se uita la cumpărătorii şi vizitatorii care se plimbau încoace şi-ncolo, luau cîte-o mînă zdravănă de bumbac, îl evaluau dintr-o privire, după care-l aruncau în praful de pe stradă şi-ncepeau să se tocmească la preţ.

Alteori Vernon făcea cîte-o plimbare pe străzile murdare care-nconjurau ferma sau prin desişurile de pini ori dădea o fugă pînă-n oraş să caute de lucru. Familia Presley, ca majoritatea familiilor pe care le ştia Vernon, era foarte numeroasă, aşa că statul acasă nu tihnea nimănui. Mai bine-afară.

Gladys avea douăzeci şi unu de ani, cu patru mai mult ca Vernon, şi, ca şi prietena ei Faye Harris, lucra la Fabrica de confecţii din Mill Town. În fiecare dimineaţă, la şase (ora la care şi bărbatul ei începea munca la cîmp), era la lucru lîngă maşina de cusut. Lucra cu bucata, cîte douăsprezece ore în şir, cinci sau şase zile pe săptămînă şi, după cum povestea Faye Harris, dacă reuşeau s-adune fiecare treisprezece dolari pe săptămînă, era mare lucru.

— Pe deasupra, istoriseşte doamna Harris, la fabrică ţi se dădea o normă pe care trebuia s-o faci în fiecare zi dacă nu vroiai să te trezeşti pe drumuri.

La parterul fabricii, o maşină electrică cu cuţite bine ascuţite croia materialul, care era trimis apoi sus pentru a fi tras la maşină de lucrătoare. Citeodată Gladys făcea pe controloarea (funcţia imediat următoare după cea de simplă lucrătoare la maşina de cusut) şi, pe măsură ce veneau cămăşile, se uita să vadă dacă nu le lipseşte vreun nasture sau vreo butonieră. Ceva mai tîrziu, Gladys a plecat de la fabrica de confecţii la Reed, o firmă din apropiere care ocupa etajele unu şi doi ale unei clădiri din cărămidă roşie şi făcea halate de lucru, bluze şi şorţuri. Şi-acolo lucra tot la maşina de cusut.

O vreme, Vernon şi Gladys au locuit cu părinţii, mai întîi cu ai ei, apoi cu ai lui. În vara lui 1934, cînd Gladys a aflat că e însărcinată, a plecat de la fabrica de confecţii.

— A avut, spune Faye Harris, o sarcină grea şi nu putea lucra deloc.

La vremea aceea, Vernon era şofer pe-o furgonetă şi distribuia lapte din casă-n casă la East Tupelo. Şeful lui, Orville S. Bean, avea o crescătorie de vaci, la un sfert de milă de casa familiei Presley, iar Vernon s-a gîndit că domnul Bean l-ar putea ajuta să-şi găsească o casă.

— Orville Bean avea şi-mprumuta bani, spune doamna Harris. Domnul Presley s-a dus la el şi l-a rugat să-l ajute să-şi construiască o casă. El şi Gladys îşi doreau un loc al lor, acum că erau pe cale de-a-şi mări familia. Aşa că domnul Bean a plătit casa, pe urmă le-a închiriat-o. Făcea asta de multe ori cu oamenii de prin împrejurimi.

Casa nu se deosebea cu nimic de zecile de mii de case construite în sud pentru săraci, albi şi negri deopotrivă, în anii '20—'30. Era o casă vagon, dreptunghiulară, cu pereţi laterali de lemn, cu acoperiş ascuţit şi-o mică verandă acoperită. Înăuntru avea un cămin de cărămidă, cu un coş care trecea drept prin mijlocul casei. Era lungă de treizeci de picioare, exact zece paşi de bărbat de la uşa din faţă pînă în spate, şi jumătate pe-atît de lată. Era împărţită în două camere pătrate perfect egale.

(Cu mulţi ani mai tîrziu, în reşedinţa lui cu douăzeci şi trei de camere din Memphis, Elvis se-ntreba cu glas tare dacă toată şandramaua de-atunci n-ar fi-ncăput în salon.)

Camera din faţă servea drept dormitor şi-avea un pat de metal cu o saltea plină de noduri. La un capăt al patului era un mic cămin, cu grătar de fier, iar la celălalt, uşa din faţă. Mai erau şi trei ferestre, una la capul patului, alta în partea opusă a camerei, de cealaltă parte a casei, şi-o a treia, care dădea în verandă. De tavan atîrna un singur bec electric. Pe duşumele n-aveau covor.

În camera din spate, care servea drept sufragerie şi bucătărie în acelaşi timp, se primeau prietenii şi rudele. Tot mobilierul era o sobă de gătit, o masă, scaune şi-un dulap. Şi-aici erau trei ferestre, un bec deasupra capului şi uşa din spate. Afară, la o oarecare distanţă de casă, era pompa de apă.

În faţa casei creşteau doi copaci destul de mari, alţi trei într-o parte, iar al şaselea în spate. Vara făceau puţină umbră şi copiilor li se păreau grozavi cînd era vorba de cătărat. În apro-

piere era un desiș de pini tineri, iar dac-o luai în jos pe Old Saltillo Road, dădeai de firul subțire al cîtorva izvoare și de o pășune largă.

Casa se afla într-un loc ceva mai ridicat decît majoritatea caselor din East Tupelo, dar, asemeni tuturor celorlalte case fără etaj din apropiere, era așezată pe niște piloni uzați și bondoci, făcuți din beton și cărămidă, care o fereau de inundații și de ploile puternice. În vale și la apus, spre Tupelo, apa pîraielor ieșea din albie și mînca serios panta argiloasă din spatele casei. Ori de cîte ori ploua, și asta se-ntîmpla destul de des, noroiul se scurgea pe lîngă, și pe sub casă, spre drumul din vale.

În a doua săptămînă a lunii ianuarie 1935, inspectorul ținutului, W. A. Roper, a plecat în capitala statului ca să ceară ajutor financiar urgent pentru școlile din ținut, deoarece, în cazul în care nu se adunau fondurile necesare, școlile trebuiau închise șase luni pe an, în loc de obișnuitele trei... S-a anunțat că fabrica de conserve, care se deschisese numai cu o lună înainte și care funcționa prin prevederile Legii federale de asistență pentru cazuri de urgență, dată sub președinția lui Roosevelt, își va închide porțile într-o săptămînă, lăsînd pe drumuri 160 de lucrători... J. E. Riley, șeful Departamentului de reconstrucție rurală din ținutul Lee, a declarat că unui număr de 146 de familii de fermieri de pe listele de asistență li se vor garanta (cu titlu de împrumut) cîte optsprezece acri, care urmau să fie folosiți pentru bumbac, porumb, fîn, obținerea furajelor, cît și o casă, apă și un teren împădurit ; toate acestea pentru a fi ajutați să se descurce... Magazinul universal Reed punea în vînzare „o uriașă gamă de mărfuri la preț redus, oferind paltoane de damă cu 3,98 dolari și ghete cu 1,47 dolari... Francis Lederer, Joan Bennett, Charles Ruggles și Marss Boland apăreau în *The Pursuit of Happiness* (În urmărirea fericirii) la Teatrul Strand... Iar Elvis Aron Presley venea pe lume.

S-a născut puțin după prînz, la 8 ianuarie, primul dintre cei doi băieți gemeni.

Pentru persoanele care pun preț pe astrologie, asta-nseamnă că Elvis e capricorn, un semn pămîntesc cardinal, caracterizat prin cuvintele cheie : ambiție, perseverență, diplomație, reținere. E semnul preoților, ambasadorilor sau oamenilor de știință.* Printre cei născuți în aceeași zodie se numără : Cary Grant, care pe-atunci, la

* Pentru detalii astrologice și tema completă, vezi anexa A.

treizeci și unu de ani, juca rolul principal în *Sylvia Scarlet,* Ioana d'Arc, Richard Nixon, student în drept la Duke University, pe-acea vreme în vîrstă de douăzeci și doi de ani, Martin Luther King, care nu avea decît șase ani, Mao Zedong, Humphrey Bogart, Pablo Casals, Albert Schweitzer și Edgard Allan Poe. O listă destul de impresionantă, trebuie să recunoaștem.

Alții considerau că Elvis, fiind unul din cei doi băieți gemeni, avea facultăți psihice superioare, dar era numai „o jumătate de personalitate" și avea nevoie de fratele lui pentru a dobîndi o putere psihică deplină.

— Nu erau asigurați, iar doctorul n-avea prea multă încredere-n spitale, așa că Gladys a rămas să nască acasă, povestește doamna Harris. Tot timpul Gladys le-a zis la toți c-o să facă gemeni, da' doctorul nici nu vroia s-audă de-așa ceva. S-a născut Elvis, l-au spălat, da' ea spunea că mai are dureri. Doctorul i-a răspuns că i se pare. Gladys i-a spus : „Da-s aceleași dureri". În cele din urmă, o vecină a zis : „Dom'le doctor, mai face-un copil".

Al doilea copil s-a născut mort. Cu mulți ani mai tîrziu, doamna Presley avea să spună :

— Am încercat să le potrivim numele, Jesse Garon și Elvis Aron.

S-au născut unul după-masă devreme, iar al doilea pe la șase. Cînd Faye Harris, întorcîndu-se de la fabrica de confecții, a venit în goană acasă la familia Presley, pe micul Jesse Garon îl și puseseră într-un sicriu minuscul, în camera din față.

Copilul a fost înmormîntat a doua zi, fără piatră funerară, pe-o coastă de deal din cimitirul Princeville, la cîteva mile spre nord-est.

Lui Elvis i-a fost dat să fie singurul copil la părinți și ei l-au răsfățat cît le-a permis bugetul modest al familiei.

— Era uneori cam obositor, istorisește doamna Harris. Pentru Gladys copilul ăsta era o adevărată minune, așa că-l trata ca atare. L-a adorat din ziua în care l-a adus pe lume și pînă-n ultima clipă a vieții ei. Îl ținea mereu acasă, iar cînd îl lăsa la joacă, ieșea tot timpul după el ca să fie sigură că nu i s-a-ntîmplat nimic. Oriunde mergea, în vizită sau la băcănia lui Roy Martin, îl lua și pe Elvis.Dacă-l pierdea din ochi, începea să strige și să plîngă sau venea pînă aici de frică să nu se fi pierdut sau să nu i se fi întîmplat ceva copilului.

Dacă doamna Presley îl alinta pe Elvis, cum face o ursoaică cu singurul ei pui, în același timp îi asigura și mijloacele de-a

C-da 5681 coala 2

cîştiga respectul celorlalţi, alimentîndu-l cu o îmbinare de reguli preluate de la Emily Post[1] şi un soi de creştinism sever.

— Odată a găsit o sticlă de coca-cola pe veranda mea, spune doamna Harris. Gladys i-a dat o palmă şi l-a trimis la mine. Elvis mi-a zis : „Doamnă Harris, am făcut o faptă urîtă şi mama m-a bătut pentru asta, aşa că poftim sticla de coca-cola". I-am dat sticla înapoi şi i-am mai dat şi cîteva prăjituri pe deasupra. El s-a dus la Gladys şi i s-a plîns : „Mamă, ştiam eu că puţin îi pasă dac-o iau", iar ea i-a răspuns : „Da, dar trebuia mai întîi să-i ceri voie".

Elvis însuşi a spus odată :

— Mama nu mă scăpa niciodată din ochi. Nu mă puteam duce la scăldat cu ceilalţi copii. Cînd eram mic, fugeam cîteodată. Mama mă bătea, iar eu credeam că nu mă iubeşte.

S-a spus cîndva că doamna Presley ar fi povestit că a-ncercat să-l înveţe pe Elvis şi micuţii lui prieteni să nu se bată şi să trăiască în pace. Uneori mai apărea cîte-un bătăuş şi nu-ncape-ndoială că tatăl lui Elvis trebuia să-i arate copilului cum să se apere. Firesţe, spunea ea mai departe, Elvis ieşea învingător din astfel de hărţuieli.

Domnul şi doamna Presley şi-au învăţat, de asemenea, fiul să spună „domnule" şi „doamnă" cînd vorbeşte cu cineva, să se ridice în picioare cînd intră în cameră o persoană mai în vîrstă (bunica, unchiul Vester, mătuşa Delta Mae), să nu se amestece-n discuţia celor mari şi să nu contrazică pe nimeni. Iar dacă n-ai o vorbă frumoasă pentru cineva, mai bine taci din gură, îi spuneau ei. Elvis a învăţat atît de bine aceste reguli simple încît mai tîrziu, chiar după ce lucrase cu regizori de filme şi directori ai caselor de discuri, care erau numai cu cîţiva ani mai mari decît el şi insistau să li se spună pe numele mic, el le vorbea tot cu „domnule" şi „doamnă" şi nu-l uita pe „vă rog". Dacă altceva nu se poate spune despre Elvis, se poate spune negreşit că era politicos.

Aşa cum îl iubeau părinţii, tot aşa-i iubea şi el. Amîndoi povestesc cît de-ngrijorat era Elvis cînd tatăl sărea-n lac să înoate sau dădea fuga în ajutorul vreunui vecin care vroia să-şi salveze mobila din casa în flăcări. (Casa unchiului Noah, a mătuşii Christine şi a vărului şi tovarăşului lui de joacă, Bobby, s-a numărat printre cele cîteva care-au ars în East Tupelo ; un alt foc a-nghiţit biserica.) Lui Elvis, povesteau părinţii lui, îi era teamă să nu-şi piardă tatăl şi de-aceea plîngea atît de mult.

[1] Emily Post (1873 — 1960), cunoscută ziaristă din Statele Unite, autoarea unui manual al manierelor elegante (n.t.).

În anii '30 și începutul anilor '40, biserica penticostală din Tupelo era o clădire mică, fără etaj, pe Adams Street, nu departe de casa familiei Presley. Aici a ascultat Elvis muzică pentru prima oară.

Cu mulți ani mai tîrziu, doamnei Presley îi plăcea să istorisească cum se purta Elvis în biserică :

— Cînd Elvis era mititel, se dădea jos din poala mea, o lua la fugă printre rînduri și se cățăra pe platforma din biserică. Se uita la cor și-ncerca să cînte și el. Era prea mic ca să știe cuvintele, da' melodia o fredona bine.

Cînd Elvis a crescut, cînta cu părinții lui la adunări, întîlniri evanghelice și bisericești, dar întotdeauna cu ceilalți membri ai adunării, niciodată ca un „trio popular" sau în corul bisericii, așa cum s-a afirmat în alte reviste și „biografii". Se pare, de altfel, că membrii familiei Presley erau mai puțin credincioși decît spune legenda. Doamna Harris, care afirmă că n-a lipsit niciodată de la slujbă (și e greu să pui la-ndoială afirmațiile ei), susține că familia Presley venea „uneori la biserică, dar nu erau fanatici și mai lipseau din cînd în cînd de la slujbă".

Bisericile penticostale create în 1914, cu numai douăzeci și cinci de ani în urmă, făceau parte la acea vreme din mișcarea evanghelică, mișcare ce bîntuia aproape tot sudul și vestul mijlociu în anii de avînt ai deceniului 3 și de recesiune ai deceniului 4. Asemeni altor grupuri religioase de penticostali albi (mulți împărtășeau aceleași credințe fundamentale, dar aderaseră la diferiți fondatori și diferite nume), cei care-și făceau rugăciunile într-o biserică penticostală dădeau Bibliei o interpretare conservatoare, crezînd, între altele, că răii vor fi judecați, iar după moarte sufletul le va fi cufundat în flăcările unui lac de pucioasă. Mesajul era simplu : fii bun sau iadul te mănîncă !

Slujbele de duminică începeau de obicei cu cîntece, iar familia Presley se alătura congregației și corului. În spatele altarului era un pastor înconjurat de cîțiva credincioși, îmbrăcați în haine ieftine dar decente, ce semănau mult cu cele ale congregației. Apoi unul dîntre credincioși poruncea congregației să-și înceapă rugăciunea în tăcere și, oricît ar părea de ciudat, pastorul se așeza liniștit într-o parte, cu mîinile împreunate în poală, și-ncepea să bolborosească „în graiuri". Acest fenomen avea semnificația contactului direct cu Dumnezeu, căci Dumnezeu se adresează omului într-o limbă necunoscută. Printre penticostalii albi, experiența bolboroselii „în graiuri" nu avea, practic, nici un conținut emoțional. Spre deosebire de bisericile de același fel ale negrilor, congrega-

ţia albilor îşi păstrează calmul şi momentul este primit la fel de prozaic ca şi condamnarea în iad a răufăcătorilor.

Asta nu-nseamnă însă că adunarea, căreia i se alăturase familia Presley, era inertă. Nimic mai puţin adevărat ! În timpul slujbei, starea de spirit era creată de pastor, care, cînd nu vorbea „în graiuri", înălţa rugi arzătoare lăsîndu-i pe cei prezenţi să se manifeste zgomotos şi să strige în gura mare :

— Slavă ţie, Doamne... mulţumescu-ţi ţie, mîntuitorule... te venerez, Doamne !

Pastorul păşea apoi semeţ în naosul bisericii, tunînd şi fulgerînd prin cuvintele prea-măritului. În timpul predicii vocea pastorului se ridica tunătoare sau se pierdea într-un murmur, ameninţînd şi dînd speranţe deopotrivă. Bisericuţa de lemn din East Tupelo era inundată de vorbele ce se încolăceau şi se descolăceau într-o cadenţă măsurată, de şuvoiul îndemnurilor şi pedepselor aspre, urmat de şoapte de extaz spiritual.

— Erau întîlniri frumoase, povesteşte doamna Faye Harris. O grămadă de oameni au fost izbăviţi.

Mulţi ani mai tîrziu, întrebat de unde-nvăţase mişcările-alea smucite, Elvis a răspuns :

— Mergeam să ascultăm cîntece religioase mai tot timpul. Erau nişte cîntăreţi, grozavi cîntăreţi, da' nimeni nu se sinchisea de ei. Pe urmă veneau predicatorii. Gesticulau indecent, săreau pe pian şi se mişcau în toate părţile. Publicului îi plăcea asta. Cred că de la ei am învăţat.

Elvis n-a fost un copil frumos. Prima lui fotografie, făcută la doi sau trei ani, ne înfăţişează un băieţel cu ochi imenşi care privesc în depărtare, undeva spre stînga, cu un nas strîmb şi turtit, cu buzele lăsate-n jos, cu chipul rotunjor şi blînd, ca un copil care-ţi aduce aminte de Edward G. Robinson. Are chiar şi-o pălărie cu boruri, lăsată puţin pe dreapta.

Într-o altă fotografie veche, făcută pe la şase ani, nu mai poartă pălărie. Părul lui blond, ca platinat, e despărţit de-o cărare dreaptă ca trasă cu linia. În părţi e tăiat scurt şi cîteva şuviţe îi cad pe fruntea proeminentă. Ochii sînt prea mari, cu pleoape grele, nasul e turtit şi puţin cam într-o parte, iar buzele groase erau încă pe atunci schimonosite de zîmbetul strîmb care-avea să devină celebru în lumea-ntreagă.

În fotografiile-astea două arată ca şi cum capul nu i-ar fi crescut îndeajuns ca să fie pe măsura trăsăturilor proeminente. Îmbrăcat într-un pulover larg, tras peste-o cămaşă de bumbac, cu un colţ de guler înăuntru, iar altul pe-afară, în a doua fotografie Elvis pare aproape la fel de fără căpătîi ca-n cea dintîi.

O fotografie făcută mai tîrziu, împreună cu părinții, în fața casei, îl înfățișează pe Elvis într-o cămașă albă, desfăcută la gît, cu mîneci lungi, care lăsau să i se vadă încheieturile, cu pantofi albi cu maro și niște bretele care-i ridicau pantalonii pînă la jumătatea pieptului. Tatăl poartă o cămașă albă, o jachetă de piele și niște pantaloni largi, iar mama o rochie cu buline, legată cu cordon.

În nici una din fotografii nu zîmbește nimeni.

Cînd Elvis a-mplinit cinci ani, mama a-nceput să-l ducă la școală (și-a continuat să-l ducă și în primii ani de liceu la Memphis) pe Highway Street 78, în centrul orășelului, unde se aflau clădirile simple, de lemn, care serveau drept școală în East Tupelo. Școala avea toate cele douăsprezece clase, căci primise autorizație și pentru clasele de liceu. Liceul a dat prima diplomă de absolvire în 1934. Ultima clasă număra atunci nouă profesori și patru elevi. Cînd Elvis era în clasa a patra, la școala din East Tupelo erau șapte sute de elevi și douăzeci și șase de profesori.

Nici unul din profesori nu-și amintește nimic de Elvis înainte de clasa a cincea. Atunci a avut-o dirigintă pe doamna J. C. Grimes. Locuia la mai puțin de-o sută de iarzi de casa familiei Presley, pe Old Saltillo Road, și s-a dus să facă cunoștință cu doamna Presley după ce-a aflat că erau ceva rude-ndepărtate.

— A fost un elev bun, spune azi doamna Grimes. De obicei îți minte dacă nu e. Îl cunoșteam destul de bine, așa că mi-l aduc c minte. Candid, ăsta-i cuvîntul. Și mediocru. Candid și mediocru. Erau cam treizeci în clasă și-n fiecare dimineață mergeam la capelă, povestește ea. Rugăciuni. Ei bine, două zile-n șir i-am întrebat pe copii dacă poate vreunul să spună-o rugăciune. Toți au tăcut chitic. Apoi, a treia zi, Elvis a ridicat mîna. A spus că știe-o rugăciune. Și-a spus rugăciunea și-a cîntat cîteva cîntece. Țin minte unul, care nu era chiar cel mai nimerit pentru o capelă, dar Elvis l-a cîntat așa de dulce că-ți venea să plîngi. Se numea *Old Shep* (Biata oiță). Pe-atunci îl aveam director pe domnul J. D. Cole și l-am rugat să-l asculte pe Elvis cîntînd. Domnul Cole a fost așa de impresionat că l-a luat pe Elvis cu el la tîrgul Mississippi-Alabama și l-a prezentat la concursul anual[1].

Mississippi-Alabama Fair and Dairy Show a fost prima dată organizat în 1904, ca un tîrg al ținutului Lee, și era în proprietatea municipiului. Se organiza pentru fermierii din regiune, dar nu aducea nici un profit. Avea loc cîte-o paradă de cai, se făceau vîn-

[1] Este vorba de un tîrg la care se țineau și concursuri artistice, organizate anual (n.t.).

zări de vite şi, mai tîrziu, au început să se ţină şi concursuri de frumuseţe pentru Miss Alabama şi Miss Mississippi. Cîştigătoarele luau parte apoi la concursul din Atlantic City pentru Miss America. În anii '40 s-au ţinut şi concursuri artistice, cu participanţi veniţi din cele două state pentru premiul anual. Elvis avea zece ani cînd domnul Cole l-a adus ca să reprezinte East Tupelo, orăşelul aşezat la numai o jumătate de milă de tîrg.

Elvis, cocoţat pe-un scaun ca să ajungă la microfon, a cîntat *Old Shep,* neacompaniat, deoarece chitariştii prezenţi nu se-arătaseră prea dornici să dea o mînă de ajutor concurenţilor. Elvis a cîştigat premiul doi — cinci dolari şi dreptul de-a intra pe gratis la orice joc.

— Bărbatul meu, Clint, avea un magazin de mobilă pe vremea aia, şi-aminteşte doamna Grimes. I l-am adus pe Elvis să-i cînte *Old Shep,* fiindcă el nu putuse veni la tîrg. Elvis a cîntat cîntecelul, iar Clint i-a dat bani de suc. Nu credeam s-ajungă vreodată prea departe, afirmă astăzi doamna Grimes.

Elvis creştea şi tatăl lui se muta dintr-un loc în altul, plecînd de la aprovizionarea cu lapte cînd, rămas fără clienţi, nu şi-a mai putut continua slujba, lucrînd cîmpul din vale, sortînd cherestea sau angajîndu-se ucenic dulgher la depozitul de cherestea Leak and Goodlett din Tupelo. În timpul proiectelor New Deal[1] de sub administraţia preşedintelui Roosevelt, Tupelo a servit drept cartier general pentru optsprezece ţinuturi, iar Vernon s-a angajat ca tîmplar la Works Progress Administration (W.P.A.[2]), ajungînd în cele din urmă şef de echipă. Ca toţi ceilalţi bărbaţi, lucra orice găsea în acele zile de criză.

— Şi-au pierdut casa şi s-au mutat de mai multe ori, povesteşte doamna Harris. Au stat în cîteva case de partea asta a şoselei, pe Kelly Street, apoi pe Barry. Curînd casa de pe Barry a fost confiscată. Erau săraci lipiţi. Abia-şi duceau zilele.

Cel puţin mîncau regulat. Alimentele poate nu erau dintre cele mai hrănitoare, dar le aveau la timp. Doamna Harris povesteşte că stăteau cam prost cu carnea :

— Carnea trebuia cumpărată, spune ea. Cîţiva creşteau porci în curte, da' cei mai mulţi trebuiau să-şi cumpere carnea şi nu era deloc ieftină. Mazăre, turte de porumb, bame, roşii, salată verde, ridichi, porumb fiert, cînd aveam, iar iarna legume uscate

[1] Noua politică economică a administraţiei Roosevelt (n.t.).
[2] Instituţie pentru extinderea reţelei de întreprinderi industriale (n.t.)

și conserve de piersici sau mere. Nu rămîneam niciodată nemîncați, da' trebuia să ne zbatem ca să nu murim de foame.

Lumea n-o ducea mai bine nici la Tupelo. În anul în care s-a născut Elvis, cultivatorii de bumbac au prezis pentru sud prima recoltă de un miliard de dolari. Dacă asta aducea venituri mari unora, nu însemna mare lucru pentru omul de rînd. Iar vremea, mai totdeauna schimbătoare în partea de nord a Mississippiului, nu făcea decît să înrăutățească lucrurile. Adesea rîurile inundau valea și multe din căsuțele din East Tupelo, iar în 1936 unul din cele mai cumplite uragane s-a abătut asupra orășelului, venind din învecinatul Harrisburg și făcînd două sute șaizeci de victime, rănind o mie și ceva și distrugînd nouă sute de case. Totul în numai treizeci și două de secunde. În East Tupelo, unde-au fost cele mai multe pierderi, familia Presley a văzut acoperișuri zburînd, pereți încovoindu-se într-o parte și-n alta, fără să mai poată fi îndreptați vreodată, și brăzdați de crăpături și spărturi.

La East Tupelo nu existau adăposturi împotriva uraganelor. Terenurile erau prea joase și apa ar fi pătruns cu ușurință. Așa că, în zilele fierbinți și uscate, cînd cerul se-ntuneca brusc și liniștea densă a după-amiezii era sfîșiată de strigătul vîntului, Elvis, împins din spate de maică-sa, o lua la goană spre un adăpost săpat în deal la oarecare distanță și aștepta acolo ore în șir, pînă cînd putea pleca fără grijă.

Intr-o asemenea zi, pe cînd Vernon se afla la lucru, Elvis și maică-sa erau singuri în adăpost și cîntau să-și alunge frica. Au început apoi să vorbească despre cum cîntase Elvis la tîrg și ce succes avusese. Elvis i-a spus mamei că vrea o bicicletă. Doamna Presley știa de mult treaba asta, domnul Presley se interesase de preț, dar cei cincizeci și cinci de dolari erau peste puterile lor. Așa că doamna Presley și-a întrebat fiul dacă n-ar fi mai bine să-i ia chitara (12,95 dolari), care era în aceeași vitrină cu bicicleta. La urma urmei, i-ar fi de folos la cîntat și, poate mai tîrziu, o să-și ia singur și bicicleta. Povestea spune că Elvis ar fi răspuns că, dac-o să primească chitara, n-o să mai pomenească nimic de bicicletă un an de zile.

În lunile care-au urmat, Elvis a-nvățat să cînte la chitară. A primit un mic ajutor din partea unchilor săi, Johnny Smith și Vester Presley, care i-au arătat cîteva acorduri. A-nceput să asculte radioul și-ncerca să imite sunetele pe care le-auzea. A ascultat soliști cunoscuți de muzică *country*, Roy Acuff, Ernest Tubb, Ted Daffan, Bob Wills și Jimmie Davis, și discuri ale celui care trece drept părintele muzicii *country*, Jimmie Rodgers, originar din Meridian, statul Mississippi, la vreo sută de mile de

Tupelo. A ascultat şi cîntăreţi de *blues* de prin partea locului (din valea cu bumbac, din ţinuturile ce se întindeau spre vest pînă la fluviul Mississippi sau la sud pînă la New Orleans), nume ca Booker (Bukka) White, Big Bill Broonzy, Otis Spann, B. B. King, John Lee Hooker (autorul cîntecului *Tupelo Mississippi Flood* /Mississippi inundă Tupelo/), Chester (The Howlin' Wolf) Burnett, Jimmie Reed, Earl Hooker şi McKinley (Muddy Waters) Morganfield. În zilele de duminică şi miercuri (miercurea era zi de slujbă la biserica penticostală) Elvis a-nvăţat să cînte *spirituals*.

Încet-încet stilul lui începea să capete contur.

— După-masă obişnuiam să ne-adunăm la una din noi acasă ca să mai schimbăm cîte-o vorbă, să ascultăm radio şi să mai auzim o glumă, povesteşte doamna Harris. Primăvara ieşeam în pădurea din spatele casei lor. Eu şi Gladys stăteam şi pălăvrăgeam, iar copiii zburdau pe deal. Le plăcea grozav să culeagă flori sălbatice, viorele şi caprifoi. Gladys ţinea să aibă mereu flori în casă.

Deseori, prietenii lui Elvis veneau la el. Mergeau cu toţii pe dealul din spatele casei şi ascultau cîntecele pe care le cînta el pe-ndelete.

Elvis n-a dus niciodată lipsă de prieteni, de lume care să-i vină-n casă sau de cunoştinţe prin apropiere, pe care să le poată vizita. Colegilor de şcoală li se adăugau numeroşii membri ai familiilor Presley şi Smith, alte rude aflate pretutindeni în ţinut, verii verilor verilor şi tot aşa. Buck Presley, ca să dau un exemplu, era văr primar cu bunicul lui Elvis şi locuia, împreună cu nevastă-sa şi cei şapte copii, la o fermă din Richmond, la vreo opt mile distanţă. Astăzi Buck, nevastă-sa şi doi din băieţii lor, Hershell şi J. W., locuiesc în nişte case mici, mobilate sărăcăcios, la Nettleton. Buck are-n jur de şaptezeci de ani, se-mbracă de obicei în salopetă şi stă pe-un scaun ponosit, cu cîte-un borcan aşezat alături, pe podea, în care scuipă tutunul pe care-l mestecă mai tot timpul. Hershell e-un tip brunet şi musculos, înalt de vreo cinci picioare. Poartă nişte pantaloni largi de orăşean şi-o cămaşă sport, desfăcută la gît.

— M-am născut la Richmond, spune Buck. Toată viaţa n-am locuit la mai mult de cincisprezece mile de Tupelo, în afară de doi ani cînd am stat în Arkansas. Am lucrat pămîntul cam toată vremea. Asta fac toţi din familia Presley. Cultivă bumbac şi porumb.

Buck nu-i prea vorbăreț. E taciturn, suspicios față de străini (dar cordial, deosebit de cordial) și-nainte de-a spune-o vorbă, măsoară omu' din cap pînă-n picioare. Hershell îi seamănă leit.

— Mergeam la Tupelo cu autobuzul școlii, istorisește el. Mergeam să-l vedem pe Elvis și pe ceilalți, mergeam la spectacole, la lupte, la chestii d-astea. Mi-aduc aminte că de multe ori săream gardul ca să ne ducem la bîlci. Ne-au prins odată și-asta a pus capăt la toate. Erau niște tipi cu ciomege care stăteau pe lîngă gard. Àia ne speriau de moarte.

Hershell se așază din nou pe scaun și rămîne tăcut. Își ține picioarele într-un fel ciudat. Rumegă la ce-ar mai putea adăuga.

— Țin minte că Elvis mergea peste tot cu hodoroaga aia de chitară. Îi plăcea grozav chitara. Nu cred să fi avut vreodată mai mult de trei coarde, da' zău dacă nu cînta-n draci.

Cînd vreun străin pleacă din casa de la ferma lui Buck și Hershell Presley, ultimul lucru pe care-l aude e :

— Să mai dai p-aici negreșit !

Cînd Elvis era în primii ani de școală, înainte de-a fi cîștigat premiul la tîrg și de-a fi primit chitara, tatăl lui a-nceput să caute de lucru la Memphis, la o sută de mile spre nord-vest. În timpul războiului, fabricile apăruseră-n oraș ca ciupercile și era mai ușor să dai de-o slujbă pe-aici. De cîte ori putea, venea acasă la sfîrșitul săptămînii, iar cînd s-a terminat războiul, s-a-ntors definitiv. Sperase să-și aducă și familia la Memphis, dar casele erau fie prea dărăpănate, fie prea scumpe pentru punga lui, iar cînd s-a terminat războiul, s-au închis și fabricile.

În 1946, școala din East Tupelo s-a unit cu școala ținutului Tupelo. (Cele două orașe s-au unit în 1948.) Astfel, în iunie 1947, s-a ținut ultima serbare de absolvire a școlii. De la acea dată, elevii claselor a unsprezecea și a douăsprezecea au fost nevoiți să meargă cu autobuzul la Tupelo.

Cam tot atunci, familia Presley s-a mutat la oraș, lîngă Shakerag, cartierul negrilor din Tupelo, iar Elvis s-a înscris la liceul Milam Junior, așezat la întretăierea dintre Gloster și Jefferson, o școală mult mai mare și-ntr-un cartier mult mai frumos decît cea la care fusese pînă atunci. Curînd după aceea, în 1948, cînd Elvis avea treisprezece ani, familia Presley a plecat din oraș.

— Eram terminați, pur și simplu terminați, așa c-am plecat din Tupelo peste noapte, spunea Elvis cîțiva ani mai tîrziu. Tata a împachetat toate lucrurile-n cutii, a pus tot calabalîcul pe mașină — un Plymouth 1939 — și-n portbagaj. Am pornit spre Memphis. Lucrurile trebuiau să se-ndrepte.

III

LICEUL

LUCRURILE NU S-AU ÎNDREPTAT la Memphis, în orice caz nu chiar de la-nceput. Dacă se schimbase ceva, se schimbase doar în rău. La East Tupelo şi Tupelo, familia Presley stătuse-n case care nu erau nici mari, nici deosebit de confortabile, dar faţă de ce găsiseră în cel mai mare oraş din Tennessee (cu o populaţie de aproximativ 300 000 de locuitori pe acea vreme), şandramalele-alea păreau adevărate palate.

Mai întîi s-au înghesuit într-una din camerele unei case în formă de cutie, pe Poplar Avenue 572, la o milă de locul în care fluviul Mississippi înconjoară centrul comercial. Cîndva fusese un cartier select, o parte din North Memphis, dar, ca multe altele situate în apropierea centrului comercial, era acum, aproape în exclusivitate, un cartier al săracilor. Altădată casa fusese, poate, elegantă, dar în 1948 au împărţit-o în apartamente soioase de cîte-o cameră. Nu existau bucătării, iar familia Presley avea aceeaşi baie cu alte trei familii. În clădire erau şaisprezece asemenea camere cu tavanul înalt, care adăposteau nu mai puţin de şaizeci de persoane. Instalaţia electrică era un adevărat pericol, iar sistemul de încălzire aproape inexistent. Pereţii erau plini de găuri, iar unde nu erau găuri, era murdărie din belşug. Familia Presley dormea, gătea (pe un reşou, cu apă adusă din baie) şi mînca în aceeaşi cameră. Nu era tocmai genul de casă în care să-ţi poţi invita prietenii.

La început, Elvis n-a avut prieteni. Asta din cauza felului său de a fi, rezervat şi timid. Un copil care se mută într-un cartier nou trece printr-o perioadă de adaptare dureroasă, iar cînd e vorba de un băieţel firav şi politicos, venit dintr-un sătuc din Mississippi la Memphis, oraşul despre care auzise vorbindu-se nu-

mai (şi care-i inspira, poate, o oarecare teamă, căci tatăl lui găsise de lucru numai cu multă trudă), durerea devine acută, noutatea şi dimensiunile oraşului aproape copleşitoare. Astfel liceul L. C. Humes, la care Elvis a fost dus din prima săptămînă la Memphis, avea peste 1600 de elevi în cele cinci clase (de la a şaptea la a douăsprezecea), numărul elevilor fiind, cu alte cuvinte, mai mare decît numărul locuitorilor din East Tupelo.

Vorbind despre prima zi de şcoală a lui Elvis, Vernon Presley povesteşte cum l-a dus şi l-a lăsat în faţa biroului directorului. Dar nici n-a apucat bine să se-ntoarcă acasă c-a apărut şi Elvis. Vernon istoriseşte că, de nervi, lui Elvis îi ieşiseră ochii din cap, iar cînd l-a-ntrebat ce se-ntîmplase, Elvis i-a răspuns că nu prea înţelegea cum stau lucrurile şi că erau aşa de mulţi copii... i-era o frică cumplită să nu rîdă copiii de el.

Elvis s-a întors la şcoală a doua zi şi, încet-încet, s-a obişnuit. Tatăl era muncitor la o fabrică de unelte şi şofer pe furgoneta unui băcan angrosist, iar mama lucra, cîteodată, la o fabrică de perdele sau la un bufet de la marginea oraşului, unde era chelneriţă. Venitul total al familiei Presley se ridica la vreo treizeci şi cinci de dolari pe săptămînă.

Nimeni din afara familiei Presley nu poate să spună prea multe despre acest prim an petrecut la Memphis. Elsie Marmann povesteşte că într-a opta Elvis a fost elevul ei la muzică şi nu părea un talent promiţător.

— Nu era-n cor, spune ea. N-avea genul de voce de care-aş fi avut nevoie la cor.

Doamna Tressie Miller a plecat din Mississippi împreună cu familia Presley şi s-a mutat la Memphis. Au locuit în aceeaşi casă pe Poplar Avenue. Ea spune că-n faţa casei era o curte mare şi, după ore, Elvis îşi înveselea uneori prietenii cîntîndu-le cîte-un cîntec şi acompaniindu-se la chitară. Alţii fac comentarii asupra seriozităţii lui Elvis şi-a felului său liniştit şi politicos de a fi. Toţi spun că-şi iubea, mai bine-zis îşi adora, mama. Şi cam asta-i tot. A trebuit să treacă un an pentru ca profesorii sau colegii să-l cunoască şi să poată spune ceva despre el. Dar, chiar şi-atunci, majoritatea celor de la Humes de-abia îl acceptau. La toate liceele sînt elevi care trec neobservaţi. Elvis a fost unul din ei.

In februarie 1949, Vernon Presley a început să lucreze ca muncitor la Compania United Paint. Punea cutiile de vopsea în lăzi ca să poată fi expediate. Fabrica, o clădire de cărămidă cu patru etaje, care înainte de prohibiţie fusese fabrică de bere, iar

după aceea depozit de bumbac, era așezată la intersecția dintre Winchester și Concord, la numai cîteva străzi de casa familiei Presley. Vernon primea 83 de cenți pe oră și cîștiga 38,50 dolari în săptămînile bune, cînd izbutea să facă cinci ore suplimentare. Nu se putea spune că slujba asta era o mină de aur, dar domnul Presley a rămas aici cinci ani. Oricît de mic ar fi fost salariul și indiferent de statutul pe care i-l oferea un astfel de post, conta măcar pe niște bani care veneau la timp.

La 17 iunie, în același an, Elvis și mama lui au primit în apartamentul lor de o cameră un vizitator : doamna Jane Richardson, una din cele două funcționare de la spațiul locativ din Memphis. Familia Presley făcuse o cerere de ajutor, iar doamna Richardson venise să vadă dacă era îndreptățită sau nu.

— Erau niște oameni tare nevoiași, relatează doamna Richardson, o femeie amabilă și sigură de sine, care tocmai s-a pensionat, după treizeci de ani de activitate. Am stat de vorbă cu doamna Presley și cu Elvis și-ncă de pe-atunci am zis că Elvis e băiat drăguț. Păreau amabili și meritau mai mult. Asta am zis și după ce-am văzut în ce condiții trăiau, înainte de-a se muta în complexul de locuințe.

Raportul, în care casa din Poplar era calificată drept „infestată" și „necesitînd reparații capitale", a fost supus comisiei. S-a verificat salariul pe care-l primea Vernon de la United Paint ; s-a constatat că trimitea lunar zece dolari mamei sale, la West Point, în Mississippi, s-a înregistrat Pontiacul tip 1937, care funcționa destul de defectuos, și s-a recomandat repartizarea unui apartament în Lauderdale Courts, un complex de locuințe finanțat de guvern, care se afla în cartierul cu același nume și în apropierea companiei la care lucra Vernon.

Trei luni mai tîrziu, în mai, Elvis a terminat primul an la liceul Humes, iar familia Presley s-a mutat într-un apartament de două camere, la parterul unui bloc din Lauderdale Courts, pe Winchester Street 185.

Complexul acesta din cărămidă roșie se număra printre cele cîteva construite de guvernul federal pe la mijlocul anilor '30. Încă de la acea dată era administrat de municipalitate. Fusese proiectat pentru familiile cu salarii mici și, conform tradiției, chiria se stabilea în funcție de veniturile familiei respective. Inițial, familia Presley a plătit treizeci și cinci de dolari pe lună.

— Cele mai multe familii care locuiau aici se mutaseră din cîte-o casă dărăpănată de mahala, povestește doamna Richardson. Ni se cerea, pe atunci, să-i mutăm aici. Lozinca vremii era :

„De la locuința de stat la proprietatea personală nu-i decît un pas". Chiar au fost unii care-au locuit aici, și, cu banii economisiți, au plătit prima rată la cîte-o casă mai modestă.

Tăcută, suferința bîntuia pajiștile pîrjolite de soare, drumurile de o simetrie aspră și casele de cărămidă, pierdute în anonimat. Înfățișarea celor 433 de clădiri ale complexului — unele, case fără etaj și cu ornamente de fier forjat, altele, blocuri de două etaje — era pe măsura grijii purtate de autorități, dar banii destinați confortului individual sau înfrumusețării erau greu de găsit. Familia Presley locuia într-unul din blocuri. De partea cealaltă a străzii, gata să cadă, erau coșmelиile cenușii ale celor mai nevoiași negri, o farmacie și o berărie, iar dincolo de ea, Compania United Paint și spitalul St. Joseph. La o jumătate de milă spre sud, se întindea, întunecată și scabroasă, Beale Street, leagănul legendar al *blues*-ului. Complexul Lauderdale Courts avea unsprezece ani. Dacă de locuit se putea locui cît de cît onorabil, în schimb, cu cartierul nu te prea puteai lăuda.

În ziua în care s-a mutat în apartament, Vernon a completat un formular în care era prezentată starea holului, a dormitoarelor, a bucătăriei separate (slavă Domnului !) și a băii. Însemnînd cu grijă pe formular și adăugîndu-și cu creionul propriile comentarii, ordonat și citeț, el a scris : „Peretele din jurul căzii de reparat... apartamentul de zugrăvit... o jaluzea din dormitor nu funcționează... lumina din vestiar nu stă aprinsă... ușa de la cuptor nu se închide bine... un picior [de la bufetul din bucătărie] rupt... chiuveta de la baie e înfundată... robinetul de la chiuveta din bucătărie de reparat".

Nu toate erau în cea mai bună stare, dar, oricum, era un pas înainte față de casa din Poplar. Din mahala într-o casă de stat. Următorul pas : o locuință proprietate personală. La acea vreme părea puțin probabil că un asemenea gînd va deveni realitate.

Formularul pe care l-a completat Vernon cu date asupra stării apartamentului este una din numeroasele hîrtii din dosarul Presley, pe care doamna Richardson îl păstrează încă în vechiul birou. *

* Ca multe alte obiecte aparținînd trecutului lui Elvis, dosarul a fost consultat de admiratorii săi fervenți și este, de aceea, uzat (și rupt). Admiratorii lui Elvis, despre care vom vorbi mai mult mai tîrziu, sînt fanatici în devotamentul lor și se dedau la furturi de dragul amintirilor. S-ar duce oriunde să vadă, să pună mîna, să vorbească, să fotografieze (sau să ia) orice obiect, clădire, persoană sau fleculeț care a apărut vreodată în calea idolului lor. Cîtorva ziare și reviste importante li s-au furat dosarele cu extrase și fotografii. La Graceland, reședința din Memphis a lui Elvis, iarba de pe marginea drumului a fost smulsă cu regularitate în cei cincisprezece ani cît a stat el acolo.

Cînd locuiești într-un apartament de stat, e ca și cum ai fi la armată : se fac rapoarte și inspecții regulate, iar hîrțoagele se adună pînă cînd ai un adevărat dosar. Familia Presley a stat în apartamentul acela trei ani și jumătate și, în tot acest timp, doamna Richardson sau altcineva de la spațiul locativ venea, de două-trei ori pe an, ca să controleze starea linoleumului sau a lemnăriei și să verifice venitul familiei sau alte aspecte meschine ale vieții. Doamna Richardson a fost și este o femeie prietenoasă, pe care o interesau sincer problemele chiriașilor ei. În pofida acestui fapt, în relațiile lor domnea acel anonimat uimitor și un sentiment neplăcut de răceala metalului, care merge mînă-n mînă cu activitatea de binefacere.

În primul raport asupra familiei Presley, întocmit în ultima săptămînă a lunii noiembrie 1949, doamna Richardson a notat că mașina se stricase, că nu exista telefon în apartament și că venitul anual al lui Vernon, la United Paint, a fost calculat la 2080 de dolari.

Deși Elvis era deja la liceu, părinții tot îl mai cocoloșeau și erau chiar mai exagerați decît alți părinți cu un singur copil.

— Se purtau cu el de parc-ar fi fost un țînc de doi ani, spune doamna Ruby Black, care locuiește și acum la Lauderdale Courts. (E mama regretatului Bill Black, contrabasistul lui Elvis de la primele înregistrări și concerte.) Doamna Presley povestea despre gemenii ei și trăia numai pentru Elvis. Mai tîrziu, cînd pleca în turneu, Elvis îi telefona în fiecare seară fiindcă doamna Presley nu putea s-adoarmă dacă nu-i auzea glasul.

Elvis însuși își amintea că maică-sa l-a dus la școală pînă la cincisprezece ani.

— Asta se-ntîmpla numai uneori, istorisește Evan (Buzzie) Forbess, unul din prietenii cei mai apropiați ai lui Elvis din anii petrecuți la Humes. De cele mai multe ori venea cu noi.

Buzzie stătea cu mama și surorile lui pe aceeași stradă ca și Elvis. Tatăl lui fugise cu o chelneriță la puțin timp după nașterea copilului și de atunci mama lucra la o fabrică de perdele. De fapt, doamna Forbess a fost cea care i-a găsit de lucru lui Gladys la cusut perdele. Buzzie era cu un an mai mic decît Elvis, dar timp de patru ani au fost practic nedespărțiți.

— Era o școală proastă, pentru săraci, una din cele mai proaste din Memphis, afirmă Buzzie azi. Nu mă dădeam în vînt după școala aia și cred că nici Elvis. A spus-o și el de mai multe ori. În cartierul ăla a fost o chestie grozavă că Elvis a scos-o la capăt fără să dea serios de bucluc.

Buzzie seamănă cu Peter Falk (într-o variantă mai solidă) — fumează chiar trabuc — şi-acum lucrează la departamentul de apă, energie şi lumină. Zîmbeşte sardonic şi povesteşte despre încăierările în care se-amesteca Elvis. Povesteşte ce păruială a fost după un meci de fotbal, cînd Elvis „a sărit gardul şi s-a băgat unde era învălmăşala mai mare". Istoriseşte cum, pe cînd Elvis era în clasa a zecea, cineva din echipa adversă l-a înjurat, de pe un autobuz parcat, pe antrenorul de la Humes, iar Elvis „şi-a vîrît mîna lui osoasă prin fereastra autobuzului, l-a apucat pe băiat de nas şi cu asta, basta".

Buzzie spune că fotbalul [1] era marea pasiune a lui Elvis şi se-apucă să povestească despre vremurile cînd el, Elvis şi alţi cîţiva băieţi se duceau la uzina de apă să bată mingea cu un grup de negri.

— Dom'le, ăştia dădeau în minge de te-nnebuneau, zice Buzzie. Noi eram obişnuiţi cu numere ca patru, treisprezece, optsprezece, cinci şi pleosc! Centru-naintaş trimitea mingea la fundaş. În echipa negrilor centru-naintaş se-apleca peste minge, iar fun-fundaşu' începea să strige ceva care semăna cu „Fasolică, măzărică şi vărzică...". Strigau în gura mare şi noi ne tăvăleam de rîs. Ajungeau aşa să marcheze cîte şase puncte, iar noi cădeam în fund şi ne hlizeam cu gura pîn' la urechi.

Elvis a jucat un an în echipa de la liceul Humes.

— A jucat cu clasa a unsprezecea şi s-a descurcat foarte bine-n echipă, relatează Buzzie. N-a jucat cu clasa a douăsprezecea, ci cu-a unsprezecea. Era cam scund şi nu era obişnuit cu jocul organizat, da' nu se dădea niciodată-n lături şi-şi vîra nasu' peste tot. Juca pîn' la capăt. A jucat în cîteva meciuri din cele zece, sau cam aşa ceva, programate pentru anul ăla. N-a marcat nici un punct. De obicei juca-n apărare. A marcat o grămadă de goluri în meciurile neoficiale. Avea mînă bună şi era foarte iute. Da' era prea mic pentru jocurile oficiale.

Bobby (Red) West i-a fost şi el prieten în anii de liceu. Locuia tot într-o casă de stat, într-un complex din apropiere, Hurt Village, şi era cu un an înaintea lui Elvis la Humes. Ca şi Buzzie, Red era unul din jucătorii permanenţi ai echipei de fotbal. Nu s-a schimbat mult de la începutul anilor '50, poate i-a mai crescut un pic burta şi-a mai îmbătrînit puţin, dar are umeri la fel de laţi şi musculoşi, iar părul roşu şi sîrmos arată tot ca o perie.

— Elvis avea părul lung pe vremea aia, spune Red. Era singurul. Restul eram tunşi ca-n armată. N-a jucat decît un an şi

[1] Este vorba de fotbalul american (n.t.).

antrenorul i-a spus să se tundă sau să plece. Cam cu asta s-a terminat tot. Purta haine-n culori țipătoare, roz și negru. Într-un cuvînt, era deosebit. Și treaba asta le dădea unora o ocupație. Aveau de lucru acu' : să nu-l lase-n pace.

Elvis a povestit odată că și-a lăsat părul și perciunii să crească ca să semene și el a camionagiu și să pară mai mare. De obicei, nu prea dădea explicații de ce punea pe el culori așa de stridente. Le punea și gata.

— Îi vedeam în fiecare duminică dimineața plecînd la biserică, povestește mama lui Buzzie Forbess, o femeie durdulie, de vreo șaizeci de ani, care locuiește și acum la complex. Elvis era așa de nostim ! O duminică purta pantaloni roz și haină neagră, cealaltă duminică, pantaloni negri și haină roz.

La întretăierea dintre Beale Street și Second Street era magazinul de confecții bărbătești al fraților Lansky, care se specializaseră în vînzarea unor costume de un galben bătător la ochi, a hainelor sport de culoare roz cu tighele negre lucitoare și a tot felul de zorzoane pentru bărbați care mai de care mai țipătoare. De cîte ori veneau la Memphis, cîntăreții *country* din Nashville se opreau și-aici. Și negrii din împrejurimi se dădeau în vînt după magazinul ăsta. Elvis n-avea prea des bani de dat pe-mbrăcăminte, da' de cîte ori avea, aici îi cheltuia.

Prin fotbal, pieptănătură și modul de-a se-mbrăca, Elvis își făcuse-un stil, care-i dădea mai multă siguranță, un fel de securitate personală. Sfiala nu-i dispăruse însă și, ce e mai curios, era total lipsit de îndrăzneală cînd era vorba de muzica lui.

Elvis se-ncumeta să le cînte prietenilor zdrăngănind la chitară cele cîteva acorduri pe care le știa, dar cînd era vorba să cînte în fața altcuiva, dădea imediat înapoi. Buzzie Forbess povestește :

— Făceam biologia împreună. Se-apropiau sărbătorile de iarnă. Elvis era-ntr-a zecea și vroiam să-l convingem să ne cînte la petrecere. I-a fost o frică grozavă și și-a lăsat acasă chitara intenționat, ca să poată spune că n-are cum cînta. Și nici n-a cîntat.

O altă colegă, Mona Raburn Finley, istorisea odată că, atunci cînd Elvis aducea chitara la școală, ea și prietenele ei se rugau de el cîte-un ceas întreg ca să le cînte ceva. De obicei, cînd începea el să cînte, clopoțelul anunța sfîrșitul orei.

Pînă ce Mildred Scrivener, o profesoară de istorie de la Humes, nu l-a inclus în spectacolul de varietăți al școlii, Elvis n-a reușit să-și depășească timiditatea.

— Unul din elevi a spus că Elvis ar trebui să-și aducă chitara la picnicul pe care-l organizam. Pînă atunci nici n-am avut habar

că știe să cînte, povestește ea azi. Elvis și-a adus chitara și, în timp ce toți ceilalți alergau încoace și-ncolo, zbenguindu-se cum fac puștii, Elvis s-a așezat liniștit și-a început să cînte, acompaniindu-se la chitară, unui mic grup adunat în jurul lui. Încet-încet și ceilalți copii s-au apropiat. Cîntecul lui melancolic avea ceva ce-i atrăgea ca un magnet.

Domnișoara Scrivener a fost diriginta lui Elvis în ultimul an. Cînd cei 1600 de elevi s-au înghesuit în sală să vadă spectacolul de varietăți, Elvis figura în program. Spectacolul avea drept scop strîngerea unui fond special al școlii, așa că nimeni n-a-ndrăznit să lipsească. Cei mai mulți copii de la Humes proveneau din familii sărace, iar dacă odată vreun băiat sau vreo fată nu-și putea permite să meargă la dans ori nu-i ajungeau banii pentru masă sau haine, atunci vorbea pe-ndelete cu Tom Brindley, directorul școlii, care lua bani din fond și lucrurile se-aranjau.

— Trei profesori se ocupau de organizarea spectacolului, povestește azi domnișoara Scrivener, iar eu eram producătoarea. Asta-nsemna că trebuia să alcătuiesc programul. În anul în care-a apărut Elvis, țin minte că erau peste treizeci de numere și era greu să se-ncadreze toate-n timp. Mai erau și bisurile. Cînd un elev își executa numărul bine, trebuia să mai apară o dată. Problema asta am rezolvat-o adunîndu-i pe toți și spunîndu-le că nu avem timp destul, așa că n-o să fie decît un singur bis : cel mai aplaudat putea să mai apară o dată la sfîrșitul programului. A fost o tensiune nemaipomenită în seara aceea, cum nu mai fusese niciodată. Elevii își executau numărul — cîntau din gură, dansau, cîntau la pian sau recitau — și cum ieșea din scenă, fiecare se văicărea : „Sfinte Sisoe, am fost îngrozitor !“, iar altul îl încuraja : „Taci, mă, c-ai fost cel mai bun !“ Un profesor își cunoaște elevii, așa că nu puteam să greșesc. Fiecare spera că el o să fie cel care-o să iasă la bis. Bineînțeles că știți cine-a ieșit. Elvis rămăsese la marginea scenei, ascuns pe jumătate de cortină, cînd i-am spus : „Tu, Elvis. Du-te și mai cîntă ceva“. N-am să uit niciodată cum arăta cînd a ieșit din scenă, după bis. „Să știți că le-a plăcut, domnișoară Scrivener, a strigat el. Le-a plăcut pe bune.“

— Una din surorile mele îmi adusese-o flanelă roșie, iar lui Elvis i-a plăcut așa de mult că i-am împrumutat-o pentru spectacol, istorisește prietenul lui, Buzzie. A cîntat un cîntec de dragoste și profesorilor le-au dat lacrimile. Să nu mă mișc de-aici ! Au început pur și simplu să se smiorcăie. A mai cîntat cîteva cîntece. Pe-al treilea, cred, mi l-a dedicat mie. Mă-ntrebam de ce. Pe urmă, mi-a dat flanela înapoi și mi-a arătat c-o ciupise-ntr-un loc, cînd o prinsese-n ușa unei mașini. Mi-a dedicat cîntecul ca să mă-mpace.

Buzzie povesteşte că singurele apariţii „publice" ale lui Elvis au mai fost după ce s-a-nscris în clubul Odd Fellows, din care făceau parte şi alţi băieţi de prin partea locului. Acesta cerea membrilor săi să ia parte la acţiuni de binefacere în schimbul folosirii localurilor destinate întrecerilor sportive sau întîlnirilor. Buzzie era şi el membru al clubului şi, cînd făceau vizite la spitalul veteranilor din Memphis, el improviza şi făcea tot felul de clovnerii, iar Elvis cînta.

Unul din rapoartele întocmite asupra stării materiale a familiei Presley, în noiembrie 1950, preciza că Elvis lucra ca plasator la Teatrul Loew, în fiecare seară între cinci şi zece, pentru 12,75 dolari pe săptămînă. A fost o slujbă pe care-a părăsit-o curînd, pentru că rămînea în urmă cu învăţatul. A reluat-o în vara următoare, dar a fost concediat. Arthur Groom, directorul teatrului, spune că la mijloc e-o poveste lungă : fata care vindea bomboane şi floricele în hol îi mai strecura lui Elvis cîte ceva pe-ascuns. Celălalt plasator l-a dibuit, Elvis i-a tras un pumn, aşa că lui Elvis i-au dat papucii.

Următoarea slujbă a fost la Marl Metal Products Company, unde lucra o normă întreagă, de la trei după-masă pînă la unsprezece seara. Începuse să adoarmă la ore, ceva peste care domnişoara Scrivener spune că trecea cu vederea, pentru că ştia care e situaţia, iar mama lui era îngrijorată.

— Era prea mult pentru un copil de vîrsta lui, spunea Gladys cu cîţiva ani mai tîrziu. Îi era aşa de greu, era tare obosit tot timpul şi l-am convins să se lase de slujbă. Eu m-am angajat la spitalul St. Joseph.

Raportul asupra stării materiale a familiei Presley, întocmit la 19 iunie 1951, indică o creştere a salariului lui Vernon cu zece dolari pe săptămînă, ajungînd la suma de 48,50 dolari, inclusiv cele cinci ore suplimentare. Ca urmare, chiria s-a mărit, celor patruzeci şi trei de dolari adăugîndu-li-se alţi şapte. În următorul raport, prezentat în decembrie, a fost inclus şi venitul doamnei Presley, care lucra ca ajutor de soră medicală şi, deşi nu era vorba decît de patru dolari pe zi, asta le-a cam dat de furcă. Spaţiul locativ lucra cu cifre reprezentînd venitul anual şi nu pe cel zilnic sau săptămînal, astfel încît cînd, după calcul, venitul anual al domnului Presley s-a ridicat la 1248 de dolari, iar la aceasta s-a adăugat venitul anual al soţiei, suma totală depăşea plafonul admis de administraţia municipală.

„A survenit o boală în familie, soţia lucrează pentru a acoperi cheltuielile. Notele de plată sînt tot mai presante, familia nu vrea

să rişte un proces", s-a scris într-un alt raport întocmit în decembrie, încercînd să se explice motivul pentru care doamna Presley şi-a luat o slujbă. Boala menţionată se referea la Vernon. Se lovise la spate în timpul lucrului, iar notele de plată la doctor creşteau văzînd cu ochii. Asta, însă, n-avea nici o importanţă. Venitul total calculat depăşea plafonul de 3000 de dolari şi, în consecinţă, familia Presley trebuia evacuată.

Stimate chiriaş,

Spaţiul locativ este obligat prin lege şi contract să asigure locuinţe numai pentru familiile cu venituri mici, astfel încît familiile cu venituri ce depăşesc plafonul admis şi continuă să ocupe locuinţa trebuie înştiinţate în vederea găsirii unei alte locuinţe.

Informaţiile pe care le deţinem indică faptul că nu îndepliniţi condiţiile pentru prelungirea contractului, deoarece venitul anual net de 3770,00 dolari, pe care îl realizaţi, depăşeşte plafonul maxim. Sîntem, de aceea, obligaţi să vă trimitem notificarea de neîndeplinire a condiţiilor şi înştiinţarea de mutare.

O înştiinţare similară este trimisă tuturor familiilor care nu îndeplinesc prevederile legale. În condiţii normale solicităm eliberarea locuinţei în termen de 30 de zile, dar ni se permite să adoptăm o politică mai liberală, dat fiind faptul că numărul de locuinţe accesibile în momentul de faţă este sub limita normală.

Conform obligaţiilor noastre, vă înştiinţăm oficial că, de la data de 29 februarie 1952, contractul dumneavoastră îşi pierde valabilitatea. Sîntem obligaţi să întreprindem măsuri în vederea luării în posesiune a apartamentului dumneavoastră, dacă nu ne este predat pînă la această dată. În cazul în care starea dumneavoastră materială se modifică, la o dată înainte de cea prevăzută, vă rugăm să ne înştiinţaţi. Dacă schimbarea face ca dumneavoastră să îndepliniţi condiţiile prevăzute, evacuarea nu va mai fi necesară.

La scurtă vreme, doamna Presley şi-a dat demisia de la spital, venitul familiei a fost reexaminat, iar înştiinţarea de evacuare retrasă.

Oricît erau de strîmtoraţi, reuşeau totuşi să-i dea lui Elvis cîte-o mînă de ajutor.

— Părinţii au scos bani pentru-o maşină de tuns iarba, povesteşte Buzzie, iar Elvis i-a înapoiat din cîştigurile sale. De obicei, se ducea să tundă iarba ca să aibă cu ce-şi plăti unele mici plăceri — bilete de cinema, circ şi-aşa mai departe. În afară de cele două sluj-

be de care-am pomenit, n-a lucrat prea mult. Părinții îi dădeau destul, dacă ne gîndim la sărăcia în care trăiau.

Buzzie ia în ris toată istoria cu Elvis, care și-ar fi vîndut o jumătate de litru de sînge.

— N-avea de ce s-o facă, spune el. N-a avut niciodată prea mare nevoie de bani. Se mulțumea cu puțin, iar cînd avea nevoie de ceva, rămînea totul în grija părinților. Ori de cîte ori auziți o asemenea poveste, gîndiți-vă la Lincolnul nedecapotabil pe care i l-au cumpărat. Era o mașină veche, ce-i drept, da' vă puteți da seama cum se purtau părinții cu el. Bineînțeles că și taică-su mai mergea cu mașina, da', de fapt, o cumpăraseră numai de dragul lui Elvis.

Domnul Presley a povestit odată o-ntîmplare despre Elvis și mașina aia, care trebuie să fi avut atunci mai bine de zece ani. Era e seară fierbinte de vară și, așa cum se mai obișnuiește și astăzi, cei din blocuri s-au adunat să stea la taifas afară pe verandă sau sub cei cîțiva copaci răsfirați, încercînd să dea de puțină răcoare și să mai schimbe cîte-o vorbă ca-ntre prieteni.

— Vechitura aia de mașină înghițea benzină cu ghiotura și cred că Elvis își făcea griji că n-o să am cu ce s-ajung la lucru, a povestit Vernon. Așa c-a venit în goana mare, strigînd : „Hei, tată, am pus benzină de cin'ș'pe cenți". Toți au început să rîdă, iar lui îi venea să intre-n pămînt de rușine.

Buzzie ținea la familia Presley ca la propria lui familie.

— Odată, povestește el, am căzut pe asfalt cînd jucam baschet și m-am dus la Elvis cu brațul plin de sînge. Doamnei Presley i s-au umplut ochii de lacrimi cînd m-a văzut. Era o femeie cu suflet de aur și nu se poate spune nimic rău de ea.

Cîteodată, și-amintește Buzzie, mai ales vinerea și sîmbăta seara, soții Presley se duceau la cinematograful din apropiere, Suzore 2, lăsîndu-i pe Elvis și Buzzie să dea cîte-o petrecere-n apartament.

— Nu erau petreceri zgomotoase, nici pomeneală, spune Buzzie. Nu puneam niciodată discuri, fiindcă Elvis cînta acompaniindu-se la chitară. Nu făceam tămbălău. (Doamna Richardson zice că o singură dată s-a dus cineva și i-a spus lui Elvis să cînte mai încet, că au început vecinii să se plîngă.) La toate petrecerile Elvis cînta, așa că noi am învățat să dansăm înaintea lui. Dansam tot ce se dansa pe-atunci. *Bop*-ul era ultima găselniță, da' și dansurile lente. Asta se-ntîmpla cam după ce s-a dus *jitterbug*-ul. Se-nțelege că Elvis își inventase-un stil propriu și pînă la urmă am dansat toți ca el. Țin minte că l-am văzut o dată în fața unui tonomat, ascultînd un disc și maimuțărindu-se de parc-ar fi avut

chitara-n braţe, unduindu-şi trupul în felul lui. Altă dată ne-am dus la o petrecere unde era un pian. A-nceput să bată clapele şi nu după mult timp l-am auzit cîntînd. După cîte ştiu, nu l-a-nvăţat nimeni să cînte la pian sau la chitară. A-nvăţat după ureche. Avea muzica-n sînge.

Buzzie s-a aşezat şi şi-a aprins din nou trabucul. Pentru el fusese o discuţie lungă, mai ales dacă se gîndea că de ani de zile nu mai vorbise despre Elvis. A continuat :

— Se-ntîlnea cu multe fete. Îi plăcea grozav treaba asta. Totuşi, nu era genul care s-agaţe-o fată şi să-i dea-ntîlnire. Fetele cu care ieşea îl aveau într-adevăr pe vino-ncoace şi mai şi ţineau la el. Nu prea lipsea de la petreceri şi era mai puţin timid decît se spunea. Dacă-l convingeam că el e sufletul petrecerii, păi asta era, pe cinstea mea. Pentru nimic în lume n-ar fi lăsat pe cineva să lîncezească.

De cele mai multe ori, cînd aveau întîlniri, povesteşte Buzzie, ieşeau în patru şi mergeau la cinema, la serbările organizate prin preajmă sau făceau cîte-o plimbare cu maşina.

— Ţin minte, odată ne-am gîndit să-nchiriem un camion ca să ieşim seara la o plimbare, istoriseşte el. Am reuşit să punem mîna fiecare pe cîte-o jumătate de dolar, da' nu era de-ajuns. Elvis s-a dus atunci la un magazin de discuri, lîngă cinematograful Suzore, şi-a anunţat că organizăm o ieşire la iarbă verde şi c-avem un camion care aşteaptă afară. N-a trecut mult şi camionul era plin ochi, iar noi aveam banii care ne trebuiau.

Vinerea şi sîmbăta seara, dacă n-avea nici o întîlnire, Elvis se ducea, de cele mai multe ori, la film cu băieţii din cartier. Suzore 2 era unul din acele cinematografe mari şi vechi, cum se vedeau în cartierele sărace din sudul oraşului prin anii 50 . cu două radiatoare antedeluviene, care gîfîiau şi pufăiau ca să menţină o temperatură cît de cît tolerabilă iarna, două ventilatoare scîrţîitoare, care luptau cu fierbinţeala agasantă a verii, şi-un acoperiş care curgea. Buzzie spune că Elvis încerca să se ducă la cinema cel puţin o dată pe săptămînă şi că era un mare admirator al lui Tony Curtis. La vremea aceea, Curtis juca în filme de aventuri şi devenise idolul adolescenţilor.

La şcoală, orele preferate ale lui Elvis erau şi activităţile din cadrul R.O.T.C.[1], deşi, povesteşte Red West, tocmai aici avea cel mai mult de suferit din cauza părului şi-a felului său de-a se-mbrăca. În orele de atelier, Elvis a făcut un fund de lemn şi un

[1] Prescurtare de la *Reserve Officers' Training* Corps (corpul de instrucţie al ofiţerilor de rezervă) (n.t.).

castron de salată pentru maică-sa. Cît despre orele de instrucție, acestea i-au plăcut cel mai mult, așa că după ce-a luat niște bani pe primele discuri, a venit la liceul Humes (o făcea destul de des în primii ani după terminarea școlii) și-a cheltuit 900 de dolari cumpărînd uniforme pentru membrii R.O.T.C. De fapt, una din puținele fotografii făcute la acea vreme îl arată stînd mîndru în uniforma lui kaki, cu o șapcă în stil european, pusă pe-o ureche pe părul blond și cu un zîmbet strîmb pe față.

În numărul din 1953 al lui *The Herald*, anuarul liceului Humes, nu e decît o singură fotografie cu Elvis, care-l înfățișează purtînd o jachetă închisă la culoare, o cămașă albă și-o cravată în nuanță deschisă. Are fața plină de coșuri, perciuni mari, părul lung în părți, pieptănat cu grijă la spate, stil coadă de rățoi, ridicat în vîrful capului, ondulat și aranjat și cu o buclă lăsată pe frunte. Lîngă fotografie stă scris :

PRESLEY, ELVIS ARON
Cursuri : atelier, istorie, engleză
Activități : R.O.T.C., cercul de biologie, cercul de engleză, cercul de istorie, cercul de oratorie.

O altă mențiune (singura, de altfel) referitoare la Elvis apare în jurnalul clasei în care stă scris : „Donald Williams, Raymond McCraig și Elvis Presley pleacă de la școală în speranța că se va găsi altcineva care să le ia locul de «răsfățați» ai profesorilor ?????“ (Buzzie zice că n-are habar ce-nseamnă asta, doar dacă nu se referă la faptul că Elvis îi făcea pe profesori să le dea lacrimile de cîte ori cînta.) Elvis n-a fost considerat cel mai popular, cel mai talentat, cel mai atrăgător, cel mai bun sau cel care-avea să reușească cel mai repede. N-a fost ales „cel mai“ la nimic.

— Nu era ca noi ceilalți, povestește Buzzie. N-avea note dintre cele mai bune fiindcă nu-l interesa. Era destul de deștept, da' nu țin minte să fi dus cu noi cărți acasă de prea multe ori. Aveam note mediocre sau de trecere și cu asta, basta.

Salariul lui Vernon a continuat să crească încetișor, dar de ajuns nu le ajungea niciodată. În primăvara anului 1952, familia Presley era în restanță cu chiria și întreținerea. De la spațiul locativ a venit o înștiințare în care se arăta că aveau de plată 43,74 dolari și, începînd cu acea dată, li se aplica o amendă de 1 dolar pe zi.

În luna august a aceluiași an Compania United Paint a prezentat un raport în care se arăta că venitul săptămînal mediu al lui Vernon era de 53,22 dolari. La o săptămînă după aceea, Vernon a înaintat un raport la spațiul locativ în care se arăta că era inexact tot ce se afirmase despre el și că nu ajungea niciodată la această sumă.

În noiembrie Gladys s-a întors la spitalul St. Joseph, ca ajutor de soră medicală. Venitul familiei a depășit din nou plafonul admis și au primit încă o dată ordin de evacuare. Li se spunea că trebuie să se mute pînă la 28 februarie 1953.

Familia Presley și-a petrecut Crăciunul și Anul Nou în acel imobil, iar la 7 ianuarie s-a mutat mai în centru, într-un mic apartament de pe Cypress Street 398. Locuința avusese șapte camere, dar fusese împărțită în patru apartamente. Nu arăta cu mult mai bine decît camera amărîtă din Poplar Avenue și îi costa cincizeci și doi de dolari pe lună.

Elvis a absolvit liceul Humes în iunie și-a început să caute de lucru.

IV

RĂSĂRIT DE SOARE

ÎN VARA lui 1953, Elvis s-a angajat ca muncitor la fabrica de instrumente de precizie, iar apoi, în urma unei cereri, a primit un post la Compania de electricitate Crown, o firmă care făcea instalaţii electrice în biserici, şcoli, fabrici, magazine şi locuinţe. Pe statul de plată erau patruzeci şi cinci de electricieni, iar Elvis era unul din cei doi şoferi care transportau cu camionul materialele pe şantier şi, uneori, mai ajutau şi la aprovizionarea depozitelor cu mărfuri. Cîştiga 1,25 dolari pe oră. După ce plătea impozitul, îi mai rămîneau patruzeci şi unu de dolari şi cîţiva cenţi pe săptămînă.

Postul ăsta îi convenea lui Elvis de minune, căci Compania Crown îşi avea sediul într-o clădire de stuc cu un etaj pe Poplar Avenue 353, la cîţiva paşi de casa de pe Cypress, la numai o stradă de prima lor casă din Memphis şi la trei străzi de Lauderdale Courts. Aşa că Elvis era aproape de toţi prietenii. De obicei mergea pe jos la Crown prezentîndu-se pe la opt dimineaţa. Proprietarii, James şi Gladys Tipler, ţin şi-acum minte cînd a venit Elvis prima oară la ei.

— Am telefonat la braţele de muncă din Tennessee, povesteşte doamna Tipler, şi-am vorbit cu funcţionara de-acolo, care mi-a spus că ştie ea un băiat foarte drăguţ, dar că nu trebuie să mă las — exact aşa a zis — înşelată de aparenţe. Iar cînd a intrat şi l-am văzut... Dacă fata aia nu mi-ar fi spus ce mi-a spus, cred că l-aş fi dat pe uşă-afară. Vreau să spun c-avea părul lung. Deşi puştiul avea trăsături fine, nu eram obişnuită cu-aşa un păr.

Brusc intervine şi domnul Tipler :

— Lui Elvis îi plăceau grozav pletele. Le purta lăsate pe spate. Cum se întorcea dintr-o cursă cu camionul, se ducea glonţ la

oglindă să se pieptene. Făcea asta de fiecare dată, nu exista să nu se pieptene.

— Era curățel îmbrăcat, spune doamna Tipler. Trebuie să recunosc treaba asta, cu toate că nu eram obișnuită cu părul ăla lung. Acum n-ar mai părea ieșit din comun.

Domnul Tipler intervine din nou.

— Tu-i fixai orele la coafor! Apoi o necăjește pe un ton confidențial: De fiecare dată *ea* îl programa la coafor ca să-și aranjeze părul. Știți, se ducea să se tundă la coafor, nu la un frizer obișnuit. În privința asta, îi lăsase demult în urmă pe ceilalți, încă de pe vremea cînd era dincolo. Se ducea la coafor și cînd stătea pe Poplar sau în Lauderdale. Cum îi zicea coaforului, Gladys?

Doamna Tipler e o femeie cu înfățișare de matroană, poartă rochii modeste, iar părul frumos coafat îi ajunge pînă la umeri. Ochii îi strălucesc ca doi cărbuni aprinși, iar cînd îi vorbește domnului Tipler așa de drăgăstos, ai putea să juri că-i Molly McGee în persoană. Domnul Tipler, un bărbat de vreo cincizeci de ani, robust și ars de soare, părea varianta îndulcită a lui Ernest Borgnine, din cauza zîmbetului ce-i umplea chipul și a strungărețel care-i despărțea dinții din față.

Elvis era cel mai tînăr salariat de la Crown și devenise, de aceea, ținta glumelor nevinovate ale electricienilor mai vîrstnici.

— Glumeau pe socoteala lui, povestește doamna Tipler. N-am să uit niciodată că s-a-ntors de pe un șantier într-o zi și mi-a spus: „Doamnă Tipler, am nevoie de niște cîrlige suspendate". Am scotocit împreună ore în șir prin depozit, pînă ce-a venit Tip, și-atunci i-am spus lui: „Tip, e nevoie de cîrlige suspendate pe șantierul de la East School", iar Tip a rîs de amîndoi și a zis: „Ce dracu', v-ați pierdut mințile de-a binelea? Vreți să le găsiți aici gata suspendate?"

Nu demult doamna Tipler s-a apucat să răscolească printre hîrtii și cecuri anulate, vechi de cincisprezece ani, în căutarea unor dovezi clare referitoare la perioada cînd tînărul șofer de camion a lucrat la Crown. Spunea că mai rămăseseră niște cecuri. Cam avea obiceiul să le dea la toată lumea, dar în cele din urmă a găsit două. Cecurile, datate la mijlocul lui iulie 1954, erau pe numele de „Alvis Presley" (pentru 41,35 și 41,71 dolari, fiecare reprezentînd salariul pe o săptămînă) și purtau pe verso, în creion, semnătura ce-avea să devină familiară milioanelor de oameni care-au primit de atunci încoace felicitări de Paști și de Crăciun, calendare de buzunar și fotografii cu „autograful" lui Elvis Presley.

A întors cecurile pe-o parte şi pe alta, şi-a plimbat degetele peste semnăturile decolorate de vreme şi-a-nceput :

— Venea cîteodată mai tîrziu decît trebuia. În ziua aceea îşi spărsese-un cauciuc de la camion şi, în loc să oprească, a mers mai departe. Avea chitara aia cu el şi, cînd am văzut-o şi p-asta, i-am spus : „Elvis, lasă chitara. O să te ducă de rîpă. Mai bine te-ai gîndi pe ce cale-o s-o apuci". A-nceput să rîdă.

Elvis era şofer pe un camion Ford cu platformă pentru transportul echipamentului. În drumurile pe care le făcea ca să ducă sau să ia diferite materiale, poposea uneori la Memphis Recording Service, o filială mică dar productivă a Casei de discuri Sun[1], ambele fondate şi conduse de Sam Phillips. Pe vremea aceea, Sun era considerată companie independentă, iar Sam vindea şi-nchiria înregistrările sale altor companii, realizînd un cîştig mai „subţire" decît aluminiul matriţelor lui. Memphis Recording Service adăuga un plus la venituri prin înregistrarea ceremoniilor religioase şi-a nunţilor transmise-apoi la posturile locale de radio, ca şi prin înregistrări de discuri personale. Elvis ştia de această practică (Înregistrează-ţi propriile discuri ! Patru dolari pentru două cîntece !), iar după ce-a strîns banii, într-o pauză de prînz şi-a parcat maşina în apropiere şi-a intrat. De serviciu, în ziua aceea, era Marion Keisker, o femeie sociabilă, trecută de treizeci de ani, care fusese de mic copil una din figurile de la radio. Renunţase de curînd la postul de „Miss radio Memphis" pentru a prelua conducerea birourilor lui Sam. Astăzi, Marion se gîndeşte la Elvis cu căldura unei mame pentru fiul ei.

— Era-ntr-o sîmbătă după-masa, o după-amiază foarte, foarte aglomerată. Nu ştiu cum se făcuse, dar în momentul acela eram singură-n birou, relatează ea, altfel, biroul era plin de oameni care vroiau să-şi facă discuri personale. Se formase-un fel de coadă şi se mergea după principiul „stai şi-aşteaptă-ţi rîndul". Elvis a intrat şi-a spus că vrea să-nregistreze un disc. I-am atras atenţia c-are de-aşteptat. El a zis să e-n regulă şi s-a aşezat pe-un scaun. Bineînţeles, chitara nu-i lipsea. Pe atunci, *toţi* veneau cu chitarele. În timp ce-şi aştepta rîndul, am avut amîndoi o discuţie pe care n-am uitat-o nici după ani de zile, pentru c-a trebuit s-o relatez de nu ştiu cîte ori. Mi-a spus că e cîntăreţ.

[1] În traducere, numele casei de discuri amintite înseamnă *soare*. Este necesară această precizare deoarece titlurile capitolelor IV şi VI se bazează pe un joc de cuvinte. *Răsărit de soare* şi *Apus de soare* semnifică începutul şi respectiv, sfîrşitul colaborării lui Elvis Presley cu Casa de discuri Sun (n.t.)

L-am întrebat : „Ce cînți ?“ El mi-a răspuns : „Cînt muzică de toate felurile“. L-am întrebat din nou : „Pe cine imiți cînd cînți ?“ „Nu imit pe nimeni“, mi-a spus el. M-am gîndit, din ăsta-mi eşti, va să zică. L-am întrebat : *„Country ?“* El mi-a răspuns : „Da, cînt şi muzică *country*“. I-am mai pus o întrebare : „Cu cine-aduci cînd cînți muzică *country ?“* „N-aduc cu nimeni“, mi-a răspuns el.

În 1953, cîntăreții preferați ai lui Elvis erau cei din grupul *Ink Spots,* aşa că a hotărît ca primul cîntec înregistrat să fie unul din cîntecele lor, *My Happiness* (Fericirea mea), pe care îl dedica mamei sale de ziua ei. Al doilea cîntec a fost *That's When Your Heartaches Begin* (Cînd sufletul te doare), o baladă plîngăcioasă, recitată în bună parte. La ambele cîntece s-a acompaniat la chitara lui prăpădită care scotea nişte sunete, spunea el cîțiva ani după aceea, „de parcă băteai în capacul unei găleți“.

Marion Keisker povesteşte mai departe :

— Ne-am dus în camera din fund să-nregistrăm discul de plastic, format mic. Elvis făcuse deja cam jumătate din prima față, cînd mi-am zis că n-ar fi rău să-nregistrez restul pe bandă. N-aveam obiceiul ăsta, dar voiam să-l audă şi Sam pe Elvis. Sam tocmai lipsea. Singurul lucru pe care l-am putut găsi a fost o bucată de bandă mototolită şi, pîn-am aranjat-o, s-a dus cea mai mare parte din primul cîntec. N-am înregistrat decît cam o treime din primul cîntec şi pe-al doilea în întregime. Nici măcar nu ştiu dacă Elvis şi-a dat seama că-l înregistrez.

Explicînd de ce-a făcut înregistrarea, Marion povesteşte cîte ceva despre Sam Phillips, lucruri pe care Sam nu le spune niciodată, şi cîte ceva despre Casa de discuri Sun. Trebuie, mai întîi, să ştii de unde vine Sam, spune ea.

Sam a copilărit pe plantația tatălui său din Alabama, unde bătrînul negru Silas Payne l-a ținut pe genunchi şi i-a cîntat *blues*-uri. La şcoală Sam a învățat să cînte la sousafon [1] şi baterie, iar după terminarea colegiului s-a mutat la Memphis, unde era crainic la radio şi coordona transmisiile de la orchestra unui hotel din oraş. Cîştiga 150 de dolari pe săptămînă, era însurat şi-avea doi băieți cînd a plecat de-acolo ca să-şi deschidă propriul lui studio. Marion povesteşte că emisiunile de la radio îl plictiseau.

[1] Instrument de suflat din familia tubei, de tipul heliconului, care are un pavilion mobil foarte larg, ceea ce permite ca emisia sonoră să poată fi direcționată după dorință (n.t.).

— Aveam senzația că numai negrii și-au păstrat prospețimea în muzica lor, a spus chiar Sam odată, și în tot sudul oamenii ăștia n-aveau unde să-și înregistreze-un disc. Orașul cel mai apropiat în care se puteau face așa-zisele *race records* (care, curînd, s-au numit *rhythm and blues)* era Chicago, dar cei mai mulți n-aveau bani sau timp să meargă pînă la Chicago.

În istoria *blues*-ului, Memphis ocupă de multă vreme un loc de mare importanță. Orașul era principala piață de bumbac a lumii și aproviziona bogata și nesfîrșita regiune a deltei fluviului Mississippi, care se întindea în sud. Ani în șir a fost ca un magnet pentru cîntăreții de *blues* din țara bumbacului. Mulți negri s-au stabilit pe și în jurul lui Beale Street, la numai cîteva străzi de studioul lui Sam, ca să cînte în încăperi dosnice sau berării deocheate.

În primii săi ani de independență, din 1951 pînă în 1953, Sam i-a-nregistrat pe unii din cei mai buni cîntăreți din Memphis : Bobby Bland, Jackie Brenston (al cărui *Rocket 88* a avut un succes răsunător pe piața negrilor și-a fost inclus, un an mai tîrziu, în repertoriul lui Bill Haley și-al grupului *Comets),* Chester (The Howlin' Wolf) Burnett și Doc Ross. Apoi a vîndut matrițele de aluminiu Companiei Chess and Checker Records din Chicago. I-a înregistrat pe Joe Hill Louis, B. B. King și Big Walter Horton și-a vîndut discurile lor companiilor Modern și R.P.M. Records din Los Angeles, specializate în *blues.* În 1953, înainte ca Elvis să-și fi înregistrat discul de patru dolari, Sam începuse să producă primele discuri de 78 t/m, care purtau eticheta cu galben și portocaliu a Casei de discuri Sun. Lui i se datorează două succese discografice pe plan local : *Love My Baby* de Little Junior Parker și *Just Walking in the Rain* (Mergînd prin ploaie) de grupul *Prisonaires,* format în vreme ce membrii săi se aflau la închisoarea statului Tennessee. (Cîntecul a fost un succes pentru Johnny Ray.) Nici unul din cîntăreții pe care i-a-nregistrat nu mai făcuseră-nregistrări înainte. Sam era mîndru să fie el primul care le dă această șansă.

Toate astea ne-aduc înapoi la Marion Keisker și Elvis Presley. Ea povestește :

— Motivul pentru care l-am înregistrat pe Elvis a fost următorul : mi-aduceam aminte că Sam repeta întruna : „Dac-aș da de-un alb care să cînte ca un negru și să simtă ca un negru, aș cîștiga un miliard de dolari". Asta-am auzit cînd l-am ascultat pe Elvis, asta... ceea ce mi se pare că se numește acum *soul,* acel

fel de-a cînta caracteristic negrilor. Aşa că l-am înregistrat. Vroiam să-l audă Sam.

Marion mai spune că, la întoarcerea lui Sam, a pus banda mototolită la magnetofonul cu o pistă al studioului. Sam a zis că e pur şi simplu impresionat, dar băiatul trebuie să muncească mult. A întrebat-o dacă i-a notat numele şi adresa. Ea i-a spus că da şi i-a arătat petecul de hîrtie pe care era scris : „Elvis Pressley [sic]. Cîntă bine balade. De reţinut". Adresa indica : Alabama Street 462. Era o clădire modestă de cărămidă cu un etaj, puţin mai înăuntru decît celelalte, şi-nvecinată cu Lauderdale Courts. Telefonul era al unui prieten care locuia pe aceeaşi stradă şi-l chema de cîte ori îl căuta cineva.

Marion povesteşte :

— Ce-i mai amuzant e c-am venit acasă şi i-am spus mamei de el, iar mama a zis : „A, l-am văzut pe puştiul ăsta-n autobuz. Puştiul cu perciuni". Pe vremea aceea nimeni nu purta perciuni.

Au trecut cîteva luni şi la 4 ianuarie 1954, într-o vineri, Elvis s-a dus din nou la Memphis Recording Service. Marion lipsea, dar era acolo Sam. Elvis şi-a spus numele şi l-a-ntrebat dacă Marion i-a vorbit de el. Sam i-a spus că da. Marion îl lăudase, iar înregistrarea i-a plăcut şi lui. Spera că Elvis se descurcă binişor, dar oricît de mult ar fi vrut să facă ceva pentru el, pur şi simplu nu putea, nu putea chiar acum. I-a spus asta zîmbind. Sam era pe-atunci, ca şi-acum de altfel, un om amabil, încîntător, destul de distrat, dar, de obicei, receptiv cînd lucra cu publicul. Elvis s-a foit nervos, şi-a trecut degetele prin păr şi-a spus că vrea să mai înregistreze un disc de patru dolari. Sam a dat din cap şi Elvis şi-a înregistrat al doilea „demonstrativ" cu *Casual Love* (Dragoste întîmplătoare), o baladă, şi *I'll Never Stand in Your Way* (N-o să-ţi stau niciînd în cale), un alt cîntec *country*. Marion spune că Sam a fost la fel de impresionat de Elvis ca şi ea şi i-a notat şi el numele şi numărul de telefon într-unul din dosarele lor dezordonate. I-a spus lui Elvis c-o să-l sune.

Adesea, pe cînd lucra la Crown, Elvis dădea o fugă în pauza de prînz pînă la una din staţiile locale de radio, W.M.P.S., ca să asiste la transmisia în direct a emisiunii *High Noon Roundup*. În prima parte a programului, care ţinea o oră, erau prezentaţi cîntăreţi *country*, iar în partea a doua, *Blackwood Brothers Quartet* şi alte grupuri *gospel*. Maestrul de ceremonii al spectacolului era Bob Neal, un *disc jockey* cu o voce foarte, foarte gravă, viitorul impresar personal al lui Elvis. Dar pînă atunci avea să treacă un an şi mai bine.

Cam tot pe-atunci, Elvis era cît pe-aci să intre în grupul vocal al familiei Blackwood. Conducătorul cvartetului, James Blackwood, relatează.

— Cînd Elvis avea optsprezece ani şi era şofer pe camion, nepotul meu Cecil şi alţi trei băieţi au format un cvartet *gospel*, pe care l-au numit *Songfellows*. Au crezut că unul din băieţi o să plece, aşa c-au aranjat o audiţie pentru Elvis şi urma ca el să vină cu grupul în turneele de prin apropierea Memphisului. Numai că băiatul celălalt s-a răzgîndit. Şi cu asta, basta. Cred că Elvis a fost dezamăgit, dar tot mai cînta cu băieţii din cînd în cînd la repetiţii. Venea de multe ori la concertele noastre gospel, care ţineau toată noaptea.

La concertele nocturne, care erau o adevărată tradiţie în sud, Elvis se ridica uneori şi cînta *spirituals* ca solist vocal. Cînd grupul *Blackwood* îl acompania, iar el cînta melodiile care-i plăceau cel mai mult, părea deosebit de încrezător. James Blackwood povesteşte că Elvis ţinea ochii-nchişi mai tot timpul cînd cînta. Tot el spunea că-şi mişca şoldurile într-un fel nu prea potrivit cu cîntecele *spirituals*, dar o punea pe seama entuziasmului.

Lui Elvis îi plăcea să cînte şi asta se vedea imediat, spune el azi. Cînta cu o naturaleţe extraordinară.

Nu încape îndoială că Elvis dorea să se afirme în muzică. Dar nu conta pe asta. Ziua conducea camionul, iar noaptea învăţa ca să se facă electrician. Ştia că salariul lui era mult mai mic decît al celor cărora le ducea materialele în vechiul Ford. Mai ştia că electricienii buni nu trebuiau să caute de lucru, erau ei căutaţi. Aşa că viaţa nu s-a schimbat prea mult pentru Elvis. Tatăl lui continua să pună cutii de vopsea în ambalaje de carton. Mama găsea cîte-o slujbă de moment şi se lupta cu cîte-o boală trecătoare.

Marion Keisker povesteşte despre această perioadă :

— Ori de cîte ori apărea un cîntec, îi spuneam lui Sam : „Ce-ai zice de puştiul cu perciuni ? De ce să nu-i dăm o şansă ?“ Iar Sam răspundea : „Mi-e teamă că nu-i încă timpul“ sau „Cum să dăm de el ?“ Şi pînă să-i spun : „Uite numărul“, Sam schimba vorba. Ei bine, jocul ăsta s-a repetat de nu ştiu cîte ori.

Apoi, într-o zi — în 1954, cam la opt luni după vizita lui Elvis la Memphis Recording Service — Sam a găsit un disc demonstrativ care i-a plăcut, o înregistrare făcută la Nashville. Aproape toată ziua a stat călare pe telefon încercînd să afle nu-

mele cîntăreţului, ca să-i ceară voie să difuzeze discul aşa cum era.

— Era o singură voce şi-o singură chitară, o baladă simplă, minunată, povesteşte Marion. Sam n-a putut afla numele cîntăreţului. I s-a spus că-i un puşti negru care se tot învîrtea pe lîngă studio cînd a apărut cîntecul. Sam a zis : „Dacă nu-l găsesc p-ăsta, o să trebuiască să găsesc pe altcineva pentru că vreau să dau drumul cîntecului". „Ce zici de puştiul cu perciuni ?" l-am întrebat pe Sam. Sam mi-a răspuns : „Păi, nu ştiu cum să dau de el. Nu mai ştiu cum îl cheamă". „Am adresa lui aici", am sărit eu şi-am scos petecul de hîrtie. Era tot sîmbătă după-masa. Sam a spus : „Dacă poţi să-l aduci aici..." Aşa c-am telefonat, iar vecinii s-au dus să-l cheme pe Elvis la telefon. Parc-aş fi spus „Domnul DeMille vă primeşte acum". Eram încă acolo, cu telefonul în mînă, cînd a apărut Elvis gîfîind. Cred c-a alergat tot drumul.

Sam i-a pus discul. Se numea *Without You* (Fără tine). Elvis a-ncercat şi-a ieşit îngrozitor. A mai încercat o dată şi-nc-o dată şi tot nimic n-a ieşit.

— A făcut o pauză, povesteşte Marion, iar Sam l-a întrebat : „Ce ştii să cînţi ?" „Ştiu să cînt orice", a răspuns Elvis. Sam i-a spus : „Atunci dă-i drumu' !" Aşa c-a început să cînte, frînturi din tot ce ştia — *gospel songs*, cîntece religioase, *western*, de toate. Repertoriul lui Dean Martin atîrna greu în balanţă. Şi pare că se hotărîse. Dacă vroia să semene cu cineva, păi numai cu Dean Martin. Am stat acolo ore-n şir, vorbind şi cîntînd. Elvis spunea că e-n căutarea unui grup. Sam i-a spus că încearcă să-l ajute, dar nu era nimic sigur.

Primul lucru pe care l-a făcut Sam după aceea a fost să-l cheme pe Scotty Moore, un chitarist de douăzeci şi unu de ani, care, cu doi ani în urmă, venise din armată la Memphis ca să lucreze în curăţătoria fratelui lui şi să organizeze un grup *country* numit *Starlight Wranglers*. Scotty era zvelt, copilăros şi entuziast, gata să se simtă bine în orice văgăună cu condiţia să poată cînta la chitară şi să aibă alături oameni pe placul lui. Peste ani, Sam Phillips şi mulţi alţii aveau să afirme că Scotty a fost cel care-a modelat şi a influenţat stilul lui Elvis Presley, că Scotty a fost Marele Erou Necîntat din viaţa lui Elvis Presley.

Iată ce spune Scotty astăzi :

— Pe vremea aia cîntam în nişte bombe din oraş. M-am dus la Sam, convins că oricine vrea să ajungă undeva trebuie să aibă un disc. Ne-am împrietenit. De fapt, Sam căuta pe cineva care vroia să lucreze, aşa că noi, mai mult sau mai puţin, ne-am do-

nat grupul. A şi-nregistrat un disc cu noi. Cred că vreo cincizeci, poate o sută de exemplare. Cu siguranţă n-am vîndut mai mult de-atît.

Scotty rîde şi-acum cînd îşi aduce-aminte de-nceputul lui păgubos. Azi, el şi cei trei parteneri ai săi au un studio de înregistrări la Nashville (Music City Recorders), iar zilele cînd făceau foame pe la-nceputul anilor '50 par departe.

— Am încercat s-ajutăm tot felul de oameni, povesteşte el. Acu' nu-mi vine-n minte nici un *nume. Toţi din grup aveam cîte-o slujbă ziua, iar asta o făceam în timpul liber. Eu terminam lucrul pe la două după-masă, mă duceam în centru, îl luam pe Sam şi mergeam alături, la restaurantul domnişoarei Taylor, unde beam cafea ore-n şir... puneam ţara la cale, făceam planuri peste planuri şi tot aşa. În cele din urmă, Sam a pomenit de Elvis.

Sam i-a spus lui Scotty cine e Elvis şi că s-ar putea să fie ceva de capul lui.

— I-am spus lui Sam : „Atunci cheamă-l. De ce nu-l chemi ? Hai să-l aducem aici şi să-l punem la treabă", povesteşte Scotty. Două săptămîni în şir, mă duceam acolo zi de zi şi stăteam de vorbă cu Sam. Îl întrebam : „L-ai chemat pe tipu' ăla ? L-ai chemat pe Elvis ?" Pentru că numele lui Elvis mi se părea scos dintr-un roman ştiinţifico-fantastic*. Iar el îmi răspundea : „Nu, nu l-am chemat încă". Cred că Marion ne-a auzit vorbind şi, pînă la urmă, s-a dus şi-a scotocit prin dosare. A scos fişa lui şi-a spus : „Uite, dă-i telefon !"

Sam n-a ascultat-o. Nu vroia să facă mare tapaj pe chestia asta şi i-a zis lui Scotty să dea el telefon. Eventual să fixeze-o întîlnire pentru sfîrşitul săptămînii, să-l asculte pe puşti pe teren propriu sau poate la Scotty acasă şi să-i spună şi lui ce părere şi-a făcut. Scotty a zis că e-n regulă şi i-a telefonat lui Elvis sîmbătă seara devreme, prezentîndu-se „Scotty Moore de la Casa de discuri Sun". Maică-sa i-a spus că Elvis e la cinema, da' c-o să se ducă ea să-l cheme. Elvis i-a telefonat apoi lui Scotty şi-au stabilit să se-ntîlnească a doua zi, după-masă, la Scotty acasă.

Din cîte ţine minte Scotty, Elvis venise în pantaloni roz, cămaşă roz şi pantofi albi. După ce s-a risipit stinghereala de la început, Elvis şi Scotty şi-au luat chitarele. Elvis a cîntat şi din gură cîteva cîntece de curînd lansate de Eddy Arnold şi Hank

* Elvis este un vechi nume nordic, la origine „Alviss", care înseamnă „cel înţelept" Dacă Scotty ar fi venit din partea de nord-est a Mississippiului, numele nu i s-ar fi părut atît de ciudat. La Tupelo nume ca Elvis, Goble, Quay, Arlon, Ferrell, Olena, Bedie, Elford, Loye, Ruble, Bethel, Ora şi Flaunt sînt relativ numeroase în cartea de telefon din 1970

Snow, doi cunoscuți cîntăreți de muzică *country*, și Billy Eckstine, favoritul lui Elvis dintre artiștii de culoare mai cunoscuți. Bill Black, contrabasistul dintr-un apartament vecin, a băgat și el capul pe ușă cam pe la jumătatea audiției (care, altfel, a durat două ore), a ascultat puțin, a ieșit și s-a întors după ce plecase Elvis.

Scotty povestește :

— L-am întrebat : „Ei, ce părere ai ?“ Bill mi-a răspuns : „N-aș zice că m-a făcut praf“. Știți... era vorba de-un mucos cu haine fistichii și-atîta tot. Nu ni s-a părut deloc extraordinar. L-am sunat, deci, pe Sam duminică după-masa : „Păi, băiatul are voce, nu pot zice nimic...“ I-am spus ce cîntece-a cîntat și-am adăugat : „Nu le-a cîntat mai bine decît cei care le-au lansat“. Și multe alte chestii d-astea. Sam a zis : „Știi ce ? Îl chem s-aranjăm o audiție pentru mîine seară. Luni seară. Nu-i nevoie s-aducem tot grupul *country* cu havaiană. Nimic din toate astea. Vino numai tu cu Bill, mi-a spus, n-avem nevoie decît de puțin ritm. Înregistrăm cîte ceva și vedem cum sună pe bandă“. I-am spus că s-a făcut.

Ceea ce-a urmat n-a fost o simplă audiție, ci cîteva luni de muncă intensă. Nimeni nu mai ține minte precis cîte luni. Aproape în fiecare zi, după ce terminau lucrul, Bill, Scotty și Elvis se-ntîlneau în micul studio Sun, pentru repetiții, ca „să-și facă un stil“ (cum spunea Marion). Elvis a apărut în grupul lui Scotty de cîteva ori, la clubul de acolo, dar Sam a spus că vocea lui nu sună bine cu atîtea instrumente.

— Veneau în fiecare după-masă, dar cred c-o făceau numai pentru plăcerea lui Sam, povestește Marion azi. El le spunea mereu : „Simplu, cît mai simplu“. În timp ce asculta, Sam își vedea și de alte treburi. Încercau să scoată ceva deosebit și unic. În cele din urmă, într-o seară — nu știu dacă Sam hotărîse el că era de ajuns, sau, în sfîrșit, auzise ceva deosebit — a spus : „S-a făcut, înregistrăm“.

— Primul cîntec pe care l-am înregistrat a fost *I Love You Because* (Te iubesc pentru că), își amintește Scotty. A cîntat apoi cîteva din cîntecele-alea cu iz *country*. Totul a mers ca pe roate. Ne-am așezat apoi să bem niște coca-cola și să mai pălăvrăgim un pic. Sam s-a dus în camera de comandă, Elvis și-a luat chitara și-a-nceput să bată-n ea și să cînte *That's All Right, Mama* (E-n regulă, mamă). Sărea prin studio, de parcă-i lipsea o doagă. S-a apucat și Bill să bată-n contrabas și nu m-am lăsat nici eu mai prejos. Eram puși pe făcut hărmălaie și nu ne gîndeam la nimic altceva. Cînd am ajuns pe la jumătate, s-a deschis ușa de

C-da 5681 coala 4

la camera de comandă. Sam a venit într-un suflet şi ne-a întrebat : „Ce dracu' faceţi acolo ?“ Noi i-am răspuns : „Habar n-avem“. „Eu zic s-aflaţi cît mai repede ce e şi să nu vă zboare din minte, ne-a spus el. Luaţi-o de la-nceput şi hai să tragem toată treaba pe bandă.“ Aşa că ne-am dat silinţa să repetăm ce făcuserăm mai 'nainte şi, de data asta, am cîntat pînă la sfîrşit.

That's All Right [Mama] era un cîntec scris şi pentru prima dată înregistrat prin anii '40, la o filială a R.C.A.[1] Victor, de Arthur (Big Boy) Crudup, cîntăreţul de culoare specializat în *country blues* care l-a influenţat pe Elvis. (Mai tîrziu, Elvis a finanţat o serie de înregistrări pentru Crudup, deşi în 1969 Crudup afirma că nu-l cunoscuse încă personal pe Elvis.)

— Am petrecut trei sau patru nopţi, încercînd să-nregistrăm ceva în acelaşi stil pentru cealaltă faţă a discului, povesteşte Scotty. În cele din urmă, am reuşit cu *Blue Moon of Kentucky* (Nopţi lungi în Kentucky) şi totul s-a petrecut ca şi prima oară. Am cîntat ba un cîntec, ba altul, dar de-nregistrat nu cred c-am înregistrat ceva. Apoi Bill a sărit în sus şi-a-nceput să se scălămbăie cu contrabasu-n braţe şi să cînte *Blue Moon of Kentucky* în falset, imitîndu-l pe Bill Monroe (compozitorul ăla *bluegrass* care scrisese cîntecul), Elvis a-nceput şi el să lovească în chitară şi-ndată ne-am pomenit c-avem acelaşi ritm. Ăsta a fost primul disc.

Înregistrarea din acel studio în miniatură a fost un eveniment istoric din mai multe puncte de vedere. Nu numai că Elvis şi cei doi instrumentişti care-l acompaniau au îmbinat muzica *country* cu *blues*-urile negrilor, ca să dea naştere la ceea ce s-a numit mai tîrziu *rockabilly*, dar în *blues*-ul *That's All Right [Mama]* instrumentaţia dădea acestei versiuni o sonoritate *country*, iar pe fondul cîntecului *bluegrass* de succes al lui Bill Monroe, Elvis adoptase maniera *blues*-ului.

Scotty povesteşte că el şi Bill au dat din cap după ce-au ascultat cîntecele-nregistrate de Sam şi, da, au fost de-acord că muzica-i grozavă, dar :

— Sfinte Sisoe, dacă le-aud ăştia, o să ne ia la goană.

Sam a spus că avea de gînd să se ducă cu ele la Dewey Phillips, un *disc jockey* alb, care vorbea ca unu' d-ăia de la ţară şi care în emisiunea lui, *Red Hot and Blue*, de la W.H.B.O. programa discuri ale cîntăreţilor *blues* de culoare. Pe vremea aceea nu prea mer-

[1] Prescurtare de la *Radio Corporation of America* (Societata americană de radiodifuziune) (n. t.).

gea s-amestecî muzica negrilor cu muzica albilor. Nu peste mulți ani lucrurile-aveau să se schimbe, dar atunci așa stătea treaba.

Dewey Phillips nu mai trăiește. A fost unul din acei „băieți grozavi", care-au călcat pe urmele atîtor cîntăreți *country* luîn-d-o pe calea fără de-ntoarcere a drogurilor și alcoolului. În august 1954, cînd s-a lansat *That's All Right [Mama]*, era unul din cei mai buni *disc jockey*-i din Memphis. Era un bărbat înalt, cu păr ondulat și voce caldă, puțin cam pîntecos, totdeauna cu zîmbetul pe buze. Stătea numai în cămașă. A ascultat ce-are de spus prietenul său Sam, a ascultat apoi discul lui Elvis și-a zis că da, nu era rău deloc și-o să-l dea negreșit la radio. Dewey nu era nici un fel de rudă cu Sam, dar cînd Sam a început să fie cunoscut, dacă afirma cineva că sînt rude, Dewey rareori îl contrazicea. Pe undeva, spunea el, trebuie să fi fost măcar veri.

În seara în care Dewey a transmis discul, Elvis a pus radioul familiei pe postul W.H.B.O. și s-a refugiat în locul lui preferat, cinematograful Suzore 2. Părinții lui au povestit mai tîrziu că era prea nervos, sau poate prea sfios, ca să fie de față cînd se transmitea propriul lui disc. Mai mult ca sigur, Elvis nu-și amintește ce film a văzut în seara aceea, pentru că, înainte de-a se termina, părinții s-au apucat să-l caute prin sală. Dewey pusese discul, iar ascultătorii, plini de entuziasm, se porniseră să dea telefoane. Dewey a pus discul de mai multe ori la rînd, iar acum vroia să-i ia lui Elvis un interviu în direct.

Cu puțin înainte de-a muri, Dewey a povestit ce s-a-ntîmplat în timpul acelui interviu. Elvis a venit cu sufletul la gură, iar Dewey i-a zis :

— Stai jos, o să-ți iau un interviu.

După spusele lui Dewey, Elvis ar fi răspuns :

— Domnule Phillips, habar n-am ce se spune într-un interviu.

— Ai grijă numai să nu spui vreo prostie, i-a tăiat-o scurt Dewey.

— S-a așezat pe scaun, își amintește Dewey. I-am spus că-l anunț cînd începem. Pusesem cîteva discuri și, cît a ținut muzica, noi am tot vorbit. L-am întrebat unde și-a făcut liceul, iar el mi-a răspuns că la Humes. Am vrut să trec repede peste asta, pentru că mulți din cei care ascultaseră îl credeau negru. În cele din urmă am spus : „E-n regulă, Elvis, îți mulțumesc foarte mult". „Nu-mi mai luați interviul ?" a întrebat el atunci. „L-am și terminat, i-am răspuns. Microfonul a fost tot timpul deschis." Abia atunci l-au trecut toate sudorile.

După cîteva zile, pe biroul lui Marion Keisker erau comenzi pentru cinci mii de discuri.

— Nu pregătiserăm încă nici matrița, cînd i-a fost dusă înregistrarea lui Dewey, povestește Marion. Am primit comenzi pentru un artist cu desăvîrșire nou, cu un stil absolut deosebit, înainte de-a fi putut pregăti discul și de-a obține cîteva copii de la Plastic Products. Reacția a fost fulgerătoare.

Pentru Elvis schimbarea n-a fost la fel de fulgerătoare. A doua zi s-a prezentat la lucru la Compania de electricitate Crown, așa cum făcuse și cu o zi înainte. A început să cînte în barurile din oraș, dar nu era plătit ca o vedetă, ci se mulțumea cu cît i se dădea.

Una din primele apariții ale lui Elvis a fost la Eagle's Nest, o sală de bal spațioasă de pe Lamar Avenue, cu motel și piscină, unde cîntau niște grupuri *country swing*. Unul din primii artiști care-au înregistrat la Casa de discuri Sun, Malcolm Yelvington, conducea un grup ce dădea spectacole aici la fiecare sfîrșit de săptămînă. Marion povestește că Sam l-a convins pe Malcolm să-l lase și pe Elvis să cînte cu el de cîteva ori. Apoi Elvis a apărut cu un alt grup, condus de Jack Clement. Clement era și solistul grupului, iar Elvis era ceea ce Clement numea „umplutura" (cînta în pauzele dintre numerele obișnuite). Un *disc jockey* din oraș, John (Lepley) somnorosul, închiria localul, iar Elvis cîștiga zece dolari pe seară.

Cu timpul, Elvis a apărut, bineînțeles, mai des alături de prietenii săi, Scotty Moore și Bill Black, care-ncepuseră să aibă probleme cu restul grupului. Iată ce spune Scotty :

— Bill și cu mine cîntam în continuare cu grupul *Starlight Wranglers* la două sau trei baruri din oraș. Nu-i greu de imaginat ce gelozie s-a stîrnit de cum a apărut discul acela făcut la o repetiție. Dac-ar fi fost o-nregistrare obișnuită, ar fi trebuit să ia parte tot grupul. Elvis a cîntat alături de noi vreo cîteva săptămîni la clubul Bel Air. El era artistul invitat. Pe loc a izbucnit un conflict.

Scotty relatează că reacția publicului de la Bel Air n-a fost prea entuziastă.

— Publicul era puțin receptiv și toți aveau aerul că se-ntreabă : „Ce-o mai fi și asta ? Spectacolu-i spectacol, ce naiba !"

Cînd, însă, Elvis, Scotty și Bill au dat o mînă de ajutor la deschiderea primului magazin alimentar al familiei Katz, de pe La-

mar, Scotty povestește că parcajul era plin de adolescenți, care, cînd i-au auzit, „au înnebunit pur și simplu".

Cam tot pe-atunci grupul *Starlight Wranglers* s-a destrămat, iar Elvis, Scotty și Bill au căzut de acord să-și împartă cîștigurile în trei : 25% pentru Bill, tot atît pentru Scotty și 50% pentru Elvis.

Pe la sfîrșitul lui iulie 1954, *That's All Right [Mama]* era pe locul trei pe lista vînzărilor de discuri *country and western* din Memphis, loc pe care-a rămas timp de trei săptămîni, după care a pendulat o vreme între locul unu și doi, a coborît, apoi, pe locurile cinci și șase, pe care le-a ocupat o perioadă mai lungă, pentru ca în decembrie să dispară cu totul. A apărut, de asemenea, pentru scurt timp pe listele din Nashville și New Orleans, dar vînzările totale au fost cu mult sub 20 000. *Billboard,* principala publicație de muzică din țară, a apreciat discul, numindu-l pe Elvis, în limbajul ciudat al revistei, „un nou cîntăreț plin de vigoare care poate cu un cîntec să spargă fie piețele de muzică *country,* fie pe cele de muzică *rhythm and blues*". Cu toate acestea, discul a fost un succes numai pe plan local. Era un început încurajator, dar nu ceva excepțional.

— Am trimis *disc jockey*-ilor o mie de exemplare din acel prim disc al lui Elvis, intervine Marion Keisker. Da' pot să pun pariu că nouă sute-au ajuns la lada cu gunoi, pentru că dacă un iubitor de *rhythm and blues* asculta *Blue Moon of Kentucky* (cîntecul acela *country*), îl azvîrlea cît colo... și-același lucru se-ntîmpla dacă un iubitor de muzică *country* asculta *That's All Right.* Mai tîrziu, am primit, bineînțeles, numeroase comenzi pentru alte exemplare. Sam nu spunea mai mult decît „pune-l o dată, pune-l măcar o dată". Necazul cel mare era că nimeni n-asculta.

Unul din frații lui Sam, Tom Phillips, lucra la Scott Paper Company din Mobile, în Alabama, și ducea discurile lui Sam de la un post de radio la altul. A străbătut așa o mare parte din propriul lui stat, Louisiana de sud-est (inclusiv New Orleans), și jumătatea de sud a Mississippiului.

— Toți mi-au spus să le iau înapoi, povestește Tom laconic. Nu-mi rămînea altceva de făcut decît să le las numărul meu de telefon.

Și cam așa s-a-ntîmplat aproape peste tot.

— N-aveți idee cît de criticat am fost de prietenii mei, *disc jockey*-ii, povestește Sam Phillips astăzi. Țin minte că unu' mi-a spus că Elvis Presley cîntă atît de *country* că nici nu trebuie să-l asculți mai tîrziu de cinci după-masă. Alții, însă, ziceau că pentru ei prea cîntă ca un negru.

În iulie 1954, exact la două luni după ce Curtea Supremă a S.U.A. interzisese segregația rasială în școlile publice, nu era lucru ușor să vinzi în sud un cîntăreț cu o voce „amestecată".

Cu toate acestea, discul a avut un succes mai mare decît au majoritatea discurilor de debut. S-a vîndut bine la Memphis, unde publicului i s-a dat ocazia să-l asculte și să decidă singur dacă merită să fie cumpărat sau nu, și astfel familia Presley a făcut rost de ceva bani. Sun nu era o companie cu multe fonduri, așa că, la semnarea contractului, Elvis n-a primit nici un avans în contul viitoarelor drepturi de autor. Cînd însă discul a început să se vîndă, mai primea și Elvis cîte-o sută-două de dolari, după cum avea nevoie. Discul l-a ajutat, de asemenea, să pătrundă în două dintre cele mai bine cotate programe de muzică *country* din țară : *Grand Ole Opry* din Nashville și *Louisiana Hayride* din Shreveport.

Sam Phillips a fost cel care-a aranjat lucrurile cu *Opry*, telefonînd unor prieteni pe care-i cunoscuse la Nashville pe vremea cînd lucra la radio. (*Opry* este una din secțiile postului de radio și televiziune W.S.M.) Marion relatează că ea și Sam au închis birourile Casei de discuri Sun și-au pornit-o spre Nashville ca s-ajungă la spectacol. Timp de patru ore, au mers pe șoseaua șerpuitoare, cu două benzi, Elvis, Scotty și Bill veneau în urma lor cu altă mașină.

— Pentru noi toți, povestește Marion, *Grand Ole Opry* reprezenta apogeul, culmea succesului, spectacolul pe care sperai să-l poți da cîndva, dar în nici un caz nu după-nregistrarea unui singur disc.

Aproape de la înființarea sa, în 1925, *Opry* a fost ținta tuturor celor care sperau să se afirme în muzica *country and western*. Ani în șir, spectacolele de sîmbătă seara se transmiteau din diverse locuri, variind ca mărime între un cinematograf din apropiere (Hillsboro Theater), tixit de lume, și uriașa sală cu coloane grecești, War Memorial Auditorium, de 2200 de locuri, pînă la sediul actual, Ryman Auditorium, cea mai mare sală din partea centrală a statului Tennessee, cu 3500 de locuri. Indiferent unde se ținea spectacolul, se făceau cozi lungi de oameni care-așteptau să intre și, în fiecare seară, sute sau chiar mii de persoane nu reușeau s-ajungă în sală. Conform tradiției, plata celor care apăreau în spectacol era uniformă — în anul în care-a cîntat Elvis acolo, cam treizeci de dolari pentru o vedetă și-o treime din această sumă pentru instrumentiștii ceilalți — dar Ryman Auditorium, cunoscut mai bine sub numele de Opry House, era un Carnegie al muzicii *country*.

După cum spune Marion Keisker, în după-masa spectacolului Elvis s-a învîrtit încoace şi-ncolo, mirîndu-se cît de dărăpănată era clădirea. Fusese construită în 1892 — în acelaşi an ca şi Carnegie Hall — şi-arăta de parcă n-ar mai fi fost zugrăvită de-atunci. Marion zice că Elvis repeta întruna :

— Vrei să spui că la asta am visat eu toţi anii ăştia ?

Au fost întîmpinaţi de Jim Denny, şeful biroului artistic de la *Opry*, cel care se-ngrijea de toate numerele din spectacol. Marion relatează :

— Era foarte-nfierbîntat. A spus : „Vroiam un grup întreg, ast-am ascultat pe disc. Ne-am înţeles c-o să iasă ceva la fel cu ce-i pe disc". Era nemulţumit că singurii instrumentişti pe care-i văzuse erau Scotty şi Bill şi credea c-ar fi trebuit să fie mai mulţi. Asta era unul din secretele care i-a dat gata pe toţi : cum reuşise Sam să obţină un asemenea efect sonor. Sunetul era atît de plin încît toţi erau convinşi că discul fusese făcut cu un *big band*. Jim credea că mai erau cel puţin încă patru sau cinci persoane în afară de Elvis.

Spectacolul de la *Opry* era împărţit în numere de cîte-o jumătate de oră, fiecare interpretat de-un alt artist. Vedeta care l-a prezentat pe Elvis în 1954 a fost Hank Snow. Acesta obţinuse de curînd locul unu în toate topurile din ţară cu melodia de succes *I Don't Hurt Anymore* (Nu te mai fac să suferi). Din mers l-a-ntrebat pe Elvis :

— Mai spune-o dată cum te cheamă.

— Elvis Presley, domnule !

— Nu asta mă interesează, i-a replicat Hank. Sub ce nume cînţi ?

— Elvis Presley, domnule !

A ieşit apoi pe scenă şi-a cîntat *That's All Right [Mama]* şi *Blue Moon of Kentucky*.

La sfîrşit Jim Denny s-a dus la Elvis şi i-a spus că-i cazul să se gîndească serios să se-ntoarcă la camionul lui. Marion povesteşte că erau aşa de amăriţi încît au uitat o valiză cu lucrurile lui Elvis într-o staţie de benzină pe drumul de ieşire din oraş. Gordon Stoker din cvartetul *gospel Jordanaires*, care apărea săptămînal pe scena de la *Opry*, relatează :

— Elvis a plîns tot drumul pîn-acasă. I-au trebuit zile, săptămîni întregi, ca să treacă peste necazul ăsta. Mult mai tîrziu, la o petrecere, Jim Denny l-a luat pe Elvis pe după umeri şi-a spus la toată lumea : „Am ştiut eu că băiatul ăsta o să reuşească". Elvis i-a răspuns : „Da, domnule. Mulţumesc, domnule" şi

le-a şoptit apoi prietenilor săi : „Neruşinatu', nu mai ţine minte că mi-a zdrobit inima". Elvis n-a fost deloc ipocrit cînd a răspuns „Da, domnule. Mulţumesc, domnule". Era, înainte de toate, un om civilizat. În seara aceea la Nashville a fost, însă, distrus.

Marion oferă şi alte detalii :

— În ziua în care ne-am dus la *Opry,* Sam vroia să se-ntîlnească cu un pianist la un mic local din apropiere. Elvis a intrat cu noi, s-a-nvîrtit puţin pe-acolo şi-n cele din urmă, stînjenit, a spus că ne-aşteaptă afară. Sam l-a-ntrebat : „De ce ?" El a răspuns : „Pentru că mamei nu i-ar plăcea să mă vadă-ntr-un asemenea loc". Asta era pentru Elvis un motiv suficient de serios ca să-l facă să plece imediat. Aşa c-a ieşit şi ne-a aşteptat în stradă. Lumea spunea că sentimentele pe care le afişa faţă de mama lui, şi alte chestii de genul ăsta, nu erau decît pentru publicitate. La o asemenea afirmaţie Elvis a reacţionat întrebînd : „Da' nu face toată lumea aşa ?" I se părea de neconceput să nu-ţi iubeşti părinţii, să nu vrei să faci tot ce poţi pentru părinţii tăi. Era un tînăr aşa de pur, de candid, de minunat, încît părea ireal.

A doua emisiune la radio, la *Louisiana Hayride,* a avut mai mult succes. Tot Sam o aranjase şi pe-asta. În ziua spectacolului (prin octombrie), Scotty, Elvis şi Bill au plecat dimineaţa devreme la Shreveport în Chevroletul lui Scotty, pe care-l foloseau la început cînd aveau spectacolele din afara oraşului. (Nici Bill, nici Elvis n-aveau maşină.) Postul *Hayride* era înfiinţat de şase ani, cînd Elvis a interpretat aici cîntecele de pe primul său disc, dar, deşi fără vechime prea mare, programul ocupa un loc de seamă în cariera mai multor cîntăreţi recunoscuţi de muzică *country* (printre care şi Hank Williams), aşa că şi această apariţie a lui Elvis a fost considerată o lovitură. Frank Page, unul dintre cei doi crainici de la *Hayride,* i-a făcut lui Elvis o prezentare explozivă :

— Cu numai cîteva săptămîni în urmă, un tînăr din Memphis, statul Tennessee, a înregistrat un cîntec pe un disc Sun şi iată că, în numai cîteva săptămîni, acel disc a urcat vertiginos pe primele locuri din topurile noastre. În toată ţara succesul e cu-adevărat mare. Tînărul n-are decît nouăsprezece ani. Are un stil nou, deosebit ! Elvis Presley !

Printre cei pe care Elvis i-a întîlnit la K.W.K.H., puternicul post care transmitea *Hayride* în aproape tot sudul, pentru ca s-o retransmită apoi altor posturi de radio din sud-vest, s-a numărat şi D. J. Fontana, bateristul programului. Acesta îşi aminteşte de seara aceea de sîmbătă, cînd a apărut Elvis :

— A fost ceva trăsnet şi-a smuls aplauze cu nemiluita. Era atracţia numărul unu. Horace Logan era pe-atunci directorul pro-

gramului și cînd l-a auzit pe Elvis, a pus banda de la-nceput de paisprezece ori.

Elvis a fost invitat din nou și i s-a oferit un contract pe un an, ca să apară săptămînal în spectacol. Într-o asemenea măsură ajunsese să fie considerat unul de-ai casei încît vocea lui caldă putea fi auzită și la una din reclamele spectacolului, lucru obișnuit, de altfel, pentru cîntăreții *country* care apăreau în sectoarele distractive : „Gogoși calde, delicioase/După patru dacă vrei,/Gogoși din sud, savuroase/Iată ce mereu să iei !"

— Spectacolul era-mpărțit în numere, relatează astăzi Frank Page, acum producător al emisiunii *Hayride*. O jumătate de oră Lucky Strike, o altă jumătate Jax Beer și-așa mai departe. Se cereau diferite voci comerciale și ăsta e motivul pentru care eram doi crainici. Ținea de la opt la unsprezece seara, trei ore în șir. Cele mai multe numere se repetau, o dată la începutul și-o dată la sfîrșitul spectacolului. Elvis era cunoscut la *Hayride*. Sîmbătă seara sala se umplea. Se umpluse pentru Hank Williams. Mai tîrziu s-a umplut pentru Johnny Cash. De obicei, o parte din cele 3500 de locuri rămîneau goale, dar asta nu se-ntîmpla niciodată cînd apărea Elvis. Era foarte blînd din fire. Vorbea cu „Da, domnule" și „Nu, domnule" și „Ce-ați dori să fac, domnule ?" Apoi, pe măsură ce cîștiga popularitate, a început să folosească limbajul lui dublu, bolboroselile-alea și datul din cap, cînd vorbea cu bărbia în piept de parcă mesteca cuvintele. Venea și spunea : „Hm' o să fac acu', hm', ceva, cîntecelul 'cela pe care, hm', l-am făcut, a, o să..." Turuia mai departe și trebuia să-ți desfunzi bine urechile dacă nu vroiai să pierzi jumătate din ce spunea. Își găsise un stil. Cred că-l considera suav. Dacă era vorba de-un disc, n-aveam niciodată nici un fel de probleme cu Elvis. Țin minte că o singură dată s-a bătut cu un băiat care era gelos. Nu era un artist, ci un figurant oarecare și Elvis l-a lăsat lat.

Pappy Covington se număra și el printre noii prieteni ai lui Elvis. Avea un grup *country swing* și conducea biroul de impresariat artistic de la *Hayride*, programînd mici spectacole *country* în ceea ce numea el „zona Ark-La-Tex", care cuprindea șaptezeci și ceva de ținuturi din Arkansasul de sud-vest, Louisiana de nord și Texasul de răsărit, unde transmitea K.W.K.H. Elvis Scotty și Bill au cîntat în cîteva din aceste turnee cu itinerar fix. Elvis era adesea prezentat drept „Hillbilly Cat" (omul cu muzica *country* în sînge) sau „The King of Western Bop" (regele *bop*-ului *western*), denumiri care nu erau altceva decît referiri evidente la vocea lui. În Texas, muzicii *rhythm and blues* i se spunea

„cat music", iar expresia „western bop" reprezenta cele două stiluri pe care le-mbinase Elvis.

Cu timpul, D. J. Fontana s-a alăturat grupului lui Elvis. La început venea cu ei cînd dădeau spectacole în regiunea Shreveport, apoi îi însoțea oriunde se duceau. Iată cum rememorează el una din primele lor apariții împreună :

— De ani de zile, localnicii erau obișnuiți să asculte un grup *country* cîntînd la sfîrșit de săptămînă. Vinerea și sîmbăta seara era atîta-nghesuială că n-aveai unde s-arunci un ac. Asta se-ntîmpla la Lakecliff, un fel de combinație între bar de noapte și motel. Ne-am dus, da' cred că și-au închipuit că abia după noi vine grupul lor obișnuit. Se uitau la noi și se-ntrebau ce-avem de gînd să facem. Am început să șuierăm, să țipăm și să sărim, da' trebuie să spun că s-au cam rărit rîndurile. Oamenii ăia se uitau la noi, ziceau „Asta nu-i *Hoot and Curly*" și plecau. Cînd am terminat, nu cred că rămăseseră mai mult de cinci-șase persoane în sală. Nu erau în stare să ne priceapă, ce mai tura-vura. Dar nici nu ne-au mai chemat niciodată. Au zis că le-am dezonorat orașul. Maaarș ! Afară ! Nu ne-au lăsat nici să stăm peste noapte în motel.

O altă întîmplare — tristă pe atunci, dar plină de haz acum — pricinuită de șirul spectacolelor permanente ale lui Elvis este cea relatată de Cecil Scaife, unul din șefii actuali de la Casa de discuri Columbia din Nashville (pe vremea aceea era *disc jockey* la Helena, în Arkansas). El își amintește de perioada în care Elvis, Scotty și Bill lucrau la Helena cu doisprezece dolari și dădeau spectacolele pe remorca unui camion.

— Aveam de dat două spectacole, istorisește Cecil, primul la două jumătate și al doilea la șapte sau opt. Elvis a tras o fugă pînă la radio înainte de primul spectacol și s-a oprit apoi la băcănia din apropiere ca să-și cumpere niște havane. A fumat una... a băut două pahare de ciocolată cu lapte... și-a fumat a doua havană. Pe urmă s-a făcut galben-verde la față și, după ce-a terminat cu vomatul și alte asemenea plăceri, era greu de spus ce-o să se-aleagă de spectacol. Scotty a găsit o altă pereche de pantaloni roz care atîrnau pe-un umeraș în mașină, că Elvis îi „dăduse gata" pe cei de pe el. Pantalonii ceilalți alunecaseră-ntr-o parte pe umeraș și cînd Elvis și i-a pus, ziceai că-s încrețiți la genunchi, nu alta. Arăta cumplit în ei, dar a ieșit pe scenă și și-a făcut numărul.

Între timp, Elvis plecase de la Compania de electricitate Crown. Șeful lui de demult, James Tipler, povestește :

— A venit la noi în cele din urmă şi ne-a spus că nu crede că e-n stare s-o ţină lanţ cu cîntatul noapte de noapte, iar ziua să-şi facă treaba ca lumea şi la noi, aşa că n-are-ncotro şi trebuie să plece.

Cam pe vremea cînd a plecat de la Crown, a apărut la Overton Park Shell din Memphis, într-un spectacol muzical, care reunea cîntăreţi *country* de tot felul. Marion Keisker relatează:

— Era prima dată cînd Elvis apărea pe scenă în faţa unui public aşa de mare, într-un spectacol comercial. Prezenţa lui umplea scena, era în largul lui, ce mai încolo-ncoace, era, cum am zice noi azi, un magnet viu. Ţin minte c-am stat de vorbă c-o femeie şi-am întrebat-o: „Pentru cine-aţi venit?" Ea mi-a răspuns: „Pentru Marty Robbins. Nu lipsesc niciodată cînd cîntă Marty Robbins. Da' dumneavoastră pentru cine-aţi venit?" m-a întrebat ea la rîndu-i. „Pentru Elvis Presley", i-am răspuns. „Pentru cine?" s-a mirat ea. „După spectacolul ăsta n-o să mai puneţi o asemenea întrebare", i-am zis eu. Cam tot atunci, sindicatul aflase că Elvis nu era în sindicat (pentru că nici Sun nu era înscrisă în această organizaţie). Nu i s-a mai dat voie să apară pe scenă. Aşa că s-a făcut mare tărăboi. Toată lumea strîngea bani, încercînd să-i adune suma necesară pentru înscriere, fiindcă altfel n-avea voie să mai cînte. În cele din urmă a reuşit şi unul din cîntece a fost *I'll Never Let You Go, Little Darling* (N-o să te las niciodată să pleci, iubita mea). Cîntase asta şi-n studio şi se uitase la mine. Sînt o persoană reţinută de felul meu, mai ales în public. Deodată am auzit pe cineva lîngă mine ţipînd, chiar plîngînd, şi-am descoperit că tocmai eu făceam asta, ca o mamă cumpătată ce eram. Mă ridicasem şi ţipam de parcă-mi ieşisem cu totul din minţi.

Dewey Phillips a fost şi el la spectacol şi, dacă ar fi să ne luăm după ce spune el, Elvis a cîntat balade *country* în după-amiaza aceea, iar publicul n-a reacţionat în nici un fel. Elvis s-a dus la Dewey, care-şi petrecuse o bună parte a după-mesei cu Sam, şi amîndoi i-au spus să lase la o parte muzica *country* în seara aia şi să cînte *Good Rockin' Tonight* (Hai să dansăm *rock* diseară), un cîntec mai vioi din repertoriul lui. Dewey povesteşte că după ce Elvis a-nceput să cînte şi să se mişte, publicul a-nnebunit de-a binelea. Dewey era la un capăt al scenei şi se uita. Pe urmă a ieşit să-l conducă pe Elvis. Cînd au trecut pe lîngă Webb Pierce, unul din cei mai renumiţi cîntăreţi *country*, care-şi aştepta rîndul în culise, Elvis i-a zîmbit, iar Webb a şuierat printre dinţi:

— Secătură !

Cîteva luni mai tîrziu, fiecare *disc jockey* din întreaga țară a primit un chestionar din partea revistei *Billboard,* în care se întreba printre altele : „Care considerați că sînt cei mai promițători cîntăreți *country* sau *country and western* din ultima vreme ?“ Votul urma să se refere la perioada dintre începutul anului (1954) și prima săptămînă a lunii octombrie. Elvis a ieșit pe locul opt, o performanță excepțională dacă ținem seama de faptul că nu apăruse niciodată pînă în iulie și nu avea decît un singur disc în perioada în care s-a făcut sondajul.

Deși Elvis înregistrase un asemenea succes, venitul lui era minim. În ciuda cohortelor de spectatori care strigau în delir, a votului favorabil dat de *disc jockey*-i și al unui contract cu *Louisiana Hayride,* lucrurile nu mergeau prea strălucit. Angajamentele erau rare și, pur și simplu, se puteau număra pe degete. Scotty, Elvis și Bill (și uneori D. J.) se tîrau cu mașina prin tot sudul, dar banii cîștigați de-abia le-ajungeau ca să-și plătească o masă frugală și benzina pînă în satul următor. Au fost și perioade în care nu aveau nici măcar transportul asigurat. Chevroletul Bel Air tip 1954 cumpărat pe creditul obținut de nevasta lui Scotty, care lucra la Sears în Memphis, a mers mulțumitor la-nceput, dar din cauza distanțelor lungi, făcute pe drumuri lăturalnice, a ajuns înainte de vreme într-unul din cimitirele de automobile din sud.

Scotty povestește :

— Nevastă-mea lucra să plătească mașina, iar noi dormeam pe bancheta din spate cu burta lipită de șira spinării de foame. În cele din urmă tărăboanța noastră a scos un buuuum ! și prafu' și pulberea s-a ales de ea.

Sosise vremea să-și caute cu toții un impresar.

Deși puțini știu acest amănunt, Elvis avusese de fapt trei impresari pînă la acea dată. Primul a fost chitaristul lui, Scotty Moore.

— John Lepley somnorosul era pe urmele lui, istorisește Scotty astăzi, și încă vreo doi-trei. N-aș putea zice că erau escroci, da' cum să vă spun, erau unii pe care nu-i cunoșteam și care nu știau cum să facă să pună mîna pe el. Lui Sam i-a venit o idee : semnează un contract cu Elvis și asta o să pună capăt la toate. Dacă-ntreabă cineva ceva, spui că are-un impresar și nici măcar nu minți. Așa am și făcut. Am semnat cu el un contract pe un an.

Contractul avea o pagină și fusese întocmit cu ajutorul unui avocat din oraș. Părțile erau W. S. Moore III, în calitate de „șef de orchestră și impresar", și Elvis , în calitate de „cîntăreț cu reputație și renume [care] prezintă semnele unui mare și promițător succes". Scotty urma să primească 10% din toate cîștigurile obținute de Elvis, cu condiția să aranjeze el însuși spectacolul. Contractul fusese semnat de Scotty, Elvis și părinții săi la 12 iulie 1954, cu aproape o lună înainte de apariția discului *That's All Right [Mama].*

Scotty nu regretă faptul că a renunțat la contract șase luni mai tîrziu. Zice că atunci cînd i-a ieșit în cale omul potrivit, a pus bucuros contractul la dosarul cu amintiri.

— Mă interesa să cînt, nu să fixez data spectacolelor și să-i învăț pe alții cum să cînte, mărturisește el.

Următorul impresar al lui Elvis a fost Bob Neal (născut Robert Neal Hobgood), un *disc jockey* de vreo treizeci și cinci de ani, care-avea o emisiune de muzică *country,* difuzată dimineața devreme, la postul de radio W.M.P.S. din Memphis. Bob crescuse în Kentucky, dar trăia la Memphis din 1942. În anii care-au urmat, a ocupat toate funcțiile, cu excepția celei de director la radio W.M.P.S., care pe-atunci transmitea unele dintre cele mai cunoscute programe de muzică *country* din sud. Începînd cu 1948, avea emisiunea de la cinci la opt dimineața, în care punea discuri, cînta la ukulele și spunea glume răsuflate ca să-i trezească pe fermierii și muncitorii care-o porneau la lucru. Bob începuse, de asemenea, să organizeze mici concerte, folosindu-și emisiunea pentru a le face publicitate. Era însurat și-avea cinci băieți, unii ajunși la vîrsta adolescenței.

Bob e și azi un om solid, dar are în plus o barbă căruntă și conduce un mic birou de impresariat la Nashville. Fumează trabuc și vorbește cu aceeași voce de bariton clară și puternică.

— Am făcut o hîrtie obișnuită, fără să consultăm vreun avocat, pur și simplu un contract de impresariat. Pentru că Elvis nu era încă major, maică-sa și Vernon au trebuit să-și pună și ei semnătura cînd am început.

În schimbul celor 15% din cîștigurile lui Elvis, înainte de a se scădea taxele (dacă i-ar fi trecut cuiva prin cap să le oprească) și cheltuielile, Bob urma să aranjeze toate programele. Alți 10% urmau să formeze un fond pentru cheltuieli în scopuri publicitare. Între timp, Scotty s-a întors la chitara lui.

De fapt, Bob și Elvis se-ntîlniseră cu ani în urmă, cînd Bob organizase un program de *gospel songs,* difuzat după-masa de

W.M.P.S., la care participau prietenii lui Elvis, frații Blackwood. S-au întîlnit apoi cînd Bob a organizat un concert de muzică *country* la Overton Park Shell. Într-un fel, intra în afaceri alături de un vechi și respectat prieten. Într-adevăr, Bob Neal și soția lui, Helen, vorbesc astăzi despre Elvis ca de propriul lor copil.

Al doilea disc al lui Elvis a apărut pe vremea cînd îl avea ca impresar pe Bob, în ianuarie 1955. E vorba de-un cîntec lansat de cîntărețul de *blues* Wynonie Harris în 1949, pe care Elvis îl cîntase la Shell și stîrnise entuziasmul publicului : *Good Rockin' Tonight*. Pe cealaltă față a discului era înregistrat *I Don't Care if the Sun Don't Shine* (Nu-mi pasă dacă soarele nu strălucește), cîntec la care și Marion Keisker contribuise cu un vers fiindcă Elvis nu-l mai ținea minte. Compozitorul, Mack David, n-a avut obiecții după ce i s-a promis că numele lui Marion n-o să apară pe mapa discului și că ea n-o să aibă nici un fel de pretenții la drepturi de autor. Discul i-a adus lui Elvis un loc de frunte în clasamentul revistei *Billboard*, care l-a numit „un nou cîntăreț de succes". Mai mult chiar, relata *Billboard*, Elvis putea îmbina muzică *country, rhythm and blues* și *pop*. Toate trei genurile. Puține discuri se remarcaseră pînă acum printr-o asemenea calitate. Elvis își cîștigase faima de-a face parte dintr-o categorie specială.

Foarte ciudat, discul nu s-a vîndut la fel de bine ca primul, nedepășind locul trei la Memphis și neapărînd în nici un clasament în alte orașe.

Încă de pe-acum se formase un fel de tipar care-avea să caracterizeze, cu unele mici variații, toate-nregistrările din cariera sa.

— Fiecare-nregistrare mergea foarte greu, istorisește Marion. Elvis nu pregătea niciodată nimic, iar înregistrările nu se mai terminau. Întotdeauna vroia să cînte ce-auzise pe vreun disc la tonomat. Sam trebuia să-l convingă că nu poate face una ca asta. Era nevoie de ceva nou și deosebit în așa fel încît alții să-l imite pe el. Elvis se deosebea de ceilalți artiști lansați mai tîrziu de Sun. El nu-și compunea singur cîntecele. Trebuia să le compunem noi pe loc sau să luăm vreun cîntec de-al altuia din turma noastră de compozitori. Nu repeta niciodată. Ceilalți lucrau la cîntecele din spectacol și repetau pînă cînd considerau că nu mai pot da nimic în plus. Numai după aceea veneau la Sam. Așa ceva nu se-ntîmpla, însă, cu Elvis. El n-avea niciodată *nimic* pregătit. De fiecare dată se repeta scena care-avusese loc cînd l-am chemat

prima oară. Ne aşezam şi-l lăsam să cînte tot ce ştia sau i-ar fi plăcut să-nregistreze, iar noi alegeam cîte ceva ce se putea lucra.

Cînd Bob Neal a-nceput să se ocupe de spectacole, lucrurile s-au cam schimbat. Elvis, Scotty şi Bill — cunoscuţi acum ca *Blue Moon Boys* — dădeau, în general, acelaşi tip de spectacole, numai că le dădeau mai des. Majoritatea spectacolelor, explică Bob Neal, erau făcute după tipicul pe care-l folosiserăm şi-nainte :

— Ieşeam şi dădeam spectacole prin împrejurimi. Cu o completare bună la W.M.P.S., povesteşte Bob, puteam acoperi o zonă de o sută cincizeci sau două sute de mile în jurul oraşului. Pur şi simplu stabileam data în programul meu de radio, plăteam uneori pentru afişe într-o vitrină sau alta şi cam asta era tot. Dădeam trei-patru spectacole pe săptămînă. Nevastă-mea, Helen, se ducea la intrare cu cîte-o cutie de trabucuri şi vindea bilete, iar eu m-apucam să spun cîteva bancuri. De obicei cîştigam cam trei sute de dolari. Dacă programam concerte pe loc, cu alţi tipi din breaslă, uneori mai departe de Memphis decît mi-aş fi închipuit că pot ajunge, ceream două, trei sau patru sute de dolari, sau cît credeam că putem obţine.

Spectacolele date în şcoli sînt o tradiţie în zonele rurale din sudul Americii, iar Scotty şi-aduce aminte că ale lui Elvis nu se deosebeau decît puţin sau deloc de cele de pînă atunci.

—O porneam la ţară spre cîte-o şcoală mititică, dintr-un loc de care nimeni nu mai auzise, relatează Scotty. Cu treizeci-patruzeci de minute înainte de ora anunţată nu vedeai nici ţipenie de maşină. Intram şi ne aranjam lucrurile. Cu cîte-un sfert de oră înainte de începerea spectacolului parcă venea o avalanşă. Bruuum, bruuum ! Unii se-agăţau şi de căpriori.

La-nceput principala atracţie a fost Bob Neal şi nu Elvis, dar curînd numărul admiratorilor lui Presley a crescut aşa de mult că Elvis cîştiga atîţia bani încît impresarul lui a simţit nevoia unei reevaluări a aranjamentului financiar pe care-l avea Elvis cu Scotty şi Bill. Pînă atunci Elvis lua 50%, dar se vede că lui Bob i s-a părut nedrept şi s-a gîndit că Elvis merită mai mult. Sam Phillips spune că Elvis îşi datorează stilul lui Scotty Moore, dar tot pe-atît datorează şi altora. Nu e un secret pentru nimeni că scălămbăielile lui Bill Black, care-nconjura scena pe hodoroaga aia de contrabas de parc-ar fi fost călare pe cal, erau una din atracţiile spectacolului lui Elvis. Totuşi Elvis era vedeta şi Bob considera că i se cuvine mai mult. Încet, apoi mai repede şi mai vădit, Elvis, cu muzica şi mişcările lui, a atras un public tot mai mare în şcoli şi sălile de spectacole. Vocea lui Elvis, nu muzica lui

Scotty şi Bill, a fost cea care l-a făcut pe Horace Logan să prelungească contractul pentru *Hayride* de la un an la un an şi jumătate. În condiţiile astea, Bob a discutat cu Elvis şi-au hotărît să reducă sumele oferite lui Scotty şi Bill.

— Ţin minte că oamenii au fost cam nemulţumiţi din cauza asta, povesteşte Bob acum. Ziceau c-o să plece şi-aşa mai departe. Da' n-au plecat. Acelaşi lucru s-a-ntîmplat, mai tîrziu, cu Johnny Cash şi grupul *Tennessee Two*. Era imposibil să le spui instrumentiştilor de la-nceput : „O să vă dau atît şi-atît", fiindcă nici unul n-avea o para chioară. Apoi, cînd venea succesul, lucrurile nu mai puteau rămîne la fel. Decizia finală cea mai importantă de-a schimba procentajul în salariu a fost a lui Elvis. Am discutat împreună, ne-am consultat şi cu părinţii lui şi-am hotărît că aşa trebuie să facem. Era treaba mea să transmit asta mai departe lui Scotty şi Bill.

Hotărîrea nu i-a mirat. Iată ce spune Scotty astăzi :

— Într-o zi stăteam pe scări şi vorbeam despre toate astea, iar el vroia să facem nişte contracte care să specifice c-o să luăm totdeauna douăzeci şi cinci la sută, iar el cincizeci la sută. I-am spus că nu ţine, pentru că dacă lucrurile merg tot aşa, el o să facă discuri peste discuri şi-o grămadă de alte lucruri la care noi n-o s-avem nici un amestec. N-ar fi drept. Pîn' la urmă a rămas să ne dea ceva numai din cîştigurile de pe discuri, după cum îi sugerasem eu. Eu şi Bill aveam să luăm fiecare o pătrime din unu la sută din drepturile de autor care-i ieşeau de pe discuri. Cred că asta se-ntîmpla cam pe vremea cînd începuserăm să discutăm în legătură cu salariile. Trebuia să ne dea nu ştiu cît pe săptămînă, indiferent dacă am fi cîntat sau nu. În orice caz, povestea cu procentajul nu a pus-o nimeni, niciodată, pe hîrtie şi nu prea-mi vine să cred că Elvis şi-a mai adus vreodată aminte de ea.*

Între spectacolele de sfîrşit de săptămînă de la *Hayride* (şi pentru asta Elvis şi băieţii trebuiau uneori să traverseze o bună parte din Texas, stînd zi şi noapte la volan) şi spectacolele care se dădeau în şcolile-alea răspîndite prin tot locul, Elvis se-ntorcea la Sun, studioul mic şi-nghesuit, de numai douăsprezece pe douăsprezece picioare, de pe Union Street 706. Sun era o com-

* Dacă s-a gîndit cineva vreodată să ţină socoteala banilor obţinuţi, sumele respective s-ar fi ridicat la aproape 1 250 000 de dolari atît pentru Scotty cît şi pentru răposatul Bill Black (în valori imobiliare) ; aceasta luînd ca bază un penny pentru fiecare disc (echivalentul aproximativ pentru 1/4 din 1%), iar R.C.A. Victor susţine că s-au vîndut în total 250 milioane de discuri.

panie mică și tare nevoiașă. Așa se face că de cîte ori rămîneau pe geantă, luau benzile nereturnabile (pe care le primeau cu poșta de dimineață de la cîntăreții plini de speranțe din regiunile mlăștinoase ale Louisianei, din fermele Georgiei sau de oriunde-ar fi fost), le lipeau cap la cap și pe urmă le foloseau pentru propriile lor înregistrări. Mai în dos era o-ncăpere pentru expedierea mărfurilor, iar camera din fund fusese subînchiriată unei firme care făcea tapițerie pentru automobile. Pereții erau acoperiți cu plăci antifonice (Carl Perkins o va numi mai tîrziu „camera cu pete") și vopsiți în verdele pe care-l vezi în orice instituție. Lemnăria era în întregime albă. Marion Keisker spune că tapetul din baie l-a pus cu mîna ei.

Elvis era acolo ca să-nregistreze al treilea disc și-ncepuse să cînte pentru prima față una din acele balade *blues* domoale și tîndălite. S-a oprit brusc și-a zis :

— Stați, mă ! Chestia asta mă cam lasă rece. Hai să-ncercăm ceva mai cu viață !

Și-apoi cîntecul *Milkcow Blues Boogie* s-a transformat în *rock*. Fusese-nregistrat prima oară-n 1939, de cîntărețul de *blues* Sleepy John Estes, iar apoi de-un alt solist de *blues*, Joe Williams. Pe cealaltă față a discului, Elvis cînta un cîntec *country* tipic și plîngăreț, cu ritm de *rock*, *You're a Heartbreaker* (Îmi zdrobești inima).

Discul acesta n-a fost nici măcar menționat în *Billboard* și, după cum mărturisește Marion, nu prea s-a vîndut.

Chiar și-așa, faima lui Elvis luase proporții serioase și stîrnise înflăcărarea necesară pentru a justifica apariția unui club de admiratori și pentru a atrage primul proces de paternitate dintr-o lungă serie ce va urma. Orice artist trebuie să-și asume riscul unui proces de paternitate și primul în care-a fost implicat Elvis a avut loc în 1954, cînd o adolescentă din Mississippi a afirmat că Elvis o violase. Procesul n-a fost luat în considerație.

Elvis avea în această perioadă o prietenă, Dixie Locke, o brunetă apetisantă, cu care se-ntîlnea încă de cînd era în ultimul an la Humes. Umbla cu fotografia lui Dixie prinsă la ceasul de la mînă și spunea la toată lumea că vrea să se-nsoare cu ea. Dar maică-sa i-a potolit entuziasmul. Cînd a venit vremea înființării primului club al admiratorilor lui Elvis, s-a ținut un concurs pentru postul de președinte. Acesta urma să fie ocupat de admiratorul sau admiratoarea care trimitea cea mai frumoasă scrisoare în care să explice de ce-și dorea această onoare. Marion povestește că n-a existat nici o îndoială că, dintre sutele de scrisori primite, cea mai convingătoare a fost a lui Dixie.

Prin iarna lui 1951 - 55, înainte ca Bob Neal să fi semnat contractul cu Elvis (nici chiar persoanele cele mai angrenate în afacerea asta nu-şi amintesc mai mult de-atît), un anume Oscar (Baronul) Davis a venit la Memphis să organizeze un spectacol Eddy Arnold, pentru şeful său, colonelul Tom Parker, un impresar care făcea multă gură şi care, pentru cei mai mulţi dintre prietenii lui, aducea cu ceva între W. C. Fields[1] şi P. T. Barnum[2]. Pe vremea aceea, Oscar era un personaj aproape la fel de pitoresc ca şi Colonelul. Era un fante subţirel cu părul alb, care, dacă era să te iei după gura lumii, cîştigase un milion de dolari cu muzica *country* şi cheltuise un milion şi jumătate.

Oscar lucra pentru Tom Parker ca *agent advance*[3] ocupîndu-se de publicitatea lui Eddy Arnold.

— Eram la Memphis ca să-mi înregistrez bucăţile, reclamele pentru spectacol la W.M.P.Ş., iar Bob Neal era mare *disc jockey* acolo, povesteşte Oscar. Auzisem multe despre Elvis. L-am întrebat pe Bob dacă are discurile lui Elvis şi mi-a spus că da. Mi le-a pus să le-ascult. Mi-a spus : „Nu pot să le dau drumul pe postul ăsta pentru c-aici sînt oprite". Bob punea o muzică *country* suavă, pe care-ţi făcea plăcere s-o asculţi, iar cîntecele lui Elvis erau prea din topor. Pe urmă, mi-a zis : „Fiindcă veni vorba, cîntă la Airport Inn, dacă te interesează". I-am spus că mi-ar plăcea să-l văd. Ne-am dus la aeroport. Elvis era acolo cu cei doi băieţi, chitaristul şi contrabasistul. Sala era plină de femei. N-avea decît vreo şaizeci de locuri, da' ăştia ţipau cît îi ţinea gura. I-am spus lui Bob : „Bob, tipu-i nemaipomenit. Vreau să-l cunosc. Mă prezinţi ?" „Nu pot, mi-a răspuns, face urît cînd am o asemenea iniţiativă, fiindcă nu-i dau discurile la radio." I-am spus : „Ei bine, trebuie să-l cunosc". Şi l-am adus la masă. Scotty Moore, chitaristul, făcea pe vremea aia pe impresarul. Am aranjat ceva de probă, dar ei păreau destul de interesaţi să facă afaceri cu mine. Am hotărît să ne-întîlnim duminica următoare, cînd Eddy Arnold venea în oraş şi eu trebuia să mă întorc.

---

[1] W. C. Fields (pe numele adevărat William Claude Dukenfield) (1880—1946), actor comic american de varieteu şi film (n. t.).

[2] Phineas Taylor Barnum (1810—1891), proprietarul unui binecunoscut circ american, fondatorul unui muzeu al curiozităţilor (n. t.).

[3] Persoană care se deplasează în diverse localităţi şi face pregătirile necesare înaintea apariţiei în public a unui artist (conferenţiar etc.). În lipsa unui termen consacrat în limba română şi pentru a evita denaturarea sensului, am recurs la folosirea termenului în original (n. t.).

Oscar e-un bărbat ferchеș, la vreo șaptezeci de ani acum, parțial paralizat de pe urma unui atac suferit în 1963, dar mai vioi decît cei mai mulți de vîrsta lui.

— Era o zi destul de rece, istorisește el, și pe la unsprezece dimineața au apărut. I-am condus la cafeneaua de vizavi de sală, dar nu i-am spus nimic colonelului Parker despre Elvis. Apoi, după ce-am terminat cu treburile la casa de bilete, am pornit spre cafenea. Colonelul a venit cu mine. Nu vroiam să știe nimic de Presley. Lucram eu pentru el, da' nu vroiam să știe. M-a întrebat : „Unde te duci ?“ Nu puteam să-i spun : „Nu mă duc nicăieri“, așa că i-am spus : „Mă duc vizavi să beau o cafea“. Ne-am dus deci acolo. Elvis, Judd Phillips, Bill Black și Scotty Moore erau la restaurant și-așteptau să venim ca s-aranjăm ceva. Așadar Tom a-nceput negocierile și primul lucru pe care l-a spus a fost : „Păi, băiatu' ăsta n-o s-ajungă nicăieri cu discurile-alea de la Sun. Asta-i prima chestie“. Judd Phillips, care era frate cu Sam, a replicat : „Dacă vrei să știi, n-o să plece de la Sun. Asta-i sigur“. Și asta pentru că-ncepuseră să ia un pic de avînt ăia de la Sun. Tom a mai avut și-alte obiecții la programul lui Elvis. Cam tot pe atunci, eu am început să-mi pierd entuziasmul pentru toată afacerea. Ne-am întors, iar Tom și cu mine ne-am certat de cîteva ori din cauza lui Elvis. Pînă la urmă am pornit-o amîndoi împreună spre Nashville. M-a sunat Roy Acuff. Vroia să mă ocup de el, de Kitty Wells, de *Johnny and Jack*, de toți la un loc. Cu asta am uitat de Elvis.

După cît se pare, Colonelul n-a uitat. În primul rînd a vrut să vadă cum se descurcă Elvis în topurile de discuri, iar apoi a așteptat rapoartele de la fața locului. Distincția acordată de revista *Billboard* — locul opt în categoria talentelor „celor mai promițătoare“ — făcea din Elvis un candidat „posibil“. Clasamentul vînzărilor din Memphis l-a declarat „eroul orașului“. Relatările de la fața locului și observațiile personale asupra reacției publicului l-au etichetat drept „o virtuală bombă“. (Chiar și-n unghерele cele mai periferice ale lumii spectacolului, există categorii bine definite de succes sigur și succes ce va să vină.) Elvis era un nume la *Louisiana Hayride*, dar atrăsese toată ura celor de la *Grand Ole Opry*. N-aveai decît să dai banii și să alegi ce-ți dorește inima. Colonelul a ales calea de mijloc. Nu s-a angajat în nici un fel, dar a intervenit fără prea mult tam-tam și l-a ajutat pe Bob Neal să organizeze un concert la Carlsbad, în New Mexico. Asta era în februarie 1955, exact la o lună după angajarea lui Neal.

V

COLONELUL (1)

A FOST ODATĂ CA NICIODATĂ (așa-și începe Colonelul povestea)... Tom Parker era mai tînăr, mai subțirel și vindea *hot dogs* la circ, într-un chioșc mare de-abia-ncăpeai în el. Cornurile erau mai lungi de-un sfert de metru, da-n ele nu găseai decît cîte-o bucățică de crenvurșt ieșită la fiecare capăt. La mijloc erau mirodenii d-alea ieftine cu duiumul. Dacă se plîngea careva că l-a tras pe sfoară (zice Colonelul), el (Colonelul) nu făcea decît să-i arate bucățica de crenvurșt, pe care-o aruncase de dimineață-n rumeguș, și să-i spună :

— Ți-a căzut cîrnatu', băiete. Acu' șterge-o de-aici. Ce-s eu de vină dacă ți-a căzut din mînă !

Parcă-l și vezi pe W. C. Fields făcînd aceeași figură cînd juca rolul lui Larsen E. Whipsnade din *You Can't Cheat an Honest Man* (Nu poți înșela un om cinstit).

Și-a fost a doua oară odată ca niciodată (așa se laudă Colonelul)... Același Tom Parker, la fel de tînăr și de subțirel, a umplut un butoi cu apă de la robinet, a pus în el un pachețel de acid citric și-o grămadă de zahăr prost, a tăiat o singură lămîie, lăsînd feliile să plutească deasupra, și-a vîndut lăturile-alea drept limonadă.

Și-a fost și-a treia oară odată ca niciodată... A prins vrăbii, le-a vopsit în galben și le-a vîndut drept canari.

Iar dacă toate astea n-ajung ca să te lase cu gura căscată, ei bine, trebuie spus că Tom Parker invita cîntăreți *country* din sud și sud-vest (povestește Colonelul) și-i programa după sistemul „ghici cine-i primu'", asta însemnînd că aceiași artiști prezentau aceleași numere în spectacolele care-aveau loc simultan în două orașe diferite, aflate poate și la o sută de mile unul de altul.

Se proceda cam în felul următor : de cum se termina primul număr, protagonistul o pornea cu mașina nebunește spre celălalt oraș și deschidea programul acolo. Cu toate numerele se-ntîmpla la fel. Astfel, într-o singură seară, Colonelul și ciracii lui într-ale muzicii cîștigau dublu. Întotdeauna (povestește Colonelul) punea la socoteală și-o pauză. Asta pentru cazul în care-n acest du-te-vino al numerelor s-ar fi ivit ceva neprevăzut (o pană de cauciuc, mă rog, orice). Și-atunci pauza asta de-o jumătate de oră era ca un tampon între cele două părți. În timpul unor asemenea pauze, Colonelul mai făcea cîte-un ciubuc vînzînd fotografii lucioase, de opt pe zece, spectatorilor care ieșeau din cort sau din sala de spectacole să tragă un fum sau să-și mai dezmorțească nițel oasele. Apoi trimitea cîte-un puști să strîngă albumele de amintiri cumpărate la venire, pe care alde gură-casă le lăsaseră pe sau sub scaune. Parker (zice Parker) se gîndea că le mai putea vinde o dată dacă lumea era așa de fraieră să-și lase lucrurile vraiște.

În 1955 colonelul Tom Parker era aproape o legendă. Nu numai că reușise să lanseze doi dintre cei mai renumiți cîntăreți *country*, Eddy Arnold și Hank Snow, dar lăsase-n urma lui și-acel morman de istorioare formidabile, care se-adunau grămadă precum bancurile lui Henny Youngman într-un număr de bar sau, mai exact, precum anecdotele dintr-o carte ce, de bună seamă, se număra printre ultimele pasiuni ale Colonelului, *The Compleat Practical Joker* (Farsorul desăvîrșit) de H. Allen Smith.

Tom Parker își dobîndise „cinstit" tolba cu șmecherii. Venise pe lume la douăzeci și șase iunie 1910, în Virginia de Vest, unde părinții lui poposiseră cu o trupă de circ. Bătrînii au murit înainte ca Tom să treacă în clasa a cincea, așa că băiatul a trebuit să intre în trupa unchiului său, Great Parker Pony Circus. La șaptesprezece ani a-nceput să colinde singur cu un ponei și-o maimuță, făcînd așa-numitul „circuit al sucului de cireșe", ceea ce-nsemna că fabricile de sucuri îi plăteau trei dolari pe zi, pentru ca, în loc de bani, să ceară la intrare spectatorilor capace de la sticlele de suc.

Oscar Davis, prietenul apropiat al Colonelului, istorisește :

— Mai tîrziu a lucrat la Royal American, strămoșul spectacolelor ambulante. „Comedia" se dădea pe peroanele gărilor, nu pe platformele camioanelor, ca acum. Cartierul general era la Tampa. El făcea mișculațiile cu mîncarea, aveau acolo, în tren, „vagonul cu crăpelniță", unde mîncau toți artiștii de circ cînd își mutau calabalîcul dintr-un oraș în altul. Tom avea cu el și „șa-

tra" de ghicit în palmă. Omul ăsta era aproape-un mediu. Cîteodată ghicea şi el în palmă. O făcea, bineînţeles, cu mult haz.

Într-un fel ăsta era un soi de pămînt al făgăduinţei pentru Tom Parker, căci nicăieri imaginaţia lui rebelă nu putea zburda mai în voie ca aici. Din toate părţile era-nconjurat de oameni gata să cumpere orice, iar ţicnelile uşor de pus în practică apăreau ca ciupercile după ploaie. Voluptuoasa îmblînzitoare de şerpi dormea lîngă pitonul ei preferat, înghiţitorul de săbii n-avea egal pe lume cînd înghiţea tuburi fluorescente şi-apoi le răsucea ca să-i vezi pieptul luminat pe dinăuntru, monştrii tăiau cu dinţii capetele puilor de găină, femeia tatuată te poftea să-i cercetezi aproape tot trupul, piticii alergau printre picioarele clovnilor care chemau lumea la circ şi zecile de escroci turuiau ca nişte mori neferecate invitînd miile de trecători să pună banii jos şi să arunce mingea de baseball, să tragă cu puşca, să meargă la ghicitori ca să-şi afle soarta, să se uite la dansatoarele care-şi unduiau şolduri le ca nişte cadîne, să cumpere canari, limonadă şi cîte-un *hot dog* lung de-un sfert de metru.

Da' toate astea par mai captivante şi mai strălucitoare decît sînt în realitate. Personajele cu pricina stîrneau, poate, interesul şcolarilor sau al familiilor apăsate de plictiseală. De cele mai multe ori, însă, pentru artiştii de circ ele nu erau cîtuşi de puţin atrăgătoare. Viaţa de circ n-a fost niciînd aşa de strălucitoare cum se crede şi, deşi imaginaţia colonelului Parker s-a înfierbîntat la vederea atîtor personaje ciudate, tot de-atîtea ori s-a pus în mişcare din cauza foamei. Era isteţ nu pentru că treaba asta ar fi fost prea amuzantă, ci pentru că n-avea de ales. Cînd mergea cu vreo trupă de circ mai mică şi mai fără fonduri, era în firea lucrurilor să rămînă deseori fără cauciucuri la camioanele care trebuiau să-i ducă dintr-un oraş în altul. Dacă aveau cauciucuri pentru două camioane, le foloseau pe alea, pe urmă unul din camioane ducea la fostul loc al circului cele patru cauciucuri ale celuilalt camion şi-acolo le puneau la al treilea. Apoi, după ce ajungeau în altă localitate şi-şi instalau cortul, vedeau ce greu e să atragi spectatorii.

Iată ce spune unul din prietenii Colonelului :

— Odată s-a ţinut o şedinţă în bucătărie. Pe-atunci preţul unui bilet era de cincizeci de cenţi şi s-a pus în discuţie reducerea lui la douăzeci şi cinci de cenţi. Colonelul n-a fost de acord şi toţi au sărit cu gura pe el. Cînd a văzut aşa, le-a spus că i-a venit o idee, da' că trebuie să-l lase să şi-o pună-n aplicare măcar o zi. Zis şi făcut : a lipit un afiş pe care scria : „Intrarea 1

dolar. Dacă nu vă place spectacolul, vi se înapoiază jumătate din această sumă". Firește, nimeni n-a spus că i-a plăcut și toți au cerut, și-au și primit înapoi, jumătate din bani. Da' șmecheria a prins. Lumea venea puhoi, așa că de fapt ei nici nu micșorase-ră prețul.

Ca să stoarcă cinci cenți de la spectatori și-nainte de plecare, Colonelul a mai făcut o chestie : a luat de la P. T. Barnum vechea poantă cu „evacuarea" și-a adaptat-o condițiilor existente. (La Barnum era o adevărată problemă să-i urnești pe spectatori din fața cuștilor, așa că, deasupra unei uși s-a pus o plăcuță cu „Evacuarea pe aici". Oamenii credeau că e vorba de vreun alt truc sau de vreun animal ciudat, neștiind că „evacuare" nu însemna altceva decît „ieșire".) Inovația Colonelului a fost că i-a făcut pe spectatori să plătească ca să poată pleca. Închiriase un loc de pășunat și, toată noaptea dinainte, ținea vacile pe singurul drum care trecea prin pășune, așa că, la-nceperea spectacolului, balega de pe drum îți ajungea pînă la genunchi. La sfîrșit, publicul era îndreptat spre acest drum, dealtfel singura ieșire. Aici aveau de ales între a înota un sfert de milă prin balega proaspătă și moale sau a-i da Colonelului cinci cenți ca să le închirieze un ponei.

— Trăia de pe-o zi pe alta, povestește prietenul Colonelului. Se întîmpla să n-aibă ce mînca nici el, nici nevastă-sa. Fuma trabuc chiar și-atunci, da' de cele mai multe ori și-l „cumpăra" din șanțurile orașelor prin care trecea. De găsea un muc mai mare de-un inci, zicea c-a avut noroc.

Tom Parker a-nceput să se retragă din această lume urîtă, dar fascinantă, pe la jumătatea anilor '30. Mai întîi s-a angajat ca agent de publicitate pentru serbări, circuri și spectacolele de pe vase. El, nevastă-sa și băiatul ei din altă căsătorie s-au stabilit la Tampa, în Florida, nu departe de locul unde-și petreceau iarna majoritatea clienților săi.

Pe la sfîrșitul anilor '30 Tom lucra la societatea filantropică din Tampa și, dac-avea el chef, punea pe tapet orice-i ieșea în cale : într-o lună, povestiri despre circ, pe care le trimitea ziarelor, în următoarea, o serie de concerte cu Gene Austin, cunoscutul cîntăreț care-avusese un succes grozav cu *My Blue Heaven* (Paradisul meu albastru), în alta, fonduri pentru o nouă cușcă de cîini sau un camion de hingheri. Cînd treceau prin Florida cîntăreții *country* de renume din Nashville, îi ajuta. Actrița de comedie Minnie Pearl l-a întîlnit pe Parker la Tampa. Era pe la-nceputul anilor '40 și ea juca alături de Roy Acuff. Iată ce ne spune :

— Ne-am dus acolo, iar el s-a folosit de spectacolul nostru ca să facă reclamă unor firme, ca de exemplu Kroger. Şi-a fost foarte inspirat, că-n felul ăsta am jucat cu casa-nchisă de mai multe ori. Era un mod de-a vinde marfa. Luai cuponul din ziar, te duceai la magazin şi obţineai bilete cu reducere. Magazinul Kroger a plătit pentru această publicitate din presă. S-au vîndut o grămadă de bilete pentru că fiecare casier de la magazinele Kroger, care-acoperea o arie de trei ţinuturi, lucra cu bilete calculate pentru un spectacol. Omul ăsta avea ceva-n cap încă de-atunci.

Mai tîrziu, Colonelul va proceda în acelaşi fel şi cu Compania Ralston Purina, care-a finanţat prima transmisie radio a lui Eddy Arnold. A aranjat ca Eddy şi grupul său să cînte la deschiderea a zeci de filaturi sau la întrunirile ţinute de negustorii de furaje şi seminţe. Era sincer interesat să antreneze întreprinderile comerciale din afara lumii artistice, fiindcă ştia sigur că treaba asta o să ducă la lărgirea pieţei şi reducerea costurilor imediate, în vreme ce cîştigurile aveau să urce pînă la cer. Există totuşi un produs care i se atribuie adesea deşi n-a avut niciodată de-a face cu el. E vorba de hadacol, medicamentul brevetat care vindeca douăzeci şi patru de boli şi care-a cucerit sudul la sfîrşitul anilor '40. Şi astăzi, mai întîlneşti cîte unu' care jură că-l cunoaşte pe Colonel, din zilele de glorie-ale hadacolului. Colonelul e-un tip cordial şi nu neagă niciodată c-a avut o relaţie, pe care însă n-a avut-o niciciînd. Oscar Davis povesteşte :

— Habar n-am cum a-nceput toată povestea, da' vă spun sigur că chestia cu hadacolul e-o invenţie. Pe vremea aia eram la curent pentru că mă ocupam de Hank Williams şi noi am fost primii care am vîndut marfa, într-o rulotă, la drumul mare. Eu am scris reclamele pentru hadacol şi-am făcut publicitatea prin radio, unde într-un minut trebuia să spui cît mai multe. Cît despre Tom, el n-a avut niciodată nici în clin, nici în mînecă cu afacerile astea.

Minnie Pearl relatează :

— Curînd după aceea, am dat un şir de spectacole în cort cu Eddy Arnold şi grupul lui, cu *Jam-Up and Honey* [un grup de culoare] şi Uncle Dave Macon. Tom s-a băgat ca *advance agent*. În loc să ne desfăşurăm în săli, am luat cu noi un cort şi-am dat spectacole în toate orăşelele-astea. În cort încăpeau trei mii de oameni. Nu ne ieşeau douăzeci de mile într-o zi, pentru că trebuia să „adunăm zdreanţa" seara, după spectacol, şi s-o facem iar la loc în oraşul următor. Toţi eram cu maşinile. Tom ne-o lua

înainte de obicei, da' din cînd în cînd se mai oprea şi mergea o vreme cu noi.

In vara aceea, acest *advance agent* pîntecos şi cu trabucu-n gură aranja reclamele la radio şi-n presă, punea afişe pe pereţi şi-n vitrinele magazinelor, încerca să facă o oarecare publicitate locală, să programeze un interviu la radio sau să publice-o istorioară mondenă în săptămînalul local. Poate că pe-atunci nici nu-şi dădea încă seama, dar se pregătea serios pentru Nashville, pentru muzica *country*. În curînd avea să se dedice total acestei muzici, căci va face cunoştinţă cu Eddy Arnold, care-l va lua ca impresar.

Iată ce declară Roy Acuff, astăzi patriarhul Complexului Acuff-Rose format din case de discuri, agenţii pentru promovarea talentelor şi edituri muzicale, complex care-şi numără veniturile în milioane de dolari :

— Bănuiesc că-s primul care l-a invitat pe Tom la Nashville. Mă ajutase să vînd nişte mori care parcă-mi stăteau în cap pe vremea aia. Îmi făcuse reclamă în statul Florida. I-am propus să vină la Nashville să-i cunoască şi el pe băieţi.

Acuff povesteşte că Parker a vrut să se ocupe de el, dar :

— Nu şi-ar fi pierdut timpul cu unu' care n-avea altceva în cap decît *Grand Ole Opry*, iar eu vroiam să rămîn la *Opry*. El ţinea morţiş să-i aibă pe toţi în mînă, să le ştie toate mişcările. Asta-i stilul lui şi-a avut succes, nu glumă. Nu te poţi împotrivi succesului, da' eu îmi pusesem în gînd să merg mai departe tot aşa.

Tom s-a-nvîrtit deci prin Nashville şi-n cele din urmă a semnat un contract cu Eddy Arnold, care pe-atunci îşi făcea debutul ca solist la *Opry*. Eddy se născuse în 1918, la o fermă lîngă Henderson, în Tennessee, şi era fiul unui fost lăutar de ţară, care l-a-ncurajat să-nveţe chitara de la zece ani. Prin anii '30 a plecat de la şcoală ca să-i ajute pe-ai lui la fermă şi multă vreme n-a cîntat decît la petrecerile cu dans de prin partea locului, de obicei cînd, călare pe-un catîr, se ducea sau se-ntorcea de la lucru. Îşi cîştiga pîinea lucrînd la fermă şi ajutînd la morga din Henderson. Şi-a făcut debutul la radio în 1936, la un post din apropiere de Jackson, şi s-a alăturat apoi grupului lui Pee Wee King, *Golden West Cowboys Band*' cîntînd într-un stil care-ţi amintea de Gene Autry. Îşi spunea „Tennessee Plowboy" (Plugarul din Tennessee) cînd Tom l-a convins să plece de la *Opry* şi să meargă cu el.

Înainte şi după cel de-al doilea război mondial, cea mai mare parte a programelor susţinute de artişti *country and western* erau

sub controlul birourilor artistice ale posturilor de radio, care urmăreau folosirea talentelor în emisiunile din raza postului respectiv. La sfîrşitul războiului, totuşi, şi-au făcut apariţia indivizi ca Tom Parker, care, ignorînd restricţiile impuse artiştilor de posturile de radio, s-au declarat „agenţi independenţi de organizare şi publicitate". În acest fel artiştii puteau să se producă peste tot în sud folosind o singură agenţie şi nu mai era nevoie să alerge de la un post de radio la altul sau să evite colaborarea cu un anumit post de teamă să nu fie obligaţi să renunţe la celelalte. Tom Parker a devenit, astfel, unul dintre pionierii adevăraţi ai muzicii *country*.

După părerea lui Eddy Arnold, era un bun impresar şi din alte puncte de vedere : „Cît a fost impresarul meu, toate drepturile de impresariat îi aparţineau în exclusivitate lui Thomas A. Parker", scrie el în autobiografia pe care şi-a intitulat-o *It's a Long Way from Chester Country* (E cale lungă din ţinutul Chester). „Cînd îl ai pe Tom ca impresar, el se face una cu tine. Trăieşte şi respiră odată cu artistul lui. I-am spus mai demult, pe vremea cînd se ocupa de mine : «Tom, cum se face că n-ai nici un *hobby* — golf, iahting sau ceva în genul ăsta ?» El m-a privit drept în ochi şi mi-a spus : «Tu eşti *hobby*-ul meu»".

Parker a fost impresarul lui Eddy aproape zece ani, timp în care acesta ajunsese să doboare recordul deţinut de Roy Acuff în topul revistei *Billboard* pentru ceea ce se numea „rezervorul de talente *country*". În 1944 l-a dus pe Eddy la R.C.A. Victor să-nregistreze, iar Eddy s-a pus să toarne succes după succes, făcînd în 1947 prima rupere de nori dintr-o serie ce va urma : *Bouquet of Roses* (Buchet de trandafiri), lansat de R.C.A., care-a adus cîştiguri de un milion. N-a uitat nici să-l ţină pe Eddy mereu prezent în ochii publicului. Ştia că dacă vrei să-ţi faci un nume în lumea discurilor şi să ţi-l păstrezi, cel mai bun lucru e să dai publicului spectacol după spectacol. Şi-a făcut asta oriunde-a găsit o şcoală sau un loc în care să-şi pună cortul.

Hubert Long, care-acum e unul din cei mai cunoscuţi mînuitori de talente din Nashville şi care pe-atunci îşi făcea ucenicia pe lîngă Parker ca *advance agent*, mărturiseşte :

— Plecam singur, cu cîte-o săptămînă sau zece zile-naintea unui turneu, ca să văd dacă totul e-n regulă — interviuri, hotel şi-aşa mai departe. Îi dădeam telefon sau îi lăsam într-un plic toate informaţiile : cine-o să treacă să-i facă o vizită şi multe alte chestii d-astea. În afară de Eddy, se mai ocupa de grupul fraţilor Willis, cunoscuţi pe-atunci sub numele de *Oklahoma Wrangl-*

ers (Guy, Chuck şi Skeeter Willis) — ei trei şi Roy Wiggins la havaiană — de cîte-o cîntăreaţă sau actor de comedie, sau de cîte-o actriţă de comedie. Un spectacol *country* bine pus la punct. Îi aranja pe toţi împreună şi pot spune că se făcea luntre şi punte ca să iasă bine. Cînd Eddy venea într-un oraş, fie c-avea cinci mii sau cinci milioane de locuitori, toţi ştiau că vine. Cred că dacă există un secret al succesului său, fără doar şi poate e numai reclama.

La asta se mai adăuga capacitatea de-a conduce şi a-şi asuma toată răspunderea, în acelaşi timp cerînd celorlalţi imposibilul. Cînd Eddy a apărut pentru prima oară la Las Vegas, de exemplu, Parker s-a dus la Agenţia William Morris, care se ocupa de contract, şi-a insistat să i se dea anticipat plata pentru două săptămîni. Oscar Davis ne spune :

— Au încercat să-l convingă că nu se poate. El le-a răspuns : „Habar n-am cine-s indivizii ăştia. Mîine-poimîine poate că dau faliment". Iar ei i-au replicat : „Da', Tom, ăştia cumpără cele mai grozave numere care se dau în ţară. Tocmai ăştia să dea faliment ?" „Bine, dacă ei nu vor să aprobe, aprobaţi voi şi răspundeţi voi de bani", le-a răspuns el. William Morris i-a spus că nu poate face asta (era ceva în legătură cu polita de asigurare). Şi Tom a zis : „Dacă tu nu vrei să răspunzi de bani, înseamnă că ai unele îndoieli". Şi-aşa Tom a luat banii.

În timpul turneelor de o zi, Tom a scos pe piaţă deprinderile lui de pe vremea cînd lucra la circ. Pe Eddy Arnold l-a programat după sistemul „ghici cine-i primu'", aşa că lua bani de două ori, făcea ciubucuri cu fotografiile alea de opt pe zece şi vindea de cîte două-trei ori aceleaşi albume de amintiri. Tot prin concertele lui Eddy a introdus unul din cele mai incredibile numere din istoria spectacolelor, cel pe care l-a botezat chiar el „Puii săltăreţi ai colonelului Parker".

Cîntăreţii *country* dădeau de multă vreme spectacole la cîte un *rodeo*[1] sau la expoziţiile de animale. Pe vremea aceea se percepea o taxă de douăzeci de dolari pentru fiecare spectacol care nu prezenta şi-o expoziţie de animale. Prin urmare Colonelul căra după el, în portbagajul maşinii, cîte-un porc sau cîţiva pui. Cînd cînta Eddy, Colonelul îi aşeza afară-ntr-o cutie, deasupra căreia stătea scris : „Expoziţie de animale". În felul ăsta econo-

[1] Serbare organizată cu ocazia marcajului vitelor în unele regiuni din America. De obicei, au loc întreceri de călărie pe cai sălbatici (cu şi fără şa) şi pe boi sălbatici, de prindere a animalelor cu lasoul, lupte de tauri etc. (n. t.).

misea douăzeci de dolari. Colonelul mergea peste tot cu doi pul după el, iar cînd Eddy era prea bolnav şi nu putea apărea pe scenă, Tom se ducea la producătorul spectacolului organizat la expoziţia de animale şi-i spunea c-are alt număr, „Puii săltăreţi ai colonelului Parker". După cum relatează el însuşi, Colonelul îşi trimitea ajutorul la cel mai apropiat magazin universal să cumpere-un reşou mic, de doi dolari, şi-un cordon prelungitor. Punea reşoul în cutia cu pui şi-l acoperea apoi cu paie. Reşoul era în priză, Bob Willis şi *Texas Plowboys* îi dădeau drumu' cu *Turkey in the Straw* (Curcanul în paie), cortina se ridica, iar spectatorii uluiţi vedeau doi pui care ţopăiau în cutie ca să nu se ardă. Colonelul povesteşte c-a făcut asta două zile la rînd, de cîte două ori, pînă cînd Eddy a putut să apară din nou pe scenă.

Eddy Arnold n-a fost singurul artist pus pe piaţă de Tom Parker în anii '40 şi '50. Mai era, de exemplu, un grup de trei cîntăreţi *country* necunoscuţi cu care Colonelul călătorea în tandem. Doi din ei (din cele afirmate de Colonel) erau nişte mitocani nepricopsiţi care nu făceau altceva decît să se plîngă, în vreme ce cu al treilea era o plăcere să lucrezi. De fapt, bietul Colonel (cum îşi spune Colonelul cîteodată) n-o ducea prea strălucit pe vremea aia şi numai cîntăreţul ăsta de pe urmă a venit la el şi i-a spus că n-are nimic împotrivă dacă-i scade salariul. Apoi, într-o spectaculoasă seară de vineri, cei trei s-au dovedit o adevărată mină de aur cîntătoare şi-au adus înapoi o gloată de spectatori care erau pe picior de plecare. Imediat după ce s-a terminat reprezentaţia, cei doi mitocani s-au dus la Colonel şi i-au cerut un procent mai mare din încasările spectacolului. (Pînă atunci aveau un salariu fix.) Asta a pus capac la toate. Colonelul i-a chemat pe toţi trei şi le-a spus:

— Mîine o să-ţi dau *ţie* cincizeci la sută din încasări, *ţie* cincizeci la sută din încasări şi *ţie* cincizeci la sută din încasări. Ce ziceţi de-asta ?

Cei trei cîntăreţi *country*, care erau mai buni la cîntat decît la matematică, i-au spus că e mai mult decît generos. În seara următoare, Colonelul a instalat trei case de bilete în faţa şcolii unde se dădea spectacolul. Fiecare solist avea propria lui casă, iar spectatorilor li s-a spus să ia bilete de la casa cîntăreţului pe care-au venit să-l vadă. Aşa că, la sfîrşit, în locul salariului obişnuit, cîntăreţii şi-au luat fiecare jumătate din cîştigurile realizate la *propria lor* casă. Asta fiind situaţia (istoriseşte Colonelul), cei doi mitocani n-au reuşit să cîştige nici măcar un salariu, băiatul cel bun a luat un pic mai mult ca de obicei, iar Colonelul a băgat în buzunar cea mai mare sumă pe care-o-ncasase vreodată.

La începutul anilor '50 Colonelul și Eddy Arnold s-au despărțit. Oscar Davis lasă să se-nțeleagă c-au fost mai multe incidente care-au dus la ruptura asta, da' scandalul de la Las Vegas a făcut ca legătura lor să se destrame cu totul. Parker pregătea o reclamă de ziar pe două pagini, vrînd să-i facă o surpriză lui Eddy, povestește el, cînd Eddy a dat buzna-n camera Colonelului. Parker a ascuns repede hîrtia, Eddy l-a acuzat că lucrează fără știrea lui și, din una-n alta, Eddy a rămas fără impresar, iar Parker fără vedetă.

Bill Williams, care pe vremea aceea era reporter la postul de radio W.S.M. de la *Grand Ole Opry*, iar acum reprezintă revista *Billboard* la Nashville și activează în Asociația de muzică *country*, își amintește prin ce peripeții a trecut Colonelul după aceea :

— Pe-atunci, pentru un om de felul Colonelului era foarte greu de răzbit, spune el. A fost o vreme cînd organizatorii independenți erau la mare preț (și-acele timpuri aveau să se-ntoarcă), da' la-nceputul anilor '50, *Opry* era totul și nu făceai mare lucru dacă n-ajungeai acolo sau nu erai programat de Biroul de impresariat artistic, condus de Jim Denny de la sediul *Opry*. Uneori, dacă vreun artist trăia cu ideea că Biroul de impresariat nu-l lua-n serios, se dădea pe mîna cîte unui organizator sau impresar independent, care-i aranja cîteva spectacole. După asta omu' vedea că n-a ieșit cum crezuse el, așa că se grăbea să se-ntoarcă la *Opry*.

Williams povestește că, exact în perioada asta, Parker, împreună cu Oscar Davis și alți cîțiva, a-nceput să-și aranjeze afacerile folosindu-se de telefonul din holul de la W.S.M.

— Colonelul și ceilalți se-nființau acolo-n fiecare dimineață, la ora nouă, puțin după sosirea angajaților, se-așezau pe canapele și-ncepeau să telefoneze peste tot în sud ca să-și programeze artiștii. Cînd suna telefonul, cel care era mai aproape, așa cum se-nțeleseseră, răspundea spunînd numărul de telefon, în numele companiei, de teamă să nu piardă o ocazie dacă cineva care-l căuta pe Tom ar fi dat de Charley Brown în locul lui, iar Charley ar fi răspuns : „Brown Production" în loc de : „Compania lui Tom". Era destul de complicat, da' s-au descurcat ei. Și și-au strîns mai mulți clienți și-au făcut mai multe afaceri decît Biroul de impresariat de la *Opry*, care era în partea cealaltă a holului... în timp ce W.S.M. avea plăcerea să țină toate socotelile, și asta ani în șir !

Desigur, a venit și vremea cînd s-au tăiat convorbirile telefonice gratuite. A apărut un adjunct al președintelui, nou și agresiv, care-avea sarcina să reducă cheltuielile. Individul ăsta a descoperit că sutele de dolari care se adăugau la nota de plată, lună de lună, veneau de la telefonul din hol. Și uite-așa Colonelul și

tovarăşii săi s-au văzut siliţi să se mute în cabina de anunţuri a postului (unde era un alt telefon), iar mai tîrziu chiar în studiouri. Pînă la urmă, s-a pus la punct un sistem care nu-ţi permitea să dai nici un telefon în afară decît prin intermediul unei centrale de curînd instalate. Şocul a fost foarte mare. Doi din organizatori s-au retras cu totul din această afacere, s-au dus în Missouri, locul lor de baştină, şi s-au apucat de politică. (Unul din ei a fost ales în Congres.)

Bill Williams are vie-n minte imaginea lui Parker în această perioadă :

— Ştiam întotdeauna cînd avea de lucru-n hol, chiar dacă eu eram în camera unde soseau ultimele ştiri, la patruzeci de picioare mai încolo, relatează el. Îşi cîştigase deja o reputaţie : nu era neapărat iubit, mai degrabă admirat. S-a văzut încă de-atunci c-avea mînă bună cînd era vorba să descopere talente. Ţin minte că unii din foştii mei colegi spuneau : „Dacă Tom Parker spune că-s buni, înseamnă că-s buni şi trebuie să ţii cont de-asta". Stătea în hol, făcea zarvă-n jurul lui istorisind tot felul de-ntîmplări. Purta pălăria aia veche şi ponosită, care se lărgise de puteai turna cinci galoane-n ea, fuma trabuc şi-nşfăca multe din numerele la care renunţau alţii. Avea fler. Era un tip deosebit printre tipii ăia deosebiţi.

După ce-a terminat cu holul de la W.S.M., s-a mutat la nord de Nashville, în Madison, într-o casă din dale de piatră fără etaj, de pe Gallatin Road, care-avea unsprezece camere. De-acolo-şi conducea compania proprie, Jamboree Attractions. Casa a fost (şi este) situată pe un teren care-a fost cîndva păşune. În cîţiva ani valoarea ei avea să se ridice la o sumă uriaşă, întocmai ca şi valoarea terenului de pe partea cealaltă a autostrăzii. Şi treaba asta s-a petrecut îndeajuns de repede ca să-l convingă pe proprietar, Eddy Arnold, să vîndă terenul Companiei Sears. Colonelul îşi dirija afacerile din subsolul clădirii şi-apoi din garaj, pe care le-a transformat în birouri. Amîndouă erau (şi sînt) tapetate cu afişe, fotografii şi amintiri, inclusiv certificatul prin care guvernatorul statului Tennessee, Frank G. Clements, îi acorda, în 1953, titlul onorific de colonel. Împreună cu Parker lucra un bărbat cu păr nisipiu, mititel şi cordial, care-aducea cu un pinguin. Se numea Tom Diskin. Venise la Colonel din Chicago, pe vremea cînd Parker se ocupa de Eddy Arnold. Colonelul a aranjat cîteva spectacole pentru surorile lui Diskin, care cîntau sub numele de surorile Dickens. Diskin a devenit mîna dreaptă a lui Parker şi l-a-nceput s-a ocupat de toată

bucătăria muncii de birou. Apoi a organizat turnee, adică a însoțit artiștii și-a făcut toată munca zdrobitoare de slugă care apare-n astfel de drumuri *.

În 1954, unul din artiștii pe care Colonelul îi reprezenta din Madison era Hank Snow, un tip mărunțel, uscățiv, de vreo patruzeci de ani. Își purtase singur de grijă de la paisprezece ani, cîntînd în regiunea lui de baștină, Noua Scoție din Canada, unde-a lansat un stil care-a atras atenția celor de la R.C.A. Victor. La început discurile lui se vindeau numai în Canada, dar după 1949 au pătruns și-n Statele Unite. Treaba asta l-a adus pe Hank la Nashville, unde a apărut la *Opry*. Printre cîntecele de succes care au urmat a fost *I Don't Hurt Anymore*, șlagărul numărul unu pe 1954 din seria cîntecelor *country and western*, cîntecul de pe locul întîi în topul din Memphis în săptămîna cînd Elvis și-a înregistrat primul disc (care de la-nceput a urcat pe locul trei). La mai puțin de două luni după aceea, Hank a semnat un contract cu Colonelul, prin care acesta obținea dreptul exclusiv de a-i programa concertele individuale. Peste o lună Parker prelua administrarea Companiei Hank Snow Enterprise, șandramaua prost organizată sub care se desfășura toată activitatea lui Hank (publicare, înregistrări, radio, televiziune și film). Din nou Tom Parker avea în mînă cel mai mare star *country and western* din sud.

Curînd după aceea, Colonelul a-nceput să-l ajute pe Bob Neal să i găsească angajamente lui Elvis în sud și sud-vest.

---

* Intr-o vreme Diskin a condus un birou din Chicago al Companiei Jamboree Attractions, birou căruia Scotty Moore i-a adresat odată o scrisoare căutînd un angajament pentru Elvis. Se pare că Diskin n-a fost impresionat de discul pe care Scotty îl trimisese odată cu scrisoarea. I-a răspuns în scris printr-o singură frază spunînd că Jamboree nu-și pierde timpul cu astfel de artiști. Acum Scotty are scrisoarea pusă în ramă.

VI

APUS DE SOARE

IMEDIAT DUPĂ SPECTACOLUL de la Carlsbad, în New Mexico, Elvis, Scotty şi Bill au plecat cu Hank Snow într-un turneu de zece zile prin sud-vest. Ultima oprire au făcut-o la Bastrop, în Louisiana. În clasament Elvis figura după Snow, fiul lui Snow, Jimmy, Duke of Paducah, *Mother Maybelle şi surorile Carter şi* grupul *Jimmie Rodgers Show.* A plecat apoi la Cleveland cu Bob Neal ca să dea un spectacol la Teatrul Circle, care rivaliza cu alte două teatre din oraş pentru supremaţie pe piaţa muzicii *country* de sîmbătă seara. În aceeaşi săptămînă Bob a început o campanie de publicitate în revistele muzicale cu caracter comercial, cerînd organizatorilor de programe de bar şi concerte să-i telefoneze pentru eventualele angajamente şi îndemnîndu-i pe *disc jockey*-i să ia legătura cu el dacă vroiau discuri. (La Sun sistemul de difuzare a discurilor lăsa mult de dorit, aşa că pentru unii *disc jockey*-i asta era singura cale de-a face rost de înregistrările lui Elvis.) Mike Michael de la K.D.M.S. din El Dorado, statul Arkansas, scria în *Billboard* că Elvis e cîntăreţul „cel mai grozav de prin părţile noastre. Stilul lui place cu adevărat adolescenţilor". La Dallas, unde Elvis se pregătea să apară din nou în *Big D Jamboree,* agentul publicitar de la Sportatorium, locul de baştină al *Big D*-ului, afirma că Elvis e nemaipomenit şi că toată lumea vroia să-l mai vadă.

In această perioadă Elvis n-a fost respins decît o dată, cînd Bob Neal a suit băieţii-n avion şi i-a dus la New York pentru o audiţie la emisiunea lui Arthur Godfrey, *Talent Scouts.* Pe-atunci era cel mai popular şi, prin urmare, şi cel mai important spectacol de televiziune pentru lansarea noilor talente. Elvis zbura prima dată cu avionul şi tot prima dată dădea cu nasul de New York. Lui Elvis

nu i-a plăcut New York-ul, iar lui Godfrey nu i-a plăcut Elvis. Cei de la *Talent Scouts* au spus nu.

În mai Elvis a făcut ceea ce Bob Neal numeşte „primul lui mare turneu", adică trei săptămîni în sud. Şi de astă dată tot cu spectacolul *(jamboree* [1]*)* lui Hank Snow. Au pornit din New Orleans, la 1 mai, şi-au mers din oraş în oraş prin Louisiana, Alabama, Florida, Georgia, Virginia şi Tennessee, încheind la Chattanooga pe data de douăzeci. Snow era capul de afiş. Mai apăreau Faron Young, fraţii Wilburn, Slim Whitman, Martha Carson, surorile Davis, Mother Maybelle şi surorile Carter, Onie Wheeler şi grupul *Jimmie Rodgers Show*. Cu toţii cîntăreţi *country*. În afară de Elvis. Spectacolul fusese organizat şi lansat de impresarul general al companiei lui Hank Snow, Tom Parker. În timpul acestui turneu, lui Elvis i-a ieşit al patrulea disc scos de Sun. Pe o faţă era *Baby, Let's Play House,* un *blues* în care-apar pentru prima dată acele sunete din gît, sughiţate, care-i vor aduce lui Elvis celebritatea, iar pe cealaltă *I'm Left, You're Right, She's Gone,* un cîntec *country* compus cu cîteva săptămîni în urmă de un cîntăreţ la havaiană din Memphis, pe nume Stan Kesler.

Cîntecele-aveau să apară în topuri de-abia peste două luni. Între timp Elvis a mai făcut un turneu de-o săptămînă, în altă direcţie, alături de Hank Snow şi Ferlin Husky, grupul *Carlisles,* Maxine şi Jim Ed Brown şi Onie Wheeler. În a treia săptămînă a lunii, Elvis a dat o raită pînă la Meridian, în Mississippi, ca să cînte în concertul comemorativ Jimmie Rodgers. Pentru acest spectacol Bob Neal a băgat o reclamă de-un sfert de pagină în revistele cu caracter comercial, spunînd că Elvis e „cea mai proaspătă şi cea mai nouă voce din muzica *country*". Apărea o fotografie a lui Elvis cu cămaşă albă, haină de culoare-nchisă şi cravată, se zicea ceva de noul său disc scos de Sun, se vorbea despre apariţiile lui săptămînale la *Hayride,* iar Elvis spunea : „Salut tuturor prietenilor mei de la spectacolul comemorativ Jimmie Rodgers". În aceeaşi săptămînă *Baby, Let's Play House* şi *I'm Left, You're Right, She's Gone* erau notate cu şaptezeci şi şapte de puncte (bine) de *Billboard* şi cu B (foarte bine) de *Cash Box*. Săptămîna următoare *I'm Left...* se clasa pe locul opt în topul de la Memphis, iar Elvis îşi începea un nou turneu prin Texas şi Oklahoma.

Elvis cumpăra acum Cadillacuri, roz sau roz cu negru. Cîntăreţii *country* erau înnebuniţi după Cadillacuri şi Elvis nu făcea excepţie. Peste un an, cînd Casa de discuri Sun a adăugat pe lista sa

[1] Spectacol de divertisment de lungă durată, care cuprinde numere foarte variate ca gen (n.t.).

impresionantă, printre altele, numele lui Johnny Cash, Carl Perkins şi Jerry Lee Lewis, s-a găsit unu' care să spună că pe cei cu discuri la Sun îi recunoşteai după cotețele cu găini din Cadillacuri.

Apoi Elvis a-nceput să aibă necazuri cu maşinile.

— Cînd Chevroletul s-a dus în sfîrşit pe apa sîmbetei, Elvis şi-a cumpărat un Lincoln Continental tip 1951, povesteşte Scotty Moore. P-ăsta l-a paradit Bill. Aveam un aranjament în Arkansas. Ne-a ieşit în cale-un camion. Bill a băgat maşina sub roţile camionului şi praful s-a ales de ea. Atunci a cumpărat Elvis Cadillacul tip '54. Ăsta-i ăla de-a luat foc lîngă Texarkana, în Arkansas. Îi sărise axu' roţii. Elvis îşi luase drăguţa cu el. Veneau amîndoi frumuşel în urma noastră. Nici de-al dracului nu se gîndea la maşină şi deodată a văzut c-afurisita luase foc. N-avea cum s-o stingă. N-a putut decît să deschidă portbagajul şi să ne-arunce hainele şi instrumentele pe şosea, pe unde-a nimerit.

Scotty rîde şi oftează gîndindu-se poate la pierderea maşinii, deşi au trecut cincisprezece ani de-atunci.

— Ce era să facem ? Am închiriat un mic avion, spune el, şi ne-am cărat toate instrumentele în el. De-abia am reuşit să decolăm a doua zi. Mergeam la Sweetwater, în Texas. Odată cu Cadillacul, Elvis cumpărase pentru ai lui un Ford roz cu alb, tip '54. Cineva ni l-a adus la Sweetwater şi-aşa am putut să ne terminăm turneul.

Elvis avea atîta energie că-ncepeai să-ţi faci probleme dacă n-o fi ceva nervos. De multe ori îi ţinea treji toată noaptea pe prietenii cei mai apropiaţi — pe vremea aceea, Scotty, Bill şi D. J. Vorbea şi făcea pe măscăriciul. Scotty povesteşte :

— Pur şi simplu trebuia să-l dăm jos din maşină. Dacă ne prindea dormind, pe mine, pe Bill sau pe D., ne scotea cîte-un pantof şi-l azvîrlea pe fereastră. N-aveam de ales. Opream maşina şi ne-ntorceam să-l căutăm. Altă dată a aruncat cheile de la maşină. Şi asta-n toiul nopţii ! Avea atîta energie că trebuia să stăm treji pînă noaptea tîrziu, pînă ce obosea el şi puteam şi noi să ne culcăm. Ne băteam cu pernele. Ne luam la trîntă. Făceam tot ce ne trecea prin cap. Numai ca să obosim de-a binelea, şi-asta zi de zi şi noapte de noapte.

Îşi rodea unghiile, bătea darabana pe coapse, dădea din picioare şi, de cîte ori avea ocazia, îşi trecea pieptenele prin părul-i blond, care, ca s-o citez pe Marion Keisker, „avea atîta briantină de ziceai că-i negru".

Părea oarecum că toată această energie nu era decît un preludiu la ceea ce-avea să urmeze pe scenă. Întocmai cum se procedează

astăzi, la Las Vegas mai ales, înainte de apariția lui Elvis cineva îi făcea o mică prezentare. La fel și-atunci. Cîteodată așa stăteau lucrurile, dar de cele mai multe ori Scotty, Bill și D.J. erau deja pe scenă fiindcă acompaniaseră un alt cîntăreț din spectacol. Atunci Elvis apărea în fața publicului și intra direct într-una din baladele lui. Îmbrăcat cu pantaloni negri cu cîte-o dungă roz pe fiecare parte, cu cămașă roz cu gulerul ridicat care-i ajungea pînă la pletele destul de lungi, cu haină sport roz, împodobită pe margine cu mărgele mari, negre, care-i atîrnau în față și-n spate, Elvis era Hillbilly Cat în persoană, regele *bop*-ului *western* însuși. Se apleca spre public și-și înfigea picioarele-n podea. Cu chitara de gît și mîinile pe microfon, se uita printre gene la fetele din rîndul întîi. Sprîncenele i se arcuiau drăgăstos și jalnic. În intermezo-ul instrumental din timpul cîntecului le arunca zîmbetul acela strîmb și poate-și răsucea cîte-un picior. O dată numai.

Următorul cîntec putea să fie-un *rock* și Elvis le arăta spectatorilor pentru ce veniseră de fapt. De astă dată se răsuceau amîndouă picioarele, se smuceau și veneau înapoi înfigîndu-se-n podea ca la-nceput. E puțin probabil ca, în astfel de momente, Elvis să se fi gîndit la cei din copilăria lui care predicau în biserica penticostală din Tupelo, dar era clar că nu-i uitase. Tot ce făcea acum era să transpună focurile iadului și blestemele-alea în *Good Rockin' Tonight*. Mîinile-mbrățișau chitara ieftină, izbind lemnul în contratimp și-ntinzînd corzile de parc-ar fi fost spaghete fierte. Trecea de la un cîntec la altul fără pauză. Cele mai multe erau înregistrate deja la Sun sau aveau s-apară-n scurt timp. Cîntece *country*. Cu ritm îndrăcit. Fetele-ncepeau să se zvîrcolească și să freamăte. Muzica asta le stîrnea, le făcea să nu mai poată sta locului.

— În special fetele erau cuprinse de frenezie, spune azi Bob Neal. Noi n-aranjam cu nimeni să țipe și să strige, cum făcea Frank Sinatra prin anii '40. Fetele-astea țipau fiindcă le venea să țipe. Acuma moda-i alta. Adolescenții care se dau în vînt după *bop* țipă și tremură și fac tot felul de chestii d-astea pentru că știu ce-așteaptă lumea de la ei. P-atunci nimeni nu făcea așa ceva, vremea lui Sinatra trecuse de mult. Erau mai bine de cincisprezece ani... La Elvis asta venea pe negîndite. În plus, adaugă fostul impresar al lui Elvis, reacția adolescenților față de el mai-mai că te-nspăimîntă. Mulți îl urau pur și simplu dintr-un fel de gelozie. În unele orașe din Texas ne-asiguram de ajutorul poliției fiindcă-ntotdeauna se găsea cîte unu' care-ncerca să-i vină de hac. Se-adunau cîrd și-ncercau să-i întind-o cursă sau cam așa ceva. Bineînțeles că lui Elvis nu-i era frică de ei și chiar vroia să se apere singur. O și făcea din cînd în

cînd. Mi aduc aminte că eram la Lubbock, în Texas. Dădeam seara concerte-acolo şi-aranjaserăm treaba asta cu postul de radio, care ne promisese că ne mai face rost de-un angajament la un bar din oraş, de unde puteam cîştiga vreo patru-cinci sute de dolari în plus. Lui Elvis i s-a părut nemaipomenit. Pe vremea aia, pentru noi patru-cinci sute de dolari nu erau de colea. Totuşi, cu o zi înainte să ajungem acolo, tipii de la postul de radio mi-au dat telefon — eram deja undeva pe drum — şi mi-au spus c-au primit ameninţări cu grămada de la tot felul de indivizi care spuneau ce-o să-i facă ei lui Presley. Aşa c-au aranjat cu poliţia să-l apere pe Elvis toată ziua. I-am spus chestia asta lui Elvis, iar el mi-a replicat : „Da' io nici n-am nevoie d-ăştia". I-am zis c-ar fi mai bine să bage de seamă. Aşa că de dimineaţă pînă noaptea tîrziu ei erau acolo, în uniforme şi-n civil. Am ajuns pe la trei după-masă, am stat puţin la motel şi după aia ne-am dus la sala de spectacole. Mai tîrziu ne-am dus la bar. Acolo ne-au luat în primire oamenii şerifului. Pînă la douăsprezece-douăsprezece jumătate toate au mers cum trebuie, aşa că oamenii şerifului au zis : „Cred că putem pleca". Iar eu le-am spus : „Daţi-i drumu'... ! Totu-i în regulă". Ne duceam spre maşina pe care-o lăsaserăm la parcare, cînd cineva a strigat pe un ton prietenos : „Hei, Elvis, vino-ncoa !" Elvis a pornit-o într-acolo, zîmbind, gîndindu-se c-o fi vreunu' care vrea autograf. Îl aştepta un individ într-o maşină. Tipu-a scos mîna pe fereastră şi i-a tras una peste faţă cît a putut de tare şi-a şters-o după aia. Elvis a luat-o la fugă îndărăt, s-a urcat în maşina noastră şi-a zis c-ar putea să-l recunoască. Ne-a făcut să colindăm cu maşina prin Lubbock pînă la cinci dimineaţa. Era sigur c-o să dea de careva şi o să-i arate el.

Bob îşi aminteşte mai departe :

— Se bucura sincer cînd simţea că publicul îi răspunde. Chestia asta-l stimula pe bune. Îi plăcea grozav cînd vedea reacţia fetelor, da' mă-ntreba : „De ce s-or purta indivizii ăia aşa ?" Se considera un tip obişnuit, la fel de obişnuit ca oricare din ei, da' ăia erau ca turbaţi. I-am explicat şi eu, i-au explicat şi alţii, da' parcă nu-i intra-n cap. Zicea că nu i se pare logic.

Bob Neal se-aşază din nou la biroul său ordonat, îşi aprinde-un rest de trabuc gros şi spune :

— La spectacolele mici, date prin împrejurimi, Elvis era cap de-afiş. Noi spuneam doar c-aducem spectacole cu Elvis Presley. Da', bineînţeles, cînd era vorba de unul din spectacolele mari — ca alea organizate de Colonel — el era mai mult sau mai puţin în coada afişului. Cu toate astea, după primul concert al turneului, Presley făcea mereu ultimul număr al spectacolului. Indiferent ce-ar fi fost,

nu găseam amatori s-apară după el. Ţin minte că odată am organizat un turneu de şase sau opt zile prin Texas. Aranjasem să facă Elvis încheierea. În prima seară Ferlin Husky a venit la mine şi mi-a spus că, după părerea lui, el ar trebui să-ncheie spectacolul, că era cap de-afiş şi-aşa mai departe. I-am spus că, dacă vrea să-ncerce, n-are decît. Şi seara următoare am schimbat ordinea. I-am spus lui Elvis şi el a pufnit în rîs. A zis că lui i-e totuna. Şi-aşa Ferlin a ieşit după Elvis. Şi-a fost jalnic. Ferlin a dat tot ce-avea mai bun în el. Era un artist excelent, da' publicul striga „aduceţi-l înapoi pe Presley, unde-i Elvis". În plus, mulţi plecau din sală. În dimineaţa următoare Ferlin a recunoscut că era imposibil să ieşi după Elvis. A venit la mine şi mi-a spus : „Cred c-ar fi mai bine să reluăm programul în prima variantă".

Bob mai spune că Elvis nu suporta să vadă un public nereceptiv.

— Făcea tot ce putea ca să-nsufleţească publicul, să-l facă receptiv, să-l cîştige de partea lui. Reacţiona întotdeauna la reacţia publicului şi, în puţinele ocazii cînd era distribuit la începutul programului, mi-a lăsat de fiecare dată impresia că se-ntrecea pe sine, aşa că lucrurile nu erau prea roze pentru cel de după el. Era un tip care chema la-ntrecere. Era foarte dornic de succes. Helen obişnuia să discute cu el tot felul de chestii cînd se-ntorceau de la cîte-un concert de prin jurul Memphisului. Ea zice că Elvis nu vorbea deloc ca şi cum ar fi fost un talent oarecare. Nu, ambiţia şi dorinţa lui erau s-ajungă mare-n cinema şi alte chestii d-astea. O-ntreba ce părere are, crede c-o să reuşească ? Ea-i spunea că poate ajunge oriunde vrea. De la bun început s-a ambiţionat să nu fie unu' din cei mulţi şi-a ţintit departe. Era nerăbdător. Spunea : „Trebuie să ne gîndim cum să facem, trebuie s-o luăm înaintea altora".

La începutul celei de-a treia săptămîni din iunie, Elvis era la Beaumont, în Texas, şi dădea un concert de binefacere pentru poliţie, alături de Marty Robbins, fraţii Maddox şi Rose şi Retta (Maddox), Sonny James, gemenii Belew şi grupul *Texas Stompers*. Sala de două mii patru sute de locuri s-a umplut de cinci ori în două zile. Preţul maxim a fost de un dolar. La 26 iunie era la Biloxi, în Mississippi, în următoarele două zile la Baza aeronautică Keesler din apropiere, în celelalte două la Clubul Curtis Gordon din Mobile, în Alabama. La 1 iulie apărea la Baton Rouge, capitala Louisianei, iar pe 3 era la Corpus Christi, în Texas. Pe 4 iulie cînta la un picnic la De Leon, în Texas, alături de vechii lui prieteni, fraţii Blackwood, grupul *Statesmen* şi alţi cîţiva cîntăreţi *country*.

Concertele se ţineau lanţ.

Apărea pentru prima oară la Jacksonville şi-atunci a fost Elvis martorul primului „desfrîu". Acolo i-au sfîşiat adolescenţii hainele, i-au făcut bucăţi cămaşa lui roz şi haina albă, i-au smuls pantofii din picioare, ameninţîndu-i pur şi simplu integritatea corporală, deşi, la vremea aia, el a rîs de toată povestea.

Avanpremieră la atracţiile ce vor urma.

— În Florida îl adorau, spune Oscar Davis, care-a făcut reclama concertului pentru Colonel. Cred c-am pus mai mult accent pe Florida pentru că Tom cunoştea statul şi vroia să-l prezinte acolo cu tot dinadinsul. Aşa c-am stat mai mult la Tampa, Orlando şi Jacksonville.

În aceeaşi săptămînă *Billboard* a publicat din nou recenzii despre cel de-al patrulea disc al lui Elvis. Iată ce se spunea : „În ultimele cîteva săptămîni, discul a repurtat un frumos succes în cîteva regiuni din sud. După un debut zdrobitor în zona Memphisului, a început să se vîndă bine la Houston, Dallas, New Orleans şi Nashville şi se îndreaptă acum spre Richmond, St. Louis şi cele două Caroline".

Mijlocul lui iulie a marcat un alt succes important, cînd, cu *Baby, Let's Play House,* numele lui Elvis a apărut pentru prima dată pe lista discurilor cu cea mai bună vînzare pe plan naţional. Mai înainte figurase numai în clasamentele regionale, dar acum intrase în clasamentul făcut pe baza rapoartelor întocmite de comercianţii din întreaga ţară care realizau un volum mare de vînzări *country and western.* Săptămîna următoare discul apărea în două clasamente naţionale : pe locul cincisprezece pe lista celor mai bine vîndute discuri *country* şi pe locul unsprezece pe lista discurilor *country,* cel mai des difuzate de *disc jockey*-i.

În timp ce discul acesta urca în clasamente, a apărut cel de-al cincilea şi ultima-nregistrare a lui Elvis făcută de Casa de discuri Sun. Se numea *Mystery Train* (Trenul misterios). Era un cîntec scris de Sam Phillips şi de-un cîntăreţ de *blues,* un negru pe nume Little Junior Parker, care, cu cîţiva ani în urmă, avusese un mare succes la Sun cu acest cîntec *rhythm and blues.* Pe cealaltă faţă a discului era *I Forgot to Remember to Forget* (Am uitat să-mi aduc aminte să uit), un cîntec *country* scris de Stan Kesler, care compusese şi *I'm Left, You're Right, She's Gone.*

În timp ce discul intra în magazinele specializate, colonelul Parker şi ajutorul său, Tom Diskin, au început să se-ntîlnească cu Bob Neal, Elvis şi tatăl lui Elvis ca să discute planurile pe care le-aveau pentru toamnă şi iarnă. La aceste-ntîlniri, primele care

aveau să fie numite public „întîlniri pentru stabilirea strategiei", s-a căzut de acord că Elvis o să fie probabil bine cotat la toate sondajele de opinie care-o să fie anunțate la întrunirea *disc jockey*-ilor ce se va ține în noiembrie la Nashville și că în curînd o să se dea publicității știrea că Elvis părăsește Casa de discuri Sun în favoarea unei companii mai mari.

— Practic, în tot cursul anului 1955, s-au făcut fel de fel de negocieri, spune Bob Neal. Unii credeau c-aveam un aranjament cu Sun. Primeam telefoane de la cîte-o companie care se interesa dacă poate cumpăra contractul Presley și cu cît. Eu le răspundeam : „Să vedem, o să discut cu Sam Phillips și vă anunț". Știu că la-nceput contractul nu făcea mai mult de patru-cinci sute de dolari. Da' mi-aduc aminte că peste cîtva timp m-a sunat Mitch Miller, care lucra pentru Columbia. Eram într-un turneu prin Texas și m-a-ntrebat cît face contractul. I-am zis c-o să mă interesez. Pe vremea aia Sam ajunsese să ceară optsprezece sau douăzeci de mii. L-am sunat pe Mitch să-i spun și, cînd a auzit, mi-a tăiat-o : „Las-o baltă. Nici un artist nu merită atîta bănet".

Ofertele nu mai conteneau. Ahmet Ertegun, directorul Casei de discuri Atlantic, specializată în *rhythm and blues* și *jazz*, ne-a oferit 25 000 de dolari :

— Era tot ce-aveam, dacă puneam la bătaie și biroul meu, mărturisește astăzi Ahmet. Mi-am făcut socoteala că, dacă-l luăm pe Elvis, o s-avem o vedetă și-o să ne lansăm în muzica *country*. Da' să pleci de la Sun ca să lucrezi cu Atlantic era ca și cum ai da un Austin pe-un Morris. Pe deasupra, Colonelul zicea că vrea patruzeci și cinci de mii, sumă care pentru vremea aia nu era numai exagerată, da' și prostească.

Arnold Shaw, care-i acum scriitor, iar în 1955 avea legături cu Societatea de muzică Edward B. Marks, un fel de editură din New York ce publica numai cîntece, susține c-a avut și el o parte în furtuna dezlănțuită în jurul lui Elvis. Spune c-a ascultat pentru prima dată discurile lui Elvis în vara aceea, pe cînd era la Madison, în vizită la colonelul Parker. Cînd s-a întors la New York, i le-a spus lui Bill Randle, un *disc jockey* al cărui program se difuza acolo și la Cleveland. Zice că Randle s-a temut să dea drumul discurilor la New York, dar s-a arătat interesat să încerce în Ohio. Succesul de-acolo i-a fost de-ajuns lui Randle. El e cel care descoperise grupul *Crew Cuts* și de-aceea inspira mult respect măcar în lumea încasărilor, dacă nu în cea de creație. Așa că s-a pornit să-i facă lui Elvis o reclamă nebună la casele de discuri din New York. Asta, spune Arnold Shaw, a fost ca un blestem pentru

aproape toate companiile din oraș, care nu știau cît să dea pentru contractul lui Elvis de la Sun.

Colonelul a ajuns la New York și-a închiriat un mic apartament la hotelul Warwick. Ducea cu el o telegramă lungă de la părinții lui Elvis prin care Colonelul, bietul de el, era împuternicit de ei să găsească un cumpărător. Printre numeroasele persoane întîlnite acolo s-au numărat și vechii lui prieteni de la R.C.A. Victor, Steve Sholes, șeful compartimentului pentru artiști și repertorii din Nashville, și Frank Folsom, președintele companiei. Colonelul îi cunoștea pe oamenii-ăștia de ani de zile, în mare parte datorită legăturilor lui cu Eddy Arnold și Hank Snow, care făcuseră amîndoi înregistrări la R.C.A. S-a întîlnit și cu Jean și Julian Aberbach, cei doi frați de origine germană care conduceau Hill and Range Music, Inc., proaspăta și agresiva editură muzicală ce, pe vremea aceea, acapara o mare parte a pieței de muzică *country and western.*

Sam Phillips a luat avionul și s-a dus la New York ca să vadă ultima ofertă de la R.C.A. Victor : 35 000 de dolari, bani gheață, pentru contractul lui Elvis (care mai era valabil aproximativ un an) și pentru drepturile asupra oricărui material de-al lui, difuzat sau nedifuzat, și alți 5000 de dolari cu titlul de gratificație, care îi reveneau lui Elvis pentru semnătură. În comparație cu prețurile foarte competitive ale pieței discurilor de azi, 40 000 de dolari nu înseamnă cine știe ce, dar în 1955, fără discuție, era mai mult decît ce se cerea pentru răscumpărarea unui rege. Sun își păstra drepturile de a scoate discurile care să satisfacă toate comenzile pînă la sfîrșitul anului, dată după care R.C.A. Victor deținea toate drepturile asupra înregistrărilor făcute sau pe care urma să le facă Elvis, pentru o perioadă de trei ani. Sam a spus că i se pare echitabil. Contractele aveau să fie întocmite și probabil semnate la întrunirea *disc jockey*-ilor din Nashville. Nu mai rămăseseră decît cîteva săptămîni pînă atunci.

Se stabilise cu puțin timp înainte ca Hill and Range să publice un in-folio cu cîntecele lui Elvis Presley și în timpul acestor din urmă negocieri frații Aberbach au cumpărat drepturile de la compania Hi Lo Music, o filială a Casei de discuri Sun, pe care Sam o-nființase ca să publice unele din cîntecele-nregistrate de cîntărețîi lui. Erau trei cîntece din repertoriul lui Elvis : *Mystery Train, I'm Left, You're Right, She's Gone* și *You're a Heartbreaker.* Hill-and Range a căzut de asemenea de acord să fondeze Elvis Presley Music, Inc. pentru a publica melodiile pe care-avea să le-nregistreze Elvis. Timp de cinci ani drepturile se-mpărțeau pe din două cu Elvis.

R.C.A. a spus că, pe la-nceputul lui decembrie, speră să scoată primul disc al lui Presley, o reeditare a unuia din discurile Sun, și că această companie o să-l împingă pe Elvis nu numai în muzica *country*, ci simultan în toate trei : *country, rhythm and blues* și *pop*.

Hill and Range a afirmat că, la 10 decembrie, o să aibă gata pentru difuzare primul in-folio cu cîntecele lui Presley — textul și muzica înregistrărilor lui Elvis.

Întors în Memphis, Bob Neal a continuat să fie impresarul „oficial" al lui Elvis. A deschis un mic magazin de discuri pe Main Street. Îl folosea drept casă de bilete pentru concertele pe care le organiza pe plan local din cînd în cînd. Clubul admiratorilor lui Elvis Presley (care răspundea la toate scrisorile pe hîrtie roz cu negru) și angajamentele în afara orașului erau dirijate dintr-un birou de pe Union Street, nu departe de Casa de discuri Sun. Păstrase, desigur, și emisiunea aia de dimineață de la W.M.P.S.

La 2 septembrie, Elvis, Scotty, Bill și D.J. au mai avut un accident pe cînd se duceau cu mașina de la New Orleans la Texarkana. Stricăciunile provocate unuia dintre Cadillacuri au fost evaluate la o mie de dolari, dar, în rest, nimeni n-a pățit nimic. Pe-atunci Elvis culegea aplauze în Arkansas, în unele regiuni din Missouri și-n cea mai mare parte din Mississippi (dînd cîte-o raită pe la Shreveport în fiecare săptămînă pentru concertele lui săptămînale de la *Hayride)*. Apoi a făcut una din rarele lui călătorii cu avionul la Norfolk, unde s-a alăturat spectacolului *(jamboree)* lui Hank Snow care reunea o serie de vedete. Cu ei a pornit într-un turneu, ce l-a purtat din Asheville pînă în partea apuseană a munților din Carolina de Nord și apoi la Roanoke, în Virginia. Pe urmă Elvis a străbătut din nou aceste două state, de astă dată el era capul de afiș al unei trupe mai mici din care făceau parte frații Louvin și grupul *Cowboys Copas*. Turneul s-a-ncheiat la Kingsport, în Tennessee, la o distanță de douăsprezece ore de mers cu mașina față de casă.

Toate recordurile de public cădeau și, pe la mijlocul lui septembrie, Elvis avea trei cîntece-n clasamentele naționale de muzică *country : Mystery Traian, Baby, Let's Play House* și *I Forgot to Remember to Forget*. O lună mai tîrziu, pe la mijlocul lui octombrie, Elvis a pornit în turneu cu propriul lui spectacol *(jamboree)*, fiind cap de afiș înaintea lui Jimmy Newman, Jean Shepard, Wanda Jackson, Boby Lord, Floyd Cramer (care-l și acompania la pian pe Elvis) și noul lui tovarăș de la Casa de discuri Sun, Johnny Cash. Turneul a început la Abilene și s-a-ncheiat după

două săptămîni la St. Louis. Apoi, pe la mijlocul lui noiembrie, Elvis şi-a-ntrerupt turneul ca să meargă la întrunirea *disc jockey*-ilor de muzică *western* şi *country* de la Nashville.

— Îl puseseră la expoziţie, povesteşte Minnie Pearl. Era prima dată că-l vedeam pe Elvis, cu toate că auzisem de el mai demult. Credeţi-mă c-aşa e, îl puseseră la expoziţie.

Mergeau cu el în frunte ca să culeagă toate laudele. *Baby, Let's Play House* era al şaisprezecelea în categoria *country and western* din acel an, poziţie pe care-o ocupa şi Elvis pe lista artiştilor favoriţi ai *disc jockey*-ilor. Se clasase al treisprezecelea în topul celor mai cîntaţi la posturile de radio şi — iar ăsta este lucrul cel mai important — în vreme ce în 1954 era considerat al optulea din seria celor mai promiţători cîntăreţi *country*, acum era numărul unu.

S-a anunţat, de asemenea, că Elvis pleacă de la Casa de discuri Sun pentru a-nregistra la R.C.A. Victor.

Sam Phillips a stat destul pe gînduri pînă să se decidă să vîndă. L-ampins serios din spate Tom Parker, care, evident, îl scosese pe Elvis de sub influenţa Casei Sun (şi-a lui Bob Neal) încă mai demult.

— Colonelul Tom ducea muncă de lămurire cu domnul şi doamna Presley de vreun an şi asta în modul cel mai subtil, demn de un Machiavelli, povesteşte cineva care putea privi lucrurile de la distanţă. Nici nu-ţi venea să crezi, pur şi simplu nu puteai să crezi. Doamna Presley, odihnească-se-n pace, era o biată mamă ca toate mamele, iar Colonelul avea obiceiul să se ducă la ea şi să-i spună : „Aveţi cel mai grozav fecior din lume, doamnă Presley, şi e inadmisibil să fie exploatat în halul ăsta". Bîntuia întruna pe-acolo şi numai vorbe dulci îi ieşeau din gură. Doamna Presley n-avea habar de toate astea. Colonelul Tom ştia — şi-aici vocea se transformă-ntr-un murmur trist — că nu erau decît nişte prăpădiţi de albi şi le spunea că feciorul lor se spetеşte muncind şi că, la urma urmei, are şi Elvis dreptul să se odihnească puţin. Avea el o fermă la Madison, cu cai şi chestii d-astea, le spunea bătrînilor. Le-a dat soţilor Presley două sute de dolari şi i-a rugat să-l trimită pe Elvis acolo să se-odihnească şi să-nveţe să călărească. Observatorul spune mai departe : Colonelul Tom era mare negustor. Trebuie s-o recunosc. Ştia să-şi vîndă marfa, pe cinstea mea.

Remarcile lui Marion Keisker le completează pe acestea :

— Colonelul îl cîştigase pe Vernon Presley cu totul de partea lui. Şi, bineînţeles, colonelului Parker nici nu-i trecea prin

minte să lungească treaba cu Sam, să lucreze cumva împreună. Avea planuri mari şi se gîndea la bani mai mulţi.

Marion spune că, după ce Colonelul a cîştigat încrederea tatălui lui Elvis, Vernon s-a schimbat mult.

— Domnul Presley ne devenise foarte ostil. Dacă, cu un an în urmă, Elvis spunea printre lacrimile care-i curgeau şiroaie pe obraz : „Asta-i tot ce mi-am dorit, un disc numai al meu pe care să-mi văd numele", dintr-o dată, aşa cum îi băgase-n cap Colonelul, *noi* depindeam cu totul de Elvis... studioul *nostru* nici n-ar fi existat fără Elvis... şi aşa mai departe. Avea tot felul de pretenţii. Era greu de suportat. Iar Elvis, vrînd bineînţeles să le facă pe plac părinţilor, a-nceput şi el să fie foarte nervos.

La asta se mai adăugau, povesteşte Marion, greutăţile pe care le-aveau cînd era vorba să-l înregistreze pe Elvis.

— Noi ştiam ce-i poate pielea, şi-aminteşte ea azi, dar pentru fiecare disc ne treceau toate năduşelile. Repetam ore-n şir ca să ne-alegem şi noi, acolo, cu cîte-un cîntecel. Pentru fiecare-nregistrare trebuia s-avem nervi de fier. Elvis nu pregătea niciodată nimic. Nu era ca Johnny [Cash] sau cei care-au apărut mai tîrziu, Jerry Lee [Lewis] şi Carl [Perkins]. Aştia aveau de fiecare dată cîntecele pregătite şi erau oricînd gata să-nregistreze. Lui Elvis nu-i stătea capul decît la distracţii. Nu repeta niciodată. Avea 19 ani. Îi plăcea să colinde străzile cu motocicleta în căutare de ceva picant. L-am văzut de-atîtea ori trecînd ca o nălucă pe Union Street, mereu cu altă fată pe motocicletă, sau, uneori, chiar cu două-trei deodată. După aia-mi spunea : „Marion, îmi pare rău că n-am putut să vă fac cunoştinţă, da' habar n-am cum le cheamă". Cum a venit, aşa a şi plecat. Ne părăsise. Şi cînd mă gîndesc că *eu* i-am făcut primul contract...

Marion e bineînţeles sentimentală cînd e vorba de plecarea lui Elvis de la Sun. Pare însă realistă în egală măsură.

—Cam sosise vremea sau să cheltuim bani mai mulţi şi să devenim o companie cu greutate sau să ne-ntoarcem de unde-am plecat şi să rămînem o companie prăpădită, povesteşte ea. Era momentul să ne hotărîm şi cred că Sam a luat hotărîrea cea mai înţeleaptă : să profite de bani. Putea să lanseze şi alte vedete aşa cum îl lansase pe Elvis. Nici n-au trecut şase săptămîni c-am şi scos *Blue Suede Shoes* (Pantofi albaştri de velur). Vă-nchipuiţi că o grămadă de *disc jockey*-i au spus atunci că pe disc nu cînta Carl Perkins, ci Elvis. Ziceau că pur şi simplu i-am spus altfel ca să-i fraierim pe ăia de la R.C.A. Victor. Da' puteţi fi siguri că era Carl Perkins, nimeni altul. R.C.A. Victor primise

toate benzile noastre. Singurul meu regret e că Sam le dăduse toate benzile de probă. Trebuie să fi fost, pe puțin, cincizeci sau șaptezeci și cinci de bucăți, de cele mai multe ori versiuni diferite ale aceluiași cîntec. Zeci și zeci de benzi. Erau cîntece pe care nu le difuzam fiindcă nu credeam că-s destul de bune sau destul de actuale. Sau pentru că Scotty își rupsese-o coardă și Elvis o luase un pic prea jos sau mai știu eu ce. N-am avut *niciodată* de gînd să le dăm drumu'. Și ăia de la R.C.A. Victor, pe sănătatea mea, le-au dat drumu'. La toate. Eu le-aș fi distrus, da' Sam le-a dat și cu asta basta ! Nu era obligat s-o facă. A fost un gest frumos.

VII

ISTERIE

R.C.A. A DAT DRUMUL CELOR CINCI DISCURI SUN, cu numele noii companii, la cîteva săptămîni de la semnarea contractului, astfel că, în iarna lui 1955, Elvis era în situaţia absolut unică de-a avea discuri la două companii care vindeau, practic, acelaşi produs. Au început apoi să apară reclamele din publicaţiile muzicale cu caracter comercial care-l menţionau pe Bob Neal drept impresar, iar pe „Colonelul Parker, impresar general... la Hank Snow Jamboree Attractions". Aşa că, într-un fel, pentru Elvis se agitau, în momentul acela, doi impresari.

De fapt, Colonelul, nu Neal, dirija acum cariera lui Elvis. Neal fusese piua-ntîi la negocierile cu R.C.A., cînd dăduse-o mînă de ajutor înainte de semnarea contractului de la Nashville, dar tîrgul Colonelul îl pusese la cale. Şi tot Colonelul îl scăpase pe Elvis de contractul de la *Louisiana Hayride*. Îi aranjase să dea un spectacol gratuit (în locul celor şase luni rămase pînă la expirarea termenului din contract), care-a avut loc la 17 decembrie. Încasările au fost vărsate în contul filialei Y.M.C.A.[1] din Shreveport. *Hayride* îşi îndeplinise misiunea în perioada de început. Avea un public prea provincial şi-l ţinea pe Elvis legat în fiecare sîmbătă seara. Şi-asta era cea mai importantă seară nu numai pentru recitaluri, dar şi pentru emisiunile de televiziune foarte gustate de public. Colonelul îl vroia pe Elvis liber sîmbăta.

— Colonelul stabilea angajamentele şi-mi trimitea hîrtiile ca să fac rost de semnături de la părinţii lui Elvis, spune Bob Neal. Aşa că mie afacerea asta nu-mi lua tot timpul, numai o parte. Aveam în continuare emisiunea de dimineaţă şi mergeam îna-

[1] Prescurtarea de la *Young Men's Christian Association* (Asociaţia creştină a tinerilor) (n.t.).

înte cu magazinul de discuri. Colonelul se ocupa de tot ce era mai important. Eu nu m-amestecam în treburile-astea.

După cum îi era obiceiul, Elvis s-a întors la Memphis să-şi petreacă acasă Crăciunul şi Anul Nou. Apoi, la 5 ianuarie 1956, s-a dus în studioul pe care R.C.A. îl împărţea cu biserica metodistă din Nashville şi-a-nregistrat nişte noutăţi. Aparatura din McGavock Street 1525 aparţinea Comisiei metodiste pentru televiziune, radio şi cinematografie şi era atît de primitivă încît casa scării, din spatele clădirii, servea-n acelaşi timp şi drept cameră de ecou. De cîte ori se ducea careva la automatul de răcoritoare ca să-şi ia o coca-cola, zgomotul maşinii apărea pe bandă.

Înregistrarea s-a desfăşurat fără incidente şi, cel puţin la prima vedere, nu părea să se deosebească mai deloc de majoritatea înregistrărilor *country*: cu totul trei ore şi-un minimum de timp pierdut aiurea. Dar dacă cineva ar fi făcut o fotografie — şi se pare că nimănui nu i-a venit ideea asta — ar fi imortalizat nu numai un eveniment istoric, ar fi surprins clar acel *brain trust*[1] care se forma în jurul lui Elvis, acel amestec eficace de spirit negustoresc încăpăţînat şi bătător la ochi, de pricepere în ale muzicii şi profesionalism, care-avea să facă din Elvis un rege neîncoronat.

În camera de comandă strîmtă şi-nghesuită se afla şi Stewe Sholes, un tip de patruzeci şi cinci de ani, voinic şi cam şifonat, cu un aer patern. Era şeful departamentului pentru artişti şi repertorii al filialei R.C.A. din Nashville. Pe cînd era în liceu la New Jersey, începuse să colaboreze cu R.C.A., colaborare ce-avea să dureze patruzeci de ani. A fost unul din primii producători de discuri care-a intuit posibilităţile oferite de piaţa din Nashville. Contribuise, mai mult decît oricare altul, la formarea acelei liste de celebrităţi din lumea muzicii *country and western* pentru care R.C.A. atrăsese invidia tuturor. Îi descoperise, le încheiase contracte, îi înregistrase şi/sau făcuse reclamă pentru Chet Atkins, Elton Britt, Jim Ed şi Maxine Brown, Hank Locklin, Hank Snow, *Homer and Jethro*, Jim Reeves, Pee Wee King, Roy Rogers şi *Sons of the Pioneers*, înainte ca Elvis să apară pe firmament. Chiar şi cu această listă demnă de invidiat la activul său, Sholes a afirmat mai tîrziu că prin Elvis îşi făcuse practic o carieră.

[1] Denumire dată în S.U.A. unui grup de specialişti care elaborează planurile de perspectivă şi strategia într-un anumit domeniu. De obicei nu are statut oficial (n.t.).

— Nu mai cumpăraserăm niciodată contracte, matriţe sau chestii d-astea, a declarat el cu un an înainte de-a muri.* Banii pe care i-am dat atunci şi care par o nimica toată azi însemnau mult pe vremea aia. Tipii m-au chemat ca să afle sigur de la mine dac-o să-şi recupereze banii într-un an. Am înghiţit în sec şi le-am spus c-aşa cred. De unde dracu' era să ştiu? Pe-atunci se vorbea peste tot prin Nashville că-s cel mai mare idiot care-a existat vreodată, pentru că n-o să fim niciodată în stare să scoatem discuri ca alea pe care le făcuse el cu Sam Phillips la Memphis. Adevăru-adevărat e că n-am făcut aşa ceva. Cam pe vremea cînd am înregistrat *Heartbreak Hotel* (Hotelul inimilor sfărîmate) pentru R.C.A., stilul lui evoluase mult. Scoteam o sonoritate nouă, deosebită de sunetul foarte original pe care-l realizase Elvis.

În camera de comandă mai erau colonelul Parker, ajutorul lui, Tom Diskin, şi-un inginer. În studioul minuscul erau Elvis şi instrumentiştii: Scotty, Bill şi D. J. şi-un grup ales pe sprînceană, din care făceau parte chitaristul Chet Atkins şi *Jordanaires*, unul din cele mai bune grupuri vocale din muzica *gospel* şi *country*, cvartetul care apărea regulat la *Grand Ole Opry* cînd Elvis cîntase în spectacol cu un an în urmă. Grupul *Jordanaires* fusese creat în 1948 în Missouri. Gordon Stoker, tenor prim, şi Hoyt Hawkins, bariton, li s-au alăturat doi ani mai tîrziu. Au rămas fără fondatori, iar în 1953 cvartetul s-a întregit din nou prin venirea lui Neal Matthews, tenor secund, şi Hugh Jarrett, bas. Toţi făcuseră studii de muzică la colegiu şi deşi debutaseră cu *barbershop songs* şi cu *spirituals*, numai acestea din urmă le-au asigurat apariţiile regulate de la *Grand Ole Opry*. Apoi Elvis i-a invitat în echipa lui de-nregistrare. Grupul *Jordanaires* s-a remarcat şi prin abilitatea, mai cu seamă a lui Neal, de-a face „head arrangements" (aranjamente muzicale scrise de cele mai multe ori în timpul şedinţei de înregistrare, nu înainte), care intrau în stilul de muncă al lui Elvis.

Primul din cele trei cîntece de la această şedinţă a fost *Heartbreak Hotel*, compus de Mae Boren Axton (mama cîntăreţului *folk* Hoyt Axton), care lucrase cu un an în urmă ca agent de publicitate pentru Hank Snow, iar atunci era profesoară într-o şcoală din Florida. Bizara cameră de ecou a clădirii a jucat un rol serios la acest cîntec, foarte serios, de fapt. Aşa că uneori sunetul venea de parcă Elvis ar fi tras nişte chiote în fundul

* Dintr-un interviu care nu a fost dat publicităţii, luat la New York de David Dalton în 1967

unei fîntîni, în vreme ce restul baladei se depăna pe un ton mai grav, nedesluşit, aproape sughiţat. Totul era punctat de acordurile agresive ale chitarei, de cîte-un sunet subţirel de pian şi de-un contrabas abia auzit. Celelalte două melodii au fost *I Want You, I Need You, I Love You* (Te vreau, am nevoie de tine, te iubesc), al doilea cîntec înregistrat de Elvis la R.C.A. (a cărui vînzare avea să sufere de pe urma *Hotel*-ului, după ce acesta ajunsese la apogeu), şi *I Was the One* (Eu am fost acela), care-avea să fie „perechea" *Hotel*-ului de pe cealaltă faţă a discului. La amîndouă, *Jordanaires,* cu „wah-wah"-urile sau „oooooh"-urile şi „aaaaaaah"-urile lor, le-au dat un ton mai plin şi mai catifelat.

Steve Sholes susţine că stilul lui Elvis a evoluat după înregistrările de la Memphis şi dacă aceste cîntece reprezintă un criteriu, atunci are dreptate. Multe din sunetele tăioase, specifice sonorităţii *country,* pe care le scotea chitara lui Scotty şi-aproape tot ritmul acela sacadat de *boogie-woogie* au cam fost date-afară. Se cîntau numai balade. Mai băgaseră un pian, instrument pe care chiar Elvis l-a folosit în înregistrările de mai tîrziu, dar care dădea o notă de muzică de salon, fără prea multe pretenţii — asta dacă puteai, măcar pentru o clipă, să te faci că nu-i auzi glasul. Vocea solo a lui Elvis fusese amplificată şi cele două cîntece în care-apăreau *Jordanaires* căpătaseră un sunet „de grup". Vocea lui ritmică, curgătoare, de tenor spre bariton, ca şi uimitoarele artificii vocale rămăseseră absolut neschimbate, dar impresia generală era că Elvis abandonase muzica *rockabilly* pentru cea *pop.*

Gordon Stoker afirmă astăzi :

— După-nregistrare Elvis a spus că, dacă vreun cîntec o să dea lovitura, vrea să tragă pe disc toată treaba cu noi, nu cu altcineva. Noi nu credeam c-o să dea lovitura. Nici nu ne-am bătut capul cu asta. De fapt, nici nu prea ştiam cum îl cheamă. Pentru noi era o-nregistrare ca oricare alta şi nimic mai mult.

Elvis o pornise iar prin sud cu Scotty, Bill, D. J. şi prietenii săi, Red West şi Bitsy Mott, şi dădea de zor concerte, cînd s-a anunţat că fusese invitat să participe la o serie de şase spectacole de sîmbătă seara (a cîte 1250 de dolari bucata) din programul lui Tommy şi Jimmy Dorsey, *Stage Show* (Spectacol pe scenă). Era o emisiune de o jumătate de oră, avîndu-l ca producător pe Jackie Gleason şi prezentată de reţeaua de televiziune C.B.S., înaintea spectacolului lui Gleason, *Honeymooners* (În luna de miere), şi paralel cu prima jumătate din *The Perry Como Show.* Fraţii

Dorsey n-o duceau prea grozav cu popularitatea și directorul administrativ al lui Gleason, Jack Philbin, spunea la vremea aceea că el și Gleason tocmai căutau cu disperare ceva ce-ar putea susține spectacolul, cînd i-a arătat cineva o fotografie de-a lui Elvis. Atunci a exclamat că „puștiul e-un Marlon Brando cu chitară". (S-au făcut multe comparații de genul ăsta la începutul lui 1956 ; în afară de Brando, numele cel mai des menționate au fost ale răposatului James Dean și Robert Mitchum.) Gleason n-a spus niciodată altceva decît că „dac-aș invita numai pe cine-mi place, în spectacolul meu n-ar cînta decît trompetiști. Am fost și sîntem de părere că Elvis o să aibă priză la majoritatea publicului".

28 ianuarie, data primului spectacol al lui Elvis, a fost o zi ploioasă și rece și în însemnările, altfel cu caracter publicitar, de pe primul album al lui Elvis — apărut cu trei luni mai tîrziu — se scria că „foarte puțini au înfruntat furtuna. În sală erau ici și colo militari zgribuliți de frig și obișnuiții serilor de sîmbătă, care, în cea mai mare parte, intraseră să aștepte pînă va sta ploaia. Afară, grupuri de adolescenți treceau în grabă pe lîngă anunț și porneau mai departe pe rotile spre patinoar. Chiar înainte de începerea spectacolului un vînzător obosit s-a întors la casă cu zeci de bilete pe care nu reușise nici măcar să le dea de pomană pe străzile din Times Square". Teatrul era în mijlocul lui West Fifty Street din Manhattan, cartierul teatrelor din New York, și deși numele lui Elvis era scris la intrare, n-a prea atras atenția nimănui. Poate că în inima sudului, dădea naștere la adevărate demonstrații, dar la New York prea puțini din cei angrenați în lumea spectacolelor muzicale auziseră de el.*

Elvis a fost prezentat cu același entuziasm stereotip acordat tuturor invitaților la televiziune. În întreaga țară micile ecrane s-au întunecat pentru o clipă, iar cînd a reapărut imaginea, Elvis stătea în mijlocul scenei și, pe sub genele negre și grele, se uita fix la camera de luat vederi. A mișcat ușor din umeri, aranjînd-și jacheta sport cu care era-mbrăcat, și și-a depărtat mult picioarele, smucind abia perceptibil din genunchiul drept. „Ah, iubita m-a părăsit/M-am ascuns într-un mic ungher/E pe-a Singurătății stradă / Într-al Inimilor sfărîmate hotel..." Cînd a intrat chitara lui Scotty, picioarele lui Elvis s-au smucit și s-au

* Barometru al popularității sale au fost vînzările de partituri pe foi volante și cărți de cîntece. Cei care lucrau pe atunci la Hill and Range spun că primul in-folio cu cîntecele lui Elvis s-a vîndut bine la Memphis și în Texas. În oricare altă regiune n-au putut să-l dea nici de *pomană*.

răsucit. Şi-a lovit vîrtos chitara în contratimp. În ultima vreme se sprijinea în ea ca-ntr-un baston şi-aproape n-o mai folosea la cîntat. S-a bătut peste şolduri. Şi-a mişcat picioarele făcînd un fel de amestecătură între un tîrşîit grăbit şi-un pas de *charleston*. A rînjit în batjocură, a lăsat pleoapele-n jos şi şi-a atîrnat un zîmbet în colţul stîng al gurii. Şi-a folosit toate şmecheriile de mişcare scenică pe care le-nvăţase în cele şaisprezece luni de cînd îi apăruse primul disc, şmecherii cizelate şi „lustruite" prin folosire repetată, dar încă naturale şi spontane. Publicul de televiziune nu mai văzuse-aşa ceva. În fond cele mai populare programe pe vremea aceea erau ale lui Ed Sullivan : *Toast of the* Town (Fala oraşului), $ *64 000 Question* (Întrebare cu încuietoare), *I Love Lucy* (O iubesc pe Lucy) şi *You Bet Your Life* (Pune-ţi viaţa la mezat). Nici unul nu reuşise să influenţeze sau să oglindească libidoul american. Iar acum Elvis Presley făcea chestia asta. La televiziune. De la un capăt la altul al ţării.

Corespondenţa adresată fraţilor Dorsey pentru acest spectacol a bătut toate recordurile de pînă atunci ale emisiunii.

Heartbreak Hotel s-a dat pe piaţă în aceeaşi săptămînă, iar *Billboard* nota, cu înţelepciune, că „Elvis e cotat excelent acum în emisiunile de televiziune, iar discul va avea de cîştigat de pe urma acestei publicităţi deosebite". O săptămînă mai tîrziu *Billboard* scria că vînzarea discului crescuse după principiul „bulgărelui de zăpadă". Enumerînd cîteva din pieţele principale, se arăta că Elvis era o „rupere de nori" atît pe Coasta de Vest cît şi în tot sudul. În februarie discul se afla în *Top 100*, cel mai important clasament pe ţară al discurilor de succes, făcut de revista *Billboard*. În goana sa spre fruntea listei, a sărit peste patruzeci de locuri în săptămîna următoare, ajungînd astfel la numărul douăzeci şi opt.

Elvis era un fel de erou naţional, dar se pare c-a fost printre ultimii care-au aflat de treaba asta. Scotty Moore povesteşte :

— Lucram aproape-n fiecare zi. Cînd ajungeam în cîte-un oraş, ne închideam în camera de hotel, ne spălam şi pe urmă ne duceam direct în sala de spectacol. După ce se termina concertul, ne urcam iar în maşină şi-o porneam spre oraşul următor. Nu ne uitam niciodată prin ziare. Habar n-aveam de articolele grozave care se scriau despre noi. Ne tot spuneau că discul se vinde bine, da' asta mai auzisem şi-altă dată şi chiar dacă era aşa, tot nu vedeam nici un ban. Nu prea ascultam nici la radio, pentru că noaptea goneam cu maşina şi ziua dormeam. Şi noaptea

nici nu prea erau multe la radio. Reacţia gloatei era formidabilă, da' ne-obişnuiserăm cu asta de-un an de zile. De unde era să ştim? Nu ştiam decît să mergem cu maşina, să mergem şi iar să mergem.

Red West povesteşte că programul era tare-ncărcat pe vremea aceea. Prin urmare Elvis şi băieţii cîntau de obicei la instrumentele altora în spectacolele fraţilor Dorsey, în timp ce el le punea pe-ale lor în maşină şi le ducea în oraşul unde trebuia să fie spectacolul de duminică. Apoi de cum se termina emisiunea de sîmbătă, Elvis, Scotty, Bill şi D. J. luau avionul spre oraşul respectiv.

— Sîmbăta următoare povestea se repeta, ne spune Red astăzi. Eram pe undeva, în cîte-un oraş. Ei se duceau la New York şi eu o porneam spre locul unde trebuia să ne-ntîlnim a doua zi. Mi-aduc aminte de-un spectacol prin Virginia. Ei au plecat cu avionul ca s-ajungă la timp, iar eu am condus tot drumul spre West Palm Beach, în Florida. Eram singur. Nu m-am oprit deloc pentru că nu era timp de pierdut. Aveam concert în seara următoare. Am luat o pilulă ca să n-adorm şi-am mers mai departe. N-am să uit niciodată. De-abia puteam să-mi ţin ochii deschişi. Da' de lansat, tot chestiile-alea de la televiziune l-au lansat. Cu astea a-nceput el să se-nvîrtească.

Surpriza cea mai neplăcută avea să vină în martie. După ultima apariţie alături de fraţii Dorsey, Scotty, Bill, D.J. şi Elvis au plecat din New York pe viscol. Au mers cu maşina la Los Angeles să cînte la Coliseum şi-apoi s-au dus mai departe ca să apară-ntr-un spectacol cu Milton Berle pe un port-avion. De-acolo au pornit-o direct spre Denver pentru un alt concert. Ritmul era atît de tracasant încît, în cele din urmă, Elvis a făcut un colaps şi-a fost dus la un spital din Jacksonville, în Florida. Deşi avea febră şi medicii i-au spus că trebuie să se-odihnească măcar o săptămînă, Elvis s-a îmbrăcat şi-a plecat din spital a doua zi dimineaţa ca să-şi continue turneul.

Tot în această perioadă Elvis a-nceput din nou să-nregistreze, de obicei la New York, unde R.C.A. avea aparatura cea mai modernă. Acolo a-nregistrat cam tot ce-a apărut în primul lui album. Erau douăsprezece cîntece, unele deja cunoscute pe pieţele de *rock* şi *rhythm and blues*. A cîntat şlagărul lui Carl Perkins, *Blue Suede Shoes* (lansat ca *single* în Anglia şi Canada, unde-a avut un succes aproape la fel de mare ca *Heartbreak Hotel* în S.U.A.); *I Got a Woman* (Am o iubită), un cîntec înregistrat de Ray Charles în 1955; *Tutti Frutti*, cu care atît autorul, Little Richard Penniman, cît şi Pat

Boone repurtaseră un mare succes ; *Money, Honey* (Bani, iubito), prima piesă-nregistrată de grupul *Drifters*, cu Clyde McPhatter (în 1954) şi *I'm Counting on You* (Contez pe tine), o melodie scrisă de Don Robertson, care, nu peste multă vreme, avea să-şi înregistreze propriul şlagăr cunoscut pe plan naţional, *Happy Whistler* (Cîntăreţul fericit), şi care mai tîrziu avea să născocească zeci de cîntece pentru filmele lui Elvis. Tot acolo era şi-un vechi succes, *Blue Moon* de Richard Rodgers şi Lorenz Hart, unul din cele patru cîntece moştenite de R.C.A. de la Sun. Celelalte trei (la care Sam Phillips nu le-a dat drumul pentru că Elvis, Scotty sau Bill o luaseră prea jos sau scoseseră cîte-o notă falsă) erau *Just Because* (Tocmai pentru că), *I'll Never Let You Go, I Love You Because.* Oricît de slabe i se păreau lui Phillips resturile rămase de la Sun, ele au însă acel ritm de *rockabilly,* uşor de recunoscut, care l-a făcut celebru pe Elvis, ca şi pe Sun, dealtfel. Şi, de fapt, erau mai viguroase decît multe din cîntecele mai noi. Astfel, cel puţin în parte, Elvis părea să se fi-ntors la sonoritatea care-i adusese faima. În public, însă, nu s-a afirmat niciodată că albumul nu era nou de la un cap la altul.

Pe mapa albumului Elvis apărea (într-o fotografie alb-negru) cîntînd la chitară, cu faţa copilăroasă şi prelungă schimonosită de efortul de-a scoate-un *blues* forţos. Într-o parte a albumului era scris, de sus în jos, prenumele lui Elvis cu litere mari roz, iar jos, de la stînga la dreapta, era numele de familie scris cu litere mari verzi. Albumul a apărut la mijlocul lui martie şi-a ocupat imediat locul unsprezece pe lista vînzărilor întocmită de *Billboard.*

— Cînd am început să-nregistrăm, povesteşte Steve Sholes referindu-se la această perioadă, îşi ţinea chitara foarte-aproape de gură, iar noi încercam să-i prindem şi vocea în acelaşi timp, că pe vremea aia nu exista *playback.* Chitara era aşa de tare c-abia-i auzeam vocea lui Elvis. Am tot mutat microfonul încoace şi-ncolo şi pîn' la urmă ne-am hotărît să folosim o pană de ukulele, făcută din pîslă. Cînta la chitară cu atîta forţă că, la două-trei trageri, rupea cîte-o coardă. Chiar şi după ce i-am dat pana de ukulele, tot mai rupea corzile. Ţin minte că odată a scăpat-o pe la mijlocul cîntecului, da' a ciupit mai departe corzile cu degetele. Sfinte Sisoe ! Cînd am terminat, avea degetele pline de sînge. L-am întrebat : „De ce nu te-ai oprit ?" „Ei, a spus el, era aşa de frumos că n-am vrut să stric tot." În perioada aia de-nceput făceam înregistrări cu grămada şi pînă la urmă tot nu ieşea ceva ca lumea. Atunci îi spuneam : „De data asta cred c-am ni-

merit-o, Elvis", iar el zicea : „Cred c-aş putea să scot ceva mai bun". Nu critica niciodată pe nimeni. Dacă vreunul greşea într-un loc, nu-i scotea ochii pe chestia asta. Spunea doar : „Hai să mai încercăm o dată. Eu unu' am cam zbîrcit-o". Şi-o ţinea aşa pînă cînd instrumentistul cu pricina o nimerea singur. Mulţi cîntăreţi sînt exact pe dos. Trebuie să-i mîni din spate. „Mai faceţi una, cred c-ar putea ieşi şi mai bine." Unii sînt aşa de-ai dracului şi de căpoşi că nici măcar nu le poţi spune-o chestie ca asta. Trebuie să zici : „Trompetistu-al treilea a luat-o prea jos", sau ceva de felul ăsta. Minţi, pur şi simplu, ca să-l faci să mai cînte puţin, fiindcă altfel, dacă-i spui cumva că el a cîntat prea jos, îl apucă istericalele şi-o-ntinde. Cînd ai de-a face c-un artist de talia lui Elvis, care se-analizează aşa de-atent cum face el şi care vrea să muncească-aşa de stăruitor ca el, ştii bine că toate astea la un loc aduc succesul pe care l-a avut.

Bineînţeles că totul era vocea aia nemaipomenită.

— Bill Haley şi cei dinaintea lui Elvis aveau, în comparaţie cu el, o sonoritate primitivă, spune Sholes. Elvis are-o ureche extraordinară şi-o voce fantastică, mult mai bună decît crede lumea cu-adevărat. Simte ce muzică place publicului, mai ceva decît simţeau alţii pe vremea aia. Şi de-asta reuşea să găsească melodii pe gustul puştimii, fiindcă tot alea-i plăceau şi *lui.*

Odată cu apariţia primului album al lui Elvis, R.C.A. a mai scos cîteva discuri, aşa-numitele *extended play,* care erau de mărimea celor de 45 t/m, dar aveau două sau mai multe cîntece pe fiecare faţă. Şi-aceste E.P.-uri au urcat în clasamentele celor mai bine vîndute discuri.

In martie, cînd au început să apară în presa de specialitate cu caracter comercial reclame de cîte-o jumătate de pagină, evenimentele-au luat o nouă-ntorsătură. În reclame erau puse şi două fotografii, dovadă că Elvis e teafăr şi nevătămat şi că-ncepuse să se-ngraşe. Urmau cinci rînduri cu litere de-o şchioapă :

> Noua senzaţie a cîntecului ! ! ! ELVIS PRESLEY
> Vedeta care înregistrează numai pentru R.C.A. Victor
> Actualmente în cursa pentru doborîrea recordurilor
> Conducerea artistică : William Morris Agency, Inc.
> Impresar personal : Col. Tom Parker.

Contractul cu Bob Neal expirase şi Colonelul preluase conducerea, semnînd cu Elvis, acum în vîrstă de douăzeci şi unu de ani, ceea ce, în mare, s-a numit un contract pe cinci ani. Ca recompensă pentru că se ocupa de cariera lui Elvis, Colonelului îi reveneau, aşa se crede, 25% din cîştigurile totale ale acestuia. Asta

înainte de scăderea impozitelor şi-a altor reţineri, cum se obişnuia.

Mulţi cred că era (şi este) vorba de 50%, unii vorbesc chiar de 51%. Deşi povestea asta e printre secretele păzite cu străşnicie, unul din prietenii apropiaţi ai Colonelului tresare cînd aude de 51%.

— Nici pomeneală de-aşa ceva, spune el.

Totuşi, 25% nu-i deloc de aruncat şi ceva mai mult decît iau mai toţi impresarii personali. Majoritatea se mulţumesc cu 15%, deşi Brian Epstein a primit un sfert din cîştigurile formaţiei *Beatles*.

Bob Neal n-a rămas să se zbată ca peştele pe uscat după acest transfer de „proprietate". Şi-a ţinut mai departe emisiunea de dimineaţă la radio, i-a dat înainte cu magazinul de discuri şi s-a ocupat de concertele din partea locului. Nu mult după aceea a devenit preşedintele companiei de impresariat Stars, Inc., pe care-a fondat-o împreună cu Sam Phillips ca să se ocupe de lista încă impresionantă a artiştilor de la Sun : Carl Perkins, Johnny Cash, Warren Smith (prezentat atunci ca un posibil pretendent la corona lui Elvis), Eddie Bond, Jack Earls, Roy Orbison şi grupul lui, formaţia *Teen-Kings*.

— Contractul meu cu Elvis expira şi-am lăsat pur şi simplu totu-n voia soartei, spune Bob azi. Mai tîrziu am mai primit o sumă mică de la comision şi drepturi de autor din perioada de-nceput. Nu se specifica nimic referitor la continuarea comisionului sau a acţiunilor. Nu cerusem nimic şi nici n-am încercat să negociez ceva. Aş fi putut, da' n-am încercat.

În aprilie Elvis s-a dus la Hollywood ca să dea o probă la Studiourile Paramount. A luat avionul într-acolo la invitaţia lui Hal Wallis, un producător de filme care cuprinsese toată harta creaţiei de la *Casablanca* şi pînă la filmele-fulger cu *Martin and Lewis*. Îl sunase pe Colonel pentru proba de film, după ce-l văzuse pe Elvis în spectacolele fraţilor Dorsey şi primise rapoartele de la cinematografele controlate de Paramount, unde-apăruse Elvis în ultima vreme.

— Tom vroia neapărat să-l vadă pe Elvis în cinematografie, povesteşte Oscar Davis acum, aşa că i-a aranjat să cînte în cinematografele din statul Florida şi-n diferite cinematografe de pe Coasta de Est, în pauzele dintre filme. Lucrul începea la două şi ţinea pînă la unsprezece noaptea. Eu stabileam data spectacolelor, cum era mai bine, şi făceam săli pline peste tot. În felul ăsta

Hollywoodul a aflat de existența lui Elvis. Toate cinematografele erau controlate de Paramount, și astfel Paramount a-nceput să se intereseze. Hal Wallis a intrat în joc și-a făcut tîrgul cu Tom.

Elvis a dat o probă alături de-un vechi actor de compoziție, Frank Faylen. Purta blugi și-o cămașă de toată ziua. I s-a spus să mimeze cîteva sentimente. Asta a și făcut, gesticulînd cu foc, ca un smintit, strigînd la Faylen într-o scenă, vîrîndu-i țigara-n gură în scena următoare în timp ce, ca să sublinieze nu știu ce găselniță de-a lui, îl bătea ușor pe piept pe actorul mai vîrstnic. Faylen, știind că nu era treaba lui să-l pună-n umbră pe Elvis — cîntărețul era doar un biet amator, chiar dacă părea sigur pe el, nevoie mare — nu făcea decît să-i dea replica.

Wallis a revăzut proba și i-a oferit Colonelului un contract pentru trei filme, primul urmînd să se turneze-n toamnă sau la-nceputul iernii, în funcție de cît de repede reușeau să facă rost de-un scenariu, de-un regizor și de restul distribuției. Elvis urma să primească 100 000 de dolari pentru serviciile sale și suma avea să crească la 150 000 pentru al doilea film și 200 000 pentru al treilea.

Pe cînd era în California pentru proba de film, Elvis a apărut într-un alt spectacol de televiziune, *Milton Berle Show.*

— Știți că nu stă locului o clipă, spune Neal Matthews, unul dintre membrii grupului *Jordanaires.* E greu să-l oprești, să-l faci să stea nemișcat. Iar Milton, producătorul și regizorul îi tot spuneau să nu se depărteze de linia trasă cu creta pe scenă. Milton i-a zis : „Tu sau eu, unu' din noi doi o să iasă din imagine și-ăsta n-o să fiu eu".

Spectacolul s-a difuzat la 3 aprilie, iar publicul a fost apreciat la 40 milioane, adică unu la fiecare patru locuitori din S.U.A.

Discurile lui dominau în continuare topurile de parcă cineva ar fi pus o etichetă cu lipici pe toate produsele din branșa muzicii : unde te uitai, nu vedeai decît numele lui ELVIS PRESLEY. Primul album a depășit suta de mii și-a urcat pe locul trei la două săptămîni după apariție, clasîndu-se în urma primului album al lui Belafonte și-a coloanei sonore din filmul *The Man with the Golden Arm* (Omul cu brațul de aur). Pe la sfîrșitul lunii, atît albumul cît și *Heartbreak Hotel* erau pe locul unu. „Un răsunător succes *country*" se intitula un articol din *Life,* prima revistă cunoscută în toată țara care-a scris despre Elvis. „Jelania tînărului Elvis Presley devine refrenul *pop* al întregii națiuni."

La Amarillo, în Texas, unde Elvis dăduse un interviu revistei Life, admiratorii-au spart o uşă de sticlă turnantă ca să ia de la Elvis cîte-un autograf pe propria lor lenjerie de corp, făcută bucăţi. La San Diego poliţia locală a cerut întăriri de la patrula de coastă.

— Din clipa aia toate-au fost cu mult frecuş, spune D. J. Fontana. Greu de intrat în sală, greu de ieşit de-acolo. Colonelul a luat măsuri de securitate. Nimeni n-a reuşit să intre pe nicăieri. De nu ştiu cîte ori ne-am dus cu două-trei ore-nainte ca să ne instalăm şi nu ne-au lăsat înăuntru nici de-ai dracului. Trebuia să stăm şi s-aşteptăm pînă venea vreunu' care ne cunoştea. La fel şi la plecare. Cum îşi termina numărul, Elvis se urca-ntr-o maşină a poliţiei şi pe-aci ţi-e drumu'. Noi strîngeam catrafusele şi după două-trei ore ne lăsau să plecăm. Scoteam capul pe uşă şi puştii ne-ntrebau : „E-acolo ?“ Noi le răspundeam : „Nu, a plecat“. „Mincinoşilor !“ ne strigau ei. Nici nu ne credeau. Îl vedeam pe dracu' pînă ieşeam din sălile-alea.

Turneele urmau acum modelul stabilit de Colonel cu mai mulţi ani înainte. Iată cum le descrie Oscar Davis :

— La-nceput am cîntat muzică *country*. Apoi am schimbat şi-am dat-o mai mult pe *pop*. Da' niciodată n-am avut nume mari în program. Frankie Conners, un tenor irlandez... Phil Maraquin, un actor comic din Detroit... cîţiva inşi din Chicago. Un ghiveci în toată regula, da' pe Elvis îl prindea de minune. Cînd ieşea pe scenă, era trăsnet, nu alta. Am avut şi necazuri, continuă Oscar. Cei din prima parte-a programului n-o duceau prea bine pentru că publicul urla după Elvis. Era o zăpăceală, mamă, Doamne ! Aşa că ieşeam la-nceput şi le spuneam c-aduseserăm poliţişti şi pompieri şi că, dacă se scoală careva de pe scaun, oprim spectacolu'. Dacă vreţi să-l vedeţi pe Elvis, staţi la locurile voastre. Pe urmă le-nşiram numele care-o să fie-n prima parte. O să vedeţi ş-aia ş-aialaltă şi toţi îs prietenii lu' Elvis. Şi Elvis vă roagă să vă purtaţi cu ei ca şi cum ar fi el. Dacă s-aude zgomot, gata ! Oprim spectacolu' şi-adio Elvis. Asta sau ţinea sau nu ţinea şi cînd nu ţinea, ziarele-ncepeau să scrie tot felu' de baliverne, de parc-ar fi fost o orgie, nu alta. Bineînţeles că se mai întîmpla să *şi* fie, da' mult mai rar decît crede lumea.

La 23 aprilie Elvis s-a dus la Las Vegas ca să cînte două săptămîni la hotelul Frontier. Privit retrospectiv, a fost o greşeală. Tipii care făceau Las Vegas-ul să trăiască nu erau genul lui Elvis. Cupluri din partea de mijloc a Americii, trecute de mult de prima tinereţe, care-şi serbau douăzeci de ani de la căsătorie, re-

publicani de-ai lui Eisenhower, bogătaşi în vacanţă, clienţi ai tripourilor şi turişti... nu ei leşinau la auzul primelor vorbe din *Heartbreak Hotel,* nu ei spărgeau cîte-o uşă cu picioarele ca să-i întindă lui Elvis un pix cu pastă cu care să dea un autograf. Numai curiozitatea a ţinut deschise uşile salonului Venus în care apărea Elvis cu orchestra Freddie Martin şi comediantul Shecky Greene. Oamenii ăştia ştiau de existenţa lui Elvis din reclame sau de la plozii lor, dar asta nu-nsemna că le şi plăcea. Cît a stat acolo, Elvis n-a cîntat niciodată-ntr-o sală goală. Găseai pe-acolo matroane care se dădeau la Elvis făcînd concurenţă atacurilor pubere ale fiicelor lor : cu gura căscată, cu inima bătînd să le spargă piepturile. Dar majoritatea intrau în imensa sală detestîndu-l pe Elvis şi oricît s-ar fi străduit el, nu le putea face să se schimbe. Curios e că veneau să-l vadă cum arată şi plăteau sumele cerute de hotel, dar asta nu-nsemna c-o să strige, o s-aplaude sau o să leşine. Din cele spuse de Bill Black mai tîrziu (după cum ne-asigură astăzi prietenii lui), reiese că la Frontier era atîta linişte cînd cîntau ei că pentru prima oară au auzit notele false. Pîn-atunci zgomotul din sală acoperise toate greşelile.

În seara premierei, numele lui Elvis era în fruntea listei pe afişul din faţa hotelului. Cîteva zile mai tîrziu, Shecky Greene era cap de afiş, iar Elvis fusese trecut pe ultimul rînd, după şeful de orchestră.

Colonelul şi tipii de la Frontier au ţinut o şedinţă şi-au ajuns la concluzia c-ar fi cel mai bine să rupă contractul de 8 500 de dolari pe săptămînă şi să lase totu' baltă. Angajamentul de la Las Vegas păruse o chestie grozavă cu o săptămînă în urmă, dar acum era o catastrofă de nedescris.

Heartbreak Hotel se găsea pe primul loc (unde a rămas opt săptămîni) cînd R.C.A. a scos al doilea *single* cu Elvis, la începutul lui mai. Pe o faţă era unul din cîntecele făcute la prima înregistrare din ianuarie la R.C.A., *I Want You, I Need You, I. Love You,* iar pe cealaltă faţă, *My Baby Left Me* (M-a părăsit iubita), un *blues* în tempo foarte rapid, scris de Arthur Crudup, cîntăreţul de culoare care compusese *That's All Right [Mama].*

În aceeaşi săptămînă atît *Time* cît şi *Newsweek* l-au salutat pe Elvis prin articole de laudă, cam şovăielnice însă. *Time* îl numea „eroul adolescenţilor" şi spunea că are voce bogată şi plină, dicţie proastă şi mişcări sexy. Adolescentele erau ca ieşite din minţi cînd apărea el, se spune mai departe în revistă, şi, prin urmare, Elvis încasa 7 500 de dolari pe săptămînă. *Newsweek* prezenta în

pagina de muzică, o subdiviziune a Artelor (pe aceeași pagină era înserată cronica unei piese de pe Broadway, *Most Happy Fella)* și oferea o serie de „comentarii tipic femeiești", în care Elvis apărea cînd ca traficant de stupefiante, cînd ca infractor înrăit, cînd ca un tip cu trup de șarpe. Ambele reviste menționau că are trei Cadillacuri și-un Messerschmitt cu trei roți.

Pe lîngă toate vehiculele astea, Elvis și-a mai cumpărat o casă nouă la Memphis, pe care-a dat 40 000 de dolari. Era un *ranch house* [1] fără etaj vopsit cu grijă în alb și verde. Se afla pe Audubon Drive 1034, în unul din cartierele mai bune ale orașului, nu departe de parcul Audubon. Era așezată în mijlocul unui teren larg. Copacii numeroși din spatele ei ascundeau de privirile indiscrete piscina pe care-o construise Elvis. Avea trei dormitoare, o cameră pentru jocuri, o cameră de zi, o sufragerie și-un salon. Toate erau mobilate prost, cu piese mari și ieftine dintr-o perioadă nedefinită și de un gust destul de îndoielnic. Pe pereți atîrnau cîteva din primele fotografii publicitare ale lui Elvis și amintirile pe care și le cumpărase în turnee.

Cartierul Audubon nu s-a schimbat mult de-a lungul anilor. Și azi vezi aceleași străzi largi și șerpuitoare, aceleași peluze largi întrerupte de grupuri de copaci. Majoritatea caselor, și-a lui Elvis printre ele (aici a stat el vreun an de zile), sînt clădiri fără etaj, dar niciodată pîn-atunci sau de-atunci încoace nu s-a acordat vreuneia atîta atenție. În 1956 locuința lui Elvis era ținta adolescenților din Memphis, așa că el a trebuit să construiască un zid de cărămidă, care s-o izoleze de stradă, și să pună pe el țepușe lungi de metal. Dar n-a ajutat la nimic. Fetele erau contravenientele cele mai agresive : smulgeau iarba de pe peluze, își lipeau nasul de geam și chiar adunau în plicuri praful de pe Cadillacuri.

Buzzie Forbess, prietenul lui Elvis de pe vremea cînd locuia în complex și din anii liceului, spune :

— Mi-aduc aminte că adolescenții veneau și nu se mai terminau și vecinii-ncepuse să cam facă gură. Pe urmă, cînd doamna Presley-a-nceput să pună rufele afară pe sîrmă... uaaa... a fost un tărăboi pe bune. Zicea că strada lor nu e d-alea. Pe Audubon Drive lumea nu-și atîrnă rufele-n văzu' tuturor. Da' Elvis le-a zis vreo cîteva. E casa lui și părinții fac ce poftesc în ea. Ziarele spunea că era și singura casă de pe stradă pentru care se plătise toți banii. Elvis o cumpărase cu banii jos. Vecinii tot mai avea rate de dat sau stătea cu chirie.

[1] Construcție tipică fără etaj, cu acoperișul foarte jos (n. t.).

Domnul şi doamna Presley au fost prea puţin afectaţi de toate aceste schimbări. Îşi păstraseră vechii prieteni de la Lauderdale Courts. Singura diferenţă era cînd se-ntîlneau. Soţii Presley veneau uneori la complex cu un Cadillac, îşi aduceau prietenii la ei acasă şi-apoi îi trimiteau înapoi cu altă maşină.

În timpul ăsta Elvis îşi mai vizita vechii *lui* prieteni. Se mai oprea pe la Sun, unde odată a improvizat cu Carl Perkins, Johnny Cash şi Jerry Lee Lewis (toţi înregistrau acum la această companie) un spectacol de *gospel songs* în jurul pianului din studio. Mergea să-şi vadă foştii profesori de la liceul Humes. Într-o zi a cîntat în spectacolul de sfîrşit de an, acelaşi spectacol în care apăruse cînd era în ultimul an de şcoală.

Ca să se recreeze, se ducea în parcul de distracţii de la iarmaroc. Din cauza popularităţii nu putea să se plimbe la orele obişnuite. Aşa că-l închiria după închidere şi-şi invita prietenii să-l însoţească. Cînd cunoştea o fată, aici o aducea. Turneele au pus capăt prieteniei lui de un an şi jumătate, cu Dixie Locke, iubita din anii de liceu. Şi de-atunci Elvis n-a mai avut vreo prietenie de durată cu nici o fată.

Pe vremea aia Elvis se purta ca majoritatea bărbaţilor de aceeaşi vîrstă şi stare civilă. Era liber, era alb şi avea douăzeci şi unu de ani. Fetele roiau în jurul lui şi, cît avea de unde-alege, îşi schimba iubitele ca pe şosete.

Pe cele mai multe le acosta pe stradă. Ralph Gleason, unul din criticii de la *Chronicle* din San Francisco, povesteşte de vizita lui Elvis la Oakland în 1956 ;

— Înainte s-o pornească el în goană spre maşină, cîte-o puicuţă trecea pe lîngă curcani şi se ducea glonţ spre cabina lui. Era tot numai zîmbete cu ele, căci aşa le momise mai demult, cînd ele se răsturnau peste balustradă şi rămîneau atîrnate sau cînd, dacă el era pe scenă, ajungeau pînă la cordonul poliţiei. Elvis se lovea cu palma peste şolduri, apoi şi le mişca alene şi-arunca cîte-o juma' de rînjet la reacţia dementă pe care-o stîrnea. A fost primul spectacol în care-am văzut clar cum se manifestă o isterie sexuală.

Elvis cutreiera întreaga ţară. La începutul anului dăduse concerte în sud, chiar în perioada în care *Heartbreak Hotel* era recunoscut ca şlagăr pe plan naţional, dar acum, în loc să meargă dintr-un oraş în altul, sărea dintr-un stat în altul. Pe la mijlocul lui mai era cap de afiş, înaintea lui Hank Snow şi a grupului *Jordanaires,* la spectacolul *(jamboree)* culesului de bumbac din Memphis, care făcea parte din carnavalul anual al bumbacului. Bob Neal fă-

cuse reclama și publicul era atît de numeros c-au trebuit să se deschidă ambele aripi ale sălii Ellis din oraș. În prima săptămînă din iunie Elvis s-a întors în California ca să apară pentru a doua oară în *Milton Berle Show*. S-a dus apoi în Colorado, după care a fost angajat prin contract pentru noul spectacol T.V. de sîmbătă seara al lui Steve Allen, transmis în direct de la New York.

După ce a apărut din nou în spectacolul lui Berle, la 6 iunie, Elvis a mai atras niște critici tăioase care acum intraseră în programul său, întocmai ca bîțîiala sau vocea. Criticul de televiziune Jack Gould, de la Time din New York, a deschis atacul cel mai virulent și de durată.

Domnul Presley și-a făcut din nou apariția la televiziune aseară, în spectacolul lui Milton Berle, pe canalul 4. Ce-i drept, tot programul s-a învîrtit în jurul acestui tînăr. Înveșmîntat în cunoscuta lui jachetă șleampătă și cu cămașa desfăcută la gît (ținută ce a devenit aproape o uniformă a tînărului de azi, care își închipuie că are o minte foarte ascuțită), ar putea fi eventual categorisit drept un tip amuzant. Sau, chiar la fel de ușor, de ce nu, un subiect pentru un sociolog.

Domnul Presley nu dispune de calități vocale sesizabile. Specialitatea sa sînt cîntecele pline de ritm, pe care le scîncește bălmăjit. Frazarea, dacă poate fi vorba de așa ceva, constă din niște variațiuni stereotipe ce merg mînă-n mînă cu vocalizele pe care le face un începător în baie. Cînd e vorba să-l asculți, te plictisești de moarte, fiindcă n-are nici talentul lui Frankie Sinatra din zilele de isterie de la Teatrul Paramount. Nu ne transmite nici măcar furia emoțională a lui Johnny Ray.

Privindu-l pe domnul Presley, înțelegi clar că e talentat din alte puncte de vedere. E o variantă *rock-and-roll* a celor mai obișnuite numere din lumea spectacolului : e un virtuoz al dansului din buric. Singura lui specialitate e mișcarea pronunțată a corpului, care, pînă acum, era asociată în primul rînd cu repertoriul blondelor explozive din spectacolele de varietăți. Unduirea trupului nu a avut niciodată, și nu are încă, nimic comun cu muzica gustată de public.

Bineînțeles, domnul Presley nu poate fi învinuit pentru că a acceptat adulația și recompensele financiare care i-au revenit. Dar situația aceasta cu greu poate fi un motiv pentru a-l prezenta drept cîntăreț. Motivul succesului său nu e chiar atît de greu de descifrat.

Cel care l-a secondat pe Gould în critica de la televiziune a fost Jack O'Brien de la *Journal-American* din New York. El lasă

impresia că și-a scris cronica privind peste umărul lui Gould : „Elvis Presley și-a unduit și și-a contorsionat trupul cu asemenea mișcări ale abdomenului încît numai starul spectacolelor de varietăți, Georgia Sothern, i-ar putea da replica. Nu e în stare să cînte nici măcar un *lick*, iar lipsa calităților vocale încearcă să fie compensată prin cele mai ciudate scălămbăieli, sugestive și clar premeditate, asemănătoare dansului nupțial al aborigenilor".

Critica nu se termină însă aici. În următoarele cîteva luni Elvis a tot apărut la televiziune și de fiecare dată cronicile erau mai degrabă anatomice decît muzicale.

La 1 iulie Elvis era din nou la New York pentru al doilea spectacol din noua serie a lui Steve Allen, inițiată de rețeaua de televiziune N.B.C. în încercarea zadarnică de a face praf opoziția de la C.B.S. [1], emisiunea lui Ed Sullivan.

În spectacolul de deschidere a noii serii, ținut cu o săptămînă în urmă, Steve îi inclusese pe Kim Novak, Vincent Price, Wally Cox, Dane Clark, Sammy Davis și *Will Masten Trio,* dintre personalități. Elvis urma să cînte și să spună cîte-o glumă alături de Imogene Coca și Andy Griffith. Steve recunoaște azi că umbla cu limba scoasă după nume celebre — la insistențele rețelei de televiziune — și asta ca să-și asigure niște poziții ca lumea. Treaba a mers. Steve a obținut peste 55% în aprecierea publicului, în vreme ce Sullivan a rămas bîjbîind pe lîngă un amărît de 15%.

Ca să ajungă la această cifră impresionantă, Steve l-a pus pe Elvis să joace într-un scheci hazliu, inspirat din trecutul lui, o satiră tîmpită a spectacolelor *country and western* din inima sudului, asemeni celor în care Elvis apăruse ani în șir. Începea cu „vechiul vostru prieten Big Steve" care, cu un pistol cu șase focuri prins la centură, ținea un discurs tuturor prietenilor și vecinilor lui. In spate erau Elvis, Imogene Coca și Andy Griffith în costumație *western.* Decorul semăna mult cu cele de la *Louisiana Hayride.* Mai tot scheciul, Elvis, care era unul din „bandă", n-a făcut altceva decît să-i tragă cîteva „iuhuuuu"-uri. În cele din urmă a fost prezentat drept Tumbleweed.

— Tumbleweed e voltijor, a zis Steve. Pe cinstea mea, n-ai cum ști ce-i aia voltijă pîn' nu-l vezi pe Tumbleweed. Ieri, legat la ochi, a trecut peste pășune în galop, a prins cu dinții un șarpe cu clopoței, a sărit peste patru garduri și-a dat drumu' șarpelui

[1] Prescurtare de la *Columbia Broadcasting System* (Compania de radio difuziune „Columbia) (n.t.).

ăla în vizuina unui popîndău. Şi toate astea-n plin galop! Zi-le, mă. Tumbleweed, de ce-a fost chestia asta aşa de-a dracului!

Elvis a făcut un pas înainte şi-a rostit cu chip lipsit de expresie :

— Io nici nu mă urc pe cal!

Şi-o vreme a ţinut-o tot aşa. Steve îşi turuia lecţia, oaspeţii veneau cu poanta şi panorama se-ncheia cu Big Steve care prezenta un cîntec de *cowboy*, unde fiecare invitat spunea cîte-un vers. Cînd i-a venit rîndul, Elvis a clipit din ochi, şi-a bușit zdravăn chitara şi-a cîntat :

— Am un cal şi am o puşcă,
Am să ies să trag o duşcă.
Şi să vă uitaţi în jur
C-am cizme-albastre de velur.

Ceva mai tîrziu, Elvis a cîntat în acelaşi spectacol *Hound Dog* (Ciinele de vînătoare), un şlagăr *rhythm and blues* din 1952, pe care-l alesese pentru următorul lui *single*. Iată ce spune Steve azi :

— Ne-am dat seama de controversa care se vîntura în jurul lui Elvis şi-am profitat de ea. L-am pus să se-mbrace-n haine de seară — cravată albă şi frac — şi i-am luat chitara. Ne-am gîndit că era amuzant să-l vezi pe Elvis cîntînd cîntecul ăla în ţinută de gală. I-am mai spus să nu se bîţîie deloc şi-am aşezat lîngă el, pe-un scaun, un cîine de vînătoare în carne şi oase. Era dresat să nu facă nimic, ci doar să stea şi să se uite tîmp. Trebuie să vă spun că Elvis a primit toate astea cu foarte multă naturaleţe şi bunăvoinţă.

Admiratorii, însă, nu le-au primit la fel de bine. A doua zi dimineaţa s-au postat în faţa teatrului lui Steve Allen cu pancarte pe care stătea scris : „Îl vrem pe Presley cel adevărat".

John Larder scria în *Newsweek* : „Allen era nervos ca unul care încearcă să îmbălsămeze o pocnitoare. Presley era nefericit ca Huckleberry Finn cînd l-a-nţolit văduva în haine scumpe şi i-a zis să nu caşte sau să se scarpine".

În aceeaşi săptămînă Ed Sullivan a început negocierile cu Colonelul pentru Elvis. Iniţial spusese că nu-l interesează Elvis nici pe departe, dar cînd a văzut popularitatea de care se bucura Steve cu spectacolul său, n-a mai fost chiar atît de sigur că aşa stau lucrurile şi, cînd şi ultimele ezitări s-au destrămat, i-a oferit lui Elvis 50 000 de dolari pentru trei spectacole. Primul urma să aibă loc în septembrie, iar celelalte la intervale de cîte opt săptămîni. Raportată la un singur spectacol, suma asta era de trei ori mai mare decît

cea mai grozavă sumă plătită de Sullivan, 5000 de dolari, şi de două ori şi ceva mai mare decît ce-i oferise Steve Allen, 7500 de dolari.

Steve relatează :

— Ne-am fi putut lua la-ntrecere cu Ed. da' n-ar fi avut nici un rost. Spectacolul nostru-ar fi cîştigat în popularitate, da' ar fi fost succesu' lu' Elvis, nu al nostru.

Prima apariţie a lui Elvis în programul lui Sullivan, *Toast of the Town,* a fost la 9 septembrie şi iasta l-a ajutat pe Ed să cîştige 82,6% din spectatori, aproximativ 54 milioane de suflete, record care n-a fost depăşit pînă în 1964, cînd Sullivan i-a convins pe *Beatles* să cînte în spectacolul lui. Cele două bucăţi cîntate de Elvis s-au transmis din studiourile C.B.S. din Hollywood, între alte numere, iar Elvis a apărut pe micul ecran numai de la talie *în sus.* Telespectatorii nu-şi puteau da seama că se mişcă ritmic decît dacă ascultau ţipetele fetelor din studio.

Asta ar fi trebuit să-l facă fericit pe Jack Gould de la *Time,* nu-i aşa ? Nu-i deloc aşa.

A doua zi Gould scria : „Elvis Presley şi-a făcut apariţia în spectacolul lui Ed Sullivan, pe canalul 2, iar Compania de radiodifuziune «Columbia» nici măcar nu s-a sinchisit să-i facă concurenţă. I-au dat liber lui Steve Allen în seara cu pricina şi-au transmis un film englezesc. Din vastul său repertoriu de atentate la integritatea auzului cetăţeanului american, domnul Presley a ales *Hound Dog.* Fetele din studioul de pe Coasta de Vest au scos ţipete de apreciere la adresa mobilităţii idolului lor. Pe Coasta de Est, Charles Laughton, care era pe post de domnul Sullivan, a aşteptat răbdător pînă la capăt". Şi cu asta, punct. Asta era toată cronica.

Şi ca şi cum n-ar fi fost de-ajuns, Gould a scris pe urmă un articol mult mai larg, publicat în Time, duminica următoare. Mai întîi, amintea de „comportarea *strip tease*-istică" a lui Elvis în spectacolul lui Milton Berle, aplauda apariţia „mult mai aşezată" din programul lui Allen şi afirma, în continuare, că în momentul în care, în spectacolul lui Sullivan, Elvis, „se punea să-şi mestece limba şi să se desfete bolborosind într-un fel de-a dreptul dezgustător", începeai să-ţi dai seama că răbdarea fiecăruia dintre noi avea şi ea o limită.

Foarte posibil, Presley a umplut un gol din viaţa adolescenţilor, gol pe care societatea americană n-a fost în stare să-l umple. Evident, tinerii din ziua de azi au avut parte de multe oprelişti şi, nu e exclus, de prea puţină înţelegere. Mai numeroşi decît oricînd, poate că au găsit în Presley un punct

de sprijin, o figură proeminentă la scară națională, care pare să fie de partea lor.

Specialiștii în probleme de familie au remarcat foarte exact că ne aflăm într-un moment cultural de tranziție violentă și încordată. Tinerii de șaisprezece ani, capabili de pe-acum să cîștige 20—30 de dolari pe săptămînă în timpul lor liber, avînd mașina pe mînă de la o vîrstă fragedă și expuși, prin intermediul mijloacelor de comunicație de tot felul, la idei noi de timpuriu, se bucură într-adevăr de independență într-o foarte mare măsură. În mod inevitabil, acesta este rezultatul autorității tot mai scăzute a părinților.

Nu-i de mirare, așadar, că adolescentul cade victimă unei suprastimulări din afară. Se află la o vîrstă cînd conștiința sexuală este pe de-a-ntregul nu numai firească, dar și normală, cînd revolta mocnită este de așteptat. Dar ce ne apare nou și descurajant este dorința și, desigur, nerăbdarea oamenilor de afaceri de a exploata acești factori critici dincolo de orice motivații acceptabile.

Cînd Presley își repede șoldurile înainte și și le unduiește Compania de radiodifuziune „Columbia" trebuie să-și amintească de faptul că și curiozitatea celor de doisprezece ani poate fi suprastimulată.

În cele din urmă, poate că Presley se va dovedi util tuturor prin sublinierea necesității unei educații sexuale timpurii, astfel încît nici succesorii săi și nici televiziunea să nu poată profita de pe urma ideii că acest gen de rutină a lui e pe de o parte foarte tentantă, iar pe de alta un fruct oprit.

Veșnica slăbiciune a conducerii rețelelor de televiziune este specularea oportunistă a funcției televiziunii. Industria își trage seva, în principal, din ideea de a oferi publicului ceea ce dorește. Nu e momentul să negăm stupiditatea unui astfel de standard din punct de vedere artistic. În cazul comediilor de situație sau al altor emisiuni distractive, lucrul acesta este relativ lipsit de importanță.

Dar cînd această idee se aplică la adolescenții care tocmai devin conștienți de procesele vieții, ea este nu numai clar lipsită de valoare, dar și periculoasă. A servi interesele tinerei generații reprezintă una din principalele sarcini ale televiziunii. Chiar dacă aceste interese nu coincid întotdeauna cu gusturile părinților, televiziunea nu trebuie să-i descurajeze. Dar exploatarea egoistă și suprastimularea în scopuri

comerciale a impulsurilor fizice ale tineretului reprezintă un uriaș deserviciu național.

Ce vroia Gould să spună, după ce dădeai la o parte toată vorbăria aia fără rost, era că, după părerea lui, Ed Sullivan și C.B.S. mergeau al dracului de departe dîndu-l pe Elvis la televizor la opt seara, cînd se puteau stîrni poftele unui tineret emotiv. Cu alte cuvinte, televiziunea transmitea ceva absolut obscen, uitînd că de fapt are o responsabilitate publică.

Înainte „amenințarea" fusese Frank Sinatra, guma de mestecat, cei care scriau scenarii incitante pentru Hollywood, farfuriile zburătoare, chiar televiziunea însăși și, dacă ne îndreptăm cu gîndul spre trecutul și mai îndepărtat, caleașca fără cai, mașina zburătoare, *jazz*-ul, *charleston*-ul, Roosevelt, W.P.A. și scaunele pliante pentru automobile. Mai tîrziu au fost beatnicii, tinerii care doreau pacea, apoi *Beatles, twist*-ul și generația *hippy,* tot San Francisco-ul și marijuana. Întotdeauna se găsea cineva sau ceva, real sau imaginar, care să fie tras la răspundere pentru iminenta distrugere a Societății Așa Cum O Știm Noi. În 1956 țapii ispășitori erau Elvis și *rock 'n' roll*-ul.

În toată America s-au afișat decrete. La San Antonio, în Texas, *rock 'n' roll*-ul a fost interzis la tonomatele de la piscine pentru că, după cum afirma consiliul municipal, muzica aceasta „atrăgea elemente indezirabile care, în costume de baie sumare, se dedau la practicarea acelor spasmodice mișcări unduitoare". La Asbury Park, în New Jersey, ziarele au relatat că douăzeci și cinci de „adolescenți în vibrație" au fost spitalizați în urma unui dans cu muzică pe disc, ceea ce l-a determinat pe primarul orașului, Roland Hines, să interzică pe viitor orice concerte *rock* în sălile de dans ale orașului. Aceasta, la rîndul său, a îndemnat autoritățile din învecinatul Jersey City să anuleze un spectacol *rock,* ce urma să aibă loc la stadionul Roosevelt, de 21 000 de locuri. La San José, în California, s-a spus că adolescenții au pus pe fugă șaptezeci și trei de polițiști, au rănit unsprezece și au provocat daune în valoare de 3 000 de dolari în sala de spectacole, ceea ce a făcut ca, în orașul învecinat, Santa Cruz, să se interzică toate concertele în clădirile publice. La Boston, în urma unei demonstrații a studenților de la Institutul de technologie din Massachusetts, un comitet organizat special și-a propus să studieze această muzică, i-a calificat pe *disc jockey*-i drept „paria societății" și le-a interzis participarea la serile de dans cu muzică pe disc sau alte distracții publice. În alte două orașe din statul Massachusetts, Somerville și Medford, s-au semnalat cazuri

de înjunghiere, iar procurorul districtului, Garret Byrne, a afirmat că „Tin Pan Alley [1] a lăsat liber un nou monstru, un fel de coşmar al ritmului. Unii dintre *disc jockey*-ii noştri şi-au pus trinitrotoluen emoţional pe platanele patefoanelor. *Rock 'n' roll*-ul oferă tinerilor scandalagii un motiv să se strîngă la un loc. Îi înflăcărează pe adolescenţi şi e revoltător de sugestiv." *Daily News* din New York scria că debandada s-a întins de la „puritanul Boston pînă în Georgia, marea consumatoare de *julep* [2]", şi îi acuza pe producătorii de discuri şi *disc jockey*-i că „încurajează cel mai prost gust juvenil". Ziarul recomanda apoi „să se ia măsuri împotriva turbulentului *rock 'n' roll*" şi prezenta această muzică drept „un amestec de ritmuri primitive de junglă puse pe versuri, pe care prea puţini adulţi s-ar obosi să le asculte". Cerea să nu se permită adolescenţilor să danseze în public fără consimţămîntul scris al părinţilor şi să se interzică circulaţia după miezul nopţii pentru toţi cetăţenii sub douăzeci şi unu de ani. *

Concentrîndu-şi atacurile în special asupra lui Elvis, la Syracusa, statul New York, un grup de femei au răspîndit petiţii prin care cereau să se interzică apariţia lui Elvis la televiziune, apoi le-au trimis celor trei reţele de televiziune. La Romeo, în Michigan, un elev de liceu de şaisprezece ani a fost exmatriculat pentru refuzul de a-şi tăia perciunii şi pletele stil Elvis la frizeria locală, în vreme ce la Knoxville, în Tennessee, trei fotbalişti tunşi foarte scurt şi-au deschis o frizerie şi făceau toate tunsorile stil Elvis, în văzul lumii, indiferent dacă clienţii vroiau sau nu. Un manechin reprezentîndu-l pe Elvis a fost spînzurat la Nashville şi ars în contumacie la St. Louis. La Ottawa, în Canada, opt elevi de la mînăstirea Notre Dame au fost exmatriculaţi pentru că nu s-au supus ordinului dat de şcoală de a nu asista la unul din concertele lui Elvis în localitate. La Universitatea Yale, doi studenţi au fondat un Club naţional de admiratori, intitulat I LIKE LUDWIG [Beethoven] (Îmi place Ludwig) şi au început să împartă insigne cu I LIKE LUDWIG pentru a-i contracara pe cei cu I LIKE ELVIS (Îmi place Elvis). Trei dintre aceste insigne au ajuns pînă la urmă pe reverul violonistului Isaac Stern, al dirijorului Filarmonicii din Philadelphia, Eugene Ormandy, şi al violoncelistului Pablo Casals.

---

[1] Denumire familiară dată la New York lumii compozitorilor, interpreţilor şi editorilor de muzică la modă (n.t.).

[2] Băutură făcută din whisky sau coniac şi zahăr, care se toarnă peste bucăţele de gheaţă şi se garniseşte cu mentă (n.t.)

* Pe cînd toată această indignare justificată se stîrnise în redacţia ziarului, băieţii implicaţi în treaba asta organizau, în mod ciudat, un concurs *rock 'n' roll*.

Nici radioul nu s-a lăsat mai prejos. La Halifax, în Noua Scoție, postul de radio C.J.C.H. a afirmat că discurile lui Elvis nu se ridicau la înălțimea acestui post și a interzis difuzarea lor. La Nashville, un *disc jockey,* care-și zicea Marele Scott, a ars într-un parc public șase sute de discuri ale lui Presley. La Wildwood, în New Jersey, un alt *disc jockey* a spus că nu găsea nici o justificare morală pentru folosirea discurilor lui Elvis și se oferea să-nființeze o organizație care să ajute „la eliminarea anumitor artiști care făceau numai pagube pe unde treceau". Și la Uvalde, în Texas, postul de radio K.V.O.U. a pus în vînzare colecția sa de discuri Presley. Suma cea mai mare a fost oferită de un grup anti-Elvis.

Deși acestui atac masiv i s-au alăturat oameni de toate profesiile, confreria religioasă s-a dovedit cea mai înverșunată. Abatele William Shannon scria în *Catholic Sun:* „Ridicînd în slavă frustarea și sfidarea, Presley le-a transformat în simbolurile acestei țări. Deplîngem faptul că Ed Sullivan și-a asumat rolul de promotor. Domnule Sullivan, telespectatorii dumneavoastră catolici sînt indignați. Nu puteți compensa daunele morale, chiar dacă includeți grupul *Little Gaelic Singers of County Derry* în același program cu Elvis Presley ! Predicatorul Billy Graham a spus că nu-l întîlnise niciodată pe Elvis și nu știa prea multe despre el, dar că „din cele auzite, nu cred c-aș vrea să-l vadă și copiii mei". Cardinalul Spellman, într-o predică ținută la New York în timpul unei procesiuni care marca sfîrșitul celei de a zecea conferințe a Ligii naționale a doctrinei creștine, a citat pe larg dintr-unul din articolele lui Jack Gould. În cartierul rezidențial Greenwich Village, unde-ai crede că domnește un oarecare liberalism, abatele Charles Howard Graff de la biserica episcopală St. John a spus că Elvis e un „derviș învîrtejit al senzualității".

Desigur, nu-i de mirare că muzica la modă a stîrnit o astfel de reacție. Cu treizeci de ani în urmă reacția publicului față de *jazz* a fost, ca și în cazul *rock*-ului în 1956, mai „violentă" chiar decît muzica însăși. Pe vremea aceea, în anii '20, revista *Ladies' Home Journal* scria că *jazz*-ul era de inspirație barbară și constituia un înlocuitor pentru sex și căsătorie, menit să reducă natalitatea. Articolele din acea vreme se intitulau *Jazz-ul o cale spre degradare, E mai rău decît cîrciuma și bordelul, Jazz-ul vrednic de dispreț trebuie să dispară* și *Jazz-ul sincopează păcatul ? Journal* scria în unul din atacurile sale cele mai violente : *„Jazz*-ul a fost la început acompaniamentul dansurilor sălbatice și stimula barbarul pe jumătate înnebunit să săvîrșească cele mai mari mîrșăvii. Cîntecele ciudate, acompaniate de ritmul sincopat al dansatorilor

care își invocau zeitatea, apăreau și la alte popoare barbare, care le foloseau pentru a incita la brutalitate și senzualitate. Efectul lui demoralizator asupra creierului uman a fost demonstrat de numeroși oameni de știință".

In 1956 același gen de isterie publică s-a făcut simțit peste tot. In acea perioadă, Elvis acorda interviuri din cînd în cînd și criticile de felul ăsta apăreau invariabil în întrebări. Unul dintre interviuri a fost difuzat în cooperare cu *TV Guide* sub forma unui disc de 45 t/m.

In primul rînd, Elvis a fost întrebat ce părere are despre porecla care i se dăduse : „Elvis pelvis".

— Nu-mi place să mi se spună așa, da'... la urma urmei, e una din cele mai copilărești expresii pe care le-am auzit la un om în toată firea... pfui... Da' dac-așa vor să-mi zică, ce pot să fac ? Nu-mi rămîne decît să accept. Trebuie să știi că tot ce-i bun are și-o parte rea și tot ce-i rău are și-o parte bună.

Elvis a fost apoi întrebat ce părere are de faptul că majoritatea criticilor vin de la oamenii maturi.

— De obicei, maturii sînt niște tipi foarte drăguți, a răspuns Elvis. Sînt înțelegători. Ei... Ei... ăăă..., au venit la mine cu sutele și mi-au zis : „Mie personal nu-mi place muzica dumitale, da'... ce să-i faci ? Copiilor le place și-așa mai departe și, dacă lor le place, ei bine, n-am nimic împotriva ei, că și eu cînd am fost tînăr mă dădeam în vînt după *charleston*. Mi-a plăcut și *foxtrot*-ul. Mi-a plăcut aia ș-aia". Aștia... ăăă... sînt oameni cu ceva minte. Adică, știți, n-o să-ți taie capu' pentru un pic de distracție.

Vocea lui Elvis se prelingea ca siropul într-o zi de toamnă : groasă, domoală, dulce, cu o tentă de blîndețe. Parc-ar fi fost James Stewart cîntînd muzică *country* cu un tremur nazalizat. Odată a fost întrebat :

— Cînd îl auziți, *rock 'n' roll*-ul vă face să vă simțiți ca pe jeratec ?

— Oh, io... ăăă... nu cînd aud la radio. Cînd fac asta pe scenă, știu că-i un spectacol pe care trebuie să-l dau publicului. Cu alte cuvinte, oamenii pot să-ți cumpere discurile și să te-audă cîntînd, că nu trebuie să-i scoți din casă ca să te-audă. Da' trebuie să faci un spectacol ca s-atragi mulțimea. Dac-aș sta acolo ca o momîie și-aș cînta, fără să mă mișc deloc, lumea-ar spune : „Pă cinstea mea, mai bine rămîn acasă și-l ascult pă disc". Da' trebuie să le-arăți ce știi, să-i faci să vorbească dă tine.

Și în sfîrșit :

— Cum ați ajuns la mișcările-astea legănate, de *rock* ?

— Primu' meu spectacol cu public după ce-am început să-nregistrez... cîntam la Memphis şi-am început să mă mişc aşa, răspunse el referindu-se la concertul de la Overton Park Shell. Eram în spectacol ca solist şi-aveam număru' meu, numa' al meu, ceva deosebit... un mare spectacol într-un teatru în aer liber... ăăă... în aer liber. Şi... ăăă... cînd am ieşit pă scenă şi... ăăă... ăăă... făceam pă mine dă frică. Primu' meu spectacol baban în faţa publicului. Şi-am ieşit şi cîntam unu' din cîntecele-alea repezi... ăăă... unu' din primele mele discuri şi toţi trăgeau nişte chiote şi eu habar n-aveam dă ce ţipă. Toţi strigau dă toate alea şi.. ăăă... cîn' am ieşit din scenă, impresaru' mi-a zis că ăia urlă pentru că mă bîţîi. Păi, m-am mai dus o dată la bis şi... ăăă... ăăă... m-am bîţîit mai al dracului. Şi cu cît mă bîţîiam io mai mult cu-atîta-nnebuneau ăia mai tare.

Elvis nu era nici pe departe un naiv. Pe vremea aceea, în 1956, avea o serie de atuuri — un simţ deosebit al ritmului, o înfăţişare plăcută, o voce plină şi mlădioasă, un impresar şiret — dar era şi suficient de isteţ ca să-şi dea seama cînd (oricît ar fi părut de natural) dădea peste-o chestie bună, o şmecherie actoricească, un truc care să stîrnească entuziasmul publicului. Era prea modest cînd spunea unui gazetar următoarele :

— Nu-mi fac nici un fel dă iluzii. Vocea mea e ca oricare alta. Dacă oamenii vin să mă vadă, păi, vin numai ca să vadă ce sînt în stare să fac din ea. Dacă stau pă loc cîn' cînt, sînt un om mort. Pot să mă şi duc să iau din nou camionu' dă coadă.

Avea ceva dreptate cînd spunea asta, după cum aveau dreptate şi cei care scorniseră formula publicitară „Mirosul vinde friptura".

Cu toate astea, Elvis nu era un tip băgăcios sau înfumurat. Puteai să spui multe despre el, dar nu că era înfipt din cale-afară. Nu se transformase într-un egoist înnebunit de reclamă, cum li se-ntîmplă multora care se trezesc peste noapte cu avere şi celebritate. Avea o herghelie de Cadillacuri şi-un parcaj plin de tot felul de vehicule. În garderobă avea treizeci de haine sport şi patruzeci de cămăşi sport, pe degete şi pe mîini avea atîtea diamante şi safire c-ar fi fost de-ajuns să răscumpere cu ele şi-un prinţ al petrolului din ţările arabe. Dar asta nu era ostentaţie, nu era ostentaţie în sensul obişnuit al cuvîntului. Era pur şi simplu felul lui de-a se conforma obiceiurilor acelei şcoli deosebite pe care tocmai o absolvise, şcoala cîntăreţului *country and western*. Întorşi acasă, în Tennessee, cum reuşeau să pună cîţiva dolari deoparte, băieţii-aceia minunaţi îşi cumpărau cîte-un Cadillac, ţoale fanteziste şi

bijuterii cu sclipici. Da' asta nu-nsemna că-şi pierduseră orice urmă de caracter. Şi, în cazul lui Elvis, *primul* lucru pe care l-a cumpărat a fost o casă pentru părinţi.

— Dacă stau să mă gîndesc bine, spune Bob Neal, cred că în capul lui nu era altceva decît s-aibă grijă de maică-sa, să nu-i lipsească nimic şi să fie fericită.

— E-adevărat, spune doamna Gladys Tipler, vechea lui patroană de la Compania Crown. Chiar înainte să ştie c-o să lege două-n tei, într-o zi, cînd era aici, în biroul nostru, i-a spus lui Tip : „Dac-o să pun vreodată mîna pă ceva bani, dom'le Tipler, o să iau o casă pentru mama". Ast-a spus, chiar aşa. Şi ăst-a şi fost primu' lucru pe care l-a făcut cum a scos ceva bani. Şi nu de dragu' reclamei.

Dacă le puneai pe toate la un loc, îţi ieşea un articol de ziar după tipic, iar Elvis era cum scrie la carte. Era înalt de şase picioare şi gata oricînd să-l pocnească pe ăla care-ar fi-ndrăznit să-i zică ceva. Purta părul lung şi pieptănat spre spate. Perciunii-i ajungeau mai jos de urechi. Punea pe el cămăşi sport şi le sufleca mînecile de trei ori ca să i se vadă bicepşii, purta gulerul ridicat la spate, băga o curea de piele de-o jumătate de inci prin nişte găici de doi inci şi-şi trîntea catarama-ntr-o parte, pe-un şold. Îi plăcea să conducă maşini în culori ţipătoare, motociclete de curse, să joace *pool* [1] şi să ia mînţile fetelor.

Johnny Cash povesteşte :

— Îşi pusese-n gînd să vadă cîte fete-o să dea gata. Şi s-a descurcat, pe bune.

Era ceea ce „fetele cinstite" numesc un golan. Da' venea din sud şi-avea maniere şi farmec. Îşi iubea — nu, îşi adora — mama. Pentru nimic în lume n-ar fi făcut ceva care să nu-i placă ei. Tuturor le vorbea cu „domnule cutare" şi „doamnă cutare" şi-şi puncta propoziţiile cu cîte-un „stimate domn" şi „stimată doamnă". Suna ca şi cum ar fi prins viaţă o frîntură din poezia ieftină a adolescenţilor de-atunci : „Trosc, pleosc, bam. Merçi, madam !"

La vreo săptămînă de la prima apariţie a lui Elvis în spectacolul lui Ed Sullivan, R.C.A. a scos simultan şapte discuri cu el, toate de 45 t/m. Nimeni nu mai făcuse-aşa ceva pîn-atunci. (Ţi-l şi închipui pe Colonel strigînd la circ cît îl ţinea gura : „Şapte deodată. Număraţi-le, oameni buni, număraţi-le ! Şapte discuri *single* de rămîi cu gura căscată !") Se zicea că-i o prostie, chiar o

[1] Variantă a jocului de biliard (n.t.).

sinucidere. Publicul o să fie dezorientat şi nici un disc n-o să se remarce acum, cînd cel care întocmeşte programele de radio, ca şi cumpărătorul, are de unde alege. Desigur, R.C.A. reeditase cele cinci discuri ale lui Elvis de la Sun cu mai puţin de un an în urmă, dar toată treaba fusese considerată o tactică menită să obţină un avantaj de pe urma ultimelor vînzări foarte avîntate de la Sun şi să umple golul dintre data la care Elvis semnase contractul şi data înregistrării şi lansării noului material.

Billboard scria : „Paisprezece cîntece, care, pînă nu de mult, se găseau pe L.P.-urile şi E.P.-urile lui Presley, se găsesc acum pe şapte discuri *single,* la-ndemîna oricărui puşti care are optzeci şi nouă de cenţi". Şi asta şi urmăreau, de fapt. Saturarea pieţei. Ce dacă nici unul din cele şapte discuri nu urca în clasament ! Din fiecare se vindeau cel puţin 100 000 de bucăţi şi, dacă înmulţeai această cifră cu şase sau şapte cenţi pentru fiecare disc (partea lui Elvis, inclusiv taxele de difuzare, drepturile de publicare şi de autor), ajungeai la o cifră impresionantă.

În plus, unul din cele două cîntece interpretate de Elvis în spectacolul lui Sullivan a fost *Love Me Tender* (Iubeşte-mă duios). Prezentîndu-l, a spus că e vorba de cîntecul care dădea titlul primului lui film (pe atunci mai avea două luni pînă să apară) şi că spera ca tuturor să le placă. Asta şi numai asta a făcut să crească atît de mult cererea — comenzi pentru 856 327 de exemplare cu o săptămînă *înainte* de-a fi puse în circulaţie — încît R.C.A. a trebuit să dea drumul discului mai devreme decît proiectase iniţial. Astfel că Elvis ajunsese la opt noi discuri *single.*

În toată afacerea asta, ciudat era că, la începutul lui septembrie, se împlineau şase săptămîni de cînd *Hound Dog* se menţinea pe locul unu şi era absolut evident că în săptămîna următoare o să fie înlocuit de *Don't Be Cruel* (Nu fi neîndurător), cîntecul de pe cealaltă faţă a aceluiaşi disc. Şi erau şanse destule ca să rămînă în continuare pe primul loc pentru alte cîteva săptămîni. Cine-avea nevoie de *Love Me Tender ?*

Rezultatul a fost, desigur, că Elvis a avut, unul după altul, trei cîntece în fruntea clasamentului. Două milioane de ţînci au cumpărat *Hound Dog* şi *alte* două milioane, *Don't Be Cruel.* (Chiar dacă era unul şi acelaşi disc.) Şi după asta peste un milion s-au întors şi-au cumpărat *Love Me Tender.* Din august, cînd a-nceput goana, şi pînă-n decembrie Elvis n-a lăsat pe nimeni în capul listei. Nimeni. În toamna lui 1956, cînd adolescenţii se-ntorceau la şcoală, jocul saturării pieţei reuşise.

De cîţiva ani, cu aceeaşi regularitate şi dezinvoltură aparentă, cu care cei mai mulţi bărbaţi îşi înnoadă cravata sau îşi leagă şireturile de la pantofi, Bones Howe scotea discuri care se clasau invariabil pe locul unu. Din 1965 încoace a înregistrat mai multe şlagăre decît alţii într-o viaţă : *It Ain't Me Babe* (Nu-i vorba de mine, iubito) şi *You Baby* (Tu, iubito) pentru grupul *Turtles, Windy* pentru grupul *Association, Stoned Soul Picnic* şi *Aquarius/Let the Sunshine In* (Vărsătorul/Lasă lumina soarelui să intre) pentru *Fifth Dimension,* discurile solo ale Dianei Ross, ca să amintesc numai cîteva. La sfîrşitul verii lui 1956, lucra pentru 72 de dolari pe săptămînă ca asistent de înregistrări şi, după cum spune el azi, ca obscur inginer la primele-nregistrări făcute de Elvis la Hollywood.

— Veneau în oraş şi-nchiriau cîte-un etaj întreg la hotelul Roosevelt de pe Hollywood Boulevard sau la Plaza lîngă Hollywood and Vine şi, mai tîrziu, la Knickerbocker pe Ivar, în partea de nord a bulevardului, povesteşte el. Trebuiau să-nchirieze cîte-un etaj întreg pentru că altfel n-aveau cum să-i păzească apartamentul. Fetele se furişau şi pe scările de incendiu. Iar Elvis le-ncuraja. Pînă la urmă cred că l-au dat afară dintr-unul din hoteluri. Oricum, veneau de la Memphis la Hollywood într-un Cadillac din alea c-o porţiune în plus la mijloc, ştiţi de care, cu patru uşi de fiecare parte. Scotty, Bill, D.J. şi Elvis şi cîţiva din ceilalţi băieţi, garda lui personală. Iar dimineaţa, de cum se sculau, se plimbau cu maşina în sus şi-n jos pe Hollywood Boulevard. Opreau la cîte-un stop şi, înainte să se schimbe culoarea, dacă erau fete pe trotuar, Elvis cobora geamul, îşi scotea ochelarii de soare şi striga „salut". Şi-apoi culoarea semaforului se schimba şi ei o porneau, lăsînd în urmă sute de oameni care se-nvîrteau la intersecţie, strigau, săreau încoace şi-ncolo şi-o luau la goană după Cadillac în josul străzii. Elvis înnebunea de plăcere.

Bones povesteşte că după-mesele şi le petreceau în harababura încăperii largi care era Studioul B de la Radio Recorders de pe Santa Monica Boulevard 7000, la cîteva străzi de liceul Hollywood. Pe vremea aceea era unul din cele mai frecventate studiouri din Los Angeles. Henry Mancini îşi făcuse albumul *Peter Gunn* în această încăpere. Norman Granz i-a adus aici pe Ella Fitzgerald, Stan Getz şi Gerry Mulligan. Casa de discuri Columbia a folosit studioul ca să-şi înregistreze cea mai mare parte din artiştii săi. Dar cînd Elvis sosea în oraş, povesteşte Bones, nimeni nu mai putea să se-apropie. Pentru Elvis, era-nchiriat nu cu ora, cu săptămîna. Toate trebuiau să rămînă la locul lor, istoriseşte Bones

azi. Își așezau tobele și celelalte lucruri din prima zi și cîteodată nu le mișcau din loc cîte două săptămîni. Cin'ș'pe ore pe zi, cîte-o săptămînă-n șir. Numai Elvis hotăra cît o să țină-nregistrările. Lucrau toată noaptea dac-avea el chef. Ca să zic așa, el era barometrul. Dacă era-n apele lui, treaba mergea. Dacă era-ntors pe dos și nu-și intra-n formă într-o oră sau cam așa, se duceau toate de rîpă.

Alături de Bones, în camera de comandă erau de obicei aceiași indivizi ca peste tot : Colonelul, Steve Sholes și cîțiva din camarazii lui Elvis. În plus, apăreau Thorne Nogar, proprietarul studioului, cîte cineva de la R.C.A. și fie Jean, fie Julian Aberbach sau cel care era mîna lor dreaptă la Hill and Range Songs și, în același timp, editorul cîntecelor lui Elvis : Freddie Bienstock. Bienstock, văr cu frații Aberbach, se alăturase trupei lui Elvis în timpul celei de-a doua ședințe de înregistrări pentru R.C.A. la New York. Asta se-ntîmplase primăvara, iar prin vară rolul lui era bine definit. Freddie Bienstock a fost cel care, timp de doisprezece ani, a cules întreg materialul din care Elvis avea să-și selecteze cîntecele pentru înregistrări. Pe atunci Bienstock era pentru Elvis echivalentul unui *A & R* [1] *man* *.

— Aveam contracte cu mai mulți compozitori, povestește Freddie azi, cu o voce în care se mai simte culoarea copilăriei sale petrecută în Elveția. Le sugeram să scrie cîte ceva pentru Elvis. Era vorba de tipi ca Otis Blackwell, Doc Pomus, Mort Shuman, Joy Byars din Nashville, Sid Tepper și Roy Bennett. Da' mai multe veneau, bine-nțeles, fără să le fi cerut, sute de cîntece pe săptămînă. Eu eram pentru Elvis un fel de agenție centrală de strîngere, clasificare și distribuire a informațiilor, așa că, după o vreme, chiar și R.C.A. a-nceput să-mi trimită cîntece.

Bones povestește că tot acest material era adus la înregistrări de Bienstock sau unul din frații Aberbach pe „copii" sau discuri demonstrative, care erau exact ce le arăta numele : discuri făcute să demonstreze calitățile unui cîntec sau lipsa lor. Aproa-

[1] Prescurtarea de la *Artist and Repertoire* (artist și repertoriu). *A & R man* — persoană care se ocupă de alegerea interpreților și a repertoriului pentru înregistrări. În lipsa unui termen consacrat în limba română, l-am păstrat pe cel din original (n.t.).

* În mod obișnuit responsabilitatea aceasta ar fi trebuit să îi revină lui Steve Sholes, care era șeful departamentului „A & R de la R.C.A., dar acum Sholes era angrenat în problema aceasta din ce în ce mai puțin. Era, bineînțeles, prezent în continuare la ședințele de înregistrări și era încă „reprezentantul" de la R.C.A., dar rareori avea multe (sau ceva, cît de cît) de spus despre felul în care se desfășura înregistrarea. Cu timpul va ajunge să comunice cu Elvis nu direct, ci prin *Jordanaires*.

pe toate erau (în cel mai rău caz) un produs semiprofesional şi multe puteau fi difuzate în scopuri comerciale aşa cum erau, dacă cineva ar fi avut chef s-o facă. Instrumentaţia era rareori diferită de la unul la altul, iar Elvis cînta de obicei în maniera cîntăreţului de pe discul demonstrativ, şi asta în mare măsură pentru că *acel* cîntăreţ cînta cum credea el c-o să cînte Elvis.

Bones povesteşte :

— Veneau cu mormane de-astea de discuri demonstrative, unele-nalte de cîte douăzeci de inci. Elvis nu le auzise pînă să fi intrat în studio. Venea cu toată gaşca. De obicei erau îmbrăcaţi la fel : pantaloni închişi şi cămăşi sport în culori ţipătoare. Cîte-odată toţi tipii purtau insigne cu I LIKE ELVIS. Parcă erau la carnaval. Apoi, cînd se linişteau lucrurile, treaba mea era să fac pe *disc jockey*-ul. Ascultam discurile alea demonstrative în studio, unde erau difuzoare mari, cînd erau şi Elvis şi toţi ceilalţi acolo. Puneam cîte-un disc, Elvis asculta şi din cînd în cînd îmi făcea semn să-l opresc, iar eu îl aruncam la mormanul cu „proaste". Dacă-i plăcea, se lovea cu palma peste frunte, ceea ce-nsemna „pune-l din nou de la cap !" Îl asculta de cîte două-trei ori şi, dacă era ceva ce credea el că merită să fie-nregistrat, îl mai punea o dată şi-nc-o dată pînă-l ştiam cu toţii. Şi-atunci Elvis începea să cînte, iar grupul îl acompania. Putea să facă şi cîte treispreze-ce-paisprezece înregistrări de probă, şi dup-aia revenea la cele de la-nceput şi le-asculta din nou. Zicea : „Cred c-am avut una mai bună mai devreme !..." Derulam banda şi-ascultam. Şi cînd asculta, dansa şi cînta ca de obicei, în timp ce banda se-auzea straşnic... La Elvis fiecare-nregistrare era un adevărat spectacol. Exact ca pe scenă.

După cum şi-aminteşte Steve Sholes, dansul lui Elvis prin studio crease o problemă serioasă.

— La-nregistrări ziceam : „Elvis, nu poţi să stai locului ?" Iar el răspundea : „Nu. Îmi pare rău. Încep să cînt la chitară şi mă mişc involuntar". Vroiam să stea locului fiindcă se tot îndepărta de microfon.

Cu timpul Elvis a lăsat-o mai moale cu cîntatul la chitară. O lovea numai cu sete pe-o parte sau pe dos, în contratimp. Asta se adăuga de multe ori la alte-nregistrări ca o „suprapunere" şi-n felul ăsta lui Sholes şi celorlalţi le era mai uşor să-i prindă vocea.

— Ce era formidabil la Elvis era că, după ce asculta discul o dată, i se-ntipărea-n minte : melodia perfect, acordurile, tot. Chestia asta nu e chiar nemaipomenită cînd e vorba de-un cîn-

tăreț *country*, spune Sholes, da' ce mă făcea praf e că, de obicei, ținea minte mai tot textul, uneori chiar pe tot. Dacă asculta încă o dată, știa cuvintele de la un cap la altul. Cîteodată făceam o-nregistrare și eu îi ziceam : „Hei, Elvis, cred că te-ai încurcat la cuvinte". Și el spunea : „Nu cred, domnule Sholes". Mă uitam la afurisita aia de hîrtie și vedeam c-avea dreptate. Are-un fel de memorie fotografică.

Bones Howe relatează :

— Ce mai tura-vura, Elvis își producea propriile discuri. Venea pentru-nregistrare, își alegea cîntecele, iar dacă se schimba ceva în aranjamentul muzical, numai el făcea schimbarea. Totul se petrecea spontan. De fapt nimeni nu repeta niciodată. Multe din hotărîrile importante, care, în mod normal, se luau înainte de-nregistrare, la el se luau *în timpul* înregistrării. Era, spunea Bones, ca o fereastră spre viitor. Azi toți înregistrează-așa. Pe vremea aia, Elvis era singurul. A fost precursorul a ceea ce se numește astăzi producerea de discuri. Conștient sau inconștient, toți l-au imitat. Lumea a-nceput să facă ce făcea Elvis.

Sub multe aspecte lumea a-nceput să facă ce făcea Elvis. Cultura la-ndemîna publicului larg n-a rămas neschimbată de-atunci încoace.

Din cauza lui Elvis, ani în șir a fost mare zăpăceală la Nashville. Obișnuiților de la *Grand Ole Opry* nu muzica lui Elvis le displăcea, pe el nu-l înghițeau. N-ajungea că distrusese muzica *country*, spuneau ei, da' nu s-a oprit aici și-a reușit să-mprăștie peste tot marfa lui afurisită. Asta-nsemna că discurile lor nu se mai vindeau la fel de bine cum se vînduseră. Înainte de apariția lui Elvis, un disc de succes de-al lui Hank Snow se vindea în cîte-o jumătate de milion, iar acum Hank și-aproape toți ceilalți nu mai scoteau nici jumătate pe-atît. Treaba asta a făcut să se dezbine rîndurile adepților muzicii *country*. Respingînd *rock 'n' roll*-ul, unii-au început să cînte chiar mai *country* decît pîn-atunci. Alții s-au dat cu cei din tagma *rockabilly* și-au început să colinde orașul cu rabla lor. Erau așa de mulți că, prin 1957, clasamentele de discuri erau dominate de o grămadă din vechii combatanți *country* : Jerry Lee Lewis, Johnny Cash, Sonny James, Marty Robbins, George Hamilton IV, Conway Twitty și frații Everly, ca să amintesc numai cîțiva. Între timp cam o sută de posturi de radio *country* și-au schimbat profilul și-au dat-o pe *rock*. Tot așa au făcut și-o sumedenie de-admiratori. Niciodată pîn-atunci clasamentele celor mai bune vînzări nu fuseseră în

halul ăsta de forfecate şi niciodată pîn-atunci ceea ce iscase vîlvă nu suferise o asemenea înfrîngere.

Lucrurile s-au schimbat şi-n muzica neagră. La începutul carierei lui, Elvis arătase că respectă sincer muzica neagră şi cîntăreţii de culoare. N-a fost primul care-a făcut discuri cu cîntece scrise sau înregistrate iniţial de negri, dar asta se-ntîmplase de cele mai multe ori pe la mijlocul anilor '50, cînd Bill Haley „i-a furat" lui Big Joe Turner cîntecul *Shake, Rattle and Roll* (Scutură-te, zornăie şi rostogoleşte-te) sau cînd Georgia Gibbs a preluat *Jim Dandy* de la LaVern Baker. Cîntăreţii preluau succese *rhythm and blues* consacrate ca să le desţelenească, să le pieptene pentru piaţa *pop* a albilor. Se prea poate ca Elvis să-şi fi dorit să la unele cîntece *rhythm and blues* pe care le-auzise pe cînd era la Sun, dar n-a făcut-o niciodată. Şi cînd a inclus cîntece de Little Richard, Ray Charles şi alţii în albumele sale-nregistrate la R.C.A., a făcut-o mult după ce originalele îşi trăiseră perioada de glorie. Elvis nu înşfăca cîntecele negrilor ca să-şi facă faimă cu ele, ci fiindcă aprecia sincer muzica asta. De aceea, şi ceilalţi au început să-l respecte.

Paralel s-a observat cum sporeşte respectul cîntăreţilor de culoare pentru artiştii albi. Elvis n-a fost primul alb în clasamentele de *rhythm and blues,* unde segregaţia era ca la ea acasă, dar a fost primul care s-a menţinut constant, iar prezenţa sa a netezit calea celor care-au urmat. Muzica *country* şi *blues*-urile nu fuseseră, de fapt, niciodată prea deosebite. Ce-a făcut Elvis a fost să le-apropie în aşa fel încît şi unii şi alţii să le guste deopotrivă. Paul Ackerman, redactorul muzical al revistei *Billboard* şi unul din primii cronicari ai muzicii *rock,* afirma : „Adesea diferenţa dintre muzica *country* şi *r & b*[1] constă în simplul fapt că unii folosesc corzile, iar alţii, trompetele. Sunetul pe care-l produce Presley — se subliniază — ar putea fi denumit *r & b* fără trompete, dar cu corzi".

Mai mult, datorită lui Elvis, un plus de senzualitate evidentă, manifestă şi fără ascunzişuri, s-a adăugat pe scena muzicii la modă. E prea facil să afirmăm că tot ce făcea el îşi avea rădăcinile în burlesc ; atracţia pe care-o avea asupra tineretului trebuie explicată în alt fel. Pînă să apară *rock 'n' roll*-ul (şi Elvis), „muzica la modă" era sută la sută pîinea albă a Americii, păstrată proaspătă, nu prin elemente nutritive, ci printr-o grămadă de conservante.Orice referire la iubirea trupească fusese total interzisă în muzica *pop.* Cînd luau masa de prînz la cantina şcolii,

[1] Prescurtare de la *rhythm and blues* (n.t.).

adolescenții erau preocupați de problema salpetrului și dacă transportul de cauciuc avea să sosească sau nu la momentul crucial. Puteau oare Rosemary Clooney și Eddie Fisher să însemne ceva pentru ei? Așa că a apărut *rock 'n' roll*-ul, care spunea lucrurilor pe nume. Și-a apărut și Elvis, care sublinia fiecare cuvînt cu gesturi sugestive.

Elvis a schimbat gusturile publicului și-n alte privințe. Vînzările de chitare au atins cifre astronomice. Existaseră chitare în muzica *pop* cu mulți ani în urmă, dar nu existase nici un chitarist de seamă, nici unul care să iasă din rînduri ca o „celebrite". (Bill Haley nu intra la socoteală fiindcă era bătrîn, avea douăzeci și nouă de ani!) Cînd Elvis a apărut bumbăcindu-și chitara, lucrurile s-au schimbat. Acum era „a-ntîia" să cînți la chitară, era un semn de bărbăție, ceva ce numai un tip strașnic putea face. Și, bineînțeles, au crescut și vînzările de discuri. După cum nota revista *Billboard*, „toată publicitatea care se crease în jurul lui Presley, așa proastă cum era de multe ori, stîrnise o zarvă greu de închipuit în rîndul americanilor și, din fericire pentru cei angrenați în comerțul cu discuri, înviorase grozav vînzările. Cînd publicul se dă în vînt după cîteva cîntece de succes, toate discurile se vînd mai bine".

Elvis a schimbat și statutul starului, făcîndu-l, printre altele, mai comercial decît pînă atunci și, odată pentru totdeauna, scoțînd în evidență ponderea enormă și forța a ceea ce numim azi „piața muzicii tinere".*

În toate astea tartorul n-a fost altul decît bietul Colonel, cel cu faimă de pe vremea reprezentațiilor de circ. N-a avut o clipă de liniște în toate aceste luni în care Elvis devenea cea mai mare atracție din muzica la modă înregistrată pe discuri *single*. De fapt, el era omul din umbră gata să intervină în orice clipă, el era omul acela încăpățînat, repezit la vorbă, cu spirit scînteie-

---

* Și nici măcar n-am vorbit despre ce avea să se întîmple la sfîrșitul anilor '50 și în prima jumătate a anilor '60, cînd toți admiratorii lui Elvis erau destul de maturi sau cu destulă experiență ca să înceapă să-și înregistreze propriile discuri. Oameni ca Ricky Nelson, care, cînd avea șaisprezece ani și mergea cu mașina prin Laurel Canyon spre Los Angeles ca să-și ducă iubita acasă, a auzit la radio un disc al lui Presley. Fata i-a spus că, după părerea ei, e vocea cea mai dulce pe care a auzit-o vreodată, iar Ricky i-a răspuns: „Ei, nu-i chiar așa, fac și eu un disc și să vezi atunci!" Și deși, pînă atunci, nu-i trecuse niciodată așa ceva prin cap, Ricky a trebuit să meargă pînă la capăt ca să nu se facă de rîs. Au mai fost și alții: John Lennon, care i-a declarat lui Hunter Davis în *The Beatles*: „Nimic nu m-a afectat cu adevărat pînă la Elvis"; Alvin Lee, care și-a botezat grupul *Ten Years After* (După zece ani) fiindcă s-au lansat chiar la atîția ani după Elvis; Tony Joe White, Tom Jones și alte cîteva sute.

tor şi-n acelaşi timp de-o simplitate înşelătoare, cu desăvîrşire onest şi extrem de plăcut, el era cel care (după cum se spune), a schimbat toată treaba din vis în realitate. N-are rost să discutăm dacă Elvis ar fi ajuns sau nu atît de mare fără ajutorul Colonelului, dar nu-ncape nici o îndoială că bietului Colonel, şi nu altcuiva, îi datorează Elvis faptul că s-a transformat atît de repede într-un superstar. Aşa cum Gladys îşi ţinuse fiul strîns la pieptu-i mare, tot aşa şi Colonelul : l-a-ndrumat, l-a sfătuit şi l-a apărat.

— Elvis avea o încredere oarbă în Colonel, spune Oscar Davis. Era tînăr şi se-nfierbînta cam repede, da' Tom era un tip care ştia să se impună şi ce zicea el era lege. Şi lege era şi pentru Elvis. Căci avea încredere în Tom c-o să facă exact ce trebuie şi cum trebuie.

Mai întîi s-a-ngrijit ca Elvis să aibă tot ce-şi dorea : maşini, haine, bijuterii, cîte-o casă nouă în fiecare an.

Apoi i-a băgat pe statele de plată pe cîţiva din prietenii lui Elvis, tipi ca Red West, Lamar Fike, Bitsy Mott şi vărul lui Elvis, Gene Smith, oameni care, oricum, ar fi venit tîrlă după el. Acum erau plătiţi să-i ţină tovărăşie şi să-i asigure securitatea personală.

N-a încetat nici o clipă să ridice preţul pentru concertele lui Elvis. Oscar Davis, care lucra încă pentru Colonel ca *advance agent* în acea perioadă, ne mărturiseşte :

— Ajunsese la 25 000 de dolari pe seară. În ziua de azi nu pare fantastic dacă-i oferi atîta lui Tom Jones sau Barbrei Streisand, dar, înainte de Elvis, suma cea mai grozavă dată vreodată artiştilor a fost cea încasată de *Martin and Lewis*, care luau 10 000 de dolari pe seară faţă de 60% [din încasări]. Al Jolson *cerea* 12 500 de dolari. Cît despre 25 000, aşa ceva nu se pomenise pîn-atunci. Iar Tom Parker refuza oferte după oferte de la New York şi Chicago. Ce-i mai trebuiau lui astea ? continuă Oscar. Pe măsură ce preţul lui Elvis creştea, am renunţat la radio şi-am folosit numai ziarele ca să facem publicitate concertelor. Cînd cîntam la Chicago, Fort Wayne şi St. Louis, Toronto, Ottawa şi Philadelphia, nu foloseam nimic altceva decît ziarele... şi *disc jockey*-ii. Angajam cel mai bun *disc jockey* pînă-n douăzeci de ani de pe fiecare piaţă de discuri şi-l lăsam să facă pe maestrul de ceremonii. Înnebunea de plăcere şi tot timpul nu vorbea decît de asta. Mai aranjam şi cîte-o masă cu o fată, pe care-o alegeau ei, organizam un concurs şi tot felu' de chestii d-astea. Acum era un fleac să-i vinzi spectacolele lui Elvis. Nu s-a-ntîmplat niciodată, spune Oscar, azi, aplecîndu-se în faţă de parc-ar fi avut de spus un secret, ca Tom să vîndă con-

certele și discurile lui Elvis, iar agentul de publicitate să se-aleagă cu mai mulți bani decît artistul însuși. De multe ori poți să cumperi un număr care pare neinteresant la-nceput, da' pe urmă are-un succes nebun. Tu-ncasezi 10 000 de dolari și omului nu-i dai mai mult de 200. Mi s-a-ntîmplat asta cu Roy Acuff. Îi plăteam cîte 500 de dolari pe zi, iar eu încasam 10 000-15 000 de dolari, tot pe zi. Colonelul aranja însă costurile în așa fel încît agentul de publicitate nu se-alegea cu nimic în plus. Ciudat. Calcula posibilitățile pe care ți le oferea publicul și popularitatea artistului într-o regiune anume și fixa prețul astfel că artistul lua mai mult decît agentul de publicitate. Să nu credeți cumva că agentul ieșea în pierdere la afacerea asta, nici vorbă de-așa ceva, da' nici nu cîștiga cine știe ce.

Și i-a făcut reclamă lui Elvis, cum nu i se mai făcuse nici unui cîntăreț pîn-atunci. Cîteodată asta nu-nsemna altceva decît bacșișurile date radioului și presei de cîte ori Elvis avea vreun turneu, pentru ca acestea să informeze adolescenții că Elvis urma să facă acel turneu și-apoi să raporteze numărul tinerilor prezenți. Secretara lui Steve Sholes, Juanita Jones, povestește acum :

— De cîte ori venea Elvis în oraș, n-aveam voie să suflăm o vorbă, ca să-i asigurăm securitatea deplină. Apoi Colonelul Parker ungea pe cine trebuia la ziare și puștanii veneau buluc. Elvis stătea-n cîte-un vagon de tren sau într-o rulotă sau avea o cameră la motelul Anchor. Și treaba asta trebuia să fie-un mare secret, da' mai tîrziu descopeream că toată lumea aflase de la Colonel.

Reluîndu-și obiceiurile de pe vremea cînd lucra la circ, închiria elefanți și-i făcea reclamă lui Elvis atîrnînd afișe pe spinarea animalelor. Purta cămăși cu numele lui Elvis brodat și-n față și-n spate. Într-o bizară strălucire de geniu, a închiriat toți piticii de la Hollywood — în cea mai mare parte rămași de la *Vrăjitorul din Oz* — ca să-i scoată la paradă prin oraș drept Clubul piticilor admiratori ai lui Elvis Presley.

In august Colonelul a anunțat c-are-n minte unul din cele mai extravagante, și mai profitabile, planuri la care s-a gîndit vreodată. Asta s-a-ntîmplat cînd a spus că i-a angajat pe Howard Bell și Hank Saperstein de la Special Projects, Inc. din Beverley Hills ca să se ocupe de vînzarea tuturor produselor lui. Saperstein, prin propria sa companie, H. G. Saperstein and Associates, autorizase și făcuse reclamă pentru mai multe spectacole de televiziune, printre care *Super Circus, Ding Dong School, Lassie, The Lone Ranger, Jim Bowie* și *Wyatt Earp*. Howard Bell venise cu experiența

de la vînzarea lui *Peter Pan, Mickey Mouse* și *Davy Crockett*, toate pentru Walt Disney.

In 1851 Jenny Lind, privighetoarea Suediei, a fost ca o mină de aur pentru negustori și fabricanți. Găseai bonete, mănuși, haine, pălării, umbrelute de soare, piepteni, șaluri și bijuterii, toate tip Jenny Lind. Măcelarii vindeau cîrnăciori Jenny Lind, iar feroметalele etalau un șir de ceainice Jenny Lind. Expresia „à la Jenny Lind" apărea după specialitatea casei în meniul fiecărui restaurant, iar clătitele Jenny Lind și-au cîștigat celebritatea. O vreme s-a făcut publicitate chiar pentru o masă de biliard Jenny Lind. Nu-i de mirare că primul ei turneu prin S.U.A. a fost organizat de P. T. Barnum, un tip care gîndea asemeni lui Tom Parker.

O sută cinci ani mai tîrziu teoria pieței rămăsese neschimbată. Numai produsele se schimbaseră. Și bineînțeles, piața de desfacere era mai mare acum, dar, înainte ca ea să ia proporții, se vindeau nici mai mult, nici mai puțin de șaptezeci și opt de produse Elvis Presley diferite, iar încasările se ridicau la milioane de dolari pe an.

Piața era atît de invadată de asemenea produse încît dacă vreuneia din admiratoarele lui Elvis Presley i-ar fi dat prin cap să cumpere ctîe un articol din fiecare, dimineața, la sculare, ea ar fi putut să-și tragă în picioare șosete Elvis Presley, să se-ncalțe cu pantofi Elvis Presley, să-mbrace-o fustă Elvis Presley și-o bluză Elvis Presley, un pulover Elvis Presley, să-și pună la mînă o brățară-talisman Elvis Presley, să-și bage-o batistă Elvis Presley în geanta Elvis Presley și s-o pornească spre școală, unde-ar fi putut face schimb cu lame de gumă de mestecat Elvis Presley înainte de ore, la care-ar fi putut lua notițe cu un creion Elvis Presley. După școală s-ar fi putut schimba în bermude Elvis Presley, bluqi Elvis Presley (care nu erau albaștri, ci negri și-aveau tighele albe și-o etichetă cu chipul lui Elvis pe un buzunar) sau pantaloni de toreador Elvis Presley și s-ar fi putut apuca să scrie unei alte admiratoare a lui Elvis Presley (a cărei adresă ar fi găsit-o într-o revistă Elvis Presley) sau ar fi putut să joace un joc Elvis Presley în timp ce-ar fi băut un suc Elvis Presley. Iar înainte de-a se duce la culcare în pijamaua ei tricotată Elvis Presley, ar fi putut scrie în jurnalul ei Elvis Presley cu un pix Elvis Presley, să asculte pentru ultimele zece ori în seara aceea *Hound Dog* și-apoi să stingă lumina ca să se uite la un film Elvis Presley, ale cărui imagini străluceau în întuneric.

Dar asta nu era tot. Mai găseai fotografii Elvis Presley (lucioase, de zece pe opt sau de dimensiunea unui portofel), cordoane, curele pentru prins bolo[1]-ul la șold, mănuși cu cinci degete sau cu unul singur, pălării la modă, tricouri de bumbac, eșarfe, coliere, statuete, busturi din ghips, suporturi pentru cărți, chitare, rujuri (în diverse nuanțe: portocaliu de *Hound Dog*, roz de *Heartbreak Hotel* și roșu de *Tutti Frutti*), apă de colonie, cîini de vînătoare împăiați, păpuși cu cheie, felicitări, ace cu gămălie, tenișI, insigne, albume de fotografii, picupuri, pantaloni Ivy League[2], cămăși de damă Ivy League, perne, piepteni, perii de păr și încă vreo douăzeci și nouă de articole. Era ceva că-ți punea mintea pe moațe.

Nu numai că era o gamă largă, dar era, practic, imposibil să nu dai peste tot de astfel de lucruri. Printre magazinele unde se vindeau aceste produse Elvis Presley, se numărau Sears, Roebuck, Montgomery Ward, W. T. Grant, Woolworth, Kresge, A. M. C., Macy, Allied Department, H. L. Green, Rexall și Whelan. Sau, pentru oricare din ele, puteai să dai comanda și prin poștă.

Pentru fiecare articol din seria Presley, Elvis și Colonelul încasau între 4 și 11% din prețul cu ridicata al producătorului. Asta nu-nsemna, probabil, prea mult (între doi și cinci cenți pentru fiecare dolar), dar dacă cifra asta se-nmulțea cu cîteva milioane, era ca și cum ar fi avut încă un disc pe locul întîi în top. Pe la sfîrșitul lui 1957, Saperstein spunea că, după părerea lui, suma se ridică, în mare, la 55 milioane de dolari.

Saperstein a fost, de asemenea, de acord să preia administrația Clubului național de admiratori ai lui Elvis Presley, care funcționa în pierdere de cîteva luni. Clubul număra 250 000 de membri în S.U.A. și alți 150 000 prin alte părți. Pînă acum celor 3 000—4 000 de scrisori, care soseau zilnic, li se răspundea din Madison, statul Tennessee, unde-și avea Colonelul biroul. Oricine scria obținea gratuit calitatea de membru și i se ofereau trei suveniruri Elvis Presley, care costau un sfert de dolari, cincizeci de cenți sau un dolar. Cel mai ieftin pachețel conținea două fotografii mici și-o insignă, cel de-al doilea ca mărime, cîteva fotografii mai mari și-o insignă, iar cel mai mare, fotografii și mai mari și-o insignă, în plus o carte de cîntece și-un pliant.

---

[1] Cuțit lung filipinez, cu un singur tăiș (n. t.).

[2] Ivy League — asociație sportivă cuprinzînd echipe ale principalelor universități din sud-estul S.U.A. (Columbia, Harvard, Cornell, Pennsylvania, Yale, Princeton, Brown, Colgate, Dortmouth) (n. t.).

Doamna Presley începuse să simtă încordarea. Doamna Faye Harris, prietena ei apropiată, declară :

— Luau bucățele de cărămidă, smulgeau iarba și mișunau pretutindeni, trăgînd cu ochiul pe la ferestre. Se bucura așa de mult cînd veneam la ea în vizită. Spunea : „Slavă Domnului c-ați venit să mai răspundeți și voi la ușă". Trebuia să ținem ușa ferecată cît stăteam acolo. Nu puteam ieși prin curte. Dacă făceam o plimbare cu mașina, se luau după noi. Gladys mi-a zis într-o zi (prinsese cheag, nu glumă, și cecurile se-adunau) : „Aș vrea să văd că Elvis lasă totu' baltă chiar acu', că se-nsoară și face-un copil. Aș fi așa de fericită ! A cîștigat destul cu discurile-alea, cu cosmeticalele și cu toate celelalte, i-ar putea da dracului pe toți chiar acu'. Ar putea să s-aranjeze-ntr-un magazin de mobilă și să termine cu toate. De-ar face-o, aș fi tare fericită. Nu știu dacă mai rezist mult la Memphis".

Se pare că doamna Presley nu i-a spus nimic din toate acestea fiului ei.

Elvis s-a întors la Tupelo. A fost o întoarcere cum scrie la carte. Totul intra atît de bine în clișeu încît sfida orice tentativă de a-i da crezare. Elvis reprezenta, încă de-atunci, prototipul americanului de pretutindeni, eroul din sud, ieșit parcă de sub pana lui Horatio Alger[1] : fiul sărăntocului care lucra pămîntul în parte, băiatul care cîntase-n biserica mamei sale și cucerise-o uriașă avere și celebritate. Ironia, ce intră în atîtea clișee, făcea ca Elvis să apară la Mississippi-Alabama Fair and Dairy Show, acolo unde, cu un deceniu în urmă, cînd n-avea decît zece ani, cîntase pentru prima oară în public *Old Shep*. De data asta, însă, lua 5 000 de dolari sau 60% din cîștiguri, care din ele era mai mare. (O considerabilă reducere de preț pentru Tupelo !)

Faptul că, la drept vorbind, puțini își aminteau de băiatul subțire cu nas turtit și-o claie de păr galben ca păpădia, cu privirile umbrite de pleoape grele n-a fost o piedică pentru toți locuitorii din Tupelo, care-au ieșit pe străzi cu mic, cu mare și-au contribuit, într-un fel sau altul, la evenimentele zilei.

Ziua de 26 septembrie a fost declarată Ziua Elvis Presley. Pe Main Street s-a arborat un steag. Negustorii și-au decorat vitrinele conform cu ceea ce agenții de publicitate de prin partea locului numeau „tema Elvis Presley" : cele mai multe articole își luaseră numele din titlurile discurilor lui Elvis. S-au făcut planuri pentru organizarea unei parade. Și, chiar înainte de specta-

[1] Horatio Alger (1832–1899), scriitor american (n. t.).

colul de după-masă, primarul Jim Ballard, care și-a început cariera politică ca proprietar de restaurant și și-a depus candidatura pentru acest post în anul în care familia Presley s-a mutat la Memphis, i-a oferit lui Elvis o cheie a orașului în formă de chitară, lungă de trei picioare.

— Orașul acesta este mîndru să vă poată numi fiul său, a spus el.

Iar guvernatorul statului Mississippi, James P. Coleman, a venit de la Jackson ca să spună :

— Statul acesta și națiunea întreagă vă admiră.

J. M. (Ikey) Savery, șeful celei mai vechi companii de asigurări din Mississippi și președintele tîrgului în ultimii douăzeci de ani, afirmă că n-a văzut în viața lui ceva care să fie cum era Tupelo în ziua aceea.

— Era de necrezut, povestește el azi. Autobuze din Atlanta, Birmingham, Jackson. Peste tot era plin de fete, care veniseră de două-trei zile din Philadelphia, Boston și New York. Să tot fi fost vreo cincisprezece-douăzeci de mii. A trebuit să punem scaune și bănci lungi în fața tribunei centrale. Poliția locală, șerifii de district și patrula de circulație, toți s-au adunat acolo în după-masa aceea. Da' fetele au trecut peste toți. Noaptea am chemat și garda națională, da' fetele-au trecut *și* peste ăștia.

La plecarea din Tupelo, Elvis a semnat cecul de 10 000 de dolari pe care-l primise pentru spectacolul de-acolo și l-a înapoiat orașului.

Elvis începuse să lucreze la primul lui film, *Love Me Tender*, la 22 august. A plecat de la Hollywood în septembrie pentru concertele de la Tupelo, dar s-a întors la hotelul Knickerbocker pe la mijlocul lui octombrie. Inițial, filmul fusese intitulat *The Reno Brothers* (Frații Reno) și n-avea nici un cîntec. Cînd, însă, chiar și pentru cel mai cinic producător de la Hollywood, a devenit evident că Elvis reprezenta o enormă sursă de cîștiguri, s-au băgat la repezeală patru cîntece în paginile unui scenariu și-așa destul de dezlînat, iar titlul s-a schimbat în *Love Me Tender*, așa că, ori de cîte ori se punea discul, filmului i se făcea reclamă pe gratis. Nimic din toate astea nu i-a adus pe cei de la Hollywood la sentimente mai bune față de Elvis — Hedda Hopper era capul răutăților — dar pînă la urmă aproape toți l-au îndrăgit. Asta, în parte, pentru că Elvis se dădea peste cap să-și facă prieteni. De exemplu, în prima zi de filmare a lăsat s-ajungă la urechile re-

gizorului că știe nu numai rolul lui, ci și pe toate celelalte Elvis învățase pe de rost întreg scenariul.

În film Elvis avea doi frați, cel mai mare interpretat de Richard Egan, și, după cum se spune în scenariu, toți, cu excepția lui Elvis, au plecat să lupte împotriva afurisiților de yankei în Războiul civil. Elvis rămăsese acasă, la fermă, să-i poarte de grijă mamei (Mildred Dunnock). Se zvonește că Egan a murit, iar Elvis și Debra Paget se căsătoresc. Debra fusese logodită cu Egan înainte ca el să fi fost „ucis", deși Elvis nu știa asta. Egan se întoarce acasă și lucrurile se complică pentru o vreme, dar Elvis rezolvă problema murind în mod dramatic. Filmul se sfîrșește cu imaginea lui Elvis proiectată pe cer, cîntînd cîntecul ce dăduse titlul filmului. A fost un debut senzațional.

Producătorul lui *Love Me Tender* a fost David Weisbart, care fusese și producătorul celui mai popular film al lui James Dean, *Rebel Without a Cause* (Răzvrătit fără motiv), în 1955. Pentru că Dean era singurul idol al tineretului în anii '50, s-au făcut numeroase comparații. De fapt, din prima zi în care Elvis a apărut pe platou, o parte din discuția pe care-a avut-o cu producătorul s-a învîrtit în jurul problemei dacă Elvis n-ar fi potrivit pentru rolul principal din producția hoolywoodiană *The James Dean Story* (Povestea lui James Dean), un proiect mult discutat în 1956, primul an de după moartea lui Dean. Elvis a spus că, după cît își dă el seama, poate să se descurce și c-ar fi măgulit să obțină rolul. * Apoi Joe Hyams de la *Herald Tribune* din New York i-a cerut lui Weisbart să facă o comparație între cei doi.

— Pîn-acum, dacă mă gîndesc la adolescenți, Elvis e ceea ce s-ar putea numi o supapă de siguranță, a răspuns Weisbart. Vreau să spun că puștanii ăștia țipă, trag chiote, vociferează și-și dau frîu liber sentimentelor cînd îl văd pe scenă. Cînd, însă, îl vedeau pe Jimmy pe scenă, își închideau sentimentele ca-ntr-o carapace, deveneau tăcuți și meditativi. Elvis e cu desăvîrșire exteriorizat, în timp ce Jimmy era exact invers. În esență, Jimmy era un singuratic, în timp ce Elvis e sociabil. Amîndoi erau necopți, dar la Jimmy treaba asta nu se vedea chiar așa de ușor, fiindcă el era un introvertit. Mare parte din farmecul lui Elvis stă în lipsa lui de maturitate... Niciodată nu m-am simțit stingher în fața lui Elvis, pentru că, la prima vedere, pare deschis și impulsiv. Jimmy n-a fost niciodată deschis, n-a acționat niciodată din impuls. Elvis era, fără discuție, mai binevenit. Jimmy era imaginea tipică a adolescentului dezorien-

* *The James Dean Story* n-a fost dramatizată niciodată, dar, în schimb, a fost pusă în circulație ca film documentar.

tat, dar Elvis e un model pe care fiecare tînăr ar vrea să-l urmeze : un succes fenomenal obținut fără prea multă muncă. Stă acolo sus, pe scenă, se distrează și cîștigă milioane de dolari. După logica unui copil, ce poate fi mai bine de-atît ?

În această perioadă a mai existat o legătură cu James Dean, anume amiciția lui Elvis cu Nick Adams, care fusese unul din prietenii apropiați ai lui Dean. Nick și Elvis s-au cunoscut cînd Nick încerca să obțină rolul unuia dintre frații lui Elvis din *Love Me Tender*. Nick îl rugase pe Elvis să-l ajute. Elvis s-a ținut de cuvînt (deși Nick a fost respins în cele din urmă pentru că era prea tînăr pentru rolul respectiv) și-așa s-au împrietenit.

— Nick și Elvis se completau perfect, spune un prieten comun. La prima vedere Nick era al dracului de agresiv. Dădea din coate și răzbea oriunde. Elvis era timid și retras. Dar, în adîncul sufletului, Nick era timidul și Elvis era cel puternic. Ești tentat să crezi că erau unul opusul celuilalt, da' nu erau, nu prea. Aveau multe în comun — vîrsta, aceeași dorință să fie actori buni, fotbalul, fetele și celelalte lucruri pe care le vezi la toți tinerii. Și unde nu semănau, erau ca două fețe ale aceleiași monezi, făceau un întreg. Elvis era foarte apropiat de Nick. S-a apropiat de el ca de nimeni altul la Hollywood.

Lui Elvis îi plăcea Hollywoodul. Avea cu el prieteni cu care să mai facă o glumă și care să aibă grijă de toate. Studioul i-a repartizat o secretară, iar compozitorii și fotografii făceau coadă la el. Printre aceștia se afla și-o fetișcană, pe nume Patricia Vernon, care scria în *Herald Tribune* din New York : „Un agent de publicitate a venit și mi-a spus că stătusem destul cu Elvis. M-am ridicat să plec, cînd Elvis, care era încă tolănit pe canapea, m-a apucat de un picior și a zis : «Poate-i timidă. Poate-ar vrea să rămînă singură cu mine». Agentul de publicitate a dat din umeri și a plecat. I-am spus lui Elvis să ia mîna de pe mine. «E-n regulă, a zis el, uitîndu-se la mine pe sub genele grele. Vroiam să te păcălesc.» L-am întrebat pe Elvis ce părere avea despre fetele care i se aruncau în brațe. M-a privit din nou pe sub genele grele. «Păi dacă se-aruncă, io le țin», mi-a spus privindu-mă ca să vadă cît de tare o să mă șocheze cuvintele lui. A zîmbit. «Fir-ar să fie, a zis, știi ce ? Mă simt bine cu tine fiindcă ești așa deșteapă.»“ Cînd l-a întrebat dacă se considera un simbol pentru pușlime, așa cum afirmau unii psihiatri, el a spus ceva ce avea să fie citat ani de-a rîndul :

— Toți ăștia cred că-s obsedat. Da' asta fi'ncă-s ei niște ramoliți. Eu sînt normal și nimic mai mult.

Oricum ai fi luat-o, era evident că Elvis își bătea joc.

Pe vremea cînd Elvis făcea *Love Me Tender*, armata devenise o parte a vieții lui. La 24 octombrie centrul de recrutare din Memphis a confirmat că-i trimisese un chestionar prin care i se cerea să-și „completeze starea civilă la zi". O grămadă de băieți nu ne țin la curent cu schimbările de adresă, starea civilă sau alte aspecte de același fel, a spus un funcționar de la centrul de recrutare, astfel că, periodic, se trimit tuturor celor înregistrați așa-numitele chestionare selective pentru verificarea evidenței. Dar nu existau motive de îngrijorare, a declarat reporterilor șeful centrului, Milton Bowers. Elvis făcea într-adevăr parte din categoria 1-A, dar alte cîteva sute de tineri din aceeași categorie își așteptau rîndul înaintea lui.

Exact în perioada aceea, în octombrie, *Billboard* a publicat pe prima pagină un articol referitor la convocarea lui Elvis în care se dădeau atît de multe detalii încît părerea generală a fost că se baza pe date strict autentice. Se spunea c-o să intre-n serviciul special sau departamentul artistic (cum i se mai zicea) al armatei, că urma să se prezinte la Fort Dix, în New Jersey, că i se va permite să-și mențină angajamentele la televiziune și la casele de discuri și că, probabil, în curînd i se va acorda o permisie de șase săptămîni ca să mai facă un film. Povestea era cît se poate de inexactă, dar pînă să poată cineva să-i dea o dezmințire, un fost redactor de la *Billboard*, Steve Schickel, care lucra acum pentru postul de radio W.G.N. din Chicago, a-nregistrat un cîntec inspirat de această convocare timpurie : *Leave My Sideburns Be* (Lăsați-mi perciunii-n pace).

Cîntece ca acesta erau dintre fenomenele mai ciudate legate de succesul isteric al lui Elvis. În 1956 și 1957 circulau zeci de cîntece despre Elvis sau inspirate de persoana lui. Umoristul Stan Freberg l-a lansat pe primul și cel care-a cunoscut cel mai mare succes : versiunea satirică a lui *Heartbreak Hotel*. Alții erau mai lingușitori. Janis Martin, un solist din Africa de Sud, a înregistrat *My Boy, Elvis* (Elvis, băiete), un cîntec al cărui text includea titlurile primelor șase sau șapte discuri *single* ale lui Elvis, *Dear Elvis* (Dragă Elvis) era cîntat de o persoană, despre care se știa doar că se numește Audry, și era scris sub forma unei scrisori, de un sentimentalism ce dădea pe dinafară, venite din partea unei admiratoare, în care se foloseau versuri din discurile lui actuale de succes. „Pentru mine, Elvis, ești visul cel mai frumos", spunea Audry. „Mîngîierea ta-i vrăjită", cînta grupul *Platters* în discul lor de succes, *Magic Touch* (Mîngîiere vrăjită). Billy Boyle a venit și el cu un cîntec plîngăcios al cărui mesaj era inclus în titlu : *My Baby's*

Crazy 'Bout Elvis (Iubita mea-i nebună după Elvis). Peter de Bree și grupul olandez care-l acompania, *Wanderers*, se lansau într-un mulțumesc biografic, intitulat *Hey, Mr. Presley* (Hei, domnule Presley). Lou Monte cînta *Elvis Presley for President* (Îl vrem pe Elvis Presley președinte), ceva ce suna ca o amestecătură dintre un cîntec cu care elevii de liceu își încurajează echipa de fotbal și-o reclamă pentru gumă de mestecat. Jerry Reed cînta despre *The Tupelo Mississippi Flash* (Astrul din Tupelo, statul Mississippi), un cîntec despre Beauregard Rippy, venit din Tupelo, statul Mississippi, care compunea cîntece, cînta ca o privighetoare și-și mîngîia chitara ca nimeni altul. La *Elvis Presley Blues*, Ivan Gregory avea un acompaniament de pian gen Jerry Lee Lewis. Era un cîntec în care se spunea că Elvis n-o întorsese pe dos numai pe prietena compozitorului, ci și pe el însuși. De Crăciun, Mary Kaye a istorisit o poveste emoționantă despre o fetiță care promisese c-o să se spele pe dinți și n-o să-și mai lase lucrurile împrăștiate dac-o să-l găsească pe Elvis sub brad („Nu vreau nici brățară și nici diamante, tot ce vreau e Elvis"). Iar Little Lambie Penn și Marlene Paula cîntau versiuni vag diferite ale lui *I Wanna Spend Xmas with Elvis* (Vreau să-mi petrec Crăciunul cu Elvis).

Majoritatea cîntecelor scoteau la iveală același ritm de *rockabilly* împămîntenit de Elvis, dar puține erau îndeajuns de populare ca să intre pe vreuna din listele de *best-seller*-uri.

Al doilea album al lui Elvis a apărut în octombrie. Avea ca titlu prenumele cîntărețului și cuprindea douăsprezece cîntece care semănau mai degrabă cu cele de pe primul L.P. Din nou, Elvis acorda respectul cuvenit trecutului său și înregistra *So Glad You're Mine* (Sînt atît de fericit că ești a mea), un alt cîntec de Arthur (Big Boy) Crudup, *How's the World Treating You* (Cum te răsplătește lumea), o baladă *country* de Chet Atkins și Boudleaux Bryant, și cîntecul pe care-l interpretase la Tîrgul Mississippi-Alabama pe cînd avea zece ani, melodia lui Red Foley despre un băiețel și cîinele lui : *Old Shep*. Altele aveau trei din cîntecele de mare succes ale lui Little Richard, *Ready Teddy, Rip It Up* și *Long Tall Sally, Love Me* (Iubește-mă) de Jerry Leiber și Mike Stoller, care scriseseră *Hound Dog*, și *Paralyzed* (Înmărmurit) de Otis Blackwell, care compusese *Don't Be Cruel*.

În cîteva săptămîni albumul urcase pe locul întîi, ceea ce însemna că din nou Elvis Presley era singurul nume din capul tuturor clasamentelor importante și că revista *Colliers* se făcuse de rîs cînd, în aceeași lună, lăsase să se-nțeleagă că s-ar putea ca Elvis să piardă teren și-un alt cîntăreț să-l ajungă din urmă. Era vorba

de Pat Boone, cel care cîştigase premiul emisiunii lui Arthur Godfrey, *Talent Scouts,* în 1954, la scurtă vreme după ce Elvis fusese respins de aceleaşi persoane. Ca şi Elvis, Pat era un credincios. În numai cîteva luni amîndoi reuşiseră să aibă discuri cu cîntece religioase pe lista *best-seller*-urilor. Diferenţele dintre ei erau însă şi mai vizibile : Pat era-nsurat şi-avea trei copii, în vreme ce Elvis era un fustangiu politicos, dar neobosit, despre care se spunea că nu avea o părere prea bună despre căsătorie. Pat îşi pusese la bătaie farmecul personal să obţină un clar A-mediu la Universitatea Columbia (îşi va lua diploma în iunie), pe cînd Elvis se considera norocos că reuşise să treacă prin liceul Humes ca gîsca prin apă. Materialul pe care şi-l alegeau era şi el diferit. De obicei, Elvis se oprea la cîntece mai îndrăzneţe decît cele pe care le-nregistra Pat şi nu scăpa din vedere aproape deloc originea melodiei. Atît Elvis cît şi Pat înregistrau şlagăre *rhythm and blues,* dar „suprapunerile" lui Pat nu făceau mare lucru în afară de faptul că omogenizau şi neutralizau forţa originalului. Elvis însuşi a spus odată că-l consideră pe Pat un excelent interpret de balade şi exact asta vroia şi Pat. Elvis se băga în mai multe, cînta *rock, country, pop* sau *blues,* în tempo rapid sau lent, şi de aceea publicul lui era mai numeros decît al lui Pat.

La 18 octombrie a fost un incident la o staţie de benzină din Memphis. Martorii susţin că Elvis, care tocmai se-ntorcea de la Hollywood, îşi parcase în staţia de benzină maşina de 10 000 de dolari (un Continental de culoare albă) şi-l rugase pe şeful staţiei, Edd Hopper, să verifice dacă rezervorul nu pierde benzină. Un trecător l-a recunoscut pe Elvis şi-ndată s-a strîns o grămadă de lume. Circulaţia s-a blocat, iar Hopper l-a rugat pe Elvis s-o şteargă de-acolo, Elvis i-a răspuns c-aşa o să facă, dar se pare c-a zăbovit destul de mult ca să mai împrăştie cîteva autografe. Atunci Hopper, au afirmat martorii în faţa poliţiei, i-a tras lui Elvis una după ceafă şi-a spus :

— Ţi-am zis s-o ştergi.

Elvis s-a dat jos din maşină şi i-a ars una lui Hopper că i-a făcut o rană de-o jumătate de inci în colţul ochiului stîng. Un poliţist care se afla prin apropiere şi-un gură-cască de pe-acolo s-au băgat între ei. Tot atunci unul din lucrătorii de la staţie s-a luat şi el la bătaie, iar Elvis l-a blagoslovit şi pe el cu un pumn.

Cîteva zile mai tîrziu, Hopper a apărut în faţa tribunalului cu cu un ochi inflamat, pe care-abia-l putea deschide, cu obrazul stîng

umflat şi cu bandaje care-i acopereau tăietura. A spus că-l rugase pe Elvis de trei ori să plece şi-l împinsese numai cînd a văzut că vrea să iasă din maşină şi să se dea la el. Apoi a fost chemat Elvis ca să relateze faptele din punctul lui de vedere, fapte confirmate de ofiţerul de poliţie prezent acolo. El a spus că Hopper s-a repezit la Elvis înainte ca acesta să fi făcut ceva şi că scosese cuţitul.

Judecătorul în exerciţiu al oraşului, Sam Friedman, a ascultat cu răbdare (admiratorii aflaţi în sală întrerupseseră depoziţia cu gemete şi urale) şi după ce i-a sugerat lui Elvis să nu piardă din vedere faptul că avea numeroşi adepţi şi că trebuia să coopereze pe deplin cu oamenii de afaceri pentru a evita „încăierările", l-a amendat pe Hopper cu douăzeci şi cinci de dolari şi i-a ţinut o predică despre cum e cînd „aplici legea după capul tău". A doua zi proprietarul staţiei de benzină l-a concediat pe Hopper. Elvis a intervenit, iar mai tîrziu le-a spus reporterilor :

— L-am rugat să nu-l dea afară. Omu-avea familie. Lucruri de-astea se-ntîmplă-n viaţă la tot pasul. Regretăm, da' e prea tîrziu.

Proprietarul staţiei nici n-a vrut s-audă de-aşa ceva. Afacerile-ncepuseră să meargal dracului de prost, iar el s-a temut că dac-o să-l angajeze din nou pe Hopper, puştii, cu siguranţă, o să-i pună beţe-n roate.

O lună mai tîrziu, la 23 noiembrie, un tînăr de nouăsprezece ani, Louis John Balint, s-a repezit la Elvis în salonul Shalimar al hotelului Commodore Perry din Toledo, statul Ohio. Balint era muncitor la o turnătorie de tablă, acum şomer, şi, cînd a fost interogat de poliţie, a spus că se despărţise recent de nevastă-sa şi că nu suporta că ea ţinea-n portofel fotografia lui Elvis în loc s-o ţină p-a lui.

Balint a fost tîrît în faţa curţii şi, după ce l-au găsit vinovat pentru tulburarea liniştii publice, i s-a aplicat o amendă de zece dolari, plus nouă dolari şi şaizeci de cenţi drept cheltuieli de judecată. N-avea de unde plăti această sumă, aşa că l-au arestat, iar în închisoare a afirmat că totul fusese înscenat şi că primise două sute de dolari ca să se ia la bătaie. Era, bineînţeles, o minciună. În 1956 Elvis făcea pe dracu-n patru să evite încăierările şi nici nu putea fi vorbă să plătească pentru aşa ceva.

Alte încăierări izbucneau între compozitori şi editori în legătură cu cîntecele-nregistrate de Elvis. Prima zarvă a fost pentru cine scrisese *Heartbreak Hotel*. Următoarea, pentru cine compusese şi cine publicase *Hound Dog*. Şi-a mai fost una pentru *Don't Be*

Cruel. Era ca și cum se găsise unu' să declare că s-a deschis sezonul pentru șlagărele lui Elvis.

E evident de ce atîția erau gata să treacă la acțiuni juridice costisitoare împotriva lui Elvis și a imperiului său, ca și a celor care-l înconjurau. Procentul din drepturile de autor pentru compozitori și editori e redus, de obicei un penny pentru fiecare disc de 45 t/m care se vinde. Cu toate astea, dacă e vorba de-un disc Elvis Presley, acest amărît de penny ar putea să însemne o mică avere.

O telefonistă de douăzeci de ani din Memphis, pe nume Robbie Moore, a amenințat c-o să-l dea pe Elvis în judecată. Asta s-a-ntîmplat cînd, într-una din revistele admiratorilor, a apărut o fotografie înfățișîndu-l pe Elvis cu capul pe umărul ei. Ea a spus că Elvis intrase-ntr-un restaurant și după ce-a făcut pe măscăriciul cu ea, i-a mîncat din chiftea, i-a băut din lapte și pe urmă niște indivizi au făcut fotografia. Chestia a deranjat-o foarte tare, spunea ea. Elvis i-a plătit 5500 de dolari ca să nu se-ajungă la tribunal.

Cînd ești vedetă, devii ținta de atac a multora.

In timpul ăsta, la Memphis, între Elvis și-o starletă de la Hollywood, Natalie Wood, se-nfiripase ceea ce numeau ziarele „o idilă pe motocicletă". Tot ce făcea Elvis era urmărit îndeaproape de ziariștii dornici să afle ultima bîrfă așa că, atunci cînd Elvis a cumpărat o motocicletă nouă, la 31 octombrie, United Press a aflat imediat vestea, iar cînd Marele E din Tennessee (Șeful era o altă poreclă cu care se-alesese în 1956) a luat-o pe Natalie în aceeași seară la o plimbare de trei ore cu motocicleta, United Press a aflat și vestea asta. Și tot United Press a aflat cînd prietenul lui Elvis, Nick Adams, a mers cu ei a doua zi pe o altă motocicletă. Un ziar din Nashville, *Tennessean*, intitula povestea de la United Press „Blugii lui Natalie sînt mai strîmți, iar idila de pe motocicletă mai serioasă". Cîteodată adulții, în cazul acesta, ziariștii, erau la fel de fără minte ca și adolescenții. Cîteodată chiar mai fără minte. Iar pentru Elvis era tot mai greu să fie liber și ferit de privirile indiscrete.

Neal Matthews, unul din membrii grupului *Jordanaires*, povestește :

— Nu putea să scape cu-adevărat decît noaptea, și-asta în cazul cînd n-avea spectacol în noaptea aia. Închiria un patinoar sau un cinematograf pentru toată noaptea. Lua pe cine se mai nimerea prin preajmă și mergeau la patinoar. Se zbînțuiau toată noaptea pînă picau de oboseală. Alteori, vedeau două-trei filme după ce se-nchidea cinematograful. Asta era singura lui distracție. Nu putea să iasă. Odată vorbeam cu el de golf. I-am spus ce rela-

kant era. I-am zis : „Ar trebui să vii să joci golf cu mine într-o zi". El mi-a răspuns : „Ce n-aş da, dom'le, să pot veni. Da' pur şi simplu n-am cum". Sau tenis sau orice altceva. Puteam spune oricui : „Hei, hai să jucăm tenis !" Aveam un teren de tenis acasă. Da' dac-ar fi făcut-o, în mai puţin de-un sfert de ceas toţi vecinii s-ar fi adunat buluc acolo. Chiar şi azi aş pune pariu pe-o mie de dolari c-ar putea strînge-o sută de oameni în cinci minute, oriunde s-ar duce. Şi el ştie bine asta. Cum să nu fie nefericit ? I-ar plăcea şi lui să se plimbe pe stradă ca orice om. Da' el nu poate fi ca toţi ceilalţi. E imposibil să nu simtă chestia asta.

De obicei se difuzau două-trei sute de copii ale unui film în acelaşi timp, dar în momentul în care *Love Me Tender* era gata să intre în sălile de cinematograf din toată ţara, s-au comandat nici mai mult nici mai puţin de cinci sute cincizeci de copii. Saturarea pieţei. La New York au fost aduşi treizeci şi cinci de poliţai, s-au angajat douăzeci de plasatori peste numărul obişnuit şi, cînd trei mii de adolescenţi — în majoritate, fete — s-au aşezat la coadă la cinematograful Paramount încă de la opt dimineaţa, a fost anunţat Inspectoratul pentru supravegherea elevilor. În reclamele făcute se spusese că primii două mii de la coadă o să poată lua, la alegere, o eşarfă, o pălărie, o insignă sau o brăţară-talisman, toate Elvis Presley. Astea erau cîteva din articolele puse în vînzare înăuntru pentru cei care soseau mai tîrziu. La New Orleans, o fată a văzut filmul de patruzeci şi două de ori, exact cum, cu o săptămînă înainte, văzuse tot de patruzeci şi două de ori şi filmul din săptămîna aceea numai ca să-l zărească pe Elvis în fragmentele din „În curînd pe ecrane".

În trei săptămîni milionul de dolari băgat în film fusese recuperat. Niciodată pîn-atunci o producţie de la Hollywood nu-şi scosese banii aşa de repede.

Criticii l-au salutat pe Elvis mai puţin căzuţi în extaz. *Time* din New York l-a lăudat pentru entuziasmul pe care-l arătase, dar a recurs la cuvinte ca „pompos" şi „apă de ploaie" cînd i-a analizat interpretarea. Afirmînd că filmul nu e altceva decît un *western* oarecare, scria că, în cazul lui Elvis, „contribuţia sa dramatică nu este cu mult mai impresionantă decît cea a mîrţoagelor de pe ecran". *Time* din Los Angeles scria : „Păleşte fără doar şi poate prin comparaţie cînd e scos în arenă să lupte împotriva inflexiunilor răsunătoare ale lui Egan, dar, la urma urmei, cine-a venit la filmul ăsta pentru Elvis ?" Cu siguranţă nu revista *Time*, al cărei critic pare să se fi-ntors în goană la maşina

de scris ca să pună pe hîrtie una din marile defăimări ale tuturor timpurilor :

Să fie oare un cîrnat ? E într-adevăr neted şi jilav cînd te uiţi la el, dar cine a mai auzit de un cîrnat de 172 de livre şi şase picioare înălţime ? Să fie vreun caras auriu din acvariul lui Walt Disney ? Are aceiaşi ochi mari, blînzi şi frumoşi cu gene lungi şi întoarse, dar cine a mai auzit de un caras auriu cu perciuni ? Să fie un cadavru ? Mutra îi atîrnă pur şi simplu, fleşcăită şi albă, cu gurița căzută, şi seamănă cu Lord Byron de la muzeul figurilor de ceară.

Dar deodată manechinul prinde viaţă. Buzele se mişcă, ochii se închid pe jumătate, chitara pe care o ţine strîns începe să se bîţîie înainte şi-napoi, într-un mod jenant, ca să marcheze timpii unui ritm profund emoţionant, care e *boogie* şi *hillbilly, rock 'n' roll* şi ceva ştiut numai de Elvis. Pe măsură ce se înteţeşte dansul din buric, iese la iveală un sunet ciudat. Să fie oare un muget de taur ? O voce omenească ? Sau numai zgomotul produs, aidoma vocii unui greier, de frecarea violentă a picioarelor ? Din cînd în cînd mai reuşeşti să descoperi şi cîte un cuvînt, precum stafidele într-un terci de porumb. „Uau... aah... laaaa..." Deodată nu se mai aude nimic şi, în acel moment, ceva mare şi nesfîrşit, jumătate surîs tremurător şi tandru, jumătate rînjet insinuant, se întinde încet ca o unsoare şi umple ecranul cinemascop. Mesajul pe care milioane de adolescente din S.U.A. îl aşteptau pînă la demenţă a fost tocmai transmis.

Majoritatea celorlalţi critici tot aşa au privit debutul lui Elvis. Pentru un om care vroia să se facă actor era greu de îndurat.

Pe felicitările de Crăciun trimise în acel an de la Memphis tuturor criticilor de film din întreaga ţară, ca şi *disc jockey*-ilor şi admiratorilor, scria : „Vă dorim tuturor un Crăciun răcoros, un An Nou frenetic şi un miliard de mulţumiri la toată lumea".

Semnat : „Elvis" (cu litere mari) „şi Colonelul" (cu litere mai mici).

În timpul sărbătorilor de iarnă, Elvis a început să-şi lucreze rolul din al doilea film, *Loving You* (Iubindu-te), la Paramount. Era primul film cu Elvis făcut de Hal Wallis (primul din nouă) şi primul din cele cîteva scrise special pentru Elvis, avînd la bază, mai mult sau mai puţin, povestea vieţii lui, ascensiunea de la zdrenţe la

averi nesfîrşite. Aici, Elvis era Deke Rivers, un băiat dintr-un mic oraş de provincie, devenit peste noapte senzaţia urbei, după ce fusese angajat de o impresară (Lizabeth Scott) să cînte cu grupul de muzică *country* al fostului ei soţ (Wendell Corey). La început, interesul manifestat de domnişoara Scott şi Corey pentru tînărul Deke nu-i dictat decît de lăcomie, dar cînd amîndoi află c-a fost orfan de mic, fac bucăţele vechiul contract şi se ocupă numai de fericirea şi succesul lui Deke.

În perioada pregătirii acestui film a devenit clar pentru toată lumea că, prin Hill and Range Songs, Colonelul îşi construise o enormă maşină de muzică, o maşină care îi va asigura lui Elvis material din belşug de unde să poată alege. Acesta a fost primul film al cărui scenariu s-a împărţit compozitorilor de la Hill and Range în chip de ziare de dimineaţă pe una din străzile de cartier *.

— Împărţeam scenariul în zeci de exemplare compozitorilor cu care-aveam contract sau care credeam eu c-o să facă treabă bună, povesteşte Freddie Bienstock. Însemnaserăm toate secvenţele în care urmau să fie introduse cîntece. Îi rugaserăm pe compozitori să prezinte oricîte cîntece pentru oricîte secvenţe doreau. În felul acesta aveam întotdeauna trei sau patru melodii diferite pentru fiecare secvenţă din film.

Nu se dădea nici o garanţie c-o să se accepte cîntecul sau cîntecele prezentate de un anume compozitor. Compozitorilor li se spunea că şi alţii primiseră scenariul şi că totul urma să-i fie trimis lui Elvis sub formă de discuri demonstrative şi că el o să selecteze cîntecele care-o să intre-n film şi-apoi în album.

În *Loving You* era şapte cîntece, destule ca să completeze o faţă a ceea ce-avea să fie primul album al lui Elvis pe 1957 (care urma să fie scos în iulie) şi era de presupus că acest album o să se vîndă cel puţin la fel de bine ca şi primele două, aşa că nici un compozitor n-a făcut nazuri cînd a auzit de-aceste aranjamente ciudate. Să scrii pentru un film produs într-un mare studio din Hollywood nu-nsemna niciodată să scrii la noroc; unele asociaţii şi uniuni ale compozitorilor chiar interziceau o astfel de practică. Mai demult, compozitorii care scriau cîntece pentru filmele muzicale produse la Hollywood făceau asta numai pe baza unui contract şi primind chiar un salariu. Nu era cazul lui Elvis. Dacă compuneai pentru Elvis, asta-nsemna: cîntecu' acum, banii mai tîrziu. Dac-o să fie!

---

* Recunoscîndu-i-se contribuţia la acest film Colonelul a fost inclus pe lista consilierilor tehnici, rol pe care l-a jucat de multe ori de atunci încoace.

Cu toate astea, rar se-ntîmpla ca un compozitor să nu-şi prezinte cîntecul dacă i se dădea ocazia. Mike Stoller relatează :

— Compozitorii erau siguri că, dac-un cîntec avea succes, drepturile de autor care le ieşeau de pe disc erau suficiente ca să compenseze tot şi, de fapt, cam aşa stăteau lucrurile. Dacă, să zicem, era nevoie de douăsprezece cîntece-ntr-un film şi socoteai fiecare cîntec la o sumă exactă, suma asta putea să se ridice cam la, ştiu eu, o mie cinci sute-două mii de dolari, în funcţie de buget, la preţurile din perioada aia. Da' dacă Presley înregistra un cîntec şi-l băga-ntr-un album, păi, te-alegeai cu mult mai mult.

Să ceri compozitorilor să scrie la noroc, una la mînă, să le ceri să-mpartă drepturile de autor cu Elvis şi bietul Colonel, a doua la mînă. Aproape de fiecare dată cîntecele erau publicate de cîte-o companie de-a lui Elvis, ceea ce-nsemna că, în cazul în care avea propria sa editură (cum se întîmpla adesea), compozitorul n-o putea folosi şi renunţa la orice pretenţii asupra drepturilor de publicare. Mai rău, se întîmpla uneori ca Elvis să apară drept coautor şi astfel compozitorul să mai piardă o bucăţică.

Nu e greu deloc să dai de compozitori care să-ţi vorbească despre astfel de practici, dar puţini o s-o facă „oficial". O să-ţi spună la care cîntece Elvis era coautor şi la care nu, şi-o să-ţi explice cum trecea de la unu' la altu' calitatea de proprietar şi autor, dar, în general, nu vor să se ştie că ei sînt ăia care-au „ciripit". Compozitorii vorbesc unul despre cîntecele celuilalt, iar editorii dau chiar mai multe informaţii, aşa că, încet-încet, reuşeşti să-ţi faci o imagine despre cum stau lucrurile cu-adevărat.

De exemplu, e absolut clar că fusese schimbat numele autorului celor patru cîntece interpretate de Elvis în *Love Me Tender*. Compozitorii oficiali ai acestor cîntece sînt Vera Matson şi Elvis Presley, deşi nici unul n-a scris măcar o notă la vreuna din cele patru melodii. Adevăratul compozitor era soţul Verei, Ken Darby, care fusese regizorul muzical al filmului şi care-avea un trio ce-l acompaniase pe Elvis la-nregistrare. Trecuse cîntecele pe numele neveste-si pentru că el făcea parte din A.S.C.A.P. (Societatea americană a compozitorilor, autorilor şi editorilor), iar pe vremea aceea Elvis n-avea decît o editură şi asta era membră a companiei rivale B.M.I. (Broadcast Music, Inc.) ; deşi, la scurtă vreme, s-a creat o companie A.S.C.A.P., care şi-a luat numele după mama lui Elvis, Gladys Music, Inc., Elvis a fost menţionat drept coautor împreună cu soţia lui Darby, „la sugestia Colonelului", spune unul din echipă.

Aranjamentele de genul ăsta, oricît de lipsite de etică, erau frecvente în anii '50. *Disc jockey*-ul Alan Freed a pretins că e

coautor la cîntecul lui Chuck Berry, *Maybelline*, iar un agent de publicitate din Norfolk, Sheriff Tex Davis, şi-a pus numele pe *Be Bop A Lula* al lui Gene Vincent. La fel cum „înflorea" bacşişul în industria discurilor, tot aşa şi obiceiul de-a face drepturile de autor pe din două. Dar nimeni nu s-a plîns vreodată.

Un compozitor povesteşte :

— Cînd tratezi cu Colonelul, lucrurile se discută la modul sau... sau. Sau intri-n echipă sau te-ai lins pe bot şi nu mai cînţi. Ei au pîinea şi cuţitu', aşa că ei dictează. Aveai de-ales între cincizeci la sută din ceva sau sută la sută din nimic.

Cuvintele-astea răsună, parcă, şi-n spusele lui Robert (Bumps) Blackwell, coautor la cîteva succese de-ale lui Little Richard. Două din ele, *Rip It Up* şi *Ready Teddy*, au fost iniţial publicate de o companie cu sediul la Los Angeles, Venice Music, Inc., dar înainte să intre în al doilea album al lui Elvis, jumătate din drepturile de publicare (ceea ce, în final a însemnat jumătate din banii obţinuţi de pe urma publicării) au fost transferate la Elvis Presley Music, Inc.

— Sau eram de-acord cu chestia asta sau ziceau că n-o să dea drumu' la cîntece şi Elvis n-o să-nregistreze materialul, mărturiseşte azi Bumps. Treaba asta nu ne deranja. De ce ne-ar fi deranjat ? Ştiţi cîte discuri vindea Elvis ? Cincizeci la sută din cîteva milioane de discuri sună mult mai bine decît sută la sută din nimic. N-am fost deloc amărîţi. Ba, am fost chiar fericiţi.

Prietenii afirmă că Elvis habar n-avea de toate mişculaţiile astea. Mai spun c-atunci cînd a-ntrebat de ce-apărea din cînd în cînd în calitate de compozitor, i s-a răspuns că, datorită contribuţiei sale din studio la aranjamentele muzicale şi diferitelor modificări pe care le făcuse cîteodată în text, putea să-ncaseze o parte din drepturile de autor şi să fie considerat compozitor. De fapt, toate lucrurile-astea sînt discutabile, deşi Elvis a afirmat odată că nu crede c-ar fi-n stare să scrie-un cîntec, chiar dacă viaţa i-ar depinde de asta.

Tot ce spune azi Freddie Bienstock, în numele Companiei Hill and Range, este că :

— Elvis n-a scris decît cîteva cîntece. Pe vremea aia, dacă nu-i plăceau unele versuri, făcea modificări. Mai tîrziu dădea numai sugestii textierilor. Prefera să nu se bage.

Prietenii (mai) afirmă că îndată ce-a aflat Elvis cum stau lucrurile, a şi dat ordin să se pună capăt acestei practici.

Hill and Range a continuat să-ngraşe porcul în iarna lui 1956—57 („porcul" fiind, în cazul ăsta, toate afacerile legate de

Elvis) şi-a cumpărat şi alte edituri muzicale pentru Elvis. Prima a fost American Music, unul din pilonii muzicii *country*, cunoscută acum drept filiala americană de la Elvis Presley Music, Inc. Printre drepturile de autor dobîndite se numărau cele pentru *Divorce Me C.O.D.* (Desparte-te de mine, plata la livrarea mărfii), *Smoke, Smoke, Smoke [That Cigarette]* (Fumează, fumează, fumează [ţigara aia]) şi *So Round, So Firm, So Fully Packed* (Aşa rotund, aşa solid, aşa de bine-mpachetat), toate trei fiind mari succese *country* compuse de Merle Travis pe la mijlocul anilor '40. Au mai fost *The Cry of the Wild Goose* (Ţipătul gîştei sălbatice), un şlagăr *country* din 1950, *A Dear John Letter* (O scrisoare pentru dragul John), un şlagăr din 1953, şi-un cîntec *country* pentru care s-au dat unele dintre cele mai însemnate drepturi de autor din toate timpurile, *Sixteen Tons* (Şaisprezece tone). Deşi-şi trăiseră traiul şi-şi mîncaseră mălaiul (cît priveşte vînzarea) la vremea cînd le-a cumpărat Elvis, cîntecele-astea, ca şi multe altele, meritau atenţie. Considerate puncte de referinţă ale muzicii *country*, au fost incluse ulterior în zeci de albume şi, cînd s-au vîndut albumele, Elvis (şi Hill and Range) şi-au luat, bineînţeles, partea leului din drepturile de publicare.

La 4 ianuarie 1957, cu patru zile înainte să-mplinească douăzeci şi doi ani, Elvis s-a prezentat la Kennedy Veterans Hospital din Memphis, la cîteva străzi de casa lui, pentru examenul medical în vederea înrolării. Elvis s-a dus acolo cu nişte prieteni : Dotty Harmony, o figurantă de revistă din Las Vegas, care pe vremea aceea fusese invitată să stea cu familia Presley, şi Cliff Gleaves, unul din însoţitorii plătiţi. Gleaves conducea Cadillacul, iar Elvis şi Dotty stăteau în spate.

Data recrutării depindea de mai mulţi factori, de la cota de recruţi pe care trebuia s-o dea centrul local şi pînă la numărul voluntarilor, au spus cei de la spitalul militar. În orice caz, ziariştii şi admiratorii au fost asiguraţi că Elvis nu va fi, probabil, convocat în următoarele şase luni, cel puţin, poate chiar un an, iar în timpul ăsta se putea înscrie la orice armă dorea.

Elvis era singurul recrut potenţial din ziua aceea, care trebuia întors pe toate părţile. De obicei armata lucra cu grupuri de cîte patruzeci de oameni sau chiar mai mulţi, dar, avînd două zile la dispoziţie să mediteze asupra celor ce s-ar putea întîmpla, a ajuns la concluzia că patruzeci de oameni, plus Elvis, plus toată liota de ziarişti şi angajaţi mînaţi de curiozitate ar fi un pic cam mult. Aşa stînd lucrurile, doctorii-au trebuit să-i ia la goană pe fotografii care-ncercau să-l imortalizeze pe Elvis în pielea goală.

La cîteva ore după examenul medical, Dotty s-a urcat în avionul de Nevada, iar Elvis şi gaşca s-au suit în trenul de New York, unde Elvis avea să apară pentru a treia şi ultima oară în spectacolul lui Ed Sullivan.

La New York toate s-au desfăşurat după tipic.

— Blocaseră vreo şapte sau opt străzi în jurul teatrului, relatează Neal Matthews. Pe strada de lîngă teatru era o-nghesuială de n-aveai unde s-arunci un ac. Cred că se-adunaseră vreo cinci mii de puşti care strigau cît îi ţinea gura. Poliţiştii călare dirijau puhoiul şi-ncercau să nu scape gloata din mînă.

Neal spunea că, după părerea lui, *atunci* au folosit o dublură ca să-l bage pe Elvis înăuntru.

— Foloseau dubluri cu nemiluita, continuă el. Trimiteau cîte-o limuzină mare, neagră la intrarea artiştilor şi băgau pe unu' care semăna cu el şi era-mbrăcat la fel. Toţi puştii se-nghesuiau acolo, iar Elvis se strecura pe uşa dintr-o parte.

Elvis a apărut într-o vestă aurie de lame căptuşită cu satin negru şi-o cămaşă de catifea şi-a prezentat un cîntec religios, care-avea să fie inclus în următorul lui E.P., *Peace in the Valley* (Pace în vale). Asta a fost ultima lui apariţie la televiziune pentru mai bine de trei ani de-aici încolo.

În săptămîna următoare, pe data de opt, de ziua lui Elvis, centrul de recrutare din Memphis a ţinut o conferinţă de presă la care căpitanul Elwyn P. Rowan a afirmat :

— Din punct de vedere fizic face parte din categoria A şi mai mult de-atît n-are nimeni.

Din punct de vedere cerebral ?

— Nu pot răspunde cu exactitate la această întrebare, a spus căpitanul, dar punctajul lui Presley indică aproximativ o inteligenţă medie.

Bineînţeles, lucrurile nu puteau rămîne atît de simple şi scandalul n-a întîrziat. Au trebuit publicate note cu aluzii transparente la tratamentul preferenţial care-ar putea să-i fie acordat lui Elvis dacă şi cînd se va înrola. Se spunea în mod special că n-ar trebui să-şi tundă părul şi perciunii. „Liniştiţi-vă, fetelor !“ îşi începea Associated Press o astfel de relatare, citîndu-l pe un purtător de cuvînt al armatei, al cărui nume nu era menţionat. Acesta ar fi spus că Elvis va intra, probabil, în serviciul special şi va putea, ca unul care urma să ofere spectacole trupelor şi, eventual, să lucreze ca agent de publicitate pentru recrutare, să poarte uniforma kaki, dar va fi exceptat de la tunsoarea cazonă obligatorie pentru soldaţii obişnuiţi.

După cum era de așteptat, s-au auzit glasuri care protestau împotriva unui astfel de favoritism. Așa stînd lucrurile, cîțiva veterani din Miami au trimis scrisori urzicătoare senatorului lor, George Smathers, care-a pasat plîngerile Pentagonului, cerînd să fie informat dacă relatările apărute în presă erau exacte. Pentagonul a declarat :

„În momentul examenului medical au fost prezente numeroase persoane și este foarte posibil ca personalul militar, operatorii sau ziariștii să fi făcut multe remarci de moment și comentarii de culise. Trebuie să subliniem că aceste remarci, dacă au existat într-adevăr, nu reprezintă poziția oficială a Departamentului armatei".

S-a adăugat că, dacă va fi recrutat, Elvis avea să-și facă instrucția de bază la Fort Chaffee, în Arkansas. Ziariștii s-au adresat căpitanului John Mawn, ofițerul însărcinat cu relațiile cu publicul. El a afirmat :

— Nimeni nu are tratament preferențial la Chaffee. Toți recruții sînt tunși cazon din ziua în care sosesc.

Întrebat ce înseamnă asta, căpitanul a răspuns că există o asemănare izbitoare între această tunsoare și-o „ceapă curățată".

Astfel de comentarii apăreau cu litere mari în paginile ziarelor din 1957.

În aceeași săptămînă R.C.A. a scos *Too Much* (Prea mult), un alt cîntec din lunga serie de cîntece *rockabilly* săltărețe, înregistrate cu cîteva luni în urmă la Hollywood. Pe fața cealaltă a discului era o baladă *country Playing for Keeps* (Cîntînd pentru Keeps). Pe la mijlocul lui februarie se găsea pe locul unu, devenind astfel al optulea disc al lui Elvis care s-a vîndut într-un milion de exemplare. Și toate opt în mai puțin de un an.

Colonelul a ținut o scurtă conferință de presă în biroul lui bramburit din Madison pentru a anunța că băiatul lui o să-nceapă lucrul la al treilea film la 1 mai. Acesta urma să se facă tot în cel de-al treilea studio al lui Elvis, M-G-M[1], a spus el, și se intitula *Jailhouse Rock* (Rock în închisoare). Singurul lucru pe care l-a mai anunțat a fost suma încasată de Elvis : 250 000 de dolari plus 50% din toate cîștigurile, preț nemaiîntîlnit la o persoană care n-avea decît un singur film difuzat la activ.

A apărut apoi un alt single, anume *All Shook Up,* un alt cîntec *hard rock* scris de Otis Blackwell, cel care scrisese *Don't Be Cruel.* Pe cealaltă față era *That's When Your Heartaches Begin,* una din puținele balade *country* cu adevărat triste, pe care Elvis

[1] Prescurtarea de la *Metro-Goldwyn-Mayer* (n.t.).

le-a tras pe disc. Titlul cîntecului a intrat în vocabularul adolescenților cam pe vremea cînd se termina vînzarea celor un milion de exemplare.

În ciuda acestui succes neîntrerupt, Eugene Gilbert, șeful Centrului Gilbert de cercetări pentru problemele tineretului, din New York, centru care era foarte influent pe atunci, a afirmat că un sondaj pe plan național referitor la popularitatea lui Elvis indica un declin deloc de neglijat. Nu-i adevărat, a țipat Colonelul, convocînd o altă adunare cu băieții din corpul de presă de la Nashville.

— E-n regulă, i-a spus el lui Red O'Donnell, cronicarul muzical de la *Banner* din Nashville, sînt deci nedreptățit. Da' și eu am date și fapte care să sprijine argumentele mele în favoarea lui Elvis. Ia să vedem : Elvis începe un turneu de recitaluri, numai ale lui, la Chicago, la 28 martie. E programat să dea și niște spectacole în cîte o seară la Fort Wayne, în Indiana, St. Louis, Philadelphia, Buffalo, Toronto și Ottawa. În cinci din aceste orașe toate biletele sînt deja epuizate [asta se petrecea cu cel puțin o săptămînă înainte de data primului spectacol] și el cîntă în săli de zece mii de locuri. Vă lasă asta cumva impresia că popularitatea băiatului scade ?

Red l-a-ntrebat atunci pe Colonel ce părere are despre turneul pe care acesta îl organizase prin vestul mijlociu, avîndu-l cap de afiș pe Hugh O'Brien, care interpreta pe atunci rolul titular în serialul de televiziune *Wyatt Earp*. Merge, i-a spus Colonelul, merge. S-a aplecat apoi în față ca și cînd ar fi vrut să-i împărtășească un mare secret, și-a scuturat scrumul de la trabuc și-a spus :

— O'Brien e-un tip simpatic, da' poate c-a fost cam prea multă vreme la-ndemîna publicului.

— Ce dracu' vrei să zici, Colonele ? a întrebat Red. Era doar primul turneu al lui *Earp*.

— Uite cum stau lucrurile, spuse Colonelul. După părerea mea, un artist-trăsnet nu trebuie lăsat prea mult la îndemîna publicului. Fă-i pe-admiratori să strige-n gura mare dacă vor să vadă produsul, ca să zic așa. În felu' ăsta l-am lansat și pe Eddy Arnold. Și-acu' folosesc același sistem, dacă pot să-l numesc așa, cu Presley. Merge, cred asta cu toată tăria. Un exemplu tipic de pe-aici e Hank Snow. Snow nu e prea la-ndemîna publicului. Nu-l vezi la televizor toată ziua, bună ziua. Ca rezultat, cînd Hank face-un turneu, lumea se-nghesuie la casele de bilete să-l vadă cîntînd. Același lucru și cu băiatu' ăsta. Fă-i să plătească ca

să-l vadă pe Elvis. Fă-i să se ducă la cinematograf, în sala de spectacole a orașului sau la stadion. De ce să-l dai pe gratis la televizor ?

De obicei Colonelul mergea cu Elvis în turnee. Nu mai erau așa multe-acum și Colonelului îi plăceau. Avea și el ocazia să mai fac-un mic ciubuc, ca pe vremea cînd era circar și vindea *hot dogs* de-un sfert de metru. Moe Weise are-o istorioară. Moe și asociatul lui, Dave Barnett, vindeau prin poștă fotografii de actori de cinema și-n plus aveau autorizație să facă reclamă în reviste pentru „statuetele și rujurile Elvis Presley". Moe povestește că din vînzarea statuetelor și rujurilor cîștiga foarte bine, dar istorioara se referă la fotografii :

— Într-o zi m-a sunat Colonelul, spune el. Vroia cinci mii de fotografii cu Elvis, în mare viteză. Lua-l-ar naiba de escroc ! A tot scăzut din preț. Pîn' la urmă i le-am lăsat la cinci cenți jumate bucata. Altcineva i le oferise cu șase cenți, înțelegeți ? Și eu i le-am dat cu cinci cenți jumate și-am luat comanda. I le scot la timp, toate cele cinci mii, și i le dau cum ne fusese-nțelegerea*. Săptămîna următoare mă duc la Long Beach cu fiică-mea, care are șaisprezece ani, la un concert de-al lui Elvis. Cine credeți că stătea la ușă ? Colonelul. Și vindea fotografiile mele de opt pe zece cu cincizeci de cenți. I-am zis : „Asta nu se poate... n-ai nevoie de-așa ceva". Elvis tocmai luase-al șaselea, al optulea sau al zecelea Disc de aur și semnase un contract cu R.C.A. prin care i se garanta o mie de dolari pe săptămînă, chiar dacă se ducea la pescuit în săptămîna aia, iar Colonelul stătea acolo și vindea de zor fotografii. Mi-a zis : „Nu fac altceva decît să le satisfac o necesitate. Oamenii ăștia vor fotografii cu autograf, iar eu le dau. Nu-i trag pe sfoară, nu-i așa ? Le dau ce vor și le cer un preț rezonabil ! Aș fi putut să-i taxez și c-un dolar, știi doar".

În sala de spectacole lucrurile erau și mai ciudate.

— Adevăratul spectacol era în sală, nu pe scenă, povestește Gordon Stoker. Nu pot să exprim în cuvinte experiența asta, să fii pe-o scenă și s-auzi cum strigă și urlă nici mai mult, nici mai puțin de treizeci de mii de oameni. Nu știu cum dracu' făcea, că ăia începeau să urle. De fapt, nici nu pricepea ce vrea să-i spună reacția aia a publicului, așa că se distra pe seama lor și-i

* Ca să fim cinstiți cu Colonelul, cinci cenți și jumătate pentru o fotografie de opt pe zece, la o comandă de cinci mii sau mai mult, reprezenta un preț mic, dar nu mai mic decît cel cerut de majoritatea fotografilor. Moe n-a cîștigat prea mult cu comanda asta, dar a luat totuși ceva.

punea-n mișcare. Rîgîia și ei țipau. Rîgîia sau își mișca un deget și pe urmă se uita la noi și zîmbea. Eram așa de prinși în jocul lui că nici nu băgam de seamă cînd ne venea rîndul, povestește Gordon azi. Nu se gîndea niciodată dinainte la mișcările pe care-o să le facă și-asta ne fascina. Niciodată nu știai ce-o să vină. În același spectacol nu făcea de două ori același lucru într-un cîntec. Așa că noi îl urmăream. Și-l urmăream cu-atîta atenție c-o luam pe-alături, uitam să intrăm cu cîte-un „ooooowahhhh", iar el se-ntorcea și ne făcea semn ridicîndu-și colțul stîng al gurii într-un rînjet parșiv (știți cum zîmbea el) sau spunea ceva care semăna cu un „oh, daaa?" sau „mama voastră". Vroia întotdeauna să stăm cît mai aproape de el. Scotty și Bill la fel. Vroia să fie apărat. Odată puștii ăia au rupt cordonul de polițiști la Kansas City, în Missouri, iar el a spus: „Fugiți ca să scăpați cu viață!" Am luat-o la goană. Ne-am urcat într-o mașină chiar cînd puștii ne-au ajuns din urmă. Ne-au furat instrumentele, notele, tot. Nu putea să iasă niciodată la aplauze sau la bis. Treaba asta-l salva. Dispărea cînd se cîntau ultimele note. Puștii ăia credeau c-o să mai iasă, da' el dus era. Apărea-ntotdeauna în spectacole mari, cu o dansatoare, un solist, un număr de jonglerie, un comic și-o orchestră-ntreagă. Erau între cinci și opt numere diferite. Trecea cîte-o oră și jumate pînă s-apară Elvis. În timpu' ăsta publicu-și ieșea din minți. Elvis încheia cu *Hound Dog*. Asta era marele final. Fetele erau ca bîntuite de friguri cînd ajungea aici. Erau în culmea surescitării. Și nu-ndrăzneau să plece cît mai stătea el pe scenă. Cîteodată cîntau cu el în cor și de șaisprezece ori cîntecul ăsta și de fiecare dată era mai al dracului. La un concert s-au rugat de el să le-arunce un lucru de-al lui. Le-a aruncat haina. A fost o scenă! Parc-ai fi aruncat o bucată de carne unei haite de cîini înfometați. Au făcut-o bucățele.

La 1 mai Elvis și-a făcut apariția la studioul M-G-M din Culver City, lîngă Los Angeles, ca să-nceapă înregistrările pentru *Jailhouse Rock*. Gordon Stoker își amintește și-acum de ziua aceea.

— Nu mai țin minte cît era ceasul, da' era dimineață și Elvis s-a dus la pian și-a-nceput să cînte *spirituals*, dragostea lui dintîi. Ne-am alăturat cu toții, toți din grupul *Jordanaires*, Bill, Scotty și D. J. Am cîntat o dimineață-ntreagă cu Elvis și, probabil, nici nu ne-am gîndit la cîntecele pentru film. Cum vă-nchipuiți, n-am repetat și nici nu le-am înregistrat. Pe urmă, am făcut o pauză pentru masa de prînz. Atunci m-a chemat unu' de la studio și mi-a spus că studioul irosește o avere și să nu-i mai

ţinem hangul după-masă dacă-ncearcă iar să cînte *spirituals*. A mai spus că trebuie să ne-apucăm de treabă. Cînd ne-am întors după o pauză de-un ceas jumate, Elvis s-a dus ată la pian şi-a luat-o exact de unde rămăsese. Vorbisem cu Hugh, Neal şi Hoyt, aşa că noi n-am cîntat. Am refuzat să cîntăm cu el. Cînd a văzut asta, Elvis s-a oprit şi s-a uitat la noi. M-a chemat şi m-a-ntrebat ce se-ntîmplase. I-am spus : „Elvis, ne-au spus să nu mai cîntăm *spirituals*. Au zis că trebuie să-nregistrăm cîntecele pentru film". Asta a pus capac la toate, continuă Gordon. Elvis a făcut explozie. N-a făcut o scenă. Cînd făcea explozie, exploda pe dinăuntru. A plecat şi-a luat cu el vreo şase-şapte prieteni. Ziua aia a fost o zi pierdută. Elvis nu s-a mai întors. Păcat, zău c-a fost păcat. Ce n-au înţeles cei de la studio era că Elvis nu mai cîntase într-un studio de multă vreme şi c-aşa-şi făcea el încălzirea, aşa-şi intra-n formă... c-ar fi putut înregistra toate cele şapte cîntece chiar în după-masa aia sau, poate, pîn-a doua zi, seara. În felul ăsta tot ar fi terminat înregistrările mult mai repede decît majoritatea cîntăreţilor. Ar fi trebuit să-l lase-n doaga lui, să-l lase să facă ce pofteşte. Majoritatea cîntăreţilor aveau nevoie de cel puţin două săptămîni.

Era uşor pe vremea aia să spui că Elvis face una din acele scene neplăcute şi egoiste pe care le fac de obicei vedetele, dar se pare că nu aşa stăteau lucrurile. După cum povesteşte Gordon, Elvis ştia ce face şi cum poate lucra cel mai bine. Programul şi stilul lui nu erau dintre cele mai obişnuite, să zicem, dar se pare că Elvis credea că toţi ştiu de ce-i vorba. Erau de faţă, firesc, mulţi din echipa lui : Freddie Bienstock, Steve Sholes, Colonelul, instrumentiştii lui şi cîntăreţii care-l acompaniau. Cineva ar fi trebuit să spună ceva, dar nimeni n-a intervenit, iar Elvis a făcut explozie şi-a plecat.

S-a întors a doua zi şi totul a decurs normal.

Filmul e unul din cele mai bune filme ale lui şi merită mai multă atenţie. *Jailhouse Rock* spune povestea unui tînăr înfierbîntat (Elvis), pe nume Vince Everett, condamnat la unu pînă la zece ani pentru că-l omorîse literalmente în bătaie pe-un derbedeu care fusese necuviincios c-o chelneriţă. În închisoare tovarăşul de celulă al lui Elvis (Mickey Shaughnessy), un cîntăreţ *country* de modă veche, îl învaţă pe Vince să cînte la chitară şi, cînd îl aude cîntînd din gură, îl pune să semneze un contract prin care îi revin 50 la sută din tot, dacă şi cînd o fi asta.

Cînd Vince iese din închisoare, dă o probă la un bar, unde întîlneşte o fată (Judy Tyler) care lucrează ca agent de publicitate

pentru o casă de discuri și care e destul de impresionată ca să-i aranjeze o înregistrare. Aici și în următoarele cîteva scene grupul ce cîntă în spatele lui Elvis, pe ecran, e compus din Scotty, Bill, D. J. și Mike Stoller, care-și face debutul ca actor cîntînd la pian. Toți patru mimează ritmul unei transcrieri înregistrate anterior de grupul *Jordanaires*. Peggy (Judy Tyler) ia discul și bate la toate ușile. Ce urmează e doar un dialog nesfîrșit care începe fie cu „Mulțumesc, Peg, c-am putut asculta înregistrarea" sau „Mi-e teamă c-am vești proaste pentru tine".

În *Jailhouse Rock* erau numeroase replici devenite-acum clasice. De exemplu, cînd Vince și Peg se-ntîlnesc, el îi spune :

— E-n regulă, văd că ești obișnuită cu talente nemaipomenite. Da' de ce-ți pierzi vremea și lucrezi cu mine pînă-mi ies ochii din cap ?

Ea îi răspunde cu ceea ce se poate numi o voce învăluitoare :

— Îmi place *swing*-ul cu care cînți la chitară.

Mai tîrziu, după ce Vince îi insultă părinții, ea spune :

— Cred c-am să te urăsc.

Iar el îi aruncă o privire pe sub gene, arcuindu-și sprîncenele ca marginile lăsate ale unui acoperiș de hambar, și spune :

— Oh... n-o să mă urăști. N-am de gînd să te las s-o faci, și-o trage spre el și-o sărută.

Ea se smulge din brațele lui și-i spune (părînd supărată) :

— Cum poți să crezi că la mine merge-o tactică ieftină ca asta ?

El se uită iar la ea, își arcuiește sprîncenele și mai mult, o sărută din nou și-i spune :

— Nu-i tactică, iubito, e doar fiara din mine.

În cele din urmă Vince Everett reușește și devine celebru peste noapte. Exact cînd banii-ncep să curgă gîrlă, cine credeți c-apare ? Vechiul tovarăș de închisoare al lui Vince, care pretinde 50 la sută. Vince spune c-a vorbit cu avocatul lui (care răsare periodic — un tip subțirel, chelios și care nu-și găsește locul — ca să se ocupe de toate mașinațiile) și tot contractul ăla n-are nici o valoare. Fostul pușcăriaș spune că și-a-nchipuit că-i făcut pe cinstite. Vince îi dă zece la sută fără s-ajungă la tribunal, iar tovarășul lui îi spune :

— De-acu' o să ai pe lîngă tine pe cel mai scump lingău din lumea spectacolului.

Dar n-a fost el singurul lingău care-avea să fie văzut foarte curînd în compania lui Vince. Întocmai ca Elvis în viața de toate zilele, începe și Vince să-și adune tot felul de tipi pe lîngă el.

Se duce la Las Vegas şi toate discurile lui sînt rupere de nori. Se duce-apoi la Hollywood, unde-i face ochi dulci eroinei, în spatele, ca şi în faţa camerei de luat vederi. În cele din urmă Mick îi spune lui Vince că-i un ticălos fiindcă-i calcă-n picioare pe cei care-l iubesc. Vince nu ia aminte la sfaturile lui bune. Apoi Peggy discută cu Vince despre dacă n-ar fi timpul să mai faci şi tu nişte discuri? Vince îi spune să plimbe ursu'. Pe urmă avocatul cel care nu-şi găseşte locul îi zice lui Vince că li s-a făcut o ofertă bună pentru Casa de discuri Laurel, compania pe care-o înfiinţaseară Vince şi Peggy în vremurile lor bune de odinioară. Vince îl lasă pe avocat să vîndă fără s-o-ntrebe pe Peg.

Gluma se-ngroaşă cînd el îi spune lui Peggy de vînzarea companiei. Ea izbucneşte în lacrimi şi pleacă, iar Mick, care-a fost de faţă la această scenă mişcătoare, ia eroul la bătaie. Îi dă cîţiva pumni în gît şi-l lasă pe Vince fără voce. Două secvenţe mai încolo, doctorul anunţă că Vince poate n-o să mai cînte niciodată.

Destul de ciudat, la 14 mai, exact la două săptămîni după începerea filmărilor, Elvis şi-a-nghiţit coroana de porţelan de la un dinte din faţă în timpul unei scene de dans. Cînd a-nceput să simtă dureri în piept a doua zi, l-au dus imediat la spitalul Cedars of Lebanon. Acolo i-au făcut o radiografie şi s-a văzut că nu-nghiţise coroana, ci că-i intrase pe trahee şi-acum era într-unul din plămîni. De-aici şi durerea din piept. I-au scos coroana cu forcepsul şi bronhoscopul şi după ce s-a odihnit cîteva zile, Elvis s-a-ntors la *Jailhouse Rock*.

Pentru a duce cît mai repede spre un sfîrşit logic această înşiruire de clişee ce n-a văzut Parisu', Peggy şi fostul puşcăriaş merg la Vince la spital, toţi îşi spun cît de mult se iubesc unul pe altul, trece-un pic de timp şi doctorul zice că lui Vince i s-a vindecat gîtul. Mai e şi-o scenă dramatică în care prietenul lui Vince cîntă la pian, iar Vince, î-n m-o-d m-i-r-a-c-u-l-o-s, cîntă din nou, din gură d-e-a-d-e-v-ă-r-a-t-e-l-e-a. Cîntă, bineînţeles, un cîntec de dragoste, iar Peggy ascultă din camera de-alături.

Sfîrşit.

În iunie a apărut un nou *single* cu cele două cîntece-trăsnet din *Loving You*, filmul ce tocmai pătrundea în toate colţurile şi cinematografele în aer liber[1] din ţară. E vorba de cîntecul care dădea titlul filmului şi de *Teddy Bear* (Ursuleţul de jucărie), pe cealaltă faţă. *Loving You* era un alt cîntec de-al lui Leiber şi Stol-

[1] Este vorba de un anumit gen de cinematografe în aer liber, unde spectatorii rămîn în automobile cînd vizionează filmul (n. t.).

ler, iar *Teddy Bear* fusese scris de doi compozitori din Philadelphia, Kal Mann și Bernie Lowe, care vor da lumii mai tîrziu nume răsunătoare ca grupul *Dovells*, grupul *Orlons*, Dee Dee Sharp și Chubby Checker. Ei susțin c-au scris cîntecul din cauza publicității serioase care se făcea în jurul slăbiciunii lui Elvis pentru ursuleți, lucru demonstrat dealtfel și de abilitatea cu care-i cîștiga mereu cînd arunca mingea de baseball în parcurile de distracții. Discul a ocupat locul unu în iulie și august.

Cît despre film, Jim Powers de la *Hollywood Reporter*, care nu-l plăcuse pe Elvis în *Love Me Tender*, considera că n-a jucat rău deloc în *Loving You*. Și asta în ciuda faptului c-a trebuit să vadă filmul alături de cîteva sute de membri ai cluburilor de admiratori — invitați de Colonel — care chiuiau ori de cîte ori apărea Elvis pe ecran. „Presley... joacă cu naturalețe și farmec", scria Powers. „El ar fi pe placul generației mai vîrstnice dacă filmul ar putea fi văzut fără corul acela înnebunitor de femei. Kanter [Hal Kanter, regizorul] a anticipat acest fapt folosind în mod ingenios efectele feminine juvenile comasate, astfel încît sînt momente cînd nu știi dacă toată hărmălaia vine de la femeile de pe ecran sau de la cele din sală. Wendell Corey și Lizabeth Scott sînt handicapați de faptul că-și spun replicile în vîrtejul unui uragan..." Evaluarea era după tipic.

Iar ursuleții Elvis Presley cu autograful lui Elvis au început să apară în dughenele cu mărunțișuri ca și în supermagazinele din toată America.

In iulie, după ce-a terminat cu *Jailhouse Rock*, Elvis și-a luat o vacanță de trei săptămîni. O parte și-a petrecut-o supraveghind reamenajarea noii case pe care și-o cumpărase în martie. Avansul îl plătise cu banii luați pe casa de pe Audubon Drive. Graceland, noua reședință, era un imobil în valoare de 100 000 de dolari, așezat în ceea ce pe-atunci nu era decît o suburbie a Memphisului, un orășel numit Whitehaven, la cîteva mile de granița statului Mississippi. (Whitehaven a fost înghițit de Memphis în 1969.) Subsolul era cu pămînt pe jos și casa n-avea piscină, dar în rest nu-i lipsea mare lucru. Era o clădire cu un etaj și sub acoperișul țuguiat avea o mansardă cu plafon înalt. Era construită din piatră de var de Tennessee, cafenie, cu coloane albe în stil colonial. Avea cinci dormitoare (în unele din ele au intrat aproape imediat părinții și bunica lui Elvis) și-aproape tot atîtea băi. Douăzeci și trei de încăperi cu totul. Clădirea era așezată pe o colină în mijlocul unui teren de treisprezece acri, care, la rîndul lui, era înconjurat de niște

păşuni care coborau în pante domoale. În 1957 singurii vecini ai lui Elvis erau nişte vaci.

— Nu era decît o casă mare şi veche din care el şi-a făcut un cămin, povesteşte Alan Fortas, un tip îndesat care a lucrat ca paznic la Central High şi care-l întîlnise pe Elvis cu un an în urmă, iar la sfîrşitul lui 1957 figura pe statul lui de plată. În fiecare an îi mai adăuga cîte ceva. Cînd a cumpărat-o, nu era decît o casă veche, ca toate celelalte. La subsol a pus parchet şi lambriuri. Toate Discurile lui de aur le vezi atîrnate-acolo. Are-o masă de *pool*. un picup, o pistă pentru maşinuţe automate şi tot felu' dă jocuri dă nici nu-ţi trece prin cap. Sînt două camere mari acolo. Are ş-un ecran pentru proiecţii şi-ajunge pîn' la podea. Şi-un aparat de proiecţie pe 16 mm. Închiriam orice film care ne venea-n minte.

Cînd Elvis nu închiria filme, închiria terenuri amenajate pentru patinaj pe rotile şi parcuri de distracţii.

— Închiriam cîte-un teren şi jucam fotbal pe patine cu rotile, povesteşte Alan. Asta se-ntîmpla la Rainbow. Închiriam iarmaroacele d-acolo şi parcurile de distracţii şi ne dădeam în roţi şi toate alea pînă ne-apuca ameţeala. Ştiţi cum e. Cînd eşti puşti, te zbînţui într-o drăcie d-aia şi, cînd se termină, trebuie să te dai jos să-ţi iei alt bilet. Da' noi ne zbînţuiam pînă nu mai puteam şi-atunci ziceam : „Ajunge, opreşte !“ şi ne dădeam jos. Terminam de fiecare dată cu distracţia preferată : maşinuţele. Asta o păstram pentru la urmă. Aici, la Memphis, li se spune „fereşte-n lături“. Ne-aşezam cu toţii dă cîte-o parte, cîte zece, şi se-ncingea bătaia. Ne porneam pă joc aşa dă straşnic că trebuia să ne punem perne pă la mijloc şi mănuşi... pă miini ne-alegeam cu nişte băşici dă cît tot minam la maşinuţele-alea. Mai aranjam şi cîte-un bal. Cine venea avea totu' pă gratis. Vreau să spun *hot dogs*, chiftele, floricele, mere-n zahăr ars, orice vroiau. Fiindcă Elvis era din Memphis, asta era o favoare specială pe care i-o făceau ăia dă la Administraţia parcurilor. Puneau cîte patru-cinci lucrători dă s-ocupau dă jocuri. Ţineau deschis şi-i luau lu' Elvis o grămadă de bani pă fiecare tur sau pă oră. Elvis nu dădea pă nimeni afară. Dacă mai veneau ş-alţii care vroiau să se distreze, nici nu-i păsa. Uneori cîte-un prieten aducea p-altu' cu el sau cîte unu', care trecea p-acolo cu maşina, oprea şi-ntreba : „Pot să intru şi eu ?“ Elvis n-ar fi refuzat niciodată pe nimeni.

A construit o piscină şi-a spus prietenilor că vrea să-şi decoreze camera în „cel mai închis albastru din cîte există şi să-şi pun-o oglindă care s-acopere-un perete-ntreg“. A spus că-n hol o să bage-un petec de cer : nori desenaţi pe tavan pentru timpul zilei

şi luminiţe care să clipească noaptea ca nişte steluţe. În ciuda obiecţiilor abia-ngăimate ale maică-si, aşa se spune, a comandat pentru camera de zi, sufragerie şi solar tapete purpurii garnisite cu auriu şi draperii de catifea reiată albă. Toată casa era luminată afară cu beculeţe de un albastru blînd, care făceau ca piatra de var să pară-nsufleţită, strălucind în întuneric ca un tort fosforescent pregătit pentru aniversarea unei zile de naştere.

În faţa casei, în faţa porţilor de fier forjat de la Graceland, unde erau statui de metal înfăţişîndu-l pe Elvis (mai mare decît în realitate) cîntînd la chitară, admiratorii nu lipseau niciodată. Cîţiva tineri cu număr de Arkansas încercaseră odată să-i fure lui Elvis mobila de grădină şi, pînă i-a-ncolţit el şi i-a făcut să opească la marginea drumului, a trebuit să gonească după ei cîteva mile într-unul din Cadillacuri. În aceeaşi lună în care s-au întîmplat toate astea, alte două admiratoare, Helen Magyar şi Alice Steinhauer, amîndouă de nouăsprezece ani, au cheltuit fiecare cîte 250 de dolari ca să vină la Memphis din St. Paul, statul Minnesota. A meritat, însă, pentru că Elvis le-a primit şi, după cum au relatat ele mai tîrziu ziariştilor, „ne-a lăsat să ne trecem degetele prin perciunii lui".

Indiferent unde s-ar fi aflat Elvis, admiratorii erau nelipsiţi în holurile hotelurilor, în faţa intrării studioului, în culise, la el acasă, mă rog, oriunde s-ar fi dus. Pretutindeni în Statele Unite, de cîte ori vreun părinte anunţa poliţia că i-a fugit odrasla de-acasă şi dacă fugara era fată, înainte de-a lua alte măsuri, poliţiştii dădeau iama în cîrdul de fete din faţa casei lui Elvis din Memphis. La Hollywood, în faţa hotelului Knickerbocker, cînd stătea Elvis acolo, se formase-un grup care se numea „Hotel Hounds". Ca să fii membră, trebuia să te fi sărutat Elvis şi să poţi cînta *Heartbreak Hotel* de la coadă la cap. Odată, la Memphis, cînd Elvis a-ncercat să se ducă la cinema c-o fată, a fost reperat de admiratoare şi, deşi s-a refugiat în sală, la adăpostul unei loji rezervate, fetele-au dat de Cadillacul lui şi, cuprinse de-un entuziasm plin de veneraţie, au sărit în draci pe capota şi aripile maşinii, i-au făcut tapiţeria bucăţi ca să le rămînă şi lor cîte-o amintire şi-au scris, cu ruj şi pile de unghii, jurăminte de dragoste eternă pe fiecare petec de vopsea albă.

Alţii, la distanţe mai mari, înnebuniseră şi mai şi. La Boston, un *disc jockey* pe nume Norm Prescott, a oferit şapte şuviţe din perciunii lui Elvis celor care prezentau cele mai absurde dorinţe de-a le avea. Într-o săptămînă a primit 18 400 de cereri. La Fort Worth, în Texas, elevii de liceu şi-au zgîriat cu briceagul nume-

le lui pe braț. În Rusia, înregistrări făcute pe plăci Roentgen de radiografii, pe care spitalele nu le mai foloseau, se vindeau cu cincizeci de ruble, ceea ce echivala cu 12,50 dolari.

La Memphis admiratoarele se adunau de cum se crăpa de ziuă — dacă Elvis era sau nu acolo nici nu mai conta — și-și făceau fotografii una alteia în fața porților de la intrare, plecau apoi cu mașina la Memphis și uneori se-ntorceau mai tîrziu ca să vadă dacă nu s-a mai întîmplat ceva-ntre timp. Cîteodată stăteau de vorbă cu unchii lui, Travis Smith și Vester Presley. Alteori trăncăneau între ele și-și povesteau despre vremurile cînd îl văzuseră pe Elvis de-aproape, vremurile cînd chiar vorbiseră cu el. Se mai întîmpla că Elvis cobora de pe deal și, cîte-o oră sau cam așa ceva, dădea autografe. Asta tulbura spiritele pentru-o săptămînă-ntreagă.

— Cu admiratoarele-alea era altceva, spune Alan Fortas. Dă obicei stăteam toți acolo, pă veranda casei, și ne uitam la ele. Fiecare era convinsă că dac-ar putea să fie numai cîteva minute cu Elvis, el și-ar da seama că ea e femeia visurilor lui. Atît doreau, numai cîteva minute — da' multe din ele nu făceau altceva decît să pună la cale tot felu' dă chestii și să le-nșire lu' Travis și lu' Vester minciună după minciună. Uneori unchii lui Elvis, care erau pă post dă paznici, mai lăsau pe cîte unele să intre. Da' nu prea des. Dă obicei le luau numaidecît aparatele dă fotografiat, dădeau fuga pînă sus, la casă, cu un jeep și făceau cîte-o poză frumoasă ca să le-o aducă. Cu admiratoarele-alea era altceva, pă onoarea mea.

Cînd i s-a terminat vacanța, Elvis a pornit-o din nou la drum, de data asta ca să apară pentru prima oară pe coasta de nord-vest a Pacificului. La 1 septembrie era la Vancouver, în provincia British Columbia. Mai întîi a fost o conferință de presă aproape nulă care-a ținut douăzeci și șase de minute, într-o cabină în care se-adunau de obicei fotbaliștii. Apoi Elvis a ieșit să se-ntîlnească cu admiratorii.

— Aveam scena pregătită la capătul acestui stadion uriaș, spune Scotty Moore. Cei de pe teren se aflau cam la linia de douăzeci de iarzi, iar noi, exact la capătul celălalt. Era imposibil să vezi ceva, așa c-au început să se-apropie de noi.

— Ne intrase frica-n oase, spune Neal Matthews. Au aprins toate reflectoarele. Au avertizat mulțimea prin megafon: Dacă vă apropiați mai mult, oprim spectacolul. Asta n-a schimbat cu nimic lucrurile. Se apropiau din ce în ce mai mult, veneau

spre noi. Erau înfierbîntați. Elvis a zis : „M-opresc aici, băieți" și-a-ntins-o chiar la mijlocul unui cîntec și dus a fost. Ne-a lăsat în gura lupului. De-abia am reușit să scăpăm. Au răsturnat scena cu instrumente cu tot. A fost cam nasol.

— Ne-a trebuit un ceas jumate pîn-am putut s-o luăm la sănătoasa, spune Scotty. Ne întrebau unde s-a dus. Noi arătam într-o direcție oarecare și ei o porneau într-acolo-n goană. După aia se-ntoarceau și le-arătam în altă direcție și-o porneau din nou, urlînd.

Elvis a bătut toate recordurile pe coasta de nord-vest a Pacificului, încasînd 147 000 de dolari pentru cinci spectacole de-o jumătate de oră. Cea mai mare lovitură a fost la Vancouver, unde s-au scos la casă 44 000 de dolari. S-au mai oprit la Spokane, Tacoma, Seattle și Portland.

La sfîrșitul săptămînii în care Elvis făcea acest scurt turneu, pe tot cuprinsul Mississippiului de nord și al Alabamei au apărut afișe care anunțau întoarcerea lui spre sfîrșitul acelei luni la Tupelo : „Miss-Ala. Fair & Dairy Show îi urează bun venit la Tupelo lui Elvis Presley — în persoană — cu spectacolul său. La iarmaroc vineri, 27 septembrie, orele 20. Preț unic : 2 dolari. Procurați-vă bilete din timp. Nu pierdeți spectacolul". Într-un chenar, în josul afișului, era o notă : „Fondurile sînt destinate Centrului de recreere Elvis Presley, care se va construi la Tupelo".

Primarul orașului Tupelo, Jim Ballard, a explicat că orașul dorește să transforme casa părintească în casă memorială (pe-atunci se afla încă pe colina mlăștinoasă și plină de șerpi) și s-amenajeze un parc pe terenul din jur, cu bazin de înot și o clădire a comunității din oraș. Cînd Elvis s-a declarat de acord cu spectacolul, în contractul încheiat s-a stipulat că fondurile realizate nu vor fi folosite pentru cumpărarea locului respectiv. Orașul urma să acopere aceste cheltuieli. Banii obținuți trebuiau folosiți pentru amenajarea terenului după ce-l cumpăra municipalitatea. Tupelo a votat în favoarea strîngerii fondurilor, a cumpărat treisprezece acri de pămînt și-a angajat un arhitect care să facă primele planuri.

Scotty Moore și Bill Black n-au cîntat cu Elvis la Tupelo în acel an. Plecaseră cu mai puțin de o săptămînă înainte, spunînd ziariștilor că nu erau plătiți suficient.

— Elvis e starul și nimeni nu neagă asta, se zice c-ar fi spus Scotty atunci. Nu m-așteptam să mă-mbogățesc din asta și sînt departe de-a-i purta pică lui Elvis pentru succesul și pentru

toate care-au venit odată cu asta, da' m așteptam să cîștig mai mult de-atît și să pot asigura o situație mai bună familiei mele.

Scotty a spus că el și Bill cîștigau o sută de dolari pe săptămînă, cînd erau acasă, și două sute, în turneu, plus o gratificație de-o mie de dolari de Crăciun. Cei o sută de dolari îi primeau în fiecare săptămînă, indiferent că lucrau sau nu, dar erau obligați să-și plătească singuri toate drumurile. Scotty povestește că i-a spus lui Elvis că vrea un salariu mai mare cu cincizeci de dolari pe săptămînă, plus 10 000 de dolari bani gheață cu care „să-mi pot plăti datoriile și să-mi mai rămînă și cu ce să mă laud pentru ăștia patru ani".

(— Scotty și Bill au primit într-adevăr un bobîrnac, spune Gordon Stoker, da' nimeni n-o să știe niciodată cît de prost stăteau lucrurile.)

Deși prietenii zic c-a fost un adevărat scandal la vremea aceea — Elvis, în cele din urmă, i-a spus lui Scotty c-are nevoie de cîteva zile să se gîndească — astăzi Scotty nu face mare caz pe seama plecării lor :

— Nu era un salariu cine știe ce, trebuie să recunoașteți, și, cînd ești într-un grup unde-și duc toți viața laolaltă, pui la inimă lucrurile-astea mărunte... așa că eu și Bill am plecat. N-am lipsit decît o lună sau cam așa ceva, iar el, oricum, nu făcea turnee așa de des. N-a înregistrat decît o dată în timpu' ăsta, da' pe vremea aia folosea o grămadă de instrumentiști din Nashville pe lîngă grupul nostru, așa că n-a avut greutăți. Nu ne-am mai angajat permanent la el. Cîntam cu ziua. Ne plătea pentru cît cîntam și pe urmă plecam și ne vedeam de treburi pîn-avea iar nevoie de noi.

Turneele au continuat sporadic în următoarele șase săptămîni, cînd Elvis s-a concentrat în special asupra înregistrărilor și filmărilor. Scotty și Bill i s-au alăturat iar pentru două concerte la sala Pan Pacific din Los Angeles. Spectacolele erau ca toate celelalte : Elvis și tot felul de numere noi de circ *, nouă mii de fete, care țipau întruna, leșinau și se păruiau, poliția de moravuri din oraș, care-i spunea lui Elvis să-și mai „pieptene" număru' c-altfel nu mai apare a doua oară, și Elvis, care băga-n buzunar cam 56 000 de dolari. Chiar și ziariștii trebuiau să plătească. Colonelul nu mai dădea *nimic* de pomană.

---

* Hollywoodul este un vast depozit de numere noi, iar lista lor era cea clasică, unde intrau grupul lui Jerry Rosen, *Burns Twins and Evelyn* (un trio de dansatori de step), Howard Hardin (care apărea ca maistru de ceremonii și jongler), Joe Termini (violonist, care scotea efecte comice), *Wells and Four Fays* (un număr acrobatic de senzație), Paul Desmond (impresionist) și binecunoscuții *Jordanaires*.

Apoi Elvis a făcut primul turneu în Hawaii ca s-apară în două spectacole într-o singură zi pe stadionul din Honolulu. Colonelul a zburat primul în Hawaii pentru a supraveghea pregătirile, ceea ce-nsemna repetiții cu fanfara legiunii americane, care urma să asigure fondul muzical pentru primirea lui Elvis la aeroport. Colonelul a așezat fanfara într-o împrejmuire nu cu mult mai mare decît orchestra însăși și, cînd a aterizat avionul, a-nceput să-și „latre" comenzile. În cîteva clipe printre instrumentiști s-a făcut o adevărată bulibășeală din care nu mai aveai scăpare : tromboniștii îi izbeau pe trompetiști în cap, toboșarii le cădeau în brațe fiindcă mîinile și picioarele le intraseră prin cîte-o tobă, toți suflătorii erau înghesuiți în gard și behăiau după ajutor. Iar Colonelul, mîndru, în centrul atenției, abia stăpînindu-și rîsul, îl saluta pe regele *rock 'n' roll*-ului.

Jailhouse Rock ieșise deja pe piață, mai întîi cîntecul și-apoi filmul. *Teddy Bear* era încă printre primele zece din top. Al treilea album, *Loving You,* ce cuprindea șapte cîntece din film, plus altele cinci, între care succesul lui Fats Domino, *Blueberry Hill* (Dealul cu afine), ocupa locul întîi pe lista celor mai bune vînzări. În clasamentele britanice Elvis avea trei discuri *(All Shook Up, Teddy Bear* și *Paralyzed),* iar E.P.-ul lui de 45 t/m cu cîntece religioase era discul cu cea mai bună vînzare din această categorie. Cînd a apărut, *Jailhouse Rock,* ca să citățm revista *Billboard,* „a fost ca o bombă pe toate piețele", iar la 1 noiembrie pusese stăpînire pe locul unu.

Cît despre film, acesta a fost primit întocmai ca primele două cu rezerve din partea criticilor și adorație din partea publicului. În multe orașe a rulat ca parte de-nceput a unui spectacol compus din două filme — înaintea lui *Action of the Tiger* (Acțiunea tigrului), un film de aventuri în care nu se-ntîmplă mare lucru, avîndu-l pe Van Johnson în rolul principal. Probabil că nici un actor din lume n-ar fi fost în stare să spună o frază ca „Nu-i tactică, iubito, e doar fiara din mine" și cu asta să pună punct.

Elvis juca fotbal în pauzele dintre înregistrări, concerte și filme. Era unul din remediile preferate pentru tensiunea la care-l supunea cariera. În general, coechipierii erau vechi prieteni de liceu sau amici de la Hollywood.

— Închiria terenul de fotbal de la liceul din Whitehaven, îi punea s-aprindă toate reflectoarele dacă era-ntuneric și-aducea cîte-o persoană oficială să deschidă jocul, povestește Buzzie Forbess. Își umplea limuzina cu coca-cola și-alte chestii pentru toți

care-ar fi putut s-apară. A dus-o-aşa vreo patru-cinci ani. Venea acasă, la Memphis, îşi cumpăra echipamentul, mingile şi ce-i mai trebuia. Apoi se-apuca să facă echipele. De obicei avea cincisprezece sau, poate, douăzeci de oameni : opt pe linia de apărare, opt pe linia de atac şi cîţiva în plus. Aduna cîteodată vreo treizeci de jucători. Avea echipa pe care-o organizase aici, într-una din asociaţiile sportive de amatori, plus Red West şi cîţiva din tipii din echipa lui Rick Nelson de la Hollywood, oameni pe care-i plimba după el.

Atunci cînd nu bătea mingea — ca un scop în sine — se uita la meciurile mari de la televizor. Era imposibil s-apară pe stadion în carne şi oase. A încercat o dată, în 1956, cînd s-a dus la meciul care-avea loc anual, în scopuri de binefacere, între cele mai bune echipe de liceu din Memphis şi numai un pic a lipsit să nu se lase c-un fel de răzmeriţă. Decît să mai încerce încă o dată în 1957, s-a gîndit că mai bine dă o mie de dolari ca să ia bilete pentru toţi cei 1400 de elevi de la liceul Humes, să meargă ei în locul lui.

Să crească mare şi s-ajungă vedetă de fotbal, la asta visa de cînd era copil, a spus Elvis pe-atunci, şi chiar dacă visul nu i s-a-mplinit, fotbalul rămăsese sportul lui preferat.

In octombrie Milton Bowers, preşedintele centrului de recrutare din Memphis, a spus că, din cauza cotei reduse de recruţi care se cerea, o să mai treacă probabil un an pînă cînd Elvis o să fie mobilizat. Dar nici nu trecuseră bine două luni că, la 20 decembrie, Bowers în persoană i-a transmis lui Elvis felicitările guvernului, la Graceland, unde acesta venise să-şi petreacă Crăciunul.

Zvonurile nu conteniseră, în ciuda anunţului din octombrie, cu atît mai mult cu cît, pe la-nceputul săptămînii, reprezentanţi ai armatei şi marinei îl vizitaseră pe Elvis să-i ofere nişte avantaje speciale dac-avea de gînd să se-nroleze. Ideea era că, dacă se-nrola în loc s-aştepe convocarea, o să poată, probabil, să-şi aleagă arma şi munca, pe concret, pe care-avea s-o facă în următorii doi ani. Marina, prin intermediul plutonierului major D.U. Stanley, mersese pînă-ntr-acolo încît să afirme că va crea o „Companie Elvis Presley", cu tineri din Memphis, în cazul în care Elvis accepta să semneze actele de înrolare. Elvis a mulţumit tuturor şi-a spus c-o să-şi încerce norocul.

După toate astea, relatate de presă pînă în cele mai mici amănunte, cînd, în sfîrşit, a sosit comunicarea scrisă că Elvis trebuie să se prezinte la centrul de recrutare din Memphis la 20 ianuarie 1958, efectul n-a fost nici pe departe de amploarea celui scontat. Controversa cea mare se dezlănţuise cu un an în urmă, cînd veterani, ad-

miratori și senatori deopotrivă au reacționat așa zgomotos la zvonul că n-o să-l tundă la chelie. Acum, însă, nici măcar Elvis nu s-a mirat. O să-i fie dor de mama și de tata, a spus el ziariștilor, dar :

— Ca să fiu sincer, sînt mîndru de asta. E-o datorie pe care trebuie să mi-o-ndeplinesc și chiar așa am să și fac. Ordinul de chemare, a mai adăugat Elvis, spune să-mi las mașina acasă. Ni se asigură transportul. Trebuie să-mi iau un aparat de ras, o perie de dinți, pastă de dinți, un pieptene și bani ca să-mi ajungă două săptămîni.

Acestea fiind zise, Elvis s-a pus pe-ncercat tot felul de uniforme militare aduse de-un fotograf, a supravegheat descărcarea unei mașini sport Isseta, în valoare de 1800 de dolari, pe care-o comandase și-a dat-o Colonelului, iar apoi a-nceput să primească telefoane de la Martha Raye, Milton Berle și ceilalți tipi pe care-i întîlnise la Hollywood.

Dacă Elvis trata totul cu un aer de „Asta-i, dom'le, n-am ce-i face", nu același lucru se poate spune despre Studiourilor Paramount și Hal Wallis de la Hollywood. Elvis urma să-nceapă lucrul la următorul film în aceeași săptămînă în care trebuia să se prezinte și la armată. Se investiseră deja între 300 000 și 350 000 de dolari care-or să se ducă pe apa sîmbetii, spuneau cei de-acolo, dacă Elvis pleacă la armată înainte de luna martie. Făcînd această comunicare, șeful departamentului de producție al studioului, Frank Freeman, a spus că trimisese-o scrisoare centrului de recrutare care-l convocase pe Elvis, pentru a obține o amînare de opt săptămîni.

Asta se-ntîmpla la 21 decembrie. Scrisoarea a ajuns două zile mai tîrziu, iar centrul de recrutare a dat cu ea de-a azvîrlita, spunînd că o astfel de cerere trebuia să vină de la Elvis, nu de la Paramount. Așa că Elvis a scris el o scrisoare cu o zi înainte de Crăciun. Spunea că trage nădejde că toată lumea o să-nțeleagă că nu de propriul său interes era vorba, ci de al studioului. Paramount îl ajutase la-nceputul carierei, continua el, iar acum considera că e o chestie de cinste, și nimic mai mult, să răspundă favorabil cererii studioului „astfel încît oamenii ăștia să nu piardă atîția bani și să se-aleagă prafu' de tot ce făcuseră pîn-atunci". Elvis își încheia scrisoarea urînd „Sărbători fericite" celor de la centrul de recrutare.

Cei trei membri au ținut o ședință specială la 27 decembrie și-au votat în unanimitate să-i acorde lui Elvis o amînare de șaizeci de zile. Asta-nsemna că ordinul de înrolare intra-n vigoare la 20 martie în loc de 20 ianuarie. Elvis a spus că e recunoscător — „în numele studioului" — iar Colonelul a definit amînarea ca fiind un gest de „mare amabilitate".

Au fost desigur şi unii care erau de altă părere. Pe la sfîrşitul lui 1957, Milton Bowers şi cei doi tovarăşi ai lui de la centru erau printre figurile cele mai puţin agreate din toată America. A fost o vreme cînd se părea că, de fapt, nimeni nu-i de partea lor. În primul rînd erau admiratorii lui Elvis care-au început să bombardeze cu scrisori şi să ceară ca toată lumea să facă plîngeri împotriva mobilizării lui Elvis. Şi-apoi erau cei care, de la bun început, nu-l prea aveau pe Elvis la inimă şi care cereau să se facă plîngeri împotriva amînării acordate acestui cîntăreţ fără căpătîi, cu păr slinos şi şolduri unduitoare. Era perioada Crăciunului, în care pacea şi îngăduinţa faţă de semeni trebuie să domnească pe pămînt. Dar nu aşa stăteau lucrurile şi-n casa familiei Bowers.

Bowers era una din personalităţile civice ale oraşului, fost legislator de stat din partea Partidului Democrat şi preşedintele comitetului şcolar din Memphis, ca şi şeful atelierelor de sudură şi prelucrare a metalelor aflate în proprietatea familiei. Spunea că s-a aşteptat la critici severe privind activitatea centrului său (la urma urmei, care centru de recrutare *nu* atrage din cînd în cînd antipatia unuia sau altuia), dar nu de o asemenea amploare. Uneori cei care sunau la telefon aveau şi umor, ca atunci cînd un admirator a strigat în receptor :

— Pe Beethoven nu l-aţi trimis la armată, nu-i aşa ?

Bowers i-a explicat cu calm că Beethoven nu era american şi, chiar dac-ar fi fost, nu-l puteau chema sub arme pentru că era surd — şi mort pe deasupra. Cel mai adesea, ura neîmpăcată răzbătea din telefoanele şi scrisorile primite. Îl blestemau pe Bowers să-i cadă pe cap toate nenorocirile din lume, spuneau că speră ca boala şi moartea să se abată asupra familiei lui. Alţii chiar ameninţau c-o să vină la Memphis şi-o să-i omoare pe toţi ăia din afurisitul de centru de recrutare.

In acelaşi timp unii-l acuzau pe Bowers că-i acordă lui Elvis un tratament preferenţial fiindcă era o celebritate. La Harlan, în Kentucky, un reprezentant oficial de stat, Nick Johnson, şi-a dat demisia de la centrul de recrutare respectiv, spunînd :

— Nu pot cere, cu mîna pe inimă, băiatului venit de la munte să servească sub drapelul aceleiaşi ţări decît dacă i se garantează şi lui acelaşi tratament ca şi lui Presley.

Odată făcute aceste afirmaţii, veteranii din războaiele de peste graniţă şi foştii combatanţi din întreaga ţară au început să se pronunţe în favoarea armatei şi împotriva amînărilor. Unii chiar au adresat reclamaţii lui Lewis Hershey, directorul Sistemului de serviciu selectiv din Washington.

— Sînt sătul pînă peste cap, spunea Bowers la începutul lui 1958. Mănînc, dorm și beau Elvis Presley. De fapt, vorbesc despre Elvis Presley mai mult decît dorm. Cu tot respectul cuvenit lui Elvis, care-i un băiat drăguț, pot spune c-am recrutat oameni cu mult, mult mai importanți decît el. La urma urmei, dacă-l iei și-l scuturi bine de toată povestea cu spectacolele, ce-ți mai rămîne ? Un camionagiu.

Comentariul de mai sus a fost primit cu urale de una din părți și luat cu huo și fluierat de cealaltă. Controversa oscila mai departe între cei doi poli opuși.

Elvis' Christmas Album (Albumul de Crăciun al lui Elvis) apăruse la mijlocul lui noiembrie, odată cu un disc E.P. de Crăciun, și amîndouă s-au ridicat curînd în fruntea tuturor clasamentelor de popularitate. Cîntecele alese erau destul de numeroase. Iată cîteva : *Here Comes Santa Claus* (Uite vine Moș Crăciun) al lui Gene Autry, *White Christmas* (Crăciun alb) de Irving Berlin, o serie de cîntece religioase apărute mai înainte pe E.P.-ul *Peace in the Valley*, cîteva cîntece aparținînd unor compozitori pe care Elvis îi mai folosise *(Santa Claus Is Back In Town* [Moș Crăciun s-a-ntors în tîrg] de Jerry Leiber și Mike Stoller, *Santa Brings My Baby Back to Me* [Moș Crăciun mi-aduce înapoi iubita] de Aaron Schroeder și Claude Demetrius) și cîteva colinde. Colindele *O Little Town of Bethlehem* (O, orășelul Bethlehem) și *Silent Night* (Noapte liniștită) au dat naștere la o a doua controversă neobișnuită din vacanța lui Elvis.

La Los Angeles, *disc jockey*-ul Dick Wittinghill de la K.M.P.C. a afirmat că primise cereri pentru difuzarea cîntecelor din album, dar a refuzat s-o facă spunînd :

— Ar fi ca și cum aș lăsa vijelia să facă daruri de Crăciun copiilor mei.

Iar cînd Al Priddy de la K.E.X. din Portland, statul Oregon, a pus o bucată, a fost dat afară. În opinia directorului de la acest post de radio, albumul era „de un nemaipomenit prost gust". Albumul a fost, de asemenea, interzis la aproape toate posturile de radio canadiene, chiar și după ce un *disc jockey* din Kingston, provincia Ontario, Allen Brooks de la C.K.W.S., a început să difuzeze discul și-a cerut ascultătorilor să-și spună părerea, iar 93% dintre ei (inclusiv cîțiva care s-au dat drept preoți) l-au susținut din toată inima.

Apoi, în săptămîna Crăciunului, R.C.A. a lansat un alt single, *Don't* (Nu), încă un cîntec de Leiber și Stoller. Din nou comenzile date înainte de apariția discului au depășit milionul.

Elvis s-a întors la Hollywood în ianuarie ca să înceapă lucrul la King Creole. Aducea cu el vreo doisprezece oameni, între care și pe noul lui „angajat", Alan Fortas.

— Am intrat să lucrez la el și-n două zile-am pornit-o, povestește Alan. Am luat trenu'. Eu, Gene Smith, Cliff Gleaves, Freddie Bienstock, Tom Diskin, alți cîțiva. Era al dracului dă bine, pă legea mea. În fiecare oraș prin care treceam, indiferent la ce oră din zi sau din noapte, în gări oamenii stăteau ca sardelele. Oamenii ăia știau că Elvis o să plece la armată cum o să termine filmu ăsta, așa că ăi mai mulți și-au zis că-i ultima oară cînd mai pot să-l vadă. Cum s-a urcat în tren aici, la Memphis, s-a și auzit la radio și-n ziare. Oamenii știau și stăteau înșirați de-a lungul șinelor pă toate drumurile Americii.

Al patrulea film al lui Elvis era făcut, în mare, după romanul lui Harold Robbins, *A Stone for Danny Fisher* (O piatră pentru Danny Fisher). În carte eroul era un luptător celebru, în film, un cîntăreț. Și acțiunea a fost mutată de la New York la New Orleans, unde Elvis lucra ca picolo la King Creole, un bar deocheat de pe Bourbon Street. În acest local face el cunoștință cu o prostituată (Carolyn Jones) și trei haidamaci scandalagii (Walter Matthau, Vic Morrow și Brian Hutton), care l-au atras pe Elvis în mizerabila lor lume interlopă, pentru ca, în cele din urmă, să pună la cale un furt la magazinul tatălui lui Elvis. Cu ajutorul unei sfioase și feciorelnice vînzătoare de dugheană (Dolores Hart), Elvis se smulge din această lume, se-ntoarce la tatăl lui și cîntă unsprezece cîntece, destule ca să mai scoată un album. *King Creole* a fost, și rămîne și azi, filmul favorit al lui Elvis. Mulțumită, în mare parte, regizorului Michael Curtiz și scăpărărilor de inteligență ale domnișoarei Jones și ale altor cîțiva, e și cel mai bun din cariera lui.

Era al doilea film al lui Hal Wallis cu Elvis și primul în care filma în afara studioului. Odată terminate înregistrările și toată munca din studio, Elvis și grupul lui, plus alți cîțiva din distribuție și echipa de filmare, producătorul Aaron Spelling (pe-atunci soțul lui Carolyn Jones) și Nick Adams, au luat trenul ca să străbată țara. Alan Fortas povestește că din nou o grămadă de tineri se-adunaseră de-a lungul liniilor ferate și, bineînțeles, pe străzile din New Orleans.

— Într-o zi, cînd am plecat din French Quarter [1], se strînsese atîta lume, mai-mai să ne dea taxiu' cu fundu-n sus, povestește Alan. Erau mii dă oameni. Lu' Hal Wallis nu-i venea să-și creadă ochilor. Colonelu-i povestise dă toate astea înainte s-ajungem noi

[1] Cartierul *jazz*-ului din New Orleans (n.t.).

acolo : „O s-aveți nevoie d-o grămadă dă oameni dă pază". Da' Hal Wallis i-a zis : „Ei, ce spui, las' că ne descurcăm noi. M-am ocupat dă Dean Martin și dă Jerry Lewis cînd erau în culmea gloriei și nimeni nu s-a atins dă ei". Colonelu' i-a spus : „E-n regulă, da' nu te-ai ocupat dă Elvis Presley. Fii atent !" Da' să v-o spus p-a dreaptă, zice Alan. Dă cînd sînt, n-am văzut atîția oameni. Ziua aia au făcut-o Ziua Elvis Presley și-au dat drumu' copiilor dă la școală. Ne trebuiau cîte două ceasuri ca s-ajungem la hotel, chiar dacă eram doar dă partea ailaltă a străzii.

La fel ca atunci cînd stătea la Hollywood, Elvis a luat un etaj întreg la un hotel, hotelul Roosevelt, care era la o stradă de French Quarter. Lifturile nu opreau la etajul acela.

— Odat-ajunși la hotel, securitatea era a-ntîia, povestește Alan. Într-o zi, după ce-am terminat dă filmat, ne-am urcat în lift și-am spus : „La nouă, vă rog !" Liftierul a zis : „Nu, domnule, nu pot opri la nouă. Domnul Presley e-acolo și n-avem voie să oprim". Elvis era în lift cu noi și-a spus : „Mda, știu. Eu sînt Elvis". Liftierul l-a privit drept în ochi și i-a zis : „Îmi pare rău, domnule, n-avem voie să oprim acolo pentru nimeni". A trebuit să urcăm pîn' la zece și să coborîm pă jos.

Apoi, cînd echipa de filmare s-a mutat la Lake Pontchartrain ca să tragă o scenă într-o casă ridicată pe picioroange deasupra apei, mulțimea de pe plaja alăturată crescuse atît de mult și se făcuse-atît de gălăgioasă încît Elvis a trebuit să plece pe-o ușă din spate, să se urce-ntr-o barcă cu motor și să meargă cîteva mile mai încolo, unde-l aștepta o mașină.

Elvis s-a-ntors la Hollywood la sfîrșitul lui februarie.

— Iată-ne la numai patru sute de mile de Memphis, spune Alan. Da' trebuia să mergem înapoi în California ca să luăm o copie a filmului. Trebuiau să dea drumu' filmului dă la un cap la altu', să se-asigure că nu mai era nimic dă refăcut, pentru că, odată ce-ți dădeau o copie, nu mai puteau avea nici o pretenție. Așa că ne-am întors la Hollywood cu trenu', Elvis a luat copia și ne-am suit iar în tren ca să plecăm la Memphis. Mergeam a patra oară cu trenu' în luna aia și-ncepuse să ni se urască. Nu poți decît să dormi și să mănînci și după un timp te săturai de-atîta dormit și mîncat. Eram tineri și nu beam. Stăteam dă vorbă, încercam să compunem cîntece, încercam să cîntăm. Știți cum e, eram ca toți ceilalți băieți. Da' ni se acrise cînd am ajuns la Dallas. Nu mai puteam și gata. Așa că ne-am dat jos din tren, am închiriat niște Cadillacuri și restu' drumului pîn-acasă l-am făcut cu mașina.

VIII

ARMATA

ÎNTR-O DIMINEAȚĂ DE LUNI, RECE ȘI PLOIOASĂ, la 24 martie, Elvis a sosit la Centrul de recrutare local 86. Era 6,35 și, deși el ajunsese cu aproape o jumătate de oră mai devreme, zeci de reporteri și fotografi erau deja acolo. Avea ochii cam cîrpiți după petrecerea care ținuse toată noaptea la Graceland, dar nu spunea decît glume și vorbe de duh. Veniseră cu el părinții, Judy Spreckels, o blondă, fosta nevastă a unui magnat al zahărului (care zicea că nu-i era iubită, ci „ca o soră") și Lamar Fike, care-a încercat și el să se-nroleze, da' l-au respins pentru că 270 de livre într-un singur recrut atîrnau prea greu pe umerii armatei. Bineînțeles, nu lipsea nici Colonelul ocupat să-mpartă niște baloane cu care făcea reclamă filmului ce-avea s-apară în curînd, *King Creole*. Deși cîțiva din purtătorii de cuvînt ai armatei continuau să spună că ordinul de mobilizare al lui Elvis e o simplă „rutină", se vedea clar că lucrurile stăteau altfel. Elvis Presley la armată ? Contrastul era atît de binevenit pentru speculațiile din presă încît numeroase relatări conțineau cantitatea de detalii rezervată în mod obișnuit încoronărilor sau revistelor medicale.

Elvis și ceilalți recruți s-au urcat într-un autobuz ca să meargă la spitalul Kennedy, unde analiza sîngelui, examenul psihic, depunerea jurămîntului și alte lucruri de genul ăsta le-au luat cea mai mare parte a zilei. Fotografii se țineau după el și se băgau cu blitzurile de cîte ori apărea la un alt examen. Apoi Elvis a depus jurămîntul, i s-a dat numărul US53310761, iar la ora cinci s-a urcat într-un autobuz închiriat pentru curse lungi, cu destinația Fort Chaffee, în Arkansas.

Autobuzul a trecut peste fluviul Mississippi și-a oprit la West Memphis, în Arkansas, la micul restaurant Coffee Cup, unde armata

spera să asigure masa grupului de proaspeți soldați. Nu se gîndise nimeni la zecile de admiratori care au sosit curînd și care, exact cînd Elvis se pusese pe făcut cărări în farfuria cu spaghete, au năvălit în restaurant. În grabă s-ajungă cît mai repede la autobuz, Elvis și-a pierdut un stilou, s-a ales cu hainele sfîșiate, iar în urma lui chelneriţele se ciorovăiau care să ia scaunul pe care stătuse el.

Guvernatorul statului Tennessee, Frank Clement, afirma într-o telegramă adresată recrutului : „Ai dovedit că eşti, în primul rînd, un cetăţean al Americii, un voluntar din Tennessee şi un tînăr care doreşte să-şi slujească ţara cînd e chemat la datorie".

S-a făcut numeroase speculaţii şi s-a scris mult în ziare despre luarea lui Elvis la armată şi despre efectele pe care acest fapt le va avea asupra carierei lui.

De o parte erau cei care afirmau că-i sosise sfîrşitul ca rege al muzicii *pop*. Susţineau nu numai că se va resimţi de pe urma unei reduceri serioase a veniturilor (de la peste 100 000 la 78 de dolari pe lună), dar va fi, de asemenea, în imposibilitatea să-şi apere poziţia în faţa celorlalţi cîntăreţi, care nu erau supuşi unei astfel de restricţii severe. Nu va mai putea face nici un film şi era puţin probabil că va putea da concerte. Şi cînd e vorba de capriciile culturii pe gustul publicului larg, doi ani înseamnă mult, mult de tot. Elvis e mort, spuneau criticii şi scepticii. Mai lipsea doar o-nmormîntare ca la carte.

Nu-i chiar aşa, spunea Colonelul. Fără nici o discuţie, lui Elvis n-o să-i lipsească banii ca să-şi cumpere orice şi dac-o să vrea să ia ceva nou în acest răstimp de doi ani, scăderea venitului n-o să fie-atît de mare ca s-o observe el. Avea mia aia de dolari săptămînal de la R.C.A. Paramount îi datora 50% din toate veniturile de la *King Creole*, care n-apăruse încă pe ecrane, şi nu-ncăpea-ndoială că filmul o s-aducă milioane, căci era singura posibilitate de-a-l vedea pe Elvis pînă-n 1960. Şi nu numai că existau mai multe cîntece înregistrate şi pregătite pentru a fi lansate ca discuri *single*, dar se credea că, la nevoie, alte cîteva vor putea fi înregistrate. Regulamentul armatei cu privire la activitatea din timpul liber era destul de flexibil pentru ca lui Elvis să-i fie relativ uşor să mai scoată ceva nou.

Una din legile armatei consfinţea că un militar în permisie poate desfăşura activităţi particulare numai în cazul în care aceste activităţi sînt esenţiale pentru bunăstarea naţională — o problemă discutabilă cînd e vorba de necesitatea de a face discuri *rock 'n' roll* — dar alţii susţineau că orice activităţi desfăşurate

în afara armatei erau acceptabile atîta vreme cît nu se necinstea uniforma, iar soldatul nu aducea prejudicii rezervorului de talente din partea locului. Nevrînd să calce pe nimeni pe bătături, fie că persoana în cauză purta pantofi de velur sau cizme cazone, armata afirma : „Fiecare caz de acest gen se studiază separat. Fiecare caz e ceva aparte".

În plus, rujurile, tricourile de bumbac şi alte noutăţi continuau să se vîndă, iar faptul că Elvis era la armată a sporit posibilităţile de producţie ale unei game şi-aşa destul de largi. Cînd un grup numit *Three Teens* a difuzat un cîntec intitulat *Dear 53310761* (Dragă 53310761), iar Trinity Music, editura, a scos cincizeci de mii de brelocuri Elvis Presley pentru a fi oferite *disc jockey*-ilor, Colonelul, de exemplu, n-a întîrziat să ceară drepturi de proprietar, a autorizat pe cineva să comercializeze brelocurile şi-a scos bani graşi. Brelocurile erau prezentate sub formă de plăcuţe aurii sau argintii, aveau pe ele numele lui Elvis, gradul în armată şi numărul, grupa de sînge (0), o semnătură reprodusă exact şi un portret gravat. Costau un dolar.

Existau deja cîteva cîntece noi despre Elvis : *Bye Bye, Elvis* (La revedere, Elvis) de Gennie Harris (Ştiu c-am să plîng cînd vei pleca / Cu toţii te vom regreta), *All American Boy* (American get-beget) de Bill Parsons (Şi-atuncea zise unchiul Sam / Aş vrea — bum, bum — să te şi am), *Marchin' Elvis* (Elvis mărşăluind) de grupul *Greats* şi *I'll Wait Forever* (Te voi aştepta mereu), cîntat de ultimul amor al lui Elvis, Anita Wood (înregistrat nicăieri în altă parte decît la Sun). Colonelul n-a putut cere nici un sfanţ ca drepturi de autor pentru aceste discuri. Elvis era, la urma urmei, o celebritate publică şi, ca atare supusă comentariilor publice. Toate discurile astea au ajutat, însă, ca piaţa produselor Elvis să crească în ochii lumii.

Noua „imagine" a lui Elvis începea să fie acceptată. Adulţii începeau să-l accepte pentru c-avea de gînd să se tundă, să se-mbrace ca un om civilizat (în uniformă), pentru că spusese c-o să-şi slujească ţara ca oricare alt băiat şi pentru că nu se mai bîţîia în public. Puştimea acceptase despărţirea ultrasentimentală la fel de bine ; nu uitaţi că în 1958 nu era deloc lipsit de glorie să mergi la armată.

Cît despre scăderea masivă a venitului — despre care se zicea că va însemna pentru Statele Unite 400 000 de dolari numai în impozite — Colonelul a spus :

— Consider că este datoria mea de patriot să-l menţin pe Elvis în categoria de impozite de nouăzeci la sută.

Desigur, prima treabă a Colonelului a fost să pună la cale toate manifestările-alea menite să-ți ia piuitul, care-aveau să însoțească primirea și îndoctrinarea lui Elvis la Fort Chaffee.

Soldatul Presley era-mbrăcat și-și făcea patul cînd un sergent a aprins luminile în cazărmi pentru ca să-i trezească pe toți. Era 5,30 în dimineața zilei de 25 martie, prima zi completă de armată a lui Elvis. El și ceilalți recruți ajunseseră la Fort Chaffee noaptea trecută, tîrziu, ceea ce-nsemna că n-avuseseră parte de prea mult somn. (El fusese salutat și de-un cîrd de cel puțin trei sute de fete, cînd autobuzul a trecut prin dreptul intrării în unitate.) S-a dus apoi la popotă ca să-și ia micul dejun, unde-a fost întîmpinat de colonelul Parker, care părea că-și folosește titlul onorific ca să-l privească de sus pe căpitanul Arlie Metheny, ofițerul de serviciu pentru relațiile cu publicul.

— Lasă băieții să facă cîte poze-or vrea, a spus Colonelul arătînd spre cei nu mai puțin de cincizeci și cinci de reporteri și fotografi, cu cinci mai mult decît recruții care luau masa. Și-nainte ca ofițerul să poată reacționa în vreun fel, băieții au intrat și-au imortalizat fiecare-nghițitură de cîrnați cu ouă a lui Elvis, fiecare-mbucătură de pîine prăjită, fiecare gură de cafea. În cele din urmă unul din reporteri l-a-ntrebat pe Colonel ce caută acolo, iar el i-a răspuns că se-nvîrte și el ca „s-aibă grijă de băiat... să fie sigur că nu-i lipsește nimic". Căpitanul Metheny stătea și el acolo, aducîndu-și poate aminte cu oarecare nostalgie de prima lui însărcinare, aceea de-a se ocupa de presă cînd s-au adus trupe la Little Rock în timpul crizei de integrare.

După micul dejun, Elvis și ceilalți recruți au fost supuși unui test de aptitudini constînd dintr-un marș de cinci ore. Rezultatele urmau să fie folosite pentru a se stabili arma la care vor fi repartizați după terminarea instrucției obligatorii, ca și pentru a vedea dacă erau sau nu apți pentru un alt test la școala de ofițeri. (A doua zi Elvis a declarat că nu se dusese la testul pentru școala de ofițeri, indicînd astfel că nu realizase punctajul necesar în testele preliminare pentru a se califica. „N-am fost niciodată bun la aritmetică", a spus Elvis.) Pe cînd trecea prin dreptul cazărmii, îndreptîndu-se spre locul unde se dădeau aceste teste, cîțiva soldați de pe trepte l-au salutat cu fluierături.

La prînz povestea s-a repetat. Reporterii și fotografii se-mbulzeau în jurul lui în așa hal încît căpitanul Metheny a reluat comanda și-a ordonat o pauză de cinci minute pentru ca Elvis și ceilalți soldați să poată mînca în liniște.

Unul din recruți, care stătea lîngă Elvis, Benny St. Clair din Texarkana, statul Arkansas, s-a uitat la Elvis și l-a-ntrebat :

— Totdeauna e așa ?

— Ihî, i-a răspuns Elvis umplîndu-și gura cu piure de cartofi.

— Nu te deranjează ? a mai întrebat soldatul.

— Nu, a zis Elvis, cred că mai bine-aș începe să-mi fac probleme cînd n-o să mă mai deranjeze.

Colonelul stătea de-o parte și radia de fericire.

Apoi bobocii și ziariștii au trecut într-una din sălile unității unde capelanul le-a urat lui Elvis și tovarășilor săi bun venit în noul lor cămin. Și cu asta s-a trecut la evenimentul principal, tunsul, care de-atîta vreme umplea coloanele ziarelor.

Elvis se mai tunsese de două ori pîn-atunci, scurtîndu-și perciunii cu cîte-un inci la Hollywood pentru *King Creole* și mai luînd ceva din freză și din părți în ultima săptămînă ca civil la Memphis. E puțin probabil să fi crezut că asta ajunge, dar, dac-a făcut-o cumva, s-a-nșelat amarnic.

Elvis s-a așezat pe scaun, iar frizerul James Peterson din Gans, statul Oklahoma, el însuși un băiat subțirel, tuns scurt și mereu cu zîmbetul pe buze, i-a pus prosopul pe umeri. Și-a băgat în priză aparatul electric de tuns, a ochit cu grijă, oprindu-se o clipă pentru fotografi, și-a ras cu precizie un perciune dintr-o singură mișcare. A trecut apoi la celălalt. A aruncat părul în sus, s-a mutat cu aparatul în spatele lui Elvis și-a-nceput să aranjeze freza.

Elvis a prins în palmă niște păr care cădea și l-a suflat spre aparatul de fotografiat :

— Azi cu păr și mîine fără, a spus el c-un zîmbet rece.

Elvis a plătit șaizeci și cinci de cenți, atît costa un tuns în armată, și-a plecat, în timp ce frizerul scutura prosopul, lăsînd părul să cadă pe podea, unde s-a amestecat cu al altor recruți. Colonelul a explicat cît de valoros e acest păr și cum primise mii de scrisori de la admiratori care vroiau o șuviță cît de mică. Elvis s-a dus apoi la cabina telefonică ca să-și sune părinții. Nu vorbise cu ei în ziua aceea.

Încă o masă și prima zi se terminase. Elvis s-a întors la cazarmă, iar jurnaliștii la motelurile din apropiere.

Miercuri, cea de-a doua zi, a-nceput cu problema celor șaptezeci și cinci de livre de uniforme și alte efecte. În zgomotul și îmbulzeala obișnuite în asemenea ocazii, recruții mergeau cu băgare de seamă pe lîngă pădurea de blitzuri și-n jurul comandantului de post, un general de brigadă care spunea că n-ar pierde-așa un spectacol pentru nimic în lume.

Elvis a primit o pereche de bocanci cazoni numărul 12, nounouți și bine lustruiți. Purta atunci niște cizme scurte de motociclist, o jachetă ecosez și pantalonii de culoare-nchisă pe care-i avusese pe el în ultimele două zile. A spus „mulțumesc, domnule". I s-a dat apoi uniforma. Din nou a spus „mulțumesc, domnule". Pînă să termine, „domnise" pe-un soldat mai vechi, pe-un caporal și pe-un sergent.

Colonelul era tot acolo, încă radiind de fericire, și încercînd să strecoare o cravată îngustă din sud în maldărul de haine din brațele lui Elvis.

În după-masa aceea s-a convocat o conferință de presă la care generalul a anunțat mulțimii nerăbdătoare că Elvis va pleca la Fort Hood, în Texas, pentru instrucția de bază în cadrul trupelor de luptă din divizia a doua blindate.

Elvis fusese vaccinat împotriva tetanosului, tifoidei și gripei asiatice cu numai cîteva minute înainte de-a se face acest anunț și era adus în mare grabă de la infirmerie în sala în care se adunaseră toți reporterii. Întrebat ce părere are despre repartizare, a spus că-i pare bine.

— Închipuiți-vă, am fost peste tot în Texas, a răspuns el. Mi-am început cariera muzicală în apropiere de Houston.

I s-au pus apoi întrebări referitoare la colegii de cazarmă.

— S-au purtat nemaipomenit cu mine, a zis el. Singurii militari pe care i-am văzut sînt cei din cazarmă. Orice s-ar spune, mă tratează ca pe toți ceilalți. Se consideră ceea ce și sînt — militari — exact ca mine. Nici nu-mi doresc altceva.

Lăsînd impresia că le-a zburat și bruma de inspirație pe care-o avuseseră pîn-atunci, reporterii s-au arătat interesați să afle care e atitudinea lui Elvis față de fetele din Texas. Elvis le-a răspuns calm :

— Cred că-i normal cînd un tip se duce-ntr-un loc străin să-ncerce să-și găsească-o prietenă.

Conferința de presă a mers șontîc-șontîc în felul ăsta un timp și-apoi generalul s-a ridicat să-și aducă contribuția verbală :

— Consider că armata a dovedit că depune toate eforturile să facă din domnul Presley un soldat obișnuit, asemeni tuturor celorlalți tineri minunați, care se află alături de noi, și că nu i s-au acordat favoruri speciale. Sînt convins că Presley va avea un succes răsunător cu exercițiile militare. După părerea mea cel puțin, s-a comportat excelent.

Cu asta, reporterii-au plecat. Ce-i prea mult strică, a spus căpitanul Metheny. La urma urmei, băiatul are nevoie de ceva timp să se-obișnuiască cu noul lui mediu. Astfel cei cincizeci și

cinci de reporteri și fotografi s-au împrăștiat fără nici un pic de grabă prin unitate, luînd interviuri la toată lumea care-avea ceva de spus despre Elvis. Aproape toți au spus ceva drăguț despre el. Unu-a zis chiar că-i „util".

Apoi, vineri 28 martie, Elvis și alți optsprezece soldați de rînd s-au urcat în zorii zilei într-un autobuz ca să meargă 425 de mile pînă-n inima Texasului. Nu, cu toată părerea de rău, armata nu putea dezvălui numele orașelor și restaurantelor în care-avea să poposească. Măsuri de securitate, precum bine știți. Măsuri de securitate împotriva „dușmanului", adolescenții.

Ofițerul însărcinat cu relațiile cu publicul de la Fort Hood era o femeie, locotenent-colonel Marjorie Schulten. Atît ea, cît și ceilalți ofițeri superiori de la post, primiseră telefoane misterioase de la general, care nu spusese decît că „am informații care v-ar putea interesa". Au pornit în grabă spre biroul lui și li s-a spus că Elvis e pe drum.

Ofițerul W.A.C.[1] nu prea știa ce să spună și-n orele care-au urmat s-a-ntîlnit mai întîi cu ceilalți ofițeri și-apoi cu colonelul Parker. Ziariști și fotografi, operatori de la televiziune, reporteri de la diferite reviste, editori din New York, într-un cuvînt presa era ca frunza și iarba. Marjorie Schulten a convocat o scurtă conferință de presă în după-masa sosirii lui Elvis.

— El are-o misiune și noi o avem pe-a noastră, a spus ea, cocoțată pe-o masă. Sperăm să ni le-ndeplinim și unii și alții. De-acum înainte nu vor mai fi admise interviuri și fotografii în timpul perioadei de instrucție.

Elvis a sosit la 4,34 după-masă (reporterii încă își notau desfășurarea evenimentelor minut cu minut) și-a fost repartizat la compania A, batalionul doi de tancuri, divizia a doua blindate. Li s-a mulțumit reporterilor pentru prezența și-atenția acordată și-au fost invitați să plece. Venise vremea ca această vedetă a *rock 'n' roll*-ului să se transforme-n soldat.

Asta, însă, nu i-a ușurat viața lui Marjorie Schulten. Chiar dacă nu se mai dădeau interviuri, rămînea pe rol problema corespondenței și-a telefoanelor. În prima săptămînă Elvis a primit la Fort Hood două mii de scrisori de la admiratori, dar nimeni n-a stat să țină socoteala sutelor de telefoane. Fiecare, spunea colonelul W.A.C., merita să i se răspundă personal.

[1] Prescurtare de la *Women's Army Corps* (Corpul de armată al femeilor) (n.t.).

Apoi, ce să mai discutăm, cînd a fost clar ca bună ziua că această cucoană nu glumea deloc spunînd că n-o să mai dea voie nimănui să ia vreun interviu, ziariştii-au vrut să-i ia ei un interviu. E adevărat, a spus ea răbdătoare, Elvis n-are probleme cu sculatul dimineaţa. Da..., nu-i nici o minciună, suportă bine tensiunea nervoasă. Ei bine, acu' vreo cîteva zile, instructorul lui Elvis, sergentul William Fraley, *şi* superiorul său, sergentul major Henry Coley, au spus *amîndoi* că nu s-au aşteptat la o comportare chiar aşa de ireproşabilă.

Într-adevăr Elvis se stăpînea, se comporta ca un recrut model. Mare parte din instrucţia militară are la bază filozofia competitivităţii entuziaste, prin care fiecare soldat e la concurenţă cu un alt soldat, fiecare companie cu altă companie, fiecare batalion cu alt batalion, în încercarea permanentă de-a dobîndi cît mai multe medalii, fireturi, citări de merit pe ordinea de zi şi grade. Oricum filozofia asta avea mare priză la Elvis. Dîndu-şi seama de vulnerabilitatea sa şi conştient că milioane de adulţi aşteaptă primul semn de nelinişte din partea lui, probabil că Elvis se străduia mai mult decît ceilalţi.

Descotorosirea de presă se dovedise, desigur, utilă, dar adusese numai o vagă ameliorare a situaţiei. Elvis trebuia încă să se lupte cu admiratorii lui, care mişunau în jurul unităţii la fiecare sfîrşit de săptămînă, în speranţa c-o să-şi zărească idolul. Pe deasupra, trebuia şi să stea la un loc cu tovarăşii săi, care-l tachinau cu simpatie, dar fără să-i lase-o clipă de răgaz. Dacă nu se-ascundea-n cazarmă, ca să scape de privirile fetelor care blocau cu maşinile lor decapotabile strada unde se afla compania, se forţa să-şi smulgă cîte-un zîmbet la comentarii ca „Poate ţi-ar cădea mai bine-un *rock 'n' roll* decît deşteptarea" sau „Nu ţi-e dor de ursuleţi ?" sau „Cu şoldul drept unduit, înainte marş !"

Elvis a fost şi el supus programului obişnuit de îndoctrinare şi acomodarea cu viaţa militară, istoria serviciului militar, disciplina şi justiţia în armată. A trecut apoi la instrucţia de bază privind păstrarea echipamentului militar şi-a armelor portative. La majoritatea cursurilor se dovedea la fel de priceput ca oricare altul, iar cînd a picat la examenul de tragere cu pistolul la distanţă, s-a înscris la instrucţia suplimentară, care se făcea în orele libere.

Afară, în lumea civililor, mulţi din cei care-l criticaseră altădată pe Elvis se-nghesuiau acum să-i aducă laude. De exemplu, în Florida, statul care-i interzisese să se bîţîie pe scenă, congresmanul A. S. Herlong l-a rugat pe Elvis să ia parte la o adunare festivă organizată de Camera de comerţ De Leon Springs.

Invitația a sosit la mijlocul lui aprilie, cînd Elvis își începea cea de-a treia săptămînă în tabăra de instrucție, și-a fost respinsă urgent, nu de Elvis sau de Colonel, ci de armată.

— Soldatul Presley efectuează în prezent ciclul inițial de instrucție, a declarat armata. Este contrar politicii duse de Departamentul armatei să se întrerupă această importantă fază a instrucției pentru alte motive decît cele legate de anumite evenimente familiale triste sau de maximă urgență.

De-acuma era clar și că Elvis n-o să apară în nici un spectacol dat de armată. Ceva mai demult, ce-i drept, se zvonise c-o să fie repartizat în serviciul special al armatei și c-o să-și facă stagiul militar cîntînd. Armata n-a făcut niciodată prea mult tapaj pe-această temă, dar a lăsat să se-nțeleagă clar c-ar fi măgulită dacă Elvis ar ajunge un toboșar pe măsura celui pe care-l ascultaseră Eddie Fisher și Vic Damone, cînd erau ei în cătănie. Fuseseră recrutați în timpul conflictului din Coreea și prezentau programe distractive trupelor de luptă. Lui Damone i s-a încredințat chiar sarcina specială de-a sprijini recrutarea femeilor pentru serviciul militar prin înregistrarea cîntecului intitulat *The Girls Are Marching* (Fetele merg în pas de marș). Fanfara armatei credea că Elvis o să-și facă serviciul militar tot așa: să apară la televiziune ca să facă reclamă pentru înrolare, să dea spectacole distractive la bazele militare, să mai scoată ceva bani. Într-o vreme, cu mult înainte, Colonelul și-a dat chiar cu părerea că o astfel de activitate ar fi acceptabilă. Da' pe urmă tot el le-a trîntit ușa-n nas.

Colonelul n-a explicat niciodată prea clar de ce-a-ntors el spatele serviciului special. Cam tot ce-a povestit în public a fost că Elvis nu vroia un tratament special, nu vroia s-aleagă „calea minimei rezistențe". Fără-ndoială chestia asta era adevărată. Dar Colonelul mai știa că asta îi servea propriile interese. Dacă Elvis o să ducă pușca-n spinare, dac-o să conducă un tanc sau dac-o să meargă doi ani în șir în pas de marș în loc să cînte, publicul adult, care-ncepuse să-l agreeze, o să fie mort după el. Într-un cuvînt, pentru imaginea pe care-avea s-o lase Elvis în mintea și inima publicului era mai bine să nu mai cînte.

— Nici nu vă trece prin cap cîte necazuri ne-a adus hotărîrea Colonelului, povestește cineva care, pe atunci, era apropiat de Elvis și care, din cauza asocierii continue cu el, dorește să rămînă anonim. Nu s-a scris nimic în ziare, dar Colonelul se luptă-ntruna cu armata. Chiar și după ce Elvis terminase instrucția pentru avansați și-și luase funcția-n primire în Germania, unde

conducea un jeep, fanfara se ţinea scai după el, să facă aia, să facă ailaltă. În Germania un general vroia să cînte Elvis la ziua fiică-si, iar cînd Elvis a spus că nu crede că i se permite să facă aşa ceva şi că generalul trebuie să stea de vorbă cu Colonelul, generalul, practic, a transformat asta într-un ordin. În cele din urmă Colonelul a spus că Elvis o să cînte, dar că generalul o să trebuiască să-i invite la petrecere pe toţi camarazii de arme ai lui Elvis. Cu asta, basta, da' lui Elvis nu i-a fost prea moale.

La capătul celor opt săptămîni în tabăra de instrucţie, armata a anunţat că lui Elvis o să i se dea obişnuita permisie de două săptămîni, după care o să se prezinte din nou la Hood pentru alte paisprezece săptămîni de instrucţie, opt de instrucţie individuală pentru avansaţi, ca membru al unui echipaj al trupelor blindate, şi şase de instrucţie în unitate. S-a anunţat, de asemenea, că în septembrie el şi alţi 1400 de soldaţi o să fie trimişi în Germania ca să-i înlocuiască pe cei eliberaţi din divizia a treia blindate.

Se prea poate ca-n această perioadă Elvis să nu fi fost la-ndemîna publicului, dar asta nu-nsemna că popularitatea lui era-n declin. Oricum, un lucru era sigur : lumea-l privea cu mai multă atenţie.

Elvis nu venise nici de-o săptămînă la armată cînd emisiunea *Phil Silvers Show* a oferit o parodie de-o jumătate de oră intitulată *Rock and Roll Rookie* (Răcanul care cîntă *rock and roll),* unde un actor care-i semăna, pe nume Tom Gilson, juca rolul unui recrut cu perciuni şi chitară, numit Elvin Pelvin, proprietarul a unsprezece Cadillacuri şi-al unui cîine de vînătoare. Silver îl interpreta pe sergentul Bilko şi cînta *You're Nothing but a Raccoon* (Eşti doar un biet raton) şi *Brown Suede Combat Boots* (Cizme cazone maro de velur). Iată ce spunea revista *Billboard :* „Gilson a cîntat fără ocolişuri şi cu mult suflet, punîndu-l astfel la adăpost pe organizator de admiratorii ştiţi dumneavoastră cuí, a căror mînie era uşor de stîrnit".

(În timpul ăsta, la New York, compozitorii Lee Adams şi Charles Strouse şi scenaristul Michael Stewart s-au apucat să scrie *Bye Bye Birdie* (Pa, Birdie), un *musical* pentru Broadway, a cărui acţiune se-nvîrteşte în jurul recrutării unui cîntăreţ de *rock 'n' roll,* pe nume Conrad Birdie, şi-al consecinţelor pe care le-a avut înrolarea asupra impresarului lui Birdie. Premiera a fost în 1960, la scurtă vreme după lăsarea lui Elvis la vatră, şi spectacolul a ţinut afişul aproape doi ani.)

În aceeași săptămînă R.C.A. a scos două noi discuri : *Elvis' Golden Records* (Discurile de aur ale lui Elvis), care-avea să fie primul din seria albumelor lui de mare succes, și cel de-al douăzeci și doilea *single* cu *Wear My Ring Around Your Neck* (Pune-ți inelul la gît) pe o față și *Doncha' Think It's Time* (Nu crezi c-a venit vremea ?) pe cealaltă față. Colonelul nu-și pierduse timpul aiurea și transformase cluburile de admiratori într-o afacere superprofitabilă. Ambele cîntece au devenit șlagăre cît ai bate din palme și vînzările prealabile au depășit din nou milionul.

Apoi, la sfîrșitul lui mai, a ieșit *King Creole,* exact cînd Elvis era în permisia de după instrucția de bază, astfel încît a putut să se-ntoarcă la Memphis și să meargă cu părinții la o vizionare.

Mama lui nu se simțea prea bine, dar, în rest, a fost o revedere plină de voie bună. Prietena lui, Anita Wood, care-i făcuse-o scurtă vizită în Texas, era și ea acolo ca să se ducă împreună la partidele de patinaj pe rotile, care se dădeau în toiul nopții, cînd Elvis a închiriat din nou Rainbow Rollerdrome, sau ca să stea cu el acasă, să se uite la televizor, să mai schimbe-o vorbă. Peste cîteva săptămîni se anunța că Elvis și Anita s-au logodit. Amîndoi au dezmințit știrea, deși Elvis îi dăruise Anitei un inel cu un diamant și optsprezece safire de jur împrejur. Admiratoarele sale se-nghesuiau mai departe la porțile de la Graceland, fapt care lui Elvis i s-a părut întotdeauna puțin cam ciudat, dar, oricum, încurajator. Și, minunea minunilor, criticii au salutat *King Creole* nu cu sarcasmul rezervat de obicei apariției lui Elvis pe ecran, ci cu laude.

Criticul de la *Hollywood Reporter,* Jim Powers, scria că filmul a avut niște „exterioare extraordinare", că e interesant și că, mai degrabă, dramatizează delincvența juvenilă decît o glorifică sau o exploatează. Totodată afirma că Elvis era într-adevăr un talent promițător. *Billboard* scria că e „cea mai bună creație actoricească a lui Elvis pînă în prezent", menționînd în mod special scenele dintre Elvis și Carolyn Jones. Howard Thompson își începea relatarea de la *Time* din New York scriind : „Așa cum spune orice pușți, n-ai decît să-mi tai picioarele și să-mi zici că-s pitic, da' eu tot am să spun că Elvis știe să joace". Și încheia cu : „În vitrina asta aranjată negustorește, Elvis are de jucat. Și-și ia misiunea-n serios".

Elvis era-n extaz. Prietenii povestesc că aceste cronici, mai ales cea din *Time,* îl făcuseră fericit cum nu-l mai văzuseră ei niciodată.

Atmosfera era, deci, plină de voie bună la 10 iunie, cînd, împreună cu cîţiva vechi prieteni, a plecat cu maşina la Nashville ca să mai înregistreze cîteva cîntece noi. S-au întors la Memphis la 13 iunie şi-au închiriat din nou Rainbow Rollerdrome. Au invitat vreo treizeci de prieteni, printre care şi Anita Wood, la o „vîjîială" de adio. Apoi, sîmbătă, s-a urcat într-un Lincoln roşu decapotabil, pe care-l cumpărase ca să cinstească evenimentul, şi s-a întors la Fort Hood pe îndelete.

Vernon şi Gladys Presley au plecat şi ei la mai puţin de-o săptămînă. Elvis, sau poate Colonelul, studiase regulamentul militar în primele opt săptămîni şi văzuse că-şi poate petrece noaptea în afara unităţii dacă are persoane în întreţinere care locuiesc în aceeaşi zonă. De obicei, la „persoane în întreţinere" intrau nevestele şi copiii, dar părinţii lui Elvis, fiind dependenţi de el în ce priveşte hrana, locuinţa şi banii de cheltuială, se încadrau şi ei în interpretarea strictă a regulii. Aşa că Elvis a-nchiriat o rulotă cu trei dormitoare pe care-apoi a schimbat-o cu o casă cu trei dormitoare din cel mai apropiat oraş de unitate, Killeen. Casa urma să rămînă în grija familiei Presley exact pentru două luni pînă cînd proprietarii, un avocat şi soţia sa, se întorceau din vacanţă. Cam pînă atunci îşi termina şi Elvis instrucţia pentru avansaţi şi-şi făcea bagajul să plece-n Germania.

— Vernon şi Gladys au plecat cu limuzina neagră miercurea trecută, povesteşte Travis Smith, unchiul lui Elvis şi paznicul porţilor de la Graceland. Au spus c-o să stea cu el cît o sta şi el acolo. Ce mai încolo-ncoace, nu rezistau să-l ştie departe.

Travis a mai spus că familia Presley îşi făcea planuri să se ducă după Elvis şi-n Germania.

Mai tîrziu Elvis i-a mărturisit unui prieten motivul adevărat pentru care s-a mutat din unitate.

— Fără să ştirbească cu nimic dragostea ce le-o purta părinţilor, povesteşte azi prietenul acela, era pentru Elvis o chestie esenţială să-şi găsească un loc în care să se poată „refugia". Vedeţi dumneavoastră, el trebuia să-nghită toate prostiile-alea pe care i le băga pe gît armata şi se străduia pînă-i ieşeau ochii din cap ca să fie la fel cu ceilalţi, dar i se refuza singurul drept inalienabil la care ţin cel mai mult soldaţii, dreptul de-a se plînge. Dacă s-ar fi plîns vreodată de ceva sau de cineva, se găsea întotdeauna cîte-un porc de cîine care să transmită mai departe comentariile, iar acestea ar fi fost relatate nefavorabil de cine ştie ce reporter vînător de senzaţii. Deci lua lucrurile-aşa cum sînt şi nu sufla o vorbă, cel puţin pînă cînd s-a văzut acasă, lîngă părinţi.

Luna iulie n-a adus nimic deosebit. O secretară de douăzeci şi patru de ani din Washington l-a dat în judecată pe Elvis cerînd 5000 de dolari pentru că se umpluse de vînătăi cînd maşina în care mergea ea a fost lovită din spate de una din maşinile lui Elvis — şi asta în 1956! *Hard Headed Woman* (Femeia încăpăţînată), un cîntec din *King Creole*, a înlocuit o melodie nouă intitulată *Purple People Eater* (Canibalul neruşinat) pe locul unu în clasament. Pe Elvis l-au prins cu radarul c-avea nouăzeci şi cinci de mile pe oră într-o zonă la şaizeci de mile din Fort Worth. Încerca tocmai să scape de-admiratorii care-l urmăreau şi-a fost amendat. Apoi a început instrucţia pentru avansaţi la unitate. Lua parte la ultimele cursuri înainte de strămutare.

Luna august a fost altceva. Atunci lumea lui Elvis s-a prăbuşit ca un castel de nisip prăvălit în marea tumultuoasă.

Mama lui nu se simţise bine. Îi fusese greu să se schimbe, să se concentreze şi să ducă o viaţă normală. Îşi pierduse aproape de tot entuziasmul şi vioiciunea. Elvis şi tatăl lui au înţeles că e prea bolnavă ca să mai stea la Killeen. Trebuia să se-ntoarcă la Memphis şi să consulte medicul familiei. Asta a şi făcut vineri, 8 august, cînd Elvis a dus-o cu maşina la gară.

La Memphis medicii au spus că are hepatită şi i s-a dat o rezervă la spitalul metodist, unul din cele mai noi şi mai moderne aşezăminte. Hepatita e o infecţie a ficatului, unul din organele vitale. Peste trei zile medicii i-au telefonat lui Elvis în Texas. I-au spus că trebuie să vină acasă cît poate de repede.

Lui Elvis i s-a dat o permisie pentru cazuri de forţă majoră şi, deşi maică-sa se-mpotrivise, a plecat şi s-a urcat în avion. A ajuns la Memphis marţi seara şi s-a dus direct la căpătîiul ei. Doctorii au spus că prezenţa lui a avut un efect nemaipomenit asupra stării ei de spirit, dar n-a ajutat mare lucru la ameliorarea bolii. Situaţia rămînea „gravă".

Toată noaptea de marţi, miercuri, toată ziua şi seara, Elvis şi tatăl lui au stat cu rîndul la căpătîiul ei. Cîteodată Elvis venea cu prietenii lui, Alan Fortas, Lamar Fike, George Klein, verii lui. Joi, la trei dimineaţa, Vernon era în camera de la spital, iar Elvis dormea la Graceland. Vernon a relatat că soţia lui începuse să „nu mai poată respira". Apoi Gladys a murit. Vernon l-a sunat pe Elvis şi i-a spus ce se întîmplase.

Medicii au anunţat mai tîrziu că doamna Presley murise în urma unui atac de inimă.

Un prieten apropiat al familiei Presley povesteşte cum s-au petrecut lucrurile :

— Doamna Presley se dădea-n vînt după fasole albă, pîine şi lapte bătut, spune el. Era genul de femeie care se descurcă cu şase ouă şi-un pachet de unt. Nu s-a obişnuit niciodată cu ideea că-i bogată. Chiar şi cînd locuia la Graceland, cumpăra sticluţe de şampon de douăzeci şi cinci de cenţi şi cele mai mici tuburi de pastă de dinţi pe care le găsea. Nu vreau s-o critic, da' exact aşa se purta, chiar şi după ce Elvis îi cumpărase Cadillacuri. Se străduia din răsputeri, spune prietenul familiei. Chiar aşa făcea. Vroia să fie cum îşi închipuia c-o vrea Elvis. Ţinea morţiş s-arate bine pentru Elvis, să fie subţire şi-atrăgătoare. Da' nu era subţire de felu' ei şi-a rămas tot durdulie, ba chiar începuse să se-ngraşe. S-a apucat să ia pilule. Pilule de slăbit. Cred că se-obişnuise să le tot ia. Iar după aia a dat-o pe băutură. Trist, trist de tot. Cîteodată nu vedea nici pînă-n peretele celălalt. S-a întîmplat chiar să nu mă recunoască. Odată nu şi-a dat nici măcar seama că eram cu ea în cameră. Nu vroia decît să fie Elvis mîndru de ea. Asta era tot ce-şi dorea : să fie mîndru de ea. El, bineînţeles, *era* mîndru. Da' ea tot nu se lăsa de pilulele-alea şi de băutură... şi pîn' la urmă n-a mai ţinut-o inima.

Avea patruzeci şi şase de ani.

Aranjamentele pentru înmormîntare s-au făcut rapid. Vernon i-a telefonat lui James Blackwood să-l întrebe dacă fraţii Blackwood o să cînte la slujbă. Cînd James i-a spus c-aveau un angajament pentru un spectacol în Carolina de Nord în acea seară, familia Presley a închiriat un avion care să ducă cvartetul *gospel* dintr-o parte-n alta. Formaţia *Blackwood* fusese unul din grupurile de *spirituals* preferate ale doamnei Presley, era şi grupul din care Elvis sperase cîndva să facă parte, aşa că trebuia să fie de faţă.

Slujba s-a ţinut în faţa a patru sute de invitaţi. Reverendul James Hamill a făcut panegiricul. Grupul *Blackwood* a cîntat *Rock of Ages* (Stînca veacurilor) şi cîntecul favorit al doamnei Presley, *Precious Memories* (Amintiri dragi). Elvis stătea alături de tatăl său şi plîngea. Afară, pe strada aceea din Memphis, se adunaseră trei mii de admiratori, păstrînd o tăcere pioasă.

De la capelă procesiunea s-a îndreptat încet spre cimitirul Forest Hill, pe Highway 51, în sudul Memphisului, pe dealurile domoale de ţară aflate la trei mile de Graceland. Cimitirul Forest Hill nu se deosebea prea mult de alte cimitire, doar că părea ceva mai bine întreţinut decît multe altele. Doamna Presley a fost îngropată pe panta unui deal, la cîteva sute de iarzi în spatele şoselei, lîngă unul din drumurile asfaltate şerpuitoare care

trec pe-acolo. Cea mai mare parte a pietrelor de mormînt erau atunci, ca şi acum, nişte pietre modeste, de formă dreptunghiulară, cum întîlneşti în cele mai multe cimitire. Monumentul ei, însă, era un monument impresionant, de zece picioare, cu o statuie de marmură reprezentîndu-l pe Isus Cristos în mărime naturală, stînd răstignit pe cruce şi cu doi îngeri îngenuncheaţi în stînga şi dreapta, la picioarele lui. Mai tîrziu s-a adăugat o piatră de mărime obişnuită, cam la cinci picioare depărtare, pe care era scris :

GLADYS SMITH PRESLEY
25 APRILIE 1912 — 1 AUGUST 1958
SOŢIA IUBITĂ A LUI
VERNON PRESLEY
ŞI MAMA LUI
ELVIS PRESLEY
EA A FOST RAZA DE SOARE DIN CASA NOASTRĂ

Şaizeci şi cinci de poliţişti din oraş fuseseră aduşi pentru a rezolva problemele create de trafic şi pietoni în timpul slujbei, cînd reporterii, fotografii şi admiratorii se înghesuiau, înghiontindu-se ca nebunii nu care cumva să piardă vreun suspin sau vreun cuvînt abia rostit.

— O, Doamne, a spus Elvis, înecîndu-se de plîns. O, Doamne, tot ce am pe lume s-a dus...

Lui Elvis i s-a prelungit permisia, aşa c-a mai rămas la Memphis o săptămînă.

Duminică, 24 august, a luat avionul spre Dallas unde le-a spus reporterilor, adunaţi să-l întîmpine la Love Field, că tatăl său o să-l însoţească în Germania.

— Una din ultimele dorinţe ale mamei a fost ca eu şi tata să fim tot timpul împreună, a spus Elvis. Mă-ntorc la Fort Hood mîine dimineaţă. Oriunde m-or trimite, vine şi tata. Înainte să vin eu acasă, cei de la unitate se hotărîseră să plec în Germania pe la 1 septembrie. Mama, tata şi cu mine tot făceam planuri c-o să mergem în Europa. Cred c-acolo o să ne ducem noi doi acuma.

Apoi prietenii l-au ajutat să-şi pună bagajele-ntr-o maşină şi-au plecat.

Următoarele săptămîni petrecute la Fort Hood au trecut repede. Elvis şi-a terminat instrucţia rapid. Apoi a trebuit să se ducă de la un birou la altul şi iar la altul, să completeze-un formular şi-ncă unu' şi-ncă unu', în sfîrşit să treacă prin toate cîte trece orice soldat cînd pleacă dintr-o unitate militară şi se pregăteşte să traverseze oceanul : predarea echipamentului, inspecţia

finală etc. La 19 septembrie, el și unitatea lui au pornit-o cu trenul și, din cauza atîtor halte, nu mai ajungeau odată în portul de îmbarcare, Military Ocean Terminal din Brooklyn.

Nu s-a putut fără un adio plîngăcios în orașul natal, care s-a desfășurat tocmai cînd trenul cu Elvis și alți 340 de soldați din Hood a tras în gara de triaj Memphis. Acolo pe Elvis l-au salutat vreo patruzeci de fete, care traversaseră orașul în goană plecînd din gara Union cînd au aflat că trenul o să rămînă în triaj. Lui Elvis i s-a permis să le vorbească și să le dea unora cîte-o sărutare de adio. Fetelor li s-a permis să bocească.

Apoi soldații au pornit-o spre nord și spre est, unde cam jumătate din presa New York-ului rezervase și ea o reprezentație de adio lui Elvis.

Elvis a-ntîrziat o oră și ziariștii începuseră să se impacienteze. Erau pe puțin cincizeci de fotografi care se vînturau încoace și-ncolo și-și tot aranjau exponometrele. Reporterii fumau, se tot uitau la ceas și făceau haz de necaz că bătuseră tot blestematul ăsta de drum pînă la Brooklyn pentru o bagatelă ca'aia. Armata venise cu surle și trîmbițe, flancată de marină în fireturi din cap pînă-n picioare. Echipajul navei militare *General Randal* făcea ultimele pregătiri pentru plecare. Desigur nu lipseau nici colonelul Parker, nici Jean și Julian Aberbach și Freddie Bienstock de la Hill and Range, nici Steve Sholes, care se pusese-n fruntea unui întreg pluton de la R.C.A. Între altele, R.C.A. era de față ca să-nregistreze conferința de presă în vederea unui eventual E. P. comercial *Elvis Sails* (Elvis pleacă în larg), pe care-l găsești și azi și încă se vinde bine. Și ca să fie zăpăceala și mai mare, veniseră alți zeci și zeci de oameni care n-aveau nici cel mai mic motiv să fie prezenți, dar vroiau să dea cu ochii de celebritatea care făcuse să se încalce, pentru prima oară în istoria acestui port, toate regulile ce interziceau acordarea interviurilor.

Elvis a apărut în cele din urmă îmbrăcat în haine kaki și c-o șapcă militară trasă bine pe urechi, care însă nu-i acoperea tot părul decolorat de soarele fierbinte din inima Texasului. A văzut că, practic, fotografii îl înconjuraseră din toate părțile, a zîmbit și-a luat în brațe pe ofițerul W.A.C. care-i era cel mai la-ndemînă. Timp de cinci minute nu s-a mai auzit decît „Încă-o dată, Elvis!" sau „Ia-o-n brațe din nou!" Atunci Irving Moss a făcut un pas înainte ca să pună capăt desfrîului. Reprezenta conducerea portului și-n această calitate a spus :

— Ajunge, dați-i o șansă. Dacă toată lumea stă jos, poate că Elvis o să ne cînte ceva.

Era o idee de-a dreptul absurdă. Elvis n-avea de gînd şi nici nu-i venise cheful să cînte din gură sau la chitară şi, oricum, nu era nici o chitară pe-acolo. Dar cuvintele lui Moss şi-au făcut efectul. Aşa c-au început întrebările.

Ce dorea cel mai mult să facă cînd o s-ajungă-n Europa?

— Primul loc unde-o să mă duc cînd iau o permisie e Parisul, a răspuns el. Vreau s-o văd pe Brigitte Bardot.

(A doua zi, încercînd să ţină lucrurile tot pe făgaşul ăsta, corespondenţii din Paris au reuşit să dea de urmele lui Brigitte Bardot ca să afle ce părere are. Ea a declarat că-i foarte mulţumită cu cîntăreţul-compozitor pe care-l are lîngă ea, Sacha Distel. Apoi, bineînţeles, s-au năpustit la Elvis ca să vadă de această dată care e reacţia lui la ce-a spus *ea*, iar el a zis ce dracu' mai e şi-asta, aruncase şi el, acolo, o vorbă-n vînt, sau ceva de genul ăsta.)

Credea că grupul admiratorilor s-a micşorat sau îi e mai puţin fidel de cînd e el în armată?

— Nu, aş spune chiar că numărul scrisorilor de la admiratori s-a dublat. Am primit cam cincisprezece mii de scrisori pe săptămînă de la admiratori şi chestia asta i-a-nnebunit pe ăia de la Fort Hood. Apoi a adăugat uitîndu-se la Colonel: acum admiratorii îi trimit Colonelului scrisorile ca să le răspundă.

Cineva a dat ideea că poate *rock' n' roll*-ul e pe ducă şi ce-o să facă Elvis atunci?

— Probabil c-o să mor de foame, a zis el. Dacă vreodată s-ar întîmpla una ca asta, da' nu cred c-o să se-ntîmple', m-aş strădui din răsputeri să rămîn cap de listă în filme. Ast-ar fi pentru mine şansa cea mai bună.

E-adevărat că-şi ia familia cu el în Europa?

— Tata şi bunica o să vină peste cîteva săptămîni în Germania. O să stea într-o casă lîngă unitatea unde-o să fiu încartiruit. Cred c-o să ne cumpărăm o maşinuţă din alea nemţeşti. Mai am trei Cadillacuri şi-un Lincoln, da' astea rămîn acasă.

Dar mama? Reporterii erau dezolaţi de moartea ei, dar ar fi Elvis dispus să spună ceva în această privinţă, dat fiind faptul că nu făcuse nici o declaraţie de la înmormîntare?

— Eram singur la părinţi, a spus el. Ea mi-era foarte-apropiată, mai mult decît o mamă. Mi-era ca o prietenă şi-ar fi fost gata oricînd, la orice oră din zi şi din noapte, să stea de vorbă cu mine dac-aveam vreo problemă. Mă enervam cîteodată cînd nu mă lăsa să fac ceva. Da' mi-am dat seama c-avea dreptate aproape-ntotdeauna. Încerca mereu să mă tempereze cînd m-apuca

chefu' să mă-nsor. Avea dreptate. Pentru cariera mea a fost mai bine că nu m-am însurat.

Şi de-aici s-a ajuns la o-ntrebare despre Jerry Lee Lewis, pe care tocmai îl luaseră la goană din Anglia, cînd s-a aflat că se-nsurase cu verişoara lui, o fetiţă de treisprezece ani.

— E-un mare artist, a răspuns Elvis cu diplomaţie. Prefer să nu vorbesc de căsătoria lui, spun doar că, dacă iubeşte fata cu-adevărat, cred că totu-i în regulă.

Ce fel de fată şi-ar dori Elvis ?

— De sex feminin, domnule.

Şi tot aşa mai departe. O conferinţă de presă Elvis Presley după tipic. N-aveai mare lucru de aflat de-aici, nici nu era vreo legătură între întrebări, dar Elvis, ce să mai vorbim, era bine. Atîta timp cît nu cînta şi nu se smucea, nici un adult n-avea de ce să se-nfurie pe el.

El le-a spus că nu, băieţii din unitatea lui nu s-au purtat urît cu el, dar l-au blagoslovit cu nişte porecle care nu pot fi date publicităţii. A amintit cîteva din cîntecele sale preferate. Printre ele, *I'll Never Walk Alone* (N-am să merg niciodată singur), care era un imn religios. A ridicat o carte pe care spunea c-o citeşte, *Poems That Touch the Heart* (Poezii care-ţi merg la inimă) şi-a spus că-i o „chestie minunată".

A fost, una peste alta, o apariţie a dracului de bună. Dacă Billy Graham ar fi fost acolo, poate că şi el s-ar fi răzgîndit şi şi-ar fi lăsat fata să se-ntîlnească cu băiatul ăsta.

— Ei bine, oameni buni, a intervenit Irving Moss. Cu asta trebuie să încheiem. Soldatul Presley are-un program pe care trebuie să-l respecte.

Apoi, în timp ce fanfara armatei se străduia să cînte *Hound Dog* şi *All Shook Up*, făcîndu-le să sune de parc-ar fi fost scrise de John Philip Sousa[1], ziariştii-au părăsit terenul, iar Elvis şi cei aproximativ 1300 de soldaţi au pornit-o încet spre Bremerhaven, în Germania, unde aveau să ia totul de la cap.

Elvis nu era un necunoscut în Germania. Discurile lui se vindeau cu mare iuţeală tinerilor nemţi. Semnătura lui făcea trei mărci pe piaţa de autografe a adolescenţilor, o fotografie de-a sa

[1] John Philip Sousa (1854—1932), cel mai celebru şef de fanfară american, supranumit „regele marşului". Numeroasele sale marşuri aveau un sunet foarte amplu. După părerea sa, un marş bun trebuie „să-l facă pe omul cu un picior de lemn s-o pornească la drum". Este iniţiatorul sousafonului (n.t.).

cu autograf se dădea pe zece de ale concurentului său pe plan local, Peter Kraus, un tînăr de 19 ani, care recunoştea că-şi găsise stilul uitîndu-se la filmele lui Elvis. Exista chiar şi-o revistă, *Bravo,* azi una din cele mai importante publicaţii din lume pentru tineret, care-a luat fiinţă ca urmare-a popularităţii lui Elvis.

— Generaţia noastră crescută în adăposturile antiaeriene s-a revoltat împotriva stilului tradiţional, rigid şi corect, a declarat Werner Goetze, un *disc jockey* neamţ care-a dat drumul pentru prima oară discurilor lui Elvis la posturile de radio, dar s-a răzgîndit în urma reclamaţiilor primite de la ascultători. Şi-au aruncat pantalonaşii de piele cît colo, şi-au pus blugi şi-au început să stea şi să umble ca nişte *cowboy.* Erau sătui de *O Tannenbaum* (O, brad frumos) şi l-au dat dracului pe *Ach du lieber Augustin* (O, dragă Augustin) ca s-asculte *rock 'n' roll.* Elvis Presley era exact ce căutau — un cîntăreţ vrăjitor [1] de pe meleagurile Americii, care să-i ducă spre lumea sentimentelor calde.

Fireşte nu toată Germania se dădea-n vînt după proiectata vizită a lui Elvis. De fapt, unii-au lăsat să se-nţeleagă că Presley o să se bucure de-aceeaşi bună primire ce fusese rezervată şi-altor soldaţi americani care sosiseră în 1945, după ce-au traversat Rinul în cel de-al doilea război mondial. Goetze lansase discurile lui Elvis, e-adevărat, dar mai făcuse şi-altceva : spusese despre el că-i „un smiorcăit", „un plîngăreţ" şi „un burlac bolnav din amor". Iar Ferdinand Anton, un arheolog german de vază, a vorbit la postul de radio al forţelor armate, spunînd că Elvis era o fosilă din epoca de piatră.

Într-o relatare specială pentru *Times Magazine* din New York, apărută cu cinci săptămîni înainte de sosirea lui Elvis, corespondentul din Berlinul occidental al ziarului, Harry Gilroy scria : „Nu încape nici o îndoială că mişcarea de tineret cea mai animată din Berlin şi zonele învecinate din Germania occidentală, chiar dacă punem la socoteală şi alte organizaţii de tineret, este *rock 'n' roll*-ul. Aici, ca şi-în Statele Unite, te uiţi la ei şi zici că sînt alaiul lui Dionisos". Gilroy vorbea, în continuare, despre cererea de blugi care

[1] Aluzie la poezia *Cîntăreţul vrăjitor* de Robert Browning, care prelucrează o legendă germană : oraşul Hamelin fusese invadat de şobolani. Un bătrîn cîntăreţ din fluier se oferă să scape oraşul de rozătoare în schimbul a o mie de guldeni de aur. Cu cîntecul său îi atrage spre rîul Weser, unde aceştia se înecă. Primarul refuză să plătească şi bătrînul cîntă din nou din fluier. De data aceasta, vrăjiţi de viersul lui, îl urmează toţi copiii, cu care el intră în deschizătura muntelui, de unde nu vor mai ieşi niciodată (n.t.).

luase proporţiile unei manii (în afară de blugi, Elvis nu purta mare lucru în primele filme şi pe astea le vedeau nemţii).

Cinci sute de adolescenţi îl aşteptau pe Elvis cu ţipete în docurile de la Bremerhaven la 1 octombrie. De cum a pus piciorul pe estacadă, a şi fost reperat, deşi, la fel ca toţi ceilalţi, purta uniforma militară şi căra în spate un sac burduşit cu haine de schimb. Numai puţini fotografi au reuşit să se-apropie suficient ca să-l fotografieze. Armata adusese un tren militar chiar lîngă locul de debarcare şi Elvis a fost zorit să treacă dintr-o parte-n alta fără să poată săruta măcar o puştoaică. Trenul a pornit apoi în mare viteză spre unitatea unde Elvis avea să stea permanent, o clădire aşezată pe povîrnişurile dealurilor de lîngă Friedberg, un sat cu 18 000 de locuitori din apropierea Frankfurtului, în landul Hessen din Germania centrală. Şi la Friedberg admiratorii lui Elvis au rămas cu buzele umflate, căci trenul a trecut chiar prin gara în care se-mbulziseră ei şi-a oprit pe-o linie secundară, dincolo de porţile unităţii militare.

Conferinţa de presă a fost, în linii mari, o reeditare a întîlnirilor precedente, cu singura deosebire că, de data asta, se-adunase un grup de presă internaţional ce lansa aceleaşi şi-aceleaşi întrebări rostite care de care mai stîlcit. Timp de trei zile, ziariştii şi reporterii, care-ardeau de nerăbdare, au avut mînă liberă, ca să zicem aşa, în unitate şi-apoi li s-a spus să strîngă ce-au de strîns sau să-şi pună pofta-n cui, fiindcă la 5 octombrie, gata cu „casa deschisă". Civilii n-o să mai aibă acces la Elvis şi unitatea lui.

Presa a fost, de asemenea, informată că Elvis va lucra în următoarele şaisprezece luni ca şofer pe un jeep „cercetaş". Iniţial, urma să intre în echipajul unui tanc Patton mediu. De unde toată această schimbare ? Nu, susţinea armata, nu era vorba de nici un privilegiu special sau favoritism.

— Postul de şofer pe un jeep de recunoaştere revine soldaţilor care se dovedesc înzestraţi peste normal, a afirmat ofiţerul de serviciu pentru relaţiile cu publicul. Soldatul respectiv trebuie să fie-n stare să se descurce singur, să citească harta şi să facă schiţe, să aibă cunoştinţe de tactică militară, să recunoască inamicul şi armamentul acestuia.

Jeepurile şi şoferii de jeep pot părea lipsiţi de importanţă dacă-i compari cu tancurile şi echipajele acestora, dar în cazul de faţă nu era vorba de-aşa ceva, a declarat armata. Tancurile şi echipajele lor depind de jeepuri şi informaţiile furnizate de şoferii de

pe jeepuri. Așa că Elvis avea o răspundere mai mare, nu mai mică. Acestea au fost afirmațiile armatei.

Bineînțeles că-ntre timp au sosit tatăl și bunica lui Elvis, așa că Elvis și-a petrecut prima permisie (acordată la numai patru zile după sosire) împreună cu ei într-un hotel luxos, Ritter's Park, din Bad Homburg, o stațiune balneară la cîteva mile de Friedberg. După aceea, și-a petrecut toate nopțile libere într-un hotel sau altul, în apropiere, la Bad Nauheim, o altă stațiune balneară, pînă ce el și tatăl lui au reușit să găsească-o casă. După care Elvis și-a mutat definitiv uniformele și toate efectele militare în afara cazărmii.

Din nou a fost acuzată armata de favoritism și din nou aceasta a replicat că totul se desfășoară normal, că Elvis își face stagiul militar conform regulamentului. Lui Elvis i se permitea să locuiască în afara unității, conform regulilor în vigoare privitoare la soldații care aveau rude și alte persoane în întreținere cu care stăteau în aceeași casă.

Inițial s-a zvonit că Elvis și tatăl lui umblau să cumpere-un castel sau măcar un conac medieval, care să fie îndeajuns de mare ca să poată găzdui o liotă de secretare și cîte-un prieten picat de la Memphis. Chiar și cînd au cumpărat o casă care, evident *nu era* castel sau conac, zvonurile și criticile n-au contenit.

— „Palatul" cu pricina nu era altceva decît o casă pe care și-o poate permite orice neamț de rînd, povestește azi un prieten al familiei. Ceva mai mare decît multe din ele, pentru c-avea și etaj, dar, dacă ne gîndim la locuințele noastre, aș zice *că nu era cu mult mai* bună decît vechea lui casă din Memphis, de pe Alabama. Și-n plus, trebuia reparată din pivniță pînă-n pod și pentru asta, așa mi-a spus Elvis, a trebuit să bage el mîna-n buzunar. Deși băiatul plătea o chirie exorbitantă, proprietăreasa susținea că toate stricăciunile, care, evident, trebuiau puse pe seama timpului, erau opera lui și-a admiratorilor lui. Ca să evite orice necazuri sau neplăceri pe care le-ar fi putut avea el sau S.U.A., a plătit tot. Proprietăreasa știa ea bine c-aici o s-ajungă. N-a fost decît genul de șantaj de care, cred eu, celebrităților se lovesc adesea.

Casa, cu patru dormitoare, era pe Goethestrasse 14 și, dacă e să ne luăm după Red West, care a venit mai tîrziu după Elvis în Germania, îi costa opt sute de dolari pe lună, adică de patru sau cinci ori mai mult decît ar fi plătit un neamț.

La o lună după ce sosise în Germania, Elvis a pornit în convoi cu batalionul 32 de tancuri din Friedberg, care se îndrepta spre zona de manevre de la Grafenwöhr, nu departe de granița dintre Germania și Cehoslovacia. În timpul aplicațiilor, care-au ținut cîte-

va săptămîni, Elvis a fost pus la încercare să se vadă dacă ştie să localizeze şi să observe poziţiile „inamicului", a urmat cursuri de citire a hărţilor şi-a făcut exerciţii de tragere la ţintă cu puşca.

Ştiind — sau intuind — după cîte-o lectură, cînd ceva le putea aduce vreun folos, autorităţile de la Departamentul de Stat din S.U.A. l-au întrebat pe Elvis dacă n-ar vrea să dea spectacole distractive pentru trupe şi să facă, poate, puţină muncă de propagandă. Din nou Colonelul a spus nu.

Se pare că aproape fiecare celebritate „moare" cel puţin o dată în viaţa sa publică. În ianuarie Elvis se găsea în această situaţie. Zvonurile şi relatările din presă arătau că-şi aflase sfîrşitul într-un accident de automobil, iar maşina lui sport fusese complet distrusă. Bineînţeles că era viu şi nevătămat. Nu era nici măcar rănit. Trăia bine merçi şi, împreună cu sergentul Ira Jones, verifica căile secundare de acces din zonă.

Elvis îşi petrecea mult timp în jeepul acela şi-şi plimba sergentul peste tot. Dacă „băşica o pornea" brusc — aşa se spunea în jargon milităresc cînd se-ntîmpla ceva neobişnuit — şi tancurile din batalionul său plecau în urma unei notificări urgente, ei trebuiau să cunoască starea drumurilor pînă în cele mai mici amănunte. Dacă ar fi necesar, jeepurile de recunoaştere ar avea misiunea de a orienta trupele.

Pentru Elvis ziua începea devreme. Se scula de regulă la cinci sau cinci şi jumătate ca s-ajungă la unitate la timp. Lui Lamar Fike, care venise şi el prin primăvară, îi revenea, de obicei, sarcina să încălzească motorul B.M.W.-ului în timp ce Elvis înghiţea pe nerăsuflate o masă frugală pregătită de bucătarul familiei. Pe la şapte era în incinta unităţii şi nu se-ntorcea acasă pînă la cinci, uneori mult mai tîrziu dacă soldaţii veneau de la manevrele de cîmp. Zilele erau nesfîrşite şi, în general, plicticoase. Mai tot timpul îl ducea cu jeepul încoace şi-ncolo pe sergentul plutonului. Unde mergea sergentul Jones, un tip simpatic, dar rezervat, din Missouri, mergea şi Elvis. Restul săptămînii nu făcea altceva decît să-şi menţină lucrurile în ordine şi stare de funcţionare ca să treacă cu bine de inspecţiile stricte de sîmbătă.

Singurul lucru care-i putea transforma lui Elvis ziua în ceva deosebit era corespondenţa. Pentru el asta-nsemna cam zece mii de scrisori pe săptămînă, dintre care unele erau adresate „Pilotului de gradul unu Elvis Presley", „Colonelului Presley" sau „Generalului Presley", în timp ce altele n-aveau pe plic nimic altceva decît „Elvis. Armata S.U.A." Ca să răspundă la unele, Elvis angajase cîteva secretare din oraş, dar cea mai mare parte a corespondenţei era trimisă la biroul Colonelului din Madison.

In tot acest timp Colonelul nu se culcase pe-o ureche în camera lui cu trofee. Cît a fost în armată, deşi n-a făcut nici un disc şi nici n-a apărut nicăieri, Elvis a rămas o marfă cu mare valoare comercială, pe care Colonelul o reprezenta cu brio. Elvis nu stătuse în Europa decît o lună cînd Colonelul a declarat ziarelor din Nashville că Elvis a cîştigat 2 milioane de dolari în 1958, în ciuda faptului că fusese în armată aproape tot acest timp. A mai spus că, după părerea lui, cîştigurile din 1959 o să fie chiar mai bune.

Una din problemele pe care-o avea de-nfruntat Colonelul era faptul că rămăsese prea puţin material nedifuzat. Erau cele cîteva cîntece pe care le-nregistrase Elvis la Nashville, cînd a venit în permisie de la Fort Hood, şi cam atît. Aşa că discurile trebuiau scoase rar.

Primul a fost E.P.-ul *Elvis Sails*. S-a vîndut mult mai bine decît cea mai mare parte a noutăţilor, dar nu atît de bine ca alte E.P.-uri care mai erau pe piaţă. De exemplu, cele două din *King Creole* au rămas pe listele celor mai bine vîndute E.P.-uri aproape pe tot parcursul lui 1959 şi, timp de mai bine de un an şi jumătate, au fost adevăraţi campioni în ce priveşte numărul de exemplare vîndute.

Se făcuse deja februarie cînd R.C.A. a scos un alt album, *For LP Fans Only* (Numai pentru iubitorii de L.P.-uri). Era un album neobişnuit, pentru că toate cele zece cîntece incluse erau vechi de cel puţin un an, iar unele chiar de cinci. Cel mai recent era *Playing for Keeps*, care fusese pe faţa a doua a discului *Too Much*, un succes din iarna lui 1957. Înregistrările cele mai vechi erau patru din cele zece scoase iniţial de Sun.

La sfîrşitul lui februarie nici unul din cîntecele lui Elvis nu figura pe lista *Hot 100* a revistei *Billboard* şi asta pentru prima dată în aproape trei ani. În martie R.C.A. a scos *A Fool Such as I* (Aşa un prost ca mine) şi *I Need Your Love Tonight* (Am nevoie de dragostea ta diseară), două cîntece altfel anonime, dar care (după cum declară R.C.A.) i-au adus lui Elvis al nouăsprezecelea disc consecutiv care s-a vîndut într-un milion de exemplare şi-a ocupat locul doi şi, respectiv, patru în clasamente.

În afară de faptul că prezida difuzarea acestor discuri, avea grijă ca drepturile de autor pe cecuri să sosească la timp şi discurile să beneficieze de-o reclamă ca lumea, colonelul Parker mai dădea şi unele anunţuri periodice, şi asta numai pentru ca numele lui Elvis să rămînă în atenţia publicului. La urma urmei, nu era o sarcină grea. Ziariştii n-aşteptau decît cel mai mic pretext ca să scrie ceva.

In martie Colonelul a anunțat c avea de gînd să organizeze pentru Elvis „o petrecere bombă de bun sosit", o petrecere care să fie transmisă prin intermediului circuitului închis al televiziunii în marile săli de spectacole dintr-o sută de orașe. Nici pomeneală să-l lase pe Elvis la vatră mai repede de-un an, da' știrea a prins la vînătorii de senzații care, afirmînd că-l citează pe Colonel, comparau petrecerea/transmisia de televiziune cu o luptă pentru cîștigarea unui campionat și explicau că asta e pentru Elvis singura soluție ca să-i mulțumească pe toți cei care-i ceruseră să dea un spectacol.

Apoi, în mai, Tom Diskin a telefonat tuturor ziarelor din Nashville și-a declarat că soldatul Presley a semnat un contract cu rețeaua de televiziune A.B.C. pentru o serie de spectacole anuale, care-aveau să-nceapă după lăsarea lui la vatră. Diskin a spus că negocierile se făcuseră cu președintele rețelei, Oliver Treyz, și că Elvis o să-ncaseze cel puțin 100 000 de dolari pentru fiecare spectacol.

Nici unul din proiectele acestea n-a mai fost pomenit vreodată.

În iunie, s-a scos pe piață tot ce mai rămăsese nedifuzat. Adică *A Big Hunk o' Love* (O iubire uite-atîta) pe o față și *My Wish Came True* (Dorința mi s-a împlinit) pe fața a doua. Ca mai toate discurile dinainte ale lui Elvis, s-a vîndut în peste-un milion de exemplare și s-a clasat pe locul unu.

La 1 iunie Elvis a fost avansat ca specialist de gradul patru, ceea ce-nsemna că acum primea 135,30 dolari pe lună. A sărbătorit evenimentul într-un spital militar din Frankfurt, unde se trata de amigdalită și de-o infecție pe care-o făcuse-n gît. Peste-o săptămînă, cînd a ieșit din spital, a plecat la Paris într-o permisie de două săptămîni. Și-a luat și prietenul cu el, pe Cliff Gleaves, și s-a oprit la elegantul hotel Prince of Wales. Cît a stat acolo, a făcut o vizită la Lido, unde publicul l-a tîrît pe scenă.

— Pentru prima oară după un an și trei luni, a spus el a doua zi ziariștilor care ardeau de nerăbdare, eram din nou în fața publicului. Și dintr-o dată, sfinte Sisoe, m-a apucat frica.

Un chelner de la Prince of Wales spunea :

— Tinerele — și ce mai tinere ! — intră și ies din apartamentul lui Monsieur Presley, intră și ies. Mai bine i-am pune-o ușă d-aia care se-nvîrte-ntruna.

Elvis i-a declarat lui Art Buchwald :

— [Parisul] mi-a adus aminte de viața mea dinainte de armată.

În iulie venise rîndul lui Steve Sholes să vorbească despre popularitate lui Elvis care se menținuse la aceleași cote. Elvis nu

mai apăruse la televiziune de doi ani și jumătate, nu mai dăduse un concert de mai bine de un an și jumătate, dar „în ciuda acestei lungi absențe... Presley se vinde mai departe în cantități la fel de mari". O privire aruncată pe listele de discuri risipea orice îndoieli. *A Big Hunk o' Love* rămînea în top pe locul zece. Albumele *King Creole* și *Love Me Tender*, ca și E.P.-urile, se vindeau bine din nou, mulțumită interesului pe care-l stîrnise iar reapariția, în timpul verii, a acestor filme sub forma unui spectacol în două părți. În prima săptămînă din august R.C.A. a pus un ambalaj nou la un album vechi, intitulat *A Date with Elvis* (O întîlnire cu Elvis). Bineînțeles, fără doar și poate, asta-și dorea fiecare fată.

Acesta era al doilea album cu cîntece scoase la început, la Sun. Pîn-acum nu le mai băgase nimeni într-un album, dar toate aveau mai bine de cinci ani. Mai erau și trei cîntece din *Jailhouse Rock*, unul din *Love Me Tender* și-o baladă *country* necunoscută pîn-atunci. Puteai să juri că R.C.A. ajunsese la fundul sacului. Nu că n-ar fi fost materialul bun. De bun, era el bun, dar nu mai rămăsese nimic altceva.

Pentru ca marfa să fie mai atrăgătoare, se-adăugaseră și cîteva „surprize". Mapa albumului era de două ori mai mare cînd o deschideai și dădea la iveală un calendar-amintire pe 1960 (în care era încercuită data lăsării lui Elvis la vatră). Pe coperta calendarului, sus, apăreau patru fotografii în culori, iar în interior era „istoria completă în imagini a plecării lui Elvis peste ocean" și un mesaj personal adresat de Elvis din Germania. Albumul a urcat în clasamente cît ai zice pește.

— Prezența pe primele locuri era un tribut plătit forței sale de-a se menține, a spus Sholes. Și, știți bine, nu-i vindem discurile după sistemul garantării.

Asta-nsemna că, dacă proprietarul unui magazin de discuri comanda cinci sute de exemplare (sau indiferent cîte) din ultimul disc al lui Elvis, nu le putea da înapoi în cazul că nu se vindeau. Tot procedeul era contrar politicii generale care domina piața de discuri, dar negustorii susțineau ideea tocmai pentru că făcuseră vînzări fabuloase cu Elvis.

In august s-a anunțat că primul film pe care-o să-l facă Elvis după lăsarea la vatră va avea ca subiect — așa cum era și firesc, dealtfel — povestea unui sergent tanchist din armata Statelor Unite staționată în Germania, intitulat *G.I. Blues* (Blues cazon). Producătorul nu era altul decît Hal Wallis, vechiul prieten al lui Elvis de la *King Creole* și *Loving You*, care-a plecat imediat spre Frankfurt ca să-nceapă filmările la secvențele de fond. Pentru asta a folosit tancurile diviziei a treia blindate, dar nu și pe Elvis.

— Preferăm să nu-l punem în fața camerelor de luat vederi, aici, a declarat Wallis. Nu vrem să stîrnim nemulțumiri căci asta, n-ar fi exclus, ar da naștere la interpretări greșite în anumite cercuri. Dac-am fi cerut, am fi putut filma cu el.

A stîrnit totuși nemulțumiri. Paramount a fost felicitat cu cinism pentru că nu-l dăduse jos din jeep pe specialistul de gradul patru Presley, dar aceleași ziare mai întrebau la cît se ridica impozitul plătit de cetățeanul din S.U.A. pentru ca studiourile amintite să poată folosi tancurile și echipajele respective.

Stan Brossette, un agent de publicitate care, mai tîrziu, a colaborat cu Elvis și Colonelul la zece filme, povestește cu cîtă nerăbdare aștepta Wallis să-l vadă pe Elvis lăsat la vatră.

— Mai avea de tras vreo patru-cinci filme cu Elvis și de doi ani nu făcea altceva decît să-și numere banii care-o să i se strîngă-n bancă. Apoi, cînd mai era puțin pînă la-ntoarcerea lui Elvis, Colonelul a făcut rost de-o pagină falsă de ziar pe care scria cu litere de-o șchioapă : ELVIS SE ÎNROLEAZĂ DIN NOU. Dedesubt, cu litere mai mici, se putea citi : *Wallis se prăbușește.* Cu vreo două săptămîni înainte să termine Elvis armata, Colonelul a-nfășurat ziarul de dimineață a lui Wallis în această pagină și i l-a pus pe treptele de la intrare. Cînd Wallis a coborît să-și ia ziarul în ziua aceea — nu uitați, începuse deja filmările — a văzut titlul și s-a prăbușit înainte să vadă și subtitlul care zicea că se și prăbușise.

În timp ce Wallis se ferea de critici și dirija mișcarea tancurilor, în Statele Unite Elvis trecea prin prima criză reală de vînzare a discurilor. După *A Big Hunk o' Love* nu mai rămăsese nimic pe rafturile de la R.C.A. și după ce, în octombrie, a zburat din *Hot 100*, vreme de cinci luni nu s-a mai găsit nimic care să-l înlocuiască.

Tot ce putea face R.C.A. pentru perioada Crăciunului era să reediteze albumul lui Elvis apărut cu un an mai 'nainte și să-ncropească un alt album cu ambalaj nou : *50,000,000 Elvis Fans Can't Be Wrong, Elvis' Gold Records — Volume 2* (50 000 000 de admiratori ai lui Elvis nu se putea înșela, Discurile de aur ale lui Elvis — volumul 2). Cuprindea zece cîntece difuzate în 1958 și 1959 ca discuri *single*. Pe copertă erau cîteva fotografii cu Elvis în costumul de 10 000 de dolari. Era un costum de lame auriu bătut în diamante, pe care Colonelul îl comandase în 1956. Cîntărea vreo 20 de livre și Elvis nu putea să-l vadă-n ochi. Îl purta numai ca să facă publicitatea pentru care fusese conceput.

În Germania lucrurile mergeau pe vechiul făgaș. După cum declară sergentul care-l avea în grijă, Elvis „freca podele, spăla, gresa, vopsea, mergea în pas de marș, alerga, își căra rufăria și se agita de teama inspecțiilor la fel ca toți ceilalți". Își distra cîteodată camarazii, în cercuri restrînse, cu cîntece ca *Danny Boy* și *I'll Take You Home Again Kathleen* (Mergem din nou acasă, Kathleen), nu cu șlagărele lui de pe discuri. Admiratorii îi trimiteau mai departe saci întregi de pișcoturi prin poștă. Elvis mergea încă la manevre. Făcea exerciții de karate cu mare foc și-a cîștigat, în cele din urmă, o centură neagră [1], gradul doi. El și tatăl lui se întîlneau cu viitoarele neveste: Priscilla Beaulieu, o fetiță de paisprezece ani pe atunci, fiica unui căpitan de aviație staționat la Wiesbaden, și Davada (Dee) Elliott, o femeie din Huntsville, statul Alabama, căsătorită la acea dată cu un sergent.

Cît a fost Elvis în Germania, s-au publicat, în ziare și reviste, articole care se ocupau de prietenele sale din timpul armatei. La cîteva zile după ce-a sosit, a-nceput să-și dea întîlniri c-o nemțoaică de șaisprezece ani, iar apoi să ia masa c-o starletă din Berlin, pe nume Vera Tschechova. Elvis nu le-a luat prea-n serios nici pe ele și nici pe celelalte fete. Se pare că numai Priscilla l-a preocupat mai mult de cîteva săptămîni. S-a întîlnit cu ea vreo patru luni, pînă cînd s-a-mbarcat să se-ntoarcă-n S.U.A. Întîlnirile n-aveau nimic special — mergeau amîndoi la cîte-un film, făceau cîte-o plimbare cu B.M.W.-ul lui (pe care presa germană îl numea „Presley-Wagen" [2]) sau cîte-o vizită la el acasă.

Pe acea vreme, în viața lui Elvis mai exista o fată, în jurul căreia nu s-a făcut nici un fel de publicitate, deși locuia împreună cu Elvis, tatăl și bunica lui în casa Presley. Era o tînără nemțoaică (un copil, la drept vorbind), pe care Elvis o „adoptase" după ce-a văzut cum o maltrata tatăl ei.

— Era ca o păpușă pentru el, spune un prieten. Era încîntat de naivitatea ei și de felul cum îi răspundea la generozitatea pe care i-o arăta el. Spunea c-o s-o ia cu el în America dacă o să fie de acord tatăl ei.

Tatăl ei n-a fost de acord.

Pe la mijlocul lui ianuarie 1960, Elvis a fost avansat sergent și, în această calitate, comanda un echipaj de recunoaștere compus din trei oameni al plutonului de cercetași 32 din divizia a treia blindate. Dar n-a durat mult pentru că s-a anunțat că Elvis o să

[1] Centura neagră *(black belt)* este o distincție acordată specialiștilor în karate și judo (n.t.).

[2] Mașina Presley (n.t.).

fie lăsat la vatră probabil în februarie şi nu în martie, aşa cum fusese stabilit. De îndată presa a-nceput pregătirile ca să-i ureze bun venit acasă.

Serii întregi de articole, care făceau cronica trecutului şi prefigurau viitorul, apăreau cu nemiluita în ziarele de pe tot cuprinsul ţării. Un corespondent de la un post de radio a mers pîn-acolo încît să-ntrebe toate fetele cu care vorbise Elvis la Hollywood dacă se gîndesc să reia legătura cu el. Cele mai multe-au spus că da. Un reporter din Louisville, statul Kentucky, scrisese-o cărticică despre cariera lui Elvis sub arme, intitulată *Operation Elvis* (Operaţiunea Elvis), ce urma să se publice în luna în care se-ntorcea Elvis. Revistele admiratorilor anunţau concursuri, oferind uniforma lui Elvis ca premiu. Două sute de copii ale filmului *Jailhouse Rock*, care-nregistrase încasări de aproape 4 milioane de dolari cînd a rulat prima dată, au fost trimise rapid cinematografelor ca să fie proiectate la începutul lui martie. Postul de radio W.N.E.W. din New York a anunţat „Întoarcerea lui Elvis Presley" la buletinul de ştiri, numind-o „unul din fenomenele muzicale, culturale şi militare ale vremii noastre", în timp ce alte posturi de radio, din alte oraşe, au alcătuit programe speciale care luaseră înfăţişarea unor adevărate maratonuri Elvis. S-au lansat din nou cîntece cu grămada, printre care : *I'm Gonna Hang Up My Rifle* (O să-mi pun puşca-n cui) de Bobby Bare şi *The King Is Coming Back* (Regele se întoarce) de Billy şi Andy (Vine regele la noi / Luaţi chitarele cu voi / Vinde-ţi haina de soldat / Pe nădragi pentru purtat). Deşi Elvis nu-nregistrase încă nimic, R.C.A. a comandat pentru început un milion de exemplare din primul lui *single*, făcîndu-şi planuri să exporte jumătate din acest număr la şaptezeci şi două de ore după apariţia lor pe piaţă. Cît priveşte prima lui ieşire în faţa publicului, asta n-avea să fie un „special" la reţeaua de televiziune A.B.C. sau un concert T.V. pe circuit închis, aşa cum se anunţase în 1959, ci o apariţie în reprezentaţie la unul din spectacolele lui Frank Sinatra. Elvis urma să încaseze 125 000 de dolari, mai mult decît primise orice alt invitat în scurta, dar costisitoarea, istorie a televiziunii.

Toată zarva avea nişte motive uşor de explicat. Elvis *era* încă monarhul neîncoronat al clasamentelor de muzică *pop*, iar întoarcerea lui în S.U.A. *era* un triumf. Desigur, după cum remarca revista *Billboard*, Elvis de fapt nici nu fusese plecat cît timp şi-a făcut stagiul militar ; toate discurile lui *single* care s-au scos au continuat să se vîndă în cîte-un milion de exemplare şi mai bine, o cifră fără precedent, şi era foarte clar, chiar şi pentru cei care-l defăimau,

C-da 5681 coala 13

că schimbarea survenită în muzica *pop* i se datora aproape în întregime. Cît a lipsit el, s-au întîmplat multe. Jerry Lewis fusese „condamnat" de falsa pudoare a publicului, iar Little Richard își aruncase bijuteriile într-un rîu din Australia și intrase într-un seminar de teologie. Buddy Holly, Ritchie Valens și Big Bopper muriseră. *Rock 'n' roll*-ul trecuse de perioada în care *disc jockey*-i trebuiau „stimulați" ca să lanseze un disc. În iarna dintre 1959 și 1960 Ricky Nelson, Fabian, Frankie Avalon și Bobby Darin — toți imitatori ai lui Elvis — vînduseră cele mai multe albume. Cît a fost Elvis în armată, nimeni, dar absolut nimeni, nu s-a dovedit demn să-i ia locul pe tron.

Mai erau și alți factori. Plecarea lui la armată în culmea gloriei îi făcuse pe admiratori să umble cu limba scoasă după mai mult. Patriotismul de care dăduse dovadă a atras și alt fel de public, așa că nu numai adolescenții îl admirau ; comportarea lui la armată era impecabilă. Aproape toți îl copleșeau cu laude. Adolescenții se așezau la coadă pentru discuri pe care el nu le-nregistrase încă, iar adunarea legislativă din Mississippi a votat o rezoluție prin care se afirma că Elvis devenise „o legendă și o sursă de inspirație pentru zeci de milioane de americani, reafirmînd astfel concepția istorică a americanilor că, în cadrul națiunii noastre, se poate dobîndi succes prin inițiativă personală, muncă stăruitoare și încredere nezdruncinată în propriile puteri".

Aproape în ultima săptămînă de armată, Elvis a acordat singurul său interviu exclusiv lui Wally Breene, pe atunci reporter la *Stars and Stripes*, acum consilier pentru relațiile cu publicul, cu reședința pe colina din Beverly Hills. El își aduce-aminte c-a fost impresionat de modestia lui Elvis și de faptul că nu se dezvățase încă să-și roadă unghiile și să dea din picioare, semn că nu stătea prea bine cu nervii.

— Elvis ne spunea ce-nseamnă să faci manevre, își amintește Wally azi, cînd „forțele N.A.T.O." se-ndreptau împotriva „agresorului". Elvis nu era urmărit numai de-un batalion de reporteri și fotografi civili. Cei din trupele care-acționau împotriva unității lui Elvis primeau, dacă reușeau să-l captureze, o recompensă de cincizeci de dolari și-o permisie de treizeci de zile. „Un militar din divizia 24 era cît pe-aci să pună mîna pe mine", îl citează Wally pe Elvis. „M-a reperat pe șosea și-a-ncercat să mă ia prizonier, da' cam în timpu' ăsta un șir din tancurile noastre au apărut în spatele lui și s-a trezit el prizonier". Dacă Elvis vroia să se ducă la cinema, Lamar trebuia să ocolească clădirea cu mașina, iar Elvis sărea peste gardul din spate, povestește Wally. Mulțimea din fața

clădirii era neînchipuit de mare. Odată, o fată a aruncat c-o cărămidă-ntr-un geam, la el acasă, cînd i s-a spus că-i prea tîrziu să-l mai vadă pe Elvis. Bătuse la uşă şi-a ieşit cineva care i-a zis că Elvis doarme. După ce-a aruncat ea cu cărămida, Elvis a ieşit şi i-a făcut morală. Apoi i-a dat un autograf. Mai tîrziu au pus un anunţ la poartă, pe care scria : „Autografe între 7,30 şi 8,30 după-masa". Băieţii din unitatea lui îi erau al dracului de credincioşi, istoriseşte Wally. Nici nu-ţi venea să crezi cît se străduiau să-l apere. Zic eu că asta le venea fiindcă-şi dădeau seama c-au de-a face c-un tip obişnuit. Stătea cu ei în zăpadă, mînca mîncarea aia imposibilă, iar faptul că locuia în afara unităţii şi-apărea într-o maşină scumpă nu-i deranja. Pînă la un punct se vedeau trăind prin gloria lui. Aveau ce povesti acasă : „Am făcut armata cu Elvis Presley". La-nceput avuseseră de gînd să-l trateze cu mult dispreţ, da' pîn' la urmă lucrurile-au luat o altă-ntorsătură : Elvis i-a cîştigat pe toţi de partea lui.

Cu o zi înainte ca Elvis să plece din Germania, armata a organizat o conferinţă de presă monstruoasă. Vechea prietenă a lui Elvis de la casa de discuri Sun, Marion Keisker, care-acum era căpitan W.A.F. [1] şi fusese repartizată la postul de televiziune al forţelor armate din Germania, se afla şi ea acolo. Îl vedea pe Elvis pentru prima dată după mai bine de doi ani.

— Erau într-o sală de gimnastică cu toate blitzurile şi benzile-alea de magnetofon. Mii de oameni alergau încoace şi-ncolo şi ziceau : „La douăsprezece... oh... două el o să..." Uffff ! M-am dus în capătul celălalt, la bar, unde se servea cafea. M-am uitat şi-am văzut o uşă la numai cîteva picioare distanţă. Brusc, s-a deschis şi-n prag a apărut Elvis în costumul ăla ridicol cu dungi roşii şi fireturi aurii cu care-l puseseră să se-mbrace. De-o parte şi de alta era cîte-un om de la miliţia militară. I-am zis : „Salut, iubitule !" El s-a-ntors spre mine şi-a spus : „Marion ! Tu în Germania ? Şi pe deasupra mai eşti şi ofiţer. Ce să fac ? Să te sărut sau să te salut ?" I-am zis : „Păstrează ordinea asta" şi m-am aruncat în braţele lui. P.I.O. [2] era furios. A spus c-o să raporteze despre comportarea mea şi-o să mă ducă-n faţa Curţii Marţiale. A mai zis : „Mă aşteptam la una ca asta de la unu' de pe la reviste, nu de la un membru-al forţelor armate". M-a acuzat că totul fusese plănuit dinainte. I-am spus că mă aflam acolo oficial, ca reprezentantă a postului de televiziune al forţelor armate, al cărui director

[1] Prescurtare de la *Women's Air Force* (Aviaţia feminină) (n.t.).

[2] Prescurtare de la *Public Information Officer* (ofiţer însărcinat cu relaţiile cu publicul) (n.t.).

adjunct eram. Mi-a spus: „Vă rog să părăsiți incinta". Bineînțeles c-am refuzat. În cele din urmă Elvis a putut veni și-a spus: „Domnule căpitan, n-aveți de unde să știți, da' dacă n-ar fi fost această doamnă, nici noi nu ne-am fi adunat azi aici". Căpitanul a spus: „Vă referiți la acest căpitan W.A.F. ?" Elvis i-a răspuns: „E-o poveste lungă, domnule, da' doamna nu s-a născut căpitan W.A.F." Cît a ținut conferința, a vrut să fie sigur că nu mă dă nimeni afară. Așa c-am rămas acolo, în spatele lui, și el se-ntorcea tot timpul să vadă dacă nu dispărusem.

A doua zi Priscilla l-a condus pe Elvis la aeroportul din Frankfurt. El și-a luat rămas bun, a sărutat-o și-apoi, împreună cu alți șaptezeci și nouă de soldați și familiile lor, s-a urcat într-un avion militar de transport cu patru motoare, avînd destinația Statele Unite.

Avionul a aterizat la baza aeriană McGuire din New Jersey, lîngă Fort Dix, unitatea militară din care urma să fie eliberat Elvis pe la sfîrșitul săptămînii. La șase treizeci după-masă, cînd furtuna de zăpadă lua proporții uriașe, a ieșit în vîntul care sufla cu douăzeci și cinci de mile pe oră, a privit curajos și, pătruns de simțul datoriei, timp de cinci minute a zîmbit și-a făcut cu mîna fotografilor. (Colonelul ceruse mai întîi revistei *Life* 25 000 de dolari pentru dreptul exclusiv de a-l fotografia pe Elvis în ultimele zile de armată, dar cînd revista a refuzat, el i-a invitat pe toți cei interesați.) Apoi Elvis a pornit în grabă spre una din sălile de bal, în care se organizase o altă conferință de presă.

Se deosebea foarte puțin de celelalte conferințe de presă din viața lui Elvis. Fiica cea mai mare a lui Frank Sinatra, Nancy, care avea atunci nouăsprezece ani, era și ea acolo ca să adauge un plus de strălucire. I-a dat lui Elvis un dar din partea tatălui ei: o cutie cu cămăși de seară. Restul dimineții s-a desfășurat după tipic. Problema căsătoriei lui a fost ridicată de vreo șase ori, cea a părului și perciunilor de patru-cinci ori. El a spus că, probabil, n-o să-și mai lase perciuni, afirmație care i-a făcut pe corespondenții posturilor de radio să sară ca arși și să alerge la telefon. A mai spus că-și adusese cîteva chitare nemțești, că-i plăceau „Dean Martin, domnul Sinatra, Patti Page, Kitty Kallen și alți cîțiva", că nu-i adevărat că-n armată, în Germania, ar fi avut la dispoziție nouăsprezece oameni însărcinați cu relațiile cu publicul, ci numai unul, un căpitan, care reprezenta toată divizia, că dacă *rock 'n' roll*-ul avea să dispară, ceea ce i se părea puțin probabil, el și mulți alții vor trebui să-și găsească altceva de făcut. Întrebat dacă superiorii l-au admonestat în armată, el a zîmbit și-a ridicat o Diplomă de

merit în care se menţiona „îndeplinirea corectă a datoriei şi serviciului etc.“ Asta i-a făcut pe fotografi să se-mbrîncească şi să ţipe vreo cinci minute. În cele din urmă s-a ajuns, slavă Domnului, la capăt, căci cineva a citat o reporteră care-ar fi spus că Elvis e „cel mai sexy bărbat pe care l-a văzut vreodată“. Ce părere avea El despre asta ?

Elvis s-a uitat la cel care i-a pus întrebarea, şi-a pus zîmbetul lui strîmb şi-a zis :

— Unde e tînăra aceea acum ?

La picioarele lui Elvis, stînd direct pe podea şi mestecîndu-şi trabucul, era Colonelul. Jean Aberbach, Steve Sholes, Tom Diskin, Freddie Bienstock şi Bob Kotlowitz, unul din agenţii de publicitate de la R.C.A., care-avea să rămînă cu Elvis în primele şase săptămîni, stăteau în picioare la dreapta şi la stînga. Afară, în viscol, cocoţaţi pe ferestre şi strigînd în gura mare jurăminte de dragoste nepieritoare, erau cîteva sute de adolescenţi. Un sergent a ieşit să le spună să păstreze liniştea, dar se pare că n-au înţeles.

Două zile mai tîrziu, la 5 martie, Elvis era din nou civil şi pe cînd senatorul statului Tennessee, Estes Kefauver, adăuga în Buletinul oficial al Congresului omagiul adus lui Elvis, acesta pleca spre Memphis să se odihnească.

IX

ÎNTOARCEREA ACASĂ

CĂLĂTORIA SPRE MEMPHIS a fost semnificativă pentru ceea ce-aveau să reprezinte următoarele luni. Fiecare oprire, la Bristol, în Virginia, la Johnson City și Knoxville, în Tennessee, la Chattanooga și în multe alte gări de pe parcurs era salutată, zi și noapte, de sute de admiratori, veniți să-i ureze bun sosit. Luni dimineața, cînd Elvis a descins la Memphis, mulțimea era atît de numeroasă încît poliția a trebuit să-l escorteze pînă la Graceland, unde întreaga autostradă era flancată de mulți alți admiratori care blocaseră circulația.. Gary Pepper, un tînăr din Memphis de vîrsta lui Elvis, ținea o placardă cu inscripția „Bun venit acasă Elvis. *Tankers*" (*Tankers* erau membrii unui club de admiratori pe care Gary îl fondase în lipsa lui Elvis). Gloria Martinez și Sharlene Magee, de douăzeci și unu și, respectiv, nouăsprezece ani, spuneau că veniseră cu autostopul de la Gary, din Indiana. Iar Laura Driver, de nouăsprezece ani, din Brooklyn, spunea că-l sărutase pe Elvis la Fort Dix și-a venit cu avionul pînă la Memphis pentru înc-o sărutare, fiindcă prima îi plăcuse tare mult. Mașina poliției care-l ducea pe Elvis a trecut ca fulgerul prin mulțime, dispărînd pe serpentinele autostrăzii spre Graceland. Totul fără sărutări și fără autografe.

Primele zile le-a petrecut căutîndu-și amicii și adunîndu-și vechiul clan. Au reapărut pe state „bătrînii" de odinioară. Rătăcea de colo-colo prin casa pe care n-o mai văzuse de peste un an și jumătate și făcea planuri de reamenajare. Apoi, la 20 martie, împreună cu cîțiva dintre băieți, a plecat la Nashville pentru o primă înregistrare.

Desigur, n-au lipsit *Jordanaires*, pianistul Floyd Cramer, bateristul Buddy Harmon și chitaristul Hank Garland, cu toții instrumentiști consacrați ai studiourilor din Nashville. Mai cîntaseră

și altă dată cu Elvis și vor constitui mulți ani de-aici încolo nucleul formației sale din Nashville. Au fost, bineînțeles, prezenți și Scotty Moore și D.J. Fontana. Lipsea doar Bill Black, care își formase un grup propriu (*combo*-ul Bill Black) și care, pînă la acea dată, avusese două melodii de succes : *Smokie* și *White Silver Sands* (Nisipuri argintii). Printre înregistrările din noaptea aceea au figurat două balade, *Stuck on You* (Sînt nebun după tine) și *Fame and Fortune* (Glorie și avere), pentru care se făcuseră mai mult de un milion de comenzi, înainte ca Elvis să fi deschis măcar gura.

A doua zi, Elvis a luat trenul spre Miami Beach, unde Frank Sinatra urma să-și înregistreze spectacolul pe bandă video. Scotty Moore povestește :

— În fiecare oraș de pe traseu eram întîmpinați de lume. Douăzeci și patru de ore în șir. Tot timpul fotografi, operatori de film, puștime. Habar n-am de unde veneau.

În unele orașe, Colonelul l-a pus pe Elvis să stea pe platforma din spatele vagonului, de parc-ar fi candidat la președinție, să facă cu mîna și să dea cîteva autografe.

Printr-o ironie a soartei, la întoarcere, Elvis a debutat în spectacolul lui Sinatra, după ce acesta declarase, în 1957, că *rock 'n' roll*-ul „e o cacialma, un fals, compus și interpretat în cea mai mare parte de niște dobitoci cretini". Sinatra a avut totuși un motiv să-l includă pe Elvis în spectacol. Era al patrulea și ultimul său Timex special. În al treilea, de sfîntul Valentin, o prezentase pe dansatoarea sud-africană Juliet Prowse, care-i fusese cîndva în grații, dar emisiunea în sine avusese un succes de public mediocru. În acest spectacol final, Sinatra dorea să ridice ștacheta. Astfel acceptase să-i plătească lui Elvis 125 000 de dolari pentru o apariție de aproximativ șase minute. Sammy Cahn, un vechi și bun prieten al lui Sinatra, compozitor celebru, producătorul delegat al spectacolului, spunea :

— Tu cîștigi într-un an cît pierde Frank cu spectacolul ăsta. Da' vrea s-arate că poate fi mare la T.V.

Nu era nici un secret faptul că Sinatra fusese șocat de prețul pretins de Colonel.

Spectacolul urma să se-nregistreze de la hotelul Fontainbleau, unde Sinatra avusese un angajament de trei săptămîni, care se termina acum. Dean Martin era și el în oraș, pentru a-l succeda în sala La Ronde. Împreună cu Sammy Davis jr., Joey Bishop și Peter Lawford, urcase pe scenă alături de Sinatra ca să repete zăpăceala aia de *Summit Meeting* (Întîlnire la cel mai înalt nivel) pe care-o prezentaseră cu o lună în urmă la Las Vegas. Mai era

în oraş şi Mitch Miller, care, spre sfîrşitul săptămînii, urma să dea în marea sală de bal a hotelului un spectacol-mamut. Se pare că Miami nu mai văzuse niciodată atîtea celebrităţi ale spectacolului de divertisment adunate la un loc în acelaşi timp.

Cu toate astea, s-a vorbit mult de o persoană care nu era o celebritate în sens tradiţional, şi anume de colonelul Tom Parker, impresarul uneia din stelele prezente. Ultima oară cînd Colonelul fusese cu Elvis la Miami, în 1957, Elvis cîntase la Olympic, iar Colonelul se făcuse cunoscut prin partea locului datorită şorţului cu mărunţiş pe care-l purta în timp ce vindea în foaier fotografiile lui Elvis, cu autograf. De data asta a convocat o conferinţă cu 300 de admiratori ai lui Elvis, membri ai cluburilor din regiune, reţeaua de credincioşi fanatici pe care-o folosea din plin şi cu spor. (Odată a înscris 250 000 de cotizanţi a cinci dolari, cărora le-a oferit setul obişnuit de material publicitar al clubului, plus următoarele discuri *single* ale lui Elvis, asigurîndu-şi astfel 250 000 de discuri vîndute *înainte* ca acestea să fi fost scoase.) Le-a spus ce încîntat era că-i rămăseseră fideli lui Elvis cît timp acesta îşi făcuse serviciul militar şi le-a oferit, în semn de recunoştinţă, bilete la spectacol. Apoi a dat drumul admiratorilor, care au asaltat holurile hotelului, încercînd să treacă de paza instituită pe etajul unde locuia Elvis.

În timpul ăsta, Elvis era în toiul repetiţiilor. Destul de nervos, dar politicos ca de obicei, se adresa numai cu „domnule Sinatra". Se stabilise să cînte în smoching şi să nu se mişte prea mult pe scenă.

Cu toate eforturile Colonelului, publicul nu era format exclusiv din admiratori ai lui Elvis. Mai mult de jumătate erau admiratori ai lui Sinatra, oameni între două vîrste, cu o apreciabilă stare materială. Ceea ce-a oferit presei perspectiva dorită. În fond, erau aici idoli a două generaţii, uniţi nu numai prin convenţii de impresariat, ci şi prin cîntec. Elvis a cîntat amîndouă piesele de pe noul său *single*, apoi marele şlagăr al lui Sinatra, *Witchcraft* (Vrăjitorie), după care Sinatra a cîntat şlagărul lui Elvis, *Love Me Tender*, secondat de acesta. Trecuseră optsprezece ani de cînd puştoaicele cu şosetuţe leşinau după Sinatra prin sălile Teatrului Paramount din New York şi doi ani de cînd Elvis începuse să stîrnească vîlvă. Acum erau amîndoi alături. Publicul venea cu entuziasm.

O lună mai tîrziu, la 12 mai, spectacolul special, *Welcome Elvis* (Bine ai venit, Elvis), dovedea că Frank îşi atinsese ţinta: reuşise, timp de o oră, „să fie mare la T.V". Cel puţin în privinţa

procentelor. Sinatra a obținut o apreciere de 41,5, depășind toate celelalte spectacole din competiție. *Ernie Ford Show* de la N.B.C.[1], avîndu-i ca invitați pe *Homer and Jethro* și pe Johny Cash, și *Groucho Marx,* au ocupat amîndouă locul al doilea, la mare distanță, cu 2,1. *Markham,* un film de groază cu Ray Milland, produs de C.B.S., și-o reluare veche de doi ani a serialului *The Seven Lively Arts* (Cele șapte arte vii) au obținut fiecare doar cîte-un nenorocit de 4,2.

Critica a fost mai puțin extaziată. Ren Grevatt scria în *Billboard :* „Dinamita anunțată a fost, ca să ne menținem în limitele politeții, cam exagerată. Rămîi cu impresia... că Presley mai are multe de învățat pînă o să poată sta alături de profesioniști ca Sinatra, Joey Bishop și, mai ales, Sammy Davis jr., care a fost cît pe-aci să întrerupă spectacolul prin efectul pe care l-a avut cîntecul său asupra spectatorilor. Presley are un obicei supărător care dă impresia unei permanente stinghereli. Nimeni să nu-i tulbure cîntarea. Asta n-ar fi rău. Are însă de învățat serios cum să stea și cum să vorbească". Hotelul Fontainbleau, spunea Grevatt, este cel mai cîștigat de pe urma spectacolului. Critica de la *Time* din New York a fost mai dură : „Recenta eliberare din armată a lui Elvis Presley ni se pare a fi unul din cele mai neplăcute evenimente de la inventarea prafului de scărpinat încoace", scria John Shanley. „Cît era în armată, nu mai purta perciuni, conducea un camion și, după toate aparențele, avea o conduită militară acceptabilă. Dar acum este liber să apară din nou în public, ceea ce a și făcut aseară, în spectacolul lui Frank Sinatra de pe canalul 7. Acompaniat de o orchestră și de țipetele unui grup de tineri admiratori frenetici, a cîntat mai multe cîntece, inclusiv un duet cu domnul Sinatra. Cu toate că, în armată, Elvis a primit gradul de sergent, ca interpret, el nu a părăsit niciodată plutonul împiedicaților. Nu avem ce-i reproșa din punct de vedere moral. A fost numai oribil".

După „specialul" lui Sinatra, Elvis a revenit la Nashville pentru o înregistrare de douăsprezece ore. S-au tras douăsprezece cîntece care au apărut peste o săptămînă în albumul *Elvis Is Back* (Elvis s-a întors). Discul îl caracterizează perfect — o culegere de melodii fără o tematică anume, fără o linie directoare. Unele erau balade compuse special pentru stilul unduios al lui Elvis, altele veneau direct din *blues* și *rock.* Cîteva, *Soldier Boy* (Sol-

[1] Prescurtarea de la *National Broadcasting Company* (Compania națională de radiodifuziune) (n.t.).

dățelul) și *I Will Be Home Again* (O să mă întorc din nou acasă), aveau iz de protest, dar erau în fond inofensive. Apăreau mulți din obișnuiții lui Elvis : compozitori ca Stan Kesler, Jerry Leiber și Mike Stoller, Otis Blackwell, precum și doi redutabili autori de *blues*, Jess Stone și Lowell Fulson. Admiratorii au salutat albumul la fel cum îl întîmpinaseră pe Elvis, căzînd în extaz. Toată vara a fost pe locurile doi sau trei, ținut la distanță de *Kingston Trio* de pe locul întîi. Vînzările au depășit milionul.

Majoritatea cîntecelor înregistrate de Elvis ajungeau la Freddie Bienstock, în New York, unde se făceau cele mai multe din discurile demonstrative. Unul din producătorii acelor discuri era Phil Spector, care i-a înregistrat mai tîrziu pe *Righteous Brothers*, *Ike and Tina Turner* și *Beatles*, fiind îndeobște cotat drept cel mai excentric și inventiv producător în materie de *rock*. Astăzi Phil își amintește :

— Lui Elvis îi plăcea să asculte cum anume ar suna înregistrarea, așa că trebuia să găsești pe unu' în New York care să-l poată imita. Toți compozitorii îmi cereau : „Scoate-un disc demonstrativ, c-o baterie, o chitară și-un pușți care să cînte ca Elvis". Un băiat, David Hill, făcea multe din discurile demonstrative pentru Elvis. Mai erau și alții : Brian Hyland, P. J. Proby... mulți, nici nu le țin minte numele. Îi chemi și le spui : „Cîntă ca Elvis Presley" și ei se execută. Așa, aveam mai multe șanse cu Elvis, că el se lua întotdeauna după discurile demonstrative. Dacă-i plăcea un *lick* sau un *riff*, vroia să-l bage imediat pe disc. De fapt foarte des — lucru mai puțin cunoscut — el folosea banda demonstrativă trasă la New York și cînta pur și simplu peste ea. Și ăsta era noul *single* a lui Elvis. Original, nu-i așa ?

Nu conta cum se-nregistrau cîntecele. *Stuck on You* (ca de altfel toate discurile de dinainte și de după el) a ocupat locul întîi *înainte* ca Elvis să-l fi consacrat în spectacolul lui Sinatra. Pe vremea aceea, Colonelul spunea că tariful lui Elvis pentru televiziune era de 150 000 de dolari.

— Nu vreau ca Elvis să fie concurat de propriile lui filme, spunea el, referindu-se în mod special la *G. I. Blues*, care tocmai se turna la Hollywood.

Elvis a descins la Hollywood în stil mare. Era însoțit de șapte prieteni din Memphis și alți doi amici pe care și-i făcuse în armată. Au sosit cu un vagon rezervat numai pentru ei, despre care se spunea că l-a costat 2500 de dolari. Vagonul a fost tras pe-o linie secundară, iar Elvis a-ntîmpinat presa în smoching și

pantofi negri de velur. După aceea, l-au dus cu mașina la Paramount.

— Elvis e făcut pentru film, spunea regizorul Norman Taurog pe vremea aceea. Băiatul ăsta e degajat, cel mai degajat din cîți știu. Îmi amintește de Crosby și Como. Știe să asculte, iar unu' care știe să asculte știe să și joace.

Eroul din *G. I. Blues,* Tulsa McLean, e tanchist în Germania, poartă părul mai lung decît admite regulamentul, dar n-are perciuni și pune pariu pe 300 de dolari c-o să dea gata o simandicoasă dansatoare de cabaret, pe nume Lili (Juliet Prowse). Elvis face pe dracu-n patru să cîștige pariul și pe deasupra și fata. Sub acest pretext, parcurge un scenariu de nu mai puțin de două ore, oprindu-se destul de des ca să cînte unsprezece melodii.

Cît timp s-a filmat în Studiourile Paramount, au venit în vizită soția și fiica președintelui Braziliei, regele și regina Nepalului, regele și regina Thailandei și prințesele Danemarcei, Norvegiei și Suediei. Toți, fără excepție, s-au declarat admiratori fervenți ai lui Elvis.

La 2 iulie, Vernon Presley s-a-nsurat cu Dee Elliott, pe care-o cunoscuse-n Germania. Ceremonia s-a limitat strict la familie și s-a oficiat la Huntsville, în Alabama, localitatea de baștină a fratelui miresei, Richard Neely, cavaler de onoare al cuplului. Dee Elliott divorțase de primul ei soț, sergentul, și-avea în grijă pe cei trei copii ai lor, Billy, Ricky și David, toți cu mult mai tineri decît Elvis. Comentariile oficiale au calificat evenimentul ca „secret" și „neașteptat". Elvis n-a participat.

În aceeași săptămînă, R.C.A. a scos al doilea *single* al lui Elvis după întoarcerea din armată. Cuprindea *It's Now or Never* (Acum sau niciodată), variantă a cantonetei *O sole mio,* care mai fusese adaptată pentru repertoriul modern și pe care Tony Martin o cîntase sub titlul *There's No Tomorrow* (Să nu vorbim de mîine). Pe cealaltă față era *Mess of Blues.* De la amîndouă se-așteptau vînzări de peste-un milion, deși, timp de cinci săptămîni, pe locul întîi în topuri a fost *It's Now or Never.* Nu era un *rock,* așa că l-au transmis și alte posturi decît cele unde discurile lui Elvis figurau în mod curent. Treaba asta nu le-a scăpat celor de la R.C.A. și nici Colonelului. Ca urmare, a apărut un nou *single* care-aducea și mai puțin cu *rock 'n' roll*-ul. Acest *single* era *Are You Lonesome Tonight* (Te simți singură astă seară), un cîntec compus prin 1920 de Dave Dreyer (autor și al lui *Me and My Shadow* [Eu și umbra mea]) și-nregistrat tot atunci de Al Jolson. Nu era propriu-zis un cîntec, ci mai curînd o recitare, una din

acele „balade" vorbite, care, în afara tîrgurilor tradiționale de la țară, unde mai supraviețuiau, dispăruseră odată cu filmele mute. Cu toate acestea, înregistrarea a avut un succes mai mare decît precedenta, atingînd peste un milion de discuri vîndute în prima săptămînă și provocînd cel mai mare număr de „replici pe disc" din ultimii ani. A apărut o versiune intitulată *Who's Lonesome Tonight?* (Cine se simte singură astă seară?) a unui cîntăreț cu neverosimilul nume de Redd Dogg, care-l calificase pe Elvis drept idiot, o versiune *Oh, How I Miss You Tonight!* (O, cît îmi lipsești astă seară!) și alte patru versiuni ale lui *Yes, I'm Lonesome Tonight* (Da, mă simt singură astă seară).

Unii susțineau că Elvis se lasă de *rock 'n' roll* și nimeni nu i-a contrazis.

Cine se-ndoia n-avea decît să dea doi dolari și să vadă *G. I. Blues*, care-n octombrie rula simultan în peste cinci sute de săli, sau, cu ceva mai mulți bani, să-și cumpere banda cu coloana sonoră a filmului. Elvis avea ca parteneri nu numai păpuși, dar și copii mici. În afara celor cîteva cîntece *rock* din „partitură", majoritatea melodiilor aminteau mai degrabă de Tin Pan Alley sau de filmele muzicale ale Hollywoodului anilor '40 decît de vreun *country blues*. Chiar și *Blue Suede Shoes*, reluat în film, era lipsit de dinamismul stenic cu care Elvis interpretase melodia cu patru ani în urmă.

Jim Powers scria în *Hollywood Reporter*: „Cînd au dus băiatul departe de țară, se pare c-au dus și țara departe de băiat. Cel întors din Germania după serviciul militar este un Elvis schimbat și supus, așa cum apare în filmul lui Hal Wallis, *G. I. Blues*". Powers califică filmul drept „o farsă militară banală, turnată în tiparele comediilor muzicale hollywoodiene, de genul *Sailor Beware*". Și tot Powers spune plictisit că „numai fidelitatea admiratorilor lui Presley va putea salva filmul de la un eșec de casă". Iar Bosley Crowther de la *Time* din New York se tot minuna ce tonic devenise Elvis, de parcă „îi curge miere în vine în loc de sînge".

Criticul de la *Hollywood Reporter* a cam scrîntit-o cînd a făcut pronosticuri în privința succesului de casă. *G. I. Blues* a fost unul din campionii comerciali ai Hollywoodului, realizînd venituri de 4,3 milioane de dolari numai în S.U.A. și Canada, egalînd încasările pentru *Lost Weekend* (Weekend pierdut), *The African Queen* și *Days of Wine and Roses* (Zile cu vin și trandafiri). Controversele legate de noul Elvis n-au ținut prea mult. Era oricum limpede că trecuse vremea lui *Hound Dog* și-a lui *Jailhouse Rock*.

Pe cînd se lansa *G. I. Blues*, Elvis începuse un alt film, la 20th Century Fox. Titlul, *Flaming Star* (Steaua în flăcări), a fost schimbat de cîteva ori, iar producția i-a oferit lui Elvis prima creație actoricească. Elvis juca pe fiul unei indience Kiowa (Dolores del Rio, în primul ei rol de film după o absență de cîțiva ani) și al unui fermier alb (John McIntire). Cu toții sînt antrenați într-un conflict iscat între albi și indieni în vestul Texasului, prin 1870, conflict pe care Elvis încearcă să-l aplaneze. Elvis, ca și părinții lui, moare. Și cîntase numai patru melodii.

Turnarea filmului a durat patruzeci și două de zile și s-a făcut în mare parte, în Studiourile Fox din West Los Angeles, cu excepția cîtorva scene filmate la Conejo Ranch, în San Fernando Valley, din apropiere, unde pe-o întindere de 8 000 de acri se turnaseră în mare parte filmele de televiziune *Rawhide* (Pielea netăbăcită) și *Wagon Train* (Convoiul). S-au înregistrat și cîteva incidente. Unsprezece adolescenți, îmbarcați în camionul unei spălătorii pe care-l închiriaseră, au spart porțile studioului, dar n-au ajuns mai departe de biroul Colonelului. Red West, prietenul lui Elvis, și-a făcut praf cotul într-o scenă de lupte cu acesta. În curtea din fața bungalovului care-i servea lui Elvis drept cabină, Colonelul a expus o „familie" de cîini din ghips, producție R.C.A. Victor, și unul a făcut picioare imediat. Au fost tocmeli peste tocmeli dacă Elvis să poarte lentile de contact cafenii peste ochii lui albaștri. (Pînă la urmă nu le-a mai pus deloc.)

Filmul s-a turnat mai repede ca oricare altul și-a apărut pe ecrane odată cu-nceperea vacanței de Crăciun a elevilor. Această tactică de lansare a filmelor va deveni un obicei al Colonelului, ca și acela de-a nu acorda interviuri. În 1960, prin mîna Colonelului treceau lunar treizeci de mii de scrisori de la admiratorii lui Elvis (existau în lume cinci mii de cluburi Elvis Presley) și el știa bine că mulți din acești corespondenți vedeau de nenumărate ori filmele lui Elvis. Lansarea filmului odată cu începerea vacanței elevilor făcea ca acești admiratori să poată merge la cinema atît în zilele de lucru, cît și la sfîrșit de săptămînă.

Și Colonelul nu prea dădea greș.

După *Flaming Star*, Elvis a turnat ultimul său film la 20th Century Fox, anume *Wild in the Country*. De data aceasta, juca rolul unui promițător talent literar, care are de-nfruntat originea sa rurală, lipsa de cultură și-un trecut tarat de violență. Chiar din prima scenă, îi sparge capul fratelui său (Red West) cu un scăunel pe care stai cînd mulgi vaca. Are de-a face cu un unchi răuvoitor (William Mims), al cărui pupil era, cu fiica minoră și „pre-

cocc" a acestuia (Tuesday Weld), precum și cu fiul celui mai bogat cetățean al orașului (Gary Lockwood). Băiatul bogătașului îl urăște pe Elvis și, în final, acesta din urmă este acuzat că l-a omorît. Scenariul inițial prevedea și-o sinucidere, dar se pare că producătorii au avut în vedere potențialul afectiv al spectatorilor lui Elvis, așa că scena finală a fost refăcută : o doamnă cu preocupări sociale (Hope Lange), care-l ajutase pe Elvis, nu moare intoxicată cu oxid de carbon, ci e salvată de eroul ei cu ochi scînteietori. Se pare că talentatul dramaturg Clifford Odets, autorul scenariului, mutase Peyton Place din Noua Anglie în Virginia.

Cît s-a făcut filmul, au apărut mai multe discuri, printre care un album de *spirituals* și cîntece religioase, precum și cîteva *single* destinate pieței externe.

Era la mintea cocoșului că Elvis o să-nregistreze un album de imnuri și cîntece religioase, fiindcă asta era muzica lui preferată. Gordon Stoker spune că Elvis, împreună cu formația *Jordanaires,* cu prietenii și familia, cîntau frecvent astfel de cîntece, cîte șase-opt ore-n șir. Elvis însuși mărturisea odată că nu crede să existe vreun imn pe care să nu-l știe. Iar E.P.-ul înregistrat în 1957, *Peace in the Valley,* s-a vîndut bine ani în șir. Albumul *His Hand in Mine* (Mîna Lui în a mea) a fost o continuare venită cu-ntîrziere cam mare. Erau douăsprezece melodii, toate cîntate cu *Jordanaires,* din care unele binecunoscute, ca *Joshua Fit the Battle* și *Swing Down Sweet Chariot* (Zboară, teleguță). Pe amîndouă le aranjase și le adaptase Elvis. Albumul a fost excelent și i-a dat lui Elvis ocazia să-nregistreze cîntecele pe care-i plăcea să le cînte acasă, lîngă pian. Dovedea totodată cît de mult datora el grupurilor sale preferate de *gospel songs.*

Johnny Rivers, care-l cunoscuse între timp pe Elvis și cînta uneori cu el, povestește :

— Unul din idolii săi de tinerețe era Jake Hess, solistul de la *Statesmen Quartet.* Dacă ascultați înregistrări de-ale lor, o să vedeți că stilul lor a devenit stilul lui Elvis Presley, mai ales cînd e vorba de balade. Într-o zi a pus niște discuri de-ale lor și mi-a spus : „Acum știi de unde-am luat stilul ăsta. M-ai prins, da' c-o sută de milioane de discuri mai tîrziu". Era de-a dreptul amuzant. Cred că-l idolatriza pe Jake Hess, pe Jake, pe *Statesmen* și pe frații Blackwood. Pe vremea aia, Elvis asculta tot felul de discuri, dar mai cu seamă *gospel songs.*

Albumul *His Hand in Mine,* pe care Elvis apare în costum negru, cămașă albă cu jabou și cravată, stînd la un pian alb, n-a fost

ceea ce s-ar putea numi o „bombă", dar s-a vîndut întruna timp de un an, a rămas în clasamente destul de mult și, în cele din urmă, a întrunit condițiile necesare pentru Discul de aur.

Celelalte discuri puse pe piață în ultimele luni ale lui 1960 proveneau mai ales din albumele *Elvis is Back* și *G. I. Blues* și nici unul nu fusese făcut în Statele Unite. Din primul album, de exemplu, *The Girl of My Best Friend* (Iubita celui mai bun prieten al meu) a devenit șlagăr în Anglia, iar *Wooden Heart* (Inimă de piatră), provenit de pe coloana sonoră a filmului *G. I. Blues*, a devenit șlagăr în Germania, sub titlul *Muss I Denn zum Stadtele Hinaus*. De fapt, *Wooden Heart*, variantă a unui cîntec popular german, vechi de două sute de ani și cîntat de Elvis parțial în germană, a cucerit aproape-ntreaga Europă pînă-n februarie următor. În cele din urmă, însă, a fost interzis în țara lui de baștină. Oficial posturile de radio berlineze au oprit difuzarea acestui vechi cîntec studențesc de pahar pe motiv că nu făcea cinste muzicii populare germane. În realitate, popularitatea cîntecului a fost cauza interdicției, deoarece casele de discuri germane începeau să resimtă invazia de discuri americane pe piața autohtonă. Interdicția nu pare să fi influențat însă dinamica vînzărilor.

Și nici schimbarea lui Elvis n-a prejudiciat în vreun fel bilanțul anilor 1961. *Billboard* califica *It's Now or Never* drept cel mai bun *single* vocal al anului. Academia națională de artă și știință a înregistrărilor, corespondentul în lumea industriei discurilor al Academiei de artă și știință a filmului, l-a propus pe Elvis de cinci ori pentru premiul Grammy [1] — de trei ori pentru *Are You Lonesome Tonight* și de două ori pentru *G. I. Blues*. I se decernase un alt șir de Discuri de aur. Fuseseră terminate și date pe piață două filme și încă unul era în pregătire (după vacanță, Elvis urma să termine *Wild in the Country)*. Obținuse cea mai mare sumă plătită vreodată unui invitat al televiziunii, iar onorariul său pentru un film se apropia de un milion de dolari.

În mod curios poate, tot în acest an, atenția generală s-a îndreptat din nou către începuturile lui Elvis la Tupelo. John Tidwell, inspector al parcurilor și centrelor de recreere din Tupelo, relatează că exact în anul respectiv a început activitatea susținută pentru organizarea a ceea ce a devenit ulterior *Elvis Presley Youth Center*

[1] Premii acordate anual pentru cei mai buni muzicieni și cele mai bune înregistrări de *jazz, pop, rock rhythm and blues, country and western* etc., precum și pentru calitățile tehnice ale înregistrărilor. Similar cu premiile Oscar din cinematografie (n.t.).

(Centrul pentru tineret „Elvis Presley"). Tidwell jucase baseball la Dodgers înainte de-a veni la Tupelo în acel an.

— Aveam paisprezece mii de dolari de la spectacolul de binefacere dat de Elvis în 1957 și asta ne era de-ajuns pentru început, ne mărturisește Tidwell astăzi. Apoi am cerut la toată lumea să contribuie cu bani și echipament. Am cerut antreprenorilor locali să dea mașini și mînă de lucru pentru o zi, ca să nivelăm terenul. Din zori și pînă seara, toată zona a fost împînzită de tractoare, buldozere și muncitori. O singură zi și-o porniserăm pe drumul cel bun. Evacuaserăm deja casele. Cînd le-am cumpărat, locuiau în ele oameni cu venituri foarte modeste. Erau cîteva case din alea, vagon, înșirate una lîngă alta. Pe locul actualului centru se-ntindea o mlaștină infectă. Pămîntul propriu-zis era cel mai nenorocit din cîte văzusem vreodată. Peste tot erau numai șanțuri, pante abrupte, locuri mocirloase. Pînă la urmă a trebuit să punem îngrășăminte ca să crească iarba. Mai departe era și un iaz plin de șerpi, care, fără-ndoială, fusese-o mică adăpătoare pentru vite. Mi-aduc aminte că tocmai asanam mlaștina. O femeie venise din Indiana să vadă casa lui Elvis, casa părintească, singura care rămăsese neatinsă. Pe vremea aceea era deschisă, nu încuiată cu lacăt ca acuma. A intrat și s-a uitat în jur. La-nceput nu i-am dat atenție. Trecuse un timp și ea tot nu apărea. Mi-am zis atunci c-ar fi bine să mă duc s-o caut. Am găsit-o într-una din cele două camere. Stătea-n picioare și plîngea în hohote. Am întrebat-o ce s-a-ntîmplat. „Aici s-a născut el!" mi-a spus ea. „Da, doamnă, i-am spus eu, dar a și plecat..."

La 25 februarie, Elvis era cap de afiș la Memphis, în două spectacole de binefacere, care se țineau la Ellis Auditorium, o sală de 5500 de locuri. Încasările respective, împreună cu cele de la dineul de o sută de dolari tacîmul, de la hotelul Claridge, urmau să se împartă între diferite instituții locale de binefacere. Colonelul a plătit nouăzeci și opt de bilete la dineu, ridicînd încasările la 17 200 de dolari. Printre cei prezenți se numărau : Abe Lastfogel, bun prieten cu Colonelul, șeful Agenției William Morris și agentul personal al lui Elvis, Jean Aberbach de la Hill and Range, mai mulți directori de la R.C.A., primarul Henry Loeb, guvernatorul Buford Ellington și maestrul de ceremonii George Jessel.

Jessel l-a prezentat pe Elvis în cele două spectacole, după amiaza și seara, care fuseseră organizate conform ordinii și concepției de program stabilite de Colonel : solistul vocal Gene Austin, comicul Dave Gardner, devenit mai apoi prieten bun cu El-

vis, şi un număr de prestidigitaţie susţinut de grupul *Ashton and Shirley*. Pe Elvis l-au acompaniat vechii lui prieteni, Scotty Moore şi D. J. Fontana, cu Floyd Cramer la pian şi Boots Randolph la saxofon ; desigur n-au lipsit *Jordanaires*. Elvis a cîntat şaptesprezece melodii în ambele spectacole, inclusiv noul *single, Surrender* (Mă predau), o versiune modernă a lui *Sorrento*, şi-a încheiat cu aceeaşi piesă pe care-o cîntase în toate turneele lui de demult, *Hound Dog*.

Scotty Moore spune :

— De fapt nu ne-am dat niciodată peste cap să facem un şlagăr din cîntecul ăla. Elvis credea că *Hound Dog* e ceea ce doreau oamenii şi *Hound Dog* le cînta. Iar ei reacţionau mereu la fel. Dacă inima nu le era încă sfîşiată — dar mai întotdeauna era — *Hound Dog* venea tocmai la ţanc. Cînd spunea „Eşti doar un biet cîine de vînătoare", îi făcea praf, şi ce mai ţipete erau de fiecare dată !

La matineu s-au vîndut aproape patru mii de bilete de trei dolari, iar seara peste cinci mii de cinci dolari. Cu dineu cu tot încasările s-au ridicat la 55 000 de dolari.

Elvis a rămas acasă în săptămîna viitoare, după care-a plecat la Nashville pentru o apariţie, nemuzicală, la 8 martie, în faţa întrunirii comune a celor două camere legislative din statul Tennessee. Fusese invitat de către senatorul Lewis Taliaferro din Memphis să participe la sesiunea extraordinară. În prealabil legislatorii adoptaseră o hotărîre prin care îl omagiau pe Elvis pentru faima (şi, implicit, banii, fără însă a menţiona această din urmă chestiune) adusă oraşului Memphis şi statului Tennessee, ca şi pentru actele de binefacere.

Elvis a venit la braţ cu Ann, fiica guvernatorului, şi, după ce i s-a făcut o prezentare plină de înfloriturí, ce aducea cu o scrisoare din sfîntul Valentin [1], a urcat pe podium. S-a uitat la politicienii veniţi cu familiile, apoi la sutele de adolescenţi care umpluseră pînă la refuz cele două galerii de deasupra.

— Bună dimineaţa, domnule guvernator Buford Ellington, domnilor legislatori şi vouă tuturor celor care-aţi întins-o de la şcoală ! a rostit el, stîrnind hohote de rîs, căci în sală se aflau sute de chiulangii. Nu mi s-a permis să cînt şi nu mă pricep să spun poveşti amuzante, cum aţi auzit în spectacolul *Ernie Ford* din Tennessee [care fusese acolo cu o săptămînă în urmă], dar vă mărturisesc cu mîna pe inimă că asta-i cea mai mare onoare ce mi s-a făcut vreodată.

[1] Conform unui vechi obicei, de sfîntul Valentin (14 februarie) se trimit în glumă scrisori de dragoste cu foarte multe înfloriturí stilistice (n.t.).

Şi, pentru a-i cuceri definitiv pe oamenii legii adunaţi acolo, Elvis a adăugat :

— Lumea se-ntreabă adesea dacă am de gînd să rămîn la Hollywood. Am de gînd să mă duc acolo să joc [rîsete] ...ăăă... ăăă... adică să lucrez. Da' locul meu e-aici, la Memphis, în Tennessee, şi-aici o să rămîn.

Adunarea era pe jos de fericire. Elvis şi cei doi prieteni cu care venise la Nashville s-au întors la Memphis în după-amiaza aceea.

Patru zile mai tîrziu, Elvis s-a dus din nou la Nashville pentru noi înregistrări în studiourile de la R.C.A. Victor.

Iar săptămîna următoare a luat avionul spre Hawaii ca să apară-n public pentru a doua oară în anul 1961 şi pentru ultima oară pînă în 1969. Acest nou concert de binefacere era destinat sporirii fondului comemorativ pentru nava militară *Arizona*, scufundată de bombardierele japoneze în urmă cu aproape douăzeci de ani.

Minnie Pearl povesteşte :

— Am fost invitată să particip la acel spectacol şi-am mers împreună cu Elvis şi-ai lui. Ne-au primit cu mare tam-tam în salonul Companiei Panam şi Elvis, ca de obicei, a fost şi în dimineaţa aceea foarte atent cu mine. N-am stat niciodată prea mult de vorbă cu el, din cauza diferenţei de vîrstă, dar era-ntotdeauna foarte curtenitor. Jimmy Stewart călătorea cu acelaşi avion. Elvis a rugat-o pe stewardesă să-l întrebe dacă-i poate acorda un minut. Mai tîrziu am vorbit cu Jimmy şi ne-am mărturisit unul altuia cît de mult ne făcea Elvis să ne simţim ca nişte bunici.

Apoi, Minnie Pearl descrie sosirea la Honolulu :

— Ne-au ţinut în avion pîn-a coborît toată lumea. Aeroportul fusese invadat de douăzeci şi cinci de mii de femei care strigau întruna. Jimmy Stewart a coborît şi nici măcar nu l-au recunoscut. Erau toate-nghesuite lîngă gard. În trecere, Elvis le dădea mîna. Stăteau înşirate pe tot drumul pînă la hotel şi strigau în gura mare : „Elllvvviiisss !“ Tom Parker, care era şi el cu noi, m-a rugat să stau cu Elvis. Vroia s-apar în fotografii. Am descins la hotelul Hawaiian Village, care are-un fel de terasă în faţă, un hol fără pereţi. Cinci sute de femei aşteptau acolo şi, cînd am coborît din taxi, Elvis m-a apucat de braţ. Femeile-au dat buzna şi s-au repezit la noi. Am simţit că picioarele-o iau la goană fără mine. Soţul meu, care era în spate, încerca să m-ajungă din urmă şi striga : „Ieşi de-acolo ! Ieşi de-acolo !“ Eu mă şi vedeam călcată-n picioare. Niciodată n-am văzut moartea atît de-aproape. Oricine do-

reşte să fie-n frunte, dar, după experienţa de-atunci, vă spun sincer că n-am mai dorit deloc.

Spectacolul urma să aibă loc la arena Bloch din Pearl Harbor, care avea 4000 de locuri, aproape de epava *Arizonei*, nava scufundată. Preţul biletelor era diferenţiat, locurile din centru ajungînd la o sută de dolari bucata.

— Cum bănuiţi, toţi generalii şi amiralii au făcut demersuri pe lîngă Colonel, sperînd s-ajungă la Elvis, povesteşte Ron Jacobs, care era un *disc jockey* de frunte din Honolulu cînd Elvis a dat ultimul concert în Hawaii, în 1957. Colonelul i-a ameţit cu poveşti despre importanţa lor în securitatea lumii, despre înalta lor misiune patriotică etc. şi le-a spus că dac-o să se-alinieze, o să le dea cîte-o mică amintire de la Elvis. Aşa că, toţi aceşti apărători ai Pacificului şi-ai vestului s-au aliniat, iar Parker a scos cu grijă dintr-o valiză, aproape pe ascuns, nişte minuscule poze colorate pe care le-a dat cu multă zgîrcenie, cîte una fiecărui general şi amiral. Mai tîrziu, mi-a arătat conţinutul valizei. Era plină cu fotografii colorate unsprezece pe paisprezece şi opt pe zece, cu calendare, cataloage discografice şi multe altele. Mi-a spus că, după părerea lui, cătanele nu meritau mai mult decît calendarele-alea mici de buzunar. Apoi, un amiral a cerut un bilet de favoare, dar Colonelul l-a refuzat, spunîndu-i că dacă însuşi tatăl lui Presley ar veni la acel concert de binefacere, l-ar pune să-şi plătească biletul. Da, chiar şi Elvis îşi cumpărase bilet. Mai tîrziu, a avut grijă ca şoferului negru care-i fusese pus la dispoziţie să i se dea gratis două bilete, chiar în faţă, lîngă cătane.

Elvis îşi cumpărase *într-adevăr* bilet, primul din cele de o sută de dolari. Împreună cu Colonelul, a suportat toate cheltuielile pentru transportul echipei şi onorariile tuturor muzicienilor şi artiştilor care au participat la spectacol. Citiseră apelul comitetului şi se oferiseră să organizeze spectacolul, cu condiţia ca şi cea din urmă centimă să intre în acest fond. În final, comitetul a obţinut 47000 de dolari, la care Elvis şi Colonelul au subscris cu alte 5000.

Cît priveşte spectacolul, Elvis s-a-ntrecut pe sine. A cîntat nouăsprezece cîntece. A fost cel mai lung spectacol din viaţa lui. Gordon Stoker şi-aminteşte că, la un moment dat, Elvis a căzut în genunchi, alunecînd douăzeci de picioare spre partea din faţă a scenei, cu microfonul în mînă, fără să rateze o singură notă. Astăzi Gordon mărturiseşte :

— Credeam toţi c-o să cadă de pe scenă. Ray Walker [care îl înlocuia pe Hugh Jarrett, basul formaţiei *Jordanaires*] era atît

de uluit încît a pierdut o intrare, rămînînd cu gura căscată, fără să poată scoate-un sunet.

Era concertul de adio al lui Elvis.

După spectacolul de binefacere, Elvis a rămas în Hawaii pentru un nou film la Paramount, *Blue Hawaii,* făcut de Hal Wallis şi Norman Taurog. Aici joacă rolul unui băiat de bani gata care, întors din armată, se angajează la o agenţie de turism, împotriva voinţei părinţilor. În rolul mamei apare, foarte convingătoare, Angela Lansbury, seducătoarea iubită este Joan Blackman, iar Nancy Walters joacă rolul unei doamne trecute de prima tinereţe, dornică de-o aventură în Hawaii, că tot era-n vacanţă. Ron Jacobs pretinde că scenele cele mai grozave au fost ale Colonelului dar că, din păcate, nu s-a filmat nici una.

— O echipă de cincizeci şi şapte de tehnicieni, regizori, secretare de platou şi machiori stăteau şi-aşteptau cu aparatele pregătite să iasă soarele din nori, ca să poată prinde lumina potrivită pentru scena respectivă, povesteşte Ron Jacobs astăzi. În sfîrşit, iese soarele. Au la dispoziţie doar douăzeci şi şase de secunde ca să tragă scena cu pricina. Elvis e gata. Toată lumea e gata. Regizorul comandă „motor" cînd, din tufişuri, dă buzna Colonelul, ţipînd după Hal Wallis. Wallis vine-n fugă. Secvenţa s-a dus dracului. E furios, da-ncearcă să se stăpînească, deşi e roşu la faţă. Îl întreabă pe Parker ce s-a-ntîmplat, iar Parker răspunde că Elvis a apărut cu propriul său ceas de aur la mînă, iar contractul nu prevede să-şi asigure singur recuzita, dar că problema se rezolvă de vreme ce se mai adaugă 25 000 de dolari la onorariu, diferenţa pentru ceas. A doua zi, Colonelul a găurit un tub de aluminiu de la o ţigară de foi ca să imite-un microfon şi-a tras prin el nişte fire-nfăşurate în bandă izolată. Firele duceau la valiza sa, de unde ieşea un alt fir, pe care şi l-a vîrît în ureche. A pus în valiză un ananas ca să-i dea volum, apoi a-nceput să se plimbe prin holul hotelului, luînd interviuri la lume pentru Reţeaua Ananas. E-un şugubăţ fără pereche, spune Jacobs. Odată ne-a pus pe mine şi pe Tom Moffatt [alt *disc jockey* de-acolo] să ne-afişăm în holul hotelului în costume de oameni de zăpadă (ceva mare, fleşcăit şi pufos). Zicea că, dacă facem asta, o să devenim membri-ai Ligii oamenilor de zăpadă. După aia a refuzat timp de cinci ani să ne semneze cărţile de membru. Îl ador pe golanul ăsta scamator.

Se pare însă că Elvis nu se distra chiar aşa de bine. Minnie Pearl spune c-a mai stat împreună cu soţul ei, la hotelul Hawaiian

Village, aproape-o săptămînă după concert și că „tot timpul cît am stat noi acolo, Elvis n-a ieșit niciodată din apartament în afara orelor de lucru. Se spune că ieșea doar noaptea să înoate. Ziua n-apărea. Stătea în apartamentul acela de sus. Noi, ceilalți, făceam tot felul de trăsnăi și ne distram de minune, iar cînd priveam în sus, îl vedeam pe Elvis stînd la fereastră și uitîndu-se la noi".

X

MAFIA DIN MEMPHIS

PRIVIND DE LA FEREASTRA hotelului din Hawaii, poate că Elvis se simțea însingurat, dar rareori era singur cu adevărat. Prin anii '60 avea un anturaj deloc de neglijat : un grup de șapte pînă la doisprezece tineri (numărul nu era întotdeauna același) cam de vîrsta lui, toți angajați cu salarii între 150 și 250 de dolari pe săptămînă. Cei mai mulți îl însoțeau pe Elvis pretutindeni și, în afară de doi din ei, pe care-i cunoscuse-n armată, toți ceilalți erau din zona orașului Memphis. Așa se face că gazetarii au început să-i numească „mafia din Memphis". Pînă cînd Elvis s-a căsătorit, mafia i-a dat siguranță, liniște sufletească și i-a ținut tovărășie.

In tot acest timp nu prea s-a scris în presă despre Elvis. Într-o lună și-a cumpărat un Rolls Royce cu bar și difuzoare pe care-a dat 20 000 dolari. Vestea a apărut pe un colț de pagină, spațiu acordat și unui alt eveniment din luna următoare, cînd unul din oamenii săi cei mai apropiați, Red West, s-a însurat cu secretara lui Elvis, Pet Boyd. În fine, cînd a avut iarăși amigdalită, Elvis a mai beneficiat de-un colț de pagină.

Rutina călduță devenise pentru el un *modus vivendi*. Au existat, desigur, „incidente", au fost o grămadă de întîmplări de care să-ți aduci aminte, pentru care să te enervezi sau de care să faci haz. Dar filmele și discurile, pînă și stilul de viață, toate păreau încremenite. Așa încît cronologia și-a pierdut mult din importanță după concertul de binefacere de la Pearl Harbor. Elvis nu mai era la-ndemîna publicului. Pentru mulți parcă dispăruse. Cu el dispărea și „mafia din Memphis".

— E vorba aici de niște rădăcini, spune Bill Bixby, care a jucat alături de Elvis în două filme pe la mijlocul anilor '60. Toți băieții ăștia, dacă stai să-i asculți, sînt *glasul* locului său de baștină. Sînt

veriga care-l leagă de ceea ce-a fost. Sînt prieteni vechi, rădăcini adînci. Elvis se simte-n largul lui tocmai fiindcă e înconjurat de crîmpeie din propriul său trecut.

Alan Fortas, nepotul cel solid și comunicativ al lui Abe Fortas, jucase fotbal în echipa Universității Vanderbilt înainte de-a-l cunoaște pe Elvis. Începuse prin a face parte din garda lui personală — era în 1958, se turna *King Creole* — lucrase în construcții cît a fost Elvis în armată și se-ntorsese la el în 1960. Lui Alan îi cam cade părul și din cauza asta se pieptănă cu cărare aproape de urechea stîngă. Una din comorile cu care se mîndrește cel mai tare e-o copie după foaia matricolă a lui Elvis. A găsit-o printre vechiturile lui Vernon Presley, după ce, cu rutina-i obișnuită, secția de învățămînt o aruncase, ca să zicem așa, la coș. La mîna stîngă are inelul cu diamante pe care-l purta Elvis în 1957, cînd l-a cotonogit pe tipul din Toledo, o potcoavă de diamante așezată pe capul unui cal de aur. Cu totul, Alan a rămas în preajma lui Elvis timp de unsprezece ani.

— Treaba mea era să văd dacă se fac pregătirile dă drum. Asta cînd plecam dă la Memphis în California, declară Alan. Aveam grijă să fie totu' gata. O apucam direct pe șoseaua 66 și nu ne-opream decît ca să dormim la cîte-un Holiday Inn. Numai o dată, spune el, am făcut un ocol. Elvis mai avea puțin pînă să se-nsoare și s-au abătut din drum cu optzeci dă mile ca să vadă Marele Canion. Ne urcam claie peste grămadă-n mașini și-i dădeam drumu', așa că trebuia să le-avem gata oricînd. Cînd ai multe mașini, ți se strică. Nu pentru că mergi mult cu ele. Tocmai pentru că *nu* mergi. Ți se dezumflă cauciucurile, ți se descarcă bateriile. Dacă le cauți, mașinile-s pline dă praf mereu. Cînd venea vremea s-o pornim, aveam grijă să fie gata dă drum. Mai era de lucru cînd vroia Elvis să-și cumpere vreo mașină. Vedeam ce pot face și mă duceam să mă tîrguiesc. Elvis e la fel ca oricare altu', ca și mine poate : cînd îți plac mașinile și-ți dă mîna să ți le iei, păi le și iei. A avut destule : Cadillacuri, Continentaluri, decapotabile, limuzine, microbuze, camionete, motociclete, carturi, mașini sport, în fine, ce n-a avut !

La supravegherea acestui „parc" de vehicule, pe Alan îl ajuta Sonny West, un alt băiat din Memphis și cel mai arătos din gașcă. Era un tinerel chipeș, nițel cam repezit, care l-a părăsit pe Elvis ca să-și încerce norocul în actorie, dar a reapărut pe statul de plată în 1970. Era văr cu Red West.

Un al treilea membru al cercului intim era Charlie Hodge, unul din cei doi care nu erau de loc din Memphis. Îl cunoscuse pe Elvis la armată, în Germania. Făcuse parte din formația *Foggy River*

Boys şi-l acompaniase pe Red Foley în spectacolul acestuia, *Ozark Jubilee*, de la reţeaua de televiziune A.B.C. De Elvis îl apropiase muzica şi, odată angajat, adusese cu el vocea plăcută şi simţul umorului. Îl adora pe Elvis aproape ca un căţeluş. Sarcina lui era să se-ocupe de partea muzicală a vieţii personale a lui Elvis şi, la apariţiile de la Las Vegas, în 1969 şi 1970, să cînte la chitară de armonie. Şi astăzi e tot cu Elvis.[1]

Pentru partea muzicală, pe Charlie îl ajuta Bobby (Red) West, prietenul din liceu al lui Elvis, un băiat înalt şi lat în umeri. După primele turnee făcute cu Elvis, Red intrase la marină şi se reîntorsese la el pe cînd era-n Germania. Afară de faptul că a compus cîteva cîntece împreună cu şeful său, Red a fost „adversarul" lui Elvis în încăierările de pe ecran şi, în spatele aparatului de filmat, unul din partenerii de karate. L-a părăsit pe Elvis în 1968 şi s-a întors la Memphis unde s-a afirmat în exclusivitate ca producător de discuri şi compozitor. Cîntecele sale-au fost înregistrate de Pat Boone, Rick Nelson, Dino, *Desi and Billy* şi de Elvis.

Gene şi Billy Smith, verii lui Elvis, care copilăriseră cu el la Tupelo şi intraseră-n anturajul lui pe cînd înregistra pentru Sun, erau scunzi, cu păr negru şi sîrmos. Se-mbrăcau şi se pieptănau în aşa fel ca să se potrivească cu stilul lui Elvis. Billy se ocupa de hainele lui Elvis. Avea grijă să fie curate şi-atîrnate cum trebuie pe umeraşe. Îl ajuta la cumpărături. La un moment dat garderoba de la Graceland umplea o cameră de 16 pe 20 de picioare. Gene ajuta la toate, dar avea foarte puţine atribuţii precise în afara celei de-a ţine companie.

Marty Lacker îl ştia vag pe Elvis din liceu. După doi ani de armată, a lucrat la posturile de radio din Knoxville şi New Orleans. S-a întors la Memphis şi-a venit la Elvis în 1960. Pe vremea aia era singurul din grup care se-nsurase. E scund, îndesat şi, ca şi Alan Fortas, îşi face cărare aproape de urechea stîngă. Pînă în 1967, cînd a plecat de la Elvis, a fost contabilul şi secretarul lui particular. Astăzi e vicepreşedintele uneia din cele mai importante case de discuri din Memphis.

Joe Esposito era celălalt „mafiot" pe care Elvis îl cunoscuse în armată şi singurul yankeu din grup. Se născuse la Chicago şi urmase cursuri de contabilitate. Împreună cu Marty ţinea evidenţele şi se ocupa de plata facturilor pentru cheltuielile personale. Făcea uneori pe şoferul şi, la nevoie, era omul forte al lui Elvis, tamponul între el şi alte persoane. A rămas cu Elvis pînă astăzi, iar Joanie, soţia lui, e cea mai bună prietenă a Priscillei.

---

[1] Acţiunea cărţii se opreşte în anul 1970 (n.t.).

Lamar Fike, care intrase-n grupul lui Elvis în Germania, a figurat pe statele de plată pînă la-nceputul anilor '60. Pe urmă s-a mutat cu familia la Nashville, unde conduce în prezent filiala locală de la Hill and Range Songs. Revine periodic în echipa Presley ca operator de lumini, cînd Elvis apare la Las Vegas. E mătăhălos, încărunțit și, ca și Elvis, își vopsește părul. I se spune „păsăroiul pestriț".

De-a lungul anilor s-au mai perindat mulți alții : uriașul Ray Sitton (despre care un cunoscut spune că e „mai corpolent decît Orson Welles"), zis „șeful", în prezent face cîte-un rolișor de compoziție la Hollywood, Marvin (Gee Gee) Gamble, care-a fost șoferul și valetul lui Elvis și-a cărui nevastă, Patsy, era vara și secretara lui Elvis, Bitsy Mott, unul din primii acoliți, rudă-ndepărtată cu Colonelul, Louis Harris, care s-a făcut operator de televiziune la Memphis cînd Elvis era în armată, George Klein, fostul șef de clasă al lui Elvis cînd erau în liceu, cu care-a călătorit în perioada isteriei din anii '50 și care-a plecat de la el ca să devină unul din cei mai buni *disc jockey*-i din Memphis, Jimmy Kingsley, care-a venit la Elvis după nouă ani petrecuți ca instructor de judo și karate la marină și care-a răspuns de echipa de cascadori pentru serialul de televiziune *F.B.I.*, Cliff Gleaves, fost *disc jockey* la Memphis, care locuiește-acum în Florida, și Larry Geller, fostul coafor personal al lui Elvis. Aceștia sînt cîțiva din cei care s-au învîrtit în jurul lui Elvis. Majoritatea au figurat pe statele de plată cîțiva ani, dar mulți din ei au venit și-au plecat : unii pentru că nu mai suportau să fie în alertă douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, alții ca să-și încerce norocul ca actori sau să se-nsoare.

— Eram mereu într-un fel dă rotație rapidă, își amintește Alan Fortas. Oamenii plecau, se duceau și se-ntorceau, așa că unii din băieți au lucrat pentru Elvis în trei-patru rînduri.

În 1970, Alan conducea energic și eficient barul de noapte T.J. din Memphis, unde era portar Richard Davis, un băiat din Memphis, care și-a părăsit în 1963 postul dintr-o echipă de control al autostrăzilor ca să vină la Elvis ca garderobier. Pe cît era Alan de scurt și îndesat, pe-atît era Richard de înalt și zvelt. Are păr blond, mătăsos, pieptănat spre spate. A plecat de la Elvis în 1968 ca să intre-n cinematografie ca figurant și s-a-ntors ulterior la Memphis cînd i-a murit tatăl, în 1969.

— Am fost în slujba lui șapte ani, spune Richard. Șapte zile pe săptămînă, douăzeci și patru de ore pe zi, trei sute șaizeci și cinci de zile pe an. Zi și noapte. Îl cunosc pe Elvis, omul, nu cum

îl vedeți prin revistele de cinema sau cum îl descriu reporterii prin ziare. Șapte vieți dac-aș avea, nu cred c-aș mai găsi unu' ca el. Are-o inimă de aur. Și-ar da și cămașa de pe dînsul. Țin la el ! Nu mai lucrez la el de doi ani, dar mi-e drag și-acum. (Lui Richard aproape că i-au dat lacrimile.) Am stat cu el la Bel Air și la Graceland, i-am folosit cărțile de credit, am primit salariu de la el, dar raporturile noastre n-au fost niciodată cele dintre patron și angajat. Era un adevărat prieten. Dacă vrei să lucrezi la el, nu te duci la biroul de plasare. Singura soluție e să-i inspiri încredere și, dacă-i placi, te cheamă el.

— Vreți să știți ce fel dă om e Elvis ? întreabă Alan. Tata era bolnav, pă moarte, și-a trebuit să mă-ntorc la Memphis. Elvis mi-a spus : „Stai la Memphis cît e nevoie și-ți iei leafa-n fiecare săptămînă, chiar și doi ani. Să știi că dacă vii-napoi, te dau afară. Te duci la mine-acasă o dată pe săptămînă și-ți iei cecu'. Și rămîi cu familia". I-am zis că nu-i cinstit să fac una ca asta, da' el mi-a spus doar : „Stai acolo !" Pă urmă-a venit dă Crăciun la spital și i-a dat lu' tata un ceas dă buzunar din aur. Mi-a spus că dacă am nevoie dă ceva, să nu mă feresc să-i cer.

Apoi Alan povestește cum îi spusese odată lui Elvis că i-ar plăcea să facă un tur cu motocicleta împreună.

— M-a pus să sun la Agenția Triumph ca să văd cît costă două'ș'pe motociclete și să cumpăr cîte una pentru fiecare din băieții care lucrau pentru el. Zău că nu-ți vine să crezi. Dacă-i spui că-ți place mașina lui, e-n stare să ți-o dea dă tot.

Poveștile parcă nu se mai sfîrșesc. Se schimbă inele, haine, mașini. Elvis i-a dat lui Marty Lacker două mașini, alte două (imense Cadillacuri albe), lui George Klein și o a cincea, președintelui unui club de admiratori ai săi. Cîndva a plătit operația estetică a unui prieten ca să-l ajute în cariera pe care și-o alesese. Elvis nu vedea nimic neobișnuit în toate astea.

— N-am nevoie de gardă personală, spunea odată, dar nu mă pot lipsi de doi contabili cu înaltă calificare, un specialist în transporturi, care să facă pregătirile de drum, rezervările, să se ocupe de bagaje și-alte alea, un garderobier, un secretar particular și-un om care să ia măsuri de siguranță în orașele mari, cu public numeros. Ăsta e personalul pe care-l am cu mine oriunde mă duc. Mai mult chiar, toți ăștia-mi sînt prieteni.

— Băieții erau adorabili, povestește Yvonne Craig, o actriță care în 1963 a jucat cu Elvis în două filme și-a fost oarecum legată de el. Se schimbau periodic, dar toți erau foarte politicoși. Erau fermecători. Nu-i auzeai înjurînd, îmi țineau scaunul cînd mă așe-

zam, îmi ofereau foc — cîte șase-șapte dintr-o dată — să-mi aprind țigara, mă-ntrebau dacă vreau pepsi. Îi erau ca niște frați lui Elvis. Puteai spune că lucrau într-adevăr cu toții pentru el. Mai puțin Joe Esposito. Cu el era altceva. Dacă eu îi spun fratelui meu : „Cînd ai puțin timp, fă asta ș-asta", sună altfel. Ei îi sînt camarazi, da-s mereu atenți la ce-i place și ce nu. Cum ar fi cu Sinatra : își ține umerii strînși, înseamnă că-i furios. Așa și ei : își dau seama de schimbările lui temperamentale, oricît de mici ar fi, mai bine decît ar putea s-o facă un frate. Poate să se hîrjonească cu ei, să se joace, dar dacă la un moment dat schimbă tonul cît de puțin, știi precis că-i sînt subordonați. El nu uită să spună chestia asta, zice Yvonne. Cînd cineva reclamă pe vreunul dintre băieți, Elvis i-o retează : „Lucrează pentru mine", și-asta-i pune la adăpost. Și chiar lucrează. Nu taie frunze la cîini și, ca să cîștige salariul, muncesc de dau în brînci.

Chiar și-așa, din cîte povestesc băieții astăzi, o mare parte din timp și-o petreceau distrîndu-se. Ce numește Yvonne „hîrjoneală" avea adesea aspectul unui moft copilăresc, care fusese luat în serios și pus în practică.

— Odată, povestește Richard Davis, ne-am dus la Beverly Hills și-am cumpărat toate becurile de reflector din trei magazine foto. Pe urmă am luat șase puști cu aer comprimat. Ne-am întors acasă, am aruncat becurile-n piscină, le-am lăsat să plutească și ne-am apucat să tragem în ele. Cum nimeream cîte unul, făcea explozie și se dădea la fund. Am ținut-o așa trei seri la rînd. Mi-au trebuit după aia două zile bune ca să curăț piscina, da' a făcut banii ! Altă dată, la Memphis, m-au pus să cumpăr tractoare. La început cumpăram tractoare mici, da' pe urm-am trecut la Dieseluri puternice. Am chemat tîmplarul să ne facă o remorcă-n carè intrau vreo cinci-sprezece-douăzeci de oameni și goneam cît puteam prin Graceland, cu remorca plină, încercînd să ne-aruncăm jos unul pe altul. Parem-se că Billy Smith a avut ideea să legăm o șa pe tractor și să călărim ca pe cal. De la o vreme, curtea din dosul casei arăta ca un ogor arat de-un beț iv : numai șanțuri și movile. Alergam pe rînd cu tractorul peste șanțuri și ne-mpingeam din remorcă unul pe altul. Și-așa am dus-o cîteva zile-n șir. Pentru noi lucrurile-astea nu erau niște tîmpenii, spune mai departe Richard. Erau doar întîmplări noi, deosebite și amuzante. Lui Elvis îi plăcea să-ncerce tot ce era nou, să-ncerce măcar o dată.

Desigur că aceasta era și o metodă de prevenire a surmenajului. Hal Blaine, un baterist care-a lucrat cu Elvis la cele mai multe înregistrări de la Hollywood, recunoștea importanța acestor jocuri fără noimă.

— Cîteodată înregistram șnur, de la opt dimineața pînă a doua zi, la patru dimineața, povestește el. Dacă Elvis părea cumva crispat, era semn că toată lumea trebuie să se pună pe joacă și glume. Cineva îi dădea una ca la karate, el îi trăgea un picior și, nu mult după aceea, beam cu toții coca-cola, iar el ne povestea întîmplări din călătoriile de prin străinătate. Altă dată, am cumpărat vreo duzină de brichete cu gaz și le-am tăiat vîrful, așa că, dacă le dădeai drumul, ieșeau niște flăcări de te băgau în sperieți. Băieții se fugăreau cu ele prin studio. Asemenea lucruri îl relaxau pe Elvis. Pe oricare din noi îl prinde oboseala la un moment dat și ei îl cunoșteau destul de bine pe Elvis ca să-și dea seama cînd vocea îi suna altfel decît de obicei. Atunci știau c-a sosit momentul să se-apuce de trăsnăi.

Și dacă vreodată se plictiseau de joacă, îl aveau acolo, în California, pe Scatter, cimpanzeul lui Elvis, care le-a ținut tovărășie cîțiva ani. Iată ce povestește Yvonne Craig :

— De cîte ori îl vedeam pe Scatter, era-mbrăcat ca oricare din noi. Avea obiceiul să stea la bar și să dea cu paharul în tejghea pînă venea unul din băieți și i-l umplea cu whisky. Bea pînă se plictisea de-atîta băutură. Dacă-și făcea plinul, puteai să-i umpli din nou paharul că-l arunca pe jos. De obicei îl lăsau liber și Scatter umbla beat prin Bel Air. Cred că de-asta s-au descotorosit de el. Prea-i speria pe localnici.

(De obicei Elvis nu bea decît pepsi și oranjadă Nesbitt, dar cîtorva din băieți le cam făceau cu ochiul băuturile tari. Unii mergeau atît de des la Red Velvet din Hollywood c-ajunseseră s-aibă acolo un separeu numai al lor.)

Firește mai aveau la-ndemînă și vehiculele. Uneori Elvis se urca pe Harley Davidson-ul său și-o pornea peste colinele din Bel Air în fruntea unei herghelii de Triumphuri. Asta i-a făcut pe ziariști să-i numească „îngerii lui El" și pe vecini, să cheme poliția. Alteori Elvis și băieții plecau în cursă cu Cadillacurile sau cu Rolls Royce-ul. Pe drumul spre studio Cadillacurile lor mergeau zilnic aproape bară-n bară. Dar cea mai mare desfătare era plimbarea cu Cadillacul de aur masiv.

Era de fapt o limuzină Cadillac 75 de fabricație 1960, unul din modelele preferate ale lui Elvis mulți ani după aceea. Elvis a dus mașina la George Barris, în North Hollywood, care, în materie de automobile, era pe-atunci (ca și acum, dealtfel) cel mai cunoscut creator de modele din lume. Capota a fost prelungită și-acoperită cu un material cu granulație mare din perle albe. Pe restul mașinii s-a pulverizat, în patruzeci de straturi, o vopsea special preparată,

care conținea diamante pisate și solzi de pești orientali. Aproape toată armătura metalică a fost placată cu aur de douăzeci și patru de carate. Pe plafon s-au montat discuri de aur. Draperii de lame auriu acopereau toată fereastra din spate și geamul dintre șofer și pasageri. Mai erau două telefoane în derivație îmbrăcate într-un strat fin de aur. Unul era pentru șofer (el răspundea la apel și anunța prin interfon numele celui care sunase). La-ndemîna lui Elvis se afla o casetă de aur, cu un aparat electric de ras și-o foarfecă de tuns, ambele de aur, precum și-un aparat electric de lustruit pantofii, un televizor placat cu aur, un magnetofon, un amplificator multiplex, un receptor rodio AM-FM, cu difuzoarele montate sub aripile din față, o instalație de aer condiționat, un sistem electric pentru acționarea ustensilelor casnice și, în sfîrșit, un frigider care făcea o tavă cu cuburi de gheață exact în două minute.

A cumpărat o rulotă Dodge și pe urmă a adaptat un microbuz pentru drumurile la Memphis. Acolo mai păstra încă, încuiat într-un garaj, Cadillacul roz al mamei sale. Pe lacul McKeller din apropiere avea o barcă Century Coronado, pentru schi nautic, lungă de douăzeci și unu de picioare, cu motor Cadillac de 325 de cai-putere.

Băieții-și făcuseră un limbaj propriu.

— Stăteau ore-ntregi, uneori chiar zile, și scorneau chestii noi, povestește un prieten apropiat. Cuvinte care nu-nsemnau nimic în realitate sau care-nsemnau cu totul altceva. Despre-un biftec prea mic unu' spunea că-i „mare spectacol". La un moment dat au trecut printr-o perioadă cînd foloseau un jargon de-a dreptul ininteligibil : cuvinte și expresii codificate, la care numai ei le dădeau de rost. Băieții-l plictiseau uneori, și-aminteste același prieten. Elvis le spunea pe șleau ce-i place și ce nu, iar ei făceau de toate ca să-i cînte-n strună. Să zicem că-i venea să scoată-un „Vai, ce zi frumoasă !" Ei bine, chiar dac-afară ploua cu găleata, băieții pocneau din degete în semn de „Ce găselniță, dom'le !" și-ncepeau care mai de care să-și dea cu presupusul că ziua cu pricina n-avea pereche-n lume de minunată ce era. Odată făceau o-nregistrare și Lamar a venit să-i spună că, după părerea lui, cîntecul pe care tocmai îl imprimase Elvis era cel mai bun din cîte-auzise el vreodată. „Face zece milioane", a zis el. Elvis a răspuns că nici gînd de-așa ceva. Lamar a mai lăsat un pic : „Cinci milioane. Cu siguranță cinci milioane !" Elvis a spus din nou că nu. Lamar a continuat : „Trei ! Trei milioane, ușor !" În sfîrșit, Elvis a declarat ritos că, de fapt, lui nu-i plăcea nici cîntecul, nici cum îl cîntase, drept care Lamar s-a resemnat : „Acuma, că spui tu, nici n-a fost așa de bun, dacă stau să mă gîndesc".

Starea de spirit a băieților era întotdeauna cea a lui Elvis, iar, după toate aparențele, asta depindea uneori de regimul alimentar.

— De cînd îl știu, a avut cele mai ciudate obiceiuri la mîncare, din cîte mi-a fost dat să văd, spune un prieten. Costiță prăjită, măsline, supă de legume și sandviciuri cu pastă de arahide și banane... cam atît. Se mai întîmpla să facă vreun chef și nu mînca decît iaurt, dealtfel nu mînca mult niciodată. Putea să reziste cîte patru ședințe de-nregistrări la rînd fără să mănînce deloc. Noi ceilalți, mîncam de trei ori pe zi, iar el se mulțumea c-o farfurie de supă și eventual un pahar de lapte. Asta ca să-și mențină silueta. În timpul filmărilor cînd se vedea pe ecran în vreo sală de vizionare, se prăbușea în fotoliu, se făcea mic de tot și striga : „Nu, nu !... Sînt prea gras !" Era mereu foarte-ngrijorat din cauza greutății lui. Era-ngrijorat și din cauza părului. De-aceea se și izola. Ca să nu-l vadă nimeni. La Graceland puteai să-i bați la ușă, să-i fii cît de-apropiat și lui nici prin minte nu-i trecea să te primească. Dacă ceva nu era-n ordine cu părul sau cu ochii, se-ascundea. Își cănea părul. Odată nu l-a mai vopsit și l-a lăsat să crească. Era un blond nemaipomenit. I-am spus atunci c-are-un păr grozav și el a zis c-are de gînd să-l lase-așa. Cînd l-am văzut din nou, își făcuse părul și mai negru. Cel mai greu era să-i suporți toanele, povestește mai departe același prieten. Azi era cel mai drăguț om din lume și mîine te străfulgera cu privirea de ziceai că vrea să te omoare, nu alta. Pentru băieți era tare greu. Odată le-a dat papucii la toți și le-a spus să se cărăbănească-napoi la Memphis. Ei și-au strîns lucrurile și-au plecat. Pînă s-ajungă ei la aeroport, Elvis s-a răzgîndit. L-a chemat la telefon pe unu' din ei și cînd omu-a venit, i-a spus să se care-napoi cu toate catrafusele că i-a băgat din nou în pîine.

Aceleași toane au fost adesea cauza unor pagube materiale. În 1957 a făcut țăndări o chitară scumpă azvîrlind-o din cameră pe unul din coridoarele hotelului. Un oaspete pe care l-a avut la una din reședințele sale din Bel Air povestește cum, altă dată, și-a „spus" părerea asupra unui disc al lui Lee Dorsey aruncînd o scrumieră grea de sticlă în geamul tonomatului. Alți prieteni susțin că, de-a lungul anilor, a distrus mai multe televizoare, că odată, cînd nu funcționau bine luminile la masa de *pool*, a lovit cu tacul în masă pîn-a făcut-o bucăți și că, măcar de două ori, cînd unchii lui nu erau prin preajmă să-i deschidă poarta de la Graceland, i-a ordonat șoferului să dea mașina-napoi în șosea și să intre-n plină viteză *prin* poartă.

Mafia nu s-a plîns niciodată.

Firește că nu era fără precedent ca o celebritate să se înconjoare de-un grup de prieteni devotați. Frank Sinatra avusese două asemenea grupuri. Unul, format din compozitori Sammy Cahn și Jule Styne, aranjorul și dirijorul Axel Stordahl, impresarul Hank Sanicola și cîțiva agenți de reclamă muzicală, care în general serveau drept „cărăuși", adevărați curieri ai lumii spectacolului, apăruse pe la sfîrșitul anilor '40. Al doilea clan, „ceata de guzgani", s-a afirmat public cam prin anii '50. Aici intrau Dean Martin, Sammy Davis jr., Joey Bishop, Peter Lawford și alții. În sfera spectacolului de divertisment, mulți aveau grupuri similare, chiar dacă era vorba numai de impresari, agenți publicitari și contopiști. Era obișnuita clică de adulatori de profesie. O serie de stele de la Hollywood umblau cu însoțitorii plătiți după ele. Majoritatea erau în genul oamenilor lui Sinatra, oarecum străini. În nici un caz nu „trăiau la un loc". Prietenii lui Elvis trăiau la un loc, erau prezenți la datorie, vorba lui Richard Davis, douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, șapte zile pe săptămînă, 365 de zile pe an.

Alan Fortas arată că treaba asta ridica niște probleme deosebite :

— Toți stăteam în aceeași casă și se făcea un tărăboi, mamă, Doamne ! Trebuia să găsim una destul de mare ca să-ncăpem cu toții-n ea, măcar cu cinci dormitoare. Și cei mai mulți proprietari se lăsau cam greu cînd era vorba să-nchirieze la cinci, șase, șapte, zece, uneori chiar doisprezece băieți deodată, oricine-ar fi ei. Dacă ai o casă ca asta, înseamnă că nu ești chiar așa dă lefter ca să riști s-o vezi făcută praf și pulbere. Era al dracului dă greu să găsești o hardughie cu cinci-șase dormitoare, patru-cinci băi și-o cameră dă lucru destul dă mare.

În 1960 Elvis și băieții au găsit totuși o casă și s-au mutat de la hotelul Beverly Wilshire într-o locuință cvasi-orientală, pe Perugia Way 565 din Bel Air. Era prima din cele trei case pe care le-a-nchiriat Elvis în stațiunea aceea montană atît de scumpă. Construcția era în formă de semicerc. O parte dădea spre o mică alee cu vegetație luxuriantă, iar cealaltă spre parcul clubului comunal din Bel Air. În partea de mijloc era o grădină pe care proprietăreasa o desființase la sugestia lui Elvis. Și-a zis băiatul că o a doua cameră de lucru ar merge minunat acolo, așa că a construit un șemineu în locul unde fusese înainte o fîntînă arteziană.

Alan Fortas își amintește :

— Aveam mese dă *pool* și toate discurile *pop* la tonomat. Ne duceam chiar noi la magazin și le cumpăram, le-aduceam acasă și le puneam la tonomat. El asculta toate felurile dă muzică.

Restul casei a rămas așa cum o găsise Elvis. Era amenajată confortabil, dar personalitatea foștilor locatari nu se vedea deloc.

Mai erau apoi petrecerile.

Ellen Pollon, care de la zece ani se aciuise pe lîngă hotelul Knickerbocker ca una din membrele grupului „Hotel Hounds", avea acum treisprezece ani şi era obişnuita casei.

— Era o atmosferă foarte ciudată acolo, povesteşte ea. Nimeni nu vorbea. Toţi tipii ăia cu care făcuse armata şi ceilalţi din Memphis. N-am ştiut niciodată care-s unii şi care-s alţii. Pot însă să spun că era o disciplină perfectă, ce mai încolo-ncoace, fiecare-şi cunoştea superioru'. Fetele şedeau de jur împrejur şi dansau cu toţi pe rînd. Începeau, să zicem, cu Lamar, apoi treceau la Sonny şi-n cele din urmă la Gene, care era văr cu Elvis. După el trebuia s-ajungi la Elvis, cel puţin aşa se spunea, deşi niciodată nu s-a-ntîmplat o asemenea chestie.

Altă fată, care-a trecut pe la casa din Perugia Way în 1962, pe cînd avea optsprezece ani, povesteşte :

— O prietenă de-a mea vorbea cu unul din băieţi şi m-a luat cu ea. Mai întîi mi-a explicat cum stă treaba acolo. Mi-a spus că dacă mă place vreunul din băieţi, e bine să-l plac şi eu pe el, dacă vreau să mă mai cheme şi-altă dată. Şi, mai presus de orice, trebuie să mă port ca o doamnă. Prietena mea a-ntrebat de tipu' cu care-avea ea-ntîlnire. Băiatu-a venit la uşă şi ne-a băgat înăuntru. Ne-au dat ceva uşor de băut şi ne-au arătat casa. Pe Elvis l-am găsit într-o cameră din fund. Stătea, c-o şepcuţă de căpitan, în mijlocul unei canapele în formă de potcoavă şi-şi pusese picioarele pe-o măsuţă. Pe canapea, de-o parte şi de alta, erau vreo şase fete.

Le-auzeai cum pun ţara la cale, îşi aminteşte Ellen Pollon. Întotdeauna veneau cîte douăzeci-treizeci de fete cînd dădea Elvis vreo petrecere. Era o casă deschisă în toată regula. Şi fetele nu ştiau cum să-şi găsească mai repede-un loc mai bun pe canapea, nu prea aproape, dar destul de aproape ca să le vadă el. Elvis îşi făcea ochii roată şi, cînd se uita la o fată anume, ea trebuia să zîmbească. Zîmbea şi dacă Elvis părea numai c-are de gînd să se uite la ea. Cum se uita el în altă parte, fata-şi ştergea zîmbetul. Nu vorbeau niciodată-ntre ele. M-am apropiat de una să-i spun că-mi plac cizmele ei, da' nu mi-a răspuns. Atunci mi-am dat seama că fetele alea-şi făceau meseria şi-n timpul lucrului nu se vorbeşte. Cele mai multe-aveau cam douăzeci de ani. Unele-aveau numai şaisprezece, iar eu eram mucoasa grupului. Unele erau genul starletă. Nu ca-n programele de varietăţi cu Tuesday Weld. Mai degrabă ca Jana Lund. Era şi ea pe-acolo. Lumea zicea că-i iubita lui Elvis şi cred c-aşa a fost, măcar o vreme. Ştiţi genul : alea care fac pe „fetele răutăcioase" în toate filmele *Rock*,

Rock, Rock. Numai că astea nu jucau, semănau doar cu alea din film... Mi se părea cam ciudat. Stăteau toți la televizor — asta făceau cam șaptezeci la sută din timp — și nimeni nu rîdea dacă nu rîdea Elvis. Dacă rîdea el, toată lumea izbucnea în hohote. Nu mai tare decît el, în nici un caz.

Întrunirile de la casa Presley erau mai relaxate cînd Elvis avea vreo iubită.

— Turnam împreună *It Happened at the World's Fair* [în 1963] și m-a invitat odată să ieșim amîndoi, să intrăm de fapt, pentru că el nu prea obișnuia să iasă în oraș, povestește Yvonne Craig. Mi s-a părut ciudat că m-a invitat chiar Elvis. De obicei, invitațiile le transmitea Joe Esposito și, dacă erai de-acord, Elvis se ocupa de rest. De data aceasta Joe a venit la ușă și m-a condus la mașină. L-am găsit pe Elvis în Cadillacul ăla alb și trăsnit, împroșcat cu aur. Era ceva să-ți pierzi mințile, nu alta. Și-a cerut o mie de scuze : „Am venit cu asta fiindcă... ăăă... m-am gîndit că... poate vrei s-o vezi". Și s-a apucat s-apese pe toate butoanele, în timp ce Joe ne ducea spre casă. Am mîncat împreună, numai noi doi în toată sufrageria. Era așa liniște că m-auzeam cum mestec. Pe urmă ne-am dus în camera de zi, și-acolo erau strînși în jurul televizorului toți băieții cu iubitele lor, așa c-am plecat în apartamentul lui. Atunci m-am apucat să-i țin o predică : „Elvis, să-ți spun ceva. Cred că-i cam periculos pentru tine". „Ce ?" a-ntrebat el ; și eu i-am zis : „Vezi, ai noroc că-s eu așa cum sînt, fiindcă n-ai idee... vreau să-ți spun că acum ești la Hollywood... e-o capcană-ngrozitoare... dac-aduci o fată singură aici, în apartamentul tău, poate să spună orice : c-ai violat-o, că trăiți împreună, să facă scandal și tribunalu-o să jubileze : «Aha-ha, l-am prins !» S-ar face-o groază de publicitate și-ai avea necazuri". Da' el stătea liniștit și spunea doar : „Da, doamnă.... da, doamnă..., sigur c-o să fiu atent !" A doua zi mi-am dat seama că spusesem numai prostii, dar avusesem cel puțin senzația că-l apăr. Pentru că se pricepe să-ți dea impresia asta. Elvis provoacă sentimente materne. Nu-i un tip slab, e-un scump, cu calmu' ăla al lui de băiat din sud.

Yvonne, bruneta asta veselă și fermecătoare, povestește că se-ntîlnea cu Elvis din nou cînd făceau împreună alt film, *Kissin' Cousins.* De data asta își amintește c-a adormit în poala ei.

— Ne uitam la televizor, era un film vechi, spune ea. A adormit, așa c-am stins luminile, am închis televizorul și m-am strecurat afară în vîrful picioarelor. L-am căutat pe Joe și i-am spus : „Elvis a adormit, ai face bine să-l dezbraci și să-l duci la culca-

re. Am stins toate luminile". Joe m-a-ntrebat : „Nu cumva ai stins *toate* luminile ?" I-am răspuns : „Ba chiar așa... sper că nu mă confunzi cu maică-sa". Joe mi-a zis : „Îi place să doarmă c-o lumină aprinsă". „Foarte bine, du-te și aprinde-i-o tu", i-am spus eu. De unde era să știu ? Cînd am ieșit amîndoi pe ușa din față, ce să vezi ? Nu mai puțin de cinci mașini ale poliției din Bel Air și aleea plină de polițiști. Joe m-a-ntrebat : „Ai apăsat cumva pe vreun buton ?" I-am răspuns : „Cum să nu, am apăsat pe toate butoanele pîn-am reușit să sting toate luminile". Știți ce făcusem ? Chemasem patrulele poliției din Bel Air. A doua zi Elvis mi-a spus : „Am auzit c-ai avut de furcă cu poliția aseară." El dormise neîntors.

In următorii cîțiva ani, Elvis s-a mutat de mai multe ori. Mai întîi a plecat din casa de pe Perugia Way într-una mult mai mare pe Bellagio Road 1054. Era o locuință din alea-ntortocheate în stil mediteranean, parcă desprinsă din Hollywoodul anilor '20, cu un hol mare de marmură la intrare, mai-mai că puteai să joci baschet în el, și cu popicărie la subsol. Red West își amintește că lui Elvis îi plăcea dormitorul cel mare cu oglinzi, dar i se părea că toată casa aducea prea mult a mausoleu, așa că gașca s-a mutat înapoi pe Perugia Way, unde-a mai stat încă doi ani. Apoi, la sfîrșitul lui 1965, Elvis a-nchiriat o casă în Rocca Place 10550, într-o fundătură cotită din Stone Canyon, nu departe de hotelul Bel Air. Era o locuință modernă și joasă, cu piscină și *patio*[1], unde se-nșirau niște urne, pe care Elvis le-a vopsit în albastru electric, și înconjurată cu un gard de lemn, escaladat cu ușurință și regularitate de admiratori. Elvis a stat aici și cîteva luni după căsătorie.

Dacă făcea vreun film, dădea fuga la Graceland și-i ținea pe băieți treji toată noaptea. El dormea ziua în timp ce ei alergau încoace și-ncolo după comisioane. Locuința și-o reamenaja în fiecare an, modificînd încăperile sau construind altele noi.

La una din aripi a adăugat o sală de cincizeci de picioare pe optzeci, care lega casa de piscină. La început a folosit-o pentru pista de mașinuțe automate, pe care-a mutat-o dintr-una din cele două camere mari de la subsol. Mai tîrziu a renunțat la mașinuțe și-a transformat sala în cameră pentru trofee. A acoperit pereții cu plachete și discuri de aur și-a pus zeci de vitrine cu trofee, pe care le-a-ncuiat cu lacăt. (Uneori admiratorii se strecurau înăuntru.) A instalat și-un aparat în mărime naturală pentru sifon în-

[1] Un fel de curte pavată, folosită ca loc de recreere și sufragerie în aer liber (n.t.).

tr-una din camerele de lucru și-un tonomat lîngă piscină. A cheltuit 40 000 de dolari ca să extindă bucătăria și să adauge un luminator care să dea lîngă dormitorul lui de deasupra. La toate ferestrele a pus plasă de sîrmă groasă, pentru securitate, iar în jurul piscinei a construit un zid de cărămidă cu ferestre de sticlă colorată, împotriva privirilor indiscrete. Culoarea covoarelor și-a mobilei s-a schimbat din albastru în roșu și-apoi în alb. Mai tîrziu a construit în spatele casei o anexă cu birouri pentru tatăl său și cele două secretare, pe care le-a angajat ca să-i țină o parte din corespondența personală.

În total avea în 1965 zece angajați. Pe lîngă secretare, mai erau două menajere în timpul zilei și una noaptea, care-avea grijă de bunica lui, trei portari și doi îngrijitori. Menajerele erau și bucătărese și, atunci cînd Elvis era acasă cu toată suita, nota săptămînală de la băcănie depășea 300 de dolari.

Odată, după spusele prietenilor, n-a mai vrut să iasă din cameră. Mîncarea i-o lăsau în fața ușii, iar dacă aveai să-i spui ceva, îi scriai un bilețel și-l băgai pe sub ușă.

Uneori, cînd iubita vreunuia din băieți rămînea însărcinată, Elvis avea grijă să iasă toate bine.

Tatăl lui, împreună cu mama vitregă și frații vitregi se mutaseră într-o casă din vecinătate. Mătușa și bunica stăteau mai departe în aripa de răsărit a locuinței din Graceland, împreună cu Priscilla Beaulieu.

Tatăl Priscillei îi scrisese din Germania lui Elvis și părinților lui, întrebîndu-i dacă le-ar putea face o vizită în concediu. Bineînțeles că familia Presley i-a răspuns că-l așteaptă. I-a mai întrebat și dac-ar fi dispuși să aibă grijă de fată ca să-și termine liceul. Răspunsul a fost afirmativ. Ca o bună catolică ce era, Priscilla a fost înscrisă la liceul Immaculate Conception din Memphis pentru ultima jumătate a anului și-a absolvit în iunie 1963. După un timp s-a înscris la școala de fete Patricia Stephens, unde studia modelajul și dansul. Locuia fie la Graceland, fie împreună cu Vernon și Dee.

În tot acest timp Priscilla și Elvis au avut multe întîlniri romantice, dar iubirea lor aprinsă, dacă e să ne luăm după spusele prietenilor, era cînd așa, cînd așa, pentru că Elvis nu-și neglija nici una din vechile iubiri de la Hollywood. Priscilla s-a dus cu părinții la noul post al maiorului Beaulieu, baza aeronautică Travis de lîngă San Francisco, de exemplu, cînd Elvis s-a dus cu Ann-Margret ca să facă *Viva Las Vegas*. După ce s-a-ntors la Graceland, și-a-nmulțit

vizitele la Hollywood și venea adesea să-l vadă pe Elvis chiar pe platou.

Intre 1961 și 1967 Elvis n-a apărut deloc în public, dar muzica n-a abandonat-o în nici un caz. Firește c-au fost cîntecele din filme, dar prietenii spun că-ncepuseră să-i fie o povară. Ce-i plăcea cu adevărat, spun ei, erau întîlnirile lor fără pretenții din camera de zi, cînd se strîngeau toți în jurul pianului. La Memphis, dacă-l rugau amicii, chema uneori cîțiva cîntăreți de *gospel songs* pe care-i cunoștea. Cît a stat în California, s-a-nconjurat de oameni ca Johnny Rivers.

— Jucam împreună fotbal în parc și pe urmă mă chema la el acasă. Mai stăteam pe-acolo, nu mă grăbeam să plec, povestește Johnny. Cîntam amîndoi la chitară și din gură. Primul meu disc de succes, *Memphis* (l-am scos abia peste cinci ani), avea cîntece pe care le tot cîntam cu el atunci. Invita o grămadă de lume din oraș. Pentru unii, invitația era permanentă. Cei din Nashville și cei din Memphis. Odată a venit Roy Orbison. Cînd erau în oraș, veneau și *Jordanaires*. Cîntam muzică de toate felurile, îl cîntam pe Chuck Berry, pe bătrînul Little Richard, pe Fats Domino, muzică *rock and roll* veritabilă. Peste tot erau numai discuri. De-alea noi. O mulțime de discuri demonstrative. Le punea întruna pentru atmosferă. Strîngea discuri. Cîteodată-și cumpăra toată seria *Top Forty* sau trimitea pe careva la Nashville să ia toate albumele și discurile *single* de succes... și multe altele cu *spirituals*. Elvis iubea muzica. O iubea cu-adevărat.

Cînd n-avea-n vizită instrumentiști și cîntăreți profesioniști, Elvis se organiza cu băieții lui. Ellen Pollon, care venea la unele din aceste întruniri, povestește :

— Elvis sau Red cîntau la pian. Uneori Charlie. Iar Cliff li se-alătura cîntînd din gură. Cînd îi vedeai la un loc, ziceai că-s niște tipi dintr-ăia care dau tîrcoale la magazine și strigă la lume. Numa' că ei cîntau *gospel songs*. Aveau ceva din *Statesmen Quartet* sau din *Blackwood Brothers*. Lui Elvis îi plăcea să-i imite și pe ei și pe *Ink Spots*. Erau grupurile lui favorite. Necazul era că n-ajungea să ia hotele joase. Ne spunea adesea c-ar da orice să poată cînta ca un negru, ca un bas din ăla cu voce profundă. Mi-aduc aminte că odată, cînd unul din verii lui îl necăjea pe-un negru mititel care vindea ziare pe-acolo, pe lîngă hotelul Beverly Wilshire, Elvis i-a zis lui văru-său s-o șteargă naibii de-acolo. Tare-l mai impresionase negrișoru'. Altă dată, unul din verii lui le zicea „vopsiți", vopsiți în sus, vopsiți în jos, și făcea de două parale mașurile-alea

pentru pace[1]. I-am spus că mie mi se pare grozav că nişte oameni sînt în stare s-o pornească spre sud, să-şi pună la bătaie viaţa şi tot ce-aveau. I-am zis c-ar face bine să nu mai vorbească-aşa. N-veam chef să mă cert cu el, era văr cu Elvis la urma urmelor. Da' o ţinea una şi bună că negrii au alt fel de sînge, că-s murdari şi treaba se făcuse cam groasă. I-am tăiat-o : „Să ştii că nu-s mai murdari decît unii prăpădiţi de albi[2]". Asta a fost ca un deget pus pe rană. L-a scos din sărite. Atunci i-am zis că-i un prăpădit de alb şi nu-mi pasă dacă m-aude cineva, adică Elvis. Elvis tocmai intrase-n cameră şi i-a spus lu' văru-su : „Vezi c-aici sîntem în nord şi poate unora nu le place cum gîndim noi. Hai să nu facem politică. Nu sîntem la noi acasă". Apoi mi-a zîmbit. Nu făcuse decît să ne potolească pe-amîndoi. Da' şi-asta era ceva.

Johnny Rivers povesteşte că l-a-ntîlnit pe Elvis la fotbal. Cu asta şi cu multe altele-şi ocupa *weekend*-urile. De fapt, casa deschisă şi petrecerile erau un fel de prelungiri ale meciurilor.

La început meciurile se jucau în parcul De Neve, o bucată triunghiulară de gazon la marginea Bel Air-ului, aproape de locul unde se-ntîlnesc Beverly Glen Canyon cu Sunset Boulevard. După un timp, Elvis şi băieţii au fost rugaţi să se mute-n altă parte, pentru că asociaţia pentru protecţia împrejurimilor canionului s-a plîns că nenorocesc iarba şi-ncurcă circulaţia. Critica era justificată, fiindcă, aşa cum spune Dean Torrance, de cîte ori juca Elvis, se-adunau o grămadă de gură-cască. Dean era pe-atunci jumătate din grupul vocal *Jan and Dean.*

— Jan şi cu mine-am patronat diverse echipe de fotbal vreo şase-şapte ani, povesteşte el astăzi. Aveam şi noi echipa noastră. De obicei ne antrenam duminica şi-n timpul săptămînii jucam serile-n campionat. Dacă n-aveam destui oameni ca să facem două echipe la antrenamentele de duminică, făceam numai una şi ziceam : „Hai la canion să jucăm cu Elvis". Necazul era că de obicei veneau acolo aşa de multe echipe că trebuia să facem meciul cam aşa : echipa care marchează douăsprezece puncte e declarată cîştigătoare, iar echipa adversă iese din joc. Elvis cîştiga întotdeauna, aşa că echipa lui juca toată ziua. Juca ei bine, da' oamenii lui Elvis puteau să se-nvîrtă-n juru' copacilor şi s-ajungă pînă-n stradă, nu le zicea nimeni nimic. Dacă noi numai ne apropiam de liniile-alea puse de ei, scoteau ime-

[1] Este vorba de nişte marşuri *(freedom rides)* organizate în statele din sudul S.U.A. de militanţii pentru drepturi cetăţeneşti ca să constate dacă segregaţia rasială a fost înlăturată din serviciile publice (n.t.)

[2] Denumire peiorativă *(white trash)* dată populaţiei albe sărace din sudului S.U.A. (n.t.).

diat o drăcie d-aia pentru măsurători topografice ca să verifice dacă n-am trecut de margini. Noi făceam gură de fiecare dată, da' totdeauna ne răspundeau : „Vai de mine, da' pe lîngă copacu' ăla *e* voie". Şi astfel meciul se termina brusc.

Dean spune că meciurile erau mult mai dure chiar decît cele de pe maidan. Nu se purta echipament, blocajul era „bun şi strict", iar jucătorii erau foarte solizi. Elvis îi avea în echipă pe Max Baer jr., Ron Heller, care jucase la U.S.C. doi ani, Red West şi Alan Fortas, care fuseseră, amîndoi, la Memphis în echipa de fotbal a colegiului.

— Nu se dădea nimeni în lături să-l marcheze pe Elvis, povesteşte Dean. Ba dimpotrivă. Aşa că, dacă lăsăm la o parte limitele cam „elastice" ale terenului, care erau în favoarea lor, Elvis cîştiga meciurile pe drept. Trebuia să fim calmi. Nu prea puteam să intrăm orbeşte sau să le dăm la cap. Da' nu ne era deloc jenă să trecem peste ei cînd aveam o ocazie bună de marcaj. Elvis era şi el măturat, ca oricare din noi.

După meci se duceau acasă la Elvis. Totul era gata, aşa că petrecerea putea începe.

— Cînd o porneşte băşica'? întreba cîte unul, folosind o expresie care-i rămăsese lui Elvis din armată şi care-nsemna cînd trebuia să fie *strip-tease*-ul sau cînd începea Scatter să bea sau cînd era programată o altă distracţie.

— O porneşte la zece.

La miezul nopţii Elvis pleca la culcare, dar unele fete rămîneau acolo pînă la patru sau cinci dimineaţa, întrebîndu-se dacă n-o să vină-napoi. Da' el nu venea niciodată.

— Parcă erai într-o lume-mpietrită unde nimic nu se mai schimbă, spune Ellen Pollon. Putea să explodeze acolo o bombă atomică, da' dacă erai în intimitatea lui Elvis, nici nu conta. Totul mergea înainte. Cred că dac-aş fi trăit doar o săptămînă aşa, n-aş mai fi ştiut ce zi e.

— Îşi făcuse o lume-a lui, spune Johnny Rivers. Trebuia s-o facă, n-avea-ncotro.

XI

FILMELE

ŞAPTE ANI A STAT ELVIS la Bel Air şi Memphis. Bătea dealurile călare cu mafia lui, juca fotbal şi gonea cu motocicleta, făcea curte fetelor drăguţe, mergea cu automobile care te lăsau ca la dentist, se ferea să iasă-n public, se necăjea din pricina proporţiilor pe care le luase şi-a părului, scotea discuri şi-apărea-n filme.

În special apărea-n filme. Din primăvara lui 1961 şi pînă-n vara lui 1968 — data înregistrării pe bandă video a primului său „special" de televiziune, care-a fost cel dintîi semn al reîntoarcerii la public — Elvis a jucat în nu mai puţin de douăzeci şi unu de filme, în medie trei pe an.

Aproape de începutul acestei perioade se află *Blue Hawaii*, film turnat după concertul de binefacere de la Pearl Harbor. A apărut pe ecrane în vacanţa elevilor dintre Thanksgiving Day [1] şi Crăciun şi pînă la-nceputul lui 1962 a rulat în vreo cinci sute de cinematografe din S.U.A. Încasările s-au ridicat la 4,7 milioane de dolari, egalîndu-le pe cele de la *Gunfight at OK Corral* sau *Pal Joey*. Pe lista succeselor permanente de casă întocmite de *Variety* figura printre campionii absoluţi. Albumul cu coloana sonoră a fost asul vînzărilor pe 1961 şi-a ocupat locul întîi în toate topurile de vînzări ale anului 1962, depăşind în final cifra de cinci milioane.

Cînd s-a dat pe piaţă *Blue Hawaii*, Elvis făcea un nou film, *Follow that Dream* (Urmăreşte visul acela), unde juca rolul unui tînăr bine intenţionat, dar cam nătîng, fala părinţilor săi, nişte nepricopsiţi care trăiau pe spinarea autorităţilor din statul Florida. Arthur O'Connell era tatăl, Jack Kruschen şi Simon Oakland erau doi tăn-

[1] Sărbătoarea oficială în S.U.A., în amintirea primilor coloniști din Massachusetts (a patra joi din noiembrie) (n.t.).

tălăi de gangsteri, care-ncercau să profite de pe urma eroului nostru, Anne Helm era iubita lui Elvis, iar Joanna Moore, o binefăcătoare pe cît de frumoasă, pe-atît de șîcîitoare. Cu toate că Elvis a atras simpatia publicului prin rolul ăsta, filmul nu i-a schimbat aproape deloc imaginea hoolywoodiană de cîntăreț *country* și nu i-a servit prea mult în cariera actoricească, deși a fost prima peliculă care-a valorificat înclinația lui firească spre comedie.

Lucru fără importanță, dealtfel. Nici nu ieșise bine filmul ăsta de pe masa de montaj că Elvis se și făcuse boxer într-o reluare a lui *Kid Galahad*, unul din succesele lui 1937, cu Wayne Morris în rolul principal. Elvis învățase karate — putea la ora aceea să sfarme cărămizi în mîini — și treaba asta a dat scenelor de bătaie destulă veridicitate. Joan Blackman îl asculta pe Elvis cum cîntă, în timp ce bețivanul de impresar al lui Kid (Gig Young) încerca să-l tragă pe sfoară. Dar filmul avea nevoie de mai mult ca să-l întreacă pe cel dinainte. Întîmplarea a făcut să fie al treilea dintr-o serie în care Elvis apărea de mai multe ori gol pînă la brîu, ceea ce, după părerea producătorilor, era un atu important.

Al treilea rol din 1962 a fost în *Girls ! Girls ! Girls !* (Fete, fete și iar fete), unde Elvis era căpitanul unui vas luat cu chirie. Unul din scenariști, Edward Anhalt, e cel care cu doi ani mai tîrziu va dobîndi Oscarul pentru *Becket*. Ciudat, în film se văd numai două fete, Stella Stevens și Laurel Goodwin. Ca să fie pe gustul intelectualilor, Elvis vorbea chineza (cu subalternul său, Benson Fong), iar ca să fie pe gustul admiratorilor, cînta treisprezece cîntece, atît în film cît și în albumul cu coloana sonoră. În album mai apărea un lung șir de melodii antologice de Jerry Leiber și Mike Stoller, precum și *Return to Sender* (Adresantul necunoscut), un alt cîntec de Otis Blackwell, care s-a vîndut într-un milion de exemplare. Albumul a obținut Discul de aur.

În 1963 Elvis a făcut patru filme muzicale. Primul i-a purtat pașii spre Seattle și s-a numit *It Happened at the World's Fair*. Aici Elvis e pilot pe un avion utilitar care împrăștie îngrășăminte chimice. Copilotul și asociatul lui (Gary Lockwood) dă întruna de bucluc din cauza jocurilor de noroc. Cît despre Elvis, el o fugărește pe Yvonne Craig în jurul unei canapele, pe urmă pleacă și, cu ajutorul lui Ginny Tui, o găsește pe Joan O'Brien, timp în care cîntă zece cîntece noi. Unul din acestea, *One Broken Heart for Sale* (O inimă zdrobită de vînzare), tot de Otis Blackwell, a atins obișnuitul milion de exemplare vîndute, după care a fost tras pe-un *single*.

Fun in Acapulco (Veselie la Acapulco) a fost un film cu mai mult conținut și i-a oferit lui Elvis un scenariu închegat cu un tra-

pezist (Elvis) care se teme de înălțimi din cauza unui accident ce l-a avut în S.U.A. Acțiunea se petrece în însoritul Acapulco (peisajul este pur și simplu fascinant, ca în multe din filmele sale). Elvis e salvamarist cu vocație muzicală. Peste tot îl urmează ca o umbră un mexican mititel (Larry Tomasin) și obișnuita ceată de fete drăguțe, printre care Ursula Andress și Elsa Cardenas. În final, nu înainte de-a cînta vreo duzină de cîntece, eroul se aruncă de pe-o stîncă înfricoșătoare, învingîndu-și acrofobia și dovedindu-se astfel un yankeu dat naibii. După acest film nu s-au tras discuri *single*, dar albumul cu coloana sonoră s-a alăturat Discurilor de aur de pe pereții camerei de lucru de la Graceland.

Al treilea film din 1963 a fost *Viva Las Vegas*, și el turnat în afara studiourilor. E una din comediile sale muzicale mai bune, dealtfel cel mai apreciat film al lui, cu încasări de 5,5 milioane de dolari numai în S.U.A. Aici, Elvis e un pilot de curse care-ncearcă să facă rost de bani ca să-și cumpere un motor nou pentru Marea Cursă. Rivalizează cu un campion italian (Cesare Danova) pentru grațiile unei patroane de piscină și dansatoare de cabaret (Ann-Margret). Pînă la terminarea filmului, cînd Elvis cîștigă cursa și fata, actorii și echipa bat fiecare colțișor pitoresc pe o distanță de cincizeci de mile de la bulevardul principal din Las Vegas, iar eroul cîntă mai multe melodii celebre, printre care una în duet cu Ann-Margret.

Cronică socială : S-a vorbit mult despre duetul din spatele aparatului de filmat dintre Elvis și diva lui roșcată din acest film. Marea majoritate au fost cancanuri publicitare. Ann-Margret ajunsese chiar să declare că Elvis îi cumpărase un pat uriaș. Nu era adevărat. Totuși, cînd a fost întrebat, Elvis a răspuns amabil :

— Cum spune, doamna, cum spune doamna.

Apoi a întrerupt relațiile cu ea.

Viva Las Vegas a fost urmat de *Kissin' Cousins*, un film caracteristic pentru Elvis Presley în multe privințe și suficient de ciudat în altele ca să merite a fi menționat în mod special. A fost primul film produs de Sam Katzman, cunoscut la Hollywood ca „Regele filmelor-fulger". Nici nu terminase bine *Hootenanny Hoot*, o revistă la care lucrase opt zile și jumătate și care punea pe tapet paisprezece vedete din lumea muzicii (printre care și Johnny Cash), că se și apucase de *Your Cheatin' Heart* (Inima ta înșelătoare), povestea vieții regretatului Hank Williams, cu George Hamilton în rolul principal. L-a dat gata în cincisprezece zile. În această perioadă l-a-ntîlnit pe colonelul Parker. După spusele lui Gene Nelson, regizorul lui Katzman, acesta din urmă i-a permis Colonelului să recomande celor de la M-G-M un mod de difuzare a filmului lui

Williams, transformîndu-l astfel în cea mai rentabilă producție a M-G-M. Apoi, spune astăzi Nelson, la „o țigară și-o cafea, Sam și Colonelul au bătut palma. Colonelul i-a spus lui Sam : «În loc să facem, ca pîn-acuma, filme de patru milioane de dolari, vrem să facem unul după metoda ta»".

Iar astăzi Katzman mărturisește :

— Știindu-mă că-s chibzuit ca producător, Colonelul avea de gînd să pună deoparte cîțiva dolari. Am văzut niște filme de-ale lui Elvis ; unele mi-au plăcut, altele nu. Știam că Elvis era în fond un provincial și mi-am spus c-ar fi mai bine să-l trimitem înapoi, acolo unde-i e locul. Așa c-am angajat un scenarist [Gerald Drayson Adams] să scrie o poveste originală pentru el.

Mai tîrziu scenariul a fost rescris în mare parte de Gene Nelson, care spune :

— Pe măsură ce scriam, ajungeam la un punct unde se cerea un cîntec, puneam pe hîrtie patru sau șase titluri de cîntece propuse și trimiteam titlurile și scenele respective compozitorilor lui Elvis. Apoi îi lăsam scenariul Colonelului cu o notiță : „Înainte de-a i-l da lui Elvis, vroiam să-l vezi". Iar Colonelul mi-l dădea înapoi c-o altă notiță : „Mulțumesc pentru scenariu, Gene, dar dacă vrei o părere sau o apreciere a scenariului, mai pune jos 25 000 de dolari".

Ulterior, Colonelul i-a dat explicații lui Gene :

— Noi nu știm să facem filme, te-avem pe tine pentru asta. Tot ce vrem e să ne dai niște cîntece pentru un album.

Ca de obicei, povestea era subțirică, dar îl arăta pe Elvis într-un rol dublu. Pe de o parte era ofițer de aviație și-ncerca să convingă o familie de fermieri de la munte să lase o bază de rachete pe terenul lor, iar pe de alta era vărul ofițerului, un băiat de la munte. Ambele personaje — unul brunet și celălalt blond — dansau și cîntau și, cu excepția părului, bineînțeles, erau identici la voce și figură. Cînd îl juca pe băiatul de la munte, îl avea pe Arthur O'Connell ca tată, pe Glenda Farrell ca mamă pe Yvonne Craig și Pan Austin ca surori. Cînd îl juca pe ofițer, o avea pe Yvonne ca iubită.

Între timp au început să sosească discurile demonstrative de la New York, cîte două-trei pentru fiecare moment muzical din scenariu. Nelson și Katzman s-au pus să le includă în peliculă.

— Tot nu-l întîlniserăm pe Elvis, spune Gene. Lucrase la alt film și plecase la Memphis într-o scurtă vacanță. Așa că i-am trimis scenariul și cîte două demonstrative pentru fiecare secvență muzicală. Nu ne-a răspuns, dar l-am văzut la Nashville cînd ne-am dus să facem înregistrări.

Au sosit la Nashville pe un viscol grozav şi s-au prezentat la R.C.A. Acolo Elvis a dat cîteva autografe pe cînd îşi făcea drum printre adolescenţii adunaţi şi-apoi şi-a salutat prietenii, grupul *Jordanaires*. Înregistrarea a-nceput la nouă seara şi, după opt ore, toate cîntecele erau trase. Elvis a cîntat strict comercial şi indiferent, ca unu' care-şi face meseria. Toate cîntecele n-aveau nimic de *rock 'n' roll* în ele. Dealtfel şi în cele şase filme dinainte, *rock*-urile apăruseră puţin sau deloc. Era clar pentru cei prezenţi, ca şi pentru toţi ceilalţi, în afară, poate, doar de cei mai fervenţi admiratori, care i-au ascultat acel album, că Elvis nu mai dădea doi bani pe nici un cîntec de cum termina de cîntat. Pe urmă, înapoi la Hollywood.

— Atmosfera era încordată în timpul filmărilor la *Kissin' Cousins*, din cauza ritmului diabolic care ni se impusese, spune Gene Nelson. Nu mai lucrase niciodată-n felul ăsta. Colonelul i-a explicat c-o să cîştige mai mult ca urmare a beneficiului de 50% [pe lîngă salariul lui de 750 000 de dolari], iar eu i-am spus că-i ca şi cum am filma un spectacol de televiziune pretinzînd că-i film. Elvis a acceptat. Au fost momente cînd Sam ne solicita la maximum. Era tot timpul pe platou, iar eu nu dobîndisem răbdarea şi stăpînirea pe care cred că le am acuma. Mă revoltam şi asta-l indispunea pe Elvis. În ultima săptămînă a venit la mine şi mi-a spus că nu-i place să lucreze-aşa, că nu merită efortul. Zicea că-şi dă seama în ce tensiune lucrez şi s-a oferit să se facă bolnav sau s-apară mai tîrziu pe platou, dacă treaba asta mi-ar fi de vreun folos. I-am mulţumit şi i-am spus să-şi vadă de-ale lui. Problema asta mă privea pe mine, nu pe el.

Au fost şi probleme. Una din ele, deloc de neglijat, era peruca blondă pe care trebuia s-o poarte Elvis, cînd îl juca pe vărul de la munte.

— A fost pur şi simplu traumatizat, ne spune Yvonne Craig. Nu vroia să iasă din cabină cu peruca blondă pe cap. Mi-am închipuit că cine ştie ce se-ntîmplă şi l-am întrebat pe Gene Nelson. „Da' acu' care-i buba?" şi Gene mi-a spus: „Ştii, s-a ivit o problemă. Elvis are impresia c-arată rău cu peruca blondă şi nu-i vine deloc să iasă pe platou. Nu care cumva să scăpaţi vreun «Măi ce caraghios eşti cu peruca asta blondă!»" Despre perucă Elvis n-a spus niciodată nimic altceva decît că nu-l interesează. Ştiţi doar că-şi vopseşte părul. Nu-i nici un secret. Şi m-am întrebat dacă n-o avea vreo legătură cu asta.

A mai fost un accident cînd, timp de-o săptămînă, s-au filmat exterioarele la Big Bear, o staţiune de schi la cîteva ore de

Los Angeles. Glenda Farrell şi-a sucit gîtul într-o scenă în care trebuia să-l împingă pe Elvis de pe veranda unei case. De fapt, Elvis s-a aruncat singur într-o figură acrobatică şi la prima tragere a mers perfect. Dar la a doua, fiindcă nu şi-a dat drumul la timp, Glenda a căzut şi s-a lovit la gît de o treaptă. Tot restul filmului a trebuit să poarte corset pînă cînd îi venea rîndul să intre pe platou.

Ultima problemă a intervenit cînd s-a tras scena finală unde Elvis şi Lance LeGault, dublura lui, se aleargă unul pe altul.

— Sam Katzman a fost teribil, spune Yvonne Craig. Lance trebuia să stea cu spatele spre aparatul de filmat. Cînd se mişca, Elvis în versiune brunetă pornea spre el. Cînd Lance se-ntorcea cu faţa, întrerupeau filmarea şi le schimbau locurile după ce-i puseseră lui Elvis o perucă blondă, iar lui Lance una neagră. Dar cineva a-ncurcat borcanele şi, în scena finală, Lance apare drept în cadru. Se vedea clar că nu e Elvis, dar Sam Katzman a spus: „N-o să bage nimeni de seamă!" S-o facă înc-o dată ar fi costat prea mult. Şi exact aşa a apărut pe ecrane.

Filmul a fost gata cu două zile mai tîrziu faţă de termenul fixat, dar în mai puţin de două săptămîni şi jumătate. A costat 1,3 milioane de dolari în total, cam o treime sau chiar un sfert din cît costase *Blue Hawaii*. *Kissin' Cousins* pare că avea toate atuurile care să-i determine pe cei de la M-G-M să-l lanseze înaintea lui *Viva Las Vegas*, chiar în ajunul vacanţei de Paşti a elevilor.

Primul film al lui Elvis în 1964 a fost *Roustabout* (Întoarcerea). Reia vechea poveste a unor afacerişti fără suflet care vor zor-nevoie să suspende un spectacol de diletanţi. Elvis e un cîntăreţ vagabond care se ţine cu Barbara Stanwyck, patroana carnavalului, apoi se-ndrăgosteşte de Joan Freeman, fiica lui Leif Erickson, şeful plin de temperament al spectacolului. Idila a provocat scandal, Elvis şi-a pus chitara-n slujba unui spectacol rival şi-a revenit tocmai cînd şeriful sosea să pună capăt distracţiei. Sue Ann Langdon era pe poziţie ca intrigantă în idila Presley-Freeman. Mai apărea şi-o dansatoare din buric, motiv pentru reluarea unui şlagăr lansat în urmă cu cinci ani, *Little Egypt* (Micul Egipt) al lui Leiber şi Stoller, cîntat iniţial de grupul *Coasters*. Lui Elvis i s-a permis să gonească pe-o Honda pe pantele prăfoase de la Thousand Oaks, în California, unde s-a făcut filmul. Nici unul din cele unsprezece cîntece n-a apărut pe vreun

single, dar albumul cu coloana sonoră s-a vîndut în peste un milion de exemplare. *

După *Roustabout* a urmat *Girl Happy* (O fată fericită), unde Elvis e-un cîntăreț de cabaret care găsește iubirea — și motivul să cînte unsprezece melodii noi — la Fort Lauderdale, în timpul migrației anuale a elevilor în vacanța de Paști. Producătorul filmului, Joe Pasternak, care făcuse *Where the Boys Are* (Locul unde sînt băieții) în orașul de pe coasta Floridei, recunoaște că, ajuns acolo cu Elvis, n-au găsit prea mult entuziasm, pentru că primul său film „adusese-n oraș de zece ori mai mulți băieți de liceu și aproape îl distrusese". În acest film Elvis avea trei parteneri în formația care-l acompania — Gary Crosby, Jody Baker și Jimmy Hawkins — iar fetele la care le făceau curte erau Shelley Fabares și Mary Ann Mobley. Discul *single* lansat cuprinde o melodie de dans tipică pentru mijlocul anilor '60, *Do the Clam*.

Al treilea și ultimul film al lui Elvis în 1964 se numea *Tickle Me*. E prima lui colaborare cu Allied Artists, unul din studiourile de la Hollywood care era pe-atunci în pragul falimentului. Elvis e un călăreț de *rodeo* cu voce frumoasă, angajat la un *dude ranch*[1] de lux pe unde se pare că mișună aproape exclusiv fete voluptuoase, care-și petrec mai tot timpul în costume de baie transparente. Povestea : Elvis și fetele (Jocelyn Lane și Julie Adams) pornesc în căutarea unei comori ascunse și-o găsesc. *Time* din New York comentează pe drept : „Acesta este cel mai slab, stupid și plicticos film din cariera Miracolului de la Memphis". Și, totuși, filmul a adus o mulțime de bani, salvînd pentru încă un an societatea Allied Artists de la faliment.

A urmat un nou „fulger" produs de Sam Katzman, primul film costumat al lui Elvis, *Harum Scarum*. Era o aventură muzicală slabă și complicată în care Elvis mergea călare pe cămilă, înfășurat în falduri, printr-un legendar regat arab. Juca rolul unei stele americane de cinema, răpită în timpul unui soi de turneu al Departamentului de Stat în Orientul Mijlociu. Mary Ann Mobley era fiica regelui și, după niște istorii stupide cu asasini politici și alte asemenea chestii, toată lumea descinde la Las Vegas, unde Elvis

---

* Singura scenă demnă de consemnat — în retrospectivă — este cea în care două fete drăguțe fac duș afară, în spatele unui paravan care le acoperea de la genunchi pînă la gît. Billy Barty, un pitic, vine să spioneze fetele, iar Elvis sosește la timp ca să potolească spiritele. Una din fete era Raquel Welch, care își făcea debutul la Hollywood, un debut despre care nu vorbește niciodată.

[1] Fermă de agrement pentru orășeni organizată în Vestul Sălbatic (n.t.).

îi distrează pe toți. Singurul lucru pe care-l spune Sam Katzman despre acest film este .

— N-a fost la înălțimea lui *Kissin' Cousins*.

Regizorul Gene Nelson susține că Elvis n-a arătat niciodată mai bine, dar că scenariul „a fost o alegere proastă". La un moment dat Colonelul a propus să se bage și-o cămilă vorbitoare, dar nimeni nu l-a ascultat. Poate că n-ar fi stricat. Filmul a fost gata în optsprezece zile și Elvis a-ncasat un milion (la care urma să se-adauge obișnuitul 50% din cîștiguri). A fost lansat pe piață în mai multe orașe simultan, ca duplex al unui neinspirat film de groază japonez, *Ghidrah, monstrul cu trei capete*.

Apoi a venit *Frankie and Johnny*, o versiune mult schimbată a poveștii originale. Elvis e de astă dată profesionist al jocurilor de noroc pe-un vas fluvial și-o curtează pe Donna Douglas, ajunsă foarte populară datorită serialului de televiziune *Beverly Hillbillies*. Nancy Novack o joacă pe Nellie Bly. Pentru cei care n-au văzut filmul, dar își amintesc de finalul tragic al acestei populare legende, menționăm că, prin grija Studiourilor United Artists, la sfîrșit toți rămîn în viață și sînt fericiți.[1] La talmeș-balmeșul muzical se adaugă faptul că Elvis și actorii au jucat povestea *adevărată*, cu Frankie care trage în Johnny, după ce, pe undeva prin scenariu, acesta se-ncurcase cu Nellie. Filmul a fost derutant și n-a dat pe de lături de amuzant ce era, cu toate că Elvis arăta foarte bine și se simțea în largul lui în rolul de cartofor din sud. „Chiar în comparație cu alte cîteva spanacuri anterioare ale lui Presley", scria *Time* din New York, „cel de față s-a pus să se veștejească încă de la start".

Pe urmă a apărut *Paradise, Hawaiian Style* (Paradis în stil havaian), un fel de reluare a lui *Blue Hawaii*, în care Elvis, pilot de avion cu o deosebită slăbiciune pentru fete, intră în conflict cu șeful lui, după care revine în Hawaii, unde îl convinge pe un amic (James Shigeta) să-nființeze un serviciu de închiriat elicoptere. Iubita lui Elvis este Suzanna Leigh, iar multe scene — mai ales dansuri și cîntece — s-au filmat la Centrul cultural polinezian de pe insula Oahu, unde cabina lui Elvis era replica unui palat regal autohton din istoria veche și mai autentică a Hawaii-ului. Albumul cu coloana sonoră, cuprinzînd nouă melodii, plus un cîntec-supliment adăugat, de obicei, ca umplutură pe mai multe L.P.-uri de acest gen, s-a vîndut la fel de bine ca precedentul : fără furtuni, dar profitabil.

[1] *Frankie și Johnny* este o baladă populară care povestește despre omorîrea lui Johnny, un negru din St. Louis, de către iubita sa, Frankie (n.t.).

Filmele au continuat să apară cu aceeași regularitate cu care veneau vacanțele elevilor. În 1966 s-a făcut *Spinout* (Derapajul), în care Elvis a colaborat a doua oară cu Joe Pasternak și a șasea oară cu regizorul Norman Taurog. Și-aici e vorba de mașini iuți și de fete la fel de iuți (Deborah Walley, Diane McBain, Shelley Fabares) plus mult *rock 'n' roll* destul de interesant. Fiecare din cele trei fete folosește altă tactică, doar-doar o pune mîna pe Elvis : Shelley avea banii lui papa, Diane, o carte pe care se străduia s-o scrie, iar Deborah încerca să-l facă să-i acorde ceva mai multă atenție decît celor patru băieți din formația care-l acompania. (Era pilot de curse *cu vocație muzicală.)* În film sînt nouă cîntece, iar albumul mai oferă trei suplimente, între care singurul cîntec al lui Bob Dylan înregistrat de Elvis, *Tomorrow is a Long Time* (Mîine e departe).

Double Trouble (Două ghinioane) a fost un pic mai reușit, dar nu prea mult. Un cîntăreț de *rock* în smoching, Elvis, e pus să curteze două fete în același timp — de unde și titlul. Prima e o pisăloagă belicoasă, (Yvonne Romain), a doua, o naivă moștenitoare britanică (Annette Day). Elvis pleacă într-un turneu prin Europa, urmat de domnișoara Day, care, la rîndul ei, e urmărită de un unchi pus pe rele și de doi derbedei scandalagii, care cîteodată sînt chiar nostimi. Apar și trei polițiști străini în trenciuri, la fel de scandalagii — jucați de foștii actori de vodevil, frații Wiere — și mai sînt și opt cîntece între care o adaptare după *Old MacDonald's Farm* (Ferma lui taica MacDonald).

Ultimul film din 1966 a fost *Easy Come, Easy Go* (Cum a venit, așa s-a dus), unde Elvis joacă rolul unui scafandru din marina militară care caută de zor o comoară de pe-o navă scufundată. Cele două fete din film sînt Dodie Marshall, urmașă a căpitanului vasului scufundat, și Pat Priest. Cîntecele sînt doar trei la număr. Din păcate, singurele momente de amuzament real le-a oferit scurta apariție a Elsei Lancaster în ipostaza unei excentrice practicante de yoga.

Apoi, cu puțin înainte de-a se căsători, în primăvara anului 1967, Elvis a apărut în *Clambake,* ca fiu al unui magnat al petrolului, care vrea să fie iubit — de Shelley Fabares — pentru el însuși și nu pentru banii pe care-i are. Schimbă deci rolurile cu un instructor de schi din Florida (Will Hutchins) și cîștigă o regată învingîndu-și rivalul din film (Bill Bixby). Ca de obicei, Elvis s-a achitat onorabil de obligații, cîntînd șapte melodii, iar filmul a întregit lungul șir de siropuri muzicale. Iată comentariul oferit de *Time* din New York : „Ce poți să vezi peste umă-

rul starului care o conduce cu mașina spre aeroportul din Miami pe domnișoara Fabares și-i declară amor etern ? Munții, adevărații munți din Florida !"

Așa cum există filmul gen Jerry Lewis sau petrecere pe plajă (un antecedent poate fi considerat *Blue Hawaii),* anii '65 au adus ceva ce se poate numi filmul gen Elvis Presley. Chiar la data la care apăruse *Blue Hawaii,* în 1962 filmele cu el, previzibile ca anotimpurile și pitorești ca ilustratele, se individualizaseră în asemenea măsură că formau o categorie aparte.

Acțiunea nu era decît un pretext subțirel și prost mascat pentru a-l duce pe erou într-un studio în care să-și înregistreze un nou album de cîntece. Yvonne Craig le numise „operete" :

— Filozofia părea să fie : nu vorbi dacă poți cînta.

Distribuția se-mpărțea între personalități actoricești consacrate (Arthur O'Connell, Dolores Del Rio, Barbara Stanwyck, Gig Young) și cete de tineri frumoși (Gary Lockwood, Bill Bixby, James Shigeta și fetele în bikini), la care se-adăugau peisaje frumoase și-o mulțime de vehicule sclipitoare cu care să circuli pe pămînt, pe apă și prin aer.

În esență, nu erau decît niște fantezii rupte de realitate sau de orice se situa în afara lumii lui Elvis. N-a părut defel impresionat cînd *twist*-ul *Rock-a-Hula Baby* a fost introdus în *Blue Hawaii* în ultimul moment, *Bossa Nova Baby* înghesuit în *Fun in Acapulco* sau *Do the Clam* zvîrlit în *Girl Happy,* numai și numai în scopul alinierii la tendințele curente din muzica de dans.

O precizare : în 1965, cînd Elvis își sărbătorea a treizecea aniversare, șlagărul numărul unu al anului în S.U.A. era *I Feel Fine* (Mă simt minunat), cu care grupul *Beatles* apărea în clasamente pentru a cincea oară consecutiv pe primul loc. În același an, *Beatles*-i l-au vizitat pe Elvis la reședința lui din Bel Air și-au făcut împreună un *jam session*[1]. Și, deși chiar ei declarau că Elvis i-a inspirat, nu altcineva, Elvis n-a mai avut cîntece pe primul loc din primăvara lui '62 pînă-n iarna lui '69.

Filmele mai semănau și-n altă privință : erau atacate sistematic, pînă și de cei direct implicați în producerea lor. O parte din criticile aduse cuprindeau totuși și explicații justificative.

Iată ce spune talentatul cîntăreț de *blues* Lance LeGault din Louisiana, care l-a dublat pe Elvis sau i-a făcut coregrafia în perioada 1960—1968 :

[1] Întîlnire amicală a unor muzicieni care, de obicei, nu lucrează împreună și care, cu această ocazie, cîntă de plăcere. Caracteristica acestor *jam sessions* sînt improvizațiile (n.t.).

— Am turnat *Kissin' Cousins* în şaptesprezece zile şi cred că pelicula asta a fost punctul de cotitură în filmul gen Presley în privinţa realizării. Pînă la acea dată s-au păstrat anumite standarde, dar cred că, începînd cu *Kissin' Cousins* [1963], am fost mereu în criză de timp. Atunci abia ne-am dat seama că nici nu se făceau repetiţii pentru toate scenele. Nu-mi amintesc cît am stat cu *Viva Las Vegas,* dar cred că zece sau unsprezece săptămîni. Şi-asta e mult. Era chiar filmul dinainte de *Kissin' Cousins.* N-apucaserăm să ne tragem sufletul o săptămînă-două că, hodoronc-tronc, ne-am şi trezit filmînd *Kissin' Cousins,* care-a durat şaptesprezece zile. De-atunci, de cînd şi-au dat seama că-l pot folosi pe băiat în filme-fulger, n-am mai făcut decît asemenea filme.

Lance e un tînăr blond, înalt şi slab, pe care Elvis l-a întîlnit la clubul unde cînta Lance.

— Elvis era mereu ocupat şi nu termina decît pe la şase seara. Dar adesea mai rămîneam cu el şi lucram pînă tîrziu, pe timpul lui. Pentru că aveam filmare a doua zi şi n-avuseserăm vreme să ne punem numărul la punct. N-am păr în cap de cîte ori am sărit peste pauza de prînz. Cînd plecau toţi ceilalţi la masă, scena unde urma să se turneze secvenţa era liberă şi, deci, era nimerit să facem repetiţie. Şi repetam toată ora aceea cît aveau ei pauză de masă. Dar în ultimele zece-cincisprezece minute ne pregăteam pentru secvenţa următoare. Elvis era lac de transpiraţie şi cu părul răvăşit. Fiindcă lucram din greu treizeci şi cincipatruzeci de minute, al dracului de greu. Înţelegeţi ? Hai să-i dăm de cap blestematului ăsta de număr ! Aşa se făceau programările ; erau prevăzute şase, şapte sau opt cîntece şi Elvis n-avea niciodată timp să repete ca lumea. Un adevărat calvar !

Se pare că felul în care-l manevrau studiourile pe Elvis era, în mare măsură, o chestiune de atitudine.

— Prima dată cînd am remarcat treaba asta a fost la *Roustabout,* povesteşte Lance. Acolo, Elvis mergea pe-o Honda. Şi-asta era de la bun început o tîmpenie, dacă te gîndeşti că el avea doar motociclete Harley. Întotdeauna mergea pe cîte-un Harley mare cît toate zilele. Totuşi, în film l-au pus pe-o Honda 350. Şi cînd te gîndeşti c-avea rolul unui pierde-vară, care nu merge cu altceva decît cu „trotineta" lui ! Avea rolul unui băiat care, aşa se pare, bătea ţara-n lung şi-n lat pe-o pîrîitoare de Honda 350, potrivită mai curînd pentru un drum îngust. Asta-i doar un mic exemplu. Nu l-au folosit niciodată pe Elvis după posibilităţile lui reale în filmele-astea... în cîntecele-astea din filme...

nu l-au folosit deloc, da' deloc ! Am impresia că toți și-au zis : „Foarte bine. Avem povestea și, de vreme ce-l avem pe Elvis, o să facem o groază de bani cu filmul ăsta. Și ce dacă merge Elvis pe Honda sau pe Harley-Davidson... Din moment ce cîntă piese grozave ca *Don't Be Cruel* sa *All Shook Up,* în care știi că Elvis e Elvis, nu ca-n mai știu eu ce porcării pe care le cîntă-n alte filme". Era bine să fi fost acolo și să vezi... N-am numărat niciodată filmele, dar cred c-a făcut vreo douăsprezece, sau poate paisprezece-cincisprezece filme, plus specialele de la N.B.C.... Și ce să mai spun, am văzut de nu știu cîte ori cum tratau la modul „Las' că-i bun fiindcă-i cu Elvis și-n culori !" Și-așa ajungeam la cheltuieli de două ori și jumătate mai mari, plus alte două ori și jumătate... Asta e !

Alții, cu zecile, spuneau clar că alegerea regizorilor, a scenariului sau a vreunui alt aspect tehnic are mare importanță. Un fost asistent de platou care l-a văzut pe Elvis făcînd peste douăsprezece filme, spune :

— De obicei, regizorii prea se poartă cu mănuși cu Elvis. Odată trecuse peste-o jumătate de oră și filmările tot nu-ncepuseră. Și asta-i foarte mult cînd faci exterioarele. Nu-ncepuseră pentru că Elvis nu era acolo, iar Elvis nu era pentru că regizorului îi fusese frică să trimită pe cineva să bată la ușa cabinei. Cele mai bune lucruri le-a făcut cu regizori mînă-de-fier, dar n-au fost prea mulți din ăștia. Toți se temeau să nu-l supere pe Elvis sau pe Colonel.

Iată ce spune Gerald Drayson, scenaristul de la *Kissin' Cousins* și *Harum Scarum :*

— Nu se făceau nici un fel de dezbateri pe tema acțiunii. Totul se rezuma la bani. Banii de pe scena unu, de pe scena doi, de pe scena trei. Și peste tot era mîna colonelului Parker.

— *Clambake* a fost unul din cele mai îngrozitoare, își amintește Jack Good, englezul care-a fost producătorul spectacolului de televiziune *Shindig* (Chermeza) înainte de-a primi un rol mic în film. La sfîrșit s-a dat o petrecere și-a cîntat orchestra lui Lance LeGault. Elvis nu vroia să cînte. Dar, încet-încet, Lance l-a atras într-un blues, *Let It Roll.* Și-a fost teribil. Mă gîndeam atunci ce rușine că-n filme nu se cîntă tot asemenea cîntece.

Joe Pasternak spune :

— Lui Elvis ar trebui să i se dea roluri mai consistente. Are treizeci și cinci de ani, e om în toată firea, are temperament, are forță, are farmec. Ar fi un actor bun. Ar trebui să facă filme mai importante.

Mulți au intuit că Elvis are talent. Chiar cusurgiul de Bosley Crowther de la *Time* din New York, vorbind despre personajul lui din *King Creole*, spusese :

— Băiatul ăsta știe să joace.

Alții au susținut același lucru. Don Siegel, regizorul filmului *Flaming Star*, spunea că Elvis trecuse de la Little Richard la Stanislavski și devenise un actor care se identifică pînă la confundare cu personajul său, un actor „care se aruncă spre tine de pe micul ecran". Yvonne Craig spunea că nu văzuse decît un singur actor mai degajat decît Elvis în timpul filmărilor, pe Spencer Tracy. Găsindu-i scuze pentru filmele mai nefericite, chiar și Hedda Hoper îi lua apărarea :

— Ce dacă n-are școală ! Nici Gary Cooper n-a avut și-a învățat de toate în fața aparatului de filmat.

Bill Bixby afirmă :

— E-un om de scenă, e actor. Merită mai mult decît i se încredințează. Frank Sinatra spunea odată : „Cîntăreții cei mai buni sînt actorii cei mai buni" și cred c-avea perfectă dreptate. El însuși e-un exemplu. Cînd joacă Frank, jos pălăria ! Elvis Presley are același gen de personalitate. Pentru că are personalitate. Ăsta-i cuvîntul ! Amîndoi au și n-am de gînd să fac comparații aici. Cînd urcă pe scenă, rămîn pe ea. Sînt însăși scena.

Gene Nelson adaugă :

— Elvis a putut întotdeauna să facă mai mult decît i s-a cerut.

Se pare că Elvis nu subscria la aceste păreri, cînd declara în 1963 :

— Intelectualii-mi spun că trebuie să mă dezvolt ca actor, să explorez noi orizonturi, să accept noi provocări și iarăși vechea placă. Aș vrea să evoluez. Da' sînt destul de deștept să-mi dau seama că-ntr-o afacere ca asta nu-i bine să iei mai mult decît poți duce. Nu poți fi altul decît ești, nu te țin chingile. Unii vor să mă-ncerce într-un film de artă. Foarte bine, poate c-o să mă-ncumet într-o bună zi. Da' nu acum. Am făcut unsprezece filme și pe toate s-au scos bani. Un anumit public mă place. Eu îl distrez cu ceea ce fac. Aș fi nebun să dau cu picioru' la popularitatea asta.

Poate că așa este. Dar Elvis era exagerat de modest și, în cîțiva ani, și publicul și succesul s-au schimbat. Gerald Drayson Adams povestește că, odată, Colonelul i-a spus că există un sfert de milion de admiratori convinși ai lui Elvis, care văd fiecare film de cîte trei ori, dar că Elvis este deasupra oricăror dovezi materiale ce i se oferă. Acest aspect e important. Elvis *era* deasupra tu-

turor dovezilor materiale triviale pe care le provocase. Cînd se făceau cozi în fața cinematografelor, cei de la coadă stăteau ca să-l vadă pe Elvis, pe nimeni și nimic altceva. Situația se schimba prin 1966. Elvis se-ngrășase, iar părul vopsit avea atîta fixativ că puteai să te dai pe gheață. Pînă și admiratorii fideli, care scriau pentru *Elvis Monthly,* o publicație britanică, nu s-au mai dus să-i vadă filmele. Unul din ei le-a botezat „poveşti cu păpuşi animate pentru copii nu prea isteți". Iar Elvis a-nceput să se mire că nu-i mai ieşeau lucrurile ca mai înainte. Mai întîi era plictisit și-apoi chiar înciudat din cînd în cînd.

Red West, care-a continuat să-l dubleze pe Elvis în filme, spune astăzi :

— La-nceput, fusese ceva nou pentru el. După un timp ajunseseră să fie toate la fel, să se repete părticele din filmele precedente. Pînă la urmă nici nu-i mai plăcea să le facă. Mai întîi se bucura cînd turna un film, dar, cum nimic nu se schimba-n bine... scenariile nu se îmbunătățeau... cîntecele erau toate la fel... a-nceput să-l cam încurce. Efectiv nici n-avea răbdare să terminăm unele filme. Așa era cu cele mai multe. Îi plăcea *Wild in the Country,* fiindc-avea o acțiune ca lumea. Îi plăcea *King Creole,* îi plăcea și *Flaming Star,* da' nu cred că mai erau cine știe cîte care să-i fie pe plac.

Mulți alții spun cam același lucru : că Elvis începuse să-și deteste filmele. Cei care erau pe-acolo cînd înregistra cîntecele din filme spun că, după ce-asculta unul din discurile demonstrative, o pornea hai-hui zicînd :

— Ce-oți fi făcînd cu spanacu' ăsta ?

Dar se pare că nu i-a spus niciodată nimic Colonelului sau celor de la Hill and Range. Din cîte-și amintesc prietenii, Elvis prefera s-o ducă mai departe așa, decît să creeze conflicte. Gene Nelson povestește că, după *Harum Scarum,* Elvis a venit la el și i-a spus :

— Poate că-ntr-o zi o să facem și-unu' bun.

Iar un fost asistent de la M-G-M spune că, după ce Elvis terminase un film acolo, s-a apropiat de regizor și i-a zis :

— Am impresia c-au fost cîteva lucruri nostime în toată povestea. O să le citesc și eu odată.

Nu zîmbea cînd spunea asta.

În sfîrșit, Jack Good își amintește :

— L-am întrebat pe Elvis : „De ce tot faci filme d-astea tîmpite ? De ce nu faci ceva cu-adevărat interesant, cum e *King Creole ?*" Mi-a răspuns c-a lăsat toată treaba-n grija Colonelului, care i-a promis ceva cu-adevărat interesant, curînd, foarte curînd.

XII

COLONELUL (2)

PARTEA HAZLIE era că, scoţînd atîtea gunoaie, Elvis a ajuns actorul cel mai bine plătit din istoria cinematografiei. Cu cît scădea calitatea filmelor, cu atît creşteau cîştigurile lui, creşteau şi tot creşteau pînă la cinci-şase milioane de dolari pe an. Poate că alţi actori erau mai bogaţi — graţie, în mare parte, unor investiţii făcute cu cap — dar nici unul nu era plătit aşa de bine. Elizabeth Taylor, Cary Grant şi Audrey Hepburn intrau în categoria celor cu filme de-un milion bucata, dar Elvis rămînea în frunte pentru că el încasa milionul *plus* 50% din venituri. Şi cea mai mare parte a carierei lui a scos filme care-au adus venituri mari.

— Nici n-au nevoie de titlu, a declarat un tip de la M-G-M, care-a lucrat la cinci asemenea filme. Ar putea să fie doar numerotate şi tot s-ar vinde.

Elvis avea, să nu uităm, mai multe contracte pentru filme decît orice alt superstar. Un Grant, o Taylor sau o Hepburn ţineau morţiş să vadă scenariul înainte şi făceau multe mofturi pînă să se hotărască. Elvis, însă, prindea din zbor (cînta) orice i se dădea şi puţine pelicule erau atît de complexe ca să aibă nevoie de mai mult de cinci sau şase săptămîni pentru filmare. Aşa că Elvis făcea din aştea cu grămada.

O trecere în revistă a venitului său din 1965 :

— Onorariu pentru *Harum Scarum :* 1 000 000 dolari.

— Onorariu pentru *Frankie and Johnny :* 650 000 dolari. (Aceasta şi alte sume erau sub un milion deoarece contractele fuseseră încheiate cu mult înainte.)

— Onorariu pentru *Paradise, Hawaiian Style :* 350 000 dolari.

— Procentaj din veniturile de la *Tickle Me :* 850 000 dolari.

— Procentaj din veniturile de la *Girl Happy :* 850 000 dolari.

— Drepturi de autor pentru discurile de la R.C.A. : 1 125 000 dolari.

— Drepturi de autor pentru cîntecele tipărite : 400 000 dolari.

Toate acestea se ridicau la peste 5 milioane de dolari, lăsînd la o parte veniturile realizate din activităţi extraartistice ca, de exemplu, cele de pe urma vînzării produselor Elvis Presley, comerţ practicat încă de unele firme mari sau de firme care trimiteau comenzile prin poştă.

Iar dacă cifrele amintite nu aveau suficientă forţă ca să impresioneze, în acelaşi an s-au mai dat publicităţii şi altele. Asta se-ntîmpla cînd Elvis şi Colonelul îşi serbau zece ani de colaborare şi Colonelul a declarat că toate cele şaptesprezece filme scoase pînă la acea dată (aprilie 1965) aduseseră venituri între 125 şi 135 milioane de dolari. Apoi, ca să nu rămînă mai prejos, R.C.A. a anunţat că Elvis vînduse o sută de milioane de discuri, în valoare de 150 milioane de dolari.

Cum de se-ajunsese-aici ? O privire aruncată asupra a ceea ce s-a numit *Colonel Parker's Special Promotion and Exploitation Campaign* (Campania specială de publicitate şi reclamă a colonelului Parker), pregătit pentru *Kissin' Cousins*, ne arată cum stăteau lucrurile. Deşi nu-i decît o broşură de şaispreze pagini mimeografiate, poate fi considerată text de lege în acest domeniu. Iată cîteva din problemele abordate de Colonel în raport, în ordinea indicată de autor :

1. Pe orice marfă expediată de R.C.A., M-G-M sau biroul Colonelului şi conţinînd texte referitoare la *Kissin' Cousins* s-a aplicat o etichetă care purta un mesaj de genul „*Kissin' Cousins* e pe drum" şi i s-a ataşat un calendar de buzunar Elvis Presley.

2. S-au organizat interviuri cu Elvis (rar) şi cu alţi membri din distribuţie sau echipă (şi mai rar).

3. S-au făcut fotografii ori de cîte ori Elvis a primit pe platou vizita unor celebrităţi.

4. S-au editat cu regularitate o serie de buletine destinate principalelor cluburi de admiratori, acordîndu-se o atenţie deosebită celor o sută sau cam aşa ceva de cluburi care ofereau membrilor lor buletine prin abonament.

5. Posturile de radio au folosit vorba tărăgănată a doi dintre *disc jockey*-i preferaţi ai Colonelului, Biff Collie şi Squeakin' Deacon, şi au pus accentul pe ceea ce Colonelul numea „hazul şi vioiciunea vigurosului umor popular".

6. S-au proiectat obişnuitele anunţuri publicitare ale R.C.A. Acestea se refereau la : pregătirea şi prezentarea albumelor şi dis-

curilor *single* care urmau să fie scoase ; fixarea datei de lansare (unele lansări trebuiau eşalonate astfel încît albumul să apară în magazine în aceeaşi săptămînă în care începea să ruleze filmul la cinematografele locale) ; pregătirea şi distribuirea steguleţelor, a stativelor pentru discuri şi a altor materiale publicitare pentru a fi expediate celor 12 000 de comercianţi de discuri din S.U.A. (toate făcînd, desigur, mare reclamă filmului).

7. S-au proiectat aranjamente de vitrine pentru acei proprietari de magazine de discuri care erau leneşi sau lipsiţi de imaginaţie ; asta, odată cu publictiatea făcută de *disc jockey*-i şi cu concursurile de la radio.

8. Agenţilor comerciali de la M-G-M şi celor cinci sute de directori de cinematografe, agenţilor comerciali de la R.C.A. şi comercianţilor de discuri li s-a spus că trebuie să fie (a) prietenoşi şi (b) permanent în activitate. Li s-a spus şi cum să realizeze acest lucru.

9. R.C.A. a lansat o campanie specială, LUNILE ELVIS : APRILIE ŞI MAI.

10. Chiar înainte de apariţia pe ecrane a filmului *Kissin' Cousins*, colaje oferind o gamă largă de fotografii, reportaje, scurte prezentări ale subiectului, reclame etc. au pornit spre toţi comentatorii, corespondenţii radio şi de presă de pe lista Colonelului. S-au trimis telegrame şi cablograme principalelor personalităţi din lumea spectacolului şi s-au stabilit contacte directe cu o serie de *disc jockey*-i şi directori ai posturilor de radio. „Pe scurt", afirma Colonelul în raportul său, „cei din breaslă înţelegeau că se întîmplă ceva şi aşteptau cu interes reacţia publicului".

11. S-a scris din nou preşedinţilor cluburilor de admiratori şi li s-au dat mijloacele şi materialele necesare pentru ca toţi membrii comunităţilor lor sau ai oraşelor din care proveneau să fie, după cum spunea Colonelul, „conştienţi de existenţa lui *Kissin' Cousins*". (Cereţi *disc jockey*-ilor să transmită cîntecul care dă titlul filmului etc.)

— Odată cu premiera şi cu apariţia primelor semne certe care indicau o primire super-entuziastă din partea publicului, aceste activităţi au continuat şi au sporit ca amploare, aducînd aminte de fervoarea şi interesul stîrnite în noaptea cînd se aşteptau rezultatele electorale, a spus Colonelul. Partida învingătoare se punea în mişcare şi toată lumea era sfătuită să i se alăture.

Nu se terminase toată campania şi se şi distribuiseră următoarele materiale publicitare : 3 000 000 de calendare de dimensiunea unui portofel, 15 000 de steguleţe care făceau reclamă pen-

tru discul *single*, cu *Kissin' Cousins*, 15 000 de steguleţe care făceau reclamă pentru albumul *Kissin' Cousins*, 5 000 de insigne cu *Kissin' Cousins* care să fie folosite în concursurile de la radio sau distribuite la reuniunile dansante cu muzică pe disc, 3 000 de fotografii color opt pe zece, 1 500 de albume de fotografii, 150 000 de partituri volante cu muzică din *Kissin' Cousins*, 400 de seturi-amintire destinate scenariştilor, 1 000 de seturi speciale create în scopuri publicitare, destinate expozanţilor, şi 15 000 de seturi pentru preşedinţii cluburilor de admiratori, cîte unul pentru fiecare club.

Un fost asociat al Colonelului, care-a colaborat cu el în campania de publicitate a cîtorva filme, remarcă :

— Toate astea nu-nseamnă altceva decît că Parker merge cu un pas înaintea lui Elvis şi stîrneşte interesul celor pe care-i întîlneşte-n cale. Atenţia de care se bucură Elvis depăşeşte valoarea lui reală, dacă-l compari cu oricare alt cîntăreţ de acelaşi calibru sau aproximativ egal.

Aşa era postulatul fundamental al filozofiei Colonelului.

În 1963 Jon Hartmann era un actor care spera s-ajungă un nume. S-a angajat la biroul de corespondenţă al Agenţiei William Morris, convins că, prin acest post, o să-şi facă relaţii grozave care să-l ajute să se ridice în ierarhia cinematografiei. Dacă e să luăm de bună ce ne spune el azi, după două săptămîni Jon s-a hotărît să rămînă la agenţie. Sentimentul de putere pe care ţi-l inspiră activitatea de lansare pe piaţă a talentelor îl atrăgea. La şase luni după asta i-au dat ceea ce angajaţii de la William Morris considerau drept „o sarcină care nu făcea nici cît o ceapă degerată" : l-au trimis pe două săptămîni la grupul colonelului Parker. Acolo urma să fie „omul la toate" al Colonelului : să-i dea cafeaua cînd o dorea, să-i conducă maşina, să facă orice i se cerea. La capătul celor două săptămîni Colonelul nu i-a zis nici măcar merci, dar, în loc de asta, l-a-ntrebat :

— Ce-ar fi să vii şi luni ?

Însemna că Jon fusese pe placul Colonelului, iar Jon, cînd se gîndeşte-acum la povestea de-atunci, îşi dă seama că tot ce ştie despre lumea spectacolului, şi nu ştie puţine lucruri, a-nvăţat în următoarele şase luni acolo. Unul din primele lucruri pe care le-a deprins, spune el azi, e relaţia care trebuie să existe între impresar şi clientul lui.

— Jocul de-a impresarul şi artistul e foarte perfid pentru că, dincolo de agenţia de promovare a talentelor, impresarul artistului nu există. Nu e obligatoriu să existe, spune Jon azi. El

nu face parte dintr-un sindicat. E impresar pentru că el și artistul susțin asta. N-are altă rațiune de-a fi. E-o chestie încurcată. Răspunderea lui e doar ce consideră el necesar. Și, după cum văd eu toată treaba, după cum descurcă lucrurile Colonelul, un impresar bun trebuie să fie convins că nu există legi și reguli. N-ai decît să-ți faci propriile tale legi dacă-ți vine pe chelie și știi c-o să iasă toate bine. Asta e cheia succesului pentru un impresar. Odată ce și-a dat seama ce-i poate pielea lui Elvis, de fapt, și asta s-a-ntîmplat, probabil de cum l-a văzut, Colonelul a stat tot timpul pe lîngă el pînă cînd Elvis a fost total subjugat de puterea hipnotică a personalității lui, spune Jon. Asta fiindcă impresarul n-are-ncredere-n artist. Se teme tot timpul că artistul o să-i dea cu piciorul. Tocmai d-asta e el impresar. Iar Colonelul s-a hotărît să fie mentorul permanent al lui Elvis numai cînd, cel puțin așa cred, poziția lui Elvis ajunsese foarte sigură din punct de vedere sociologic. Asta-i psihologie la nivelul cel mai înalt. Colonelul e, de fapt, superpsihologul unui superstar. El nu-l vedea pe Elvis prea des, da' nu cred că Elvis făcea ceva fără să-l întrebe mai întîi pe Colonel.

Unul din prietenii Colonelului afirmă :

— E de părere că artistul trebuie să aibă viața lui particulară și crede c-asta-i valabil și pentru impresar. În afara orelor de lucru se văd rar, poate de două-trei ori pe an. De multe ori mă-ntrebam de ce, da' acum am înțeles. Dacă te uiți la impresarii personali de azi, cei tineri, mai ales, vezi că stau sub același acoperiș cu artistul și-așa mai departe. Ei bine, o astfel de relație nu durează mult. Cît despre Elvis și Colonel, Elvis nu-l învață pe Colonel cum să-și atingă scopul, iar Colonelul nu-l învață pe Elvis cum să cînte. Și treaba merge ca pe roate.

Ron Jacobs spune și el :

— După unii, Colonelul e-un tăntălău, iar Presley, o marionetă care-ți scapă printre degete. Lucrurile nu stau deloc așa ! E-o echipă, dom'le, cea mai bună și mai eficientă din toată America.

Spyros Skouras, fostul director de la 20th Century Fox, a încercat odată să-l momească pe Elvis s-apară-ntr-un spectacol, a-ncercat să-l atragă, căci Colonelul îl sfătuise pe Elvis să n-o facă.

— Dacă reușești să-l convingi, e-al tău, i-a spus Colonelul.

Elvis a stat acasă.

Jon Hartmann ne mai mărturisește :

— Nu-şi constrînge deloc clientul, înţelegeţi ? Elvis se lăfăie-n adoraţia tuturor. Nu-i supus nici unei presiuni. N-are altceva de făcut decît s-apară pe scenă. E liber ca pasărea cerului. E mai liber decît orice alt star. Toate celelalte vedete sînt solicitate-ntruna pentru spectacole de binefacere şi-aşa mai departe. Ei bine, pe vremea cînd eram cu Colonelul, în 1963 şi 1964, se ştia clar că Elvis nu făcea nimic din toate astea. Spunea nu la orice. Nici o altă vedetă nu s-a bucurat şi nu se bucură nici azi de libertatea pe care-a avut-o Elvis.

Jon spune că Parker îi dădea lui Elvis „frîu liber" pentru ca Elvis să facă apoi tot ce dorea Colonelul. Jon zice că asta ar putea să pară machiavelic, da' nu e chiar atît de perfid pe cît pare. Cea mai mare parte a artiştilor n-au habar cum se fac afacerile, iar dacă artistul vrea să prospere din punct de vedere economic, trebuie să aibă tot atîta încredere în omul de afaceri cîtă încredere are omul de afaceri în artist. Ca să reuşeşti, una din soluţii e să-i faci artistului viaţa uşoară.

Colonelul ducea o adevărată campanie ca să-i facă lui Elvis viaţa uşoară. Îl înconjura cu oameni pe care Elvis îi agrea şi care-i ţineau la distanţă pe ceilalţi, afirmă Jon. De-asta era Mafia tot timpul pe lîngă el şi tot de-asta nu puteau alţii să pătrundă. Nimeni nu le simţea lipsa. Elvis avea compania care-i trebuia. N-avea nevoie de mai mult.

Un alt lucru pe care spune Jon că l-a mai învăţat e succesul şi felul în care poate fi asigurat printr-un spirit comercial abil.

— Există un succes local şi unul internaţional, dar astea nu-s decît succese minore, declară Jon. Sînt succese economice. Da' mai există şi-un alt aspect al lumii spectacolului, care trece dincolo de succesul economic. E succesul de public, puterea succesului de public. Datorită Colonelului, Presley are cel mai mare succes de public pe care l-ar fi putut dobîndi vreodată. Colonelul nu-l vinde pe Elvis publicului, e clar ? El îl vinde pe Elvis celor care vînd publicul, iar ăştia sînt maeştrii mijloacelor de informare — personalităţi de la televiziune şi din cinematografie, directori şi oameni de afaceri care au în mînă reţelele de transmisie, oameni de vază de la radio. Pentru Colonel e ca un voiaj care nu se termină niciodată. Iar Elvis, pe post de marfă, e mereu pe punctul de-a fi vîndut. Tom Parker păstrează permanent legătura cu oamenii ăştia, îi impulsionează şi-i trage după el. Se dă peste cap ca să-i facă să le placă toată povestea şi nu-i de mirare că ei îl urmează. Îi înscrie în Liga oamenilor de zăpadă. Joacă una din festele lui bine gîndite. Caută să-i cîştige de partea lui. O să vă dau doar un mic

exemplu. Colonelul intra la el în birou dimineața și găsea pe masă o listă întreagă de nume. Toți ăia de pe listă împlineau un număr de ani în ziua respectivă. Majoritatea primeau o telegramă : „La mulți ani... vă urează Elvis și Colonelul". Dacă era un tip cu greutate, îi telefona el însuși și-i făcea urarea prin viu grai. Odată chiar m-am umilit și-am stat în fața unui microfon prins cu un cîrlig de telefon ca să cînt la patru voci, împreună cu Irving, Grelun și Jim, ceilalți băieți din birou, „Mulți ani trăiască" unui director de la 20th Century Fox. Mi s-a părut cam înjositor, da' am făcut-o, oricum, pentru că intrasem în horă. Directorii, vedetele sau oricine s-ar fi aflat la capătul celălalt al firului găseau că-i senzațional. Se simțeau flatați, ce mai încolo-ncoace. Li se părea c-a dat fericirea-n ei. Cei mai mulți aveau chiar impresia că i-au rămas datori Colonelului și exact asta îi încolțise și lui în minte de la bun început. Îi cîștigase de partea lui. De-acum intraseră-n armata lui și Colonelul îi ținea să vîndă pentru el, să-l vîndă pe Elvis publicului. Rămîneai cu gura căscată cînd vedeai ce face. În fiecare zi Colonelul punea la cale ceva asemănător, iar armata lui își îngroșa rîndurile, nu glumă !

Jon pomenește de Liga oamenilor de zăpadă. Această organizație absurdă a înghițit, de-a lungul timpului (începînd cu anii '50), mult din timpul liber al Colonelului, iar membrii ei erau, de fapt, o parte însemnată din „armata" despre care vorbesc Jon și ceilalți. Așa cum se afirmă în broșura aia grozav de fățoasă, pe care Colonelul o distribuie împreună cu certificatul și cartea de membru, organizația a fost creată pentru cei „care dovedeau talent în arta evaziunii și inepției". Printre membri — a căror cifră nu se cunoaște, așa cum afirmă prietenii Colonelului — se numără zeci de directori cu renume din toată țara și doi, poate trei, președinți ai S.U.A.

Mostră clasică de absurditate, tabla de materii cuprinde capitole despre *Contracararea ninsorii la mare presiune : tehnica topirii și a evaporării* și *Ninsoarea direcțională,* care se ocupă de „apropierea și îndepărtarea simultană". Se promiteau șapte capitole și nu apărea nici unul — următoarele treizeci și două de pagini erau nescrise. Dar povestea de la sfîrșitul broșurii e ea însăși un argument pentru a o lua în seamă. Ne vorbește despre felul de-a gîndi al Colonelului :

„Pentru punerea la cale și finanțarea acestui raport, marele nostru potentat, colonelul Tom Parker, a aflat mai întîi costul unitar per exemplar. Acest cost, la achiziționarea unui număr redus de cărți, părea exorbitant în raport cu starea noastră financiară, care este mai puțin decît neglijabilă. Cu toate acestea, s-a constatat

că, achiziționînd cantități mai mari, costul unitar per exemplar scădea din ce în ce. Marele potentat a sporit atunci cantitatea comandată pînă la punctul în care costul unitar a coborît la zero.

Aceasta a dat naștere unei alte probleme, căci reducerea prețului la un asemenea nivel presupunea o cantitate uriașă de cărți. Astfel, pentru tipografie, apărea problema depozitării. Totuși, marele potentat a fost de acord cu tipografia să micșoreze comanda în așa fel încît materialul și munca economisite să compenseze cheltuielile pentru depozitarea materialului, permițînd astfel tipografiei să realizeze această activitate cu pierderi reduse, fapt pentru care a fost deosebit de recunoscătoare."

Asta nu era altceva decît un exemplu de ceea ce Colonelul recomanda într-o altă secțiune a broșurii : „dorința omului de zăpadă de a ține cont de greutățile celuilalt și de a arăta cea mai mare înțelegere fără a se implica din punct de vedere financiar". Cu alte cuvinte, lasă pe altul (R.C.A., M-G-M, William Morris) să ia asupră-și cheltuielile de regie deloc neglijabile : chiria pentru spațiul de birouri, salariile, trimiterea coletelor voluminoase și alte lucruri de felul ăsta.

Așa cum declară unii membri din Liga oamenilor de zăpadă (care afirmă c-ar fi „dezăpeziți" dacă s-a afla c-au ciripit), nu costa nimic să intri-n ligă, dar trebuia să scoți o mie de dolari dacă vroiai să ieși din ea.

Există zeci de povești apocrife (așa se pare) despre Colonel, majoritatea istorisite de el însuși. Dar, după toate aparențele, cele mai multe sînt reale și au ca subiect mijloacele speciale ale Colonelului ca să scoată bani pentru protejatul lui. Oricine i-ar fi făcut o vizită în apartamentul unde-și avea birourile în 1960 primea cîteva din astea pe tavă.

Hubert Long, mînuitorul de talente din Nashville care-a lucrat pentru Colonel cu douăzeci de ani în urmă, își amintește una :

— Cînd Elvis trebuia să facă filmul acela de la *World's Fair*, cei de-acolo umblau după el să dea un recital pe-un stadion de cîteva mii de locuri și Colonelul cerea o sumă uriașă. Colonelu-a fost de acord cu tot, agentul de publicitate-a fost de acord cu tot, iar apoi acesta din urmă a spus : „Am uitat ceva, Colonele. Spectacolu-o să fie-n aer liber. Ce se-ntîmplă dacă plouă ? Îl putem amîna pentru altă dată ?" Atunci Colonelu-a zis : „Stai niței. Adică scena e neacoperită ?" Agentul de publicitate i-a răspuns : „A, nu. E-un stadion". Colonelul a rămas o clipă pe gînduri și-a zis : „Dacă plouă, să ni se concesioneze vînzarea umbrelelor".

Un director de la 20th Century Fox istorisește-o altă întîmplare :

— Cei de la studio vroiau ca Elvis să cînte cîteva cîntece în plus într-unul din filme, iar Colonelul le-a răspuns c-asta o să-i coste încă 25 000 de dolari. Omul cu care negocia Colonelul a rămas perplex. I-a spus clar că e imposibil, nu-și pot permite. Fără să clipească măcar, Colonelu-a scos din buzunar o pereche de zaruri, le-a scuturat deasupra biroului individului în cauză și i-a spus : „Știi ce ? Dăm cu zarul. Dublu sau nimic".

Alteori, cînd primea cîte-un telefon prin care Elvis era solicitat să apară undeva, Colonelul răspundea că băiatul are programul făcut pentru următorii trei ani și jumătate, dar că i-ar face plăcere să le-nchirieze costumul de lame auriu pentru un sfîrșit de săptămînă contra sumei de 5000 de dolari. Cadillacul de aur era-nchiriat firmei R.C.A., iar firma însărcina un membru al personalului său să călătorească cu mașina ca s-o expună-n scopuri filantropice. Întrebat dacă Elvis ar fi disponibil pentru o scurtă apariție în *Joey Bishop Show,* Colonelul a spus că da, pentru 2500 de dolari. Și cînd producătorul s-a mirat de ce atît de puțin, Colonelul l-a liniștit c-o să-i mai coste 47 000 de dolari dispariția lui de pe scenă. Cînd o companie publicitară din Beverly Hills a organizat o prezentare de două ore, garantînd, între altele, locul pe coperta revistei *Life,* iar Colonelul a-ntrebat cîți bani înseamnă asta, agenția a-nțeles că el se referă la prețul pe care-l oferă ei. De fapt Colonelul vroia să știe cît intenționa agenția să plătească pentru onoarea de-a-l reprezenta pe Elvis.

Chiar și cînd spune nu, Colonelul o face cu mult farmec. Cînd spune însă da, umoru-ți apare cam prăpădit dacă nu ești acolo s-asculți cu urechile tale.

Cînd contractul cu R.C.A. a expirat cu cîțiva ani în urmă și-a fost renegociat, de exemplu, conducerea R.C.A. s-a plîns prietenilor că, în afara cîinelui de pe emblema firmei, Colonelu-a reușit să le ia tot. Un prieten istorisește că, între altele, R.C.A. a fost de acord să editeze fiecare disc în cîte-un milion de exemplare, indiferent de calitatea discului și interesul manifestat de public. Astfel distribuitorilor care primeau discurile, chiar dacă le vroiau sau nu, le era greu, dacă nu imposibil, să-și reglementeze inventarul după mersul firesc al oricărei afaceri. Și asta în timp ce un alt prieten îl citează pe Colonel care-ar fi spus că R.C.A. trebuie să tipărească pe an cel puțin un milion de calendare de buzunar cu Elvis, să le distribuie gratuit și să-i plătească pentru fiecare-n parte drepturi de autor fiindcă i-a folosit fotografia.

— Mai degrabă-aș încerca să fac afaceri cu diavolul, se zice c-ar fi spus Hal Wallis, care, în ciuda celor afirmate, a scos nouă filme cu Elvis Presley.

Sam Katzman îl numește pe Colonel „cel mai mare pungaș din lumea artiștilor", iar un critic îl descrie drept „cel mai dur impresar de la Richelieu încoace". Un fost asociat spune :

— Viața nu-i decît o glumă pentru Colonel, atîta timp cît e-n favoarea lui.

Alții îl citează pe Colonel care-ar fi afirmat :

— Nu trebuie să fii amabil cu oamenii cînd urci, dacă n-ai de gînd să mai cobori.

Această afirmație nu prea seamănă cu spusele Colonelului, dar chiar și apocrific pare să aibă mai mult decît un dram de adevăr.

Oricît de amuzante-ar părea aceste istorioare, nu dau pe dinafară de măgulitoare ce sînt. Jon Hartmann, însă, e unul din cei mulți care sar în apărarea Colonelului :

— Nici una din escrocheriile Colonelului n-are ceva rău, spune el. Asta pentru că, chiar și cînd cere mult, dă oamenilor ceva ce ei n-ar fi putut dobîndi altfel. Nu ia niciodată nimic fără să dea ceva în schimb. Poate că m-a pus în situații neplăcute de multe ori și m-a-nfuriat, da' cîteodată-mi întindea hîrtii de-o sută de dolari, așa din senin, radiouri sau discuri. Și mie mi se pare că era un mod de-a educa. Colonelul îi înțelege pe oameni mai bine decît majoritatea celorlalți oameni, e clar ? Știe cum să le dea ce vor, să ia ce vrea și să-i mulțumească pe toți. Singurele afaceri bune sînt cele din care toți ies mulțumiți. Dacă unul profită de pe urma celuilalt, înseamnă că n-a fost o afacere bună. Iar Colonelul are-un stil că-i face pe toți să-i dea marfa. Le lasă impresia c-ar fi obținut-o oricum. Nu-și folosește niciodată puterea în sens negativ. E ceva de genul : „Uite ce-am făcut eu pentru tine, tu ce-ai să faci pentru mine ?" Iar tipul răspunde : „Orice vrei, Colonele". Și Colonelul spune : „O.K., dă-mi asta și asta". A doua zi, o ladă de trabucuri, niște televizoare sau o pereche de ponei sosesc la biroul Colonelului, iar tipul care le-a trimis rămîne cu impresia că, pe undeva, *tot* îi mai e dator.

Un alt fost asociat ne mărturisește :

— Colonelul încearcă s-apuce cît mai mult de la bun început, prin contract, da-n același timp e omul cel mai cinstit din lume. Nu zice nu la nimic, ia de la oameni tot ce poate. Vede cîte-o scrumieră pe biroul celui cu care face tîrgul și spune c-o vrea și p-aia pe deasupra. Și dacă scrumiera n-apare la timp, Elvis n-apare pe scenă. Povestea asta-i un fleac, da' cred în cuvîntul lui mai mult

decît în cuvîntul oricui. Dacă promite ceva, e lege. Nu-şi ia niciodată vorba-napoi.

Pe vremea cînd era-n slujba Colonelului, Jon Hartmann se prezenta la Paramount într-un apartament de cinci camere, unde domnea o dezordine greu de imaginat. Apartamentul venise plocon odată cu cele nouă filme făcute-acolo de Elvis cu Hal Wallis. Pentru Parker şi Presley, dacă stăm să ne gîndim la date memorabile, biroul era ce e Smithsonian Institution[1] pentru America. Pereţii nu se vedeau de fotografiile lui Elvis — de la cele de mărimea unui portofel şi pînă la cele ce-ntreceau mărimea naturală — şi de-afişe-n toate limbile pentru filmele lui. O altă cameră era tapetată din podea pînă-n tavan cu fotografii cu autograf ale unor celebrităţi, de la Charles de Gaulle pînă la Bob Hope şi Richard Nixon. În bucătărie trona o masă imensă, la care se ţineau întrunirile, iar pereţii erau din nou acoperiţi, de data asta cu Discuri de aur. În spaţiosul birou al lui Parker era un coş de hîrtii în formă de picior de elefant, iar pe masa de scris se lăfăiau tot felul de elefanţei. A fost şi e nebun după elefanţi, ponei şi pitici. Tot acolo mai erau nişte oameni de zăpadă imenşi, ursuleţi, tonomate cu muzică *bubble gum*[2] şi reclame de neon, iar pe peretele din spatele mesei erau zeci de certificate puse-n ramă pe care Colonelul le primise pentru „contribuţia extra-artistică" adusă la constituirea unei arte a albumelor Elvis, de care s-a vorbit atîta. (Toate coperţile albumelor prezintă cel puţin o fotografie în culori şi niciodată, dar niciodată, n-au acordat un spaţiu cît de mic vreunei alte fotografii şi n-au menţionat pe vreunul din producătorii de discuri.) Puteai să juri că Parker n-aruncase absolut nimic la gunoi. Jon Hartmann povesteşte că, în 1961, cînd Colonelul a plecat de la Paramount la M-G-M, el şi ceilalţi din echipă au trebuit să mute lucrurile şi-asta a durat săptămîni în şir.

În birou era şi-un sistem interfon c-o pîlnie chiţăitoare aşezată pe masa de lucru a Colonelului.

— Ne chema chiţăind în pîlnie şi noi trebuia să venim toţi într-un suflet, povesteşte Jon acum. Chiţăia cu pîlnia-n faţa microfonului şi-o ţinea aşa pînă se-adunau toţi şi-şi ciuleau urechile.

---

[1] Cunoscută instituţie de învăţămînt superior din Washington, înfiinţată în 1846 din fondurile lăsate S.U.A., prin testament, de către James Smithson (1765—1829) (n.t.).

[2] Muzică *rock* caracterizată prin fraze simple ce se repetă, destinată în special copiilor între 6 şi 12 ani (n.t.).

Era un simplu joc în care intraserăm şi noi. Era jocul Elvis Presley.

Se constituise un grup de comandă al organizaţiei de la conducerea jocului Elvis. Colonelul era colonel, iar Tom Diskin, tot cu el după atîţia ani, era celălalt ofiţer (singurul, dealtfel), probabil echivalentul unui locotenent, ca rang. Iată ce spune un fost asociat:

— El e omu' plătit ca să se-agite.

— Elvis îl are pe Colonel ca să-l scutească de toate prostiile-alea, să-i asigure liniştea şi confortul... iar Colonelul îl are pe Diskin. Bănuise, zice Jon, că la urechile Colonelului n-au ajuns decît vreo zece la sută din telefoanele primite şi nici una din problemele nesemnificative care s-au ivit acolo. Colonelul vorbeşte pentru Elvis, iar Diskin pentru Colonel.

Diskin, care-acum se-apropie de cincizeci de ani, n-a fost însurat niciodată. Se zice că-i milionar şi-a făcut cel puţin o operaţie de ulcer serioasă.

După spusele lui Jon, Jim O'Brien era următorul în grad, un fel de sergent. Era secretarul particular al Colonelului sau, cum zice Jon, „cel mai eficient individ lipsit de scrupule care-avea pe mînă treburile de mai mică importanţă". Ca şi Diskin, colaborează şi azi cu Colonelul.

Grelun Landon e-un fost corespondent de presă de la Hill and Range. A lucrat ca ziarist liber profesionist la Hollywood şi l-a avut printre clienţii lui ocazionali pe Colonel. A trecut apoi ca director pentru relaţiile cu publicul al filialei R.C.A. de pe Coasta de Vest. A fost (şi este) tatăl zurbagiu şi fluşturatic a trei copii şi-a făcut mai multe prostii decît ar fi bănuit cei mai mulţi din prietenii lui. Lucrează la R.C.A. şi-acum şi e un membru activ, uneori chiar în conducerea Asociaţiei de muzică *country*, dar îşi petrece pînă la douăzeci de ore pe săptămînă în compania Colonelului.

Irving Schecter e-un alt fost curier de la William Morris. A lucrat pentru Colonel patru ani, deşi tot Agenţia Morris i-a plătit salariul mai departe. Ca şi Jon, Irving era la baza piramidei şi, între altele, îi s-a cerut să care lucrurile Colonelului dintr-o casă din Palm Sprîngs în alta. Atunci, spune Jon, a dat, într-unul din dulapurile Colonelului, peste costumul de lame auriu, pe care l-a-ncercat c-o plăcere nebună.

În fiecare zi, la nouă, cei şase se prezentau la lucru, iar dacă mai avea nevoie şi de alţii, Parker telefona la Agenţia Morris, R.C.A., Paramount sau M-G-M.

— Cîteodată mai recrutam oameni de la mafia din Memphis, spune Jon. Lăsam uneori în seama lor trimiterile speciale. Detestau

chestia asta. Dacă-i punea Colonelu' la treabă, li se părea catastrofa catastrofelor. În tot ce-aveau ei de făcut pentru Elvis, nici că se găsea ceva mai greţos.

— Colonelul lucra după un program obişnuit, cum zice Jon. Dacă nu era acolo, şi-asta se-ntîmpla în fiecare luni şi de cele mai multe ori şi vinerea după-masă, cînd Colonelul se ducea la Palm Springs, ei bine, atmosfera era destinsă. Dacă Colonelu' era-n oraş, atunci toată lumea intra-n priză pînă pleca el. Şi, deci, toată lumea trebuia să-şi găsească ceva de făcut chiar şi cînd n-avea ce. Ca, de exemplu, O'Brien care umbla de colo pînă colo şi zicea : „Fă ceva !" Ştiţi cum vine asta. Aşa că ne făceam c-avem treabă şi schimbam cîte-un flecuşteţ pe ici, pe colo, doar-doar l-om vedea pe Colonel mulţumit. Jucam jocul Elvis Presley.

Un alt fost colaborator merge chiar pîn-acolo că spune :

— Colonelu' nu dă nici o ceapă degerată pe oamenii lui, mai ales dacă e cineva-n vizită. Treaba merge cam aşa : „Dă-i un trabuc Colonelului ! Aprinde-i ţigarea domnului Cutare ! Fă aia ! Fă ailaltă !" Da' nu trece-o clipă fără să-ţi facă cu ochiu'.

Din aceeaşi sursă aflăm că dorinţa de-a execuţa ordinele se bazează pe frică şi frica asta s-a extins şi la biroul pe care l-a păstrat colonelul de-a lungul anilor la Madison. Acolo, spune el, fetele care se ocupă de munca de birou (unele sînt surorile lui Tom Diskin), care ţin dosarele-n ordine, care ţin la zi Albumul complet cu tăieturi din ziare despre Elvis, care expediază cecurile etc., sînt :

— ...aşa de-nspăimîntate de-o vizită neanunţată a Colonelului că au mereu toate creioanele bine-ascuţite şi la fel de lungi, iar în fiecare sertar lucrurile par neatinse. „Să ţi se tîrască la picioare, nu-i lăsa să ridice capu'", asta-i filozofia Colonelului.

Un alt fost asociat povesteşte :

— Cînd Colonelul era la masa de lucru, nimeni n-avea linişte. Toţi cei de la M-G-M, de la R.C.A., de la Morris, care se găseau prin preajmă, toţi pînă la ultimul stăteau ca pe jar. Colonelul n-are pereche-n lume cînd e vorba să te ţină ca pe jar. Se spune că odată a intrat pe platou şi a tuşit. N-a făcut-o intenţionat. A tuşit pur şi simplu, o dată, şi toţi au amuţit de-ai fi zis că filmau scena de la facerea lumii.

Ron Jacobs şi-aminteşte :

— Căra după el o geantă burduf, de piele, pe care era cusută de mînă o pasăre fenix. Intra-n birourile de la Morris, unde toţi aveau costume de culoare-nchisă şi unghiile tăiate frumos. Domnea o ordine perfectă, toţi erau la curent cu evenimentele zilei şi vorbeau despre Charlton Heston, care-n dimineaţa aia făcea patru milioane

de dolari, înțelegeți ? Și intra Parker îmbrăcat neglijent, cu șosetele lăsate, cărînd după el geanta aia artizanală. Toți tipii de-acolo rămîneau cu gura căscată.

Pe lista din holul Agenției William Morris din Beverly Hills nu figurează decît două nume : cel al președintelui agenției, Abe Lastfogel, și cel al colonelului Thomas Andrew Parker.

Jon Hartman spune că se teme că astfel de afirmații, ca, dealtfel, și unele din propriile sale vorbe, l-ar putea face pe Colonel să pară un fel de pușlama dintr-un film de categoria a doua. Da' dracu' nu era chiar așa de negru, zice el azi. Privind în urmă cam în felul în care cei mai mulți bărbați își amintesc de armată, el povestește că se rîdea al dracului de mult și clientul era tratat al dracului de bine.

A fost o vreme cînd cîte-un agent de publicitate intra-n biroul Colonelului și-i punea pe masă 50 000 de dolari bani gheață ca să fac-un concert cu Elvis, iar Colonelul îi împingea banii-napoi și-i spunea că n-ajung.

— Asta era politica lui, remarcă Jon. Elvis nu mai dădea recitaluri. Nu era vorba de-o politică de moment. Părea că el trecuse de etapa asta.

Alteori Colonelul îi punea pe toți să poarte jachete care-aveau brodat pe spate titlul ultimului film al lui Elvis, *Girls ! Girls ! Girls !*

Cînd îl aborda cineva oferindu-se să-i scrie biografia, Colonelul îi răspundea c-o scrie el însuși (susținea asta din 1960) și avea de gînd să-i spună *How Much Does It Cost If It's Free ?* (Cît costă dacă-i pe gratis ?). Totuși era gata să vîndă oricui un spațiu de publicitate în carte, spunînd că R.C.A. își rezervase deja dreptul de-a se ocupa de coperta a patra contra sumei de 25 000 de dolari.

Colonelului îi plăcea să facă Jon pe șoferul și să-l ducă-ncoace și-ncolo în hodoroaga aia decapotabilă pe care-o avea Jon pe-atunci.

— Colonelului îi plăcea să stea în spate. Eu eram la volan. Rabla asta nu ducea lipsă de nimic, nici măcar de găuri în capotă. Cînd intram pe poartă și dădeam peste vreunul din directorii studioului, Colonelul își scotea mîna prin cîte-o spărtură din capotă și zicea : „Salut ! Ce mai faci ? Ce zici de mașina asta nouă a mea ?"

Nu se poate spune că totul era numai distracție și voie bună.

— Clubul admiratorilor, povestește Jon, era deservit în permanență. Pe vremea aia îl conduceau cei de la biroul Colonelului din Madison. Colonelul era la curent cu corespondența admiratorilor, avea grijă să se răspundă la tot și se ocupa personal chiar dacă era vorba de mii de scrisori pe zi. Se băgase pînă-n gît în chestia asta !

Ca să fie sigur că nu-i scapă nimic, aranjase să se pună cîte-o cutie poştală în birourile de sortare a corespondenţei de la cele trei studiouri unde filmase Elvis. Printre atribuţiile mele era să trec cam o dată pe săptămînă pe-acolo, să iau corespondenţa, s-o fac pachet şi s-o trimit la Madison.

Tot pe-atunci, de Crăciun, povesteşte Jon, Colonelul le-a dat de lucru celor de la poştă şi-a pus la cale-o acţiune Elvis, una din cele mai mari din istoria corespondenţei supraabundente inspirată de Presley. Se trimiteau nu numai obişnuitele urări de sărbători, adresate la mai mult de-un milion de destinatari şi scrise pe felicitări de opt pe zece, dar şi-un calendar Elvis Presley de opt pe zece, o mică fotografie tip carte poştală imprimată la patru culori, o scrisoare mimeografată, prin care destinatarii erau informaţi despre ultimele activităţi ale lui Elvis, şi unul din beţişoarele-alea crestate, c-o morişcă la capăt (dacă treci repede un beţişor peste crestături, morişca se-nvîrteşte) şi cu numele ultimului film al lui Elvis scris pe-o parte : *Fun in Acapulco.*

— În loc să le ducă pe rînd la poşta de la Paramount, a aşteptat pîn-au fost gata toate şi-apoi ne-a pus să le cărăm pe toate-odată — zece geamantane pline ochi — ca să-i scoată din minţi pe-ăia de la poştă. Asta-i plăcea Colonelului să vadă mereu în jur, spune Jon. Scotea oamenii din minţi. Activitatea lui zilnică avea ca scop să-l arate tuturor pe Elvis, să nu lase pe nimeni să-l uite, fie că era vorba de poştaşii de la Paramount, de directorul de la 20th Century Fox sau de vreunul din marii politicieni din sud. Tot ce făcea, făcea pentru Elvis.

Rutina de birou pare să se fi schimbat extrem de puţin după ce, în 1964, Jon a plecat să lucreze ca administrator al unei săli de bal şi impresar personal al cîtorva grupuri *rock*, printre care şi *Canned Heat.* Funcţionarii mărunţi se schimbau periodic. Ron Jacobs povesteşte :

— Numai Tom Diskin e pe statul de plată-al Colonelului. Ceilalţi sînt plătiţi de R.C.A., de studio sau de Agenţia Morris. Îi sînt repartizaţi Colonelului şi pot rămîne-acolo o viaţă-ntreagă dacă-i sînt lui pe plăc.

Uneori Colonelul îi aduna pe toţi şi, plin de dramatism, făcea lectură din presa cu caracter comercial a Hollywoodului. Stan Brossette, agentul de publicitate de la M-G-M, şi-aminteşte :

— Se dădea-n vînt mai ales după ştirile de senzaţie. Cînd le citea, simţeam că plesnesc de rîs.

Adesea Colonelul le mai dădea şi-altora cîte-o mînă de ajutor în afaceri. Cînd *Sonny and Cher* aveau cinci discuri în *Hot 100*, i-a

chemat la el pe impresarii lor și le-a spus — pe gratis și fără nici o obligație vizibilă — cum să negocieze. Unul din impresari, Charlie Greene, povestește :

— Încasam pentru *Sonny and Cher* 2500 de dolari pe seară. După ce-am plecat de la Colonel, m-am dus la telefon și le-am făcut rost de primul angajament de 10 000 de dolari.

Parker a stat de cîteva ori de vorbă și cu Brian Epstein, impresarul *Beatles*-ilor, dîndu-i sfaturi mai ales cu privire la măsurile de securitate pe care trebuie să le ia cînd se-adună gloata. Așa că, atunci cînd *Beatles*-ii au trecut prin mulțimea de admiratori într-o camionetă de la spălătorie, cînd au închiriat camere la mai multe hoteluri, cînd Brian i-a băgat înăuntru întinși pe canapele acoperite cu pînză, care păreau niște mobile oarecare, toate astea-au fost posibile tocmai pentru că Parker născocise și luase-asemenea măsuri de securitate în 1956 și 1957, cînd Elvis făcea turnee prin S.U.A.

— I-a ajutat și pe-alți artiști de nu știu cîte ori, spune unul din cei mai apropiați colaboratori ai lui. Trebuie să fie-n miezul lucrurilor și treaba asta-i place foarte mult.

Colonelul a fost (și este) generos în multe privințe. Doamna Jo Walker, director administrativ al Asociației de muzică *country* (C.M.A.) din Nashville, spune că primele sume oferite pentru înființarea unui muzeu municipal de muzică *country and western* și a unei case memoriale au sosit din partea Colonelului și-a lui Elvis : cecuri de cîte 1000 de dolari fiecare. Colonelul, mai zice ea, e unul din primii cincizeci de membri pe viață ai C.M.A. care-a lansat și-o largă și ingenioasă campanie de strîngere a fondurilor. Tot la Nashville, vechiul prieten și *advance agent* al Colonelului, Oscar Davis, a paralizat parțial în 1963 de pe urma unui atac de apoplexie. Cînd prietenii au organizat o petrecere de binefacere, Colonelul a spus că, decît să contribuie cu ceva atunci, mai bine-i trimite lui Oscar cîte-o sută de dolari pe lună tot restul vieții. În același oraș, Minnie Pearl povestește că, în fiecare an, de Crăciun, Colonelul îi-a trimis cîte-un cec gras să-l ofere uneia din instituțiile filantropice patronate de ea, căminul mamelor nemăritate.

— Ajută pe toată lumea, povestește ea. Aude c-o văduvă e gata să-și piardă casa și-i sare-n ajutor.

Odată stabilit la M-G-M, Colonelul a-nceput să organizeze ceea ce numea el „exerciții de mutare". Asta-nsemna că, dac-avea vreo neplăcere-n studio, putea să-și adune tot, pînă la ultima fotografie de opt pe zece cu autograf, pînă la ultimul elefănțel sau

ursuleț, să le-ncarce pe toate-ntr-un camion și să se mute-n alt studio în douăzeci de minute.

— Sînteți toți gata de mutare ? striga Colonelul.

— Daaa, să trăiți ! răspundea cîte unu' din spate.

— Să ia cineva fotografiile !

— Am înțeles, să trăiți !

XIII

PRISCILLA

DE-A LUNGUL ANILOR numele lui Elvis a fost legat de numele a vreo sută de fete — unele celebre, altele mai puțin — multe din ele protagonistele filmelor în care-a jucat. Aproape tuturor acestor legături, indiferent cît de superficiale și inocente erau, cum păreau cele mai multe, li s-a făcut publicitate din gros, datorită fie zelosului agent de publicitate al unei actrițe, fie indiscreției revistelor de admiratori. Ani în șir, începînd din 1956 și trecînd prin toată perioada cînd Elvis scotea filme pe bandă rulantă, aceste reviste publicau povești de genul : *De ce Elvis și cu mine nu ne putem căsători acuma, în opinia Anitei Wood, De ce fetele din Troy preferă sărutările lui Elvis, Noaptea în care Ann-Margret i-a mărturisit lui Roger Smith : „N-am să-l uit niciodată pe Elvis !"* Din cînd în cînd era menționată și Priscilla Beaulieu, iar în 1964 o revistă de admiratori susținea sus și tare că Elvis se și căsătorise cu ea. Era o veche întrebare care se punea adesea holteilor buni de-nsurat, iar presa se-agăța imediat de orice „fir" ce putea constitui o dovadă : că Priscilla locuia în continuare la Graceland, că Elvis nu mai venea la Memphis cu fete după el în pauzele dintre filme, că amîndoi purtau inele sc mpe de același fel, că, în ianuarie 1967, cînd Brenda Smith, verișoara lui Elvis, o fată de șaisprezece ani, fusese internată-n spital, a primit flori și-un bilet pe care scria : „Cu dragoste, Elvis și Priscilla". Și, cu toate astea, era evident că mulți nu puneau mare preț pe chestia cu Priscilla. Bineînțeles că nu stătea singură la Graceland (mătușa și bunica lui Elvis erau locatare permanente). În plus, Elvis își petrecea majoritatea timpului la Hollywood, unde flirta mai departe cu fetele de-acolo. Prietenii lui Elvis spu-

neau că-i plăcea burlăcia și credeau că n-o să renunțe niciodată la ea, cu siguranță măcar cîțiva ani de-aci încolo.

Duminică 20 aprilie, Colonelul a trimis telegrame celor mai apropiați colaboratori și prieteni ai lui, printre care : Abe Lastfogel, șeful Agenției William Morris, Harry Brand, șeful serviciului de publicitate de la 20th Century Fox, Gerlun Landon și Harry Jerkins, ambii de la R.C.A., Stan Brossette, agentul de publicitate de la M-G-M care colaborase cu Colonelul la ultimele filme.

— Ne-a convocat pe toți la aeroport. Mie mi-a spus să vin cu doi fotografi de-ncredere, povestește Stan astăzi. Ajunși la aeroport, ni s-a cerut să plecăm la Las Vegas. La radio, Rona Barrett anunțase că Elvis o să se-nsoare la Palm Springs, dar noi n-am crezut. Dac-ar fi fost așa, ce să fi căutat noi la Las Vegas ? Bănuiam că pentru asta ne chemase Colonelul, dar sigur nu știa nimeni. El nu ne-a spus nimic și noi nu l-am întrebat. Nu făceam decît să-i urmăm instrucțiunile.

Cei de-acolo i-au așteptat la Las Vegas și i-au dus la unul din hotelurile mai mici din oraș. Le-au spus să fie-n hol a doua zi la ora șapte dimineața, cînd o să vină mașinile să-i ia. Apoi le-au urat noapte bună.

Noaptea, la ora trei, un avion cu reacție Lear i-a adus la Las Vegas pe Elvis, Priscilla și patru nuntași. Avionul venise de la Palm Springs. La aeroport l-au așteptat prietenii și, cu toții, au plecat imediat la judecătoria ținutului Clark, unde Elvis a plătit cincisprezece dolari pentru autorizația de căsătorie. La Las Vegas nu se cere analiza sîngelui și nu se așteaptă deloc. Elvis a declarat că are treizeci și doi de ani, iar Priscilla, douăzeci și unu. Amîndoi au spus c-au domiciliul stabil la Memphis și că n-au mai fost căsătoriți. Pe urmă s-au dus toți cu mașina la hotelul Aladdin de pe bulevardul principal din Las Vegas, unde Elvis, Priscilla și părinții lor au urcat în apartamente ca să se pregătească de ceremonie. Restul grupului s-a ocupat de dejunul care-avea să urmeze la cîteva ore. Puțin mai tîrziu au început să sosească ziariștii din Las Vegas și Los Angeles ; unii-și schimbaseră ruta de la Palm Springs.

— La ora șapte ne-așteptau, povestește Stan. Ne-au dus la intrarea de serviciu a hotelului Aladdin. Am primit fiecare camere separate. Apoi ne-au spus să stăm la cafenea c-o să vină Colonelul acolo. Între timp holul hotelului se umpluse de ziariști, dar Colonelul nu scotea nici o vorbă. După micul dejun ne-au trimis în camerele noastre și ne-au rugat să nu luăm legătura cu nimeni. Puțin mai apoi, Colonelul și-a dezlegat limba. Nici as-

tăzi nu pricep la ce-o fi fost bun atîta mister. Dar ăsta era stilul Colonelului.

Oficierea căsătoriei a început la 9,41 dimineața, în apartamentul personal al lui Milton Prell, de la etajul întîi. Prell, principalul proprietar al cazinoului și hotelului, era un vechi prieten de-al Colonelului. Ceremonia, la care „mirii și-au schimbat inelele", a fost oficiată de judecătorul Curții Supreme din Nevada, David Zenoff. În fața lui, Elvis și Priscilla au promis „că se vor iubi și respecta, vor împărți bucuriile și necazurile". Cuvîntul „supunere" n-a fost rostit. Elvis purta pantaloni negri de seară, vestă și haină neagră de brocart. Priscilla purta o rochie destul de lejeră, lungă pînă-n pămînt, din șifon alb, pusă pe satin, cu garnitură de perle mici și mărgele tubulare pe corsaj, avea o trenă de șase picioare, diademă dublă de ștrasuri și voal pînă la călcîie. În mînă ținea o biblie albă cu boboci de trandafiri roz deasupra. Pe deget avea un inel cu un diamant de trei carate la mijloc și douăzeci de diamante mai mici de jur împrejur.

Joe Esposito și Marty Lacker, singurii mafioți prezenți la nuntă, împărțeau rolul de prim cavaler de onoare, iar singura soră a Priscillei, Michelle (avea patru frați), îi era domnișoară de onoare. Cu totul, erau de față numai paisprezece persoane.

Dacă ceremonia a fost simplă și tradițională (făcînd abstracție pentru moment de locul cam bizar), lumea s-ar fi așteptat să vadă o nuntă-n toată regula la o biserică din Memphis. Nici gînd de-așa ceva. După ce-au spus da și s-au sărutat, mirii au fost escortați sub pază pînă la sala Aladdin, unde-i aștepta tortul miresei, înalt de cinci picioare, cu șase nivele și-mpodobit cu trandafiri glasați roz și albi. „Micul" dejun, care, după cum s-a relatat, a costat cam 10 000 de dolari, a fost savurat de-o sută de persoane (și ziariști printre ei, deși fotografii au fost rugați să-și lase aparatele afară).

Elvis și Priscilla, împreună cu familiile lor, s-au așezat la o masă lungă, iar invitații au fost poftiți să ia loc la nouă mese rotunde, toate cu fețe de masă roz. Mîncarea a fost servită în stil bufet, cu toate că douăzeci de chelneri cu mănuși albe turnau șampanie și se ocupau de diverse detalii. S-a dat omletă cu șuncă, pui fript, purcel de lapte la tavă, moluște Cazino, somon proaspăt fiert și tras în zahăr ars, ochiuri Minette și stridii Rockefeller.

Prin marea sală de bal se plimba un trio de coarde ce cînta balade romantice, printre care și *Love Me Tender*.

După masă s-a ținut o scurtă conferință de presă. Mirii au fost întrebați cînd s-au cunoscut. Priscilla a spus că în 1959, iar Elvis a declarat „că acum vreo douăzeci de ani, dacă nu mă-nșel", la care Priscilla a spus daaa și toată lumea a rîs cu poftă. Ziariștii s-au arătat mirați cînd au aflat că Priscilla era încă la liceu cînd Elvis era în armată și-apoi uluiți de declarația Priscillei că, de la-ntoarcerea lui Elvis, ea „a călătorit" întruna și-au rîs din nou cînd Elvis a spus că ceremonia i s-a părut lungă.

Pe urmă s-au năpustit fotografii. Unul i-a strigat :

— E, sărut-o, te rog, pe obraz ceva mai lung. Zîmbiți acuma, luați-vă un aer fericit !

La care Elvis a replicat :

— Cum poți face-o mutră fericită cînd ți-e frică ? Știți, sînt un pic nervos. N-am ce să fac. Părem calmi, dar nici Ed Sullivan nu m-a speriat în halu' ăsta.

— De ce-ai renunțat la burlăcie ? a-ntrebat un reporter.

— Burlăcie ? a repetat Elvis.

Colonelul a intervenit cu replica salvatoare :

— Nu poți renunța la ea fără să te-nsori.

— Dar de ce-ai așteptat atîta pînă să te-nsori ?

— Păi, a spus Elvis, ăăă... m-am gîndit că... ăăă... viața pe care-o duc, ăăă... e prea grea și m-am gîndit s-aștept pînă... ăăă... o să fiu sigur... Și-acuma sînt sigur.

După asta au intrat din nou în acțiune fotografii, care-i puneau pe Elvis și Priscilla să-și bage tort unul altuia în gură, pînă cînd a intervenit Colonelul, care i-a rugat s-aibă milă și să pună capăt mascaradei.

Elvis și Priscilla s-au dus în camerele lor, s-au schimbat și-au apărut din nou la două și jumătate. S-au urcat într-un Lincoln Continental cu șofer și-au plecat înapoi la Palm Springs, unde-aveau să-și petreacă o lună de miere... de patru zile în marea casă circulară închiriată de Elvis. Pe urmă s-au întors cu avionul la Memphis ca să mai stea un timp la Graceland și la un *ranch*[1] din apropiere, pe care-l cumpărase Elvis.

Elvis achiziționase *ranch*-ul ăsta de 163 de acri, de lîngă Walls, statul Mississippi, în februarie. Devenise unul din obișnuiții călăriei pe terenurile de la Graceland și uneori se ducea să călărească pe la grajdurile din partea locului, dar nimic nu i s-a părut convenabil. La Graceland nu era loc destul, iar oriunde-n altă parte nu era ferit de privirile indiscrete. Așa c-a dat 250 000 de dolari pe-o casă numai cu parter, cu un singur dormitor, con-

[1] Fermă de mari proporții, pentru creșterea cailor, vitelor sau oilor (n.t.).

struită din lemn și cărămidă, pe cîteva grajduri și pe terenul respectiv. Imediat le-a-nconjurat cu un gard circular anticiclon, înalt de opt picioare.

Ranch-ul, curînd după aceea botezat Cercul G (de la Graceland), se afla la vreo patru mile la vest de autostrada 51, pe Horn Lake Road, la cinci mile la sud de reședința din Memphis, chiar sub linia de frontieră a statului Mississippi. Înainte pămîntul fusese folosit pentru cultivarea bumbacului. În ultimii ani servise drept pășune pentru crescătoria de vite. După ce-a devenit proprietar, Elvis a angajat un văcar de prin partea locului ca să se-ngrijească de toate și-a cumpărat cai, vite, tractoare, remorci și camioane.

Cînd Elvis s-a-ntors cu Priscilla la Los Angeles, puțin înainte să-nceapă lucrul la noul său film, în iunie, s-a văzut confruntat cu două probleme serioase : să șteargă animozitățile iscate în sînul Mafiei din Memphis ca urmare a acestei căsătorii neașteptate și să găsească o nouă locuință. Prima problemă era mai spinoasă decît ultima.

Într-un fel, era prea tîrziu să-ndulcești nemulțumirile provocate de faptul că Priscilla se băgase-ntre Elvis și prietenii lui. Cu toate că nici unul din ei n-o să recunoască nimic în public, nu mai e un secret pentru nimeni că unii n-o vedeau cu ochi buni pe Priscilla, că ea nu-i vedea cu ochi buni pe unii din ei și că au existat conflicte. Iar cînd la nuntă au fost invitați numai Marty Lacker și Joe Esposito, s-au mai găsit și alții la care nu le-a picat bine.

Fără doar și poate, era la mintea cocoșului că Elvis n-o să mai aibă nevoie de-o ceată-ntreagă de valeți zănatici care să-i facă tărăboi prin casă, odată ce-și găsise o nevastă. Și nu era de mirare nici că Priscilla pretindea reducerea schemei, și-asta nu din motive financiare. Dar toată chestia n-a-mpiedicat nici o clipă conflictele și discuțiile, iar cînd, în sfîrșit, s-a terminat totul, singurii care-au rămas în California pe statele de plată erau Joe Esposito, mai departe secretarul, contabilul și confidentul lui Elvis, și Richard Davis, care făcea pe valetul și-ncepuse să lucreze cu Elvis mai îndeaproape în filme. Alan Fortas nu s-a mai ocupat de mașinile lui Elvis și-a plecat la Cercul G, ca să dea o mînă de-ajutor la-ngrijirea vitelor. Ceilalți fie c-au rămas pe la Hollywood ca figuranți sau cascadori, fie că s-au întors la Memphis și-au intrat în industria discurilor. De exemplu, Marty Lacker a devenit director general la Casa de discuri Pepper, iar Red West s-a trezit pînă la urmă la American Recording Studios ca pro-

ducător şi compozitor. Cu timpul, personalul casnic al familiei Presley a ajuns din nou la patru sau cinci oameni (în afara menajerelor sau bucătăreselor), dar mafia era deja de domeniul trecutului.

Elvis îi promisese neveste-si o casă nouă şi cea asupra căreia s-au oprit în cele din urmă a fost o clădire cît toate zilele cu mai multe etaje, cocoţată în vîrful celei mai înalte coline din Trousdale Estates, pe Hillcrest Road 1174. Prin anii '60, Trousdale era una din cele mai noi şi, fără discuţie, una din cele mai costisitoare şi somptuoase zone rezidenţiale din California de sud. Iniţial, casa fusese construită pe unul din cele mai bune terenuri şi valora 169 000 de dolari, dar următorul proprietar a mai băgat în ea 200 000 şi-a îngropat toată mobila în pereţi, dînd de lucru muncitorilor mai bine de-un an şi jumătate. Clădirea era versiunea de California a stilului din timpul regenţei lui Filip de Orléans. Avea o piscină imensă, patru dormitoare uriaşe, şase băi, o cameră de zi care nu se mai sfîrşea, cu un bar alături, cu ornamentaţie din sticlă neagră, şi oferea, cînd se risipea *smog*-ul, o perspectivă ameţitoare dinspre mare spre oraş. Mai era şi-un *patio* larg, pardosit cu cărămidă, în spatele unor porţi acţionate electric — mai întîi din metal, apoi din lemn — un alt gard înalt anticiclon, cum obişnuia Elvis să-şi ridice peste tot. În plus, casa era ferită de privirile indiscrete, datorită unui şir de chiparoşi de Toscana care se aliniau pe marginea străzii. O perioadă, puţin mai sus au locuit Harry Karl şi Debbie Reynolds, iar Hal Wallis avea parcela liberă de-alături. Dar majoritatea vecinilor erau industriaşi, oameni de afaceri, medici şi antreprenori. Casa era construită numai de şase ani cînd s-au mutat în ea Elvis şi Priscilla şi, fiindcă era grăbit să se mute, proprietarul i-a vîndut-o lui Elvis pe un cîntec, adică 400 000 de dolari.

Doar viaţa personală a lui Elvis şi adresa din California s-au schimbat în prima jumătate a lui 1967. În rest, totul a rămas ca-nainte : scenariii subţirele şi muzică leşinată.

Probabil că situaţia asta deranja cel mai tare în muzică fiindcă, în fond, Elvis cu discurile s-a lansat şi la acest capitol era, în general, considerat cel mai tare. Cînd s-a căsătorit în mai, se-mplineau mai bine de cinci ani de cînd nu mai avusese un disc pe locul unu. Şi deşi multe se vînduseră în peste un milion de exemplare, o sumedenie din *acele* discuri cuprindeau melodii înregistrate cu ani în urmă. Ultimul Disc de aur primit a fost pentru *Wooden Heart*, dar cîntecul acesta fusese-nregistrat iniţial pentru albumul cu coloana sonoră din *G. I. Blues*, în 1960, cînd a de-

venit șlagăr în Europa. Mai fusese editat în S.U.A., nu o dată, ci de două ori, în 1964 și 1965. Mai-mai că-ți venea să crezi că R.C.A. ținea morțiș să-l facă s-atingă milionul, fiindcă Elvis avea așa puține Discuri de aur. Al doilea disc mai recent care-a făcut milionul a fost *Crying in the Chapel* (Plîngînd în capelă), scos în aprilie 1965, dar înregistrat, dacă e să-l credem pe Gordon Stoker, încă *înainte* de plecarea în armată. Stoker afirmă că o serie de probleme juridice au împiedicat difuzarea discului pînă la acea dată. Aproape toate celelalte discuri *single*, pentru care Elvis a dobîndit rîvnitul trofeu între 1962 și 1965, după care n-a mai primit nici un Disc de aur, proveneau din albumul cu coloana sonoră pentru *Girls ! Girls ! Girls !*, *It Happened at the World's Fair*, *Fun in Acapulco*, *Kissin' Cousins* și *Viva Las Vegas*. Majoritatea erau aceeași apă de ploaie ca și filmele.

Lucrurile nu stăteau mai bine nici cu filmele. În iunie, Elvis s-a prezentat la filmări, pentru *Speedway* (Pista de curse), care nu s-a deosebit cu nimic de toate celelalte. Aici joacă rolul unui pilot de curse (și face mare tam-tam pe seama priceperii lui) din Charlotte, Carolina de Nord (unde s-au filmat o parte din scenele de la curse), care, din cauza pasiunii impresarului său (Bill Bixby) pentru cursele de cai, datora fiscului 150 000 de dolari. Șeful fiscului din zona respectivă (Gale Gordon) a trimis un agent secret (Nancy Sinatra !) pe urmele lui Elvis și, pentru un timp, lucrurile-au fost foarte nesigure, dar Elvis a cîștigat cursa, și-a plătit datoria față de unchiul Sam cu banii pe care i-a luat și-a cucerit fata. Bineînțeles, campionul de curse și agentul fiscal cîntă pe drum cîteva melodii, destule ca să umple una din fețele albumului.

Comentariul de la *Time* din New York : „Cu doisprezece ani în urmă, Elvis a influențat considerabil muzica, tineretul și obiceiurile ; din cele douăzeci și șase de filme pe care le-a făcut de cînd a cîntat pentru prima oară *Heartbreak Hotel*, nu s-ar mai zice că lucrurile stau chiar așa".

De felul lui, Elvis era șugubăț și prietenii spun că filmele plicticoase în care trebuia să joace l-au făcut și mai capricios pe platou. După experiența cu *Clambake*, Jack Good declară :

— Puteai să-ți dai seama că se plictisește de moarte cînd făcea filmele-astea. De-aceea, cred, era atît de pus pe șotii. Ce altceva avea de făcut ? Nimic. Mereu aceleași chestii. Elvis într-o barcă, Elvis făcînd fetelor cu mîna, Elvis la volan, Elvis plecînd în goana mașinii, Elvis bătînd pe cineva, Elvis bătut de cineva. Cam asta-i tot, nu-i așa ? Și Elvis fredonînd cu vocea aceea ciudată de bariton. Ce rușine !

Aşa că se ţineau de trăsnăi. Red West povesteşte despre acelaşi film (ultimul la care-a lucrat cu Elvis) :

— N-am făcut niciodată mai multe nebunii. Ne suiam pe schelele unde se filma *Phantom of the Opera* (Fantoma operei), Richard, Billy şi cu mine, şi ne puneam să aruncăm în ăia de jos cu baloane pline cu apă. Pe urmă am trecut pe plăcinte umplute cu cremă de ras. Arthur Nadel, regizorul, a apărut într-o zi pe platou cu-o pălărie de ploaie veche, pelerină şi cizme de cauciuc. A spus „motor !" şi cineva i-a trîntit în cap un balon cu apă. Altă dată, cînd trebuia să intre cineva pe-o uşă, m-au mînjit cu vopsea roşie, parc-atunci aş fi scăpat dintr-o încăierare, şi-n timp ce Elvis se omora jucînd în faţa aparatelor, am apărut clătinîndu-mă în cadrul uşii şi m-am prăbuşit. Elvis s-a oprit imediat.

Iar Bill Bixby povesteşte :

— La *Clambake,* toţi aveau pistoale cu apă. Cum dădeai colţul, te şi-mproşcau. Pe urmă a apărut un păhărel cu apă, după care-au trecut la furtun. Mi-aduc aminte că odată, cînd eram în studioul de sunet ca să facem sonorul pentru secvenţele de schi nautic, am început cu pistoalele cu apă şi-am ajuns la găleţi. Peste tot dădeai numai de apă. Dacă erai pe platou, trebuia să lupţi. Dacă nu, afară ! Nu ştiu cît timp am întrerupt, da' după aia a trebuit să tragem tare ca să nu rămînem de căruţă. La *Speedway,* au apărut pocnitorile „cireaşă"[1]. Uşa de la cabina mea zbura în lături şi mă trezeam cu o „cireaşă" înăuntru, care fîsîia şi-mprăştia scîntei. Ura se trîntea la loc şi eu rămîneam încuiat într-o cămăruţă de opt pe opt, cu o „cireaşă" care se-nvîrtea nebuneşte. Nu-ntotdeauna Elvis era capul răutăţilor, spune Bill, dar se ştia că băieţii făceau ce-i plăcea lui, lucruri la care-i inspira el sau pe care le sugera.

Dar Bill nu-şi aminteşte numai de năzbîtii.

— Mai întîi, mi-am dat seama că-i un domn şi pe urmă că-i un domn plin de delicateţe. Am văzut că putea să fie sensibil la lucruri mărunte. De obicei, un om de calibrul lui observă foarte puţine-n jur. E-aşa de izolat de lumea care-l înconjoară, de propria-i popularitate ! Şi totuşi Elvis vedea şi lucrurile mărunte. Îşi găsea timp să fie amabil cu lumea. În special cu copiii. Micuţa Victoria Meyernik... ştiţi că-n *Speedway,* Elvis şi cu mine ne-ntreceam s-o cucerim ? Parcă era o poveste de-alea cu „pe care-o să-l aleagă ea cînd o fi să se mărite". Faptul că joci cu un copil în film nu-nseamnă că şi-n particular o să te porţi cu el tot aşa. Da' Elvis tot aşa se purta. Şi nimeni nu-l obliga la asta. De pe-a-

[1] Este vorba de nişte pocnitori puternice, sferice, de culoare roşie (n. t.).

tunci auzisem cît de mult își dorea Elvis un copil. Cînd lucram eu la filmul ăla, Elvis se-nsurase, pe neașteptate și foarte discret. Da' după ce totu' s-a făcut public, vorbea mereu pe platou despre cît de mult vroia s-aibă un copil.

Elvis avea toate motivele să vorbească despre copii și despre cît de mult își dorea să aibă și el unul, fiindcă Priscilla era însărcinată pe vremea aceea, lucru pe care Elvis l-a spus în iulie :

— Nu ne trecuse prin cap c-o s-avem un copil așa de curînd. Dar la mai puțin de-o lună după ce ne-am căsătorit [înainte ca Elvis să-nceapă *Speedway*], Priscilla s-a-ntors de la un doctor din Memphis și ne-a spus vestea cea bună, mie și lu' tata. Am fost atît de șocat c-am rămas țintuit locului. Atunci mi-a venit mie ideea că, de fapt, într-o căsătorie asta-i tot.

Cît despre Colonel, care-avea-ntotdeauna ceva de spus, a declarat că și pregătise-un contract „pentru noul cîntăreț Presley".

Vestea au ținut-o numai pentru ei timp de șase săptămîni, fiindcă nu erau siguri. Elvis i-a povestit unui reporter :

— Ne-am întors acolo [la Memphis] cînd s-a dus Priscilla la un doctor. I-a făcut o analiză și i-a spus că rezultatele erau pozitive. Nu ? Pozitive, am spus bine ? Sau negative ? Oricum, i-a spus că se pare că-i gravidă, dar nu poate fi absolut sigur, fiindcă analizele făcute prea devreme nu sînt totdeauna concludente. Emoțiile căsătoriei și tot restul poate că influențaseră rezultatele. S-a dus din nou la doctor să-și mai facă o dată analiza, da' și asta a fost tot pozitivă. Totuși ea nu era sigură. S-a dus la doctor a treia oară și el i-a spus : „Ai zbîrcit-o de trei ori. Ești gravidă".

— După ce-a aflat, a fost în extaz, își amintește Bill Bixby. Elvis era mai fericit ca oricînd.

Bill spune că Elvis purta permanent verigheta, pînă-n momentul filmării. Atunci o vîra-n buzunar, ca s-o pună la loc în deget după aceea.

— Mi-l aduc aminte cum fluiera și fredona, spune Bill. Mai și slăbise și totul părea să meargă ca pe roate.

Chiar înainte să-și înceapă al doilea film din anul acela, în septembrie, Elvis și-a mai folosit o dată forța pumnului. Într-o duminică, la 7 septembrie, un fost îngrijitor de la Graceland a venit la Memphis acasă la Vernon (care se mutase de la Graceland cu familia), ca să-ncerce să-și recapete slujba. Vernon i-a spus că postul nu e liber și că individul în cauză știuse că era vorba de-o angajare temporară, doar pentru patru luni, cît timp

titularul, un negru, fusese bolnav. Îngrijitorul, pe nume Troy Ivy, a spus că, după părerea lui, era, „de-a dreptul necinstit" să-i dai unui negru slujba lui. Şi-a plecat după ce, potrivit spuselor lui Vernon, îl ameninţase atît pe Elvis cît şi pe tatăl său.

Cam peste o jumătate de oră, Ivy a apărut la poarta de la Graceland şi, conform declaraţiei date ulterior de Elvis şerifului, „era beat, gata să sară la bătaie, arogant, înjura în gura mare şi s-a repezit la mine". Elvis spune că Ivy nu l-a nimerit, dar că el a ripostat şi l-a culcat la pămînt cu un pumn.

Apoi Elvis s-a-ntors în California pentru *Stay Away, Joe* (Ţin-te deoparte, Joe), un film în care juca rolul unui indian Navajo, un războinic zdrenţăros, care venea de la un *rodeo* acasă, în rezervaţia lui din Arizona, însoţit de douăzeci de junci şi-un taur, de care „făcuse rost" de la un membru al Congresului. Ideea era că, dacă Elvis şi indianul de taică-su (Burgess Meredith) reuşeau să crească vite-acolo, guvernul american va ajuta întreaga rezervaţie. Desigur, însă, că Elvis a fript taurul în proţap, iar vacile le-a vîndut ca să-şi cumpere-o instalaţie sanitară şi să facă alte-mbunătăţiri casnice, pentru ca apoi, cu cugetul împăcat, să se ţină după iubitele semenilor săi războinici.

— Mă uit la vechile mele filme şi pot să-mi număr greşelile, spunea Elvis la vremea aceea. Sînt o mulţime de lucruri pe care-aş vrea să le schimb. Vreau să mă maturizez pe ecran. În filmele mai vechi, întotdeauna mi se-ntîmplă ceva, întotdeauna cineva îmi spune ce-am de făcut. Fetele se ţin după mine, tipii răutăcioşi mă urmăresc. Acum încerc să mă descotorosesc de toate astea. În film sînt un indian Navajo isteţ, care-şi urmăreşte interesul pînă-n pînzele albe şi care „face rost" mereu de cîte ceva. E-un personaj mai matur, jumate Hud, jumate Alfie. Indianul nu-i un băieţandru, e bărbat în lege : umblă după femei, nu stă şi-aşteaptă să-i cadă ele-n braţe. În cele mai multe filme cînt, o scenă da şi una nu. Aici am doar trei cîntece. În schimb, joc mai mult. Şi-n tot filmul nu vezi nici o chitară, nici măcar de sămînţă.

Cînd echipa filma exterioarele lîngă Cottonwood, în Arizona, povesteşte producătorul Douglas Laurence, o huidumă de taur s-a mişcat prea mult în cadru şi-a stricat o secvenţă, care, altfel, ar fi fost acceptabilă. Aşa c-au trebuit s-o facă din nou. Laurence îşi aminteşte că Elvis s-a dus ată la taur şi i-a ars un pumn drept în frunte, lăsîndu-l, cum s-ar zice, cu gura căscată.

Elvis a terminat filmul în noiembrie, cam în perioada cînd se lansa *Clambake* în obişnuita manieră duplex, şi s-a-ntors acasă,

la Memphis ca să supravegheze o licitație, programată pentru 5 noiembrie la *ranch*-ul său. Printre miile de obiecte scoase la vînzare se aflau : o chitară stricată, o sută de uși și-o cadă albastră, provenite de la Graceland unde, recent, se făcuseră reamenajări, cîteva perechi de mănuși de box, două mănuși de baseball și, separat, cinci rulote pe care Elvis le cumpărase ca să-și cazeze mafioții cînd veneau la *ranch*. Deși nu toate obiectele scoase spre vînzare îi aparțineau lui Elvis (fusese de acord să bage la licitație și bunuri de prisos de-ale fermierilor vecini), însăși ideea că Elvis vindea *ceva* i-a fermecat într-atîta pe admiratori că-n ziua respectivă au venit cu miile. Iar seara, organizatorii au anunțat că strînseseră peste 100 000 de dolari.

Pe-atunci cam asta era suma pe care Elvis o dona anual în scopuri de binefacere. Încă de pe vremea isteriei din anii '50, Elvis, ca și Colonelul, era generos și, de obicei, dădea de pomană inele și mașini. Totuși, uneori avea mai multă imaginație, ca atunci cînd a donat un camion plin cu ursuleți de jucărie pentru licitația organizată de Fundația națională pentru combaterea paraliziei infantile, sau cînd a dăruit Grădinii zoologice din Memphis un cangur primit de la un admirator din Australia. Apoi, în 1961, a fost cap de afiș la un spectacol de binefacere ținut la Memphis în sala de concerte a orașului. Fondurile urmau să fie vărsate organizațiilor locale de binefacere. De-atunci Elvis a dat mai degrabă bani decît concerte de binefacere și-ntotdeauna egala (adesea depășea) sumele pe care le-ar fi strîns dacă ar fi cîntat. Cele două ziare din oraș, *Commercial Appeal* și *Press-Scimitar*, patronau în fiecare an, de Crăciun, o masivă colectă publică. De obicei, Elvis sau tatăl său duceau cecurile personal. Aproape-ntotdeauna, fiecare cec era completat pentru o mie de dolari și adesea erau peste-o sută la număr. Erau destinate, printre altele, fondurilor pentru construirea de biserici, Y.W.C.A.[1], organizației de cercetași, căminelor de copii baptiste și catolice, organizației Goodwill Industries, Armatei Salvării, Asociației spirituale din Memphis, sanatoriilor pentru bolnavi cronici, azilelor de bătrîni, Asociației pentru ajutorarea distroficilor, centrelor comunității evreiești, creșelor de zi și școlilor pentru copii arierați.

Dar nu se termina totul cu cecurile de Crăciun. În 1964, a cumpărat, cu 55 000 de dolari, yachtul Potomac, pe care l-a folosit președintele Roosevelt în cel de-al doilea război mondial și, după o întreagă comedie a erorilor, în care mișcarea civilă *March*

[1] Prescurtare de la *Young Women's Christian Association* (Asociația creștină a tinerilor) (n.t.).

of Dimes și Corpul auxiliar pentru paza coastei din Miami l-au refuzat, l-a dăruit spitalului St. Jude din Memphis. La Hollywood, în 1965, a depus 55 000 de dolari pentru Fondul de întrajutorare al cinematografiei, iar un an mai tîrziu a donat doi la sută din onorariul primit pentru un film aceluiași fond, ceea ce a făcut ca totalul contribuțiilor sale la cheltuielile de spitalizare și cazare a lucrătorilor strîmtorați din cinematografie să se ridice la 240 000 de dolari. Și, în tot acest timp, dăruia mașini cu aceeași ușurință cu care unii cumpără flori.

— Poveștile-astea nu vrea să le-audă-n gura lumii, spune unul din prietenii lui. În ultimii zece ani a donat peste-un milion de dolari și nici lui nu-i place să vorbească, nici pe alții nu-i place să-i audă vorbind despre asta.

Desigur că acțiunile lui de binefacere nu puteau fi trecute sub tăcere. Cînd, în fiecare an, de Crăciun, Vernon sau Elvis intrau în redacția vreunui ziar cu un pumn de cecuri de cîte o mie de dolari, păi, treaba asta nu era genul de eveniment pe care presa să-l scape cu ușurință din vedere. Așa că municipalitatea încerca să se revanșeze, dînd numele lui Elvis cîte unui obiectiv citadin.

De-a lungul anilor, diverse agenții sau persoane oficiale din Memphis au dat numele lui Elvis la aproape o duzină de clădiri, parcuri și drumuri — chiar și Lauderdale Courts purta numele lui. La un moment dat, primarul William Ingram a avut inițiativa să schimbe numele de Mid South Coliseum în Elvis Presley Coliseum. A-ntîmpinat însă rezistență din partea unui funcționar, care i-a amintit despre regulamentul Administrației parcurilor, conform căruia clădirile puteau purta numai numele unor persoane defuncte. Prietenii lui Elvis spun că-l durea-n cot dacă botezau sau nu obiective după el, dar uneori își dorea să se hotărască dracului odată mocăiții ăia.

Elvis se dovedea un credincios, cu toate că de mult nu mai mergea la biserică. Albumul de *spirituals How Great Thou Art* (O, Doamne, cît de mare ești), editat de R.C.A. în martie, s-a difuzat pe aproape 350 de posturi de radio din cincizeci de state, fără reclame la radio și televiziune, care au fost suportate de Elvis și Colonel. (În anul următor, albumul a obținut premiul Grammy pentru cea mai bună interpretare de muzică sacră.) Iar de Crăciun, șmecheria s-a repetat; de data asta s-au inclus cîntece de Crăciun înregistrate de Elvis mai demult și s-au folosit peste două mii de posturi de radio.

Ani la rînd, Elvis primise atîtea premii că nu i-a fost greu deloc să umple camera trofeelor (de cincizeci de picioare) din ari-

pa de sud a reşedinţei de la Graceland. Pe cele mai multe le dobîndise pentru (1) americanism (2) opere de binefacere, (3) umanitarism şi (4) toate cele de mai sus luate la un loc. Singura notă negativă a apărut cînd a primit premiul Mărul acru (împărţit cu Natalie Wood) pentru cea mai proastă colaborare cu corpul de presă de la Hollywood.

Era un milionar de-o politeţe fără cusur, pătruns de-o nemărginită iubire, pentru mama lui şi pentru ţară, şi, pe deasupra, avea o nevastă din sud, frumoasă şi plină de clemenţă, care era *însărcinată*.

A-nceput să apară pe listele campionilor eleganţei.

Cîteva titluri de albume din perioada cînd a turnat filme : *Something for Everybody* (Cîte ceva pentru fiecare) (1961), *Elvis for Everyone* (Elvis pentru toată lumea) (1965).

Chiar şi Hedda Hopper, care verbal, dăduse cu el de toţi pereţii prin anii '50, îl iubea în anii '60 şi scria de zor în coloanele publicaţiilor duminicale ce tip grozav se făcuse.

Un regizor, care-a lucrat îndeaproape cu echipa Presley mai mulţi ani, ne spune :

— Colonelul nu vroia să facă din Elvis un Cristos. Ar fi fost fără sare şi piper. Dar toată lumea era convinsă că, de fapt, Colonelul asta urmărea şi exact impresia asta o lăsa şi Elvis sau poate chiar aşa ajunsese-n realitate.

La un moment dat poate că Elvis Presley fusese o primejdie pentru modul de viaţă american, dar acum, era o parte integrantă a acestuia : americanul get-beget.

XIV

SCHIMBĂRI

ELVIS A RĂMAS LA GRACELAND pînă la sfîrşitul lui ianuarie 1968, ultima lună de sarcină a Priscillei. Pe 1 februarie, la opt şi jumătate dimineaţa, Elvis şi Priscilla s-au urcat amîndoi într-un Cadillac albastru, condus de Charlie Hodge, şi-au plecat la Baptist Memorial Hospital. În urma lor veneau Richard Davis şi Jerry Schilling într-un Cadillac negru, cu Joe Esposito la volan. Cea de-a doua maşină era de rezervă pentru cazul, foarte puţin probabil că automobilul lui Elvis ar fi rămas în pană.

Într-o jumătate de oră Priscilla a fost internată, iar la uşa salonului s-au postat doi reprezentanţi ai poliţiei municipale în uniformă, dar neînarmaţi, care erau în afara programului. Elvis a fost apoi condus în sala de repaus a medicilor, unde-au venit Joe, Charlie, Jerry şi Richard, iar mai tîrziu Patsy şi Gee Gee Gamble, Marty Lacker, soţia lui Jerry Schilling, Lamar Fike, George Klein şi, în cele din urmă, Vernon şi Dee, care-avuseseră telefonul deranjat, şi, prin urmare, au aflat printre ultimii.

Pe scările din faţa spitalului mişunau reporterii.

Opt ore mai tîrziu, la 5,01 după-amiază, a venit pe lume copilul, o fetiţă de şase livre şi cincisprezece uncii. I-au spus Lisa Marie, nume pe care Elvis şi Priscilla ziceau că l-au găsit într-o carte despre sugari, deşi pe soţia Colonelului o cheamă tot Marie. Vernon şi Dee au fost expediaţi în grabă să anunţe reporterilor fericitul eveniment. Elvis a trimis pe unul din băieţi după trabucuri, i-a dat un telefon bunicii, care era ţintuită la pat la Graceland din cauza unei fracturi la şold, a încercat să ia legătura cu familia Beaulieu în California şi-apoi s-a dus să-şi vadă fetiţa.

Trecuseră nouă luni de cînd se-nsurase cu Priscilla.

Paznicii au rămas în fața ușii de la salonul Priscillei timp de patru zile, cît a stat ea internată, și-au ținut la respect sutele de admiratori. Priscilla a avut permanent lîngă ea un televizor cu circuit închis, care-i transmitea zi și noapte imagini din secția de nou-născuți a spitalului. La centrala de la parter se primeau telefoane din toată lumea. La Graceland soseau prin poștă mii de felicitări și sute de botoșei, păpuși, plăpumioare și rochițe, toate roz.

La o zi după ce Priscilla s-a-ntors la Graceland cu copilul, a murit Nick Adams, prietenul cel mai bun al lui Elvis de la Hollywood. În anii '50 făcuseră turnee împreună, iar mai tîrziu, cînd Nick găsea roluri cu greu, Elvis i-a plătit o parte din datorii.

Primul lui film din 1968, început la cîteva săptămîni după ce s-a născut Lisa Marie, a fost *Live a Little, Love a Little* (Trăiește un pic, iubește un pic), un alt fulg de nea scuturat din cojocul Studiourilor M-G-M. Aici Elvis era un fotograf cu doi șefi : editorul unei reviste gen *Playboy* (Don Porter) și-un director cu probleme publicitare, foarte răsfățat de public (Rudy Vallee !). Filmul se inspira vag din romanul lui Dan Greenburg *Kiss My Firm but Pliant Lips* (Sărută-mi buzele ferme, dar ascultătoare) și s-a turnat în cea mai mare parte într-un autentic conac de om bogat, foarte asemănător celor din Trousdale. Vernon a avut și el un rol mic, fără replici.

La prima vedere, tiparul părea neschimbat. Se produsese însă o schimbare de orientare încă de la *Stay Away, Joe*. Acolo, în filmul ăla, dialogul făcea aluzii fine că Joan Blondell fusese cîndva una din „tipele mai cu experiență“ ale lui Elvis, iar el, pe lîngă toate astea, se hîrjonea pe bune (ce dacă era-mbrăcat !) în pat cu Quentin Dean, o adolescentă. În *Live a Little, Love a Little*, textul scenariului cuprindea cîțiva „pe naiba“ și-un „cum dracu'“, iar Elvis putea fi văzut la un moment dat sculîndu-se dintr-un pat ce-l împărțise cu Michele Carey, starleta nurlie care l-a urmărit mai tot filmul.

Cu numai cîteva luni înainte, unul din directorii de la M-G-M spusese :

— N-a apărut niciodată într-un film deocheat. În filmele cu Presley nu se face niciodată dragoste.

— Nu cred c-am început să schimb imaginea pe care și-a format-o publicul despre mine, spunea Elvis unui reporter atunci. Cred doar că trebuie să te maturizezi puțin.

Indiferent ce spunea el, imaginea oferită publicului *se schimba* într-adevăr şi, în următorul film, *Charro,* turnat în vara lui 1968, Elvis a mai renunţat la cîteva „reţete". De obicei, avea haine frumoase-n filme, dar în *western*-ul ăsta purta aceiaşi pantaloni slinoşi de piele de la un capăt la altul al filmului. Apărea pe ecran nebărbierit şi se-apropia, astfel, de tipul de proscris pe care trebuia să-l întruchipeze. În scenariu i se cerea să-şi regăsească vechea bandă, care pe-atunci era căutată de zor pentru că furase tunul de aur şi argint ce trăsese ultima salvă a revoluţiei mexicane. Nu numai c-avea faţa pe jumătate ascunsă sub un început de barbă nenorocită, dar avea şi-o pălărie care-i acoperea părul blond. Nu era nici urmă de fete-n bikini. Iar el n-a cîntat nici un cîntec ; nici măcar n-a fredonat.

„Un alt fel de rol... un alt fel de bărbat", suna un anunţ publicitar.

În filmul care-a urmat, intitulat, dintr-un capriciu, *The Trouble with Girls (And How to Get into It)* (Buclucul cu fetele şi cum să dai de el), Elvis era directorul unei trupe de teatru ambulante, care se-amestecă-n intrigile unuia din oraşele unde poposeşte. Elvis *dă* de bucluc cu nişte fete (Marilyn Mason şi Nicole Jaffe), dar buclucul respectiv e insuficient ca să justifice titlul peliculei. De fapt, Elvis nici n-apărea decît în partea a doua. Filmul a fost prost, chiar dacă Vincent Price şi John Carradine aveau roluri episodice, chiar dacă Elvis cînta cîteva cîntece şi-arăta magnific cu perciuni pe cît de lungi, pe-atît de laţi, cu costum şi pălărie de culoarea îngheţatei. Era, însă, un pas înainte către noua imagine. Pasul ăsta se face cînd Elvis o freacă bine pe umăr pe Marilyn Mason şi-i propune să continue amîndoi conversaţia-n pat.

În 1968, cu totul întîmplător, altceva a schimbat imaginea Presley mai mult decît ar fi putut-o face orice şmecherii cinematografice. În ianuarie, Colonelul anunţase că reţeaua de televiziune N.B.C. o să finanţeze şi-o să producă un „special" de-o oră care să se transmită în vacanţă de Crăciun şi că, mai tîrziu, o să finanţeze şi-o să producă şi-un film de lung metraj. Combinaţia asta îi permitea Colonelului să menţină onorariul în jurul unui milion de dolari. În ultima vreme, popularitatea şi rentabilitatea filmelor lui Elvis scăzuseră şi, dacă Colonelul n-ar fi fost de acord cu filmul *şi* cu „specialul", probabil că milionul de dolari n-ar mai fi fost de găsit nicăieri la Hollywood. Forţată sau nu, manevra a fost una din cele mai iscusite din cariera Colonelului. A fost începutul a ceea ce-avea să se numească mai pe urmă „revenirea" lui Elvis.

Steve Binder fusese producătorul şi regizorul unui „special" cu Petula Clark (în timpul căruia apăruse-un incident pentru că Harry Belafonte, invitat în spectacol, o atinsese pe Petula pe braţ) cînd a fost solicitat să lucreze cu Elvis pentru acelaşi gen de emisiune. La vremea aceea îl avea ca asociat pe Bones Howe, producătorul de discuri care colaborase cu Elvis pe la sfîrşitul anilor '50 şi începutul anilor '60, şi se presupunea că el o să aibă-n mînă muzica spectacolului. Solicitarea venea din partea lui Bob Finkel, producătorul de la *Jerry Lewis Show* pentru reţeaua A.B.C. El urma să fie producător delegat numai cu numele, de fapt era vicepreşedintele însărcinat să-l distreze pe colonelul Parker.

— Simţeam cu toată fiinţa, relatează Steve astăzi, că „specialul" acela de televiziune era pentru Elvis momentul adevărului. Dacă, în loc de „special", făcea un nou film la M-G-M, risca să-şi încheie cariera aşa şi să rămînă numai amintirea acelui fenomen care-a apărut prin anii '50, şi-a unduit şoldurile şi-a avut un impresar mare. Dimpotrivă, dacă făcea un „special" şi reuşea să-i convingă pe toţi că e încă asul aşilor, calea spre întinerire îi era deschisă.

— Amîndoi aveam senzaţia, spune Bones, că, dac-am izbuti să creem atmosfera care să-l facă pe Elvis să simtă că e părtaş la spectacol, că „specialul" e-n mîinile lui (aşa cum, odinioară, cînd n-apăruse încă-n filme, se implica organic în discurile pe care le scotea), am putea realiza o emisiune mare. Lumea l-ar vedea pe Elvis Presley cel adevărat, nu pe cel pe care vroia Colonelul să-l arate.

Atît Steve cît şi Bones păreau nemulţumiţi cînd se-aducea vorba de Colonel. Amîndoi zic c-avea idei fixe despre cum să fie „specialul" şi că nimic nu-l scotea din doaga lui : Elvis trebuia să iasă pe scenă, să spună „Bună seara, doamnelor şi domnilor", să cînte douăzeci şi şase de cîntece de Crăciun şi să-ncheie cu „Sărbători fericite şi noapte bună". Steve şi Bones îşi dădeau seama că o asemenea treabă ar fi o catastrofă şi susţineau că Elvis trebuia mai mult să vorbească, iar de cîntat, să cînte, poate, *un singur* cîntec de Crăciun. Apoi Colonelul le-aducea aminte de-un program special de Paşti, pe care-l aranjase el pentru un album de-al lui Elvis cu cîntece religioase. După spusele Colonelului, emisiunea a fost salutată de „milioane de scrisori". „Specialul" de televiziune programat pentru seara de 3 decembrie, pretinde el, trebuia să se conformeze aceluiaşi tipic.

— Pentru nimic în lume nu vroiam să fac un spectacol de Crăciun plin cu cîntece de Crăciun, spune Steve. Asta vroiam s-o

las pe seama celor ca Andy Williams sau Perry Como, pe care-i vedeți în fiecare săptămînă la televizor și care, cît ține Crăciunul, cîntă numai cîntece de Crăciun. Știam una și bună : că Elvis trebuia să spună ceva, să dezvăluie lumii acel secret mare, mare de tot, s-o facă să-nțeleagă ce fel de om e el în realitate.

După săptămîni întregi de căutări, chiar după ce diferendele de concepție au fost aplanate și s-a stabilit că Elvis o să cînte numai un cîntec, mai erau încă probleme. Prietenul lui Elvis, Billy Strange, care compusese muzica pentru *Speedway* și *The Trouble with Girls,* a fost concediat din postul de regizor muzical al spectacolului și înlocuit cu Billy Goldenberg, care mai lucrase înainte cu Steve, dar care, la început, era convins că, din punct de vedere muzical, n-avea nimic în comun cu Elvis. Steve dorea cîteva cîntece noi și spunea că Elvis ar putea să cînte și unele piese-nregistrate deja de alți interpreți. Colonelul, însă, insista că Elvis trebuie să cînte numai ce lansase *el* și nimic altceva. A mai fost și-o dispută dacă să se facă un album cu coloana sonoră și, dacă se face, cine-o să pună banii jos. În mod normal, Elvis suporta cheltuielile pentru toate-nregistrările lui și dădea celor de la R.C.A. banda în formă definitivă, dar, în cazul de față, cei de la N.B.C. plăteau pentru înregistrări și, deci, Colonelul susținea că banda era *a lor* și numai a lor. N.B.C. avea o orchestră cît toate zilele și s-a opus cînd Steve și Bones au vrut s-aducă niște instrumentiști din afară, cunoscuți de-ai lui Elvis. Reprezentanții giranți de la Singer erau îngrijorați să ,nu (cuvintele lui Steve) „se simtă cumva ofensate stimatele doamne de la centrele Singer de prin țară".

Spectacolul urma să spună povestea unui tînăr care pleacă de-acasă și ce i se-ntîmplă cînd ajunge-n lumea largă.

— Primul lucru pe care-l face, spune Steve, e să-și caute o fată. Noi, în spectacol, nu spuneam asta. Nu era nici un indiciu că băiatul era pregătit fizic s-agațe o fată și să se culce cu ea. De fapt, precizam că fata care-i cade cu tronc se numește Purity și n-are experiență deloc. Înainte de momentul adevărului, poliția face o razie și eroul se trezește în stradă, în căutarea unei alte aventuri. Scena asta a căzut la montaj. Întîmplător era scena cea mai bună pe care-o făcusem vreodată. Dacă, în loc de-o astfel de scenă, aș fi spus că fac, să zicem, un număr cu douăzeci de fete și Elvis, n-ar mai fi fost atîta tărăboi. Dar am comis greșeala să recunosc ce-aveam de gînd. Era momentul-cheie al spectacolului. Oamenii nu l-ar fi uitat nici peste ani de zile. Da' bineînțeles că-n același timp Dean Martin poate s-apară pe ecran jucîndu-se cu sînii

unei fete și toată lumea o să spună care-n față o mostră de umor american sănătos și autentic.

Apoi Steve a hotărît să scoată din program și-acel cîntecel de Crăciun. I-a spus treaba asta Colonelului de față cu Elvis.

— Colonelul era furios, povestește Steve, pe care-acum Colonelul începuse să-l numească „Bindel". Susținea că Elvis *vrea* să cînte-un cîntec de Crăciun, deci trebuie să băgăm un cîntec de Crăciun. Elvis stătea și el acolo cu capu-n piept. Colonelul l-a-ntrebat: „Nu-i așa, Elvis?" Elvis a dat doar din cap, dar, după ce-a plecat Colonelul, a ridicat privirea și-a spus: „E-n regulă... scoatem cîntecul". Cu toate tocmelile, amenințările și tot restul, Colonelul a lăsat pînă la urmă să se facă programul. E-un vulpoi bătrîn și șiret. El e vrăjitorul din *Vrăjitorul din Oz*. Seamănă cu Frank Morgan, ascuns în catifele negre și mînuind o mulțime de jucărele, aprinzînd și stingînd firme luminoase, punînd o lume-ntreagă în încurcătură. Așa că mereu se dădeau explicații. Pentru orice se făcea o ședință. Dac-un microfon era mutat șase inci mai la stînga și se părea că-i mai bine șase inci mai la dreapta, dilema se discuta-ntr-o ședință.

Întîlnirile cu Elvis erau mai destinse. De fapt erau atît de destinse, povestește Billy Goldenberg, că, de multe ori, era sigur c-o să vină vremea să-nceapă-nregistrările pentru spectacol și băieții-o să stea mai departe liniștiți flecărind și-o să zdrăngăne la chitară. Primele-ntîlniri de felul ăsta au avut loc în biroul lui Steve și Bones de pe Sunset Strip.

— Cînd m-am văzut prima oară cu Elvis, povestește Steve, am vrut să aflu în ce ape se scaldă din punct de vedere muzical, pentru că o mulțime de oameni, despre care se spune că aparțin prezentului, în realitate n-au încheiat încă cu trecutul. L-am întrebat pe Elvis: „Ai relua acum toate cîntecele tale de demult?" Mi-a răspuns: „Le-aș mai cînta pe unele, da' nu multe". L-am întrebat iar: „Dacă ți-aș aduce-acuma *MacArthur Park* și dacă, să zicem, nu l-ar fi cîntat nimeni, ai vrea să-l înregistrezi?" Mi-a spus că da. Atunci mi-am dat seama că sîntem pe teren sigur. Dacă lui Elvis i-ar fi plăcut să cînte *MacArthur Park*, puteam fi sigur că vrea să fie una cu prezentul.

Elvis venea mereu însoțit.

— Totdeauna erau cu el, cel puțin, Joe Esposito și încă alți doi-trei, își amintește Bones. De multe ori venea Tom Diskin. Ne așezam în fotolii directoriale, ascultam muzică și stăteam de vorbă. Erau acolo tone de trabucuri de-alea olandeze pentru Elvis și-o mulțime de sticle de pepsi.

Steve povesteşte că-ntr-o zi l-a-ntrebat pe Elvis ce-ar putea să se-ntîmple dac-ar ieşi pe Sunset Strip. Elvis se cam temea, dar zicea c-ar fi curios să afle.

— Aşa c-am ieşit, relatează Steve. Era patru după-amiază şi ne-am postat în faţă la Classic Cat [un bar în aer liber], Elvis, Joe Esposito şi cu mine. Am stat acolo pînă ni s-a acrit. Puştii dădeau peste noi şi ziceau pardon sau nici măcar atît. Elvis a-nceput să vorbească mai tare decît de obicei, doar-doar l-o recunoaşte sau l-o observa cineva. Da' nu s-a-ntîmplat nimic. Absolut nimic. Efect nul.

În cele din urmă s-au terminat şi-ntîlnirile. Au rămas cîteva idei schiţate pe hîrtie. Steve s-a dus la Colonel să-i spună că l-a pus pe Billy Goldenberg să se-apuce de muzica spectacolului.

— Cît despre Elvis, întotdeauna am simţit c-are ceva brut în el, ceva prin excelenţă senzual şi joşnic, spune Billy. În tot ce face se ghiceşte-o urmă de cruzime, de josnicie, ceva sadic prin excelenţă şi treaba asta fascinează. Vă amintiţi de povestea din *Cu sînge rece*. Am avut totdeauna senzaţia că Elvis ar putea să-l joace foarte bine pe unu' din băieţii ăia, că el e genul ăla de om. Majoritatea filmelor lui ni l-au prezentat ca pe-un băiat bun, un adevărat erou, dar nu asta-i partea lui tare. Îl atrag anumite chestii violente. Karate, de exemplu. Mă-ntrebam dacă n-ar fi vreo cale să transpunem treaba asta-n muzică.

Billy povesteşte că-l găsea uneori pe Elvis singur în studio, cîntînd *Sonata Lunii* a lui Beethoven.

— Ajungea la un punct, unde nu se mai descurca. Atunci îi arătam acordul şi el repeta-ntruna de cîteva ori pînă-i ieşea. Cînd apărea vreunul din băieţi, Elvis se oprea, ca şi cum asemenea ocupaţii ar fi fost semn de slăbiciune.

Odată stabilită direcţia muzicală, s-au luat încă două hotărîri care-au dat spectacolului forţa de care s-a bucurat. Prima a fost o propunere a lui Bill Belew, creatorul de costume, ca Elvis să-mbrace-un costum negru de piele. Elvis nu purtase niciodată piele (ăsta era apanajul lui Gene Vincent), da' Bill zicea că purtase, aşa că s-a aprobat. Tot el a mai imaginat şi-un smoching din lame auriu, care s-amintească de costumul auriu al lui Elvis de prin anii '50, da-n ultimul moment Elvis n-a vrut să-l pună pe el. Cealaltă hotărîre a fost a lui Steve, care intenţiona s-adune cîţiva din prietenii de ieri şi de azi ai lui Elvis — Lance LeGault, Scotty Moore, D. J. Fontana, Alan Fortas — ca să-l înconjoare la repetiţii şi, eventual, chiar în unele părţi din spectacol. Au fost chemaţi şi *Jordanaires*, dar invitaţia a venit prea tîrziu, după ce-şi progra-

maseră pentru săptămîna aceea treisprezece şedinţe de-nregistrări în studiourile din Nashville. Ideea era ca Elvis să se simtă-n largul lui la repetiţii şi să se vadă dacă legătura dintre el şi prietenii lui ar putea fi cumva transpusă în conţinutul spectacolului. Iată ce spune Steve :

— Credeam c-ar fi un mijloc excelent să-l facem pe Elvis să vorbească, stînd acolo, între oameni cunoscuţi, da' era, desigur, numai o experienţă. N-aveam de unde şti ce-o să se-ntîmple.

— Am stat o săptămînă-ntreagă, îşi aminteşte Scotty astăzi. Noaptea făceam repetiţii, dacă alea se numeau repetiţii. La drept vorbind, ce credeţi că făceam ? Ne luam chitarele, ne-aşezam în cabina lui Elvis şi ne-apucam să trăncănim ca nişte mori neferecate. Făceam mare tămbălău. Era ca-n vremurile bune. Cîte unu-şi amintea o chestie amuzantă despre altu' şi-o spunea, pe urmă cîntam cîteva cîntece.

Reuniunile din cabina lui Elvis ţineau patru-cinci ore şi din înregistrările rămase se vede că erau pe cît de-nsufleţite, pe-atîta de spontane. Se rîdea mult, se spuneau versuri despre producători delegaţi şi chelnerite, iar Elvis cînta, cînta şi nu se mai oprea. Ca şi oamenii din jur, multe cîntece erau legate de trecutul lui : *Love Me* (Iubeşte-mă), *When My Blue Moon Turns to Gold Again*, *Are You Lonesome Tonight, I Got a Woman* (Am o iubită).

Înregistrările se şi terminaseră în mare parte. Şedinţele erau lungi, începeau la prînz şi, de-obicei, se-ntindeau pînă după miezul nopţii. Pe instrumentişti Elvis îi cunoştea bine, erau unii din cei mai buni ritmicieni de studio de la Hollywood : Hal Blaine la baterie, Don Randi la pian şi orgă, Tommy Tedesco şi Mike Deasy la chitară, Larry Knectal la contrabas. Aşa că Elvis se simţea-n largul lui.

— Era ca o reprezentaţie pe viu, povesteşte Bones. I-am pus microfonu-n mînă, iar el cînta şi dădea un spectacol în toată regula. Nu stătea acolo popîndău, se desfăşura, se răsucea, se-nvîrtea, cădea-n genunchi.

Mai rămînea de dat ultima bătălie : cum o să se-ncheie spectacolul.

— Cînd spunea publicului noapte bună, vroiam ca Elvis să pună ceva din el însuşi în vorbele-astea, zice Steve. Putea să-i dea cu „Pace şi voie bună tuturor" sau orice-i trecea prin cap. Şi Colonelul n-avea nici un rol în treaba asta. El tot vroia să-l audă pe Elvis cîntînd *Silent Night* sau cine ştie ce alt cîntec de Crăciun, după care să spună noapte bună. Eu o ţineam întruna că oricine poate să cînte-un cîntec de Crăciun la sfîrşitul recitalului, da' cînd îşi în-

cheie Elvis programul, toată lumea trebuie să rămînă cu gura căscată. Aşa că l-am căutat pe Earl Brown, dirijorul corului, l-am luat deoparte şi i-am spus : „Acu' sîntem la ananghie, aşa c-aş vrea să te duci diseară-acasă şi să-mi scrii cel mai grozav cîntec din viaţa ta pentru finalul spectacolului". Şi i-am explicat ce vroiam s-aud din gura lui Elvis. A doua zi Earl m-a trezit la şapte dimineaţa şi mi-a spus : „L-am făcut". Am dat fuga-n studio şi Earl mi-a cîntat *If I Can Dream* (Dac-aş putea visa).

Steve i-a arătat cîntecul lui Bob Finkel, care-a prezis că, precis, Colonelului „o să-i sară muştaru'". Aşa că Steve s-a dus direct la Elvis, l-a luat cu el într-o cameră liniştită, cu pian, şi Earl a cîntat din nou, la pian şi din gură, *If I Can Dream.* Cîntecul era, în esenţă, o pledoarie pentru pace şi înţelegere. Versurile-cheie erau : „De-aş putea visa o lume mai bună / Unde toţi fraţii să meargă mînă în mînă", un mesaj care, desigur, nu era departe de atmosfera spectacolului programat pentru decembrie. Dar cîntecul dovedea clar că Elvis îşi găsise-o nouă orientare, că făcuse-un pas către realizarea acelei declaraţii personale şi totodată sociale spre care tindea Steve.

— După ce-a terminat Earl de cîntat, Elvis i-a spus să-l mai cînte-o dată, povesteşte Steve. Earl i l-a cîntat de şase ori, iar Elvis a stat nemişcat. Apoi a spus : „Al meu e ! Îl cînt !" Fără să ştie ce făceam noi, în camera de-alături Colonelul le declara ritos lui Finkel, Tom Sarnoff şi celorlalţi : „Numai dacă trece peste cadavrul meu, o să cînte Elvis un cîntec original". Zicea asta chiar atunci, în camera cealaltă. Aşa că eu deschid frumos uşa şi-i spun că Elvis are-un cîntec nou pentru finalul spectacolului. Mai rău nici că se putea, da' noroc că nimeni nu mai avea chef de ceartă. Iar Elvis spusese da. Aşa că toţi au zis : „Să-l auzim !" Şi pînă să se termine cîntecul, unul din tipii de la R.C.A., Norm Racusin, trecuse la catastif titlul cîntecului la una din editurile patronate de Elvis.

În tot timpul ăsta Colonelul se-ndeletnicea cu şmecheriile lui obişnuite, unele destul de costisitoare, după cum zice Steve, pentru care bugetul spectacolului prevedea un fond special de rulment.

— În culise, povesteşte Bones, se mai dădea o reprezentaţie şi protagoniştii erau Colonelul şi Finkel. Colonelul spune : „Finkel, dă-mi douăzeci de dolari". Lui Finkel nu prea-i vine să nu-i dea, aşa că se caută-n buzunare şi scoate-o hîrtie de douăzeci de dolari din agrafa florentină de aur cu care-şi ţine prinşi banii. Colonelul pune bancnota pe masă şi zice : „Mă gîndesc la un număr între unu şi zece. La care ?" Finkel spune : „Patru". Colonelul i-o re-

tează: „Ai zbîrcit-o! Şapte". Şi bagă dolarii-n buzunar. Aşa că Finkel se trezeşte antrenat în jocul care se cheamă cinste. Colonelul îi spune: „Să ştii că se numeşte cinste, Finkel. Vreau să fiu cinstit cu tine. Mai scoate douăzeci şi spune-mi la ce număr mă gîndesc". Fără doar şi poate Finkel cîştigă de cîteva ori, da-nainte să se termine campania pentru „special", Colonelul i-a luat vreo şase sute de dolari la cinste. Colonelul are-o intuiţie teribilă cînd e vorba de personalitatea oamenilor. Ştia el de undeva că banii erau slăbiciunea lui Finkel.

Tot Bones povesteşte că, altă dată, Colonelul i-a jucat lui Finkel o farsă pe care, zicea el, o rezerva de obicei chilipirgiilor care-i dădeau tîrcoale.

— Colonelul avea o şampanie, un deliciu, şi i-a turnat lui Finkel un pahar. Iar Finkel s-a arătat sincer entuziasmat. Prin urmare Colonelul l-a-ntrebat: „Zău, chiar îţi place şampania aia, ai, Finkel? Să văd dacă pot să-ţi fac rost". Peste două zile Finkel găseşte-o ladă care-l aştepta acasă. O ia repede şi-o pune la rece, pe urmă-i spune neveste-si cum i-a trimis Colonelul o ladă din cea mai bună şampanie pe care-a băut-o el vreodată. Aprind ei lumînările, pregătesc de toate şi se-aşază să ciocnească o cupă înainte de cină. Era apă chioară. Toate sticlele din ladă erau pline cu apă.

Cu altă ocazie, Colonelul a venit la o repetiţie îmbrăcat ca Robert E. Lee. Cum Finkel intrase-ntre timp în horă şi gusta bancurile Colonelului, şi-a-nchiriat şi el o uniformă de amiral din secolul al şaptesprezecelea. Pe urmă Colonelul i-a-mbrăcat în uniforme de soldaţi din garda regală pe cei doi agenţi de la William Morris, care-i fuseseră repartizaţi, şi i-a pus să stea-n poziţie de drepţi la uşa cabinei lui, timp de două zile. Iar Finkel trebuia să găsească-o replică pe măsură.

Spectacolul urma să se-nregistreze pe bandă în ultima săptămînă din iunie, aşa că pe douăzeci şi şapte, într-o marţi seara, Elvis a ţinut o conferinţă de presă care coincidea cu vizita făcută la studiourile N.B.C. din Burbank de către patruzeci şi cinci de redactori de televiziune din toată ţara.

— La conferinţele de presă se enervează-ntotdeauna fiindcă nu se pun decît întrebări tîmpite, relatează Steve, care stătea atunci lîngă Elvis. (Steve şi Finkel purtau la gît eşarfe la fel cu a lui Elvis.) Detesta toată treaba, da' cred c-avea o satisfacţie grozavă că poate fi complet detaşat. E la-nălţime, nici nu-ncape vorbă. N-are nevoie de nimeni în chestii d-astea. Primele lui impulsuri sînt, de obicei, corecte. Mă şi miram cît umor putea să aibă şi cum era-n

stare să facă haz de el însuși. De cîte ori se pregătea să răspundă la vreo-ntrebare, îmi dădea un ghiont pe sub masă ca și cum mi-ar zice : „Fii atent că-l aranjez pe tipu'". Pe urmă atrăgea discuția asupra lui și spunea că se grăbește să facă „specialul" pînă nu-mbătrînește sau cine știe ce chestii de genul ăsta.

Mai întîi s-au înregistrat pe bandă numerele de spectacol propriu-zis. Și unele-aveau o figurație teribilă, nu te puteai mișca de-atîția dansatori și cîntăreți. La petrecerea de familiarizare, care s-a dat înainte de începerea repetițiilor, s-a strîns atîta lume (numai în secvența de deschidere a numărului intitulat *Guitar Man* apăreau treizeci și șase de dansatori, treizeci și cinci de instrumentiști, în total optzeci de persoane) încît toți purtau cîte-un ecuson cu numele scris pe el. Inclusiv Elvis, care-avea unul cu „Salut ! Mă cheamă Elvis. Pe tine cum te cheamă ?" Într-un număr, Elvis își schimba costumul de mai multe ori. În altul îi apărea numele pe fundal cu litere luminoase înalte de douăzeci de picioare.

În ziua înregistrării pe bandă video a spectacolului cu public, Elvis nu mai era chiar așa de sigur pe el.

— Era de-a dreptul speriat, povestește Bones. Îi curgea transpirația pe sub machiaj și mi-a spus : „N-am mai apărut de opt ani în fața oamenilor ăstora. Ce fac dacă nu mă plac ? Da' dacă rîd de mine ?"

— Jucase desigur în filme, spune Scotty, și uneori pe platou erau cîte trei-patru sute de oameni, da' era altceva.

— Are dreptate, spune D.J. Ăia de la filmări erau plătiți să rîdă și să țipe. Da-n studio veneau spectatori adevărați, nu figuranți.

Posesorii de bilete (între care și Diskin cu familia, care-a trebuit s-aștepte laolaltă cu toți ceilalți) au intrat grămadă-n studioul N.B.C. și s-au așezat în tribunele neacoperite pe cele trei laturi libere ale scenei. Era o scenă de 15 pe 15 picioare, drapată-n alb, cu margini roșii. În ultima clipă Colonelul a propus să fie mutate lîngă scenă fetele cele mai drăguțe din sală sau chiar să stea pe marginea ei.

— A avut o idee genială, zice Bones. „Aduceți-le lîngă Elvis", spunea el. Colonelul umbla prin mulțime ca un gură-spartă de la bilci și-și alegea fetele care-i plăceau mai mult : „Cine-l iubește pe Elvis cu-adevărat ?" le-ntreba el.

— În sfîrșit a apărut Elvis în costumul ăla de piele. Toți băieții erau înșirați acolo, în partea din fund a scenei. Cînd a luat microfonul, îi tremura clar mîna. S-a văzut și pe ecranele de con-

trol. Da' pe urmă a-nceput să cînte și nu s-a mai văzut nimic. A fost formidabil omu'.

Fusese prezentat de un *disc jockey* din Los Angeles. Lance *LeGault* știa pe dinafară fiecare cîntec, fiecare mișcare-a camerei de luat vederi, fiecare pas pe care trebuia să-l facă Elvis pe scenă. Stătea la dreapta lui c-o tamburină. Charlie Hodge era la chitară, ca și Scotty Moore. Nu lipseau Alan, Lamar și toți ceilalți. Rîdeau, vorbeau, îi suflau lui Elvis sau îi dădeau replici cînd inventa el niște versuri. Cîntecele curgeau firesc și viguros. Vechile șlagăre nu fuseseră date uitării : *That's All Right. [Mama], Blue Suede Shoes, Heartbreak Hotel, Are You Lonesome Tonight, Lawdy, Miss Clawdy* și, ca să-i facă pe plac Colonelului, *Blue Christmas.*

Între timp stăteau de vorbă despre cum a distrus mulțimea bateria lui D.J. și cum l-au cenzurat pe Elvis la Pan Pacific Auditorium din Los Angeles. Strigau, fluierau și repetau ca un ecou una din expresiile preferate-ale lui Elvis : „Mah boy ! Mah boy !" Charlie și-a adus aminte că, odată, o fată a reușit să intre-n casă, a deschis interfonul și-a spus :

— Eu sînt înăuntru. Unde-i Elvis ?

Elvis a apărut ca din senin în spatele ei și i-a zis :

— Aici sînt ! Și dac-ai venit s-o cauți cu lumînarea... ai nimerit-o cum nu se poate mai bine...

Totul era ca la reuniunile din cabină, numai că acum Elvis era-n plină desfășurare : se mișca pe scenă-n lung și-n lat, ca un zeu al fertilității seducător și șiroind de sudoare, cu părul ca de tuș și-n costumul negru de piele strălucind în bătaia reflectoarelor.

— Era atît de-nspăimîntat cînd a pornit-o spre scenă și-așa-l treceau nădușelile cînd a ajuns acolo, își amintește Bones. Cînd s-a terminat spectacolul, era terminat și Elvis. A ieșit din scenă și, practic, l-am luat pe sus. Ne băteam pe spate unul pe altul. Parc-am fi cîștigat un meci de fotbal.

Cu totul, socotind ambele reprezentații, Steve a-nregistrat aproape patru ore. Cea mai mare parte-au aruncat-o la coș, așa că-n programul final, care-a fost gata abia peste trei luni, în septembrie, secvența „în direct" ocupa mai puțin de-o jumătate de oră. Dar era la-nceputul recitalului și făcea cea mai bună impresie. „Experiența" reușise.

— După ce s-a terminat toată treaba, povestește Steve, Elvis m-a-ntrebat ce cred eu c-o să facă el în viitor. I-am răspuns : „Elvis, am senzația, zău, că n-ai să poți realiza toate lucrurile mari pe care le dorești. Poate că ți-ai și aranjat ploile și asta-i doar un mic divertisment vreo lună de zile. Poate c-ai să te-apuci din nou

să faci încă douăzeci şi cinci de filme cum ai mai făcut". Mi-a răspuns: „Nu, nu, n-am să mă mai apuc. Am de gînd să fac lucruri serioase".

Recitalul a fost transmis marţi, 3 decembrie, la ora nouă seara, la concurenţă cu medalioanele *Red Skelton* şi *Doris Day* pe reţeaua C.B.S., şi *It Takes a Thief* şi *N.Y.P.D.* pe reţeaua A.B.C., eclipsîndu-le pe toate. A urmat un „special" Brigitte Bardot şi-amîndouă împreună au asigurat supremaţia reţelei N.B.C. în seara respectivă. În aceeaşi săptămînă s-a lansat albumul cu coloana sonoră. După spectacol, Elvis s-a-ntors în studio ca să refacă partea vocală la cîntecul *Memories,* dar restul a rămas aşa cum fusese preînregistrat pentru numerele de spectacol propriu-zis şi cum fusese cîntat în direct pentru secvenţele cu public. Şi „specialul" şi albumul au fost primite favorabil.

„Ţi se pare că ai în faţă o minune cînd vezi cum un om, care se rătăcise, o apucă din nou pe calea cea dreaptă", scria Jon Landau în revista *Eye.* „A cîntat cu o forţă pe care nimeni nu o mai aştepta de la interpreţii de *rock 'n' roll.* S-a mişcat cu o naturaleţe şi cu un dinamism ce trebuie să-l fi făcut pe Jim Morrison să plesnească de ciudă. Şi deşi cîntecele erau în cea mai mare parte vechi de zece-doisprezece ani, le-a interpretat cu atîta prospeţime de parcă ar fi fost scrise ieri."

„N-a mai fost vechiul Elvis care exploata nostalgia de început a *rock*-ului şi a vetustei dominaţii tiranice a lui Ed Sullivan", spunea cronicarul de la *Record World,* „ci un artist modern, viril şi plin de umor, care vibrează în ritmul trepidant al zilelor noastre."

Time din New York scria să Elvis „a contribuit la transformarea lumii *pop* din iluzie în realitate" şi-l numea „fascinant".

În aceeaşi ediţie, din 4 decembrie, a revistei *Time* din New York au apărut alte două reportaje despre Elvis. Unul relata faptul că cititorii celei mai bine cotate reviste muzicale din Anglia, *New Musical Express,* îl desemnaseră pe Elvis drept cîntăreţul numărul unu al anului. Iar Mike Jahn consemna un interviu cu Tom Diskin, unde se spunea că venitul pe care-l realiza Elvis de pe urma filmelor era într-o scădere destul de vizibilă ca să-l determine pe Colonel să se gîndească la nişte recitaluri.

„Avînd în vedere factorul timp", îi declarase Diskin lui Jahn, „este mai avantajos ca Elvis să dea spectacole cu public. Pentru un film îi trebuie în medie cincisprezece săptămîni. Dacă dă concerte zece săptămîni la rînd, cu 100 000 de dolari pentru fiecare concert săptămînal, iese mult mai bine".

Diskin spunea că Elvis mai are două filme de făcut, dar că treaba asta „menține pe tapet" posibilitatea unui turneu de concerte peste opt-nouă luni. Un asemenea turneu, zicea el, ar cere mult timp pentru a fi organizat în mod corespunzător. În afară de asta, era de preferat să-l amîne pînă la vară, cînd s-ar putea da concerte pe arenele de baseball, considerate în acel moment singurele locuri în stare să asigure 100 000 de dolari pe seară.

Elvis însuși mărturisea în 1968 :

— Am de gînd să mă schimb în multe privințe. N-o poți ține-ntruna cu același lucru ani la rînd. E mult de cînd n-am mai făcut pe plan profesional nimic în afară de filme și albume. De-acu-ncolo n-aș mai vrea să scot atîtea filme ca pîn-acuma, cam trei pe an. Mă gîndesc să plec curînd într-un turneu de recitaluri. O să-ncep probabil aici, în țară, pe urmă-o să dau niște concerte-n străinătate, probabil mai întîi în Europa. Vreau să văd locuri pe care nu le-am mai văzut. Mi-e dor să iau contact direct cu publicul.

Elvis începuse să schimbe cîte ceva : devenise tată, acceptase roluri de filme parcă mai consistente, mai mature, își întorsese iar privirile spre televiziune. În 1968 s-a mai produs o schimbare demnă de luat în seamă, și anume în privința discurilor. Apăruseră cîteva, în afara albumelor cu coloana sonoră : un grupaj de vechituri adunate la-ntîmplare și botezate *Elvis Sings Flaming Star and Others* (Elvis cîntă *Flaming Star* și altele) un album lansat de Singer ca să facă reclamă „specialului", și volumul 4 al seriei *Elvis' Gold Record,* ce cuprindea douăsprezece cîntece lansate în ultimii opt ani, din care, de fapt, numai trei se vînduseră într-un milion de exemplare.

Dar dacă albumele au cam turtit pălăria publicului, nu același lucru se poate spune despre majoritatea discurilor *single* scoase pe piață în 1968. Seria fusese inaugurată în ianuarie cu o versiune îndrăcită a cîntecului lui Jerry Reed, *Guitar Man.* Pentru cei ce caută sensuri în versurile unor cîntece, iată un exemplu tipic pentru Elvis : „Am bătut cale lungă de la spălatul mașinilor/Și-am ajuns unde-am zis c-o s-ajung/Dar, acum că sînt aici, știu sigur/Că nici n-am ajuns încă/ Și cred c-am s-o iau din nou din loc/Cu chitara agățată de gît/Și mă duc înapoi pe șosea/Și n-o să mă mai întorc nicicînd, nicicînd".

Pe cealaltă față a discului era *High Heel Sneakers* (TenișI cu toc înalt), un succes al lui Stevie Wonder. Deși avea și el mult din forța unui „vechi Presley", în clasamente a apărut numai

Guitar Man, care-a ajuns în perioada lui de glorie pe-un decepționant loc patruzeci și trei.

În martie Elvis a lansat un nou *country rock* al lui Jerry Reed, *U. S. Male* (Bărbatul american), care-a urcat pînă pe locul douăzeci și opt. Pe cealaltă față avea cîntecul ce dădea titlul filmului *Stay Away, Joe*, a cărui vînzare l-a făcut să se situeze mai tîrziu în poziția șaizeci și șapte. I-au urmat alte trei discuri: *You Never Walk Alone* (Nu mergi niciodată singură), programat de Paști, *Your Time Hasn't Come Yet, Baby* (Nu ți-a venit încă timpul, păpușico) și *A Little Less Conversation* (Ceva mai puțină conversație), dar nici unul n-a urcat mai sus de locul șaizeci și trei.

Dar apoi în octombrie, cînd mai erau două luni bune pînă să se dea la televizor „specialul", R.C.A. a lansat *If I Can Dream*. În decembrie ajunsese pe locul doisprezece în clasamentul revistei *Billboard*, poziția cea mai bună din ultimii cinci ani. Tot *If I Can Dream* a fost primul *single* al lui Elvis care-a atins milionul și asta de mai bine de trei ani.

Și în sfîrșit, în ianuarie 1969, Elvis a intrat din nou într-un studio de înregistrări din Memphis, pentru prima oară după paisprezece ani, de cînd plecase de la Sun. Gîndindu-se la toate astea, multora li s-a părut că Elvis se-ntorsese „pe calea cea dreaptă".

Chips Moman și-al său American Recording Studio din Memphis erau în plină înflorire, deși, judecînd după instalații, n-ai fi zis. Vopsit în portocaliu și negru, studioul ticsit, prin care parcă trecuseră tătarii, era o fostă lăptărie cu destinație schimbată. Mereu i se strica cîte ceva și mereu era-n reparație. În birouri, care erau alături, deasupra unui restaurant, se intra numai pe-o scară de incendiu paradită. Și, colac peste pupăză, imobilul se găsea într-unul din cele mai sărace și mizere cartiere ale orașului. Bulevardul de lîngă studio putea să poarte numele lui Danny Thomas și al multor alte stele ale cîntecului care veniseră să facă înregistrări acolo, dar strălucirea Hollywoodului era departe.

Totuși, la 13 ianuarie, cînd Elvis a venit în studio, Chips, unul din proprietari, se lupta din greu să facă față ca producător tehnic unui șir de nouăzeci și șapte de discuri top, programate pentru o perioadă de numai douăzeci și opt de luni.

Cîteva se datorau unui grup pe care-l recrutase Chips, *Box Tops*, iar alte cîteva aparțineau lui Dionne Warwick, Joe Tex, Wilson Pickett, Joe Simon, regretatului Roy Hamilton, lui Neil Diamond și Merilee Rush. Chips mărturisește că scosese-atîtea șla-

găre nu pentru c-amărîtu' ăla de studio avea un „sunet" special, după cum susțineau unii, ci pentru că orchestra casei era așa de bună. Tocmai grupul ăsta care făcea fundalul sonor, spune el, experiența fiecărui membru din formație, l-a atras pe Elvis.

— Elvis știa bine ce-avea să iasă de-aici, povestește Chips. Eu unul făcusem odată cunoștință cu el, da-ncolo nimic. Eram de multă vreme la Memphis. El a venit probabil pentru instrumentiști fiindcă ei erau la toate-nregistrările. Au un contract cu noi. Sînt de-ai noștri din organizație, din familie.

Instrumentiștii erau din Memphis și pe unii Elvis îi cunoștea de ani de zile, chiar dacă nu lucrase cu ei. Reggie Young și Bobby Emmons, chitaristul și organistul, fuseseră-n *combo*-ul răposatului Bill Black. Gene Christman, bateristul, cîntase cu Jerry Lee Lewis. Bobby Wood, pianistul, avusese· cîteva piese proprii de succes. Mike Leech, contrabasistul, cîntase-n cluburile din oraș ani de zile. La partea tehnică pe Chips îl ajuta unul din chitariștii și contrabasiștii de renume din țară, Tommy Cogbill. Pentru-nregistrările cu Elvis, Chips a mai pus cîțiva suflători — Wayne Jackson, Ed Logan, Bob Taylor — a adus o parte din partida de coarde-a orchestrei simfonice din Memphis și-un grup de cîntăreți care să facă fundalul sonor. Printre ei era Ronnie Milsap, un interpret alb de *blues*. Era opera lui Chips. El îl descoperise pentru Casa de discuri Scepter. Numele lor nu spuneau mare lucru dincolo de Memphis, în schimb muzica...

Elvis a-nchiriat studioul pentru zece zile, din care patru a avut laringită. Cu toate-astea, începînd înregistrările la opt seara și trăgînd tare pînă-n zori, a scos treizeci și șase de cîntece cu care-a făcut două albume : *From Elvis in Memphis* (De la Elvis din Memphis), lansat în mai, și jumătate din setul *Memphis/Las Vegas,* lansat în octombrie. Tot de-aici i-au ieșit și niște discuri *single* la marea-nghesuială. I-au rămas și cîteva piese de rezervă. Pentru Elvis a fost, fără doar și poate, cea mai productivă serie de-nregistrări. A demonstrat totodată, cît se poate de limpede, că trecuse vremea cîntecelor din filme de genul *Fort Lauderdale Chamber of Commerce* (Camera de comerț din Fort Lauderdale) și *No Room to Rhumba in a Sports Car* (Nu e loc de rumbă într-o mașină sport).

Găsise cîntece simple ca *Long Black Limousine* (Mașina neagră), unde se vorbește despre iubita dusă acasă pe carul mortuar, și compoziția lui Eddy Arnold *I'll Hold You in My Heart Till I Can Hold You in My Arms* (Am să te țin în inimă pînă cînd am să te pot ține-n brațe). Găsise *blues*-uri deocheate : *Power of*

My Love (Puterea iubirii mele) și *After Loving You* (După ce le-am iubit). Găsise balade pline de sevă, cum era *And the Green Grass Won't Pay No Mind* (Și iarba verde nici n-o să se sinchisească) a lui Neil Diamond și *Any Day Now* (Oricînd) a lui Burt Bacharach, precum și cîntecul clasic al muzicii *country* moderne, *Gentle on my Mind* (Ușor în mintea mea) al lui John Hartford. Găsise și cîteva cîntece de-ale lui Mac Davis, un tînăr din Texas care zice c-a simțit primul impuls să scrie cîntece după ce l-a văzut pe Elvis la Lubbock, în 1954.

Elvis înregistrase deja trei din piesele lui Mac (*A Little Less Conversation, Memories* și *Charro*, ultimele două aveau să fie lansate-n martie) și lucra cu Billy Strange cînd Chips a mai cerut și altele.

— Chips mi-a spus c-are nevoie de cîteva cîntece *country*, povestește Mac. Nu știam ce vrea, așa că i-am trimis o bandă cu șaptesprezece cîntece de-ale mele. Primele două erau *In the Ghetto* (În ghetou) și *Don't Cry, Daddy* (Nu plînge, tăicuță).

Mac povestește că pe *Don't Cry, Daddy* îl cîntase la Elvis acasă, cu cîteva luni în urmă, și că Elvis îi spusese că vroia să-l pună pe disc odată, pentru că-i aducea aminte de mama lui. Cît despre *Ghetto*, zicea el, fusese respins de Billy Medley, care considera „că Elvis făcuse și-așa destule cîntece de tip protestatar".

După seria asta de-nregistrări, Elvis și Priscilla au plecat la Aspen, în Colorado, pentru o lună de vacanță. Acum a-nvățat Elvis să schieze.

Charro a apărut pe ecrane în martie. Se pare că numai cîțiva critici au văzut un progres în acest prim film nemuzical al lui Elvis. Cîntecul care dădea titlul filmului, dublat pe partea cealaltă a discului de *Memories* din „specialul" de televiziune, s-a furișat tîrîș-grăpiș pînă pe locul patruzeci din top. În aprilie s-au mai lansat două discuri *single*: cel pe care Elvis îl scotea în fiecare an de Paști, reunind cîntecele ce dădeau titlul a două albume de muzică religioasă, *His Hand in Mine* și *How Great Thou Art*, și „cîntecul protestatar" pe care-l respinsese Bill Medley. Pentru Elvis lucrurile se schimbaseră brusc.

In the Ghetto e povestea unui copil născut în ghetou, care-avea „să fie un tînăr furios cîndva", să-nvețe să fure și să se bată. Copilul a crescut, și-a cumpărat un pistol și-a fost omorît într-o tentativă de jaf. Publicul s-a uitat în partea cealaltă și-a doua zi alt copil a văzut lumina zilei în ghetou. Multora le-a pierit graiul cînd Elvis a dat drumul cîntecului, da' n-ar fi trebuit,

pentru că, în fond, era o continuare logică a lui *If I Can Dream*. Totuşi *disc jockey*-i, care în perioada de după *Beatles* şi Dylan umblau cu limba şi mai scoasă după Elvis, au început să dea la radio discul *ăsta* mai mult decît oricare altul din şirul scos de Presley în ultimii ani. Şi-aşa a ajuns pe locul trei, făcînd repede vînzare c-un milion şi jumătate de exemplare.

Întîmplător, pe cînd *In the Ghetto* lua alură de şlagăr, Elvis era la Hollywood şi făcea un nou film (al treizeci şi unulea) despre un ghetou. Era o producţie cu calităţi discutabile, intitulată *Change of Habit* (Schimbarea straielor). Titlul provenea de la faptul că Elvis, în rolul unui medic de la periferie, se-ndrăgosteşte de una din surorile de caritate care (da' asta el n-o ştie) e călugăriţă. Şi dacă premisa asta nu era de-ajuns ca să răvăşească minţile admiratorilor lui Presley, ce-au născocit cei trei scenarişti în continuare a suplinit lipsurile cu vîrf şi îndesat. Sora de caritate-călugăriţa-iubita lui Elvis, interpretată de Mary Tyler Moore, nu era decît *una* din cele trei călugăriţe care-şi schimbaseră straiele ca să lucreze-n ghetou şi care-au trăit, fiecare-n parte, cîte-o clipă supremă : domnişoara Moore, cînd un pacient gîngav din clinica lui Elvis a-ncercat s-o violeze, Jane Elliott, cînd a fost nevoită să-l ia la pumni pe-un băcan necinstit, şi Barbara McNair, cînd a dat nas în nas cu cîţiva militanţi de culoare de prin partea locului. Da' totul s-a sfîrşit cu bine. Elvis i-a cerut mîna surorii de caritate-călugăriţei-iubitei şi, deşi lucrurile n-au fost foarte clare, spectatorul a rămas cu impresia că ea avea de gînd să-şi părăsească suratele şi să accepte propunerea. Elvis a cîntat în film trei cîntece şi-a făcut pe nebunu' c-o nouă coafură : părul mai lung şi mai vîlvoi.

Pe urmă, Elvis şi Priscilla s-au dus în Honolulu cu Patsy şi Gee Gee pentru două săptămîni.

La sfîrşitul lui mai Elvis era din nou la Memphis ca să vadă cum îi mută caii de la *ranch*-ul din Mississippi la Graceland. În timpul vacanţei, taică-său, care are şi-acum în mînă o parte din problemele financiare ale lui Elvis, vîndu-se ferma lui L. McClellan. McClellan i-a plătit 440 100 de dolari pentru Cercul G şi-a spus c-avea de gînd să-l transforme-n club comunal, cu bar, teren de minigolf şi piscină.

Odată ce-aveau la Graceland caii care stăteau în grajdurile din spatele corpului principal al casei, Elvis şi Priscilla au început să iasă călare aproape-n fiecare zi prin împrejurimi. De fapt, vizitele lui Elvis acasă, la Memphis, urmau acum un program

strict, dar convenabil. Elvis se scula din pat după-masa, făcea o baie în piscină, își lua micul dejun și, pe la cinci și jumătate-șase, cobora la poarta din față ca să dea autografe și să stea de vorbă cu admiratorii care veneau să-l vadă. Uneori, cînd mulțimea era atît de rebelă că poliția trebuia să trimită patrule pentru descongestionarea traficului, Elvis punea să se deschidă porțile ca să poată intra toată lumea. Mai pe urmă apăreau unii din băieți pentru-o partidă de *pool* sau ca să se uite la televizor, pînă pe la miezul nopții, cînd, la unul din cele două cinematografe din centru, începeau „filmele de la miezul nopții".

Filmele de la miezul nopții intraseră-n tradiție.

— Asta făcea Elvis după ce s-a lăsat dă-nchiriat ringul dă patinaj pă rotile și parcul dă distracții, povestește Alan Fortas, care-avea să se despartă curînd de grupul Presley, acuma că vînduseră *ranch*-ul. Paul Shafer dă la cinematografu' Malco organiza tot pentru el. În fiecare noapte Elvis vrea să vadă filme, deci domnu' Shafer rezervă cinematografu' dă la miezul nopții-ncolo și-oricînd vrea Elvis, el îi pune filmele pă care le cere. Dă obicei, sînt ultimele apariții, ce e mai la modă. El vine-acolo cu cîți prieteni găsește, plus alții care-au aflat dă spectacol, președinți dă la cluburile dă admiratori și-așa mai dăparte. În unele seri se fac patruzeci-cincizeci dă inși. Puneam filmele unu' după altu', toată noaptea. Stăteau cîteodată-n sală dă la un'ș'pe seara pînă la cinci-șase dimineața. Și se uitau la filme. În fiecare noapte. Sau poate zic prea mult, nu-n fiecare noapte, da' măcar dă cinci ori pă săptămînă. Credeți-mă. Și-acu tot așa face. E nebun după filme. Nu se satură niciodată.

Unele filme pe care le vedea Elvis nu erau chiar de ultimă oră, ci puțin mai vechi, din cele care-i plăceau în mod deosebit. Unul era *Goldfinger*. Alteori, fie la Malco, fie la Memphian sau la un proiector de șaisprezece milimetri, montat în camera de lucru de la Graceland, vedea cîte-un film de-al lui. Dar niciodată *Jailhouse Rock*, pentru că partenera lui, Judy Tyler, murise-ntr-un accident, în luna de miere, la o săptămînă după ce se terminase filmul. Și nici *Loving You*, unde, într-o scenă, apărea mama lui printre spectatori. Așa că de cîte ori se-ntorcea la lucru, vedea cam treizeci-patruzeci de filme.

De data asta, întoarcerea la lucru îi aducea ceva nou lui Elvis. La 5 iulie pleca din Graceland și se ducea la Los Angeles ca să-nceapă repetițiile pentru ceea ce-avea să fie prima lui apariție-n public după mai bine de opt ani.

XV

LAS VEGAS

— M-AM SĂTURAT să le cînt ălora de-i cotonogesc în filme, declara Elvis la Las Vegas, în seara inaugurală.

Aşadar, cu luni în urmă, Colonelul se-apucase să pună la cale-un contract cu International, o clădire cu treizeci de nivele, care-avea să fie cel mai mare hotel din Las Vegas (1519 camere). La data negocierilor era încă în construcţie. Odată terminat, a fost primul mare hotel ridicat în alt loc decît pe bulevardul principal. A costat 60 milioane de dolari şi era înalt de 346 de picioare (cea mai înaltă construcţie din Nevada). Avea cel mai mare cazinou din lume şi-n centrul zonei de recreere de pe acoperiş, care se-ntindea pe-o suprafaţă de 8,5 acri, se afla o piscină ce-nghiţea 350 000 de galoane de apă. Era cel mai mare lac artificial din Nevada, dacă nu punem la socoteală lacul Mead. Avea 240 de mile de covoare, peste 2500 de salariaţi (cărora urma să li se plătească 25 milioane de dolari în primul an), un teren de golf cu optsprezece găuri, o sală de conferinţe cu 5000 de locuri, şase săli de mese mai importante (în afara sălii botezată Internationale, a cărei capacitate era de 2000 de locuri şi care-avea să găzduiască spectacolele lui Elvis timp de-o lună), o mie de-automate pentru jocuri mecanice şi-un birou de rezervare a camerelor pe bază de computer.

Prin urmare, nici că se putea găsi un loc mai potrivit pentru reîntoarcerea lui Elvis la public.

Colonelul a făcut tîrgul cu Bill Miller, vînătorul de talente cu statură herculeană şi ghiocei la tîmple, care se-ncumetase primul s-arunce-n joc onorarii, incredibile la vremea aceea, pentru Red Skelton, Ray Bolger, Donald O'Connor şi-alte vedete ce nu mai apăruseră-n public de ani de zile. Şi tot el a fost primul care-a

adus pe scenă superproducțiile. Miller trăia în semipustnicie în Antilele Mici cînd a fost rugat să se-ocupe de International și s-aducă pe scenă nume capabile să umple-o sală de spectacole de două ori mai mare decît oricare alta din oraș.

Miller nu discută despre aranjamentele lui, dar cînd Barbra Streisand a inaugurat sala Internationale, la 2 iulie, se știa că impresarul ei încheiase-un contract complicat de-un milion de dolari, pe-o perioadă de patru ani. Nick Naff, șeful publicității de la International, afirmă că, inițial, contractul cu Elvis era pe patru ani, cîte-un angajament pe an, pe bază de opțiune.

— Da', spune Nick astăzi, contracte de felul ăsta nu-nseamnă mare lucru pentru Colonel. Lui îi place să discute cîte-un angajament o dată.

Se pare că și lui Elvis i s-a promis milionul de dolari. Dar pentru ca Parker să poată spune că-i mai pricopsit decît Barbra Streisand, forțelor Parker-Presley li s-au dat mai multe „suplimente", ca de exemplu cazare și transport.

Apoi a sosit vremea să pună spectacolul pe picioare. Colonelul l-a angajat pe Sammy Shore, un comic guraliv și muncitor, care mizează pe umorul barurilor învăluite-n fum, n-aduce nimic nou pe scenă și se ferește de orice improvizații. Elvis și-a adunat cîntăreții pentru fundalul sonor și-a găsit pe cineva să se-ocupe de orchestră. Vocile bărbătești erau de la *Imperials*, un cvartet cu care mai lucrase Elvis la-nregistrarea albumului *Spin-out* și-a unuia din L.P.urile cu muzică religioasă, *How Great Thou Art*. (*Jordanaires* fuseseră invitați din nou, dar și-au dat seama că nu puteau să lipsească atîta vreme din Nashville. Gordon Stoker spune c-asta-i una din marile dezamăgiri din viața lui.) Cele patru fete erau din formația *Sweet Inspirations*, care-avea pe-atunci contract cu Casa de discuri Atlantic. Șeful de orchestră era James Burton, unul din cei mai buni și cunoscuți chitariști de studio din Los Angeles.

— Mai întîi m-a sunat Tom Diskin, povestește James astăzi, și m-a-ntrebat dacă nu m-ar interesa să fac o formație. Am zis că da, după care-am primit un telefon din Memphis. Era Joe Esposito. N-auzisem niciodată de el. Nu mi-a spus decît : „Vrea să vorbească cineva cu dumneavoastră". Apoi Elvis a zis alo. Am discutat, am întors problema pe toate fețele și, după vreo patruzeci de minute, am priceput ce vrea. Ce vroia Elvis, spune James, era să iasă o formație *rock 'n' roll*, iar cei patru oameni angajați de el erau, dacă nu-ntotdeauna cei mai solicitați, în orice caz cei mai buni care puteau fi găsiți.

James, ca și Elvis, a pornit de la *country rock*. Era originar din Shreveport și-și amintește că l-a văzut pe Elvis sîmbătă seara în *Lousiana Hayride*. Primul disc l-a-nregistrat la cincisprezece ani, în 1957, și-avea melodia lui Dale Hawkins, *Suzie Q*. Apoi a plecat la Hollywood, unde-a turnat un film publicitar cu cîntărețul *country* Bob Luman *(Carnival Rock)*. Tot acolo l-a cunoscut pe Ricky Nelson, care l-a rugat să vină la el în orchestră, ceea ce-a și făcut curînd după aceea. Vreun an de zile a stat cu Ricky, cu fratele acestuia, David, și cu părinții lor, Ozzie și Harriet. În ultimii ani aproape nu cîntase decît în studio și refuzase sistematic să facă turnee și să dea concerte cu public. Odată a refuzat un angajament de trei luni în formația lui Bob Dylan, fiindcă, după părerea lui, banii n-au noblețea lucrului în studio. Recent și-a cumpărat o casă în zona lacului Toluca din Los Angeles, aproape de fosta reședință a lui Bob Hope. E nebun după Cadillacul lui tip 1949, deși mai are încă șase mașini. E-nsurat și-are doi copii.

Jerry Scheff, contrabasistul blond și mustăcios, s-a născut în nordul statului Carolina, a cîntat patru ani la contrabas și tubă în orchestra marinei, apoi a călătorit cu ceea ce numește el „niște obscure formații de muzică *Dixie* și promenadă" și-n cele din urmă a sosit la Los Angeles, unde s-a făcut muzician de studio. Instrumentele și garderoba îi arseseră în barul de noapte unde lucra, la Palm Springs. A cîntat în studio patru ani, c-o-ntrerupere de șase luni, în 1969, cînd a fost într-un turneu ca unul din prietenii formației *Delaney and Bonnie*. E-nsurat și-are doi copii.

Ronnie Tutt, bateristul bărbos, un alt prieten de-al formației *Delaney and Bonnie*, e din Dallas, unde-a cîntat din gură ca bas și-a făcut pe percuționistul la o firmă care scotea înregistrări cu clinchete de clopoței în scopuri comerciale. Tocmai se pregătea să se mute cu nevasta și cei șase copii la Los Angeles cînd a fost invitat să dea o probă pentru orchestra lui Elvis. S-a oprit o lună la Las Vegas, în drum spre California. Cînd nu cînta cu Elvis, era și el un muzician de studio foarte activ.

Larry Muhoberac l-a acompaniat pe Elvis la pian, orgă și pian electric. Îl chemase Tom Diskin, care-l știa bine fiindcă, vreo zece ani, îl văzuse lucrînd cu Elvis din cînd în cînd. Era tînăr pe-atunci și regizase concertul de binefacere pe care l-a dat Elvis la Memphis în 1961. Larry mai cîntase-n orchestrele Woody Herman, Hal McIntyre și Ralph Flanagan și era director adjunct la firma unde lucra Ronnie. Larry e din New Orleans, e-nsurat și-are patru copii. Acum cîntă-n studio.

Singurul din formație de care nu se putea zice că-i muzician de studio se numește John Wilkinson. El e-n primul rînd solist vocal și-are contract cu R.C.A. Victor, ca și Elvis, dealtfel. De discurile lui se ocupă Rick Jarrard, care are-n mînă și discurile lui José Feliciano. Wilkinson cînta la ceea ce-n limbajul lui James Burton se numește „chitară ritmică de fundal" și, asemeni celor mai mulți membri ai formației, dădea o mînă de ajutor la partea de armonie. Să nu uităm că nici unul nu folosea microfonul.

Membru din oficiu și băiat la toate al *combo*-ului era Charlie Hodge, care cînta la chitară acustică. Era prietenul lui Elvis de pe vremea armatei.

Băieții-aveau o groază de trăsături comune. Cei mai mulți erau născuți și crescuți în sud sau, ca și Elvis, erau legați intim de tradiția muzicii *country* și a *blues*-ului. (Elvis însuși susține că muzica *country* l-a influențat mai mult decît *rhythm and blues*, dar nu cu mult mai mult.) De fapt, cu toții-s de acord că Elvis i-a făcut să se-apuce de treaba asta. Erau ceva mai în vîrstă decît mulți din muzicienii contemporani — în jur de treizeci de ani — și-aveau o anumită rezervă, un gen de maturitate care se potrivea cu-a lui Elvis. Mai toți erau familiști, oameni așezați și la locul lor.

Mai întîi, Elvis a făcut repetiții cu orchestra două săptămîni la Los Angeles. Au cîntat peste-o sută de melodii, din care-a ales vreo douăzeci pentru nucleul spectacolului. Din astea, aproape-o duzină erau șlagăre mai vechi de-ale lui, iar restul, cîntece mai noi. Cîteva le-a luat de la alți cîntăreți. Elvis și-a pus la punct și „coregrafia", dar nu în sensul tradițional al cuvîntului, fiindcă el n-a folosit niciodată așa ceva. Pur și simplu era vorba de niște lovituri de karate și vroia să le bage-n spectacol. Apoi și-a dus băieții la Vegas, unde-au mai repetat două săptămîni cu *Imperials* și *Sweet Inspirations* și, în cele din urmă, cu orchestra de douăzeci și cinci de persoane a hotelului.

Ulterior, unul din membrii formației, Larry Muhoberac, a fost înlocuit cu Glenn D. Hardin. Să-l ascultăm pe-acesta din urmă :

— Lu' Elvis îi place să repete, să stea pe lîngă băieți și să cînte. Nu repetă numa' ce trebe. Repetă orice. Dacă te pui pe cîntat *Stagger Lee*, îi place și lui și-l cîntă cu tine, mă, frati-miu, o oră jumate. Și-i place, al dracului ce-i place. Și d-asta, cînd ești pe scenă cu el, ți se pare c-ai cîntat toate cîntecele de pe lume. Și, poți să știi, odată-i vine să se-apuce de unu' din ele. E ca la el acasă. Cred că s-a gîndit dinainte la toate astea. N-are decît să se-apuce de ce-i vine-n minte și băieții-s în stare oricînd să-l acompanieze.

Cînd s-au terminat repetițiile, Elvis slăbise cincisprezece livre și nicicînd n-arătase mai bine.

— Inauguram un hotel, spune Nick Naff, și-aveam clar în minte ce-nseamnă asta. Știam că Barbra Streisand era o atracție nemaipomenită în momentul acela, cea mai grozavă. Tocmai cîștigase-un Oscar, pe ecrane-avea trei filme, numele ei era bombă, nu alta. Pe cînd Elvis era un ilustru necunoscut. Nu știam cum o să fie. Bănuiam c-o să aibă priză, dar...

— Cu Streisand, spune Glenn D. Hardin, n-aveau cum să umple-afurisita aia de sală. Da' cu Elvis, era plină că n-aveai unde s-arunci un ac. Elvis era cuvîntul magic.

Sosiseră admiratori din Europa și Australia. La hotel se primeau telefoane din toată țara. Oamenii cereau să li se rezerve locuri care nici nu mai existau. Pentru prima săptămînă se vînduseră toate biletele și pentru restul lunii cam la fel.

Totuși nimeni nu vroia să riște. La sfîrșitul lui 1968 și-nceputul lui 1969, apăruse-un fel de „efervescență" a *rock*-ului — ca o reacție de masă la hiperintelectualizarea muzicii *rock*. Reintraseră-n atenția publicului nume ca Dion, Rick Nelson, Little Richard, Bill Haley, Fats Domino, Carl Perkins, Chuck Berry și alții. Elvis se bucurase și el de-o oarecare atenție din partea presei. Mai ales datorită unor înregistrări mai bune și-a „specialului" de televiziune, dar și datorită interesului renăscut pentru muzica *rock*.* Elvis chiar fusese lăudat mult și-adesea în presa de avangardă, lucru care l-a mirat pînă și pe mintosu' de Colonel. S-a convenit ca nici un reporter, indiferent dacă lucra pentru *Time* din New York sau pentru *Free Press* din Los Angeles, să nu fie-admis în sală la spectacolul inaugural, chiar dac-ar fi vrut. Pentru a ușura situația, Kirk Kerkorian, proprietarul hotelului, le-a pus la dispoziție avionul său personal, un DC-9, primul avion particular de acest tip, care fusese reproiectat pentru a transporta regește douăzeci de pasageri.

„Cui i-ar da mîna să refuze o asemenea ofertă?" se-ntreabă Robert Christgau în *The Village Voice*.

Sala Internationale era o capodoperă de ostentație, cu un restaurant monstruos, pe mai multe nivele, și cu balcon, în care-ncăpeau bine aproape 2000 de persoane. Decorația se compunea,

* Cam pe cînd Elvis își onorase jumătate din angajamentul care-a ținut luni de zile, la 17 august, s-a reluat „specialul" de televiziune N.B.C. Din cauza schimbării de anotimp, *Blue Christmas* a fost înlocuit cu *Tiger Man*. Spectacolul s-a bucurat din nou de un interes ieșit din comun din partea telespectatorilor.

printre altele, din imitații de colonade romane, portrete stil Ludovic XIV, mai mari decît modelele vii, lucrate din catifea și dantelă, picturi cu ruine grecești, care făceau de baftă legile perspectivei în artă, și, peste toate astea, niscai îngeri cu mutre de-amorași, care-atîrnau de ziceai că mai au puțin și-o să-ți cadă-n cap. Meniul oferea o gamă restrînsă, dar excelentă, de vinuri și mîncăruri, care-ncepea cu Fonds d'Artichauts Farcis Walewska și se-ncheia cu Savarin Glacé Napoléon.

În sfîrșit, o voce fără trup anunță de undeva :

— Doamnelor și domnilor, bine-ați venit la hotelul Internațional și la spectacolul lui Elvis Presley, cu Sammy Shore, *Sweet Inspirations* și *Imperials*.

Apoi cortina de lame auriu se ridică, se strînge undeva-n tavan și dă la iveală orchestra Bob Morris în smochinguri. Cele patru *Sweet Inspirations* vin spre public în ritm de *bop*, fredonînd melodii din spectacol. Văzînd toate astea, te duceai cu gîndul la formația *Supremes* în deplasare. Urmează Sammy Shore. Știa bine că publicul intrase numai pe bază de invitații și că venise să-l vadă pe Elvis. Așa că și-a adaptat materialul umoristic în consecință.

— Colonelu-a venit la mine și mi-a zis : „Îmi plac bancurile tale". I-am răspuns : „Mulțam. Și mie-mi place mutra ta". Zice el : „Zău ? Păi, pupă-mi mîna". Și pe urmă : „Tinerii n-au habar ce să facă cu tinerețea lor. Dați-ne nouă ce-au puștii și știți ce-o să iasă ? O mulțime de bătrîni cu coșuri pe față".

Cît i-a distrat Sammy pe cei mai bătrîni, plictisindu-i sau scoțîndu-i din sărite pe cei mai tineri, Elvis a stat în culise și-a bătut nervos darabana cu degetele pe coapse. S-a uitat la Sammy, probabil fără să-l audă sau să-l vadă, apoi a dispărut undeva-n spatele scenei ca să spună ceva unuia din băieții care stăteau de pază. Cînd a apărut din nou, tot mai bătea darabana.

Sammy și-a terminat numărul după șablon, cu fraze de inspirație biblică, glume deșănțate și-un răpăit de tamburină. Pe urmă a ieșit din scenă, cortina s-a lăsat și, pentru un moment, a fost o harababură de nedescris : se scoteau pianul și tobele, se montau decorurile, instrumentiștii și cîntăreții se fîțîiau în toate părțile, personalul tehnic muta microfoanele. Apoi cortina s-a ridicat din nou.

Orchestra bubuia un *Baby, I Don't Care* (Iubito, nu-mi pasă) și, fără vreun cuvînt din partea vocii fără trup, Elvis vine-agale în mijlocul scenei, smulge microfonul de pe suport și-și ia poziția celebră a anilor '50 ; își înfige bine picioarele-n podea și-și love-

te genunchii unul de altul cu un zgomot abia auzit. Nici n-a apucat să-nceapă spectacolul pentru care făcuse trei repetiții generale în după-amiaza aceea că publicul l-a lăsat mut. Vroia să-i dea drumu' cu primul cîntec, dar l-a izbit mugetul publicului. S-a uitat în sală. Toți cei două mii de oameni erau în picioare, băteau din palme și fluierau. Mulți se urcaseră pe scaune și urlau. Iar Elvis nici măcar nu deschisese gura.

În sfîrșit, ovațiile s-au stins, orchestra a reluat cîntecul și Elvis și-a reluat poziția.

— Waaaaaaaal, unu pentru bani...

Și-și lovește genunchii.

— Doi pentru spectacol...

Își lovește din nou genunchii și-și bumbăcește chitara acustică.

— Trei, gata, i-am dat drumu' !

Sala parcă făcuse-un salt înapoi în timp. Lăsase-n plata Domnului anii '60 și se-ntorsese-n anii '50, la liceu și la-nceputurile *rock 'n' roll*-ului. Elvis le-a cîntat o versiune prescurtată a lui *Blue Suede Shoes,* care-a durat numai un minut și jumătate. În timp ce sala aplauda, a luat-o la dreapta, spre Charlie Hodge, care i-a dat un pahar cu apă.

— O să vedeți că beau multă api-api, a spus el folosind limbajul fetiței lui. Asta fiindcă aerul deșertului e foarte uscat și-mi face rău la gît. Mi-am adus și niște gîtonadă. Se zice că-i de douăsprezece ori mai eficace decît apa. (Ia sticla-n mînă și-o ridică). Poți să juri că-i bună de-aruncat... așa arată... da' dacă-mi face bine la gît...

Comentariul l-a făcut cu glasul ăla tărăgănat și nedeslușit, atît de familiar, care țîșnise din Mississippi și trecuse printr-atîtea filme pentru ca, cincisprezece ani mai tîrziu, s-apară ca vocea unui cîntăreț degajat și totuși foarte rafinat. În culise băieții rîdeau :

— Gîtonadă... bună de-aruncat... ha, ha, ha !

Elvis a trecut la al doilea cîntec, *I Got a Woman,* după care, ca și cum și-ar fi amintit brusc de ceva, a spus :

— Bună seara, doamnelor și domnilor, și bine-ați venit în marele și trăsnitul hotel International, cu păpușile lui aiurite de pe pereți și cu îngerii-ăia speriați de pe tavan... și, să fiu al dracului, n-ați văzut nimic dacă n-ați văzut un înger care tremură din toate mădularele de frică.

Următorul cîntec a fost *Love Me Tender* și era adresat admiratorilor. Elvis a pus ochii pe-o fată drăguță de pe lîngă scenă, s-a lăsat în genunchi și-a sărutat-o. A mai sărutat una, și-ncă

una, și-ncă una, și tot așa pîn-a înconjurat toată scena. Dar nu s-a oprit deloc din cîntat.

Pe urmă a trecut direct la un potpuriu de cîntece mai vechi : *Jailhouse Rock, Don't Be Cruel, Heartbreak Hotel* și *All Shook Up.* Ici-colo, textul era un pic modificat, ca și cum Elvis s-ar fi jucat cu cîntecele, fără să le mai ia-n serios, cum parcă făcea în anii '50.

Apoi, mai în glumă, mai în serios a spus :

— Asta-i singuru' cîntec care-mi vine-n minte și care exprimă cu-adevărat ce simt eu pentru public.

Și-a cîntat *Hound Dog.*

Era la fel ca-n anii '50 cînd *Hound Dog* era cîntecul cu care-și *încheia* spectacolele. Avea aceeași vigoare, dar nu lipsea și-o ușoară undă de parodie. Elvis cînta cîntecul fiindcă-i plăcea și fiindcă i se părea amuzant. Mai tîrziu, la un concert, le spunea spectatorilor pe cînd se ducea să ia niște apă :

— Cînd beau api-api, probabil că vă spuneți unu' altuia : „El să fie ? Chiar el ? Îl credeam mai grozav".

Elvis știa că există ceva mai grozav decît persoana lui fizică, și-anume imaginea publicului despre el. Și era dispus să-și bată joc de ea.

Celălalt cîntec a fost *Memories.*

Pe urmă s-a uitat la podea și-a descoperit pe ea inițialele „B. S.", trecute cu cretă de marcaj.

— Aici scrie „B.S.", le-a spus el spectatorilor. Credeți că-ncearcă să-mi zică ceva ? (Rîsete sporadice în sală.) Oh... poate-nseamnă Barbra Streisand. (Hohote de rîs.)

Și-apoi a plonjat direct în *My Babe* (Iubita mea), un cîntec în tempo rapid cu care-au făcut carieră *Righteous Brothers.*

După aia, *I Can't Stop Loving You* (Nu pot să nu te iubesc).

Publicul îi răspundea : răspîndea energie în valuri uriașe. Iar Elvis răspundea și el la asta. Vocea îi era mai profundă, mai caldă, mai senzuală decît în zece ani de filme tîmpite, mai viguroasă decît înainte de filmele-ale tîmpite, deși nostalgia ne-ar îndemna să credem altceva. Dar dincolo de toate era atmosfera dată de ritmul strîns și neobosit, dar însuflețitor, al lui James Burton și-al băieților lui, de armonia precisă și nuanțată a celor din *Imperials* și *Sweet Inspirations* ,care umpleau cu sunet fiecare gol, țesînd o perdea sonoră, pe cît de-armonioasă, pe-atît de zgomotoasă.

— Aș vrea să vă cînt ultima mea-nregistrare, a spus Elvis, trăgîndu-și sufletul și luînd o gură de gîtonadă. Mi-a făcut o vînzare grozavă. După care-a adăugat cu modestie : Și zău c-aveam nevoie.

In the Ghetto.

Şi după asta, un cîntec care spunea el c-o să fie următorul *single, Suspicious Minds* (Îndoieli în suflet). Elvis cînta de patruzeci de minute şi publicul era-n delir. Bărbaţii-şi suflecau mînecile şi se deschideau la gulere. Curgeau valuri de sudoare. Femeile se zvîrcoleau pe marginea scaunelor şi stăteau în cumpănă dacă să se repeadă sau nu. Elvis purta un costum de karate stilizat. Era tot negru, strîns în talie şi despicat pe piept. Şi părul ăla negru, negru de tot, care-i venea pînă la urechi, aproape ca al *Beatles*-ilor, picioarele desfăcute, încordate, cu un tremur nervos... Ce mai, stîrnea orice femeie. Nu lipsea decît un ultim impuls.

Era un număr de spectacol propriu-zis, susţinut de întreaga orchestră, în care Elvis povesteşte cum a „căzut în cursă" cînd iubea o fată şi ştia că n-o să poată merge mai departe cu îndoieli în suflet. A transformat scena-ntr-o saltea de karate, luptîndu-se ca unu' care-ncearcă să scape din cea mai mare-ncăierare *western* pe care-a pus-o la cale vreodată Hollywoodul. Şi n-a ratat o notă măcar.

Au urmat iar ovaţii în rafale.

Acum Elvis gîfîia, trăgea aer în piept şi-ncerca să mai înghită un pic de gîtonadă. Şi zîmbea.

„Ieri", cînta el, „toate necazurile-mi păreau departe". Astfel cercul se-nchidea : Elvis, pe care *Beatles*-ii îl luaseră ca model, cînta acum o melodie de-a lor. Apoi a mai cîntat încă una, *Hey, Jude*. Nu tot cîntecul, numai începutul şi partea ritmată („Na, nanana, na na..."), şi tot aşa mai departe. Dacă pînă nu demult sala amintea de-o orgie, sau măcar de ritualurile penticostale ajunse la apogeu, acum se transformase-ntr-un cor enorm.

Elvis îşi termina cîntecul următor, *Johnny B. Goode*, un vechi succes al lui Chuck Berry, şi multe voci din sală mai cereau altele. A dat din cap în semn că le mulţumeşte, dar nu s-a oprit şi-a intrat direct într-un vechi şlagăr de-a lui, *Mystery Train*, cu care-a trecut, pe-aceeaşi linie ritmică, la *Tiger Man* (Omul-tigru).

„Sînt regele junglei", cînta Elvis, „şi mi se spune omul-tigru".

A-ncheiat cu *What'd I Say* (Ce-aş putea să spun), ridicînd din nou două mii de oameni în picioare. A făcut o reverenţă şi-a ieşit din scenă, apoi s-a-ntors şi-a cîntat melodia cu care-avea de gînd oricum să termine recitalul şi care, de-atunci încolo, a făcut finalul fiecărui spectacol : *Can't Help Falling in Love* (Nu pot să nu mă-ndrăgostesc).

Vacarmul a ținut tot timpul cît Elvis a primit felicitările și ghionturile prietenești în culise, în drum spre cabină, unde trebuia să se schimbe pentru conferința de presă pe care-o aranjase Colonelul.

— De ce-ai așteptat atîta pînă să apari din nou pe scenă? l-a întrebat primul reporter.

— Înainte să m-apuc de asta, a trebuit să terminăm filmele pentru care ne-angajaserăm. Mi-a lipsit contactul direct cu publicul. Mi-era din ce în ce mai greu să cînt toată ziua unui aparat de filmat.

— O să mai apari în spectacole cu public?

— Sper că da. Asta și vreau. Mi-ar plăcea să cînt prin toată lumea. Da, bineînțeles că și-n Anglia. M-am oprit la Las Vegas pentru c-aici vin oameni de peste tot.

— Nu te-ai plictisit de genul de filme pe care le faci în prezent?

— Ba da, aș vrea să schimb tipul de scenarii după care-am filmat pîn-acum.

— Nu ți se pare c-a fost o greșeală să faci atîtea albume cu coloana sonoră din filme?

— Ba cred că da. Cînd ai zece cîntece-ntr-un film, nu pot fi toate bune. Oricum, m-am săturat să cînt în pustiu.

Pesemne că ziariștii vroiau ca Elvis să se dezică-n public. Revenea cu insistență aceeași întrebare:

— Ce fel de scenarii ți-ar plăcea?

— Ceva care s-aibă un înțeles acolo. Nici prin cap nu-mi trece să mai fac pe individul care nimerește-ntr-o încăierare, îl cotonogește pe-un alt individ și-n scena următoare-i cîntă.

În sfîrșit, reporterii trecură mai departe:

— Ți-a părut bine c-ai apărut din nou în fața publicului? l-a-ntrebat cineva.

Elvis a răspuns că fusese la-nceput nervos și nu se destinsese decît după *Love Me Tender*. S-a făcut că n-aude o-ntrebare despre onorarii și-a aruncat o privire Colonelului, care purta o jachetă albă acoperită cu inscripția ELVIS ÎN PERSOANĂ. A recunoscut că-și vopsește părul, dar a spus c-o face numai fiindcă așa trebuise să facă-n filme. Și tot timpul glumea.

— Cum te-mpaci cu rolul de tată?

— Îmi place.

— Ai de gînd să-ți mărești familia?

— Am să vă dau de știre cînd o fi să fie.

— Ce crede soția ta despre faptul că unii te consideră un simbol al senzualității ?

— Ne gîndeam să ne mărim familia.

Criticii erau în extaz. „Întors pe scenă, Elvis rămîne unic", suna un titlu din *Billboard*. Articolul era pe pagina de muzică *country*, unde Elvis apăruse pentru prima dată exact cu cincisprezece ani în urmă. David Dalton scria în *Rolling Stone*: „Elvis a fost supranatural, a reînviat din propria-i cenușă". Ellen Willis de la *The New Yorker* susținea că, dacă ar continua să cînte, iar *Suspicious Minds* ar fi apreciat cum se cuvine, Elvis ar avea mai departe o mare influență asupra muzicii la modă. Revista *Variety* îl numea „superstar" și afirma că a devenit „imediat afabil... pe deplin stăpîn pe întreaga scenă" și că a dovedit că e protagonistul unuia dintre cele mai marcante evenimente artistice din istoria Vegasului. „Există mai multe lucruri de necrezut la Elvis", scria *Newsweek*, „dar cel mai de necrezut este forța constantă cu care se menține într-o lume în care carierele meteorice pălesc cu repeziciunea stelelor căzătoare". Și așa mai departe. Cronicile n-ar fi fost mai favorabile nici dacă le-ar fi scris Colonelul cu mîna lui.

Pe măsură ce trecea timpul — cu două spectacole pe seară, șapte zile pe săptămînă — Elvis era tot mai relaxat. Prietenii spun că fusese extrem de nervos în seara inaugurală, cînd ar fi zis că se-ndoiește c-o să mai fie-n stare s-o țină tot așa. Știa clar că mulți veniseră fiindcă și-l închipuiau un fel de ciudățenie a naturii, pe care-o scoți în lume o dată la zece ani. N-avea nici un fel de dubiu că numai curiozitatea lor bolnăvicioasă îi pusese-n mișcare și nicidecum interesul față de el sau de muzica lui. Dar, încă din prima seară, s-a văzut clar că Elvis o să dea mai mult decît o variantă contemporană a vacii cu două capete sau a vreunei alte comedii de bîlci.

Elvis avea alte cîntece-n fiecare seară. Foarte rar, aproape niciodată, cînta piesele în aceeași ordine. Uneori lua un cîntec de-al grupului *Bee Gees*, *Words* (Cuvinte). Alteori, apărea cu un șlagăr demential lansat de Del Shannon cu opt ani în urmă, *Runaway*, cu *Money Honey*, unul din primele succese *rhythm and blues* gustate de public pe drept cuvînt, cu cîteva din piesele lui de început *(Love Me, Loving You, That's All Right [Mama])* sau cu unele pe care le-nregistrase de curînd la Memphis. Dar, de cele mai multe ori, cîntecele erau cunoscute. Și-ntotdeauna *Suspicious Minds* — lansată cu două săptămîni mai tîrziu — era singura care-nduioșa sala pînă la lacrimi.

A adăugat şi-o microbiografie aşa de bramburită că suna anapoda :

— Să vă spun nişte chestii despre mine. Am început... în copilărie. Am început cînd eram în liceu. Într-o zi m-am dus la o casă de discuri, am făcut o-nregistrare şi cînd a ieşit, discu' a plăcut la o grămadă de lume, c-auzeai oamenii prin oraş şuşotind : „O fi el? N-o fi el?" şi mai tîrziu m-am întrebat şi eu : „Oi fi io? N-oi fi io?" ...ehe ! [Aici i se cam taie respiraţia] ...Elvis duce de rîpă sala Internationale din Las Vegas... unde-am rămas?... ah, da ! Deci am făcut un disc şi-am ajuns mare-n oraşu' meu de baştină. Unii ştiau cine sînt... adică cine eram. Aşa am început să fiu.. eh, fleacuri ! Vroiam să spun că pe-atunci cîntam prin baruri de noapte, prin parcuri şi-altele de felu' ăsta. Am dus-o aşa vreun an jumate, pîn-am dat de colonelu' Sanders... adică Parker, da, Parker !... El mi-a aranjat să fac cîteva [îşi suflă nasul] Kleenex-uri... mi-a aranjat... ehe, vă spuneam... ce dracu', băiatu' ăsta nu e-n stare nici măcar să termine-o propoziţie ...oricum, pe vremea aia au fost o grămadă de discuţii despre cum mă mişc pe scenă aşa că... mi-am dres iar glasu', m-am uitat la ceas şi la inel şi băiatu-a zis... băiatu-a zis?... N-a zis nimic băiatu'... băiatu-s io ! Şi zic c-ai face bine să pui toate astea cap la cap, băiete, că, dacă nu, s-a zis ! Nu te mai lasă ăştia să te urci pe scenă. Aşa cum vă spuneam, m-am dus la New York, am apărut de trei ori în spectacolele lui Jackie Gleason... ehe, e mult de-atunci... ce s-o mai lungim, am apărut de cîteva ori... aveam părul cam lung pentru timpurile-alea şi pot să spun că era destul de şuie treaba. Cînd mă vedea lumea pe stradă, zicea : „Uite-o ! Prinde-o ! Prinde maimuţa ! Pune mîna pe ea ! Acu' s-a dat jos din copac". Ei bine, am cîntat după aia şi-n spectacolu' lu' Ed Sullivan. M-au filmat numa' de la brîu în sus. Ed stătea acolo-n culise şi zicea printre dinţi : „Secătura ! Secătura !" Şi io nici nu ştiam ce spune, da-i răspundeam : „Mulţumesc foarte mult, domnu' Sullivan". Pe urmă, m-au băgat în smoching şi m-au pus să-i cînt unui cîine de şedea pe-un scăunel. Asta vine cam aşa : eu îi cînt cîinelui şi cîinele, după mine, face „haaauuu" şi eu fac după el „haaauuu". Pe urmă, m-am apucat de filme. *King Creole, Jailhouse Rock, Love Me Tender, Loving You* (Iubindu-te), iubind-o... aşa c-am făcut patru filme şi eram foarte mulţumit de mine. Aveam ochelari de soare şi mă plimbam în Cadillacul meu : „Sînt vedetă de cinema, ce dracu' !" Şi şoferu' tot zicea : „Ia uite, dom'le, maimuţa naibii. Acu' s-a dat jos din copac !" Am dus-o tare bine-un timp, pînă cînd m-au recrutat, m-au scuturat şi tot tacîmu'. Am văzut

totuși că-n armată băieții simt lipsa părinților și de aia se tot strigă unu' pe-altu' „mamă". După ce-am scăpat, am mai făcut cîteva filme și, p-ormă, alte cîteva și-am ajuns așa pe-un drum bătătorit, cred că-l știți, ăla de dincolo de Hollywood Boulevard... prizonier de război !... M-au lăsat aici să-mi fac meseria o vreme și după aia m-au pus la păstrare încă vreo nouă ani...

Elvis, care, după cum zice legenda, nu spunea niciodată mai mult de „da, domnule" și „da, doamnă", nu se mai oprea. Îți stătea mintea-n loc cînd îl auzeai.

Elvis se distra și-și distra și spectatorii în multe feluri. Se ștergea de sudoare cu șervețele-mprumutate (odată chiar și-a suflat nasul) și le dădea-napoi proprietarilor extaziați. În *Yesterday* (Ieri), a schimbat un cuvînt și cînta „Brusc m-am trezit că nu mai sînt nici pe jumătate armăsarul de odinioară". Altă dată, în timp ce cînta, s-a apropiat de-o fată din grupul *Sweet Inspirations* și i-a ars una peste fund. Pe Charlie Hodge l-a prezentat drept Kate Smith. Iar reprizele de sărutări făceau parte integrantă din spectacol, la concurență cu *Suspicious Minds* și figurile de karate. Într-o seară, cînd o cucoană din sală a cerut bis la sărutări, Elvis a ridicat-o-n brațe, a mușcat-o-n glumă și-a aruncat-o-napoi la bărbatu-său. Dar de cele mai multe ori era literalmente atacat de admiratori. Maria Lusia Davis, care venise de la Liverpool împreună cu sora ei, Gladys, își amintește cu mîndrie de propriul ei „debut la Las Vegas" :

„Am sărit pe un scaun, de acolo, pe masă și apoi, pe scenă", scrie ea într-o dare de seamă de unsprezece pagini, pe care a împărțit-o celorlalți admiratori. „Elvis cînta în mijlocul scenei. Cînd m-a văzut acolo, a venit spre mine, fără să-și întrerupă cîntecul. S-a apropiat, m-am aruncat de gîtul lui și l-am strîns tare în brațe. Din sală s-a ridicat un chiot colectiv". Gladys spune : „Deodată l-am văzut pe Elvis că-și lasă capul pe umărul tău. Mai departe, cît a stat el în strînsoarea mea, i-am ciufulit părul și pot spune că era moale ca mătasea. Nu era dat cu briantină sau tratat în vreun fel. Știam cu toții treaba asta, dar, oricum, e minunat să poți spune că știi fiindcă ai pus tu mîna pe el. I-am dat drumul și-mi amintesc că domnul Diskin m-a luat în primire, ajutîndu-mă să cobor de pe scenă pe masă și înapoi, la locul meu. În timp ce Elvis se întorcea spre mijlocul scenei, o altă fată a apărut dintr-o parte. Elvis era cu spatele, n-a văzut-o. S-a trezit dintr-o dată că-i sare-n spinare, îl strînge-n brațe și îl sărută cu foc. Pur și simplu nu se mai dezlipea de el".

Odată, cînd sărutatul era-n toi, s-a urcat și Priscilla pe scenă.

Elvis a pupat-o la rînd cu celelalte și i-a spus :

— Parcă te-aș cunoaște de undeva.

Cînd a expirat contractul de o lună, conducerea hotelului a anunțat că Elvis atrăsese 101 500 clienți, un număr mult mai mare decît cel datorat Barbrei Streisand sau oricărei alte vedete.

După ce-a terminat, Elvis s-a dus la spectacolul inaugural al lui Nancy Sinatra în aceeași sală. (Era și Mac Davis cu ea pe afiș). I-a dat în culise plăcile tipografice de la anunțul pe care-l dăduse el în ziarele locale ca să facă reclamă noului ei spectacol. După aceea, a plecat cu avionul la Los Angeles și de-acolo, la Palm Springs, pentru o vacanță de trei săptămîni. La 23 septembrie, era la Graceland. Apoi, în octombrie, înainte de-a pleca trei săptămîni în Honolulu și altele două la Nassau, împreună cu Priscilla, Patsy și Gee Gee, a mai poposit două zile la Nashville, unde a-nregistrat majoritatea melodiilor care-aveau să fie lansate în noiembrie drept primul album făcut „în direct", din seria spectacolelor de la Vegas.

La sfîrșitul toamnei și-n lunile de iarnă, cît a fost Elvis în vacanță, bucuriile au venit valuri-valuri. *Suspicious Mind* ajunsese în fruntea clasamentului. Era primul disc al lui Elvis pe locul întîi după aproape șapte ani, de la *Good Luck Charm* încoace, care apăruse-n 1962. A urmat *Don't Cry, Daddy,* cîntecul plîngăcios compus de Mac Davis cu mai bine de un an în urmă, pe care Elvis îl înregistrase-n ianuarie la Memphis. Acesta a ocupat locul șase și s-a vîndut, ca și *Suspicious Minds,* într-un milion de exemplare.

În decembrie a apărut al treizeci și unulea film al lui Elvis, *Change of Habit.* Grație entuziasmului stîrnit de spectacolele sale de la Las Vegas și interesului crescut pentru înregistrările lui, filmul a trecut, practic (și politicos), neobservat. Iar cînd a fost băgat în seamă, a fost criticat aspru și luat în balon, o nălucă din trecutul lui Elvis.

De Crăciun a venit la Graceland. A reluat filmele de la miezul nopții și și-a pierdut cîteva zile făcînd planuri pentru petrecerea de revelion, pe care-o găzduia de cîțiva ani. Anul acesta avea să fie la T.J., clubul al cărui director era vechiul prieten al lui Elvis, Alan Fortas. (Richard Davis primea oaspeții la intrare.) Lamar Fike și soția lui, Nora, au venit de la Nashville. Bineînțeles, n-au lipsit Joe și Joanie Esposito, Patsy și Gee Gee Gamble, Red și Pat West, Sonny West cu iubita, și Charlie Hodge. Au mai fost invitați Gary Pepper, unul din cei mai fervenți admiratori ai lui Elvis, precum și mai mulți muzicieni de frunte din oraș. A cîntat orchestra lui Ronnie Milsap, care-și stabilise sediul la club în ultimele șase luni, cu Chips Moman, Tommy Cogbill și Reggie Young, care-l acompania-

seră mai demult pe Elvis. Chiar Mark James, care compusese *Suspicious Minds*, s-a sculat să cînte. Cei de-acolo-şi amintesc c-a fost o petrecere pe cinste.

Cinci zile mai tîrziu, Elvis s-a-ntors la Los Angeles ca să-nceapă repetiţiile pentru cea de-a doua serie de concerte de la Las Vegas.

Cînd s-a anunţat că Elvis o să se-ntoarcă la hotelul International în ianuarie 1970, unii-au zis că-i prea devreme, c-ar mai fi trebuit s-aştepte-un an, după cum se sugerase-n contractul iniţial. Se spunea că un angajament în sezonul de iarnă ar fi o dezamăgire pentru cei care-aveau proaspătă-n minte revenirea lui la public. Întoarcerea după numai cinci luni, şi în sezon mort, ar fi o greşeală. Dar, la jumătatea lui ianuarie, cu o săptămînă înaintea deschiderii, se vînduseră bilete pentru douăzeci şi două din cele douăzeci şi nouă de zile, (aproape patru mii la fiecare spectacol), iar personalul de la hotel şi biroul de rezervări a primit instrucţiuni să comunice că rezervările pentru sala Internationale se pot face numai de către oaspeţii hotelului. Nu era o manevră ca să atragă clienţi, care nu prea veneau iarna, ci un mijloc de-a asigura oaspeţilor, conform tradiţiei, prima şansă să-l vadă pe Elvis.

— Elvis modifică întregul metabolism al hotelului, spune Nick Naff. Se detaşează de ceilalţi într-o singură privinţă : cît e el acolo, camerele sînt permanent ocupate. La Tom Jones, lumea venea c-un avion, vedea spectacolul şi pleca cu următorul. La Elvis e-o asemenea afluenţă, vin atîţia admiratori care-şi iau camere şi rămîn aici două săptămîni ca să meargă la fiecare spectacol.

Cele mai multe schimbări din program erau lipsite de importanţă. Glenn D. Hardin i-a luat locul lui Larry Muhoberac la pian şi orgă. S-a apucat să aranjeze unele din cîntecele lui Elvis şi-a dat orchestrei de la hotel un rol mai acătării în spectacol. Ronnie Tutt plecase la Andy Williams şi-a fost înlocuit la baterie de Bob Lanning. Garderoba lui Elvis era ceva mai bătătoare la ochi. Adăugase cîteva zeci de centuri din împletitură groasă împodobite cu pietre semipreţioase. Singura schimbare importantă se referea la cîntece.

Elvis hotărîse, foarte cu cap, ca, pentru spectacolele din august, să se limiteze la propriile sale şlagăre, cîntece în care se recunoştea uşor amprenta personalităţii lui, ideale pentru o reîntoarcere la public. La a doua serie de reprezentaţii a pus accentul pe piese lansate de alţi interpreţi. Aşa că, în seara inaugurală, luni, 26 ianuarie, după ce-a cîntat *All Shook Up* şi *That's All Right [Mama]*, Elvis a anunţat că vrea să cînte cîntece de-ale altora. I-a aruncat

o privire lui Dean Martin, care stătea-n loja de lîngă cea a familiei lui Elvis, şi l-a imitat fredonînd „Everybody needs somebody...“ (Oricine are nevoie de cineva). Apoi, hodoronc-tronc, s-a băgat într-o variantă a lui *Proud Mary* (Mîndra Mary), care-a izbucnit cu toată forţa unui tren plin-ochi cu cîntăreţi *gospel* (În spate erau *Sweet Inspirations* şi *Imperials,* alături de rutinatul Sammy Shore.) Mai tîrziu a cîntat *Walk a Mile in My Shoes* (Plimbă-te o milă cu pantofii mei), *Swet Caroline* (Dulce Caroline) şi *Polk Salad Annie,* succese de anul trecut ale formaţiei *Creedence Clearwater Revival* şi, respectiv, ale lui Joe South, Neil Diamond şi Tony Joe White. Celelalte cîntece-au fost din catalogul lui, dar maniera-n care le-a cîntat pe acestea patru — cu forţă şi dramatism — le-a făcut să nu poată fi uitate. Cînd le cînta Elvis, simplu şi fără pretenţii, era greu să-ţi mai vină-n minte originalele.

Tocmai cîntase *Sweet Caroline* şi părul, care-acum era mai lung decît în august şi-i venea peste urechi, era răvăşit şi ud de transpiraţie. Purta o salopetă albă, despicată la piept, foarte strînsă-n talie şi la genunchi. Centura şi gulerul din împletitură groasă, opera unei dansatoare, prietenă cu Bill Belew, creatorul de costume de la „specialul“ de televiziune al lui Elvis, gemeau de-atîtea bijuterii. Chiar degetele păreau mai încrustate şi mai bătute-n pietre scumpe ca oricînd. Aurul şi diamantele erau atît de multe c-ar fi putut răscumpăra un rege cu oricare mînă. S-a uitat la public, apoi la orchestră care-l acompania.

— S-o pornim spre Louisiana, a spus el.

Orchestra a atacat introducerea binecunoscută a unui recent succes.

— Unii din voi n-aţi fost niciodată-n sud, a spus Elvis, în timp ce chitara bas îşi continua în spate linia ritmică susţinută. O să vă spun o istorioară, ca să vedeţi de ce e vorba. Este acolo o plantă, care creşte prin păduri şi pe cîmpii şi-are frunzele ca de nap. Toată lumea-i zice *polk salad.*

A tăcut un pic.

— Asta-i *polk*...

A făcut o mişcare provocatoare din şolduri.

— ...*salad !*

Obişnuita mişcare din şolduri, care era a lui Elvis, şi numai a lui, în 1954 la Overton Park Shell din Memphis, cînd a cîntat *Good Rockin' Tonight,* iar Webb Pierce n-a înţeles despre ce-i vorba, rămăsese tot a lui în 1970, aşa cum fusese şi prima dată la Las Vegas. Apoi a luat *Polk Salad Annie* şi-a făcut-o şi pe *asta* să fie numai a lui. Dacă *Suspicious Minds* fusese regina concertelor din august —

și fără îndoială că fusese — de data aceasta, onorurile curgeau pe *Polk Salad Annie*.

În continuare, Elvis a prezentat cîntecul care-avea să fie următorul său *single* vîndut într-un milion de exemplare : o baladă, *Kentucky Rain* (Ploaie în Kentucky). A cîntat și *Suspicious Minds* presărîndu-l cu vreo șase lovituri de karate, cîteva mișcări de picioare care te lăsau cu gura căscată și mai multe căderi în genunchi. A trecut apoi la melodia cu care încheia de obicei, *Can't Help Falling in Love*. Pe urmă Elvis s-a lăsat pe un genunchi ținînd un braț ridicat de parcă făcea o amestecătură între salutul negrilor (în alb pe alb) și poza clasică de gladiator. Iar cortina de lame auriu a căzut peste această scenă.

În sală toată asistența era-n picioare. Candelabrele de cristal din plafon se clătinau din cauza aplauzelor furtunoase, a fluierăturilor și-a strigătelor care-ți spărgeau urechile.

— N-am văzut niciodată-așa ceva, declara Emilio, *maître d'hotel* la International și veteran al sălilor de spectacole din Las Vegas, unde-și mîncase optsprezece ani din viață. Telefoanele sună cît e ziua de lungă și lumea face coadă la bilete de la zece dimineața. Reacția de-acum e mai ceva decît în vară.

Elvis părea mai relaxat, deși gripa și-o tuse-afurisită s-au ținut scai de el în ultimele două săptămîni petrecute la Las Vegas. Adesea-l apuca „strechea", cum ziceau cei din jur, și uneori se punea pe rîs și nu se oprea tot spectacolul. De cîteva ori s-a distrat pe seama celor din sală, pe care-i tachina al dracului, rîzînd diavolește.

— Îi place să zgîndăre publicul, spunea Glenn D. Hardin. Îi place să se-amuze. Juca feste și celor din orchestră, povestește Glenn D. mai departe. Cînd ți-era lumea mai dragă, în mijlocul unei părți cu acompaniament orchestral, nu știu ce-l apuca din senin și sărea un vers. O făcea dinadins. Nu-i convenea să cînte cutare sau cutare chestie și-și bagă-n cap să le scoată de tot în seara aia. Așa că sărea cîte-un rînd și-i lăsa pe băieți să cînte ca niște caraghioși. El ștătea și se uita la ei. Nu făcea treaba asta prea des, da' dacă-l apuca bîzdîcu' sau nu-i plăcea cine știe ce, mai-mai că lăsa baltă număru-ăla și-o lua pe arătură. Se punea pe improvizat, nu glumă. Ne-a blagoslovit cu cîteva surprize d-astea. Ca om al scenei, e foarte pretențios și, cînd face ceva, pune tot sufletul. E tare-atent la cîntece, le-alege pe-alea care se potrivesc și se uită să vadă ce efect au. În primele patru-cinci seri, face încă retușuri, chiar la mijlocul spectacolului. Se vede clar că-l sîcîie cînd nu ies lucrurile așa cum vrea el. Da' cînd o nimerește, se cunoaște de la o poștă. E fericit din cale-afară, nu și mai încape-n

piele de-atîta fericire. El le ține pe toate-n mînă, mai spune Glenn D. Mie-mi vine să și rîd. Poți să te dai peste cap că tot n-ajungi niciodată să-l eclipsezi pe Elvis. Poți, adică, să faci orice, da' n-o să se uite nimeni la tine. Mai-mai să crăpi de rîs. Auzi colo, să te urci pe scenă cînd știi bine cum stă chestia. Pentru c-acolo-i el și-are grijă de toate.

In luna aia au fost trei cîntece care l-au adus pe Elvis la pian. A cîntat, la pian și din gură, șlagărul răgușit al lui Lloyd Price, *Lawdy, Miss Clawdy*, și numai la pian, alte două piese, mai lente, *Blueberry Hill* și *Old Shep*.

Elvis a terminat la 21 februarie, cu o zi mai tîrziu decît se prevăzuse de la bun început. Instrumentiștii s-au dus cu mașinile la Los Angeles și, la 26 februarie, s-au întors la Vegas cu avionul. Pe urmă s-au urcat în avionul DC-9 al lui Kirk Kerkorian, împreună cu Elvis și cîntăreții din grupul vocal, și-au pornit-o spre Houston. Acolo, la Astrodome, Elvis avea să dea șase concerte, atracția expoziției de animale și a *rodeo*-ului care se ținea-n fiecare an la Houston.

Exact ca la International, alegerea Astrodome-ului a fost justificată, chiar dacă pe un teren de baseball, fie el închis sau nu, acustica lasă-ntotdeauna mult de dorit. Ca și hotelul, era un monument construit numai din superlative. Pentru cele trei spectacole nocturne (erau programate și trei matinee) terenul era luminat de trei sute de reflectoare, cu o treime mai mult decît se folosiseră pîn-atunci. Cele 41 500 de fotolii ar fi fost de-ajuns pentru o sută de cinematografe și tot ar mai fi rămas ceva. Temperatura era reglată la 72°F și-un sistem de ventilatoare asigura circulația aerului cu o milă pe oră. Un detector de fum controla vizibilitatea și gradul de poluare și transmitea informații la un computer (al institutului meteorologic) montat în acoperiș. Era primul sistem de acest tip folosit vreodată. Cîteva loji, care fuseseră-nchiriate pe cinci ani pentru 15 000 de dolari anual, erau la etajul șapte față de terenul de joc. Hotelul Shamrock Hilton, cu cele optsprezece etaje ale lui, putea să stea în mijlocul terenului și tot n-ar fi atins cupola sau zidurile. Chiar și Billy Graham, de care se zice că-i expert în materie, a fost atît de impresionat c-a decretat Astrodome-ul drept „una din marile minuni ale lumii".

— Ca sală de spectacol, Astrodomu' nu-i bun de nimic, povestește Glenn D. Hardin. E-un loc mare cît toate zilele și te-apucă groaza cînd e vorba să cînți acolo. Am făcut o repetiție scurtă, ca să vedem cum o să sune, și Elvis ne-a spus la toți : „Oricum, o să fie oribil, așa că nu vă frămîntați. Dați-i 'nainte și cîntați !" Așa am

şi făcut. În fiecare seară, apăream în teren traşi într-o remorcă. Ne făceam numărul şi pe-urmă o-ntindeam. Pe teren erau fire şi plase, iar *cowboy*-i ne prindeau remorca de un jeep. Stingeau luminile, ne duceau pînă-n mijloc şi ne lăsau acolo. Pe Elvis îl puneau într-un jeep roşu nou-nouţ, cu scaune albe. Făcea cu el un tur pînă-nnebunea mulţimea, după aia se urca pe remorcă şi-i dădea drumu' cu *Blue Suede Shoes*. Ecourile se ciocneau peste tot în aer. Categoric, nu era locu' unde să dai un spectacol ca lumea. Elvis ştia că sună al dracului de rău, da' cînta şi după aia plecam acasă.

Chiar cînd Elvis a adus cu avionul specialişti de la Los Angeles şi Las Vegas ca să aranjeze instalaţia acustică, nu s-a ajuns niciodată la ce-ar fi trebuit să fie.

Deşi nefericită din punct de vedere estetic, alegerea Astrodome-ului a dat roade în alte privinţe. Financiar, a fost categoric rentabilă. Lui Elvis i s-a garantat o sumă fixă de 100 000 de dolari pentru fiecare spectacol, plus un procent din încasările pe bilete. Pentru c-a bătut o mulţime de recorduri (a scos 207 494 de dolari, adică aproape dublu faţă de Las Vegas, în numai a zecea parte din numărul de reprezentaţii de acolo), cînd a plecat, a luat cu el, se zice, 1,2 milioane de dolari. Glenn D. susţine că unul din motivele pentru care Colonelul a acceptat aceste concerte a fost faptul că vroia să strîngă bani destui ca s-acopere cheltuielile şi plata întregului personal pentru luna petrecută la Las Vegas; firească că cifra menţionată a fost îndestulătoare. (Instrumentiştii nu vorbesc de salarii, dar Hal Blaine recunoaşte c-al lui se ridica la 10 000 de dolari pe lună.)

Un alt motiv pentru alegerea Astrodome-ului a fost locul în care se găsea. Aici, în estul Texasului, cucerise Elvis primele lui succese mari în 1954 şi 1955. Aici se strînseseră la-nceput cei mai mulţi admiratori şi Elvis dorea sincer să se-ntoarcă la ei.

Un ultim motiv era taxa de intrare. Preţul biletelor cobora pînă la un dolar, aşa că puteau să vină şi admiratorii mai săraci.

Dacă angajamentul ăsta a avut vreo importanţă, s-a datorat în mare măsură faptului c-a marcat prima apariţie a lui Elvis în afara Vegasului şi treaba asta i-a lăsat pe unii să-nţeleagă că se-ntrezăreşte-un turneu sau măcar alte cîteva concerte. Altfel, n-a dat pe de lături de originalitate. Elvis a ţinut o scurtă conferinţă de presă. Priscilla a fost şi ea acolo, risipind cît de cît zvonul că s-ar fi despărţit de Elvis. Paza a fost aceeaşi dintotdeauna: solidă şi strictă. Înainte de-a se-ntoarce la Los Angeles, Elvis mai umplu-se-o ladă cu premii pentru camera lui de trofee: cinci Discuri de aur, o insignă de aur de ajutor de şerif (Colonelul a primit şi el

una la fel), un Stetson şi-un ceas de mînă „King Midas", evaluat la 2500 de dolari, care părea sculptat într-un lingou de aur, pe măsura mîinii lui Elvis.

În martie, Colonelul pare să se fi-ntrecut pe sine căci s-a anunţat că Elvis o să fac-un spectacol de televiziune care-o să fie difuzat, prin circuit închis, în toată ţara şi care-o să-i aducă cel mai mare onorariu (un milion de dolari) plătit vreodată unui solist pentru un singur program de divertisment. Elvis avea s-apară-n sala Convention Center din Las Vegas (5000 de locuri) cu cîteva zile înainte să reia concertele la hotelul International din vecinătate. Spectacolul avea să fie transmis simultan în 275 de oraşe pentru un public estimat la (din nou, cifra magică !) un milion. Ideea îi aparţinea, bineînţeles, Colonelului. Ca s-o pună-n practică, însă, a apelat la doi tineri organizatori de concerte din Los Angeles : Jim Rissmiller, fost agent la William Morris, înalt, slab şi cu ochelari, şi Steve Wolf, asociatul său, mai scund, brunet şi guraliv, cu experienţă în televiziune. Amîndoi aveau cam douăzeci şi cinci de ani, dar organizau concerte de trei ani şi prezentaseră o mulţime de nume ilustre. De la Bob Hope la *Rolling Stones* nu săriseră aproape pe nimeni.

După propriile lor mărturisiri, vroiau să-l înhaţe pe Elvis pentru un turneu în cincisprezece oraşe, iar cînd Tom Diskin le-a spus nu, au venit c-o ofertă pentru un concert pe stadionul Anaheim, reşedinţa echipei de baseball Angels. De data asta, Diskin le-a spus să se-nfăţişeze simbăta următoare la Colonel acasă, la Palm Springs.

Cum au ajuns, Colonelul, gătit cu un tricou turcoaz şi-o cipilică, cu ochelarii pe vîrful nasului, i-a invitat în dormitorul pe care-l transformase-n cameră de lucru. Ca şi biroul lui de la M-G-M. la Culver City, încăperea era ticsită cu fotografii şi amintiri. Din cînd în cînd, apărea cîte-o mîţă, proprietatea familiei Parker, sau menajera, care-aducea prăjituri şi lapte.

— A fost o chestie fără nici un fel de pretenţii, spune Steve. Întîlnirea-n sine a fost la fel de neprotocolară.

— Noi ne vedeam de discursul nostru, iar el îşi vedea de tăieturile lui din ziare, povesteşte Jim. Citea din ele şi ne spunea : „Asta, trei sute de mii, asta, patru sute..." şi ni le dădea pe rînd în timp ce noi vorbeam de zor. Cu cît ne-arăta mai multe, cu atît intram mai mult în priză. Şi după ce i-am vorbit de Anaheim pîn-a-nceput să ne doară gura, ne-a spus că nu-l interesează. Ne-a zis c-a promis celor de la International exclusivitate pentru Elvis, da' că-şi pusese-n gînd să facă-un program de televiziune pe circuit închis. Ştia că-ncercaserăm să facem aşa ceva cu *Rolling Stones* şi asta, plus

oferta cu Anaheim, îl făcuse să se gîndească la noi. I-am spus că putem discuta.

— Noi eram gata să negociem, povestește Steve, da' Colonelu' ne-a băgat pe gît ce-avea el în cap și cu asta, basta : sau așa sau deloc ! Vroia să-i asigurăm lui Elvis un milion. Mai vroia să suportăm cheltuielile de producție a spectacolului — instrumentiști, cîntăreți și-așa mai departe — deci încă vreo sută de mii. Tîrgul era cinstit, pentru că toată lumea cîștiga. Da' prezentase totu-așa de repede că noi nu mai conteneam cu întrebările. Și el ne răspundea invariabil : „V-am spus, băieți, odată pentru totdeauna, numai așa batem palma !" Te ia ca din oală, nu-ți lasă deloc răgaz să te gîndești. Aproape-ți pare rău c-ai întrebat.

Rissmiller și Wolf, care-și ziseseră Concert Associates, s-au dus la patronii lor de la Filmways cu afacerea pe care-o încheiaseră. Cei de la Filmways „au căzut de pe scaun. Era o chestie-așa de grandioasă, spune Steve, că toate calculele se clătinau".

S-a convocat o a doua întrunire, la care Steve și Jim i-au dat Colonelului un cec de 100 000 de dolari, reprezentînd o zecime din garanție, depunere pe care-o ceruse Colonelul.

— Condiția era că n-o să ne luăm banii-napoi dacă treaba iese fisiită, spune Steve.

Printre cei prezenți la întîlnire, înghesuiți cu toții-n același minuscul birou-dormitor, se numărau Diskin, Jim O'Brien, secretarul Colonelului, George Parkhill de la R.C.A., Steve și Jim, bineînțeles, precum și doi delegați de la Filmways, care erau fiecare cîte-un pachet de nervi.

La nici o săptămînă după întrunire, cînd, la zece dimineața, Steve și Jim au intrat în birourile lor de la Beverly Hills, au fost anunțați că la unsprezece și jumătate îi aștepta Colonelul. Era vorba de-o întrevedere, cu Irving Kahn președintele de la Tele Prompter, societatea care urma s-asigure utilajele pentru circuitul închis. În rest, asistența era aceeași ; în plus veniseră Joe Esposito și-un angajat de la Agenția William Morris, care avea sarcină să servească oaspeții cu pui fript, *hot dogs* și ouă tari. Întîlnirea se ținea în bucătăria-birou de la M-G-M, cum s-ar zice în cambuza Colonelului.

Se pare că mai toată ședința s-a consumat cu complimentele schimbate-ntre Parker și Khan, un personaj foarte colorat, fost agent de presă la 20th Century Fox. Apoi, cînd au trecut la afaceri, Kahn a făcut un adevărat colos din acest proiect mare, propunînd ca spectacolul să fie transmis și-n Japonia și Europa prin satelitul Telstar. Steve și Jim mărturisesc astăzi că erau cam înmărmuriți în fața unei asemenea întreprinderi, dar, în general, au

subscris la tot ce s-a discutat. Şi s-a dat de-nţeles că discuţiile o să continue.

— După ce-a plecat Irving Kahn povesteşte Steve, Colonelul s-a apucat să ne-arate unde greşiserăm la negocieri. Ne-a mai spus care crede el că-s punctele tari şi slabe-ale lui Kahn Nu ne zicea ce-avem de făcut, da-ncepea mereu cu „dac-aş fi în locul vostru..." Şi cînd vorbea aşa, nu-ţi rămînea decît să iei repede notiţe.

În plus, Colonelu-a precizat că reclama pentru concert şi emisiunea T.V. *nu* trebuie să sune „Concert Associates îl prezintă pe Elvis". Odată ne-a spus :

— Hai să stăm strîmb şi să judecăm drept : cui facem noi reclamă aici, lui Elvis sau vouă ?

Cînd cei doi căutau agenţi de publicitate în cele două sute şi ceva de oraşe, Colonelul îi învăţa să n-accepte convorbiri telefonice cu taxă inversă.

— Dacă nu-şi pot plăti convorbirile, n-aveţi ce face cu ei.

Astfel, susţinea el, o să scape de 90 la sută din pomanagii. Iar cînd i-au spus că pregătesc un anunţ ca să-l lanseze-n aprilie, Colonelul le-a spus şi el că-i de acord cu data, da' că anunţul o să-l dea *el*.

— Băiatu-o să fie cu mine şi-o să facem totu' ca la carte, zic ei c-a spus Colonelul.

Apoi, la 19 martie, toată povestea s-a-ntins pe-un spaţiu bunicel în revista *Time* din Los Angeles. Robert Hilburn, semnatarul articolului, înfăţişa faptele imparţial şi oferea ceea ce la prima vedere puteau fi nişte argumente logice în sprijinul planului conceput de Colonel : „Ca să-şi menţină aureola de «rege», Presley are nevoie de «super-angajamente». Prin apariţiile din cea mai mare sală din Las Vegas şi de la Astrodome a realizat exact ce trebuia. Dar ce altceva mai putea face ?" Iată răspunsul : „...transmisia pe circuit închis este o premieră în domeniul spectacolului de divertisment. Este o replică, atît din punct de vedere financiar cît şi al prestigiului artistic, la angajamentele de la Las Vegas şi Houston. De fapt, dacă vînzarea biletelor va fi pe măsura aşteptărilor, cele două angajamente anterioare vor rămîne cu mult în urmă".

Astea au fost ultimele informaţii publicate despre proiectul în chestiune. Steve Wolf şi Jim Rissmiller se fac că plouă de cîte ori se pun întrebări şi, pare-se, *ei* au dărîmat şandramaua, ceea ce, se zice, l-a făcut pe Colonel să turbeze de furie. Şi pe lîngă-asta, surse de încredere afirmă că Filmways a avut nişte pretenţii în plus, neacceptate de Colonel.

— Oricum, spune Steve, au tot pus-o pe tapet și, pînă la urmă, și-au dat seama că nu mai e destul timp pentru organizare. S-a mai vorbit de cîteva ori la telefon, dar n-a mai fost nici o ședință.

Totuși, Colonelul a dat înapoi cei 100 000 de dolari.

În vremea asta Colonelul ducea tratative cu cei de la International. În martie, tot personalul restaurantelor din Las Vegas intrase-n grevă așa că hotelurile erau goale. Nick Naff de la International relatează că s-a ținut o ședință cu administratorii hotelurilor unde s-a pus problema redresării cît mai rapide a situației, odată cu terminarea grevei. Toți au fost de acord că singurul care-ar putea pune pe roate Vegasul într-un timp record e Elvis. Prin urmare cei de la International au fost solicitați să-ncerce să-l aducă pe Elvis înapoi pentru o săptămînă sau zece zile. Nick povestește că s-a făcut imediat o-nțelegere cu Colonelul, dar greva s-a terminat mai devreme decît se credea și, din lipsă de timp, nu s-a mai putut pregăti spectacolul. Alții susțin cu tărie că organizatorii concertului aflat atunci pe afiș, un recital Gene Kelly, au refuzat să primească un picior în fund pe perioada celor zece zile. Așa că Elvis nu s-a mai întors la Vegas decît în august, așa cum fusese programat de la bun început.

În mai s-a lansat un nou *single, The Wonder of You* (Minunea), un aranjament orchestral foarte pretențios al unui cîntec foarte comercial inclus în următorul său album, *On Stage* (Pe scenă), scos pe piață în iunie. Albumul cuprindea multe din cîntecele pe care Elvis le interpretase, deși nu erau ale lui : *Sweet Caroline, Polk Salad Annie, Proud Mary, Walk a Mile in My Shoes, Runaway* și *Yesterday,* ultimele două selectate din primele spectacole de la Vegas, nu din seria din februarie, așa cum apăruse pe coperta albumului. Ca și predecesorul lui, *On Stage* conținea și-un comentariu de-al lui Elvis după placul inimii lui („Scumpo, te-am și sărutat... am făcut-o"), dar, spre deosebire de oricare album, e probabil singurul din lume care n-are nicăieri imprimat numele solistului. Treaba asta, însă, n-a frînat deloc vînzările.

Trecuse mai bine de-un an de cînd Elvis terminase ultimul film, *Change of Habit,* onorîndu-și astfel toate obligațiile. Desigur că-n timpul ăsta Colonelului i s-au făcut o serie de oferte, dar condițiile pretinse de el n-au fost prea ademenitoare. Steve Binder, care fusese producătorul și regizorul „specialului" de televiziune, s-a dus la Abe Lastfogel, prieten cu Colonelul și președintele Agenției William Morris, și i-a spus că i-a venit o idee : Elvis să participe în cali-

tate de gazdă și povestitor-reporter la o istorie filmată a *rock 'n' roll*-ului. După spusele lui Steve, Lastfogel i-a transmis în scris pretențiile Colonelului : un milion de dolari pentru zece săptămîni afectate din timpul lui Elvis (și dacă filmul n-o să fie gata pîn-atunci, cu atît mai rău), plus 50 la sută din cîștiguri ; 25 la sută din vînzările televiziunii, peste alți 10 la sută din încasările realizate prin difuzare ; costul total al filmului să nu depășească două milioane de dolari ; să nu se filmeze după ora șase după-masa și la sfîrșit de săptămînă ; să nu se lucreze în ultimele două săptămîni din decembrie și primele două din ianuarie. Steve spune că pune mare preț pe scrisoarea cu pricina, dar, după ce-a citit-o, a lăsat chestia baltă.

Apoi s-a anunțat că Elvis o să fie vedeta unui film documentar despre el însuși. Avea să se cheme *Elvis* și să fie turnat în timpul repetițiilor și spectacolelor din august, de la International.

În dimineața zilei cînd Elvis și-a început cea de-a treia serie de spectacole la International, care-aveau să țină o lună, Colonelul se ocupa de pavoazarea intrării și supraveghea vreo șase oameni care se cățărau pe scări și-nșirau pe sîrmă sute de steguțe colorate. Pe steguțe scria *Festivalul de vară Elvis* și ca atare intrarea marelui hotel semăna a talcioc de mașini.

Înăuntru, pe scările acoperite cu covoare, care duc la cazinou, o blondă frumușică vindea fotografii cu Elvis Presley (un dolar) și cărți ilustrate (un dolar și jumătate), iar în spatele ei, toți negustorii ambulanți și oamenii de ordine purtau eșarfe tip Elvis Presley (trei dolari și jumătate, de vînzare la magazinele cu cadouri din hotel) și pălării albe din material plastic, cu o bandă multicoloră care proclama din nou luna *Festivalului de vară Elvis*.

Peste tot în hotel — în cele șase restaurante, pe marginea piscinei care era cît un golf marin, în cele șase baruri, în căminul pentru supravegherea copiilor, mari și mici, oriunde — atîrnau afișe, portrete cu autografe, panglici, steaguri și pancarte. În fața intrării în sala de spectacol, specialistul decorator al hotelului fixa tot felul de chestii d-astea pe toate lucrurile care nu se mișcau din loc.

La biroul de rezervări se făcuse-o coadă lungă de treizeci de picioare. Roșcata seducătoare de la ghișeu îi spunea celui de-al trei sutelea solicitant din ziua aceea (după aprecierea ei) că nu mai era nici o cameră liberă, hotelul era plin. (Lui Herb Alpert i s-a propus un pat supraetajat în camera lui Lou Adler, producătorul de discuri, sau, dacă nu, să se ducă-n altă parte.) Locurile

din sala de spectacole se rezervaseră în întregime, pentru două reprezentații pe seară, șapte seri pe săptămînă, pe aproape toată durata angajamentului.

Doi din admiratorii lui Elvis, Bob și Nancy, veniseră să se căsătorească-ntr-o capelă din apropierea hotelului. Erau acolo și Sue și Cricket, care se țineau după Elvis ca scaiul de oaie. Se-ntorsese și fata din Chicago, care-l mușcase pe Elvis de gît în timpul unui spectacol în luna februarie. La lifturi se-ngrămădeau alți zeci de oameni care-ncercau să treacă de paza instituită la etajul 13, unde Elvis ocupa somptuosul apartament Crown. Totuși admiratori cu insigne I LIKE ELVIS bîntuiau prin cazinou în căutarea vreunei figuri cunoscute : vreun admirator din Anglia sau Australia întîlnit ultima dată cînd a fost Elvis la Las Vegas, vreunul din ajutoarele lui Elvis, care cel mai adesea juca „douăzeci și unu" sau cutreiera cazinoul după fete, sau, mai presus de toate, tăticul lui Elvis, Vernon, pasionat al jocurilor mecanice, sau colonelul Tom, care lăsa în mod regulat sute de dolari la ruletă.

Și ca o bizară încununare a acestui peisaj, o echipă de filmare de patruzeci de persoane de la M-G-M continua lucrul la documentarul pe care Colonelul îl vroia pe ecrane de Thanksgiving Day. Membrii echipei deveniseră atît de obișnuiți în incinta cazinoului (luau interviuri șefilor de sală, negustorilor ambulanți, recepționerilor, barmanilor, casierițelor, bucătarilor, admiratorilor) încît jucătorii nu le mai acordau nici o atenție, chiar cînd trăgeau sau împingeau imensele aparate de filmat Panavision printre șirurile de jocuri mecanice.

— Ce se-ntîmplă aici ? a-ntrebat o femeie îmbrăcată-n bermude și c-o sumară bluză cu breteluțe.

— Fac un film de televiziune despre Elvis, i-a răspuns soțul ei.

— Ah, da ! Îmi mai dai o monedă de cinci, scumpule ? Vreau să joc și la automatul de dincolo.

Totul începuse c-o săptămînă-n urmă, cînd Eddy Arnold se-apropia de sfîrșitul spectacolelor de la International. Atunci a sosit echipa de filmare, împreună cu Colonelul și-o parte din personalul lui, urmat la puțin timp de Elvis cu băieții și cei cinci instrumentiști din formația de acompaniament. Din zi în zi numele lui Elvis se auzea tot mai des.

Filmările-ncepuseră deja la Los Angeles, cînd Elvis se-apucase să pregătească recitalul în sala de repetiții de la M-G-M, iar regizorul Denis Sanders, care-avea un Oscar, o și pornise prin sudul Californiei pe urmele admiratorilor mai grozavi ai lui Elvis.

— Ce-ncercăm noi să facem, spunea Denis după sosirea la Vegas, e să-l surprindem pe Elvis-artistul, văzut de admiratorii lui, de personalul hotelului și de public.

Cam jumătate din film, adică între cincizeci de minute și o oră, explica el, o să fie fragmente din primele cinci reprezentații de la sala Internationale, iar restul o să fie instantanee și interviuri : scene de genul nunții tinerilor Bob și Nancy Neal — care-apare-n trei reprize — și interviuri în genul celor cu personalul hotelului sau cu membrii din distribuția *musical*-ului *Hair*.

Unele scene cu cei din *Hair*, care jucau în sala de teatru a hotelului, erau prea tari ca să intre-n film. De exemplu, începeau cu unul care zicea că filmul lui Elvis *Harum Scarum*, făcut de M-G-M, e oribil și-ajungeau la o improvizație a unui actor negru, care-l imagina pe Elvis analfabet, învățînd să vorbească.

— Turnez un documentar muzical, spunea Denis, și nu mă limitez la secvențele filmate în concert. Totul în film o să fie muzical. Așa cum Elvis, sau orice alt interpret, alternează, să spunem, numerele dinamice cu cele lirice sau creează anumite stări de spirit, la fel fac și eu. O s-avem o scenă tristă, una veselă, alta tristă și-așa mai departe. Alte elemente o s-apară ca-ntr-o baladă. Cînd se-atacă partea orchestrală, imaginea se oprește, de exemplu, pe-o figură din sală și de-acolo trece la scena căsătoriei aceleiași persoane.

Dacă toate-astea nu semănau deloc cu tipicele filmulețe Elvis Presley era pentru că Denis Sanders întrecea cu mult cerințele unui asemenea film. Față de nivelul unei producții cinematografice cu Elvis, el venea cu o carte de vizită copleșitoare. Documentarul său de șase ore pentru National Educational Television intitulat *Trial : City and Country of Denver vs. Lauron R. Watson* (Proces : Orașul și ținutul Denver față în față cu Lauron R. Watson) a cîștigat în 1970 premiul pentru televiziune acordat de *Saturday Review* și, tot în același an, premiul Festivalului cinematografic de la Cannes pentru cel mai bun film de actualități. Tot el a făcut scenariul „specialului" de televiziune, de nouăzeci de minute, *The Day Lincoln Was Shot* (Ziua cînd a fost împușcat Lincoln); a regizat episoade din serialele T.V. *Naked City* (Orașul dezgolit), *Route 66*, *Alcoa Premiere* și *The Defenders* (Apărătorii), precum și cîteva lungi metraje artistice, între care *Shock Treatment* și *One Man's Way;* a realizat o ecranizare după romanul lui Norman Mailer, *The Naked and the Dead* (Goii și morții). Scurt metrajul *A Time Out of War*, pentru care-a fost scenarist, producător și regizor, a obținut de asemenea, un Premiu al Academiei în 1954.

Denis spune că habar n-are de ce l-au chemat să regizeze filmul despre Elvis. Nici măcar nu-i întîlnise vreodată pe Colonel sau pe Elvis și singurul contact pe care-l avusese cu M-G-M data din 1959, cînd a fost dat afară după ce lucrase doar două săptămîni ca regizor la *The Subterraneans*. La vremea aceea, povestește el, M-G-M susținea că Sanders transforma povestirea lui Jack Kerouac într-un „film imoral".

Dar oricît de nepotrivit era Denis în aparență, probabil că alegerea a fost cea mai bună. Filmul lui Elvis nu aducea beneficiile scontate și era logic ca, odată cu întoarcerea cîntărețului la aparițiile în public, să se producă concomitent și-o schimbare în direcția filmelor. Un documentar — și nu un nou film muzical pomădat — era un mijloc de a realiza această schimbare. Iar un documentar *bun* era menit s-o consacre definitiv.

Bugetul pentru film se situa între 1 și 1,3 milioane de dolari, din care lui Elvis îi revenea o parte surprinzător de mică. Denis a fost cît se poate de explicit cînd a spus că jumătate din fond era alocat pentru acoperirea cheltuielilor de creație „excepționale". În mod normal, Elvis lua un milion de dolari, așa că era vorba, cel puțin în aparență, de o reducere.

Pentru Elvis, a fost o săptămînă neobișnuită în multe privințe.

Cînd a sosit în Las Vegas, c-o droaie de asistenți de la R.C.A., M-G-M și Agenția William Morris după el, Colonelul a-nchiriat o aripă-ntreagă a hotelului la etajul patru. A pus acolo paznici în uniformă, care stăteau zi și noapte la datorie și nu lăsau pe nimeni să intre, dar care-aveau instrucțiuni să-mpartă tuturor vizitatorilor cărți poștale, calendare sau cataloage de discuri Elvis Presley. Apoi Colonelul i-a pus pe oamenii lui să pavoazeze holul de la intrare. Au acoperit un perete cu un afiș imens de cinema care-l înfățișa pe Elvis, iar un altul cu pancarte și steaguri. Pălăriile de material plastic le-a cocoțat la cinci picioare în fața ușilor.

Zilnic aveau loc ședințe la care trepădușii primeau diverse sarcini, poate ceva mai substanțiale decît să flecărească la telefon cu soția Colonelului, rămasă la Palm Springs.

— Spune-i bonjur și lu' Stan, îi zicea Colonelul neveste-si, Marie. Apoi îi trecea receptorul lui Stan Brossette, pe care-l numea cu consecvență „Brickett".

— Alo ? Cum vă simțiți azi ? întreba Stan. Ce fac Chrissie și Midnight ? (Pisicile familiei Parker.) Desigur, doamnă, totul e-n perfectă ordine. Da, doamnă. Vi-l dau acum pe Colonel.

Iar Colonelul, care-și suna consoarta de două-trei ori pe zi, se-apuca să-i povestească ce mîncase la micul dejun.

Pe măsură ce treceau zilele, erau tot mai multe lucruri de făcut. Colonelul stătea-ntr-o cameră cu lambriuri, pe care administrația hotelului o transformase pentru el în birou, ceea ce nu se-ntîmplase nici unui impresar pînă atunci. Colonelul avea, prin urmare, un birou în Las Vegas. Peste drum, hotelul Landmark se umpluse bine cu cei care nu mai încăpuseră la International. La magazinele de cadouri nu se mai găseau eşarfe şi nici pălării cu *Festivalul de vară Elvis*. Unii pretindeau că fusese maşinația Colonelului, care ştia că, dacă nu mai era marfă destulă, cererea o să fie şi mai mare cînd o s-apar-un nou lot pe piață. Serviciul de securitate al hotelului primise 50 la sută întăriri ca să le asigure lui Elvis şi Colonelului pază permanentă, să-i dea lui Elvis însoțitori de la cabină pînă în scenă şi să posteze cîte-un planton în fața tuturor uşilor care dădeau spre culise. În ziua deschiderii, securitatea a fost atît de strictă că pînă şi Stan Brossette şi-a văzut convorbirile telefonice controlate. De cîte ori se dădea o comandă pentru serviciul la cameră, odată cu comanda sosea şi cîte-un catalog R.C.A. cu toate-nregistrările lui Elvis, două fotografii alb-negru şi două color de opt pe zece (vechi de şase-şapte ani şi înfățişîndu-l pe Elvis cu păr cenuşiu), precum şi-un calendar de buzunar Elvis Presley.

În barurile de la cazinou puteau fi văzuți vechi tovarăşi de-ai lui Elvis, veniți să-şi prezinte omagiile celui pe care-l ştiau din vremurile bune de odinioară : George Klein, fostul şef de clasă cînd Elvis era la liceul Humes din Memphis în 1953, era acolo şi discuta cu monumentalul Lamar Fike, care tocmai îi dăduse de băut lui Jim Kingsley, jurnalistul din Memphis, care crescuse la Tupelo cam odată cu Elvis, ceea ce-l îndreptățea să se laude că e „ziaristul cel mai apropiat de Elvis".

În acest timp *maître d'hôtel* verifica lista rezervărilor pentru seara aceea : Dwayne Hickman, Juliet Prowse, Sid Caesar, Xavier Cugat, Herb Alpert, Slappy White, Dale Robertson, George Hamilton, Jack Benny, Jane Morgan, Jackie Cooper, Sammy Davis jr., Sonny Liston, Cary Grant.

Iar Denis Sanders dădea ultimele indicații echipei sale de operatori, înainte de-a băga în sala de spectacol opt camere de luat vederi, din care cinci aveau să filmeze neîntrerupt timp de-o oră, cît dura concertul.

Colonelul, la rîndu-i, îi dădea lui Denis indicații :

— Fii atent să nu iei vreun Oscar cu filmu', că n-avem smochinguri să ne-mbrăcăm cînd s-or da premiile.

XVI

ADMIRATORII

DOAMNA VIRGINIA COONS a primit vizitatorii în locuința ei modestă din Redondo Beach, în California. În camera de zi i-au întîmpinat fetele, Elaine, de șaisprezece ani, și Nancy, de doisprezece. Soțul, Arthur, care era strungar, ieșise puțin în seara aia, iar băiatul, David, de paisprezece ani, se juca prin vecini.

— De obicei ne uităm mai întîi la filme, a spus ea cînd cei de față mai că n-avuseseră răgaz să facă cunoștință și să se-așeze pe scaune.

A arătat cu capul spre un aparat de proiecție de opt milimetri din celălalt capăt al cămăruței. Tocmai intrase băiatul, așa că l-a rugat s-așeze paravanul la locul lui, în fața televizorului. Aproape pe fiecare mobilă din cameră era o poză de-a lui Elvis pusă-n ramă.

— Sîntem foarte mîndri de filmele-astea, a spus el. P-ăsta l-a tras un prieten.

Deodată s-au stins luminile-n cameră și-a-nceput primul film în culori, specialitatea casei. Era o scenă, făcută de-o mînă cam nesigură, în care se vedea poarta de la Trousdale. Poarta se dădea-n lături și ieșea la iveală o limuzină neagră. Joe Esposito era la volan și Elvis stătea lîngă el. Secvența a durat mai puțin de-un minut. După ea a venit alta, în care se vedea aceeași limuzină, dar la-ntoarcere. Ziua era pe sfîrșite și Elvis venea de la lucru, din studio, explica doamna Coons. Secvența asta a durat un pic mai mult, fiindcă Elvis l-a pus pe Joe să oprească mașina ca să dea cîteva autografe admiratorilor care se strînseseră grămadă în fața casei. Pe urmă mașina a dispărut prin poarta deschisă. În scena următoare limuzina ieșea din nou. Era în altă zi, cel

puțin așa părea, fiindcă Elvis își schimbase hainele. A făcut cu mîna și dus a fost. Toată treaba a durat mai puțin de treizeci de secunde. După aia băiatu' iar s-a-ntors acasă la sfîrșitul zilei și iar a dat vreo cîteva autografe.

Deodată s-a auzit un fîșîit și cu asta s-a terminat și filmul, că se desfăcuse cu totul de pe rolă.

— Astalalt e mai palpitant, a spus doamna Coons. L-a făcut un admirator cînd era Elvis la Houston. Da' mi se pare că nu l-a prins prea bine.

A-nceput și-al doilea film.

Undeva departe, în Anglia, Rex Martin, președintele filialei din Gloucestershire a Clubului oficial de admiratori ai lui Elvis Presley din Marea Britanie, pregătea o listă de benzi pe care le oferea spre schimb sau vînzare. Iată cîteva :

ELVIS IN SPECTACOLUL DE TELEVIZIUNE AL LUI FRANK SINATRA, 1960. ÎNREGISTRARE DIN CONCERT ! Cam 6 minute. Începe cu *It's very nice to go travelling* (E foarte plăcut s-o pornești la drum) și trece la : FAME & FORTUNE ; STUCK ON YOU. Calitate bună ! 1,50 dolari

SUPLIMENT LA SPECTACOLUL ELVIS/SINATRA : cam 5 minute. ȘANSĂ RARĂ. El și Frank se țin de ghidușii pe scenă. Apoi Frank cîntă un vers din LOVE ME TENDER și El cîntă un vers din șlagărul lui Frankie WITCHCRAFT, trecînd de la unul la altul. La sfîrșit cîntă amîndoi în duet finalul de la LOVE ME TENDER. (Bandă înnebunitoare !) 2 dolari

ELVIS ÎN SPECTACOLUL DE TELEVIZIUNE AL LUI ED SULLIVAN. „ÎNREGISTRARE DIN CONCERT" 1957, cam 6 minute. Recită și cîntă HOUND DOG. Apoi un potpuriu din LOVE ME TENDER, HEARTBREAK HOTEL, HOUND DOG, PEACE IN THE VALLEY, LOVE ME și TOO MUCH. Calitate satisfăcătoare numai 1,50 dolari

ANNETTE DAY vorbește despre cum l-a întîlnit pe ELVIS și cum a filmat cu el pentru *Double Trouble* + un interviu cu Annette și o scurtă secvență din *Double Trouble*. 50 cenți

SPECTACOLUL DE LA POSTUL DE RADIO VANCOUVER ÎN CINSTEA LUI ELVIS : conține un interviu din 1956 cînd vorbește despre cei care l-au numit ELVIS PELVIS. CONFERIN-

ȚA DE PRESĂ DE LA VANCOUVER, 1957, cam 12 minute : vorbește despre debut, despre primul lui spectacol de la Memphis. Turnee, filme și spectacole de televiziune. Colonelul Parker etc., etc. Foarte interesant. 2 dolari

La Portland, în Oregon, un student din anul IV, pe nume Carl Obermeier, completa de zor formulare de comandă pentru afișe-mamut pe care scria ELVIS MASTER OF ROCK 'N' ROLL (Elvis, maestrul *rock 'n' roll*-ului) — cincizeci de cenți ; tricouri albastre pe care era scris cu alb I'M AN ELVIS FAN (Sînt admirator al lui Elvis) — trei dolari, plus douăzeci și cinci de cenți taxe poștale ; creioane cu FOREVER KING ELVIS (Regele Elvis de-a pururi) încrustat pe fiecare latură — șase la un sfert de dolar ; o gamă largă de timbre cu lipici pe dos pe care admiratorul sau admiratoarea să le pună pe plic și să-l umple de mesaje ca MUSIC THAT WILL BE NEW TOMORROW (Muzica de mîine), OUR ELVIS IS SINGING TODAY ! (Elvis al nostru cîntă azi !) și YES, I'M AN ELVIS FAN AND PROUD OF IT ! (Da, sînt admirator al lui Elvis și-s mîndru de asta !). Carl spune că afacerea-i prosperă.

Dacă pe lume sînt eroi și eroine, cu siguranță sînt și admiratori, iar admiratorul lui Elvis Presley, în multe privințe, e probabil ca toți ceilalți de pîn-atunci. Admiratorul sau admiratoarea îi sînt un sprijin în carieră. Se poate bizui pe ei, de obicei din punct de vedere economic, mai rar din punct de vedere emoțional. Fără doar și poate, cei mai mulți din admiratorii lui Elvis îi cumpără discurile; se duc să-i vadă filmele din cînd în cînd și, dacă le vine pe chelie, pot să-l asculte-ntr-un concert. Și cu asta, basta. Dar oricît de importantă ar fi această imensă masă amorfă de partizani, admiratorul *nesătul*, și numai el, contribuie atît de mult la întruparea mitului. Ăsta-i admiratorul care nu lasă nici urmă de-ndoială că numele i se trage de la „fanatic"[1].

E greu de spus cîți sînt la număr. Biroul colonelului Parker a făcut cunoscut că-n 1970 existau pînă la trei mii de cluburi de admiratori, deși, pare-se, cifra era nițeluș cam umflată, fiindcă multe cluburi erau organizații periferice cu un număr limitat de membri. Totuși Carl Obermeier spune că el a strîns 750 de membri în al său E.P.F.C.[2] "Hound Dogs" („O organizație pro Elvis

[1] În limba engleză, termenul corespunzător pentru „admirator" este *fan*, probabil o prescurtare a cuvîntului *fanatic* (n. t.).

[2] Prescurtare de la *Elvis Presley Fan Club* (Clubul de admiratori ai lui Elvis Presley) (n. t.).

sută la sută"), iar Sean Shaver, un fotograf de douăzeci și șapte de ani, președinte la E.P.F.C. „Îngerii lui El" din Kansas City, se mîndrește cu un pomelnic de 950 în douăzeci și cinci de țări. În Germania, Clubul internațional Elvis Presley din Göttingen, a cărui adresă era tipărită pe mapa unui *single* lansat de curînd, are-aproape trei mii de membri. În Anglia, unde admiratorii lui Elvis sînt de-un zel pe care nu l-au avut nici vegetarienii, nici adventiștii, iar acum nici măcar adeptele emancipării absolute a femeilor nu-l au, E.P.F.C. din Marea Britanie se făleşte cu patru mii de membri. Odată a strîns nu mai puțin de-o sută de mii de semnături pe-o jalbă prin care se cerea ca Elvis să dea un concert acolo. (Se spune că Tom Parker a fost impresionat, dar a rămas tare pe poziție.) Fără-ndoială admiratorii erau în număr destul de mare, mai mare, poate, decît ar strînge-n jurul său orice altă personalitate. (Nu-i deloc exclus ca *Beatles*-ii să fi avut mai mulți membri în cluburile lor de-admiratori prin '64—'66, da' ce s-a ales de ei ?) Și poate că bietul Colonel știa el ceva cînd spunea că pune la socoteală un sfert de milion.

Fără discuție Colonelul a hrănit această pornire, căci pentru el cluburile sau banii lor din bancă erau totuna. Scrisorile pe care le expediază președinților de cluburi or fi ele mimeografiate, dar sînt doldora de veşti şi vin des. R.C.A. primește indicații precise să trimită calendare, fotografii și cataloage de discuri ca s-ajungă la toată lumea. Oricînd și oriunde-n lume ar fi o întrunire a admiratorilor lui Elvis, Colonelul nu scapă ocazia să le dea o telegramă. Suplimentelor, revistelor și buletinelor li se acordă chiar mai multă atenție și, după toate aparențele, și din astea sînt vreo cîteva sute.

Una e *The King's* Scepter, organul E.P.F.C. international „Kissin' Cousins". E cu sediul la Spokane și-l are pe Elvis ca președinte de onoare. Președintă e Judy Palmer, cîntecul clubului e *Kissin' Cousins,* culorile sînt albastrul purpuriu și auriul, iar taxa de membru e de doi dolari pe an. În ultima vreme a avut între două și șase pagini pe format mare, în care se-nghesuiau pîn-aproape de margine cronici de discuri, laude pline de efuziune la adresa spectacolelor lui Elvis de la Las Vegas, reclame pentru alte cluburi de admiratori, știri mai concise, bîrfă și-o serie de fotografii frumos reproduse. Relatarea pe care-o face Judy periodic e semnată *Elove*[1].

Cam jumătate ca volum, dar vizibil mai comercială, e subțirica publicație bilunară din slujba E.P.F.C. „Îngerii lui El." Asta și

[1] Nume format prin contopirea cuvintelor *El(vis)* și *love* (dragoste) (n. t.).

fiindcă președintele clubului și redactorul buletinului, Sean Shaver, se ocupă și de Clubul de discuri Elvis Presley din America. Prin această organizație, membrii ei pot să facă rost de oricare din discurile lui Elvis, noi sau vechi, la un preț mai mic. Sean mai vinde partituri pe foi volante și-alte lucruri de-aducere aminte. Buletinul îl semnează cu „Pînă data viitoare, mențineți-l pe Elvis rege".

O revistă mai ambițioasă a fost cea care s-a-mpărțit ultima dată prietenilor apropiați ai E.P.F.C. din California de sud, ale cărui șefe, Linda Webster și Nancy Ambrose, stăteau la Mar Vista. Publicația asta, prinsă cu capse-ntr-un dosar din carton velin, reproducea articole apărute-n mai multe ziare din oraș și-ntr-o revistă de importanță națională. Mai erau acolo cinci formulare de cerere pentru radio, o scrisoare de la „biroul colonelului Parker", o porțiune rezervată unui *disc jockey* care stătuse prin preajma lui Elvis ani de zile, o corespondență specială de la Virginia Coons, o xerocopie a unei reclame de la un film de-al lui Elvis, două fotografii color și două alb-negru, patru calendare din ani diferiți, două felicitări de Pești, și, pentru colecționari, o reclamă de muzică *bubble gum* din 1956.

Ce mai încolo-ncoace, dintre publicațiile americane dedicate lui Elvis, în *Strictly Elvis* a lui Rocky Barra se simte cel mai tare mîna profesionistului. Nu reprezintă nici un club și-apare lunar într-un format de 5,5×8 inci. Totdeauna-și recuperează cheltuielile și uneori scoate și ceva-n plus. Rocky o editează acasă la el, în Livonia din Michigan. A intrat într-al patrulea an și costă șase dolari pentru douăsprezece numere. Ca și alte surate de-ale ei, publică articole scrise de admiratori și face cunoscut textul conferințelor de presă și-al interviurilor mai importante, cele mai multe de prin anii '50. Partea tare-a lui *Strictly Elvis* e prezentarea grafică foarte reușită. Rocky e și el cîntăreț de *rock* și seamănă mult cu idolul lui.

Mulți din admiratorii lui Elvis îi seamănă sau încearcă să-i semene. Unii-s adolescenți ca Steve Miller, elev la un liceu din Spokane. Steve zice că-n 1960, cînd avea opt ani, a ascultat prima dată un disc de-al lui Elvis.

— Cînd am pus discul, am înnebunit de fericire, spune el. Mi-am zis că trebuie să aflu mai multe despre tipu' ăsta. Așa că m-am dus glonț la magazin și-am cumpărat o carte cu chestii despre Elvis. Am citit-o de la cap la coadă. Am mai cumpărat un teanc de discuri cu Elvis și le-am dat la gunoi pe-alea cu Ricky Nelson, pe care le mai aveam. Am decupat o grămadă de poze de-ale

lui Elvis și le-am lipit pe perete și pe urmă mi-am tapat păru' ca el. Mă-ntîlneam cu prietenul meu, Dave Kirkingburk, puneam la un loc toate discurile noastre cu Elvis și-l imitam ore-n șir. Primul film pe care l-am văzut eu și cu Dave a fost *Loving You*. După film mergeam amîndoi peste tot și zîmbeam ca Elvis. Am încercat să și vorbim ca el. Un singur gest am copiat de la Elvis și-l mai am și-acuma : umblu cu guleru' de la cămașă ridicat.

Mai mulți admiratori mai maturi ai lui Elvis (printre ei e și-un dentist de douăzeci și cinci de ani din California) sînt atracția petrecerilor pe care le dau. Se-așază-n fața picupurilor și mimează cîntecele lui Elvis. Să-l ascultăm pe-un prieten de-al dentistului :

— În momentul acela, cînd se face că e Elvis, chiar *e* Elvis.

Cînd încearcă să spună ce simt pentru Elvis, multe-admiratoare o fac cu fervoare religioasă. Iată ce mărturisește Julie Montgomery, o studentă de douăzeci și trei de ani din Polson, în Montana :

— Din octombrie 1955, atît de multe lucruri din viața mea, vise — nu din alea cu ochii deschiși, ci din alea din timpul nopții — și amintiri sînt legate de Elvis c-aș putea să fac o carte. N-am avut nici o putere-n chestiile-astea și nici n-am încercat să mă dezbar de ele. Cred că există niște forțe, care mă trag spre Elvis. Forțele-astea-s așa de puternice că acuma n-aș putea să mă desprind de Elvis chiar dac-aș vrea.

Irene Feola are douăzeci și șapte de ani, un bărbat și doi copii. Locuiește la Carmel, statul New York. Și-n visurile ei Elvis joacă rolul principal.

— Vreau să vă spun un vis care mi s-a-mplinit acum un an. Am luat avionul și m-am dus la Las Vegas ca să-l văd pe Elvis la International. Doamne ! Am plecat duminică, 10 august. Am stat la o prietenă de-acolo. L-am văzut luni și marți seara. N-o să vă vină să credeți. Aveam locuri în rîndu-ntîi și l-am sărutat pe Elvis ! Stătea în fața mea și l-am chemat. S-a uitat la mine, a venit la margînea scenei, s-a aplecat, mi-a șoptit că-s dulce și pe urmă m-a sărutat pe gură. De cîte ori vorbesc acum despre asta, aș da orice să fiu acolo. N-o să-nțeleagă nimeni vreodată ce simt. Îl iubesc ! M-a făcut fericită și mi-a dat o poftă de viață care n-o să-mi treacă niciodată. Asta-i visu' care mi s-a-mplinit. Elvis m-a sărutat ! În momentul ăla eram numai eu pe lume.

Ce-o fi zicînd domnul Feola de toate astea ? Nevastă-sa zice că el o-nțelege.

Admiratoarele și admiratorii își cos pe fuste și cămăși titlurile filmelor lui Elvis, iar pe cuverturile de pe pat, numele personajelor pe care le-a jucat.

Își strîng bani pentru pelerinaje la Graceland și Tupelo. Acolo filmează de zor. Se filmează unii pe alții și pentru nimic în lume nu uită să filmeze poarta și casa.

Trimit formulare de cerere completate la posturile de radio (adesea le folosesc pe cele puse la dispoziție de cluburile de admiratori; asta a fost ideea Colonelului) ca să fie siguri c-o să se dea discurile lui Elvis. Pe urmă participă (și-asta o fac des) la sondajele de opinie din rîndurile cititorilor sau spectatorilor ca să-i asigure lui Elvis obișnuitul loc unu.

Îi copleșesc pe Elvis și Priscilla (pe care se pare c-o iubesc cam cu stoicism) cu cadouri de Crăciun, de ziua lor sau de alte aniversări, îi trimit păpuși și hăinuțe cu ghiotura Lisei Marie, pun mormane de flori pe mormîntul mamei lui Elvis și trimit cărți poștale cu „fă-te bine" cînd cineva-i bolnav.

Își scriu unul altuia scrisori și le semnează *Elvisly yours* [1]. Pe plicuri pun etichete și timbre cu chipul lui Elvis.

Îl urmăresc pe Elvis fără pic de răgaz sperînd să-i fac-un instantaneu pe care să-l multiplice și să-l schimbe pe-alt instantaneu aproape la fel, făcut de alți admiratori. Toate chestiile astea le țin în albume imense, în care au tot felul de tăieturi din ziare, fotografii, calendare și grămezi întregi de literatură publicitară trimisă-n fiecare an de R.C.A. și de Colonel. Un admirator se mîndrește c-are șaizeci și două de albume, altul c-are treizeci de mii de fotografii.

Strîng orice le pică-n mînă: frunze din copacii de la Tupelo, iarbă de pe pajiștea de la Graceland, cărămizi din *patio*-ul de la Trousdale. Un casier de trezeci și unu de ani din Honolulu are nisip pe care-a călcat Elvis. Mai mulți au pahare din care-a băut el la Vegas (apa o țin în sticle) și șervețele cu urme de sudoare de la el. Cînd a fost întrebată ce-are-n colecție, o fată pe nume Mary, din Cleveland, a spus:

— Tot în afară de original. Oh, și cîte-aș putea face cu originalul!

(Mary are treisprezece ani.)

Pavoazează camere-ntregi creînd un mediu Elvis. Acoperă de tot pereții dormitoarelor așa cum tapetase Colonelul pereții bi-

[1] Expresie intraductibilă formată după modelul formulelor de încheiere a scrisorilor: *Faithfully yours* (Cu stimă) și *Sincerely yours* (Cu sinceritate) (n. t.).

roului lui. O adolescentă din Indio, California are-o fotografie în despărțitura pentru mănuși din mașina ei. Mai are una îmbrăcată-n plastic ca să nu se ude cînd o ia sub duș.

— Dorm sub un pogon de fotografii de-ale lui Elvis, spune-o dactilografă de douăzeci de ani din Miami, și picupul merge-n-truna.

Se-nscriu în cluburi la fel cum se-nscriu în organizațiile civice cei care-aspiră la un post important. Multe cluburi își iau numele după un cîntec sau un film de-al lui Elvis. În afară de cele pe care le-am amintit, mai sînt E.P.F.C. „Ready Teddy" (la Quebec), Clubul de admiratori ai lui Elvis „Stuck on You Forever" (Sînt nebun după tine pe vecie) din Malaysia de vest, E.P.F.C. „Blue Hawaiians" (la Beverly Hills), E.P.F.C. „Love Me Tender" (la Monroe, în Louisiana). Altele-amintesc de starea de spirit colectivă : E.P.F.C. „Forever Faithful" (Credincios de-a pururi) la Mount Holly, în New Jersey, și Clubul de admiratori „For Ever for Elvis" (De-a pururi pentru Elvis), cu filiale la Miami, Memphis, Ciudad de Mexico, în Australia și Brazilia. Lista e mult mai lungă. În toate orașele importante din S.U.A. sînt cluburi unde-admiratorii-n trecere găsesc sigur un loc de dormit peste noapte.

Unii chiar își botează copiii după Elvis, Stephen Toli, un muncitor de douăzeci și opt de ani din Somerville, în Massachusetts, e unul din ăștia. Steve și nevastă-sa sînt printre cei mai activi și prolifici admiratori din America, membri în vreo zece cluburi și corespondenți la mai multe publicații ale-admiratorilor din Anglia. Iată ce afirmă Steve :

— Am un băiat de patru ani și i-am spus Stephen Elvis. Pe celălalt, care are doi ani, îl cheamă Lonnie Glen. Lonnie după *Tickle Me* și Glen după *Wild in the Country.*

Cînd i s-a intentat lui Elvis un proces de paternitate în 1970, mai mulți admiratori au dat telefon la biroul Colonelului și-au spus că, deși nu cred nici un moment o asemenea acuzație, vor să-nfieze copilul.

Ca să fii admirator al lui Elvis Presley trebuia să desfaci bine baierele pungii. Glenn D. Hardin, pianistul lui Elvis de la Las Vegas, comentează :

— Venea acolo o fată din Chicago. Taică-său era avocat. Noi am dat vreo șaizeci de spectacole și, din astea, ea a fost la patruzeci și cinci. Stătea-n același loc și vedea două spectacole pe seară. Mi-a spus la bar că taică-su pune jos optzeci de dolari de fiecare dată, pentru bacșișuri și-alte alea. Scotea optzeci de dolari din

buzunar și-i dădeau locu' ăla. Era o fată tare de comitet. Taică-su ne-a luat pe cîțiva la masă-ntr-o seară. Pe noi, ăștia din orchestră. Treaba era cam așa : dacă fetiței mele-i place Elvis, o să-nvităm orchestra la masă ; dacă n-ajungem la Elvis, facem și noi ce se poate.

Totuși cei mai mulți admiratori n-au tătici cu dare de mînă, ci sînt ca Judy Palmer, fata de douăzeci și doi de ani, președintă a E.P.F.C. „Kissin' Cousins" din Spokane.

— Am avut mare noroc. L-am văzut pe Elvis de cîteva ori, spune ea. În februarie 1968 am stat o lună la Memphis. Pe urmă am fost și eu la Burbank, în iunie 1968, cînd s-a-nregistrat „specialul". L-am văzut în casa lui din Los Angeles în aprilie 1969. Am fost la șase spectacole de-ale lui la Las Vegas, m-am dus acolo-n august 1969 și-n februarie 1970. Mă gîndesc c-o să ziceți că-s milionară, dacă umblu-atîta. Sînt ajutor de responsabil într-un magazin de aparate de fotografiat și cîștig doi dolari pe oră. Da' toate concediile mi le petrec prin țară, după Elvis.

Cu salariul ăla, zice ea, i-e greu s-acopere toate cheltuielile clubului.

— Primesc între treizeci și cinci și cincizeci de scrisori pe săptămînă, spune ea. Majoritatea n-au timbre pentru răspuns. Cheltuiesc cam douăzeci de dolari pe lună cu timbrele, plus încă douăzeci de dolari la două-trei luni ca să trimit buletinele. Buletinele costă și ele încă vreo patruzeci de dolari sau ceva pe-acolo. E cam scump să ții un club, da' mie-mi place. Îmi dau seama că face banii pe care-i bag în el. E grozav să-l împarți pe Elvis cu alți admiratori.

Pe departe cele mai mari cheltuitoare sînt două admiratoare ale lui Elvis care-și petrec timpul mergînd de la Memphis la Los Angeles. Sue Wiegert are douăzeci și patru de ani și-a terminat colegiul. Cricket Mendell are douăzeci și unu de ani. Ele două formează tandemul nedespărțit al idolatriei pentru Elvis. De dimineață pînă seara, aproape fără-ntrerupere, sînt în preajma lui Elvis și suspină după el. Asta-nseamnă că, dacă el e la Los Angeles, fetele-și încep ziua în fața casei lui, îi fac cu mîna cînd apare limuzina și-apoi îl conduc la studio unde-o s-aștepte pînă vine vremea să-l escorteze din nou acasă. Dacă Elvis pleacă cu avionul la Memphis, Sue și Cricket o pornesc cu mașina-ntr-acolo ca s-ajungă cît se poate de repede. Dacă el merge să filmeze exterioarele, la Las Vegas sau la Houston sau oriunde-ar putea ajunge și ele cu mașina, păi se duc ață acolo. Cînd Elvis cîntă la In-

ternational, nu pierd nici un spectacol și pun toate cheltuielile pe cărțile de credit.

Uneori fetele se angajează ca secretare în orașu-n care-s atunci ca să poată plăti cheltuielile de pe cărțile de credit și s-aibă bani de casă și masă. Dar mai tot timpul ocupația lor e Elvis, pe el îl urmăresc fără-ncetare. Prin urmare, camerele pe care le-au împărțit și-ncă le-mpart în cele două orașe nu prea sînt somptuoase. De obicei nu găsești în ele mai mult de-un pat și-un picup. Adesea fetele dorm în mașină.

Cricket, o blondută ștearsă, plină de energie și entuziasm copilăresc, a devenit *Elfan*[1] la Canton, în Ohio. Era-n 1963 și ea se-nscrisese-n mai bine de treizeci de cluburi de admiratori. S-a gîndit că n-or fi alții mai breji ca ea, așa că și-a făcut propriul ei club, „Elvisites". Mottoul clubului : „Regele Elvis e atotputernic". Sue e-o brunetă mai puțin limbută decît prietena ei. L-a văzut prima dată pe Elvis în 1956, într-unul din spectacolele lui Ed Sullivan, a terminat studiile la colegiu la insistența maică-si și, după ce și-a făcut propriul *ei* club de admiratori, numit „Blue Havaiians for Elvis", s-a pus să bîntuie pe lîngă poarta de la Graceland. Aici s-au întîlnit cele două fete-n 1967. Și de-atunci sînt nedespărțite, ca surorile siameze.

În momentul de față, Sue și Cricket nu prea vor să vorbească cu ziariștii. Se tem, așa cum spun ele (deși nu rostesc cuvîntul), de „exploatare". În vara lui 1970 au fost de acord să li se ia un interviu pentru un articol din revista *West* și-au început s-amenințe cu darea-n judecată încă-nainte s-apară ceva tipărit. Întrebate de ce, au spus că le era frică să nu creadă Elvis că ele se lasă plătite pentru interviu, că profită de prietenia (exact așa spuneau : prietenia) cu el.

Dacă Sue și Cricket dețin recordul absolut în ce privește Presley-mania, Anglia e țara unde-admiratorii lui Elvis (pe locul doi ca fervoare după cele două fete) sînt cei mai numeroși. În Marea Britanie sînt atît de mulți și-atît de-nflăcărați că pot susține o revistă grozavă dedicată lui, *Elvis Monthly*. În cele șaizeci și patru de pagini găsești o mulțime de articole familiare : cronici care ridică discurile-n slava cerului, diverse discografii și alte compilații statistice, scrisori către editor, o mărturie personală intitulată *Descoperindu-l pe Elvis* (care, de obicei, e scrisă cu convingerea și verva specifice numai proaspeților convertiți la cele sfinte), rubrici de bîrfă și știri serioase și poezii ocazionale.

---

[1] Cuvînt format prin contopirea numelui *El(vis)* cu *fan* (admirator) (n. t.).

În fiecare lună apar relatări din Memphis despre ce face Elvis zi de zi. Toate astea vin de la Gary Pepper, al cărui tată deschide şi-nchide poarta de la Graceland. Mai e şi-o rubrică de ştiri redactate de Albert Hand, un tipograf, care-a fondat Societatea internaţională de apreciere a meritelor lui Elvis Presley. Nu lipsesc zeci de fotografii şi cîteva reclame ca : „Puloverul *Jordanaires* — de la magazinul de confecţii/pulovere de damă al grupului *Jordanaires*. Preţ obişnuit : 25 dolari. Pentru admiratorii lui Elvis : un mandat poştal internaţional de 15 dolari". Lui *Elvis Monthly* i se datorează un anuar, *Elvis Special,* şi insigne, discuri, hîrtie de scris şi plicuri, pe care le oferă cu dărnicie.

La baza acelui *Beatles Monthly,* a stat revista asta de 5×7 inci. Dar în timp ce *Elvis Monthly* a împlinit unsprezece ani, publicaţia *Beatles*-ilor a depus armele după cinci, în 1969.

Principala menire a revistei este ca mijloc de comunicare. Prin intermediul ei se sprijină, se pun la cale şi se-anunţă cele mai multe din marile „acţiuni" Presley. (Iată titlul unui articol recent : *Petrecerile Presley adună forţe.)* De exemplu, cînd Elvis şi Priscilla au împlinit trei ani de la căsătorie, Maureen Fricker s-a gîndit să-i sărbătorească printr-o petrecere care promitea proiecţii cu *Roustabout, Follow That Dream* şi alte cîteva mai scurte, alese dintre filmele noi ale lui Warner Pathé (unul era despre nunta lui Elvis). În plus se oferea o „jumătate de oră pentru întrebări" şi o „jumătate de oră pentru discuţii". Costul biletelor : 18 şilingi (cam doi dolari), în care intrau ceaiul, uscăturelele şi diverse sandviciuri.

O „acţiune" Elvis de proporţii mai mari e întrunirea anuală Elvis organizată de *Monthly* de şase ani încoace. În mod obişnuit se ţine la Londra, iar în 1970 în toată Europa. S-auzim ce ne spune într-un număr recent Todd Slaughter, preşedintele E.P.F.C. oficial din Marea Britanie : „Admiratorii care călătoresc în vacanţa de opt zile rezervată admiratorilor lui Elvis vor fi invitaţi la o petrecere Elvis la Bruxelles, unde se vor proiecta filme, făcute de un admirator, despre angajamentul lui Elvis la Las Vegas. În Olanda sînt în program două filme de succes, iar la Koblenz, Clubul german de admiratori promite să dea înregistrarea pe peliculă a spectacolului de televiziune al lui Elvis Presley de la N.B.C. Şi nu uitaţi, pe lîngă întrunire [la Luxemburg], sperăm să obţinem ca la un cinematograf din Luxemburg să se proiecteze filmele *Live a Little, Love a Little* şi *Charro*". Nu trebuia nimic mai mult. Oricare din admiratorii lui Elvis ar fi simţit că arde de nerăbdare.

Organizarea e nemaipomenită. Maria Luisa Davies, şefa filialei din Liverpool, ne mărturiseşte :

— La noi lucrurile stau cam așa : țara e-mpărțită-n zone care au cîte-un șef. Datoria mea e să țin legătura cu admiratorii din localitate, să le dau răspuns la întrebări — asta ca să-l scap pe Todd să nu-nnebunească din cauza maldărelor de chestionare — să organizez excursii-n alte orașe ca să vedem filme de-ale lui Elvis etc. Fiindcă sîntem o țară așa de mică, la noi e ceva obișnuit să ne-ntîlnim cu-admiratorii de la alte cluburi. Toate treburile-astea au un succes grozav. Cred că secretul succesului e spiritul de grup și minunatul sentiment că te potrivești în păreri cu ceilalți.

Multe din acțiunile pe plan european pornesc de la filantropia lui Elvis. Sînt un mijloc de-a strînge bani în scopuri caritabile și-n Anglia asta-nseamnă, de obicei, cîini-călăuză pentru orbi.

Elvis Monthly nu-i singura publicație din Europa. În Italia apare lunar *Elvis Times*, un ziar în toată regula, jumătate-n engleză, jumătate-n italiană. Un admirator din Olanda, Hans Langbroek, și-a pierdut zece ani ca să cerceteze, mai mult prin corespondență, partea de-nceput a vieții lui Elvis. A publicat o biografie atractivă și exactă, în linii mari, deși nota personală și limbuția autorului se simțeau din plin. Se numea *The Hillbilly Cat* și-l ducea pe Elvis pînă-n 1955. În Anglia și Irlanda sînt zeci de suplimente și reviste de admiratori care-apar cu regularitate.

E nedrept să se facă generalizări despre admiratorul „obișnuit" în ce privește mediul social, vîrsta, ocupația și-așa mai departe. S-au făcut, însă, sondaje de opinie (unul chiar de *Elvis Monthly)* și astfel există imagini fragmentare asupra problemei în discuție. În Anglia se pare c-aproape jumătate din cititorii revistei amintite sînt între nouăsprezece și douăzeci de ani (capitol la care bărbații pretind c-au întrecut puțin femeile, ca număr), iar restul se-mpart aproape egal între cei sub optsprezece ani și cei de peste douăzeci și trei. Lucrătorii din serviciile publice, funcționarii și meseriașii (13%) i-au lăsat cu mult în urmă pe muncitorii din fabrici și comercianți (30%), ca și pe studenți și gospodine (22%). După toate probabilitățile, în Statele Unite sînt două categorii principale de admiratori diferențiați, în mare parte, prin vîrstă. Linia de demarcație e la douăzeci de ani. Admiratorii mai maturi și-l amintesc pe Elvis de prin '50 ; cei de douăzeci de ani și mai tineri i-au devenit admiratori după ce s-a-ntors de la armată. * Fără discuție, două treimi din toți membrii cluburilor de admiratori sînt la vîrsta adoles-

* Se pare că singura anchetă este cea făcută de mine, în cadrul căreia unele cluburi de admiratori au distribuit trei mii de chestionare. O parte din materialul cuprins în capitolul de față se bazează pe informațiile furnizate de acele chestionare.

cenței sau chiar mai mici. Constatarea nu e deloc surprinzătoare dacă trecem peste faptul că treimea cealaltă e formată din oameni de douăzeci de ani sau mai mult, dintre care un număr mare se apropie și trec de treizeci de ani. În S.U.A. femeile au întîietate față de bărbați din punctul ăsta de vedere, dar pentru toată lumea, în comparație cu Anglia, nivelul de cultură e scăzut, aproape de media pe plan național. Deși numărul celor înscriși la colegiu a crescut de peste două ori în ultimii douăzeci și cinci de ani, media de cultură pentru americanii albi nu prea dă la iveală diplome de absolvire a liceului. Pe lîngă asta, să nu uităm că numai vreo 20% din populația activă a S.U.A. are studii sau calitatea de proprietar, iar restul sînt lucrători din comerț, muncitori din fabrici, muncitori agricoli și alții la fel. Făcînd pentru moment abstracție de studenți, cei mai înflăcărați admiratori ai lui Elvis se recrutează, în general, din pătura de jos și de mijloc, din rîndul celor care, pentru a-și cîștiga existența, lucrează mai mult cu brațele decît cu capul. De exemplu, incredibil de mulți sînt operatorii de la mașinile de perforat cartele de la I.B.M. [1]. Îi urmează-n ordine montorii din fabrici și lucrătorii din serviciile publice.

Bineînțeles, mulți admiratori sînt adolescenți care trec prin fazele obișnuite ale cultului eroilor. Nu-i nimic anormal în asta. Dar mulți, cei mai zeloși, au niște trăsături de caracter ce pot stîrni interesul psihologilor. Aștia sînt paranoicii care, stăpîniți de simțul lor de posesiune, nu admit că Elvis poate avea vreo imperfecțiune ca oricare om. Așa că se pun pe scris scrisori obscene de amenințare celor care-l atacă sau își permit să-i critice vreun film sau vreun concert. La fel, cînd un critic îl prezintă favorabil pe Elvis, omul se trezește asaltat de scrisori și cărți poștale de mulțumire. Cînd umblă zvonul că Elvis și Priscilla nu se-nțeleg (în cazul în care admiratorii cred așa ceva, ceea ce e foarte puțin probabil), paranoicii sînt convinși că vina e numai a Priscillei, nicidecum a lui Elvis. Cît despre toate filmele proaste și-nregistrările slabe, ele-s numai opera Colonelului. Notînd faptul că 41% nu sînt de acord cu politica de impresariat a Colonelului, *Elvis Monthly* spunea: „O înfrîngere a impresarului lui Elvis chiar și după succesele din 1969 este o condamnare a politicii de impresariat din 1963—67, ceea ce nu poate stîrni decît consternare. Dacă această întrebare ar fi fost adresată în 1967, nu-urile s-ar fi ridicat măcar la 75%".

[1] Prescurtare de la *International Business Machines Corporation* (Corporația internațională pentru producția de calculatoare) (n. t.).

Psihologii spun că această idolatrizare exagerată e adesea semn că-n sufletul admiratorului respectiv se petrece o criză a identității, că e-atît de neînsemnat și de nepopular printre cei de-un fel cu el încît simte nevoia s-aleagă pe cineva cu aură strălucitoare, care să-l ajute să se substituie în propria-i viață. Iată ce zicea un psiholog :

— Alipindu-se pe lîngă o vedetă consacrată și dedicîndu-și atîta timp adorației acestei vedete (în cazul lui Elvis, colecționarea de albume cu tăieturi din ziare, fotografii și așa mai departe), admiratorul poate să creeze — măcar în mintea lui — o *relație* cu vedeta, ceea ce pare în sine suficient ca să-l facă pe individ „mai bun" decît grupul de-un fel cu el care l-a respins. E-o nesiguranță de demult, tratată empiric după o metodă veche și, în general, inofensivă.

Dar misterul e tocmai de ce atrage Elvis atîția oameni de felul ăsta. Poate pentru că așa i-a hărăzit soarta !

Oricine-ar fi ei și oricare le-ar fi motivațiile, *Elfan*-ii sînt ființe fascinante, pe care se sprijină o mare parte din istoria succesului lui Elvis.

La Hollywood, Ann Moses, drăguța editoare de douăzeci și trei de ani a lui *Tiger Beat* (o revistă pentru adolescenți), încerca să convingă pe cineva că cititorii vor într-adevăr mai multe chestii senzaționale cu Elvis, că nu e vorba de-o prejudecată a ei. Ca mulți alți „șefi" ai cohortelor de-admiratori, are ceva mai multă cultură decît ceilalți (doi ani de colegiu) și, tot ca mulți alții, spune c-a devenit admiratoare-a lui Elvis prin soțul ei.

— Cred că a fi admiratoare a lui Elvis e ca și cum ai fi îndrăgostită, zice ea. Nu poți să spui *de ce* sau *cum* s-a-ntîmplat, dar știi c-așa e și nu te-nșeli.

La Morningside, în Maryland, un ofițer de poliție de douăzeci și șapte de ani, pe nume Bill Kaval, tată a trei copii mici, lucra la una din discografiile și listele de filme. Bill corespondează cu admiratori din multe părți ale globului (Anglia, Japonia, Italia), e membru în mai multe cluburi de admiratori, crede cu tărie că are una din „cele mai complete colecții Elvis Presley din lume" și e unul din cercetătorii și statisticienii mai serioși ai fenomenului Presley.

La Chicago, Lana Kotenko, de douăzeci și doi de ani, s-a angajat ca secretară și dactilografă ca să facă rost de bani pentru drumurile periodice la Memphis și Las Vegas. E-o fată atrăgătoare și-și acoperă mai toată-mbrăcămintea cu fotografii și lozinci gen Elvis.

— Doamne, ce frumos și senzual e ! exclamă ea. Cînd m-a văzut cu toate insignele-alea Elvis ale mele și cu bluza Elvis pe ca-

re-o aveam atunci pe mine, nu i-a venit să-şi creadă ochilor. Şi eu eram aşa de emoţionată c-am început să plîng.

Prietenii spun că Lana, chiar ea, l-a muşcat mai tîrziu pe Elvis de gît în timpul unuia din spectacolele lui de la Las Vegas.

— Cred că Elvis e sincer uimit de comportarea unora din admiratorii lui, spune Stan Brossette. I-am citit odată-n priviri şi parcă spunea : „Sfinte Sisoe, ce-ai păţit, omule ?“ Şi la urma urmei, cum să ia toate astea-n serios după atîţia ani ?

Iar la Redondo Beach, doamna Virginia Coons mai pusese-un film. Doamna Coons, una din colecţionarele mari cu-adevărat, are-n colecţie cam 25 000 de fotografii cu Elvis. Le scoate la lumină una cîte una, album după album, şi, pe măsură ce le-arată, explică cum stă Elvis cu piciorul drept răsucit. E clar c-a studiat pozele-astea de nenumărate ori.

— Uitaţi-vă, spune ea lovindu-se cu mîna de aparatul de proiecţie pe cînd vroia s-ajungă la şaltăr. P-ăsta l-a făcut din balconul de la International.

Filmul a durat numai cîteva minute. Pe urmă doamna Conns l-a pus de la coadă la cap.

XVII

ACUM

— EU ZIC CĂ ŞI-A PUS ÎN CAP să facă ceva grozav cam de două ori pe an, spune Glenn D. Hardin. S-a băgat în tot felu' de chestii d-alea d-a mers prin ţară-n lung şi-n lat. Internaţionalu-i o treabă bună. Aici faci uşor rost d-un angajament. Banii-s destui, lumea vine buluc. Lui îi place să se zbată niţel. Pare mulţumit. Şi-aşa e. Altfel nu s-ar întoarce dacă nu i-ar plăcea. Nu prea are el nevoie de bani. Nu-l interesează s-aibă un angajament tot timpu'.

După ce-a cîntat trei luni la hotel în 1970, Elvis a făcut drumu-napoi şi-a dat şase recitaluri în şase zile la Phoenix, Detroit, St. Louis, Miami, Tampa şi Mobile. Şi poate că-ntr-un an-doi o să dea şi primele spectacole în Europa. Dar astea nu-s turneele care scoteau şi sufletul din el ca pe vremea cînd lucra cu Casa de discuri Sun. Pe-atunci dormea-n Chevroletul lui Scotty Moore sau conducea fără oprire din West Texas pînă la Shreveport ca s-apară la *Louisiana Hayride*. Turneele de-acuma le poate face-ntr-o săptămînă. Unu' sau două din astea pe an plus angajamentul de la Las Vegas nu-l storc de puteri şi nici nu-i strică vacanţa din Hawaii, la care ţine-aşa de mult.

Nu există nici o posibilitate de apreciere clară a venitului anual al lui Elvis. Totuşi se poate aproxima. Pentru cele două luni de la Las Vegas, sursele cele mai de încredere spun că onorariul a fost pe undeva pe lîngă un milion de dolari (plus toate camerele pe gratis şi-aşa mai departe). După alţii, onorariul a fost dublu. Şi orice altă apariţie se poate-aprecia la minimum 100.000 de dolari sau un procentaj bunicel din încasările de pe bilete (care din cele două variante e mai mare) pentru fiecare spectacol.

Pe lîngă veniturile de la spectacole mai sînt şi cele de la vînzarea de discuri. Cifra la care se ridică drepturile de autor e-un secret bine păstrat, dar se poate deduce că depăşeşte media oferită de-o companie mare, ceea ce-nseamnă cam cinci cenţi pentru fiecare *single* vîndut şi douăzeci şi cinci pînă la treizeci de cenţi pentru fiecare album. Dacă ne gîndim că Elvis are-o-nţelegere cu R.C.A. (adică le pune la dispoziţie banda cu tot dichisul şi-şi suportă toate cheltuielile de producţie), putem la fel de bine trage concluzia că drepturile de autor sînt cu *mult, mult* mai mari decît media. Colonelul nu vrea să i-o ia nimeni înainte. Aşa că drepturile de autor scoase pe discuri (luînd ca bază patru discuri *single* şi trei albume pe an, multe din ele avînd Discul de aur, ceea ce nu-i deloc imposibil) s-ar putea ridica la alt milion de dolari, cel puţin, sau poate mult mai mult.

Drepturile pentru publicarea cîntecelor adaugă şi ele destul. Elvis deţine-n continuare controlul asupra celor două companii ale lui : Elvis Presley Music (care-nglobează acum filiala americană de la Elvis Presley Music, fostă American Music) şi Gladys Music. Hill and Range a cumpărat şi-alte companii, printre care două din firmele vechi ale lui Marty Robbins — Marty's Music (unde intra El Paso) şi Marizona Music. Freddie Bienstock de la Gladys şi Hill and Range spune că Elvis deţine mai mult de două mii de cîntece. Venitul de la toate astea : probabil 500 000 dolari.

Tot felul de alte venituri ca, de exemplu, de la cîte-un film, de la vînzarea filmelor mai vechi cumpărate de televiziune, de la contracte de licenţă cam ciudate şi-aşa mai departe, ar mai putea adăuga înc-un 500 000 de dolari sau mai mult, în funcţie de numărul de filme.

Total : între 3 000 000 şi 5 000 000 dolari.

Foarte ciudat, dar se pare că Elvis reţine relativ puţin din toate astea. Spre deosebire de multe personalităţi de vază ale spectacolului de divertisment, Elvis nu s-a ascuns niciodată în spatele unor corporaţii ale hîrtiei şi-al unor societăţi anonime şi nici n-a profitat de complicatele afaceri pentru cîştiguri de capital şi de alte mijloace de evaziune fiscală. N-a investit din gros în petrol şi vite şi numai minimum necesar în proprietăţi funciare. Nu există nici un „imperiu" Elvis, cel puţin nu în sensul tradiţional. Prietenii care se ţin după coada lui Elvis şi-a Colonelului spun că, sincer vorbind, celor doi nu le pasă dacă dau guvernului sume imense.

— În fiecare an plăteşte pe cineva care vine de la Washington şi se ocupă de impozitele lui Elvis, spune un prieten din Nashville al Colonelului. De ani de zile fiscu' face formele şi-ncasează impo-

zitele de la Elvis şi de la Colonel. Colonelu' zice că nu vrea să se strecoare greşeli, că n-are chef să i se-ntîmple lu' Elvis ce i s-a-ntîmplat lu' Joe Louis, cînd l-au ars şi l-au pus să plătească din urmă pe zece ani.

Odată Elvis însuşi s-a făcut ecoul Colonelului :

— Prefer să-mi plătesc impozitele decît să-mi aprind paie-n cap din cauza lor. Nu vreau să mă trezesc într-o bună zi că datorez guvernului mai mulţi bani decît am. Oricum, io zic că-mi rămîne destul.

În multe privinţe lui Elvis îi umblă mintea mai repede decît cred unii. Toţi cei care-au stat un timp în preajma lui spun chestia asta. Şi n-o spun numai pentru c-ar crede că, din punct de vedere intelectual, e pe măsura rolurilor de cîntăreţ *country* pe care le joacă adesea în filme.

— Elvis vrea să afle-o grămadă de lucruri, zice Bill Bixby, care e probabil unul din actorii tineri mai inteligenţi şi cu darul exprimării frumoase. Uneori ne-apucăm să vorbim cîte-n lună şi-n stele. Şi el chiar vrea să ştie cîte-n lună şi-n stele. Să-l vezi cum se-aprinde cînd vrea să afle ceva. E clar că moare de nerăbdare să cunoască cît mai mult. Vrea să ştie şi să-nţeleagă o grămadă de lucruri. Discută cu mare-nflăcărare cînd vede că pe oamenii cu care vorbeşte îi interesează sincer ce spune el şi n-o fac doar de ochii lumii.

Yvonne Craig, care se dă-n vînt după cărţile cu subiecte de politică şi sociologie, spune că, pe vremea cînd erau împreună, Elvis dăduse-n toana medicinii şi că citea pe rupte cărţi de specialitate.

— E fermecat de cuvinte, spune Stan Brossette. Te-ntreabă ce-nseamnă aia, ce-nseamnă ailaltă : „Mai zi-l o dată... s-ar putea folosi aşa... da' aşa ?" Alţii-ar trece uşor peste ele făcîndu-se că ştiu. Are-o minte-aşa de subtilă, aşa de ascuţită. Omu-ăsta ar fi putut să se-apuce de-orice pe lume.

Stan spune că Elvis are patru trăsături caracteristice pe care nu le uiţi aşa uşor : 1) sensibilitate şi politeţe ; 2) dorinţă de cunoaştere şi intuiţie ; 3) energie ieşită din comun ; 4) simţul umorului. Vorbind despre aceasta din urmă, Stan povesteşte ceea ce, probabil, s-ar putea numi cea mai bună glumă a lui Elvis Presley :

— La primul film pentru care i-am făcut reclamă nici măcar nu l-am întîlnit pe Elvis. L-am întîlnit la al doilea. Abia la al treilea am vorbit cu el. Totu-a mers foarte-ncet, puţin cîte puţin, aşa că-n momentul cînd a trebuit să mă duc la el ca să-i cer voie s-aduc pe cineva pe platou, îmi cam tremurau picioarele. Venise-o

prințesă de nu știu unde și eu îi tot spuneam lui Elvis ce mult îl admiră ea : „Are toate discurile tale și ți-a văzut fiecare film de cîte trei ori. Zice că dacă n-ajunge să te vadă, toată excursia ei în America nu face două parale". Cred c-am vorbit vreo trei minute bune. Elvis stătea și m-asculta. Cînd am terminat, și-a arcuit buzele un pic, s-a uitat drept la mine și-a spus : „Da' face banii ?"

Elvis rămîne-n continuare foarte legat de familie și puțini sînt cei care-au pătruns în cercul lui intim de-a lungul anilor. Tatăl, mama vitregă (el îi zice Dee) și cei trei frați vitregi, care-au ajuns la vîrsta adolescenței acum, stau într-o casă cu patru dormitoare de lîngă Graceland. E modestă, dar are tot ce-i trebuie. Mai stau acolo, în tot cursul anului, mătușa lui, Delta Mae Biggs, și bunica dinspre tată, Minnie Presley. Unul din unchi, Travis Smith, a paralizat parțial acum cîțiva ani, în urma unui atac de apoplexie. În schimb, un alt unchi, Vester Presley, răsfățatul admiratorilor, stă mai departe la poarta de la Graceland. Oamenii pe care-i are-n slujbă (deși unii se schimbă de la un sezon la altul) îi sînt ca niște frați — așa de bine-i cunoaște. Cînd se scrie-această carte, lui Joe Esposito, Charlie Hodge și Sonny West li s-a alăturat din nou Richard Davis.

— Hollywoodu-i plin de-actori și-actrițe care se cred apropiați de Elvis, spune Stan Brossette, da' nu-s. În timpul filmărilor, Elvis poate să fie destul de-apropiat. Oamenii ăștia-și închipuie că relațiile-o să continue și după, da' nici pomeneală de-așa ceva. Singura excepție e Shelley Fabares, care nici măcar nu dă interviuri cînd face-un film cu Elvis. Nu-i place s-o-ntrebe nimeni de el. Ei doi se mai întîlnesc și-n afara platoului. Shelley e singura. Nici un actor n-are norocu' ăsta.

Se pare că lui Elvis îi place să facă cunoștință cu oamenii. Se poartă-n așa fel că-l face și pe omul cel mai nervos să se simtă-n largul lui. N-are însă nici o putere dacă admiratorul respectiv rămîne-mpietrit de uimire. Uneori parcă-i pică cu tronc cîte-un străin din ăștia și-atunci îl invită sus, în apartamentul lui de la International, pentru vreo oră. Cîteodată (dar foarte rar) îl invită la masă, acasă la el, cînd e-n Los Angeles. Da' treaba asta nu se-ntîmplă des. Și chiar cînd se-ntîmplă, nu-nseamnă că Elvis e prietenul și confidentul admiratorului respectiv, oricît de mult ar dori asta omul cu pricina.

— Elvis are prietenii lui, băieții, și, oricît ar părea de ciudat, n-are nevoie și de alții, zice cineva care-a fost odată-n grupul lui. De fapt nu e niciodată singur, doar dac-o pornește uneori pe Har-

ley-ul lui sau dacă-i dă pe toţi afară din casă. De cele mai multe ori e permanent cu şleahta după el. De-asta eram noi acolo. Oricum, asta era una din datoriile noastre. Eram, adică sîntem, prietenii lui.

— Nu cred că zice că duce-o viaţă izolată, spune Stan Brossette. N-a fost niciodată-n cetatea lui Walt Disney, ştie că sînt lucruri pe care nu le poate face, da' nu cred c-ar vrea să schimbe ceva. Cred că-i place-aşa. N-am avut deloc impresia că-i trist sau că se simte singur. Şi cînd vezi pe cineva des timp de cinci ani, poţi să observi lucrurile-astea.

De obicei băieţii merg cu el peste tot dacă nu vine Priscilla. Dacă Elvis se duce la Palm Springs, în casa pe care-a-nchiriat-o nu departe de vila Colonelului, ca să-şi petreacă *weekend*-ul fără Priscilla, îi ia cu el pe Richard şi Sonny (amîndoi erau ne-nsuraţi în 1970) şi, poate, încă vreo doi-trei. Zilele treceau fără mare agitaţie. Băieţii alergau cu motocicletele prin deşert, înotau în piscină, jucau *monopoly* şi *scrabble*, jocurile preferate-ale lui Elvis, şi se hlizeau de cîte ori se dădea la televizor buletinul meteorologic, seara, după ce se terminau filmele. Cînd pleacă cu Priscilla (nu-şi petrec tot timpul împreună), de obicei merg cu ei Joe Esposito şi soţia lui, Joanie, mai ales acum c-au plecat Gee Gee şi Patsy.

Priscilla s-a schimbat în aceşti ani, nu mai e adolescenta naivă cu bucliţe şi forme rotunjoare de copil pe care-a cunoscut-o Elvis în Germania. Nici măcar nu mai seamănă cu ea. Arată mult mai bine-acum. Are păr lung şi drept, pe care-l vopseşte-aproape la fel de negru ca al lui Elvis, şi poartă rochii mini foarte moderne. (Prietenii spun că, la un moment dat, lui Elvis îi plăcea mai mult s-o vadă-n haine mai modeste şi cu părul ridicat, pieptănat spre spate.) E foarte zveltă fiindcă ia lecţii de dans numai din cînd în cînd, dar cu foarte multă asiduitate.

— E foarte deşteaptă, foarte inteligentă, îi cunoaşte foarte bine toate capriciile, spune Johnny Rivers. Ştie cum să-l facă fericit şi cînd să-l lase-n pace. Îl cunoaşte cum se cunoaşte pe ea. Cînd am vorbit cu ea la Las Vegas, mi-a spus : „Cît cîntă el aici, vin şi eu de două-trei ori. N-am de gînd să stau şi să-l bat la cap. Doar trebuie să-şi vadă şi el de treburi şi să fie singur în anumite situaţii". E-o atitudine matură. Numai aşa putea să aibă o căsătorie fericită cu el.

Să-l ascultăm pe Stan Brossette :

— A intrat în rolul de doamna Presley şi şi-l joacă cu deosebită graţie.

Colonelul are-o fire extrem de simplă dacă reuşeşti s-o vezi prin ţesătura de glume complicate şi tocmeli cu sînge rece. Adesea-i prefăcut, de obicei ostentativ, dar toate astea pornesc de la ceva foarte comun, de care te loveşti în fiecare zi. Între apartamentul lui de la Wilshire Comstock, nu departe de Beverly Hills, şi birou e-o deosebire ca de la cer la pămînt.

— Casa nu-i deloc împodobită, spune Ron Jacobs. Te simţi bine-n ea, da' nu-i deloc împodobită. N-are nici un fel de ornamente. Arată ca o casă de dentist.

Colonelul nu stă prea mult în apartamentul ăsta. De obicei, cam jumătate din săptămînă şi-o petrece la Palm Springs. Şi nevastă-sa, Marie (el îi spune-adesea „Miz Parker" sau „Miz Rie"), stă mai tot timpul la Palm Springs.

— Vine la oraş cam o dată la doi ani, la vreo nuntă sau înmormîntare, spune Stan Brossette. Scopul vieţii ei e să strîngă bani pentru biserică. E severă, ştie să-l ţină pe Colonel la respect, da', dac-o iei la bani mărunţi, e ca o mieluşea. Şi se-nţeleg de minune. Miz Parker e marea bucurie-a vieţii lui, mult mai mare decît Elvis. Sînt ca nişte tineri însuraţei în luna de miere.

Casa din Palm Springs are tot ce-i trebuie, dar nu-ţi ia ochii de arătoasă ce e. Are trei dormitoare, o cameră de lucru, o combinaţie de cameră de zi şi sufragerie şi-o piscină cu desen de covor pe-afară şi-năuntru. Parkerii au vreo trei sau patru aparate electronice costisitoare (cum ar fi nişte dispozitive video pentru interior), dar astea au ajuns acolo fiindcă prietenii i le-au adus Colonelului cadou de ziua lui.

— Colonelul are tot felu' de prieteni, spune Stan. Printre ei sînt şi cei de genul lui Abe Lastfogel şi Kirk Kerkorian. Ei îi trimit mai mult decît o sticlă de băutură, care, oricum, n-ar avea prea mare priză la Colonel. Aşa că-n fiecare an, la 26 iunie, încep să curgă cadourile : cele mai scumpe sorturi de ţigări Dunhill, în lăzi cît un birou, televizoare şi cîte şi mai cîte. Da' ce-i place cel mai mult e să primească vreo chestie mai şmecheroasă, o scrumieră care se-nvîrteşte pe-un arc şi trece-n partea cealaltă a mesei, ceva de genul ăsta.

Cînd termină cu lucrul, Colonelul nu mai vorbeşte despre Elvis. În afară de dormitorul suprapavoazat pe care-l foloseşte ca birou, singurul lucru care-aminteşte de Elvis în casa de la Palm Springs e-un portret cu autograf. Miercuri seara, cînd Colonelul se-ntîlneşte cu prietenii la masă la clubul comunal Hillcrest din Los Angeles, nu se discută despre Elvis, deşi mai toţi cei de faţă

își dedică o mare parte din timp reclamei și vînzării produselor Elvis. La petreceri, numele lui Elvis nu e pomenit niciodată.

— Doi din cei mai buni prieteni ai Colonelului, spune Stan, sînt instalatorul și nevastă-sa, Marie.

Colonelul și Elvis nu se văd prea des. Se-ntîlnesc numai cînd e nevoie sau din cînd în cînd, dacă Parker îi prezintă un admirator în culise la International. Dar asta se-ntîmplă din an în Paști, așa c-aproape nu contează. Se vizitează rar, poate-o dată pe an. Cineva care-a fost la el la birou spune că, în vara lui 1969, Colonelul a recunoscut că n-ascultase ultimele trei albume ale lui Elvis sau că nu-i văzuse ultimele patru filme. Și totuși relațiile rămîn strînse.

— Gîndiți-vă la personalitățile care-au fost pe-același plan cu Elvis în ce privește priza la public, spune Ron Jacobs. Valentino, Sinatra, Elvis și *Beatles*-ii Parker și Elvis sînt atît de uniți că nu te poți gîndi la unul fără să te gîndești și la celălalt.

Te duci cu gîndul înapoi în 1955 cînd Elvis și Colonelul și-au dat mîna. Atunci Colonelul i-a spus lui Elvis :

— Tu rămîi talentat și sexy, iar eu o să fac niște afaceri c-o să fim amîndoi bogați ca niște rajahi.

Elvis a rămas talentat și sexy, Colonelul a făcut afaceri uluitoare și-acum amîndoi sînt *mai bogați* decît rajahii.

Scotty Moore, D.J. Fontana și Neal Matthews, unul din membrii formației *Jordanaires*, vorbeau despre cît de-ncrezător era Elvis în perioada de-nceput.

— E greu de spus cîtă-ncredere avea, a zis Scotty. Cred că și-a luat inima-n dinți și-a păsit încrezător pe scenă. Nu-mi dau seama cum ar fi putut să aibă cea mai vagă bănuială c-o s-ajungă așa de mare. Avea un scop...

— Nu cred că s-a gîndit la asta dinainte, i-a tăiat vorba Neal.

— Totu' s-a petrecut așa de repede. Nici azi nu cred că-și dă seama ce-a ajuns, a spus Scotty.

— Așa e, a zis D. J., nici eu nu cred că-și dă seama.

POSTFAȚĂ

Să fie doar simplă întîmplare că, într-un interval de timp relativ scurt, două dintre cele mai sărbătorite vedete ale muzicii pop occidentale au pierit de moarte violentă? Elvis Presley (1935—1977) a murit drogat, ex Beatles-ul John Lennon a fost doborît de glonțele unui smintit, dispariții pline de sensuri insuficient lămurite. Tot ce s-a publicat cu prilejul morții lor izvora din spiritul revoltat al opiniei publice americane. Dar revoltat contra cui? Vom preciza că, în primul rînd, revolta aceasta viza însuși modul de viață american, care permite apariția de fenomene nocive și de indivizi periculoși. Autorul acestei cărți, Jerry Hopkins, menționează tangențial cîteva din tarele societății americane, care, zămislind atîtea minuni ale geniului uman, a dat naștere și la unele vicii ale organismului social. S-au ivit astfel numeroase puncte vulnerabile prielnice descompunerii morale, ca aspectele gingașe, umane, elanurile idealiste să fie cu încetul compromise de lipsa de credință, de germenii îndoielii, de dispariția sau doar reducerea simțitoare a perspectivelor de viitor.

Elvis Presley a fost produsul unei epoci de criză și tranziție. Al doilea război mondial se terminase în 1945, ceva mai tîrziu decît se scontase, dar criza morală provocată de el luase început mai devreme decît era de așteptat. S-a petrecut în societatea americană o mutație bruscă, un fel de întrerupere a continuității. Au apărut, în plină perioadă a păcii restabilite cu prețul atîtor vieți și bunuri sacrificate, amenințarea bombei atomice, războiul rece, procesul soților Rosenberg, discriminarea po-

litică, generația acelor desesperados care nu mai găseau nici un conținut vieții. Tineretul refuza vechile prejudecăți, odată cu ritualul sever al lumii dominate de predicatorii moraliști, manipulatori ai unor sofisme abil construite. Toate păreau să se prăbușească în jur, ca un castel de cărți, ca să urmeze războiul din Coreea și cel din Vietnam, de parcă omul american ar fi refuzat, printr-un act de insubordonare față de experiențele dobîndite, să se continue pe el însuși.

Ca orice fenomen estetic sau paraestetic, a avut și Elvis Presley dependența sa de climatul social al epocii. S-a afirmat într-un moment cînd se încheia o eră și începea alta. Cîntecul și ritmul corespunzătoare acestei ere, instaurată prin anii '50, nu erau create încă. Tineretul exasperat de monotonia existenței cotidiene, căuta în cîntec un sprijin și o încurajare. Această căutare de ceva nou și inedit, de o consolare prin artă a fost crunt exploatată de sute și mii de impresari, case de discuri, fabrici de casete, posturi de radio și televiziune. Afaceriștii muzicii pop au înțeles curînd că tineretul dezorientat, protestînd împotriva platitudinii vieții, vroia să admire ceva sau pe cineva, să aibă un idol care să nu-l tragă pe sfoară, promițîndu-i cîte-n lună și-n stele, ci să vorbească pe limba lui, o limbă a simțirii sincere și fruste, înveșmîntată în mica poezie a cotidianului. Era la vîrsta cînd sufletul vrea să se dăruiască și, prin dăruirea aceasta, să crească și să sporească.

Păstrînd legături cu westernul, cu country music și cu folkul, Elvis a dat naștere unei noi muzici pop, care avea să poarte eticheta de rock and roll. Era firesc ca noua vedetă să fi fost adînc debitoare tradițiilor muzicii ușoare a continentului american, odată ce se ridicase dintr-un mediu patriarhal al Statelor Unite, din micul orășel — mai degrabă tîrg — Tupelo, semiarhaic aproape pentru istoria de abia două secole a patriei sale. Ceea ce uimește, pînă și din perspectiva unui sfert de veac, este spontaneitatea cu care a fost adoptat de publicul tînăr, proporțiile în care a fost idolatrizat de tineret prin orașele tentaculare cu lumea lor trepidantă. Nervozitatea urbană a descoperit în glasul și în maniera lui de a cînta — manieră constituită treptat într-un adevărat stil — ceea ce corespundea parc-se gusturilor și preocupărilor proprii.

Tehnica asurzitoare a marilor industrii de discuri, mai tîrziu de casete, a avut grijă ca Elvis și muzica lui să fie difuzate pe scară națională și internațională.

Un rol important a avut în acest proces al difuzării, la proporții niciodată cunoscute, „Colonelul" atît de prezent în paginile cărții lui Jerry Hopkins. Thomas Andrew Parker, colonel onorific, de profesie circar, apoi animator de spectacole și impresar, a fost agentul lui Elvis începînd din 1955 și a beneficiat de un sfert din toate veniturile, de-a dreptul fabuloase, ale cîntărețului.

Cititorul nostru, care nu este familiarizat cu figura managerului și nici nu cunoaște importanța lui covîrșitoare în viața artistică americană, a putut de astă dată să afle că managerul acesta este cel care făurește, uneori chiar peste noapte, celebrități din nimic, după cum tot el poate să compromită sau să distrugă cu ușurință un renume bine stabilit. Cu cele mai fine tentacule de analist, un bun manager sondează permanent gustul public aflat într-o fluctuație necurmată, spre a-l putea satisface întocmai și spre a-i putea modela pe artiștii cu care lucrează după cerințele pieții. Orice talent, spre a atinge maximum de eficiență, are nevoie acolo de un manager: singur el cunoaște secretul de a obține de la artist randamentul cel mai mare, iar de la public reacția maximă. La bursa artistică americană, valoarea artiștilor se calculează și prin numele, experiența, autoritatea managerilor.

„Colonelul", de care se vorbește pe larg în această carte, pare să fi fost o personalitate destul de controversată, cum arată și Fred L. Worth și Steve D. Tamerius în recenta lor carte repertorială All about Elvis *(Bantam Books, 1981). După unii — și numărul lor este destul de mare — impresarul acesta ar fi urmărit exclusiv rentabilitatea activității lui Elvis, spre a se putea îmbogăți odată cu el, contribuind astfel indirect, dar sensibil, la precipitarea tragicului sfîrșit al cîntărețului devenit erou de baladă. Oricum, el s-a dovedit nu numai un iscusit impresar, ci unul de-a dreptul fără asemănare. A știut să-l lanseze și să-l adapteze pe Elvis — pe care celebritatea îl aflase cu desăvîrșire nepregătit — la cerințele complicatei psihologii a spectatorului american: adică să fie concomitent și la zi,* up to date, *și puternic ancorat în tradițiile cînteculuî național,* out of date, *așa-*

dar noutatea ritmului cultivat de el să adere în mod firesc la accesibilitatea de tip romantic a melodiei.

Elvis avea un suflet care vibra ascuns. Cîntecele lui au intrat ca o alinare în zbuciumul tineretului american, căruia i-au dăruit o mişcare şi un suflu nou. Mişcarea aceasta era rock and rollul.

Ce era acest rock and roll? Am aflat din povestirea lui Jerry Hopkins despre primele apariţii în public ale lui Elvis, pe atunci încă un provincial timid, lipsit de orice pregătire scenică. Incitat de publicul tînăr, căruia noul cîntăreţ îi cucerise spontan simpatia, el a început să se legene, să se smucească şi să-şi răsucească picioarele, bătînd în chitară în contratimp. Mai tîrziu se sprijinea în chitară ca într-un baston, lovindu-se cu palma peste şoduri şi mişcîndu-şi picioarele „într-un fel de amestec de tîrşîire grăbită şi paşi de charleston".

Rockul s-a născut, astfel, aproape fără voia promotorului unui stil nou în popul american. Începuturile lui sînt descrise cu lux de amănunte de autor, ca şi felul cum a fost imitat şi preluat de sute de milioane de tineri din lumea întreagă.

Însă, pînă cînd Elvis Presley să devină eroul naţional de mai tîrziu, a curs multă cerneală împotriva lui şi a stilului său, a manierei în care îşi prezenta pe scenă cîntecele. Presa a criticat, prin condeie necruţătoare, atitudinile „senzuale" ale lui Elvis, pe care i le impunea, de fapt, publicul nevîrstnic, nefiind ivite din firea lui romanţioasă, aproape timorată. Condamnarea de către Gould, bunăoară, a „exploatării egoiste şi a suprastimulării, în scopuri comerciale, a instinctelor tineretului" a fost categorică, activitatea artistică a cîntăreţului fiind denunţată ca „un uriaş deserviciu naţional". Ba la protestul împotriva rockului s-a raliat chiar şi cardinalul Spellman, care a osîndit în termeni aspri noua muzică pop într-o predică ţinută la New York.

Firește, a fost şi oarecare exagerare în ceea ce s-a scris împotriva rockului şi a idolului celor ce-l consumau, fără să uităm că el a provocat şi manifestări, fenomene, evenimente condamnabile. Orice noutate, îndeosebi cînd e însoţită de o libertate ceva mai mare a exprimării, duce la excese şi stîrneşte proteste şi opoziţii. În repertoriul lui Elvis Presley au existat însă şi melodii în care sentimentul era nuanţat pînă la subtilitate, imagi-

nile erau pline de sugestii ce se strecurau în sufletul auditorului. Ritmul rock a pătruns însă cu şi mai mare insistenţă în corpul şi în sistemul nervos al ascultătorilor, transformîndu-le visarea într-o pulsaţie dansantă contorsionată, chinuită, aproape dementă. Chiar după ce emoţia proaspătă a audierii şi identificării cu cîntecele lui Elvis se stingea, rămînea amintirea arşiţei lăuntrice provocată de ritmul muzicii lui. Reacţia mulţimii de auditori a fost aşadar de fiecare dată „formidabilă", încît zadarnice au fost toate criticile, osîndirile, predicile pastorilor, protestele părinţilor.

Reţinem din cariera lui Elvis Presley impresia unui nemaipomenit elan risipit fără noimă, a unei extraordinare energii sufleteşti împrăştiate fără măsură. Observaţia se referă totodată la publicul care l-a ascultat, promovîndu-l ca pe un fel de zeitate fără egal în popul american. Ceea ce Elvis a ştiut să agonisească pe plan material, nu s-a priceput niciodată să economisească pe tărîm fizic şi psihic, încît s-a cheltuit cu o viteză triplă faţă de timpul necesar acumulării de noi forţe. Era supus mereu unor eforturi ieşite din comun, care ar fi compromis pînă şi randamentul unui artist bine antrenat ori el era încă un biet începător pe vremea cînd cucerea fulgerător celebritatea. A şi făcut un colaps chiar din primele sale turnee, a fost spitalizat, dar n-a putut să se odihnească nici o zi măcar în vederea recuperării unei părţi a energiei pierdute, odată ce era obligat prin contractele semnate să cînte. N-a aflat, pare-se, altă compensaţie şi alt paleativ decît drogurile, probabil şi cu complicitatea medicului său, al cărui rol nu a fost încă pe deplin elucidat, dar care avea să se dezbată în articolele cu ton polemic ale cîtorva mari cotidiene americane de mai tîrziu.

Dramele provocate de droguri în Statele Unite ale Americii, ca şi în multe ţări occidentale, sînt azi evenimente curente, obişnuite, aproape banale. Cînd însă, datorită lor, i se întîmplă ceva unei celebrităţi, pericolul otrăvurilor cu care unii tineri se deprind chiar de la vîrstele şcolare, este sesizat spontan.

Drama lui Elvis Presley, pe care Jerry Hopkins a intuit-o, dar n-a făcut-o suficient de sesizabilă cititorului, a fost incapacitatea de a se fixa, printr-un nou echilibru, la condiţiile de viaţă ale vedetei celebre. Smuls

aproape brusc din traiul patriarhal de la Tupelo, aruncat dintr-o existență materială modestă în mormane de dolari și promovat, din poziția socială onorabilă de muncitor, în poziția strălucită de artist cu renume universal, era de așteptat ca mai curînd sau mai tîrziu el să clacheze. Renumele ce și-l crease prin glasul frumos, dar îndeosebi prin ritmul rock și mișcările, gestica, atitudinile sale, îl făcuse atît de solicitat de publicul veșnic lacom și nicicînd sătul, încît a ajuns în scurt timp o fantomă chinuită și fără odihnă.

Pe lîngă o valoare informativă, cartea lui Jerry Hopkins are și o serie de considerații critice la adresa societății americane, dar îndeosebi a atitudinii față de existență a tineretului din anii '50, dezorientat de multe ori, căutînd mereu orizonturi noi, o ieșire din impasul tehnicizării exagerate, al automatizării vieții.

Fabuloasă și, totodată, tragică poveste! Povestea unui tînăr care a cucerit prin glasul și chitara sa lumea, fără să se poată vreodată bucura cu adevărat de triumful său.

GEORGE SBÂRCEA

ANEXE

A

FIȘA

OBSERVAȚII GENERALE : Omul e-o combinație ciudată a lipsei de sensibilitate și-a sentimentalismului, capabil de o intensitate emoțională extremă, dar și de-o răceală corespunzătoare. Cînd e-n formă, e-n formă din toate punctele de vedere. Cînd nu e-n apele lui, e mai bine să-l lași în pace pînă-i vin toți boii acasă. E-un idealist care, în deplină cunoștință de cauză, se-așteaptă să primească lovituri. Totuși încearcă prin toate mijloacele să se apere. Are motivele lui și-am putea spune că-i culmea egoismului. Dar în egoismul lui există ceva impersonal, o naivitate sau o neputință de-a-nțelege că lucrurile pot lua orice altă-nfățișare. În bună parte, e-o forță a naturii.

Există multe conflicte de bază. E cumplit de suspicios, da-i și extrem de credul. Concepția lui despre lume e a unui idealist și onestitatea pe care-o caută el pornește de obicei de la concepția aceea. Așa că, dacă onestitatea cuiva nu se conformează criteriilor lui, în loc să-și dea seama că oamenii nu-s toți la fel, e-nclinat să creadă că persoana respectivă își bate joc de el sau de sine. E probabil unul din acei oameni care sînt cam revoltați cînd văd cum sînt oamenii, față de cum *ar trebui să fie*. Imaginea lui despre lume e destul de îngustă, rigidă, dogmatică, excentrică. De schimbat o să-și schimbe părerile, dar nu-i place să și le schimbe de dragul cuiva. Cred că duce o viață de dictator simpatic.

E victima izbucnirilor temperamentale puternice. Are tendința s-o ia razna cu-nchipuirea și să se-nfurie cînd e vorba de felul în care-l tratează oamenii. E înclinat să concedieze și să angajeze oamenii din nou, să aibă relații dezordonate cu cei cu care lucrează.

Mai e-n stare să dea, să dea deodată ceva frumos, deși i-e mai ușor să dea lucruri decît să se dea el însuși. Pune mult suflet. Nu-i

place să nu se simtă bine şi nu-i place să ştie că alţii nu se simt bine. Vrea să fie sigur că oamenii la care ţine au tot ce le trebuie. E-n stare să fie foarte amabil, să intre-ntr-o chestie şi să meargă pînă la capăt, să se angajeze cu totul. Dar angajarea lui exterioară nu durează foarte mult. Are obiceiul să intre şi să iasă cînd vrea, pe neaşteptate.

E genul de om foarte posesiv cînd simte că-i ameninţat. Poate fi folosit de alţii şi se teme de asta. Prin urmare îşi schimbă repede starea de spirit : binevoitor azi, negru de melancolie mîine.

E mult mai timid decît ar vrea să fie. Are tot timpul nevoie de oameni în jurul lui, căci cu ei se simte-n siguranţă ca-n burta mamei. Are-atît de multă nevoie de apărare că, probabil, vrea s-o obţină de la oamenii de care el însuşi nu se sinchiseşte. Are mare nevoie să fie „periat". Trebuie să i se dea întruna asigurări.

Reacţionează violent la critică, chiar dacă vine de la nişte oameni care-i sînt apropiaţi. Totuşi e-un perfecţionist şi cel mai aspru critic al său.

Nu scapă nici un moment din vedere aspectul fizic. Probabil că nu-i place cînd vede ceva care nu e-n regulă, dar nu vrea să se creadă că nu-i bărbat în problema asta. Are gusturi neobişnuite, îi place mai degrabă să facă ostentaţie, dar o ostentaţie convenţională. E atent şi la aspectul fizic al femeilor. Sînt anumite lucruri pe care nu vrea să le poarte femeile. Poate fi prompt cu critica lui nemascată, dar totuşi e-n stare să copleşească lumea cu farmecul lui.

Nu-i place să ştie că se face-o nedreptate, dar îl interesează dreptatea numai din punctul lui de vedere. În rest e oarecum indiferent. Nu e marele umanitarist care se crede el. Multe lucruri pe care le face, le face numai pentru a-mplini nişte precepte pe care şi le-a băgat singur în cap şi care-l privesc numai pe el. Multe din lucrurile care-l interesează le ţine secrete, doar pentru simplul motiv că-s ale lui şi de ce-ar fi şi-ale altora.

În politică pare indiferent. Reacţionează numai cînd se simte el atins şi-atunci se transformă într-un revoluţionar violent. Poate să se comporte multă vreme ca un conservator şi, dacă deodată ceva îl revoltă, poate să reacţioneze ca un hippie. Dacă ai dreptate şi eşti în stare să-i dovedeşti că ai dreptate, ţi-ai găsit un aliat în el.

Nu e omul care să se lase copleşit de frustrări. Rezistenţa îi prinde bine şi-aşa trece peste frustrări pînă la capăt. Are răbdare atîta vreme cît are ceva satisfacţii.

Cantitatea de lucruri pe care le deţine se schimbă mereu. Lucrurile intră şi ies din viaţa lui foarte repede, inclusiv banii. Deşi

poate n-o-nțelege din punct de vedere tehnic, îi place calitatea bună, în special lucrurile drăguțe și făcute cum trebuie.

Probabil că-i place un gen de umor ieftin. Mofturile îi atrag atenția. Uneori poate fi amuzant și-i întreține și pe ceilalți, dar se ia în serios pe el însuși. Sînt momente cînd poți să te-amuzi și altele cînd nu poți.

E foarte romantic. Și-a format o imagine idealizată despre el. Face pe fanfaronul față de el însuși. I-ar plăcea să fie-un fel de James Bond. I-ar plăcea să scape lumea de la pieire, adică i-ar plăcea să facă pe eroul. Dacă iei atmosfera unui roman de John O'Hara, ceva de genul lui *Appointment in Samarra* (Întîlnire la Samarra), și-o muți la Memphis, o să obții, probabil, ceva care seamănă cu viața pe care-o duce el. Totuși ar trebui să scoți mult din aerul intelectual și să bagi puțină untură de porc sau cam așa ceva.

ASPECTUL EMOȚIONAL : Maturitatea emoțională vine încet și greu la el. A-nceput să se-apropie de ea în ultimii ani. Are ceva dintr-un adolescent care nu s-a trezit încă la viață. Îi trebuie mult ca să recunoască (chiar și pentru el) dragostea sau alt sentiment, dar odată treaba asta făcută, îi trebuie mult ca să-și schimbe sentimentele. Face multe lucruri de suprafață, dar sentimentele sale cele mai profunde sînt foarte molcome și constante, foarte tradiționale, foarte solide.

În copilărie s-a confruntat cu niște incidente violente, care l-au traumatizat și-au lăsat urme pînă azi, așa că i-e greu să dea la iveală o tandrețe naturală. Violența își pune amprenta și asupra poziției sale față de dragoste și durere. Îl face să aibă-n el ceva de sado-masochism. Vrea să fie băiatul perfect, dar simte și impulsul să se lase călcat în picioare. Vrea să idolatrizeze feminitatea, dar e fascinat ca un victorian de femeile rele. Nu-i plac femeile mature sau cele mai în vîrstă, preferă fetele tinere și femeile care-ntruchipează maternitatea. Are porniri senzuale foarte puternice, dar mare parte din energia lui se sublimează în muncă. E nebun după ritualuri și fetișuri.

ASPECTUL FAMILIAL : E-aproape fanatic cînd e vorba de familie și viața de familie, în care mama exercită influența cea mai puternică. Probabil că face plimbări melancolice ; cînd trăia, maică-sa-l predispunea la melancolie. De fapt există niște indicii că, în secret, mama era dipsomană. E ceva aici de melodramă plîngăcioasă și extrem de înduioșătoare.

Poate că nu s-a însurat atîta vreme fiindcă se simțea expus primejdiilor și nu s-a putut hotărî sau pentru că nutrea niște îndoieli morbide că n-ar fi în stare. Pentru el posibilitatea de-a fi tată e limitată, ceea ce-nseamnă că probabil nu poate avea copii sau va avea necazuri cu copilul pe care-l are sau poate că are un copil nelegitim. Pentru el, a fi tată înseamnă durere. Se-ntrevede un incest sau o căsătorie secretă cu cineva din familie. E genul de om care-o să se bucure de copii mai mult cînd au ieșit din prima copilărie, cînd sînt destul de mici ca să nu fie un pericol, dar destul de mari ca să învețe. Poate c-o s-adopte copii, să ajute mulți copii, nu pe ai lui.

ASPECTUL MENTAL : Intelectul și afectele sînt unite foarte strîns. E aproape cu totul condus de instinct. Are însușirea să selecteze faptele, dar reacționează pe de-a-ntregul la nivel instinctual. La el intuiția are putere mai mare decît intelectul. Cred că are darul previziunii care e eficient cam o jumătate de secundă. Poate că datorită acestei calități știe cum să umble cu oamenii. Are sentimentul că știe ce-o să se-ntîmple peste cîteva minute sau secunde. Ghicește exact atîta vreme cît nu e implicat emoțional. Chiar și-atunci presupunerile lui nu sînt greșite dacă le ia cum îi vin și nu le trece prin sita rațiunii.

ASPECTUL FIZIC : Are-o energie fizică nemaipomenită, în cea mai mare parte energie nervoasă. E vorba de incitarea pe care i-o dau oamenii. Iată de ce vrea să aibă oameni în jurul lui, ca să poată lua energie de la ei. Are-o rezistență fizică deosebită, poate supraviețui la orice. Există un fel de stare nervoasă sau glandulară pe care medicii n-o înțeleg foarte bine. Capacitatea lui de-a digera și asimila nu-i mare deloc. Nu trebuie să mănînce multă carne sau mîncăruri grele din sud. Nu trebuie să fumeze. Dacă prinde gust să țină regim, o să fie fanatic și probabil o să-i oblige pe cei din jur să mănînce aceleași mîncăruri. Alcoolul e otravă pentru el, iar atracția pe care-o simte pentru „viteză" e periculoasă pentru ficat și rinichi.

CARIERA : Taurul este semnul și muzica lui călăuzitoare, ceea ce explică de ce are el voce frumoasă, melodioasă, profundă. Se pricepe foarte bine la instrumentele de coarde și cum să îmbine sunetele. Probabil că-i place să plece și să exerseze singur. Din punct de vedere tehnic, e grozav.

Dar, la fel de bine, putea să fie dulgher, pilot de curse (pe uscat, prin aer sau pe mare) sau mecanic, traficant de cocaină sau diplomat. Are-un talent deosebit în materie de relaţii publice. Are calităţi de predicator. Ar putea deveni (şi poate c-o să devină) un mare predicator pe urmele lui Billy Graham sau un mare politician. E un instrument pe care-l pot folosi mulţi, e ca un fel de catalizator al maselor, poate să strîngă şi să transmită energie.

În probleme financiare nu prea are discernămînt. E tentat de excese, ceea ce arată că alţii îi oferă perspective. Cînd intră în combinaţii, afaceri secrete sau aranjamente ciudate, e foarte norocos. Există un anume prieten care are rol de tată şi/sau mamă, dar relaţia cu tatăl adevărat nu e *deloc* pozitivă.

Îşi pierde echilibrul nervos dacă n-are ceva de făcut tot timpul. Entuziasmul şi antipatia apar brusc la el. Vrea să facă anumite lucruri *chiar acum*, să schimbe caii în mijlocul drumului, dar de obicei numai în prezenţa prietenilor şi-n nişte condiţii controlate. Faţă de străini îşi păstrează rezerva. E eficient în cazuri de urgenţă sau stări de tensiune atîta vreme cît poate să şi conducă, dar şi să-şi ţină un consilier pe lîngă el.

Munceşte mult, vrea să se perfecţioneze şi foarte rar găseşte vreo satisfacţie durabilă.

Poate face orice vrea şi încă n-a atins culmea carierei sale.

PROGNOZA 1971—72 : Cuvintele-cheie sînt presiune din partea altora, creşterea vertiginoasă a investiţiilor şi moartea în împrejurări ciudate.

Pînă la mijlocul lui 1971, relaţiile lui cu Colonelul sau cu alt partener important de afaceri se vor schimba radical privitor la manipularea bunurilor deţinute şi la deciziile creatoare. E o perioadă excelentă pentru casă şi pentru preocupări personale de lungă durată. Vor fi greutăţi imprevizibile şi va afla de moartea unui prieten sau a unui membru din familie. Foştii admiratori vor avea în continuare mare putere şi-l vor sprijini, aşa că între martie şi septembrie 1971 vom asista la convertirea lui religioasă sau politică. Acest lucru îl va face să cheltuiască sume imense pentru o anchetă personală secretă. În cîţiva ani poate să se-afirme ca un om politic cu greutate, care pune mare preţ pe conservare şi individualism.

Se recomandă precauţie în călătorii. Pe cît posibil, trebuie să evite mersul cu avionul. Luna mai 1971 şi perioada septembrie-octombrie 1971 sînt dificile pentru călătoriile pe mare şi pe calea aerului. Plămînii şi sistemul nervos sînt vulnerabile în tot acest timp.

În cea mai mare parte a lui 1971 și la începutul lui 1972 trebuie să fugă ca dracu' de alcool și de întăritoarele și calmantele artificiale.

O s-apară mulți prieteni noi și, oarecum, o schimbare pe plan social. Dar fie căsnicia, un copil sau vreo obligație familială secretă, fie rezultatul unei combinații de afaceri s-ar putea să-i aducă niște neplăceri. În al treizeci și șaptelea an (1972) va veni o perioadă de maturizare intensă din punct de vedere mental și afectiv. O să-i uimească pe toți căci pînă la jumătatea anilor '70 își va schimba și-și va recrea imaginea pentru public. Pe la sfîrșitul lui 1975 are-o perioadă de teribilă încordare în casă. S-ar putea să devină o altă personalitate, aproape străină de acele „rădăcini" elaborate cu atîta grijă.

Nu-i exclus să intre-n hora ecologilor și să patroneze cine știe ce sistem unic de reducere a poluării sau de împădurire. Din punct de vedere al potențelor energetice are o structură care-l transformă într-o forță foarte puternică indiferent de ce parte ar fi. Tot această structură te face să nu poți ghici tocmai de ce parte o să fie. Potențial există o sursă bogată de bine. Încercările și tensiunea din 1971—1972 vor arăta direcția pe care trebuie s-o urmeze un timp.

Alcătuit de Antonia Lamb
Los Angeles, 1970

B

DISCOGRAFIE

Discurile difuzate pînă la 31 decembrie 1970 sînt prezentate mai jos în funcție de numărul de serie, titlu, data apariției și locul cel mai important obținut în cele mai semnificative clasamente ale vînzărilor la scară națională publicate de revista *Billboard : Honor Roll of Hits* și *Top 100,* pînă în 1958, și *Hot 100,* după acest an. Alte simboluri utilizate : * R.C.A. declară că s-au înregistrat un milion sau peste un milion de discuri vîndute ; ** R.C.A. declară că s-au înregistrat un milion sau peste un milion de exemplare vîndute pentru fiecare față a discului *single ;* G reprezintă un Disc de aur oferit de *Record Industry Association of America* (R.I.A.A.), prin care se certifică un milion sau peste un milion de exemplare vîndute în cazul discurilor *single* sau al E.P.-urilor și un milion de dolari sau mai mult în cazul vînzărilor cu amănuntul la albume. R.C.A. prezintă vînzările la scară internațională și R.I.A.A. numai la scară națională.

Discuri *single* de 45 și 78 t/m lansate de Casa de discuri Sun

1. SUN 209 — august 1954
   That's All Right [Mama] / Blue Moon of Kentucky
2. SUN 210 — octombrie 1954
   Good Rockin' Tonight / I Don't Care if the Sun Don't Shine
3. SUN 215 — ianuarie 1955
   Milkcow Blues Boogie / You're a Heartbreaker
4. SUN 217 — mai 1955
   I'm Left, You're Right, She's Gone / Baby, Let's Play House
5. SUN 223 — august 1955
   Mystery Train / I Forgot to Remember to Forget

Discuri *single* de 45 și 78 t/m lansate de R.C.A. Victor

NOTĂ : Cea mai mare parte a primelor discuri *single* au fost reeditate și au primit noi numere de înregistrare. Numerele indicate aici sînt cele originale.

1. R.C.A. 6357 noiembrie 1955
   Mystery Train / I Forgot to Remember to Forget
2. R.C.A. 6380 noiembrie 1955
   That's All Right [Mama] / Blue Moon of Kentucky
3. R.C.A. 6381 noiembrie 1955
   Good Rockin' Tonight / I Don't Care if the Sun Don't Shine
4. R.C.A. 6382 noiembrie 1955
   Milkcow Blues Boogie / You're a Heartbreaker
5. R.C.A. 6383 noiembrie 1955
   I'm Left, You're Right, She's Gone / Baby, Let's Play House
6. R.C.A. 6120 ianuarie 1956 (1) (23) **
   Heartbreak Hotel / I Was the One
7. R.C.A. 6540 mai 1956 (3) (31) *
   I Want You, I Need You, I Love You / My Baby Left Me
8. R.C.A. 6604 iulie 1956 (1) (1) **
   Hound Dog / Don't Be Cruel
9. R.C.A. 6636 septembrie 1956
   Blue Suede Shoes / Tutti Frutti
10. R.C.A. 6637 septembrie 1956
    I'm Counting on You / I Got a Woman
11. R.C.A. 6638 septembrie 1956
    I'll Never Let You Go / I'm Gonna Sit Right Down and Cry Over You
12. R.C.A. 6639 septembrie 1956
    Tryin' to Get to You / I Love You Because
13. R.C.A. 6640 septembrie 1956
    Blue Moon / Just Because
14. R.C.A. 6641 septembrie 1956
    Money Honey / One-Sided Love Affair
15. R.C.A. 6642 septembrie 1956
    Shake, Rattle and Roll / Lawdy, Mis Clawdy
16. R.C.A. 6643 septembrie 1956 (1) (27) **
    Love Me Tender / Any Way You Want Me
17. R.C.A. 6800 ianuarie 1957 (1) (34) **
    Too Much / Playing for Keeps
18. R.C.A. 6870 martie 1957 (1) (58) **
    All Shook Up / That's When Your Heartaches Begin

19. R.C.A. 7000 — iunie 1957 (1) (28) **
Teddy Bear / Loving You
20. R.C.A. 7035 — septembrie 1957 (1) (27) **
Jailhouse Rock /Treat Me Nice
21. R.C.A. 7150 — decembrie 1957 (1) (8) **
Don't / I Beg You
22. R.C.A. 7240 — aprilie 1958 (3) (21) **
Wear My Ring Around Your Neck / Doncha' Think It's Time
23. R.C.A. 7280 — iunie 1958 (2) (28) * G
Hard Headed Woman / Don't Ask Me Why

Intocmai ca majoritatea celorlalte companii, R.C.A. Victor a încetat producția de discuri de 78 t/m în 1958, discurile de mai jos sînt *single* de 45 t/m.

24. R.C.A. 7410 — octombrie 1958 (8) (4) *
I Got Stung / One Night
25. R.C.A. 7506 — martie 1959 (2) (1) *
A Fool Such As I / I Need Your Love Tonight
26. R.C.A. 7600 — iunie 1959 (1) (12) *
A Big Hunk o' Love / My Wish Came True
27. R.C.A. 7740 — martie 1960 (1) (17) *
Stuck on You / Fame and Fortune
28. R.C.A. 7777 — iulie 1960 (1) (32) **
It's Now or Never / A Mess of Blues
29. R.C.A. 7810 — noiembrie 1960 (1) (20) **
Are You Lonesome Tonight / I Gotta Know
30. R.C.A. 7850 — februarie 1961 (1) (32) *
Surrender / Lonely Man
31. R.C.A. 7880 — mai 1961 (5) (26) *
I Feel So Bad / Wild in the Country
32. R.C.A. 7908 — august 1961 (5) (4) *
Little Sister / His Latest Flame
33. R.C.A. 7968 — noiembrie 1961 (2) (23) ** G
Can't Help Falling in Love / Rock-a-Hula Baby
34. R.C.A. 7992 — februarie 1962 (1) (31) **
Good Luck Charm / Anything That's Part of You
35. R.C.A. 8041 — iulie 1962 (5) (55) *
She's Not You / Just Tell Her Jim Said Hello
36. R.C.A. 8100 — octombrie 1962 (2) (99) **
Return to Sender / Where Do You Come From
37. R.C.A. 8131 — ianuarie 1963 (11) (53) *
One Broken Heart for Sale / They Remind Me Too Much of You

38. R.C.A. 8188 iunie 1963 (3) *
(You're the) Devil in Disguise/Please Don't Drag that String Around

39. R.C.A. 8213 octombrie 1963 (8) (32) *
Bossa Nova Baby/Witchcraft

40. R.C.A. 8307 octombrie 1963 (12) (29) *
Kissin' Cousins/It Hurts Me

41. R.C.A. 0639 aprilie 1964 (34)
Kiss Me Quick/Suspicion

42. R.C.A. 8360 aprilie 1964 (29) (21) *
Viva Las Vegas/What'd I Say

43. R.C.A. 8400 iulie 1964 (16)
Such a Night/Never Ending

44. R.C.A. 8140 septembrie 1964 (16) (12) *
Ain't That Loving You, Baby/Ask Me

45. R.C.A. 0720 noiembrie 1964
Blue Christmas/Wooden Heart

46. R.C.A. 8500 martie 1965 (21)
Do the Clam/You'll Be Gone

47. R.C.A. 0643 aprilie 1965 (3) *
Crying in the Chapel/I Believe in the Man in the Sky

48. R.C.A. 8585 mai 1965 (11) (55)
(Such an) Easy Question/It Feels So Right

49. R.C.A. 8657 august 1965 (11)
I'm Yours / (It's a) Long Lonely Highway

50. R.C.A. 0650 octombrie 1965 (14) *
Puppet on a String/Wooden Heart

NOTĂ: *Wooden Heart* a fost înregistrat cu această ocazie pentru a doua oară pe un *single*, iar milionul de exemplare vîndute se referă la acest cîntec.

51. R.C.A. 0617 noiembrie 1965
Blue Christmas/Santa Claus Is Back in Town

52. R.C.A. 8740 ianuarie 1966 (33) (95)
Tell Me Why/Blue River

53. R.C.A. 0651 februarie 1966
Joshua Fit the Battle/Known Only to Him

54. R.C.A. 0652 februarie 1966
Milky White Way/Swing Down Sweet Chariot

55 R.C.A. 8780 martie 1966 (25) (45)
Frankie and Johnny/Please Don't Stop Loving Me

56. R.C.A. 8870 — iunie 1966 (19)
Love Letters/Come What May

57. R.C.A. 8941 — octombrie 1966 (10) (41)
Spinout/All That I Am

58. R.C.A. 8950 — noiembrie 1966
If Every Day Was Like Christmas/How Would You Like to Be

59. R.C.A. 9056 — ianuarie 1967 (33)
Indescribably Blue/Fools Fall in Love

60. R.C.A. 9115 — mai 1967 (63) (92)
Long Legged Girl (with the Short Dress On)/That's Someone You Never Forget

61. R.C.A. 9287 — august 1967 (56) (78)
There's Always Me/Judy

62. R.C.A. 9341 — septembrie 1967 (38) (44)
Big Boss Man/You Don't Know Me

63. R.C.A. 9425 — ianuarie 1968 (43)
Guitar Man/High Heel Sneakers

64. R.C.A. 9465 — martie 1968 (28) (67)
U. S. Male/Stay Away, Joe

65. R.C.A. 9600 — aprilie 1968 (90)
You'll Never Walk Alone/We Call on Him

66 R.C.A. 9547 — mai 1968 (71) (72)
Let Yourself Go/Your Time Hasn't Come Yet, Baby

67. R.C.A. 9610 — septembrie 1968 (63) (95)
A Little Less Conversation/Almost in Love

68. R.C.A. 9670 — octombrie 1968 (12) *
If I Can Dream/Edge of Reality

69. R.C.A. 9731 — martie 1969 (35)
Memories/Charro

70. R.C.A. 0130 — aprilie 1969
How Great Thou Art/His Hand in Mine

71. R.C.A. 9741 — aprilie 1969 (3) * G
In the Ghetto/Any Day Now

72. R.C.A. 9747 — iunie 1969 (35)
Clean Up Your Own Back Yard/The Fair Is Moving On

73. R.C.A. 9761 — august 1969 (1) * G
Suspicious Minds/You'll Think of Me

74. R.C.A. 9768 — noiembrie 1969 (6) (6) * G
Don't Cry, Daddy/Rubberneckin'

75. R.C.A. 9791 — ianuarie 1970 (16) *
Kentucky Rain/My Little Friend

76. R.C.A. 9835 mai 1970 (9) (9) * G
The Wonder of You/Mama Liked the Roses
77. R.C.A. 9873 iulie 1970 (32) (32)
I've Lost You/The Next Step Is Love
78. R.C.A. 9916 octombrie 1970 (11) (11)
You Don't Have to Say You Love Me/Patch It Up

Albume E.P. de 33 1/3 t/m lansate de R.C.A. Victor

1. R.C.A. L.P.C. 128 ianuarie 1961 (14) *
Elvis By Request : Flaming Star
Flaming Star, Summer Kisses, Winter Tears, Are You Lonesome Tonight, It's Now or Never

Albume E.P. de 45 t/m lansate de R.C.A. Victor

NOTA : clasamentele E.P.-urilor nu au fost realizate pînă în 1957, astfel încît locurile indicate pentru discurile lansate în 1956 reprezintă poziţiile ocupate cu doi ani mai tîrziu.

1. R.C.A. E.P.A. 747 1956
Elvis Presley, vol. 1
Blue Suede Shoes, I'm Counting on You, I Got a Woman, One-Sided Love Affair
2. R.C.A. E.P.A. 1254 1956
Elvis Presley, Vol. 2
Tutti Frutti, Tryin' to Get to You, I'm Gonna Sit Right Down and Cry. I'll Never Let You Go
3. R.C.A. E.P.A. 821 1956 (5)
Heartbreak Hotel
Heartbreak Hotel, I Was the One, I Forgot to Remember to Forget, Money Honey
4. R.C.A. E.P.A. 830 1956 (6)
Elvis Presley
Shake, Rattle and Roll, I Love You Because, Blue Moon, Lawdy, Miss Clawdy
5. R.C.A. E.P.A. 940 1956
The Real Elvis
Don't Be Cruel, I Want You, I Need You, I Love You Hound Dog, My Baby Left Me
6. R.C.A. E.P.A. 965 1956
Any Way You Want Me
Any Way You Want Me, I'm Left, You're Right, She's Gone, I Don't Care If the Sun Don't Shine, Mystery Train

7. R.C.A. E.P.A. 4006 1956 (10)
Love Me Tender
Love Me Tender, Let Me Be, Poor Boy, We're Gonna Move

8. R.C.A. E.P.A. 992 1956 (4) G
Elvis, Vol. 1
Rip It Up, Love Me, When My Blue Moon Turns to Gold Again, Paralyzed

9. R.C.A. E.P.A. 993 1956
Elvis, Vol. 2
So Glad You're Mine, Old Shep, Ready Teddy, Anyplace Is Paradise

10. R.C.A. E.P.A. 994 1957
Strictly Elvis
Long Tall Sally, First in Line, How Do You Think I Feel, How's the World Treating You

11. R.C.A. E.P.A. 1—1515 1957 (1)
Loving You, Vol. 1
Loving You, Party, Teddy Bear, True Love

12. R.C.A. E.P.A. 2—1515 1957 (1)
Loving You, Vol. 2
Lonesome Cowboy, Hot Dog, Mean Woman Blues, Got a Lot o' Livin' to Do

13. R.C.A. E.P.A. 4011 1957 (2)
Just for You
I Need You So, Have I Told You Lately That I Love You, Blueberry Hill, Is It So strange

14. R.C.A. E.P.A. 4054 1957 (3)
Peace in the Valley
Peace in the Valley, It Is No Secret, I Believe, Take My Hand, Precious Lord

15. R.C.A. E.P.A. 4108 1957 (2)
Elvis Sings Christmas Songs
Santa Bring My Baby Back, Blue Christmas, Santa Claus Is Back in Town, I'll Be Home for Christmas

16. R.C.A. E.P.A. 4114 1957 (1) * G
Jailhouse Rock
Jailhouse Rock, Young and Beautiful, I Want to Be Free, Don't Leave Me Now, Baby, I Don't Care

17. R.C.A. E.P.A. 4319 1958 (1)
King Creole, Vol. 1
King Creole, New Orleans, As Long As I Have You, Lover Doll

18. R.C.A. E.P.A. 4321 1958 (1)
King Creole, Vol. 2
Trouble, Young Dreams, Crawfish, Dixieland Rock
19. R.C.A. E.P.A. 4325 1958
Elvis Sails
Extras din interviurile acordate presei de Elvis la Brooklyn Army Terminal, la 22 septembrie 1958.
20. R.C.A. E.P.A. 4340 1958
Christmas with Elvis
White Christmas, Here Comes Santa Claus, O Little Town of Bethlehem, Silent Night
21. R.C.A. E.P.A. 5088 1959
A Touch of Gold, Vol. 1
Hard Headed Woman, Good Rockin' Tonight, Don't, I Beg of You
22. R.C.A. E.P.A. 5101 1959
A Touch of Gold, Vol. 2
Wear My Ring Around Your Neck, Treat Me Nice, One Night, That's All Right [Mama]
23. R.C.A. E.P.A. 5141 1960
A Touch of Gold, Vol. 3
Blue Moon of Kentucky, All Shook Up, Don't Ask Me Why, Too Much
24. R.C.A. E.P.A. 4368 1962 (locul 15 în *Hot 100*)
Follow That Dream
Follow That Dream, What a Wonderful Life, Angel, I'm Not the Marrying Kind
25. R.C.A. E.P.A. 4371 1962 (locul 30 în *Hot 100*)
Kid Galahad
This Is Living, I Got Lucky, A Whistling Tune, King of the Whole Wide World, Riding the Rainbow, Home Is Where the Heart Is
26. R.C.A. E.P.A. 4382 1964 (locul 92 în *Hot 100*)
Viva Las Vegas
If You Think I Don't Need You, I Need Someboby to Lean On, C'mon Everyboby, Tomorrow and Forever
27. R.C.A. E.P.A. 4383 1965 (locul 70 în *Hot 100*)
Tickle Me
I Feel That I've Known You Forever, Slowly But Surely, Night Rider, Dirty, Dirty Feeling, Put the Blame on Me
28. R.C.A. E.P.A. 4387 1967
Easy Come, Easy Go

Easy Come, Easy Go, The Love Machine, Yoga Is As Yoga Does, You Gotta Stop, Sing, You Childaren, I'll Take Love

Albume de 333 1/3 t/m lansate de R.C.A. Victor

1. R.C.A. L.S.P. 1254 aprilie 1956 (1) * G
Elvis Presley
Blue Suede Shoes, I'm Counting on You, I Got a Woman, One Sided Love Affair, I Love You Because, Just Because, Tutti Frutti, Tryin' to Get to You, I'm Gonna Sit Right Down and Cry, I'll Never Let You Go, Blue Moon, Money Honey

2. R.C.A. L.S.P. 1382 octombrie 1956 (1) * G
Elvis
Rip It Up, Love Me, When My Blue Moon Turns to Gold Again, Long Tall Sally, First in Line, Paralyzed, So Glad You're Mine, Old Shep, Ready Teddy, Anyplace Is Paradise, How's the World Treating You, How Do You Think I Feel

3. R.C.A. L.S.P. 1515 iulie 1957 (1) * G
Loving You
Din film : *Mean Woman Blues, Teddy Bear, Loving You, Got a Lot of Lovin' to Do, Lonesome Cowboy, Hot Dog, Party*
Cîntece-supliment : *Blueberry Hill, True Love, Don't Leave Me Now, Have I Told You Lately That I Love You, I Need You So*

4. R.C.A. L.S.P. 1035 noiembrie 1957 (1) * G
Elvis' Christmas Album
Santa Claus Is Back in Town, White Christmas, Here Comes Santa Claus, I'll Be Home for Christmas, Blue Christmas, Santa Bring My Baby Back, O Little Town of Bethlehem, Silent Night, Peace in the Valley, I Believe, Take My Hand, Precious Lord, It Is No Secret

5. R.C.A. L.S.P. 1707 martie 1958 (3) * G
Elvis' Golden Records
Hound Dog, Loving You, All Shook Up, Heartbreak Hotel, Jailhouse Rock, Love Me, Too Much, Don't Be Cruel, That's When Your Heartaches Begin, Teddy Bear, Love Me Tender, Treat Me Nice, Any Way You Want Me, I Want You, I Need You, I Love You

6. R.C.A. L.S.P. 1884 august 1958 (2) *
King Creole

King Creole, As Long As I Have You, Hard Headed Woman, Trouble, Dixieland Rock, Don't Ask Me Why, Lover Doll, Crawfish, Young Dreams, Steadfast, Loyal and True, New Orleans

7. R.C.A. L.S.P. 1990 februarie 1959 (23)
For L.P. Fans Only
That's All Right, Lawdy, Miss Clawdy, Mystery Train, Poor Boy, Playing for Keeps, My Baby Left Me, I Was the One, Shake, Rattle and Roll, You're a Heartbreaker, I'm Left, You're Right, She's Gone
R.C.A. L.S.P. 2011

8. A Date with Elvis august 1959 (32)
Blue Moon of Kentucky, Young and Beautiful, Baby, I Don't Care, Milkcow Blues Boogie, Baby, Let's Play House, Good Rockin' Tonight, Is It So Strange, We're Gonna Move, I Want to Be Free, I Forgot to Remember to Forget

9. R.C.A. L.S.P. 2075 decembrie 1959 (31) * G
50,000,000 Elvis Fans Can't Be Wrong
Elvis, Gold Records, Vol. 2
A Fool Such As I, I Need Your Love Tonight, Wear My Ring Around Your Neck, Doncha' Think It's Time, I Beg of You, A Big Hunk o' Love, Don't, My Wish Came True, One Night, I Got Stung

10. R.C.A. L.S.P. 2231 aprilie 1960 (2) **
Elvis Is Back
Fever, Girl Next Door Went-A-Walking, Soldier Boy, Make Me Know It, I Will Be Home Again, Reconsider, Baby, It Feels So Right, Like a Baby, The Girl of My Best Friend, Thrill of Your Love, Such a Night, Dirty, Dirty Feeling

11. R.C.A. L.S.P. 2256 octombrie 1960 (1) * G
G. I. Blues
Tonight Is So Right for Love, What's She Really Like, Frankfort Special, Wooden Heart, G. I. Blues, Pocketful of Rainbows, Shoppin' Around, Big Boots, Dijda' Ever, Blue Suede Shoes, Doin' the Best I Can

12. R.C.A. L.S.P. 2328 decembrie 1960 (87) * G
His Hand In Mine
His Hand In Mine, I'm Gonna Walk Dem Golden Stairs, In My Father's House, Milky White Way, Known Only to Him, I Believe in the Man in the Sky, Joshua Fit the Battle, Jesus

Knows What I Need, Swing Down, Sweet Chariot, Mansion over the Hilltop, If We Never Meet Again, Working on the Building

13. R.C.A. L.S.P. 2270 iunie 1961 (1) *
Something for Everybody
Fața cu balade : *There's Always Me, Give Me the Right, It's a Sin, Sentimental Me, Starting Today, Gently.* Fața cu cîntece ritmate : *I'm Comin' Home, In Your Arms, Put the Blame on Me, Judy, I Want You with Me.* Incluse de asemenea : *I Slipped, I Stumbled, I Fell* (din *Wild in the Country)*

14. R.C.A. L.S.P. 2436 octombrie 1961 (1) * G
Blue Hawaii
Blue Hawaii, Almost Always True, Aloha Oe, No More, Can't Help Falling in Love, Rock-a-Hula Baby, Moonlight Swim, Ku-u-i-po, Ito Eats, Slicin' Sand, Hawaiian Sunset, Beach Boy Blues, Island of Love, Hawaiian Wedding Song

15. R.C.A. L.S.P. 2523 iunie 1962 (4)
Pot Luck
Kiss Me Quick, Just for Old Times' Sake, Gonna Get Back Home Somehow, Easy Question, Steppin' Out of Line (din *Blue Hawaii), I'm Yours, Something Blue, Suspicion, I Feel That I've Known You Forever, Night Rider, Fountain of Love, That's Someone You Never Forget*

16. R.C.A. L.S.P. 2621 noiembrie 1962 (3) * G
Girls ! Girls ! Girls !
Girls ! Girls ! Girls !, I Don't Wanna Be Tied, Where Do You Come From, I Don't Want To, We'll Be Together, A Boy Like Me, A Girl Like You, Earth Boy, Return to Sender, Because of Love, Thanks to the Rolling Sea, Song of the Shrimp, The Walls Have Ears, We're Coming Loaded

17. R.C.A. L.S.P. 2697 martie 1963 (4)
It Happened at the World's Fair
Beyond the Bend, Relax, Take Me to the Fair, They Remind Me Too Much of You, One Broken Heart for Sale, I'm Falling in Love Tonight, Cotton Candy Land, A World of Our Own, How Would You Like to Be, Happy Ending

18. R.C.A. L.S.P. 2765 septembrie 1963 (4) * G
Elvis' Golden Records, Vol. 3
It's Now or Never, Stuck on You, Fame and Fortune, I Gotta

Know, Surrender, I Feel So Bad, Are You Lonesome Tonight, His Latest Flame, Little Sister, Good Luck Charm, Anything That's Part of You, She's Not You

19. R.C.A. L.S.P. 2756 noiembrie 1963 (3) *
Fun in Acapulco
Fun in Acapulco, Vino, Dinero y Amor, Mexico, El Toro, Marguerita, The Bullfighter Was a Lady, No Room to Rhumba in a Sports Car, I Think I'm Gonna Like It Here, Bossa Nova Baby, You Can Say No in Acapulco, Guadalajara. Cîntece supliment : *Love Me Tonight, Slowly But Surely*

20. R.C.A. L.S.P. 2894 martie 1964 (6)
Kissin' Cousins
Kissin' Cousins, Smokey Mountain Boy, There's Gold in the Mountains, One Boy, Two Little Girls, Catchin' On Fast, Tender Feeling, Anyone, Barefoot Ballad, Once Is Enough. Inclusе. de asemenea : *Echoes of Love, Long, Lonely Highway*

21. R.C.A. L.S.P. 2999 octombrie 1964 (1) *
Roustabout
Roustabout, Little Egypt, Poison Ivy League, Hard Knocks, It's a Wonderful World, Big Love, Big Heartache, One-Track Heart, It's Carnival Time, Carny Town, There's a Brand New Day on the Horizon, Wheels on My Heels.

22. R.C.A. L.S.P. 3338 aprilie 1965 (8)
Girl Happy
Girl Happy, Spring Fever, Fort Lauderdale Chamber of Commerce, Startin' Tonight, Wolf Call, Do Not Disturb, Cross My Heart and Hope to Die, The Meanest Girl in Town, Do the Clam, Puppet on a String, I've Got to Find My Baby. Cîntec-supliment : *You'll Be Gone*

23. R.C.A. L.S.P. 3450 iulie 1965 (10)
Elvis for Everyone
Your Cheatin' Heart, Summer Kisses, Winter Tears, Finders Keepers, Loosers Weepers, In My Way (din *Wild in the Country), Tomorrow Night, Memphis, Tennessee, For the Millionth and the Last Time, Forget Me Never* (din *Wild in the Country), Sound Advice* (din *Follow That Dream), Santa Lucia* (din *Viva Las Vegas), I Met Her Today, When It Rains, It Really Pours*

24. R.C.A. L.S.P. 3468 octombrie 1965 (8)
Harum Scarum
Harem Holiday, My Desert Serenade, Go East — Young Man, Mirage, Kismet, Shake That Tambourine, Hey Little Girl Golden Coin, So Close, Yet So Far. Cîntece-supliment : *Animal Instinct, Wisdom of Ages*

25. R.C.A. L.S.P. 3553 aprilie 1966 (20)
Frankie and Johnny
Frankie and Johnny, Come Along, Petunia, the Gardener's Daughter, Chesay, What Every Woman Lives For, Look Out, Broadway, Beginner's Luck, Down by the Riverside și *When the Saints Go Marching In* (potpuriu), *Shout It Out, Hard Luck, Please Don't Stop Loving Me, Everybody Come Aboard*

26. R.C.A. L.S.P. 3643 iunie 1966 (15)
Paradise, Hawaiian Style
Paradise, Hawaiian Style, Queenie Wahine's Papaya, Scratch My Back, Drums of the Islands, Datin', A Dog's Life, House Of Sand, Stop Where You Are, This Is My Heaven. Cîntece-supliment : *Sand Castles*

27. R.C.A. L.S.P. 3702 octombrie 1966 (18)
Spinout
Stop, Look and Listen, Adam and Evil, All That I Am, Never Say Yes, Am I Ready, Beach Shack, Spinout, Sneargasbord, I'll Be Back. Cîntece-supliment : *Tomorrow 'Is a Long Time, Down in the Alley, I'll Remember You*

28. R.C.A. L.S.P. 3758 martie 1967 (18) • G
How Great Thou Art
How Great Thou Art, In the Garden, Somebody Bigger Than You and I, Farther Along, Stand by Me, Without Him, So High, Where Could I Go But to the Lord, By and By, If the Lord Wasn't Walking by My Side, Run On, Where No One Stands Alone, Crying in the Chapel

29. R.C.A. L.S.P. 3787 iunie 1967 (47)
Double Trouble
Double Trouble, Baby If You'll Give Me All of Your Love, Could I Fall in Love, Long Legged Girl, City by Night, Old MacDonald, I Love Only One Girl, There Is So Much World to See. Cîntece-supliment : *It Won't Be Long, Never Ending, Blue River, What Now, What Next, Where To*

30. R.C.A. L.S.P. 3893 noiembrie 1967 (40)
Clambake
Clambake, Who Needs Money, A House That Has Everything, Confidence, Hey, Hey, Hey, You Don't Know Me, The Girl I Never Loved. Cîntece-supliment : *Guitar Man, How Can You Lose What You Never Had, Big Boss Man, Singing Tree, Just Call Me Lonesome*

31. R.C.A. L.S.P. 3921 februarie 1968 (33)
Elvis' Gold Records, Vol. 4
Love Letters, Witchcraft, It Hurts Me, What'd I Say, Please Don't Drag That String Around, Indescribably Blue, You're the Devil in Disguise, Lonely Man, A Mess of Blues, Ask Me, Ain't That Loving You, Baby, Just Tell Her Jim Said Hello

32. R.C.A. L.S.P. 3989 iunie 1968 (82)
Speedway
Speedway, There Ain't Nothing Like a Song (cu Nancy Sinatra), *Your Time Hasn't Come Yet, Baby, Who Are You, He's Your Uncle, Not Your Dad, Let Yourself Go, Your Groovy Self* (cu Nancy Sinatra). Cîntece-supliment : *Five Sleepy Heads, Western Union, Mine, Goin' Home, Suppose*

33. R.C.A. P.R.S. 279 noiembrie 1968
Elvis Singing Flaming Star and Others
Flaming Star (din *Flaming Star), Wonderful World* (din *Live a Little, Love a Little), Night Life, All I Needed Was the Rain, Too Much Monkey Business, Yellow Rose of Texas* și *The Eyes of Texas* (potpuriu), *She's a Machine, Do the Vega, Tiger Man* (înregistrare din concert pentru „specialul" *Elvis* al N.B.C. care a patronat lansarea acestui album prin Singer Sewing Centers)

34. R.C.A. L.P.M. 4088 decembrie 1968 (8) * G
Elvis („specialul" T.V.)
Trouble și *Guitar Man, Lawdy, Miss Clawdy* și *Baby, What Do You Want Me to Do*, dialog, potpuriu : *Heartbreak Hotel, Hound Dog, All Shook Up, Can't Help Falling in Love, Jailhouse Rock*, dialog, *Love Me Tender*, dialog, *Where Could I Go But to the Lord, Up Above My Head* și *Saved*, dialog, *Blue Christmas*, dialog, *One Night, Memories*, potpuriu : *Nothingville*, dialog, *Big Boss Man, Guitar Man, Little Egypt, Trouble, Guitar Man, If I Can Dream*

35. R.C.A. L.S.P. 4155 mai 1969 (13) • G
From Elvis in Memphis
Wearin' That Loved On Look, Only the Strong Survive, I'll Hold You in My Heart, Long Black Limousine, It Keeps Right on A-Hurtin', I'm Movin' On, Power of My Love, Gentle on My Mind, After Loving You, True Love Travels on a Gravel Road, Any Day Now, In the Ghetto

36. R.C.A. L.S.P. 6020 noiembrie 1969 (12) • G
From Memphis to Vegas / From Vegas to Memphis
(set de două discuri)
Blue Suede Shoes, Johnny B. Goode, All Shook Up, Are You Lonesome Tonight, Hound Dog, I Can't Stop Loving You, My Babe, Mystery Train și *Tiger Man* (potpuriu), *Words, In the Ghetto, Suspicious Minds, Can't Help Falling in Love, Inherit the Wind, This Is the Story, Strager in My Own Home Town, A Little Bit of Green, And the Grass Won't Pay No Mind, Do You Know Who I Am, From a Jack to a King, The Fair's Moving On, You'll Think of Me, Without Love.*

37. R.C.A. L.S.P. 4362 mai 1970 (13)
On Stage : February, 1970
See, See Rider, Release Me, Sweet Caroline, Runaway, The Wonder of You, Polk Salad Annie, Yesterday, Proud Mary, Walk a Mile in My Shoes, Let It Be Me

38. R.C.A. L.P.M. 6401 august 1970 (45)
Worldwide 50 Gold Award Hits, Vol. 1
Heartbreak Hotel, I Was the One, I Want You, I Need You, I Love You, Don't Be Cruel, Hound Dog, Love Me Tender, Any Way You Want Me, Too Much, Playing for Keeps, All Shook Up, That's When Your Heartaches Begin, Loving You, Teddy Bear, Jailhouse Rock, Treat Me Nice, I Beg of You, Don't, Wear My Ring Around Your Neck, Hard Headed Woman, I Got Stung, A Fool Such As I, A Big Hunk o' Love, Stuck on You, A Mess of Blues, It's Now or Never, I Gotta Know, Are You Lonesome Tonight, Surrender, I Feel So Bad, Little Sister, Can't Help Falling in Love, Rock-a-Hula Baby, Anything That's Part of You, Good Luck Charm, She's Not You, Return to Sender, Where Do You Come From, One Broken Heart for Sale, Devil in Disguise, Bossa Nova Baby, Kissin' Cousins, Viva Las Vegas, Ain't That Loving You, Baby, Wooden Heart, Crying in the Chapel, If I Can Dream, In the Ghetto, Suspicious Minds, Don't Cry, Daddy, Kentucky Rain. În plus : fragmente din *Elvis Sails.*

39. R.C.A. L.S.P. 4429 noiembrie 1970 (183)
Back in Memphis
Inherit the Wind, This Is the Story, Stranger in My Own Home Town, A Little Bit of Green, The Grass Won't Pay No Mind, Do You Know Who I Am, From a Jack to a King, The Fair's Moving On, You'll Think of Me, Without Love.

(NOTĂ: Lista vă este cunoscută întrucît coincide cu lista de cîntece de pe unul din cele două discuri lansate cu un an în urmă sub titlul *From Memphis to Vegas / From Vegas to Memphis.* E de necrezut că R.C.A. a încercat să pună pe piață același material. Clasamentele din *Billlboard* arată că această inițiativă nu a avut prea mare succes.)

40. R.C.A. L.S.P. 4445 decembrie 1970 (21)
Elvis: That's the Way It Is
I Just Can't Help Believin', Twenty Days and Twenty Nights, How the Web Was Woven, Patch It Up, Mary in the Morning, You Don't Have to Say You Love Me, You've Lost That Loving Feeling, I've Lost You, Just Pretend, Stranger in the Crowd, The Next Step Is Love, Bridge Over Troubled Water.

(NOTĂ: Numai *I Just Can't Help Believin'* este luat de pe coloana sonoră a filmului; toate celelalte sînt înregistrări din studio.)

Albume de 33 1/3 t/m lansate de R.C.A. Victor la filiala Camden (cu prețuri scăzute)

1. R.C.A. C.A.S. 2304 aprilie 1979 (96)
Elvis Sings Flaming Star
O reeditare a albumului de la Singer pus prima dată în circulație în noiembrie 1968

2. R.C.A. C.A.S. 2408 aprilie 1970 (105)
Let's Be Friends
Stay Away, Joe (din *Stay Away, Joe*), *If I'm a Fool, Let's Be Friends, Let's Forget About the Stars, Mama* (from *Girls ! Girls ! Girls !*), *I'll Be There, Almost* (din *The Trouble With Girls*), *Change of Habit* (din *Change of Habit*), *Have a Happy* (din *Change of Habit*)

3. R.C.A. C.A.L. 2428 noiembrie 1970 (183)
Elvis' Christmas Album
Blue Christmas, Silent Night, White Christmas, Santa Claus Is Back In Town, I'll Be Home for Christmas, If Every Day Was Like Christmas, Here Comes Santa Claus, O Little Town of

Bethlehem, Santa Bring My Baby Back, Mama Liked the Roses.

(NOTA: Toate, în afară de *It Every Day Was Like Christmas* și *Mama Liked the Roses*, sînt de pe albumul de Crăciun lansat inițial de R.C.A. în 1957.)

4. R.C.A. C.A.S. 2440 noiembrie 1970 (65)
Almost in Love
Almost in Love (din *Live a Little, Love a Little), Long Legged Girl* (from *Double Trouble), Edge of Reality* (din *Live a Little...), My Little Friend, A Little Less Conversation* (din *Live a Little...), Rubberneckin'* (din *Change of Habit), Clean Up Your Own Back Yard* (din *The Trouble With Girls), U. S. Male, Charro* (din *Charro), Stay Away, Joe* (din *Stay Away, Joe)*

Discuri care oferă material ce nu poate fi găsit în altă parte, lansate fără autorizație pentru colecționari și comerțul clandestin ; toate au apărut în 1970.

1. *Please Release Me* (album de 33 1/3 t/m) — *Fame and Fortune* și *Stuck on You* (din „specialul" T.V. al lui Frank Sinatra), *Teddy Bear* și *Got a Lot o' Livin' to Do* (din *Loving You), Treat Me Nice* și *Jailhouse Rock* (din *Jailhouse Rock), A Cane and High Starched Collar* (din *Flaming Star), The Lady Loves Me* (duet cu Ann-Margret din *Viva Las Vegas), C'mon Everybody* (din *Viva Las Vegas), Dominique* (din *Stay Away, Joe), Baby, What Do You Want Me to Do* (solo de chitară din „specialul" T.V. al lui Elvis), interviuri din perioada 1956—57.

2. *My Baby Is Gone / Baby Let's Play House* (disc *single* de 45 t/m pus în circulație odată cu *Please Release Me ; My Baby Is Gone* o versiune lentă a lui *I'm Left, You're Right, She's Gone* de pe o bandă nedifuzată a Casei de discuri Sun)

3. Fără titlu (album E.P. de 45 t/m) — *My Baby Is Gone, Jailhouse Rock* (temă instrumentală din *Jailhouse Rock), A Cane and High Starched Collar* (din *Flaming Star), Love Me Tender / Heartbreak Hotel / Hound Dog / Peace in the Valley / Love Me* (potpuriu din spectacolul lui Ed Sullivan din 1957), *Got a Lot o' Livin' to Do* (din *Loving You)*

4. *The Hillbilly Cat Lives at the International Hotel* (set de două discuri) — *That's All Right [Mama], I Got a Woman, Tiger Man, Love Me Tender, I've Lost You, I Just Can't Help Believin',*

You've Lost That Loving Feeling, Polk Salad Annie, Johnny B. Goode, The Wonder of You, Heartbreak Hotel, Blue Suede Shoes, Whole Lotta Shaking Going On, Hound Dog, One Night, Bridge Over Troubled Water, Suspicious Minds, Can't Help Falling in Love (cu dialog, dintr-un spectacol înregistrat în august 1970), *I Got a Woman, Hound Dog, Polk Salad Annie, Heartbreak Hotel, One Night, When the Snow Is on the Roses* (dintr-un alt spectacol din cadrul aceluiași angajament).

C

FILMOGRAFIE

Filmele sînt enumerate cronologic în funcție de data punerii în circulație.

1. *Love Me Tender* (20th Century Fox), noiembrie 1956
2. *Loving You* (Paramount), iulie 1957
3. *Jailhouse Rock (Metro-Goldwyn-Mayer)*, octombrie 1957
4. *King Creole* (Paramount), mai 1958
5. *G. I. Blues* (Paramount), octombrie 1960
6. *Flaming Star* (20th Century Fox), decembrie 1960
7. *Wild in the Country* (20th Century Fox), iunie 1961
8. *Blue Hawaii* (Paramount), noiembrie 1961
9. *Follow That Dream* (United Artists), martie 1962
10. *Kid Galahad* (United Artists), iulie 1962
11. *Girls ! Girls ! Girls !* (Paramount), noiembrie 1962
12. *It Happened at the World's Fair* (Metro-Goldwyn-Mayer), aprilie 1963
13. *Fun in Acapulco* (Paramount), noiembrie 1963
14. *Kissin' Cousins* (Metro-Goldwyn-Mayer), martie 1964
15. *Viva Las Vegas* (Metro-Goldwyn-Mayer), mai 1964
16. *Roustabout* (Paramount), noiembrie 1964
17. *Girl Happy* (Metro-Goldwyn-Mayer), ianuarie 1965
18. *Tickle Me* (Allied Artists), septembrie 1965
19. *Harum Scarum* (Metro-Goldwyn-Mayer), octombrie 1965
20. *Frankie and Johnny* (United Artists), martie 1966
21. *Paradise, Hawaiian Style* (Paramount), iunie 1966
22. *Spinout* (Metro-Goldwyn-Mayer), octombrie 1966
23. *Easy Come, Easy Go* (Paramount), martie 1967
24. *Double Trouble* (Metro-Goldwyn-Mayer), aprilie 1967

25. *Clambake* (United Artists), octombrie 1967
26. *Stay Away, Joe* (Metro-Goldwyn-Mayer), martie 1968
27. *Speedway* (Metro-Goldwyn-Mayer), mai 1968
28. *Live a Little, Love a Little* (Metro-Goldwyn-Mayer), octombrie 1968
29. *Charro* (National General Corporation), martie 1969
30. *The Trouble with Girls* (Metro-Goldwyn-Mayer), mai 1969
31. *Change of Habit* (N.B.C.-Universal), octombrie 1969
32. *Elvis : That's the Way It Is* (Metro-Goldwyn-Mayer), noiembrie 1970

D

Am folosit mai mult de o mie de surse : zeci de cărți, plus toate articolele din toate ziarele. Mulțumesc în mod deosebit angajaților (și dosarelor) de la *Billboard* și *The Hollywood Reporter*. Am recurs la ajutorul tuturor ziarelor. Cel mai substanțial sprijin mi l-au oferit dosarele de la *Time* din New York (1956—70), *Time* din Los Angeles (1956—70), *Tennessean* din Nashville (1956—70), *Press-Scimitar* din Memphis (1954—70) și *Daily Journal* din Tupelo (1930—70). Mulțumesc, de asemenea, Bibliotecii publice din Tupelo și Bibliotecii Academiei de artă și știință a filmului de la Hollywood.

În toate sursele acestea există probabil greșeli. Același lucru se poate spune și despre unii (sau chiar toți) din cei ce urmează, amabilii și săritorii noștri interlocutori care și-au rupt din timpul lor și ne-au acordat interviuri.

La Tupelo : primarul James Ballard, doamna și domnul J. C. Grimes, doamna Faye Harris, doamna Tressie Miller, reverendul Eugene Moffat, Buck Presley, Hershell Presley, J. M. (Ikey) Savery și John Tidwell.

La Memphis : doamna Ruby Black, James Blackwood, Stanley Booth, T. C. Brindley, Ray Brown, Richard Davis, Buzzie Forbess, doamna Elgie Forbess, Alan Fortas, Arthur Groom, Edwin Howard, W. J. Huettel, Bob Johnson, Stan Kesler, James Kingsley, Jerry Lee Lewis, Marion Keisker MacInnes, Elsie Marmann, Chips Moman, Herbie Omell, Gary și doamna și domnul Sterling G. Pepper, Sam Phillips, Tom Phillips, Vester Presley, doamna Jane Richardson, Mildred Scrivener, Willie Smith, James și Gladys Tipler și Bobby (Red) West.

La Nashville : Roy Acuff, Jack Clement, Oscar Davis, D. J. Fontana, Jack Hurst, Juanita Jones, grupul *Jordanaires* (Gordon Stoker, Neal Matthews, Hoyt Hawkins, Ray Walker), Scotty Moore, Bob și

Hellen Neal, Minnie Pearl, Webb Pierce, Cecil Scaife, Dolores Watson Siegenthaler, doamna Jo Walker, Bill Williams şi Happy Wilson.

La Shreveport : Frank Page.

La New York : Fred Bienstock, Otis Blackwell, David Dalton, Ahmet Ertegun, Jerry Leiber, Mort Shuman şi Mike Stoller.

La Los Angeles : Gerald Drayson Adams, Steve Allen, Wally Beene, Bill Belew, Steve Binder, Bill Bixby, Robert (Bumps) Blackwell, Hal Blaine, Dudley Brooks, Stan Brossette, Walter Burrell, James Burton, doamna Virginia Coons, Yvonne Craig, Ken Darby, Mac Davis, Dolores (Dee) Fuller, Billy Goldenberg, Jack Good, Charles Greene, Glenn D. Hardin, Jon Hartmann, Bones Howe, Ron Jacobs, Pete Johnson, Sam Katzman, Antonia Lamb, Lance LeGault, Larry Muhoberac, Gene Nelson, Rick Nelson, Bill O'Hallaren, Johnny Otis, Joe Pasternak, Little Richard Penniman, Ellen Pollon, Jim Rissmiller, Johnny Rivers, Denis Sanders, Jerry Scheff, Phil Spector, Cliffie Stone, Dean Torrance, Moe Weise, Ben Weisman, John Wilson şi Steve Wolf.

La Las Vegas : lucrătorii de la hotelul International.

Mulţumesc şi zecilor de oameni care nu au acceptat să fie înregistraţi pe bandă şi au rugat să nu li se menţioneze numele. Cum se întîmplă de obicei în asemenea cazuri, dacă părea să fie la mijloc o răfuială, informaţia nu a fost luată în consideraţie.

Mulţumesc tuturor admiratorilor, în special lui Bill Kaval, care m-a ajutat la întocmirea discografiei, şi lui Rex Martin, care mi-a pus la dispoziţie atît de multe benzi.

Fotografiile le datorez amabilităţii următorilor : Agenţia Gilloon, United Press International, Lillian Foscue Vann, Corporaţia cinematografică 20th Century Fox, Corporaţia cinematografică Paramount, Studiourile Metro-Goldwyn-Mayer, Corporaţia naţională generală, Compania naţională de radiodifuziune, armata S.U.A.

Şi, în cele din urmă, le mulţumesc lui Jann Wenner şi revistei *Rolling Stone* pentru imboldul iniţial şi sprijinul permanent.

CUPRINS

I TUPELO 7

II COPILUL 12

III LICEUL 26

IV RĂSĂRIT DE SOARE 40

V COLONELUL (1) 68

VI APUS DE SOARE 80

VII ISTERIE 93

VIII ARMATA 166

IX ÎNTOARCEREA ACASĂ 198

X MAFIA DIN MEMPHIS 214

XI FILMELE 231

XII COLONELUL (2) 245

XIII PRISCILLA 262

XIV SCHIMBARI 275

XV LAS VEGAS 294

XVI ADMIRATORII 322

XVII ACUM 337

POSTFAȚĂ 344

ANEXE 351

A FIȘĂ 353

B DISCOGRAFIE 359

C FILMOGRAFIE 377

D 379

Redactor
FLORIA POPESCU

Tehnoredactor
GEORGE MĂGUREANU

Bun de tipar: 20.06.1982. Coli de tipar: 24. Planșe: 8

Tiparul executat sub c-da. 5681 la Întreprinderea poligrafică
Galați B-dul George Coșbuc nr. 223 A
Republica Socialistă România

La doi ani, fiul unui muncitor agricol din Tupelo.

Fotografie făcută la absolvirea Liceului Humes, la 18 ani.

***De la stînga la dreapta: Bill Black, Elvis și Scotty** Moore în prima fotografie făcută în scopuri publicitare în studioul casei de discuri* Sun, *1954.*

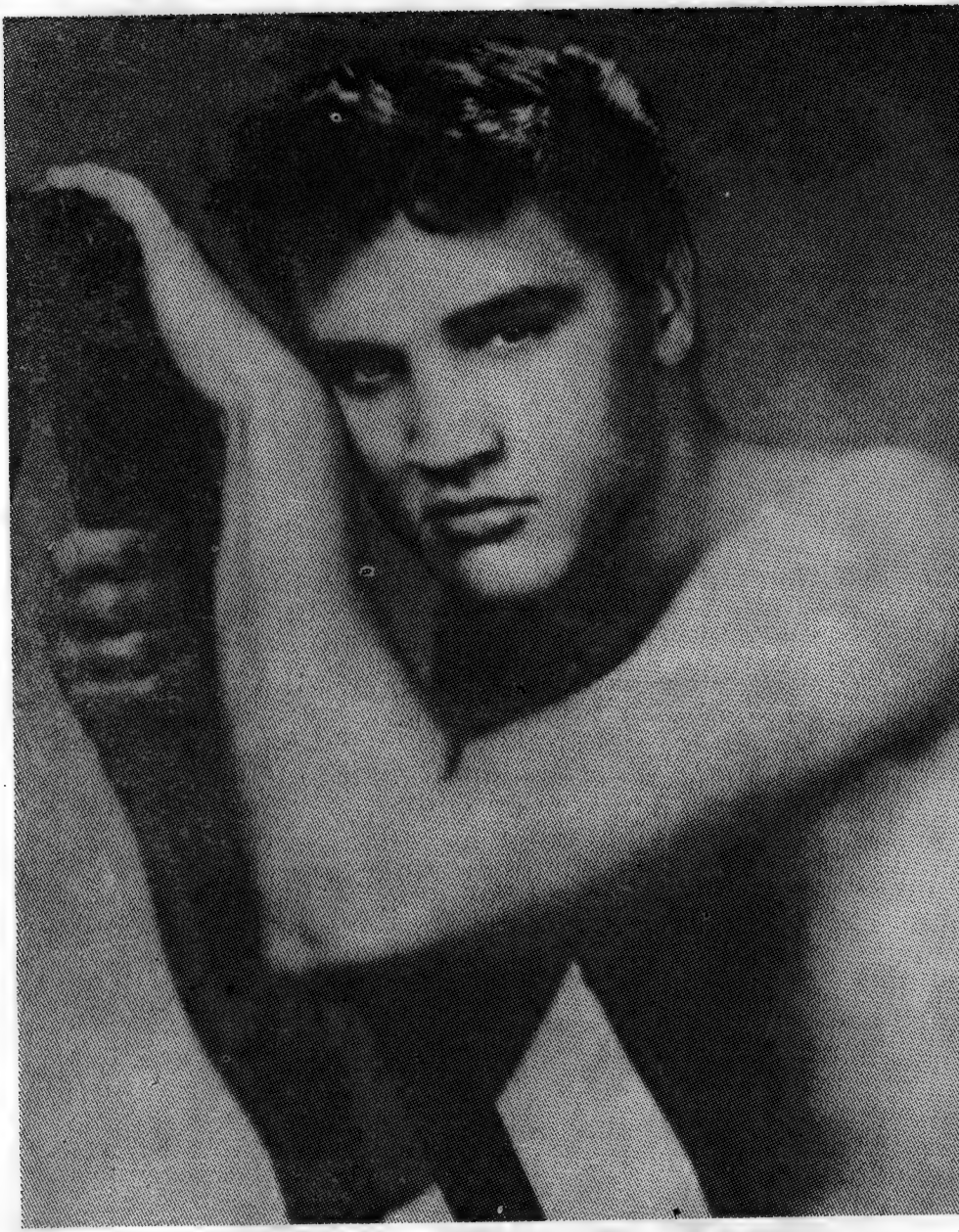

O fotografie din dosarul personal de publicitate al lui Elvis, făcută în Studioul Speer din Memphis, 1954

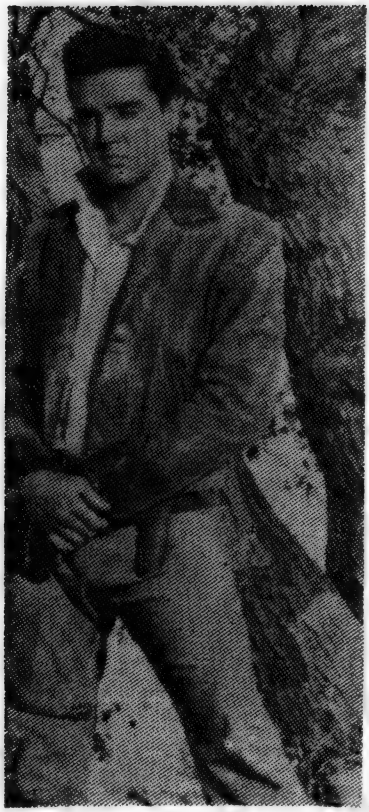

Primul rol de indian în Flaming Star, *1960*

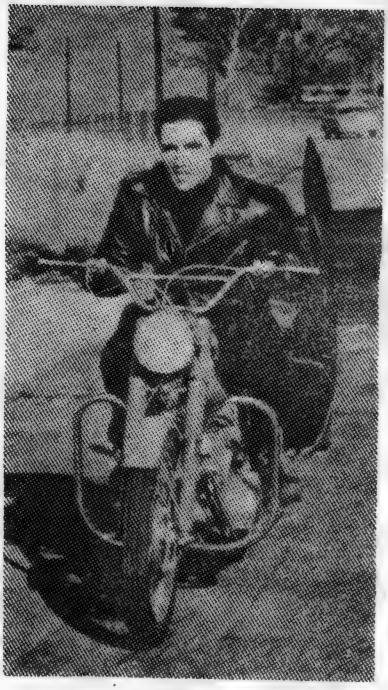

Pe o motocicletă Honda în Roustabout, *1964.*

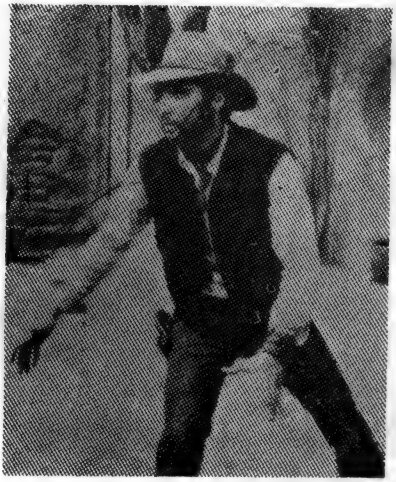

Un cowboy nebărbierit în primul rol în care nu cîntă, Charro, *1969.*

Idolul din Graceland, Memphis, 1957.

Dacă stau pă loc cînd cînt, sînt un om mort...

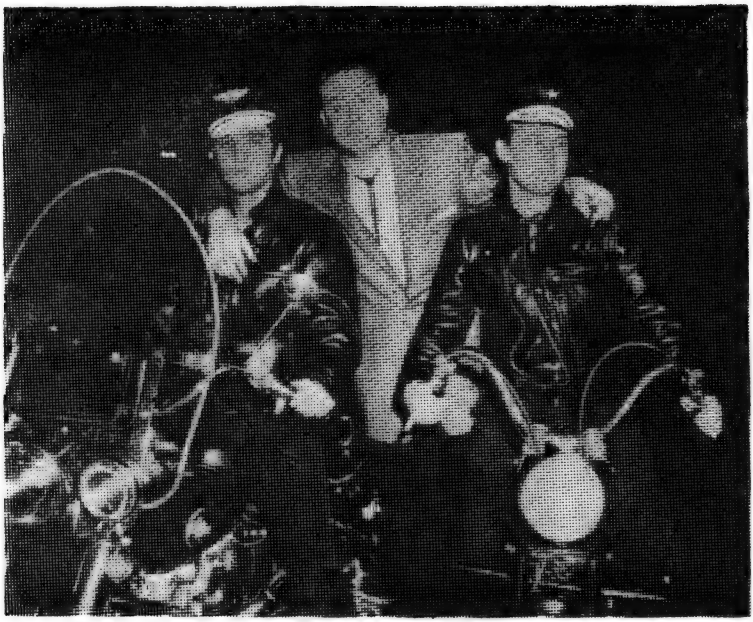

Elvis pozează ca un tip serios alături de prietenii săi Dewey Phillips and Nick Adams, 1957

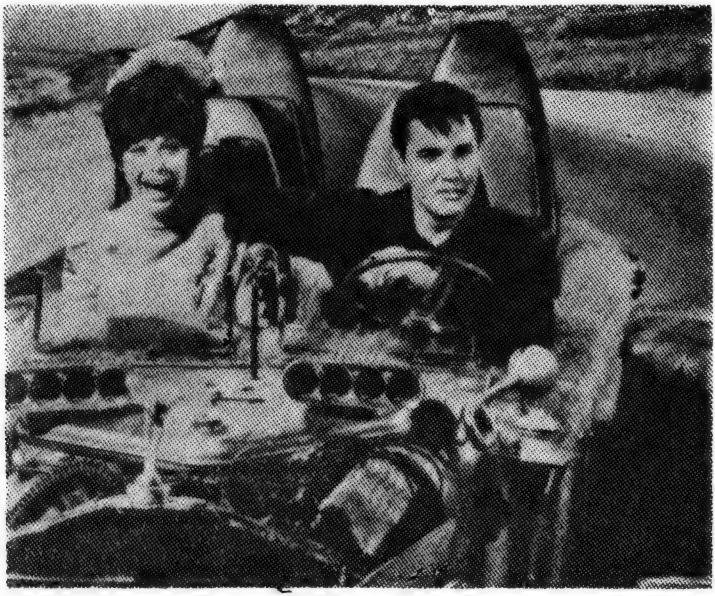

La plimbare cu Dodie Marshall în Easy Come, Easy Go, *1967*

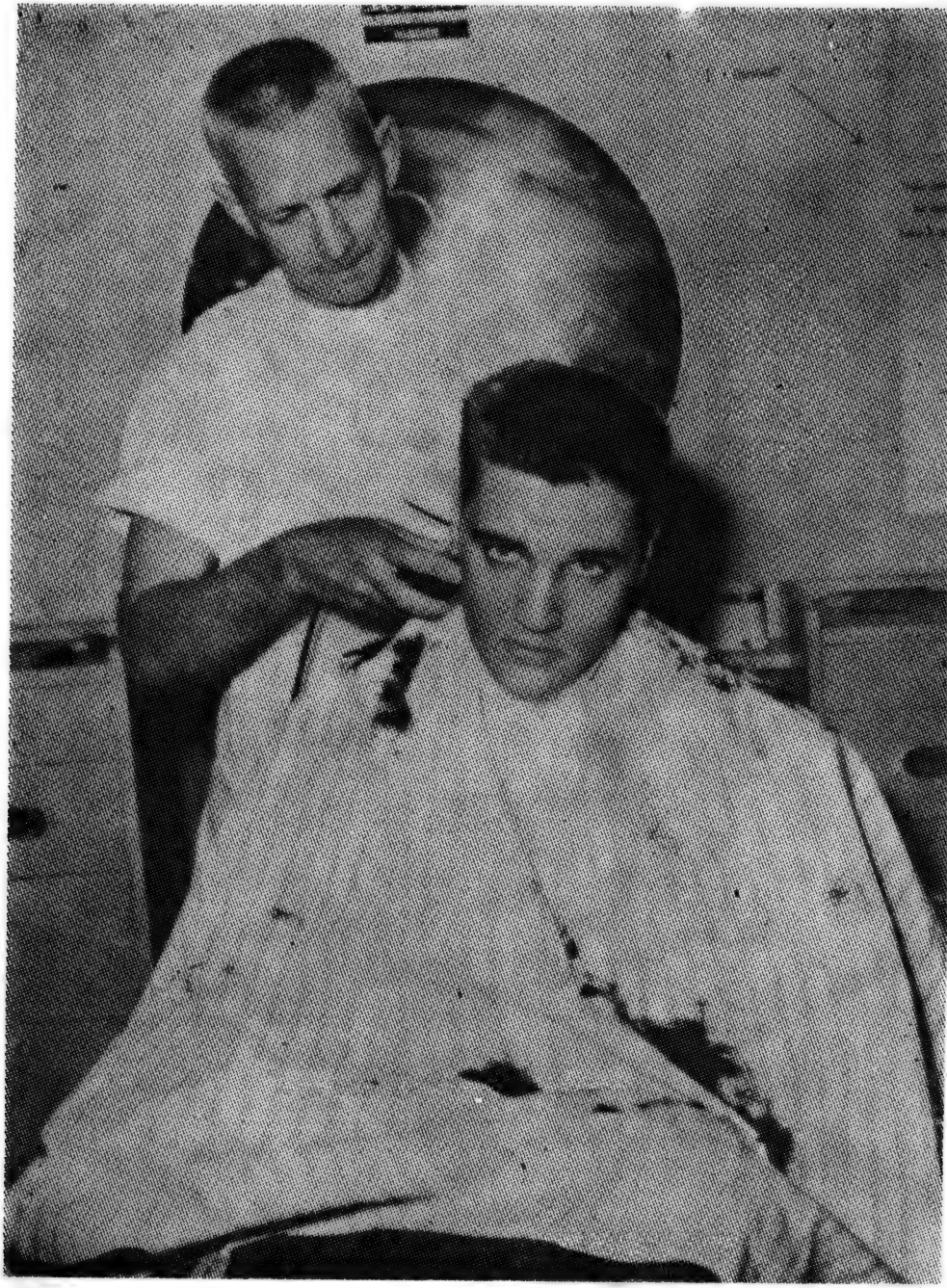

Tunsoarea cazonă : „Azi cu păr şi mîine fără".

Cîntînd cu părinții acasă, 1956.

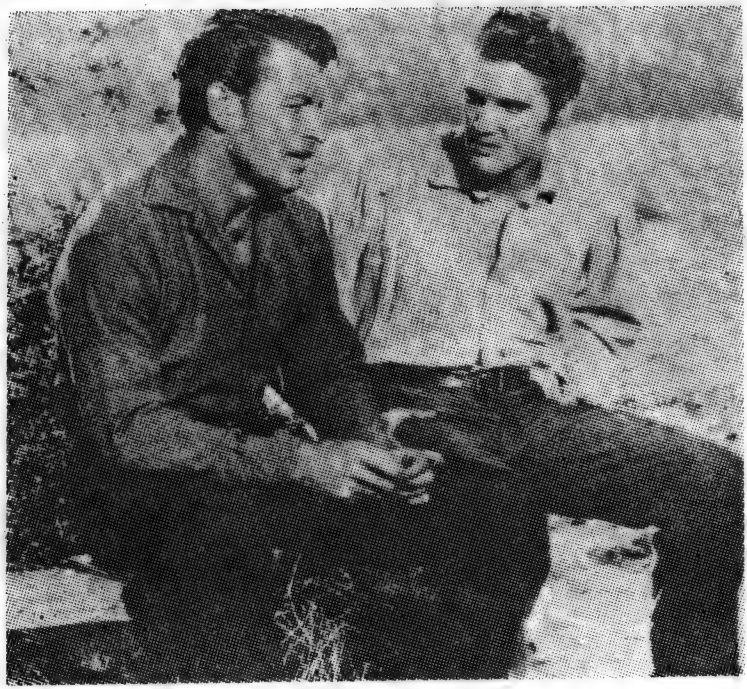

Cu Richard Egan în primul său film Love Me Tender, *1956.*

„Quartetul de un milion de dolari" al Casei de discuri Sun: *Elvis la pian cu (de la stînga la dreapta) Jerry Lee Lewis, Carl Perkins și Johnny Cash, cîntă împreună* gospel songs, *1956.*

Elvis în mașinuța sa preferată în parcul de distracții din Memphis, 1957.

În culise în 1956, mai blond decît de obicei.

Explicînd cum se apără la nevoie.

În Kissin' Cousins *cu și fără peruca blondă, 1964.*

Din nou în uniformă în 1960 cu grupul Jordanaires *în G. I. Blues.*

Aşteptînd veşti despre mama sa la spitalul din Memphis cu (de la stînga la dreapta) Alan Fortas, Lamar Fike, George Klein, Billy Smith şi Louis Harris, 1958.

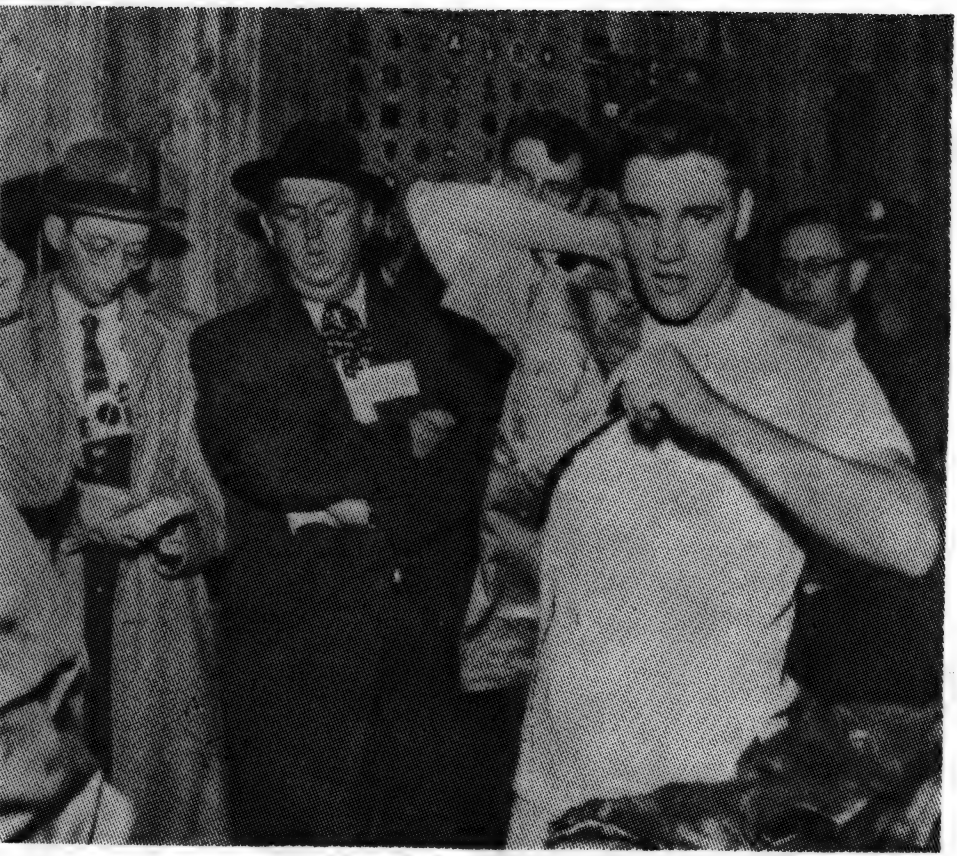

Colonelul (în centrul imaginii) organizează o conferință de presă în timpul armatei.

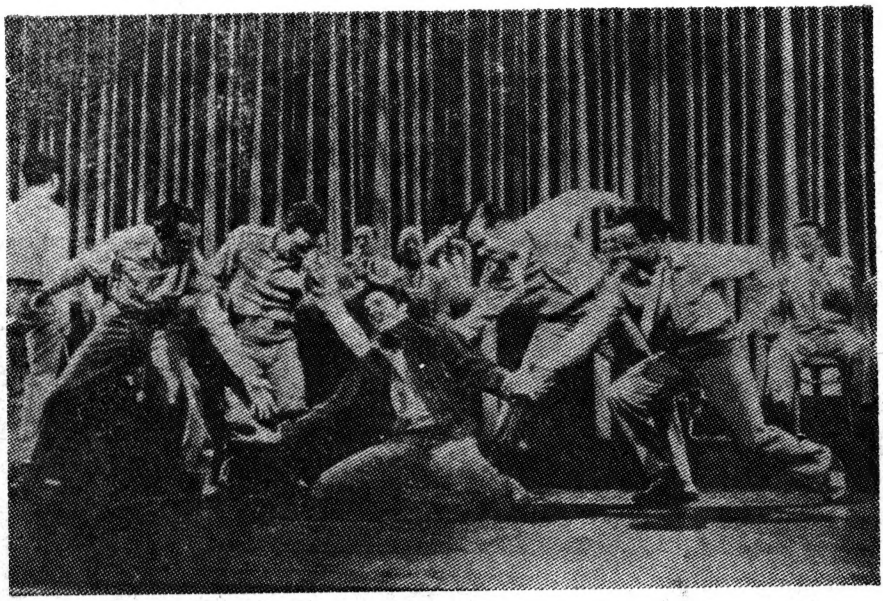

Cu grupul Jordanaires *în* Loving You, *1957.*

Vince Everett și prietenii săi în Jailhouse Rock, *1957.*

La căsătoria sa cu Priscilla Beaulieu, Las Vegas, 1 mai, 1967.

Nouă luni mai tîrziu, la Memphis părăsind spitalul împreună cu Lisa Marie. Charlie Hodge în spatele Priscillei, în dreapta, şi Vernon în spatele lui Elvis, în stînga.

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025